

Tűzrendészeti Közlöny

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség hivatalos lapja

MEGJELENIK MINDEN HÓNAP 15-ÉN

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magy. Orsz. Tűzoltó-Szövetség „Tűzrendészeti Közlöny” 57464. számú csekkzámlájára lehet beküldeni. Csekkürlap minden postahivatalban kapható

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST
IV, Bástya-utca 13

Előfizetési ára egész évre 6 pengő
A szerkesztőség címére küldött
szakcikkeket, ha a közlésre
alkalmasak, díjazzuk

Ajánlva a m. kir. Belügyminisztériumnak 188.684/1931 és 97.411/1931. VIII. B. M. sz. körrendeletével

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség irodája:
Budapest, IV, Bástya-utca 13 - Telefon 84-7-94

Tűzoltótestületek a lapot tagdíj fejében kapják

Bajtársak! Olvasóink!

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség hivatalos lapját, a „Tűzrendészeti Közlöny“-t *minden tagtestületének díjmentesen küldi, ha évi tagdíját befizette.* A lap zavartalan megküldése érdekében is felkérjük tehát a Testületeket, hogy tagdíjukat f. hó végéig feltétlenül fizessék be.

A „Tűzrendészeti Közlöny“ célja a tűzrendészet és tűzoltás minél hathatósabb fejlesztése. A betű ólomkatonáival száll síkra a tűzoltói intézmény s minden testület érdekében és kiveszi a részét ebben a munkában oktatással, szakvéleménnyel, tanáccsal. Tudatában vagyunk annak, hogy a mai nehéz viszonyok között munkánk csak úgy lehet eredményes, ha a közös cél érdekében minden szövetség, testület és tűzoltó támogatását magunk mögött érezzük.

A „Tűzrendészeti Közlöny“ szerkesztősége bizalommal fordul hozzátok, kérve, hogy a tűzrendészettel kapcsolatos eseményekről, testületi mozgalmakról, tűzoltási és tűztechnikai kérdésekről minél gyorsabban és kimerítőbben értesítetek, mert lapunk színvonalát csak így emelhetjük, az ország tűzoltótársadalmát csak így szolgálhatjuk kellően.

Lapunk előállítási költségei oly mérhetetlen terhet jelentenek az Országos Szövetség költségvetésében, hogy annak csökkentésére minden eszközzel törekednünk kell. Felkérjük minden bajtársunkat és jóakarónkat, hogy törekedjenek lapunk részére új előfizetőket gyűjteni és felkérni a községükben, városokban lévő ipartelepeket, gyárat hirdetéseiknek a „Tűzrendészeti Közlöny“-ben való elhelyezésére.

Minden magyar tűzoltónak boldog új évet, szebb jövőt!

CSILLÉRY ZOLTÁN DR

Fáradozása, munkája nyomán az ország legnagyobb vármegyéjének tűzoltósága kelt új életre. A háborús és az azt követő nehéz idők kábultságából felhárvva, új lelket lehelt számtalan tespedő tűzoltótestület már-már kihagyó lükte-tésébe. Alkotó ereje, munkája és buzdítása — a tűzelleni harcra — az élet hirdetése volt.

Milyen elszomorító ellentét, hogy az élet küzdelmei, gondjai és a küzdelmek és gondok nyomában járó keserű, fájdalmas reményvesztések és csalódások éppen az ő tevékeny szellemét, kedélyét, sőt életkedvét is megőrolték, megtörték.

A magyar tűzoltótársadalom megdöbbenéssel értesült, hogy *Csilléry Zoltán dr* vármegyei másodfőjegyző, a Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyei Tűzoltó-Szövetség ügyvezető alelnöke, a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség választmányi tagja, 1932 december hó 30-án tragikus körülmények között elhunyt. Temetésén a Vármegyei Tűzoltószövetség nevében *Petheő János* vármegyei tűzrendészeti felügyelő mondott gyászbeszédet.

Csilléry neve mintegy másfél évtizede forrott egybe a pestvármegyei tűzoltósággal, amikor 1918-ban *Agoraszó* alispán a tűzrendészeti ügyek vezetésével megbízta, a vármegyei Tűzoltó-Szövetség pedig ügyvezető alelnökévé választotta. Az emberbaráti intézmény szeretete, a hagyományos tűzoltószellem csakhamar áthatalmította ezt a minden szépért és nemesért lelkesedni tudó férfiút. Lelkes munkájának eredménye csakhamar mutatkozott a pestvármegyei tűzoltóságok átlagonfelüli fejlődésében és az életképességében.

Ennek a fejlődésnek fontosabb állomásai a Vármegyei Tűzoltószövetség felügyelőinek szakképzett erőkkel való kicserélése, a tűzoltóságok szakképzésének tanfolyamok rendezése által való emelése, tűzoltóversenyek rendezése. Mint tűzrendészeti előadó különösen a tűzrendészet költségeinek előteremtésén, a községekben mutatkozó tűzoltószerek-hiányoknak kiküszöbölésén és a levante-intézménynek a tűzoltósággal való szorosabb együttműködésén fáradozott. Az 1925. évi kormányrendelet alapján kidolgozta az új vármegyei tűzrendészeti szabályrendeletet, melynek keretében — javaslatára — a rendszeres vármegyei tűzrendészeti felügyelet is megoldást nyert.

Az elmúlt években lapunk hasábjain értékes szakkikkek jelentek meg az ipari üzemek és telepek tűzbiztonságáról, a községi tűzrendészeti szabályrendeletéről, a községek tűzrendészeti költségeinek fedezéséről, továbbá ismertette az 1927. évi V. tc.-nek a tűzrendészeti költségek fedezése szempontjából oly fontos rendelkezéseit.

Szerény, csendben dolgozó munkása volt a tűzoltóság ügyének, aki nemcsak a tűzrendészeti jogszabályoknak volt egyik legalaposabb ismerője íróasztala mellett, hanem otthonosan mozgott a tűzoltóságok gyakorlati kiképzésénél a gyakorlótéren is.

A tűzrendészet terén kifejtett érdemeiért csak nemrégiben tüntette ki Magyarország kormányzója magas elismerésével.

Közvetlensége és megnyerő egyénisége számtalan barátot szerzett, túl a vármegye határára ismerték, mint ízig-veéig tűzoltót.

Tűzoltók! Órizzuk meg emlékét kegyelettel!

Lukács Zoltán dr

Felhívás az összes tagtestületekhez!

Síremléket Breuer Szilárdnak!

A mérhetetlen fájdalom, mely boldogemlékü volt vezérünknek, **nemes Breuer Szilárdnak** az örökkévalóságba történt elköltözése folyamánaként minden magyar tűzoltószívet eltöltött, szűnőben van és tisztult lélekkel tekintünk vissza a magyar tűzoltóintézmény fejlődésében korszakot jelentő arra a tevékenységre, mely **nemes Breuer Szilárd** hervadhatatlan érdemeit örökíti meg s feledhetetlenné teszi mindazok előtt, akik hozzá közel állottak.

Bár emléke él mindnyájunk szívében és élni fog mindenkoron, amíg magyar tűzoltók öröködnék a polgárság tűzbiztonsága felett, bajtársi szívünk sugallatát követve, kötelességünk e nemes férfiú emlékét látható módon is megőrokiteni.

Ez a nemes érzés készítette az Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségét arra az elhatározásra, amellyel kimondotta, hogy egy megfelelő síremléknek közadakozásból történendő felállítására érdekében az Országos Szövetség kebelében egyesült testületekhez gyűjtési kérelemmel fordul.

A határozat végrehajtásaként immár felkérjük a Tagtestületeket, szíveskedjenek kebelükben szóbanlevő nemes célra gyűjtést indítani és a befolyó összegeket a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 23.297 sz. postatakarékpénztári csekk számlájára befizetni akként, hogy a síremlék minél hamarabb felállítható legyen.

Hirdesse az emelendő síremlék a magyar tűzoltóintézmény önzetlen harcosainak soha el nem múló háláját és bensőséges kegyeletét.

Budapest, 1932 április hó 15-én.

Az Elnökség

Beérkezett adományok:

Decembéri számunkból áthozat	P 1295'50
Főhercegi urad. tűzoltósága, Sátorhely	P 20'—
Önk. Tűzoltótestület, Putnok	P 5'—

Átvitel: P 1320'50

Áthozat: P 1320'50	
Önk. Tűzoltótestület, Tab	P 5'—
Almády Géza Budapest	P 20'—
Kamatjövedelem	P 23'08

Összesen: P 1368'58

Régi írások

Körülbelül egy negyedszázada annak, hogy megkaptam a behívót az országos tűzoltótanfolyamra, Budapestre. Az ismerkedési estélyen valamennyien jelen voltunk, szinte félve tekintettünk a tanfolyam szigorú parancsnokára, Szily József dr.-ra, aki akkor a budapesti ö. t. parancsnoka volt. Ajkát ritkán hagyta el egy-egy mosoly, de a tanfolyam végén megállapítottuk, hogy kiváló pontos, szigorú vezetőnk volt, aki példát adott arra, hogy milyenek legyenek majd otthon a szerteszedő tűzoltóparancsnokjelöltek. De nagy feltűnést keltett már ezen az estén *Markusovszky* Béla előadó, akinek már a fehér asztalnál volt mindenkihez egy barátságos szava. Nem volt oly jeletkező, akinek városáról, községéről valamit, legtöbbször érdekeset, kedveset ne tudott volna mondani. Kíváncsian kérdeztük, hogy mit fog ő előadni. A jelenlegi tűzoltóparancsok (aki hamarosan közismert lett furcsa írású nevével) fejtette meg a kérdést és mondotta, hogy *Markusovszky* fogja előadni a „megelőző tűzrendészetet“!

Ha emlékezetem nem csal, az előadások sorozatában *Markusovszky* előadónak egymásután két órája volt, s mondhatom, hogy a legnagyobb élvezettel hallgattuk gyönyörű, ékes magyar nyelven szóló előadását, melyet kedves adomákkal, humoros megtörtént élményekkel fűszerezett. Csak akkor eszméltünk fel, amikor büszkén mondogatta, hogy a tűzoltó tudományok között a megelőzőtűzrendészet magyar találmány és a külföld ezideig még nem igen akarja ezt méltányolni és nem akar ezzel a kérdéssel komolyan foglalkozni, pedig hát annak az elmulasztása mily szörnyű következményeket von maga után, aminek ékes bizonyítékait a bécsi színházéggel, a konstantinápolyi rettenetes tűzvészekkel és sok más példával igyekezett előtünk bebizonyítani. Egész őszintén megvallom, hogy magam sem gondoltam ennek a tűzoltói tudománynak annyira nagy fontosságot, mert hisz a jó tűzoltószerkezetek, a jó tűzoltóságok, ha mindent nem is, de nagyon sokat tudnak megtenni, de csak akkor, ha a megelőzőtűzrendészet követelményeit mindenütt és mindenkor szemelőtt tartják.

120—130 eszendős könyvek kerültek a kezembe. Nagy érdeklődéssel olvastam a benne lévőket, de különösen megragadta figyelmemet azoknak a rendeleteknek a sokasága, melyeket továbbítás után Pest-Pilis-Solt törvényesen egyesített vármegyék kisgyűlése, vagy pedig közgyűlése adott ki azzal, hogy azokat meghirdessék községenként és a szerencsétlen nyomorultak részére alamizsnát gyűjtsenek.

Érdekesége ezeknek a rendeleteknek az a része, mely nem magyarországi eseteket hoz fel, hanem külföldi, illetve ausztriai és más osztrák örökös tartománybeli tüzesetek kárvallottainak megsegítésére hívja fel az adakozókat. Tudnunk kell azt, hogy az a bürokratikus rendszer, melyet I. Lipót kezdett megalapozni, s amelyet utódai száz esztendő alatt oly tökéletesen felépítettek, nem tudnak és nem akartak különbsége tenni a magyar és más osztrák örökös tartományok között. Csak az elintézésben lehetett különbség, mert Magyarországon csak azok a segélykérő rendeletek jelenhettek meg, amelyeket a magyar Helytartó Tanács kapott meg és adott tovább. Így jutottak a rendeletekbe morva, cseh, lengyel (galíciai) stb. városok és községek tűzkárának meghirdetése. Igen érdekes volna tudni, hogy

vajjon mily eredménnyel jártak ezek a hirdetések. Eredményük azonban kellett, hogy legyen, mert különben nem hirdették volna meg a sok magyaranyú tüzesetet, de minden valószínűség szerint általányt szedhettek és vehettek ki a község bírái, hisz mert volna-e akkor valamelyik bíró ellene szegülni felsőbb rendeleteknek, melyet a Tekintetes és Nemes vármegye adott ki?

Hogy mily szörnyű tüzesetek pusztítottak az országban és az ausztriai tartományokban, arról fogalmat alkothatunk, ha figyelemmel kísérik az alant felsorolt eseteket, melyeket betűszerint másoltam ki Kiskőrös község egykori hivatalos jegyzőkönyveiből.

„Tekintetes Ns. Pest Vgyb. 1801-ik Eszt. Május 4-én, tartott köz Gyűlésében költ Currens.

Nemes Ugocsa Vgy. mult esztend. VIII hó 8. án Fekete Ardói és mult Eszt. X hó 8. án Nagy Szőlői tűz által károsodott Lakosokk- (lakosoknak)- számára segedelem pénz szedetni rendeltetvén, ha ki valamit szánna Járásbeli Sz. B. ... (1801 V.)

Ns. Békés Vgyb. Gyula nevű MVárosában a mult junius 9. napján oly isszonyu tűz támadván, mely által a Vár, a hozzá tartozott épületekkel, 3 különbféle Vallásuakk(nak) Templomai, mintegy 600 házak a szörnyű lángok prédájává lettek: ha ki tehát etc. (1801 VIII. 25.)

Ns. Veszprém Vgyb. Devecser MVárosnak Tűz gyulladás által elégett, megkárosított Lakosok számára segedelem pénz szedetni rendeltetett.

Sűrű gyulladások esetei alkalmatosságot nyújtván arra, hogy a Tek. Ns. Vgyb. egyben gyűlt rendei köz akarattal elhatároztak, hogy ezentul olly házi gazdák kikk(nak) gondatlanságai miatt gyulladás támadt, azonkívül, hogy a szomszédok(nak) okozott kárt megtéríteni tartoznak, törvényben idéztetvén érdemeihez képest kemény fenyték alá is fog vétetni, : sőt mivel a pipázó gondatlansága által számos égések okoztatnának az e részben költ rendelések publikáltatni rendeltetvén, a tüzet fogható minden Helyeken, az Utcákon is a Dohányzás a Ns. emberek(nak) fiskális actió mellett ki szabandó büntetés, a nemtelenekek(nak) pedig 25 palca fenyték alatt ujjonnan megtiltatik.

Erdély Országí Vizakna MV. Lakossai e f. é május 20. án támadt tűz által olly annyira megkárosítatván hogy 418 házak porrá égtének etc. etc.

1801 November 3.án tartott kis gyűlés.

A f. é Junius holnapnak 25.én támadt tűz által Cseh Országí Jainicz Város Lakossai tetemesen megkárosítatván részekre segedelem kéregettetni rendeltetik.

1802 Jul. 21 kis gyűlés.

Morva Országba helyeztetett Neustadt városának lakossai a mult Eszt. Május 28.án támadt Tűz által tetemes károkra vallván, azokk(nak) felsegéltetésekre, ha ki valamit el-szánt adja Járásbeli Sz. B. Ur kezeibe.

Ns. Szala Vgybe fekvő Kanizsa MVáros lakossai a mult esztendő Márt. 5.én, 15.én és 24.én tűz gyulladás által 26.009 ft. 11 kr. károsítatván számokra segedelem pénz szedetni rendeltetett.

1802 eszt. október 12.én tart. kis gyűlésből.

E f. eszt. Ápr. 25.én 21, 227 fig 24 krig tűz gyulladás által károsodott Somogy Vgye Kaposvári lakosok ugy szinte e f. e. márc. 26.án

és június 24.én két rendbeli tűz által 103.708 fig. károsodott Győr Vgyei Szigeth nevű Helység lakosainak fel segéllésekre Segedelem kéregettetni rendeltetettvén, ha ki valamit számokra ell szánt, azt járásbeli Sz. B. Urk. által adni ne terheltessen.

Tettes ns. Pest Vgynek 803 Eszt. Febr. 4.én Test. tartott kis Gyülés. költ Currens.

A Császári s királyi részre való Siléziának Neczenplocz nevezetű városának Lakossai a M. Esz. Aug. 24 napján közöttök támadott rettentő tűz által felettébb Sok károkat valván, a felebaráti segedelemre Felséges Urunk által is méltónak ítéltettek: ha ki tehát részekre valamit ell szánt, adja Járásbeli Sz. Biró Urnak által.

1803 március 17. Kis Gyülés.

Mint hogy Ns Vas-Vgye béli Szétsén nevezetű Helység lakosai a m. e. Julius 15.én történt égés által 24.165 fg. nem különben Ns. Liptó Vgyének Szent Miklós nevű M Várossában a m. e. Aug. 20.án támadt tűz által a Lakossok 50.006 ftban károsítottak volna meg, kik felsegéllésekre bizonyos alamizsnát elszántak volna azt Járásbeli Sz. Birák Urakk (uraknak) által adni felebaráti kötelességekk (nek) tarsák.

Ó kir. Urunknak, Felségének kegyelmes rendeléséből gyulladás által károsodott Onazus Vize mellyett fekvő Kremzminszter és Berg és Aigen MVárosi Lakossok felsegéllésekre pénz szedetni rendeltetvén, ki számokra stb.

Kis gyülés. 1803 majus 11.én.

Ns. Veszprém Vgyében helyezett Olasz falu nevezetű Helységnek Lakossai a mult esztendei Julius 16.ik napján közöttök támadott tűz által nevezetes károkat vallottak, ha ki tehát stb.

Szakszóniának Reps nevezetű M. Városa az ellenség által 3izben gyujtatván fel a Szegény Lakosok utolsó szükségre jutottak, mejre nézve a Segedelemre Felséges Urunk által is méltónak ítéltettek, ha ki tehát stb.

Kis gyülés 1803 június 22.

Ns. Vármegyében helyezett Berencs nevű Helység Lakossai a mult Eszt. 8ber (október) 25. napján támadott tűz által tetemes károkat vallván számokra a kir. Httó Tanács rendeléséből malamelly Alamisnának öszve szedése rendeltetett. Ha ki tehát stb.

Kis gyülés 1803 Sept. 15, 16 és 17.

Erdély országban helyezett Sárburg nevezetű városnak tűz által a m. e. Oct. 25.én meg károsodott lakossi számokra Charitativum Subsidium kértetetik, kik valamit stb.

A napnyugati Galiciában helyezett Lublin város f. Eszt. 21 és 22 Ápr. közt való Éjszaka tűz által 208.345 f. meg károsodott Lakossai számára Charitativum Subsidium rendeltetett.

Baja Városának e f. é. ápr. 28.án tűz által 60.913 f. 10 kr. megkárosított lakosai számára szinte aki valamit ell szánt etc.

A Fő M. M. K. H. T. a mult Eszt. Nov. 18.án történt tűz által 175.686 f. 143/4 kr. károsodott Ns. Mármaros Vgyb. helyezett Sziget MVáros lakossai számára alamisnát összezedni rendeltetett etc.

Kis gyülés 1803 szept 23.án.

Ns. Gömör Vgybe helyezett Csetnek nevezetű MVáros Lakossai a mult Ápril. 19.én éjtszakának idején támadott tűz által 76.818 f. becsült károkat vallottanak, azért a k. H. Tanács által a fellesegéllés végett kinek, kinek szánakozó indulatba ajánlatnak, ha ki tehát stb.

Kis Gyülés. 1804. Febr. 5 és a többi napjain.

Ns. Nyitra Vgyei Tapolcsán Mező Város Lakossai leg közelebb mult 1803ik Eszt. Mart. Holnapban 68.755 fg. tűz által károsítottak meg, arra való nézve tehát meghagyatik, a megyebeli városok és Helységek előljáróinak, hogy azon szerentsétlen lakosok számára némelly Alamisnát összeszedvén azt az illető járásbeli Sz. B. Urakk(nak) által adják.

Ugyan ezen szerint Cseh országi Naidomochin Város Lakossai mult 1803.ik Eszt. 7ber (szeptember) Holnapnak 18.ik (szept. 18) napján szerentsétlenül támadt tűz által 71.980 fg. meg károsodtak: mellyeknek számára Alamisnát öszve szedni meghagyatik, az Városok és Helységek Elöl Járóinak.

1804. Sept. 7.kén tart. kis Gyülés.

Nagy Bánya Város Lakossai e f. Eszt. Julius Holnap 3.kán 200.000 ftg. tűz által megkárosodtak, melly szerentsétlenek számára segedelem mindenekk(nek) ajánlatik.

Kis Gyülés 1805 7ber (szeptember) 25.én.

A Fő M. K. Httó Tanácsnak jelentése szerint Ns. Nitra (Nyitra) Vgybe Bajnócz Mező városának Lakossai most legközelebb szerentsétlenül támadott tűz által 32.281 forint, 14 kr. megkárosodtak melynél fogva kötelességül hagyatik stb.

Kis Gyülés 1805 okt. 7.én.

Ns. Trencsén Vgyében helyezett Sztrenicz Helység a f. é. május 30-án 18.449 fg. és 20 kr.ig, ugy nem különben Rajecz mező Város a f. eszt. márt. 5.én és más izben Juli 4.kén 10.119 fg. 50 kr.

Esztergom Vgye Uny nevezetű Helység Lakossai a f. é. május 7.én 22.320 fg. ugy nem különben Ns. Szala Vgye eger Szeg M. Városában a f. Eszt. Juni. 7.kén szerentsétlenül Támadott tűz által meg károsodott Lakossai fel segéllésére keresztényi alamisna rendeltetik összezedni.

Kis Gyülés 1806 8ber (október) 13.án.

Tűz által megkárosított Helységek.

Nemes Gömör Vármegyében lévő Rinócz helység szegény lakosai a f. e. 12.336 Rfig megkárosítván,

ugy nem különben Ns. Gömör és kis Hont egyesült Vgyékben helyezett Osgyáni lakosok Kik tűz által 20.000 fig megkárosítottak,

ugy Ns. Bács Vgyében fekvő Baja M. Város Lakossai 249.602 fig. tűz által megkárosodtak; hasonló képpen Turócz Vgyében Bodor falvai Lakosok 10.000 fig. megkárosítottak;

Hasonló szerentsétlenség érdekelvén K: Selmecz Városát is, a hol sok száz ház népek kolduló botra szorultak; mind ezeknek számokra, a keresztényi alamisnának szokott mód szerint való összeszedése ajánlatik.

Erdemes Birák!

5. Minden némű tűz oltáshoz megkivántató szerszámokat, mellyeknek megszerzése már Lázár Imre Ur által kegyelmetekk(nek) meg hagyott, de azokat némellek tulajdon hasznok és javok megvetésével is meg szerzeni nem átkodtak; ezentul hat heti határnap határozásával okvetlen meg szerezzék: ellenkező esetben akár tisztelt Comissárius Ur a fogyatkozást tapasztalván azt orvosolatlanul hagyni nem fogjuk.

Töbnyire maradtam Ke gyelmeteknek igaz jó akaró tisztyek Csemiczky György s. k. Sz. Biró.

Leiródott 3 Jan. 1807.

Közli: Kiss Béla, Kiskőrös

Szerkocsiismertetés

Közli *Kónya Imre*, kecskeméti parancsnok

Minden jóra való tűzoltóság arra törekszik, hogy olyan szerkocsi álljon rendelkezésére, amely a helyi viszonyoknak és a különleges szakkívánalmaknak megfelelően.

Lássuk, melyek azok a különleges szakkívánalmak?

1. Tekintetbe veendő a helyi utcaburkolási viszonyok, éppen ezért a tűzoltóság szerkocsija *könnyű, de erős szerkezetű legyen*, első kerekei aláfördíthetők legyenek, tengelyei minden körülmények között erős rugókkal legyenek ellátva.

2. A szerkocsira ugyancsak a helyi viszonyoknak megfelelő tűzvédelmi eszközöket kell felszerelni és különös gondot kell fordítani arra, hogy:

a) a szerkocsi *túlterhelve ne legyen*;

b) a szerkocsin minden eszköz *szilárdan nyerjen elhelyezést*. A megkötözést és leszíjazást a lehetőségig kerülni kell, mert ezek a gyors hozzájutást, illetve az eszköz gyors igénybevétele érdekében készleltetik;

c) törekedni kell arra, hogy a szerkocsi férőhelyei, ülésai, ládái úgy nyerjenek elhelyezést, hogy a szakszerű kívánalmaknak, a gyors hozzáférhetőség tekintetében, minden körülmények között megfeleljenek;

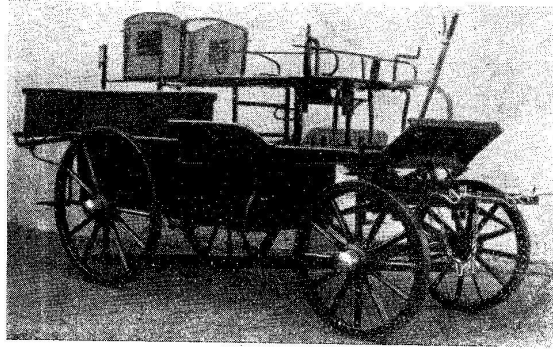
d) gondot kell fordítani arra, hogy a szerkocsin a *teher egyenlően legyen elosztva*;

e) súlyt kell helyezni a fentiek után még arra is, hogy mentő- és bontóeszközeink a szerkocsin *ízléses és tetszetős elrendezést* nyerjenek;

f) ott, hol sima, keményen burkolt utcák vannak, a *kocsifék elengedhetetlen*. A fék fogantyúját a szervezető és kocsis között kell elhelyezni s annak nem csavarosnak, hanem fogasrugósaknak kell lennie és a két hátulsó kerékre hatnia.

A gyárosok a szerkocsik készítésénél legtöbbszörre tájékozatlanok, mert a szerkocsi összeállítására nem mindig kapják meg a szakszerű tájékoztatást, már pedig feltétlenül szükséges, hogy a megrendelésnél a gyárosnak megadjuk a legaprólékosabb utasítást a szerkocsi felszerelésére vonatkozóan, mert ha a szerkocsi le van szállítva és át van véve, azon változtatni már rendszerint csak újabb költségekkel lehet.

Az olyan községek, hol csak néhány emeletes épület van, mentőtömlőt, mentőzsákokat, ugróponyvát ne szerezzenek be, mert ezek felesle-

A kocsi váza szerelvények nélkül

sek, de annál drágábbak. Ezek helyett gondoskodni kell célszerű, könnyen kezelhető és olcsó füstalacról, kellő mennyiségű és célszerű világító eszkről, gyógyszerládáról, stb. Sajnos, ilyenekkel a legtöbb vidéki tűzoltóság nem rendelkezik.

Az érdeklődő bajtársaknak a vezetésem alatti tűzoltóság szerkocsiját mutatom be néhány ábrában.

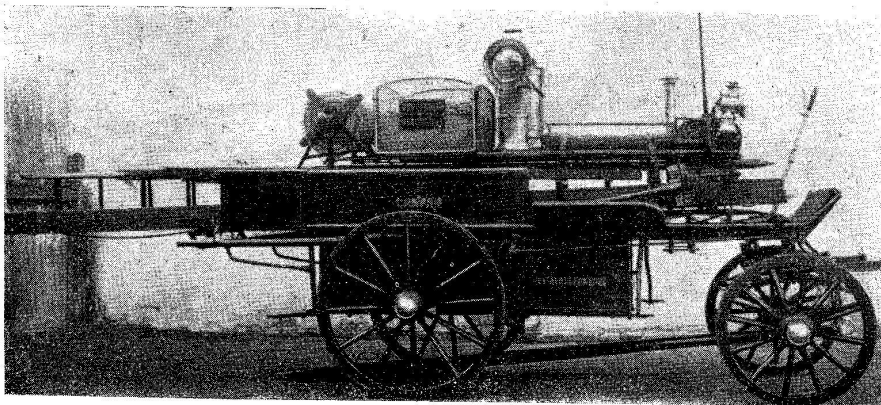
Ez a szerkocsi 1899-ben, tehát ezelőtt 33 esztendővel, néhai elődöm: Szinnyai Imre rendelése folytán készült a régi Walsler-gyárban. Eredetileg nem így nézett ki.

Hogy mily nagy gondot kell fordítani a szerkocsira úgy a megrendelésnél, mint az átvételnél, bizonyítja az, hogy mikor mi az új szerkocsi elé a lovakat befogtuk, kitűnt, hogy a hámvasakat, illetve akkor még hámfákat tartó alkatrész olyan rövid, hogy a kerekek a lovak lábaihoz értek. Természetesen ezen gyorsan kellett segíteni, ami nemcsak bosszúsággal, hanem újabb költséggel is járt.

Amit a helyi viszonyok a tűzoltóságtól megkövetelhetnek, ezen a szerkocsin minden eszköz megtalálható, még pedig úgy, hogy *megkötve, leszíjazva semmi sincsen, ennek dacára minden tárgy szilárdan van elhelyezve*.

Az átalakítás nem egyszerre történt, hanem fokozatosan, aszerint, ahogy tűzvédelmi eszközeinket időnkint beszereztük. Hosszú évek tapasztalatain alapszik szerkocsink berendezése, éppen ezért figyelmet érdemel. Lássuk tehát annak ábráit és részletes leírását.

A kocsivázra tekintve, három körülmény érdemel különös figyelmet, még pedig: miként van a *kerekek közötti, a kocsialvázon lévő, valamint a kocsialváz feletti* térség célszerűen beszerelve és kihasználva.

A kocsi jobboldatról nézve

Mint említettem, a szerkocsi Budapesten készült, de az átalakításokat, útmutatásom nyomán, egy helybeli kovácmester, névszerint ifj. Garaczi János készítette.

A kerekek közé sülyesztett, oldalról nyitható szekrényben a következő eszközök vannak elhelyezve:

egy darab *sodronyvágóolló*, villanyos huzalok elvágására, ráhelyezve az ajtó belső oldalára,

két darab Stolze-féle *füstálarc*,

két darab *legénységi sisak egy-egy acetilénlámpával* felszerelve, amelyeknek víz- és karbidtartánya a derékóvbe akasztható,

hat darab *szurok*- és négy darab *magnézium-fáklya*,

két darab *áttéti csavar*, amelyek a füstálarcoknak mozdonyszivattyúval való táplálására szolgálnak.

négy darab tartalék *acetilénlámpa* lecsapható fogantyúval,

két darab *mászólámpa* gyertyavilágításra, nyolc darab különböző alakú *kéményajtókulcs*,

egy bádogdobozban egy kilogram *karbid*, egy *kútajtókulcs* a város területén levő befalazott, ásott kutak ajtóihoz.

A hosszabb szekrénytől balra lévő, fölfelé nyitható kisebb szekrényben a parancsnok és helyettes parancsnok *vászonköpenyeg*e és *sisakja*, a két szekrény alatt pedig egy vasból laposra kiképzett végű *feszítőrúd* nyert elhelyezést.

Az ülés alatt, egymás mellett négy, védőbőrrel ellátott *ásó*, a kocsi váz deszkáira pedig két *faltörő csákány* és két *fejsze* van elhelyezve.

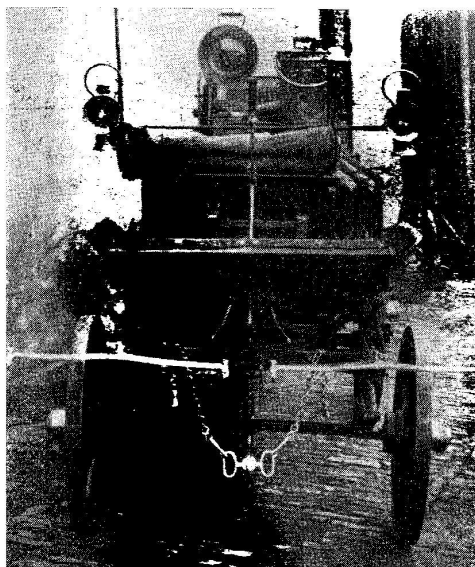
Az ülés korlátvasára van felerősítve az *ostortáska*. Az ostor a szertárban az első ülésre

A kocsi baloldaltól nézve

A keréktengely fölötti, fölfelé nyitható hosszabb szekrényben a következő eszközök találhatóak:

egy *sugárkapcsoló*, melynek segítségével *két mozdonyszivattyúval* nyerhetünk *egy erőteljes sugarat*. Ezzel az eszközzel pótoltuk a motorfecskendőt, míg azzal nem rendelkezünk. Továbbá:

A kocsi elülről nézve

van téve; a szíj dróttal van a nyél végén megerősítve, nehogy arról elvesszen, az ostornyélbe pedig *be van vésve*, hogy: „A tűzoltóságé”.

Az üléstől balra, azzal színvonalban, egy *acetilén-fényszóró*, a *sodronykosárban* pedig *ugróponyva* és húsz méter hosszú *mentőkötél*, majd pedig a szerkocsiról levehető *spiráltömlő-orsó* látható.

A *sodronykosár* a kocsi mindkét oldalán felülről lefelé egy kézhúzással nyitható és alülről felfelé ugyancsak egy kézzel csukható.

A kerekek közé sülyesztett, oldalról nyitható szekrény a következő tárgyakat tartalmazza:

a városi tisztiorvosi hivatal által összeállított *gyógyszerláda*,

három pár *gumikesztyű* villamos balesetekhez,

hét darab *füstszivacs* és két üvegben fél-
fél liter ecet,

két köteg tartalék-*vatta*,
egy tekerics tartalék-*kötél*.

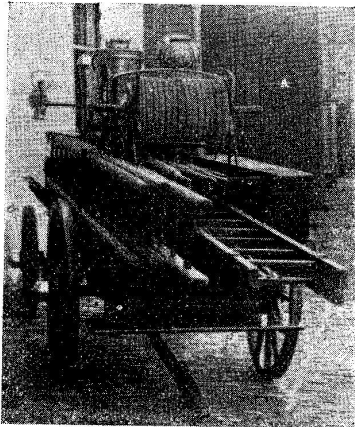
A kerekek közé sülyesztett szekrénytől jobbra, a kocsi vázra két csuklós horogra szerelve látható a *tartalék-hámvas*, amelyet elakadás esetén veszünk igénybe.

Az első és oldalülés közötti sarokban egy *aszbeszt-fáklya* látható, amelynek gyors begyújthatása céljából a fáklya mellett, az ülés korlátvasára erősített bőrtáskában egy deci *spirituszt tartalmazó üveg* van elhelyezve. A bőrtáska alja üreges s így az üveg a táskából egy újjal feltaszítható.

Ezen oldalon van elhelyezve három *támasztólétra*, az üléstől jobbra egy *kézifecskendő*, mellyel a füstálarcot is táplálhatjuk, kisebb tüzeknél róla sugarat szerelhetünk, de befejezett oltás utáni esetleges használat céljából megfelelő számú tűzoltóval a helyszínén hagyunk.

A fényszóró és kézifecskendő között egy tekercs *sugárcsőkötel* van könnyen hozzáférhetően elhelyezve.

Szembetűnő a *rúd* elhelyezése, ahogy az a szertárban áll. A rúd végén van a *két szügyelőlánc*, melyek a rúdfelőli végeken 12 cm-es, a szügyelőkarika felőli végeken pedig 8 cm-es

A kocsi hátulról nézve

zárcapcsokkal vannak ellátva. Ezen szügyelőláncoknak két előnye van, úgymint: *akármilyen rövid vagy hosszú a hámszíz vagy hámkötél, azokat erősen meghúzzhatjuk*, mert a szügyelőláncok zárcapcsait a megfelelő láncszembe akaszthatjuk, minden időveszteség nélkül; előnye továbbá, hogy a láncokat a rúdról a zárcapcsok kiakasztása révén tisztítás végett bármikor könnyen levehetjük.

A *hámvasak* csiszoltak, végei önsúlyuk által záródó karikákkal vannak ellátva. Vaskarikák beakasztására vannak berendezve, de alkalmasak hámszíz, vagy hámkötél beakasztására is.

A *lábvető-deszkák* úgy elől, mint a két oldalon darócposztóval vannak bevonva, az ülések pedig *párnázva* vannak.

A lábdeszka közepén van a rúgós-kapcsos *kocsifék-kar* felvezetve.

A fékek a hátulsi kerekre hatnak.

Az első ülés párnájára három *takarópokróc* van elhelyezve; kettő a lovak, egy a kocsi részére.

A kocsiülés oldalain egy-egy *acetilén-kocsi-lámpa* látható, amelyeket hetenként egyszer tiszta vízzel és új karbiddal látunk el.

A kerek közé süllyesztett, középen függőlegesen kettéosztott *kétszárnyú ajtóval* ellátott szerkevény a következő eszközöket tartalmazza:

A jobboldali részen van két darab 6×4 méter nagyságú, nem vízmentes *takaróponya* és hús darab összecusukható *vászonveder*; a jobboldali részen, nyeleikkel befelé fordítva van 13 *vasvilla*, 6 *vaslapát*, 3 *cserépkaparó* és egy *fejsze*. A szerkevény tartalma az ajtók belsején, jól láthatóan fel van írva.

Nemcsak ezen szerkevényben lévő, hanem a szerkocsira felszerelt összes kézi eszközök nyele *pirosra van festve*. A farészekbe égetve, a vasrészekbe pedig vésva a városi tulajdont jelentő K. V. betű látható.

A támasztólétráktól jobbra, a kocsialvász deszkáira, görgőn be- és kihúzhatóan látunk egy kétrészesű, kihúzva kilenc méter hosszú, 31 kg önsúlyú, támrudak nélküli Mátrai-gyártmányú *kihúzóslétrát*, mely csuklóspánttal van megrögzítve.

A kihúzóslétrá felett két *tetőlétra* nyert elhelyezést, amelyek a könnyen kezelhető rúgós-szegek behajlítása után mint támasztólétrák is használhatók, a rúgós-szegek kihajlítása után pedig cserép- vagy puhatetőkre egyaránt alkalmazhatók.

A balról fekvő tetőlétrán nyugszik három *szigony*, amelyek a létráról csuklós-szögek segítségével gyorsan levehetők.

A tetőlétrák és csákyák fölött nyert elhelyezést a két tűzoltó által könnyen levehető *spiráltömlő-orsó*, amelyre tíz méteres darabokban, *védőzsineggel* bevont, negyven méter hosszú *légvezető-tömlő* van felcsavarva.

A szerkocsi teljesen felszerelt önsúlya 12.80 métermázsa, azon kocsiával együtt *hat embert* szállíthatunk. Ha az emberek súlyát egyenkint hetven kilogrammjával számítjuk, úgy azok súlya 4.20 métermázsa, tehát a mi szerkocsink hat emberrel megterhelve *összesen tizenhét métermázsa súlyt képvisel*.

A fent előadottakból kitűnik azon kíváncsólom, hogy mielőtt a szerkocsit megrendeljük, feltétlenül tanulmányoznunk kell a tűzoltószergyárosok szerkocsi-ábráit és nem árt, ha megtekintjük néhány tűzoltóság szerkocsijának berendezését azért, hogy szakbeli tudásunkat, tapasztalatainkat ezen a téren is bővíthessük, mert tudok példát, hogy amikor az új szerkocsi leszállított és átvétetett, annak mikénti berendezése és felszerelése iránt *csak azután történt intézkedés*, amely körülmény az illetékeseknek sok fejtörést, kellemetlenséget és a testületnek újabb költséget okozott.

Megjegyzem, hogy egy kis leleményességgel, ügyességgel, no meg némi szakértelemmel a gazdaságban használatos közönséges igás-kocsit is berendezhetjük szerkocsivá, úgy, hogy azon mentő-, bontó- és világító-eszközöinken kívül még 4—6 embert is elhelyezhetünk. Ez kerül a legkevesebbe.

*

Azokat a bajtársakat, akik szerkocsinkat nemcsak ábrákban, hanem természetben is óhajtnák látni, azokat ezúton hívom meg annak megismerésére.

Minden gondos parancsnokság, illetve községi előljáróság beiratja tűzoltóit a Magyar Orsz. Tűzoltó-Szövetség **SE G É L Y Z Ó P É N Z T Á R Á B A**, amely tagonkénti és évi 20 pengőfillér tagdíj ellenében minden tűzoltói szolgálatban történt balesetért az illetőt (napi 2 pengő) segélyben részesíti. — Az összeg a névsor kapcsán az 57453. sz. postacsekk útján előre fizetendő be. Előfordult eset azonnal bejelentendő és a munkaképtelenség tartama aztán orvosilag, bélyegtelen iraton igazolandó. A segélyösszegezen felül más költségek nem térítetnek meg. Évközi létszám-változás a befizetett létszámon belül díjtalanul jelenthető.

A Mosonvármegyei Tűzoltó-Szövetség és a biztosítóintézetek

— Egy rovatvezető figyelmébe! —

A „Pesti Tőzsde“ című hetilap 1932. évi (XIII. évfolyam 44.) száma „Szomorú jelentés Moson megye tűzbiztonságáról“ cím alatt megjelent közleménye, polémiába száll a Mosonmegyei Tűzoltó-Szövetség ezévi közgyűlésének jelentésével. Nem szokásunk mindenféle érdemtelen kritikára válaszolni, azonban a fentnevezett közlemény annyira kiélezett és tendenciózus, hogy nem hagyhatjuk minden megjegyzés nélkül.

Elsősorban is regisztráljuk azt a tényt: a közleményből világosan kilátszik, hogy a biztosítóintézetek inspirációjára íródott. Továbbá: meg vagyunk győződve, hogy ha egy objektív valaki írta volna, egészen más konklúziót hozott volna ki, mint az inkriminált közlemény szerzője.

Igy a Pesti Tőzsde: ... a Dunántulon ... még mindig nem mutatkozik megértés a tűzbiztosítás problémái iránt. Mint igen sok Tűzoltó-Szövetségi ülés, ez is oda kulminál, hogy országos akciót kell indítani a biztosítási anomáliák ellen. Hogy legyen megértés a vidéken a tűzbiztosítással szemben, ha még a problémákat ismerő *Tűzoltó-Szövetségek sem állanak a tűzbiztosítóintézetek mellé, amikor pedig igazán közös céljuk van: a tűzvédelem, a vidéki lakosság fokozott védelme a tűz pusztítása ellen.*

... Sok tennivalója volna még a *Tűzoltó-Szövetségnek*, sokkal sürgősebb teendők, mint a *vele egysorban levő biztosítóintézetek ellen harcolni*. Stb., stb. ilyenek és ezekhez hasonló nagyhangú kitételek olvashatók a „közgazdasági szaklap“-ban a Mosonmegyei Tűzoltó-Szövetség jelentéséről.

Ejnye, ejnye! Ha a közlemény szerzője vette volna magának azt a kis fáradságot, hogy felkeresse ebben az ügyben az illetékes és hivatalos személyeket, bizonyára egészen más képet nyert volna és más hangot pendített volna meg, nem a biztosítóintézetek mellett, hanem valószínűen ellenük.

Mert, ha valaki, úgy a Mosonmegyei Tűzoltó-Szövetség igyekszik működési területén minden erejével odahatni, hogy igenis mindenki biztosítson tűz ellen, hogy annak föltétlen szükségét mindenki belássa. Sőt továbbmenően, a Mosonmegyei Tűzoltó-Szövetség a biztosítás szükségességének propagálójává szegődött, azzal, hogy céljával tűzte ki a lakosság ilyen irányú felvilágosítását, sőt a tűzbiztosításra való rábeszélését. Ha egy kicsit jobban elolvasta volna az illető úr a jelentést, láthatta volna, hogy a Tűzoltó-Szövetség a tanfelügyelőségek útján, saját kiadásában megjelenő ismeretterjesztő előadásokat akar juttatni a falusi tanítószám kezébe, hogy mennél szakszerűbben tudják a lakosságot felvilágosítani a biztosítási kérdésekről és annak föltétlen szükségességéről. Ugyancsak ismeretterjesztő előadásokat rendeztet a tűzoltótisztulék kebelén belül, hogy ezáltal is minél szélesebb körben terjedjen a biztosítási kedv és hajlandóság.

A Tűzoltó-Szövetség soha sem a biztosítóintézetek, hanem azok eljárása ellen lépett föl, mert hiteles és megbízható statisztikai alapján a mosoni körzetre megállapított helyi osztály jogosságát tette kritika tárgyává és teszi továbbra is, sőt továbbmenően fillér pontosságú statisztikával fog szolgálni a kárösszegekről és a *kifizetett* kárösszegekről, de fillér pontos-

ságú statisztikát fog közölni arról az összegekről is, amelyet a mosoni körzetben a biztosítóintézetek tényleg szednek. Ezen két számadat szaldójaként még szembeötlőbben fog kidomborodni az az „illuzórius“ becslés, amelyet a közlemény szerzője olyan siralmas hangon inkriminál, természetesen a könnyeket nem a biztosítottak, hanem a biztosítók érdekében hullatva.

Már a közlemény bevezetésében nagy hangon azt állapítja meg a szerző, hogy közös cél érdekében dolgozik mind a két intézmény: a tűzvédelem, a vidéki lakosság fokozott védelme érdekében. Hát bizony a két intézmény jelenlegi munkája nem közös. Akkor lenne a munka közös, hogyha a biztosítóintézetek támogatásban részesítenék a tűzvédelmet ellátó vidéki önkéntes tűzoltóságot, anyagilag segítenék őket arra, hogy minél tökéletesebb és jobb felszereléseket tudjanak beszerezni, hogy általuk a tűzrel hatásosabban tudjanak szembeszállni. Ne gondolják az igen tisztelt biztosítóintézetek azt, hogy azzal minden támogatásuk kimerült, ha egy tűzoltóversenyre hosszú levelezések és kéregetések után nagy kegyesen egy réz tűzoltósípot adnak. Ezzel igazán nincs kimerítve a tűzvédelem felkarolása, hanem igenis, ezzel az eljárással saját maguknak többet ártanak, mert bizony mikor ezt a díjat kiosztják, megmondják a nyertesnek, hogy az „X. Y. biztosítóintézet adománya“. Jól gondolják meg, hogy amikor az önkéntes tűzoltó hazaviszi a „nyereményt“ falujába, milyen ékes szavakkal fogja elmesélni komáinak, hogy a gazdag biztosítóintézet egy ilyen „értékes“ adományát nyerte meg. Egy-egy ilyen kijelentés hatását az ügynökök egész hada sem tudja reparálni. Előfordul — de valószínűen tévedésből —, hogy néha egy kínjában ezüst-serleg is kerül valamelyik biztosítóintézet adományaként díjkítzésre, azonban „még“ ezzel sincs kimerítve a tűzoltóintézmények hatásos felkarolása. Mi nem alamizsnát és porhintést kérünk, hanem becsületes munkánk megérdemelt díját. Ha mi, tűzoltók, önzetlenül, tisztán felebaráti szeretetből és a nemzeti vagyon mentése érdekében dolgozunk, sőt nyomorúságunkban erőnkön túlmenően is kivesszük részünket a munkából és ekkor és ezzel mi még hasznot is hajtunk a biztosítóintézeteknek, joggal elvárhatunk egy becsületes anyagi támogatást, nem pedig az alamizsnát adó vállvegetéseit.

Mi, tűzoltók, már próbálkoztunk kéréssel, sőt kétségbeesett könyörgésekkel fordulni a biztosítók kartelljéhez, azok teljhatalmú uraihoz, hogy mentsék meg a végromlás előtt álló önkéntes tűzoltóintézményeket, mert a községek anyagilag nem bírják már támogatni őket, azonban kéréseink mindannyiszor süket fülekre találtak. Ha csak megpendítik is valahol azt, hogy a biztosítók többet tehetnének a tűzoltóságok érdekében, föltűnő gyorsan a „közgazdasági“ szaklapok hasábjain a kis sóhajra és szerény kérésre ökölnagyságú betűkkel jön X. Y. vezérigazgató úr válasza, hogy lehetetlen dolgot akarnak a tűzoltók már megint, tehát oldalhosszúságú nyilatkozatokkal kell őket ledorongolni, hogy elhallgassanak.

Pedig mi nem akarunk mást, csak azt, hogy a biztosítók egy bizonyos hozzájárulást adjanak tűzrendészeti célokra, amelyből aztán fedé-

zetet nyernek a tűzoltói kiadások. Ugyanúgy, mint Ausztriában. Ott a Burgenlandi tartománygyűlés 1923. évi augusztus 31-én törvényt hozott, melyben a biztosítóintézeteket, tűzrendészeti és mentői hozzájárulásra kötelezi. (Ha kíváncsi a biztosítók közül valaki erre, megtalálhatja: Landesgesetzblatt No. 64.) Sőt továbbmenően a tartományfőnökség 1924 szeptember 25-én 6—4072/1. szám alatti rendeletében a százalékos kulcsszámokat is közli, sőt ugyancsak a tartományfőnökség 1924 december 2-án 822/7—L. A. D. szám alatt a törvény szigorú végrehajtási utasítását is adja.

Ha ezt minálunk is meg fogják csinálni, maguk a biztosítók fogják belátni, hogy pénzük nem haszontalanul kidobott valami, hanem saját érdekükben jól befektetett tőke, amely busás kamatait okvetlenül meghozza.

Mindaddig, ameddig biztosítóink nem látják be ezeknek a kérdéseknek a fontosságát, addig ne is mondják azt, hogy a tűzoltókkal közös cél érdekében dolgoznak. Ameddig nem akarják jobban és objektívebben figyelembevenni a kérdést feszegető Mosonmegyei Tűzoltó-Szövetség megállapításait, addig bizony mi adhatunk ki „szomorú jelentést” tűzbiztosítóintézeteinkről.

Schneider Ede

Magyaróvár m. város hiv. tűzoltó-parancsnoka

Tudnivalók a balesetbiztosításról

A 230.000/1925. B. M. számú körrendelet IV. szakaszának 11. pontja kötelezőleg írja elő a községeknek és a városoknak, hogy az önkéntes és a kötelezett tűzoltóság tagjait baleset esetére biztosítani kötelesek. A rendelet azt is kimondja, hogy a biztosítás a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség segélyzőpénztáránál történjék.

Azt látjuk, hogy egyesek nincsenek teljesen tájékozva a tekintetben, hogy a biztosításnak hogyan kell történnie, a megtörtént baleseteket hogyan kell a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség segélyzőpénztárának bejelenteni és végül, hogy hogyan történik a balesetet szenvedett tűzoltó kártalanítása (segélyezése).

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség segélyzőpénztárának elnöksége minden év végén (december hó végén) a tűzoltók biztosításához szükséges nyomtatványokat — minden község részére két példányt, egy 57.453. számú postatakarékpénztári befizetési lappal felszerelve — azzal a kérelemmel küldik szíjjel a vármegyéek első tisztviselőihez, hogy azokat a járási szolgabírák útján a községek előljáróságaihoz szíveskedjék szétküldeni.

A községi előljáróság, vagy ahol ilyen van a tűzoltóparancsnokság, a megkapott nyomtatványokat, amelynek felirata „KIMUTATÁS” két példányban köteles kitölteni, az egyik példányt, amelyet a parancsnok, testületi titkár, vagy a községi előljáróság ír alá, zárt levélben a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség címére: Budapest, IV, Bástya-utca 13 kell beküldeni. A „KIMUTATÁS” egyik példánya a testületnél, községi előljáróságnál visszatartandó, hogy minden kétséget kizáróan bármely időben meg lehessen állapítani azt, hogy a testületnek melyik tagja van biztosítva.

A kimutatáson szereplő egyének számának megfelelően, a megküldött postatakarékpénztári

befizetési lap felhasználásával, minden egyes személy után, egy teljes esztendőre húsz aranyfillér fizetendő be a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség segélyzőpénztárához.

Időközben beállott személyi változásokat (kilépés, belépés) pontosan, mégpedig azonnal be kell jelenteni. Abban az esetben, ha a változás az előbb bejelentett létszámon belül történik, az újonnan bejelentettek után külön nem kell biztosítási díjat fizetni. Abban az esetben, ha a testület kötelékében beállott változás folytán a létszám emelkedett, az eredetileg bejelentettek felüliek után pótlólag húsz—húsz aranyfillért be kell fizetni.

A segélyezés mérvé: A segélyezés mérve kétféle lehet: a) napisegély, kimutathatóan tűzoltási szolgálatban, tűzoltás vagy tűzoltógyakorlat közben történt megsebesülések, betegségek folytán beállott mulandó munkaképtelenség esetén, a megsebesülés vagy megbetegedés napjától a munkaképtelenség tartamára, legfeljebb azonban százhusz napig;

b) egyszersmindenkori segély, ha a munkaképtelenség százhusz napnál tovább tart, vagy halál esetén, a tag családi és vagyoni viszonyaihoz képest, a segélyezéshez rendelkezésre álló alap figyelembevételével adandó végkielégítés.

A napisegély ezidőszerint két aranypengő, amely mindig a m. kir. postatakarékpénztár útján, az illető segélyezett címére küldetik meg.

Olyan testületek, melyek a befizetett tag-sági díjak huszonötszörösét segélyképpen már felvették, további segélyre igényt nem tarthatnak.

A biztosítás mindig azon a napon veszi kezdetét, amikor a biztosított tűzoltók névsora és a fejenkénti biztosítási díj az Országos Szövetség segélyzőpénztárába befolyt. A biztosítás érvényesnek el nem ismerhető, ha csak a biztosítottak névjegyzéke, vagy csak a biztosítási díj érkezett be a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetséghez.

A segélyezés kérése: Ha a segélyzőpénztár igénybevételének esete felmerül, akkor az illető testület — községi előljáróság —, kivételesen maga a segélyezésre igényt tartó, a megtörtént baleset napjától számított húsz napon belül tartozik azt a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségének írásban bejelenteni.

Fenti határidő elmulasztása esetén a segélyezésre igényjogosult igényjogosultságát elveszíti.

A segély iránti folyamodványhoz, melyben a munkaképtelenné vált tűzoltó neve, életkora, polgári foglalkozása, családi állapota, tűzoltói rangja és szolgálati évei is feltüntetendő, mindig melléklendők:

1. A baleset körülményeinek a parancsnokság által kiállított és a hatóság által láttamozott részletes és hiteles leírása, különös tekintettel arra, hogy vajjon az illető felsőbb parancs és utasítás folytán, vagy csak saját akaratából, esetleg utasítás ellenére, józan fővel végezte azt a munkát, mely közben megsérült, megbetegedett, hogy vajjon balesetét felszerelésének hiányos volta, vagy rajta kívül lévő, előre nem látott körülmények okozták-e.

2. A hatóság által láttamozott orvosi bizonyítvány, melyben különösen kimutatandó, hogy a sérülés vagy betegség az illető által teljesített tűzoltói szolgálattal közvetlen összefüggésben áll-e, avagy egy már régebben fennálló bajnak egyszerű folytatása, feltüntetendő, hogy a sé-

rült vagy megbetegedett mennyi idő múlva részesült az első orvosi segélyben, vajjon rendszeres orvosi kezelésben részesült-e, betartotta-e a sérült, megbetegedett az orvosi utasításokat. Leírandó a sérülés lelete.

A sérült megbetegedett tűzoltó munkaképességének újbóli helyreállása után olyan orvosi bizonyítványt kell beküldeni a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetséghez, amelyből minden kétséget kizáróan meg lehessen állapítani a munkaképtelenség tartamát. Mindaddig, amíg fenti okmányok — amelyek mind bélyegmentesek — a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetséghez be nem érkeztek, a segélyösszeg kiutalását sürgetni nem lehet, mert csakis a beküldött okmányok alapján áll az Országos Szövetség elnökségének módjában a segély iránti kérelmet tárgyalni.

Meg kell végül még azt is említeni, hogy a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség segélyszó-pénztára igazolt tagjai részére, ellenőrző szakorvosának véleménye alapján, csakis napisegélyt ad, kórházi, orvosi, gyógyszeres számlákat nem fizet ki, ruhakártalanítást nem ad.

Falusy Károly orsz. szöv. titkár

SZÖVETSÉGI ÜGYEK

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségi ülése Budapesten, 1932 dec. 17-én

Az elnöki széket *Marinovich* Imre dr ügyvezető alelnök foglalta el, aki az ülést a határozatképesség megállapítása után megnyitotta.

Elnöklő felolvasta Széchenyi József gróf országos elnöknek az elnökséghez intézett levelét, amelyben sokoldalú elfoglaltságára való hivatkozással mintegy hat hónapra felmentést kért a szorosabb szövetségi munkában való részvétel alól. Elnökség a szabadságoláshoz egyhangúlag hozzájárult.

Elnöklő bemutatta Széchenyi József gróf országos elnöknek az országos versenyek községi csapatai részére felajánlott értékes vándordíját, egy több mint két kg súlyú színezüstből vert serleget. Elnökség a nagylelkű adományért köszönetét nyilvánította.

Elnökség sajnálattal vett tudomást Nagy Sándor főtitkár betegségéről, melynek tartamára a főtitkári teendőket ellátásával *Marinovich* Imre dr ügyvezető-alelnököt bízta meg.

Vitéz *Roncsik* dr előadó bejelentette, hogy a „Megelőző tűzrendészet” második része elkészült, ezért a könyv nyomdaköltségének az 1933. évi költségvetésbe való felvételét kérte. Elnökség a bejelentést tudomásul véve, felkérte vitéz *Roncsik* dr előadót, hogy a könyv kinyomatására árajánlatokat kérjen és azt az elnökségnek mutassa be.

Győr-Moson-Pozsonyvármegyei Tűzoltó-Szövetségnek tagdíjhátralék és tagok törlése ügyében tett bejelentését — elnökség — az országos választmány elé utalta.

Papp Ferenc előadó javaslatára elnökség elhatározta, hogy *Brewer* Szilárd síremlékének elkészítésére pályázatot hirdet. A bírálóbizottságba *Marinovich* Imre dr elnökle mellett *Teasdale* alelnököt, *Papp* előadó *Nátrai* választmányi tagot és a család képviselőjében *Sturm* tűzoltófőtisztet kérték fel.

Borsod-Gömör-Kishont vármegyék alispánja másolatban megküldte az Országos Szövetség felkérésére a költségvetéshez intézett azon rendelkezését, mely szerint a költségvetések felülvizsgálatainál a tűzrendészeti kérdésekre vonatkozólag a vármegyei

tűzrendészeti felügyelő, mint szakközeg meghallgandó.

Borbély-Maczkó Emil Borsod-Gömör és Kishont vármegyék alispánja az országos választmány tagjává való megválasztását megleghangú levélben közönte meg és kilátásba helyezte legmesszebbmenő támogatását az Országos Szövetség közérdekű céljainak elérésére.

Jász-Nagykún-Szolnok vármegye Tűzoltó-Szövetségének kérését, hogy a Tűzrendészeti Közlönyt a vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelők részére díjtalanul küldje meg, az elnökség teljesíthetőnek nem találta, mivel a lap előállítására így is tetemes költséget igényel.

Marinovich Imre dr ügyvezető-alelnök bejelenti, hogy az elnökség képviselőjében megjelent a Pest-Pilis-Solt-Kiskúnvármegyei Tűzoltó-Szövetség öszi közgyűlésén. Ez alkalommal átadta *Csülléry* Zoltán dr vármegyei tűzoltószövetségi ügyvezető-alelnöknek az Országos Szövetség XV. éves szolgálati érmét, s egyidejűleg az Országos Szövetség nevében üdvözölte legfelsőbb helyről kapott kitüntetésé alkalmból.

Titkár bejelenti, hogy a hivatalos lapban a tiszti továbbképző-tanfolyam ügyében közölt felhívásra több helyről érkezett jelentés és javaslat. Elnökség a javaslatokat *Teasdale* alelnöknek adta ki, hogy azok figyelembevételével állítsa össze a tanfolyam tantervét.

Vitéz *Roncsik* dr előadó indítványára az alapszabályok módosítására kiküldött bizottság elnöki tiszttel *Erdély* Ernő előadót bízta meg az elnökség.

Strausz Antal, a „Tűzoltó-Otthon” telkének bérelője, a bérösszeg leszállítását kérte. Elnökség a kérelmet nem találta teljesíthetőnek.

Elnökség *Csanád* vármegye alispánjának átiratából örömmel értesült az ottani vármegyei Tűzoltó-Szövetség megalakulásáról.

A Központosított Biztosítási Szakértői Iroda azzal a kérelemmel fordult az elnökséghez, hogy a Szövetség szaklapjában ismertesse a szervezetet, és közölje a szakértők névsorát. Elnökség a közlést, mint hirdetést, megengedte.

Elnökség azon felterjesztésére, hogy nem lehetne-e egy-két okleveles tűzoltótisztet Konstantinápolyban elhelyezni, a külügyminisztérium arról küldött értesítést, hogy ott idegen tűzoltótisztek alkalmazása jelenleg nem lehetséges.

Elnökség tudomásul vette *Csongrád* vármegye alispánjának átiratát, miszerint *Csongrád* megyei város olyan súlyos anyagi helyzetben van, hogy tagdíjhátralékát csak 1933. év szeptemberig lesz képes teljesen rendezni.

Debrecen szab. kir. város polgármestere, törvényhatósági bizottságához olyan irányú előterjesztést óhajtott tenni, hogy a Szövetség részére a nagyerdői hévfürdő közelében megfelelő telket bocsásson egy tűzoltó-üdülőtér céljaira. Bár az Országos Szövetség jelenleg nincs abban a helyzetben, hogy üdülőtér építtessen, elnökség mégis felkérte vitéz *Roncsik* Jenő dr előadót, hogy a részletes feltételek tisztázására személyesen lépjen érintkezésbe Debrecen szab. kir. város polgármesterével.

Elnökség tudomásul vette *Vas* vármegye Tűzoltó-Szövetségének azon bejelentését, hogy 1932 november 13-tól 26-ig *Celldömölkön* tűzoltó továbbképző-tanfolyamot tartott. A tanfolyamon 42 hallgató vett részt, *Kiss* Emil dr vármegyei tűzrendészeti felügyelő parancsnoksága alatt.

Vitéz *Kiss* Lajos dr és vitéz *Roncsik* Jenő dr előadók, az elnökségtől nyert megbízás folytán be-terjesztették a vármegyei tűzrendészeti mintaszabályrendelet-tervezetet. Elnökség a tervezet sokszorosítását és annak az összes elnökségi előadók, tör-

felelősségi tűzrendészeti felügyelőkhöz egy-egy példányban való megküldését és a belügyminisztériumhoz több példányban való felterjesztését határozta el. Továbbá megállapította az elnökség, hogy a tervezet elkészítése rendkívül sok munkát és nagy fáradságot igényelt, s a tervezet alkotói dícséretes munkát végeztek.

Papp Ferenc előadó által bemutatott kéményseprési szabályrendelet-tervezetet az elnökség csekély módosítással elfogadta és annak a kereskedelemügyi minisztériumhoz való felterjesztését határozta.

Elnökséghez intézett kérdésből kifolyólag az elnökség elvi határozatot hozott, hogy olyan egyének, akik már régebben kiváltak a testület működő tagjainak sorából és semminemű tűzoltói tevékenységet nem fejtenek ki, azok sem a szövetségi szolgálati érmekre, sem pedig a királyi díszéremre, igényt nem tarthatnak.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést bezárta.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség segélyzőpénztárának elnökségi ülése Budapestben, 1932 dec. 17-én

Az elnöki széklet *Marinovich* Imre dr. ügyvezető alelnök foglalta el, aki az ülést a határozatképesség megállapítása után megnyitotta.

Titkár a múlt ülés óta segélyben részesített segélyzőpénztári tagtesületek tűzoltóinak névsorát és a részükre folyósított összegeket ismertette. Biró József (Törökszentmiklós) 44, Farkas János (Nagytilaj) 16, Miklós Lajos (Nagytilaj) 16, Maros Simon (Bátya) 10, Magyar Lajos (Vasvár) 84, Paksi Mihály (Pestszentimre) 116, Béres János (Lengyeltóti) 20, Finta József (Enying) 4, Dancs István (Hejőszalonta) 112, Makrá Gábor (Majosháza) 16, Szommer József (Bácsalmás) 12, Dorka József (Nyírmada) 22, Semmelweis Mátvás (Hercfalva) 120, Kutrovits József (Pesterzsébet) 132, Teichengraber Bertalan (Bpest önk.) 10, Jankovics József (Keszthely) 22, Kálmán István (Tiszaigar) 100, Pápes Ernő (Szenyár) 16, Nagymáté Miklós (Kisvárd) 56, Németh János (Vitnyéd) 20, Máhner Ferenc (Bpest önk.) 38, Salamon Ferenc (Zalaegerszeg) 62, Gaál László (Bpest önk.) 16 pengő.

Elnökség a bejelentéseket jóváhagyólag tudomásul vette.

Titkár ismertette *Csikos* István szegedi hivatásos tűzoltó balesetének körülményeit. Az alapszabályok 9. §-ának b) pontja szerint olyan testületek, melyek a befizetett tagságdíjak 25-szörösét segélyképpen már felvették, további segélyezésre igényt nem tarthatnak. Ezek szerint a szegedi hivatásos tűzoltóknak még legfeljebb 71 pengő volna kifizethető. Elnökség ezen összeg kifizetését határozta *Csikos* István tűzoltó részére azzal, hogy további segélyre igényt nem tarthat.

Rohály József abaújszántói önkéntes tűzoltó állítólag tűzoltás alkalmával sérvet kapott s a betegszett orvosi bizonyítvány szerint ugyanakkor zúzott sebeket is szenvedett. Ellenőrző szakorvosi vélemény szerint nevezett lágyéksérve nem a tűzoltás alkalmával kifejtett megerőltetés következménye, hanem egy már régebben fennálló alkati bajnak a kifolyása, miért is ebből kifolyólag segély kiutalását nem javasolta. Elnökség nevezett tűzoltó zúzott sebének gyógytartalmára, ami 15 nap alatt gyógyult 30 pengő segélyt utalványozott.

Titkár ismertette *Kovács* József zalaalövői önkéntes tűzoltóparancsnok baleseti körülményeit. A bekért eseményjelentés szerint nevezett tűzoltóparancsnok csapatának néhány tagjával a szomszéd községben temetésen voltak, útközben, hazafelé jövet, gyakorlatoztak, miért is a szekérről többször leugrottak, s eközben *Kovács* József parancsnok lába kifecamodott. Elnökség többek hozzászólása után kimondotta, hogy temetésről hazamenet a kocsirol le- és felugrást komoly tűzoltói gyakorlatozásnak tekinteni nem lehet, ezért a segélyezés iránti kérelem nem teljesíthető.

A Jászládányi Önkéntes Tűzoltótestület egy elaggott, régi tagjának, *Szilber* Gusztávnak, aki ma már 76 éves és teljesen munkaképtelen, segélyezését kérte. Elnökség a kérelmet nem találta teljesíthetőnek, mivel az alapszabályok erre nem nyújtanak módot.

Özv. *Titli* Jánosné budapesti lakos *Koch* Lajos dr. ügyvédje útján kártalanítási igényt jelentett be. Nevezett férje a Pásztói Önkéntes Tűzoltótestület tagja volt és 1929 augusztus 29-én tüzeset alkalmával a tűzoltószertárba szaladt, ahol izgalomban összeesett és kórházba való szállítás közben meghalt. Sem a testület parancsnoksága, sem a községi előljáróság az esetet annak idején nem jelentette. Minthogy az alapszabályok 14. §-a szerint a megtörtént balesetet húsz napon belül kell jelenteni, a három és félevesi késedelemmel bejelentett balesetet az elnökség nem vehette tudomásul.

Baumhauser József pezsztenterzsébeti önkéntes tűzoltó segély iránt folyamodott, mert látóképességét elvesztette. Nevezett az 1932. évben segélyzőpénztárunknak nem volt tagja, érte biztosítási díjat nem fizettek. Elnökség úgy határozott, ha a segélyzőpénztár tagjai sorába nem tartozó tűzoltók segélyezését alap hiányában teljesíteni nem lehet.

Horváth István dr. békésszentandrásai önkéntes tűzoltóparancsnok, aki gyujtogatásból származott tüzesetből kifolyólag érzékeny anyagi kárt szenvedett, segélyt kért. Elnökség fedezet hiányában a kérést nem teljesíthette.

Titkár ismertette az ajka—csingervölgyi testület két tagjának, *Ehmann* Antal és *Virágh* Józsefnek halálos baleseti körülményeit. Nevezettek kúttisztítás közben a kútba eresztett benzínmotor kipuffogó gázától megfulladtak. Beérkezett hivatalos jelentésből az elnökség megállapította, hogy nevezettek szerencsétlensége nem tűzoltói tevékenység közben történt s így alapszabályaink értelmében a hátramaradottak segélyre igényt nem tarthatnak.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést bezárta.

Tűzrendészeti felügyelők értekezlete

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség meghívására a vármegyei tűzrendészeti felügyelők 1932 december hó 17-én értekezletet tartottak a Szövetség székházában.

Az értekezleten a tűzrendészet égető kérdései kerültek megvitatásra. Az ülés lefolyásáról hely hiányában legközelebbi számunkban tájékoztatjuk olvasóinkat.

zsebébe, karjára, lakásába **részletre is:**
ÓRA ROZGONYI ÉS RÉVAI
IV, Kossuth Lajos-utca 5

VÁRMEGYEI TŰZOLTÓSZÖVETSÉGEK HÍREI

A Hajdúvármegyei Tűzoltó-Szövetség közgyűlése. Hajdú vármegye Tűzoltó-Szövetsége december hó 21-én tartotta évi rendes közgyűlését Rásó István alispán elnökletével. A Szövetség 1932. évi működéséről vitéz Roncsik Jenő dr vármegyei tűzrendészeti felügyelő számolt be, hangsúlyozva azt, hogy a súlyos gazdasági viszonyok ellenére sem tapasztalható visszaféjlődés. A tűzrendészeti felügyelők az előírt szemléket rendszeresen megtartották. A testületek a legszükségesebb kiadásait mulatságok rendezésével igyekeztek megszerezni. A Debrecenben rendezett két kerületi tűzoltótanfolyamon hetvennégy hallgató nyert kiképzést. A Győrött megtartott országos tűzoltóversenyen Egyek község a községi csoportban második díjat nyert. A Szövetség által évekkal azelőtt kidolgozott vármegyei tűzrendészeti szabályrendelet még nem nyert jóváhagyást. Ezután ismertette a belügyminisztérium által bekívánt vármegyei tűzrendészeti minta szabályrendelet-tervezetet. Végül bejelentette, hogy *Marinovich* Imre dr h. államtitkár, orsz. szövetségi alelnök a Szövetség dísztagjává történt megválasztásáról szóló díszokmányt személyesen nyújtotta át, aki ezért a Szövetségnek köszönetét fejezte ki.

A közgyűlés vitéz Roncsik Jenő dr vármegyei tűzrendészeti felügyelőnek eredményes munkájáért legteljesebb elismerését nyilvánította. A zárszámadás és költségvetés elfogadása után a közgyűlés elhatározta, hogy az 1933. évben két járási versenyt tart, amelynek céljaira 500 pengőt irányzott elő.

Megalakult Csanád-Arad-Torontál k. e. e. vármegyei Tűzoltó-Szövetsége. Október 16-án, Mezőhegyesen tartotta meg alakuló ülését Csanád-Arad-Torontál k. e. e. vármegyei Tűzoltó-Szövetsége.

A közgyűlésen a vármegyének 25 községe képviseltette magát. Az ideiglenes tisztikar megválasztásakor egyhangú lelkesedéssel választották meg elnökké *Tarnay* Ivor alispánt, helyettes elnökké *Vertán* Endre vm. főjegyzőt, alelnökké *Baka* Géza kir. műszaki tanácsost, pénztárossá *Faragó* Mihály járási tűzrendészeti felügyelőt.

Az alakuló ülést elméleti és gyakorlati verseny követte. Az elméleti verseny tárgya az új várm. tűzrendészeti szabályrendelet ismertetése volt. Tiszti versenyben 1. Csikótz József apátfalvai, 2. Weinrich Béla battonyai, 3. Mátó Zoltán királyhegyesi önkéntes parancsnok lett. A tűzoltók versenyében 1. Tóth Lajos makói, 2. Zsótér János kevermesi, 3. ifj. Faragó Mihály kiszombori önkéntes tűzoltó lett.

A gyakorlati verseny lebonyolítását két versenybíróóság látta el.

Mozdonyfecskenő, 5-ös iskolaszerezésben 1. Makó, 2. Kiszombor, 3. Battonya. Mozdony 5-ös gyorsszerelés: 1. Kiszombor, 2. Makó, 3. Battonya.

Kocsi 5-ös iskolaszerezés: 1. Királyhegyes, 2. Földeák, 3. Kubekháza-Mezőkovácsháza.

Kocsi 5-ös gyorsszerelés: 1. Királyhegyes, 2. Földeák, 3. Kubekháza.

Kocsi 9-es iskolaszerezés: 1. Apátfalva, 2. Kevermes, 3. Kunágota.

Kocsi 9-es gyorsszerelés: Apátfalva, 2. Nyabánhegyes, 3. Kunágota.

Támadás: 1. Királyhegyes, 2. Makó, 3. Battonya, 4. Mezőkovácsháza.

Versenyen kívül indult s gyönyörűen szelret a vitéz *Koppány* József százados által tűzoltói kiképzésben részesült Kevermes határőrség tűzoltócsapata.

A versenyek lezajlása után Mezőhegyes Önkéntes Tűzoltótestülete mutatott be egy jól sikerült támadást.

A tűzoltónap kitűnő rendezése *Baka* Géza kir. műszaki tanácsos érdeme.

Veszprém vármegyei Tűzoltó-Szövetsége november 13-án tartott választmányi ülésén olyan értelmű javaslatot fogadott el és terjesztett fel az Országos Szövetséghez, amely hívatott a tűzoltók továbbképzését előrevinni. A javaslat szerint a vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelők minden év szeptember havában háromnapos továbbképző tanfolyamra hívatassanak fel Budapestre. A költségeket az illető vármegyék fizessék. A véleményezés a M. O. T. Sz. kezében van, míg a döntés joga a belügyminisztériumé.

RENDELETEK

Komárom és Esztergom vármegyék alispánjának 11.991—1932. sz. rendelete tűzoltók balesetbiztosítása tárgyában.

Esztergom és Komárom város polgármesterének és valamennyi község előljáróságának.

A 230.000/1925. B. M. számú rendelet 11. §-ának utolsó bekezdése előírja, hogy minden város és község köteles az önkéntes és községi tűzoltóság működő tagjait a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség Segélyzőpénztáránál baleset ellen biztosítani.

Ezen rendelkezés értelmében a biztosításhoz szükséges űrlapok kiadásával felhívom Címet, gondoskodjék arról, hogy a kimutatás egy példánya kitöltve a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségének Budapest, IV. ker., Bástya-utca 13 szám alá elküldessék és a biztosítási díj — fejenként 20 fillér — a mellékelt postatakarékpénztári csekklaupon befizetessék.

Figyelmeztetem, hogy a bejelentés és járulékok késői befizetéséből esetleges baleset esetén a községre háruló kárért t. Címet fogom felelőssé tenni.

A kimutatás másodpéldánya az esetleges évközi változások pótbjelentésére lesz felhasználható.

Végül felhívom a helyhatóságok figyelmét arra, hogy a mai rossz gazdasági viszonyok mellett fokozottabb mértékben ügyelnünk kell arra, hogy a köz érdekében kifejtett munkájában esetleg megsérült tűzoltó segélyezéséről gondoskodjunk anélkül, hogy a községek nehéz helyzetben levő pénztára megterheltebbék.

Esztergom, 1932 december 28.

Palkovics s. k., alispán

Parancsnok Úr!

Elméleti oktatásnál használja a „TŰZRENDESZET” füzeteit, I—VII. Ára 750 P
Részletes árjegyzék a 15. oldalon.

Felhívás a hivatásos tűzoltótisztekhez

A hivatásos tűzoltótisztek egységes egyenruházatának megállapításánál a zubbony-, köpeny- és sapkagomboként város- (megyei) címeres gombok vétettek tervbe. A gyakorlatban azonban ez kivihetetlen, mert például ott, ahol csak egy hivatásos tiszt van, a város- (megyei) címeres gomb előállítására igen nagy összegbe kerülne. A gombok préseléséhez szükséges ügyvezetett stancni (présminta) ugyanis körülbelül ötven pengő és három ily présminta szükséges (zubbony-, köpeny- és sapkagomb), ami már körülbelül 150 pengőt jelent.

Ezért célszerűbb volna a külön város- (megyei) címeres gombok helyett egységesen tűzoltótisztiszi díszes sisakgombok bevezetése. A gombok elsőrangú kivitelben, nemrozsdásodó, matt aranyozással készülének. A présminták előállítása azonban csak úgy fizetődne ki, ha a hivatásos tűzoltótisztek, ideértve a hivatásos vármegyei tűzrendészeti felügyelőket is, egységesen hivatásos tűzoltótisztiszi díszes sisakgombokat fogadnák el és szereznék be.

Bajtársi tisztelettel felkérem a hivatásos tűzoltótiszt bajtársakat, szíveskedjenek levelezőlapon — sürgősen — közölni, hogy ily díszes sisakgombok bevezetésére hajlandók-e és az ehhez szükséges présminták körülbelül 150 pengő előállítási költségéhez hajlandók-e hozzájárulni és körülbelül hány zubbony-, köpeny- és sapkagombot szándékoznak megrendelni. Megjegyezni kívánom, hogy a háromféle gomb darabonkénti egységára körülbelül 14, 13, illetve 10 fillér volna, amelyhez jönne még a présminta árának aránylagos része (3 darab présminta à 50.—, együtt: körülbelül 150.— pengő).

Vitéz Roncsik Jenő dr.,
tűzoltófépbarancsnok
Debrecen

HÍREK

Kormányzói elismerés. A Kormányzó úr Öfőméltósága megengedte, hogy a tűzrendészet fejlesztése érdekében kifejtett szolgálataiért Pázmány József pestszenterzsébeti tűzoltóparancsnoknak elismerését tudtúl adják.

Blanár Béla dr. Szomorú hírt hozott az elszakított Felvidékről a posta. *Blanár Béla dr.*, a Kassai Önkéntes Tűzoltó- és Mentő-Egyesület elnöke, Kassa város volt polgármestere 1932 december 31-én elhunyt. Régi, kipróbált harcosa volt a tűzoltóeszmének. A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöksége legmelegebb részvétét tolmácsolta a kassai testületnek, melynek gyászában osztozik minden magyar tűzoltó.

Benda László — igazgató. Örömmel közöljük a hírt, hogy *Benda László* szombathelyi közs. elemi iskolai tanítót a szombathelyi közs. elemi iskola igazgatójává nevezték ki. *Benda László*, ki az Országos Szövetségnek elnökségi előadója, régi harcosa a tűzoltóeszmének. 1900 óta tagja Vas vármegye tűzoltóságának. Jelenleg tb. alelnöke és főtítkára Vas vármegye Tűzoltó-Szövetségének és járási tűzrendészeti felügyelő. Ebben a minőségben Vas vármegye alispánjának és Tűzoltó-Szövetségének megbízásából megszervezte a háború és forradalmak után szétzüllesztett tűzoltóságot. Ki-

dolgozta Vas vármegye egységes tűzvéderejének szervezeti, szolgálati, gyakorló és versenyszabályzatát. E szabályzatot a vármegye közgyűlése elfogadta és kötelezőleg kiadta. Ezek alapján indult meg vármegyeszerte a munka, melynek eredményét 1929 június 29-én mutatta be a Szövetség Szombathelyen, midőn negyvenéves jubiláris közgyűlésén harminc percen belül hat teljes hadilétszámú, ruházott és fegyvelmezett tűzoltózászlóaljzat (7600 fő) vonultatott fel az Országos Tűzoltó-Szövetség és a honvédelmi miniszter képviselőjének jelenlétében. E létszám azóta jelentékenyen gyarapodott, ma 9640 fő.

Óváry Ferenc dr. autóbalesete. *Óváry Ferenc dr.* felsőházi tagot, a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség volt alelnökét az Apponyi-téren elütötte egy mentőautó, amely az Új Szent János-kórházba szállított sürgősen egy beteget. A járókelők siettek az eszméletlen ember segítségére, mert a mentőautó késlekedése a benne fekvő súlyos beteg életbe kerülhetett volna. Az előhívott mentők *Óváry Ferencet* a Rókus-kórházba szállították, ahol megállapították, hogy csak kisebb agyrázkódás történt, ezenkívül a homlokán és orcán szenvedett zúzott sebeket az idős veszprémi ügyvéd.

A Budapesti Tűzoltó Testületek Szövetsége f. hó 14-én, szombaton tartotta ezévi első összejövetelét, ahol a Szövetség főtítkára *Kállay Imre* tartott értékes felolvasást „a budapesti tűzoltóság fejlődésének története“ (1870—1914) címen.

Ugyanezen alkalommal osztották ki a tagok részére az 1933. évi rendőrségi kordon-átlépő igazolványokat.

Pest vármegye alispánja 56.342—1932. kig. sz. rendeletében megállapította, hogy a levették tűzoltói kiképzése igen szép eredménnyel járt és ezen kiképzés körül az alább nevezett önkéntes tűzoltóparancsnokok, illetve tisztek fejtettek ki dicsőretreméltő, önzetlen, lelkes szorgalmat és ügybuzgalmat:

1. vitéz *Tóth Sándor* parancsnok, Dunavecse.
2. *Czapáry Miklós* parancsnok, Soltsszentimre.
3. *Horváth Gedeon* alparancsnok, Alsónémedi.
4. *Szabó Béla* szakaszparancsnok, Boldog.
5. *Marokity Pál* parancsnok, Bácsa.
6. *Kubó Ferenc* parancsnok, Tass.
7. *Makra Gábor* parancsnok, Majosháza.
8. *Virághalmy Árpád* parancsnok, Vereségyház.
9. *Szathmáry Zoltán* parancsnok, Pilisvörösvár.
10. *Hammermüller Ferenc* parancsnok, Vecsés.
11. *Staudt József* parancsnok, Pestújhely.
12. *Tóth Gyula* tb. parancsnok, Farnos.
13. *Xantus Elek* parancsnok, Gyömrő.
14. *Eördögh György* parancsnok, Abony.
15. *Gaál László* parancsnok, Páty.
16. *Fekete József* parancsnok, Szank.
17. *Zankó Antal* parancsnok, Kispeszt.
18. *Grausz János* segéd tiszt, Nagykörös.
19. *Pázmány József* parancsnok, Pestszenterzsébet.
20. *Fehér Mihály* parancsnok, Rákosliget.
21. *Kovács János* parancsnok, Dunapataj.
22. *Szabó Lajos* parancsnok, Solt.
23. *Schöltz Béla* parancsnok, Soltvadkert.
24. *Gombos János* parancsnok, Ócsa.
25. *Podluciczky Pál* szakaszparancsnok, Iklad.
26. *Bereczky József* szakaszparancsnok, Kartal.
27. *Tóth Károly* alparancsnok, Öregcsertő.
28. *Csáky György* parancsnok, Kúnszentmiklós.
29. *Babura József dr.* parancsnok, Taksony.
30. *Szőnyi Károly* parancsnok, Dömsöd.
31. *Molnár Pál* szakaszparancsnok, Dunakeszi.
32. ifj. *Czakó Ferenc* szakaszparancsnok, Alag.
33. *Zanathy Jenő* szakaszparancsnok, Fót.
34. ifj. *Janda Győző* parancsnok, Pilisszentkereszt.
35. *Fanczal Mihály* parancsnok, Tahitótfalu.
36. *Prikkel Kálmán* parancsnok, Alberti.
37. *Albert Dezső* alparancsnok, Monor.
38. *Schulz János* szakaszparancsnok, Budaörs.
39. *Nagy László* alparancsnok, Rákoshegy.
40. *Bogdán István* szakaszparancsnok, Tápióság.
41. *Farkas*

Sándor parancsnok, Szentmártonkátá. 42. Bakó Ede parancsnok, Újszász. 43. Szigethy Károly parancsnok, Okécske. 44. Kolbenhajer Vilmos parancsnok, Mogyoród. 45. Pintér Sándor alparancsnok, Mogyoród. 46. Hadházy László alparancsnok, Kiskúnhalas.

A fentvezetett tűzoltóparancsnokoknak és tiszteknek önzetlen, lelkes munkájukért elismerését és köszönétét nyilvánította az alispán és felhívta a fősolgabírákat, továbbá az illetékes megyei városok polgármestereit, hogy ezen köszönetet és elismerést személyesen közöljék a dícsérő elismerésben részesítettekkel azzal, hogy ezen dícsérő szolgáljon például és biztatással a jövőre nézve.

A Vármegyei Tűzoltószövetség áldozatkészsége folytán a kiképzés körül legjobb eredményt elért tűzoltóparancsnokok, illetve tiszték közül 20 kiképző — és pedig az 1—20. alatt felsoroltak — egyenként 30 pengő tiszteletdíjban részesült.

Tűzrendészeti előadás. A sashalmi Önk. Tűzoltó- és Mentő-Egyesület parancsnoksága december hó 14-én este 8 órakor kezdte meg a testület működő tagjai részére kötelezőleg előírt téli elméleti oktatások sorozatát. Bevert szokás szerint ez a megnyitó előadás ünnepélyesebb keretek között folyt le és éppen ezért nem a rendes oktatóhelyiségben, hanem a Margit-utcai Schuster-vendéglő nagytermében tartották meg. A megnyitóbeszédet *Obethó* Kálmán igazgató, egyesületi elnök mondotta, utána pedig *Alapfy* István tűzoltóparancsnok tartott népszerű előadást „Házi tűzvédelem” címmel, amely nemcsak a tűzoltókat, hanem mindenkit közelről érdekelt, hogy miképpen lehet mindenféle tűzi veszedelemnek egy kis törődéssel, egy kis gondossággal minden magánháznál elejét venni. Az értékes előadást a tűzoltókon kívül nagyszámú érdeklődő közönség hallgatta meg.

Az ezredik tűzoltóórség Makón. Az 1930-ban hivatásossá lett makói tűzoltóság november hó 18-án tartotta ezredik órségét. Az ünnepélyes órségváltás után bemutatógyakorlatot végeztek. A jól végzett tömlőfektetési, fecskendő- és létraszerelési gyakorlatok azt bizonyították, hogy a makói hivatásos tűzoltók eredményes, jó munkát végeznek. A gyakorlatok után *Démusz* Endre hiv. tűzoltóparancsnok ismertette az ezredik órség jelentőségét s a tűzoltóság nehéz és fáradságos munkáját.

Kiskúndorozsmán nemrégiben alakult meg az Önkéntes Tűzoltótestület. Vezetősége a következő: Elnök Vass Géza, titkár Lippai András, pénztárnok Gyémánt János, helyettes-parancsnok Berecz József, szakaszparancsnok Soós József, segédtszűtő Ókrós Mátyás, szertáros Rác I. György, számvizsgálók Palócz János, Tóth Sándor, Ács Péter. Főorvos Damjanovich Elemér dr, orvos Kálnoki Bedő Jenő dr, ügyész Sztrihai István.

A Szegvári Önkéntes Tűzoltó Testület november 6-án ünnepelte fennállásának 20 éves jubileumát. Ez alkalomból megjelentek Blázsik Lajos szentesi tűzoltóparancsnok vezetésével a szentesi tűzoltótestület tagjai, Sztancsu Iván járási tűzrendészeti felügyelővel élükön a mindszeri tűzoltók és a Szegvári Önkéntes Tűzoltó Testület tagjai pedig teljes létszámban. Az ünnepély délután 3 órakor isentisztelettel kezdődött, majd a községi háza tanácstermében díszközgyűlés volt. A közgyűlést Orosz Mihály dr. községi főjegyző, elnök nyitotta meg. Utána Ágoston Lajos, a helybeli tűzoltóság parancsnoka ismertette a tűzoltóság keletkezését és történetét. Blázsik Lajos szentesi tűzoltóparancsnok osztotta ki az Országos Tűzoltó Szövetségtől küldött érmeket és igazolványokat. Húszéves szolgálati érmet kaptak: Bartucz János alparancsnok, Ágoston Mátyás szakaszparancsnok, Vangel Antaal pénztáros. Tízéves szolgálati érmet

kaptak: Hérány Ignác titkár, Száraz Mátyás, Gémes László rajparancsnokok, Bartucz Ferenc őrparancsnok, Gémes János csővezető. A kitüntetésért Száraz Mátyás mondott köszönetet és kijelentette, hogy mint eddig, ezután is a szeretet és összetartás fogja vezérelni munkájukat. Utána Krisár István, az egyesület megalapítója, mondott beszédet, melyben örömmel állapította meg, hogy a Tűzoltó Testület felvirágzott és hasznos alakulata a községnek. Díszközgyűlés után a Szegvári Polgári Kör termeiben 150 terítékes bankett volt.

Záróünnepély Vasadon. A monori tűzoltócsapat *Albert* Dezső parancsnok, a vasadi tűzoltóság pedig *Szlávik* Sándor parancsnok vezetésével mellett közös őszi zárógyakorlatot tartottak. A gyakorlatok során háziverseny is volt, amelyen a két csapat egyforma eredményt produkált. A gyakorlat legimpozánsabb része a valóságos látványosság-számba menő támadási gyakorlat volt. Az ünnepélyes keretek között lezajlott gyakorlaton a községi lakossága teljes számban résztvett és megjelentek nemcsak a leventék, hanem a járási testnevelési vezető, továbbá *Dabasi* Ödön dr. tb. várm. tűzrendészeti felügyelő és *Dósa* István járási tűzrendészeti felügyelő is. Gyakorlat után *Dabasi* Ödön dr. tb. vm. felügyelő mondott buzdító szavakat, majd a hősök szobránál *Dósa* felügyelő mondott nagyhatású, kegyeletes beszédet. Befejezés után *Rediger* főjegyző, a vasadi testület elnöke és *Szlávik* parancsnok úgy a helyi, mint a monori tűzoltókat magyaros bajtársi szeretettel megvendégelték.

Rejtélyes éjszakai sortűz tűzoltás közben. A Pécs mellett levő Somogyudvarhely községben ismeretlen tettesek felgyújtották *Kismarton* István istállóját. A tűz rohamosan terjedt és oltására kivonult a község egész férfilakossága. Tűzoltás közben egyszerre csak ismeretlen tettesek valóságos sortűzet bocsátottak a tűz oltásával foglalkozó emberekre. A golyók két embert sebesítettek meg, akiket kórházba kellett szállítani. A csendőrség a rejtélyes ügyben megindította a nyomozást.

A búcsúszentlászlói tűzoltók jubileuma. Szép ünnepély volt Búcsúszentlászlón, az ottani Önkéntes Tűzoltótestület tartotta fennállásának ötvenéves jubileumát. Az ünnepélyt tábori mise vezette be, melyet *P. Mátés* Hilár ferences házfőnök tartott. Utána ünnepi díszközgyűlés volt. Megjelentek az ünnepélyen: *Horvát* Vilmos dr. pacsai fősolgabíró, *Török* Gyula pacsai főjegyző, a Zala vármegyei Tűzoltó-Szövetség képviselőjében *Mózes* László tűzoltóparancsnok, a zalaegerszegi önkéntes tűzoltóság részéről *Léránt* László alparancsnok, továbbá a környező falvak tűzoltóságainak küldöttségei.

Gázálarcok a német filmgépházakban. A németkormány el akarja rendelni, hogy valamennyi filmszínház vetítőkamrájában gázálarcot is helyezzenek el, hogy filmgés esetében a gépész gázmérgezés ellen védekezhessek. Erre a célra különleges gázmaszkokat fognak készíteni.

Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr., Pest-Pilis-Solt-Kiskún várm. tűzrendészeti felügyelője

Lapkiadó bizottság:

Keresztes János, Köhler István, Mátrai Antal

Hirdessen

a **Tűzrendészeti Közlöny**-ben
95.000 tűzoltó olvassa!

A MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG KIADVÁNYAI**SZAKKÖNYVEK:**

A „Tűzrendészet“ I, II, III, V, VI, VII. (Ezen füzetek egyenként is kaphatók).	7.50 P
I. Erdély Ernő: A tűzoltóságok szervezése, felszerelése, szolgálata, ügykezelése	1.— P
II. Vitéz Roncsik Jenő dr: Megelőző tűzrendészet	2.— P
III. Erdély Ernő: A tűzoltás szabályai	2.— P
V. Balogh Dezső dr: Első segélynyújtás baleseteknél	1.— P
VI. Erdély Ernő: Vízszerezés	1.— P
VII. Köhler: A fecskendő és tartozékai és Erdély: A tűzoltószerkek kipróbálása, gondozása és működési zavarai	1.— P
Papp Ferenc: Tűzrendészeti Közigazgatás Kézikönyve füzve 20 P, kötve	22.— P
Papp Ferenc: Külföldi tűzoltóságokról	1.60 P
Teasdale Ottó: A tűz és robbanás veszélye	10.— P

SZABÁLYZATOK:

Tűzoltógyakorlati szabályzat	2.— P
A tűzoltógyakorlati szabályzat kivonata	—30 P
Szolgálati szabályzat	1.20 P
Tűzoltóverseny gyakorlati szabályzata	—50 P
Egyenruházati és rangjelzési szabályzat, színes ábrákkal	4.— P
Éremszabályzat	—60 P

BELÜGYMINISZTERI RENDELETEK:

230.000/1925. B. M. sz. Tűzrendészeti kormányrendelet	—40 P
254.300/1928. B. M. sz. kormányrendelet a tűzoltótanfolyamokról	—40 P
Fenti kiadványok tanfolyamok részére a tanfolyamparancsnokság útján 50%-os kedvezménytel rendelhetőek meg.	

EGYÉB SZAKKÖNYVEK:

Erdély Ernő: Tüzesetek nyomozása	1.50 P
Petróczy István ny. repülőezredes: Veszélyben minden magyar város	1.50 P
Rehák Tamás: Mótoros fecskendők és szerek, kötve	8.— P
Tíz példány rendelése esetén 6.— P, füzve	5.50 P

SZÍNLMŰ:

Techlár Ernő: Credo!	2.— P
--------------------------------	-------

KÖNYV:

Ortutay József: Néhai József főherceg élete	3.— P
---	-------

NYOMTATVÁNYOK:

Alapszabály önkéntes tűzoltótestületek részére (darabonként)	—40 P
Díszokmányúrlap	2.— P
(Egyszerűbb 1.— P)	
Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez (darabonként)	—02 P
Tűzoltóigazolványtok vászonburkolatban (darabonként)	—40 P
Bőrburkolatban (darabonként)	—80 P

SZOLGÁLATI ÉRMEK:

V. éves 2.—, X. éves 3.—, XV. éves 6.—, XX. éves 7.—, XXV. éves 11.—, XXX. éves 12.—, XXXV. éves 15.—, XL. éves 16.— P.	
Éremszalag —.70, igazolványlap —.30 P.	

Királyi díszérem kicsinyített mása . . . . . 1.— P
Az érmek ára és a netáni tagdíjhátralék, a szabályszerű névkimutatással a 23.297. számú postacsek útján előre küldendő be.

Elnökségi ülés határozata alapján utánvétellel semmit sem küldhetünk, a megrendelés alkalmával a beküldendő pénzüsszegeket szíveskedjék csekkszámaink szerint elosztva, a következő számokra előre befizetni: Országos Szövetségi tagdíjak, szolgálati érmek, szakkönyvek, nyomtatványok és minden egyéb befizetés 23.297, Segélyző-pénztári tagsági díjak 57.453, Tűzrendészeti Közlöny előfizetése és hirdetések 57.454. A csekklap hátlapján az összeg rendeltetése fel tüntetendő

KÖHLER ISTVÁN

fecskendő-, szivattyú- és tűzoltófelszerelések gyára

Budapest, X, Korponai-utca 21

Gyárt: modern mőtoros, turbinás és űngattyús tűzoltó fecskendőket, tűzoltószerkeket, felszereléseket és szivattyútelepeket a tűzoltás és űntözés céljaira

MÁTRAI ANTAL ÉS TÁRSA R.-T. BUDAPEST

Gyárt: kézi- és mőtorfecskendőket, mindenféle létrákat, motollákat, vízfordó- és űntöző-lajtkákat, szerkecsikat. Mindennemű tűzoltófelszerelési cikkek raktárról kaphatók

I. FEHÉRVÁRI-ÚT 98 SZÁM
KÖZPONTI IRODA és GYÁRI TELEFON: 59-0-01
Alapítva: 1896. évben

A megsűnt TEUDLOFF-DITTRICH R. gyártmányait, űgymint: KÉZIHAJTÁSÚ, MŐTOROS és AUTÓFECSEKENDŐKET, LAJTKOCSIKAT, VÉSZVONATOKAT és TŰZOLTÓSÁGI FELSZERELÉSEKET az ismert kivitelben állítjuk elő

Forgalomba hozza: Magyar kir. állami vasgyárak kereskedelmi képviselõje r.-t., Budapest, V, Vilmos császár-út 28. szám

Magyar kir. állami vas-, acél- és gépgyárak
Budapest, X, Kőbányai-út 21. szám

**A tűzoltóságot támogatja,
ha hirdet a
„Tűzrendészeti Közlöny”-ben!**

**WALSER
FERENCZ**

TELEFON
91-3-46

BUDAPEST, VI
LOMB-UTCA 34-36

TŰZOLTÁSI SZEREK
ÉS SZIVATTYÚK GYÁRA, HARANG-
ÉS FÉMÖNTÖDE ::

Morzsányi J.

BUDAPEST, IV,
Eskü-út 5. szám

Gyárt: tűzoltó- és
sportérmeket,
zászlókat, zászlósze-
geket, mindennemű
jelvényeket, felirati
zománctáblákat,
gumibélyegzőket

Alapítva 1870

FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., BUDAPEST, I.

A BUDAPESTI HIVATÁSOS TŰZOLTÓSÁG SZÁLLÍTÓJA

GYÁRT: **BELŰL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT**
KIVÁNT MÉRTEKBEK ÉS NYOMÁSIG

LEVÉLCÍM: 113. POSTAHIVATAL, POSTAFIÓK — TELEFON: 58-8-80

**HAZAI
GYÁRTMÁNY!**

MINDEN KAPHATÓ

A

PÁRISI NAGYÁRÚHÁZ-BAN

„TOTAL“

a tűzoltókészülékek
királya!

Folyékony szénsavval mű-
ködik és száraz porral olt
és ezért télen nem fagy be,
nyáron nem párolog el;
sikeresen olt mindenféle
tűzet, tehát a veszélyes
folyékony anyagok, mint:
benzín, szesz, éter, petro-

leum, olaj, kátrány égését, továbbá a karbid- és a villamos-tűzeket,
utóbbi is teljesen veszélytelenül. Kimerítő ismeretével készséggel
szolgál a magyarországi lerakat:

LIGETI ÉS BIRÓ

BUDAPEST, V, VIGSZINHÁZ-UTCA 5. TEL. 27-7-99

MINIMAX

a legjobb magyar gyártmányú **kézi tűzoltókészülék**. Nem
hasonlítható össze a különböző utánzatokkal. Felvilágosítással szolgál a

MAGYAR MINIMAX RÉSZVÉNYTÁRSASÁG • BUDAPEST

GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85 :-: Telefon: 23-7-31

BUDAPEST, VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3

GORVIN ÁRUHÁZ R.-T.

Szabad. hat. engedélyezett

Telefonszám: 91-4-46

DABEG tűz- és robbanásmentes benzintároló berendezéseket
védőgáznélküli üzemre, gyorsan és jutányosan szállít

DÁVID és KERTÉSZ, kazán- és gépgyár r.-t., Budapest, VI. ker., Máglya-utca 75-77. szám

Tűzrendészeti Közlöny

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség hivatalos lapja

MEGJELNIK MINDEN HÓNAP 15-ÉN

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség „Tűzrendészeti Közlöny” 57454. számú csekkzámlájára lehet befizetni. Csekkfürlap minden postahivatalban kapható

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST
IV, Bástya-utca 13

Előfizetési ára egész évre 6 pengő

A szerkesztőség címére küldött szakkikéket, ha a közlésre alkalmasak, díjazzuk

Ajánlva a m. kir. Belügyminisztérium 127.691/1932. B. M. sz. rendeletével („Belügyi Közlöny” 1933. 6. sz. 115. old.) a vármegyék, városok és községek számára

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség irodája:
Budapest, IV, Bástya-utca 13 - Telefon 84-7-94

Tűzoltótestületek a lapot tagdíj fejében kapják

„Országos tűzrendészeti felügyelő kell!”

Régi óhaja a magyar tűzoltóságoknak az, hogy a legfelsőbb tűzrendészeti fórumnál a tűzrendészet és a tűzoltóságok érdekeit — megfelelő kezdeményező, irányító, esetleg intézkedő hatáskörrel felruházott — „országos tűzrendészeti felügyelő” képviselje. Természetesen e hatáskör úgy értelmezendő, hogy az országos felügyelő közvetlenül a miniszternek, esetleg a tűzrendészeti ügyosztály vezetőjének előadója lenne. Ily érdemi hatáskör nélkül ugyanis az országos tűzrendészeti felügyelői megbízatásnak semmi gyakorlati értelme nem volna.

Az eszme nem új (hiszen például az országos szövetség által évtizedek előtt kiadott egyenruházati és rangjelzési szabályzat már az országos tűzrendészeti felügyelő rangjelzését is szabályozza), sőt annyira nem az, hogy egyidős a magyar tűzoltó intézménnyel, amennyiben még nagynevű gróf Széchenyi Ödön, a magyar tűzoltói intézmény kezdeményezője volt az első, aki e díszes tiszttel betöltésére hivatott és kiszemelt lett volna. Sajnos, annak idején a dolog kicsinyes okokból abbamaradt és ma is megoldatlan... Pedig a külföldi példák igazolják, hogy az országos tűzrendészeti felügyelő tevékenysége mennyire az intézmény és a köz érdekében áll. Hogy csak a szomszéd államokat: Ausztriát és Csehszlovákiát említsük, mindkét államban kinevezett országos tűzrendészeti felügyelő működik.

Hogy mily nagy jelentőségű volna egy kinevezendő országos tűzrendészeti felügyelő tevékenysége és hogy ez feltétlenül az ország tűzrendészetének előbbrevitelét szolgálná — nemcsak előttünk, tűzoltók előtt —, nem vitás, hanem az illetékeseknek tárgyilagosan is el kell ismerni. A kérdés csak az lehet tehát: van-e rá pénz?... Azzal tisztában vagyunk, hogy a mai viszonyok mellett nem időszerű és szó sem lehet

arról, hogy ily címen egy új, magas állást szervezzen az államhatalom, mert erre fedezet nincs, még akkor sem, ha mi, tűzoltók, rámutatnánk arra a forrásra, ahonnan ez még a mai viszonyok mellett is előteremthető és előteremtendő volna. Ellenben más, gyakorlatilag járható utat kell keresnünk. Ez az, amire nézve — szerény véleményünk szerint — mégis csak mód nyílma.

Mindenekelőtt le kell szögeznünk, hogy a magyar tűzrendészetnek és tűzoltóságoknak nem új, díszes és magas dotációjú állást viselő olyan országos felügyelőre van szüksége, aki ezen állást csak üres címnek tekintené, hanem olyan *képzett, tapasztalt, nagy gyakorlatú és országos tekintélyű szakférfiúra, aki maga is tényleges és amellet vezetőállásban levő tűzoltótiszt, aki e díszes megbízatással járó tiszttel nemcsak parádéként vállalja, hanem a tudáson kívül fiatalos tetterővel, alkotóképességgel is rendelkezik, és aki e tiszttel — tényleges közhivatali állása mellett — mellékesen vállalná. Magas kormányzatunknak az a jelszava: „A megfelelő embert — megfelelő helyre!” Érvényesüljön a tehetség. Hál Istennek, a magyar tűzoltóságoknak országos és külföldi viszonylatban is ismert és elismert számos olyan — akár fővárosi, akár vidéki — szaktekintélye van, aki e fontos tiszttel — ha egyelőre nem is élethivatásszerű — betöltésére minden tekintetben (szaktudás, közígazgatásban való jártasság, országos tekintély és tisztelet, rátermettség) alkalmas és aki ezt magasabb tűzoltói érdekből és egyszerűségéből bizonyára vállalná is.*

Nyomatékosan hangsúlyozni kívánom, hogy — legalább egyelőre — nem új állásról, hanem jelenleg is tényleges vezetőállásban levő, országos tekintélyű, fiatalos tetterű férfiú tiszteletbeli megbízatásáról volna szó.

Az országos tűzrendészeti felügyelő időnkénti budapesti tartózkodásával (amennyiben az illető vidéki volna), valamint a mulhatatlanul szükséges vidéki kiszállásokkal előálló költségek előteremtésére számos mód volna, ezekre itt nem óhajtok kitérni, jóllehet itt csak ez az egyetlen érdemi kérdés. Ha a megértés és akarat megvan, ez könnyen megoldható, sőt, ha erre az államhatalom nem hajlandó — aminthogy valószínűleg nem —, akkor a magyar tűzoltóságok összesége, annak hivatalos szerve: a Magyar Országos Tűzoltószövetség is bizonyára megtalálná a módját ennek, csak az illetékes körök megértése ne hiányozzon. Az persze természetes, hogy itt minden esetleges önös érdekek, hiúságnak stb. háttérbe kell szorulnia és csak a magasabb és egyetemes tűzoltói érdekekre szabad figyelemmel lenni. Az erre a célra áldozott összeg egyike volna a leghasznosabb befektetéseknek, ezért fontosságához képest minden kisebb jelentőségű kiadás elé kellene helyezni a költségvetésben, de persze csak abban az esetben, ha a kinevezendő, megbízandó országos tűzrendészeti felügyelőnek megfelelő hatáskör biztosítható a legfelsőbb tűzrendészeti fórumnál. Enélkül céltalan és kár minden lépésért. Azt mondanom sem kell, hogy — elképzelésünk szerint — az orsz. tűzr. felügyelő megbízatása semmiesetre sem csökkentené a belügyminisztérium tűzrendészeti osztályának hatáskörét és jelentőségét, hanem annak munkáját csak megkönnyítené.

Ami a gyakorlati keresztülvitelt illeti, megoldható volna a kérdés még olyként is, hogy az

orsz. tűzr. felügyelői megbízatás 1—2, vagy 3 év tartamára adatnék, ami egyrészt az eszményi értelemben vett nemes vetélkedést szolgálná, másrészt az illetők, akik önzetlenül vállalnák e tiszteket, bizonyos idő múlva mentesítve lennének e nagy lekötöttséggel és felelősségteljes munkával járó — mellékes — elfoglaltság alól. Meg volna tehát megfelelő időközökben az egészséges váltógazdaság és netalán tespedő tűzoltói élet időnként újabb és újabb lökéseket kapna. Az egyes városok stb. községei pedig bizonyára lehetővé tennék főtisztviselőinek ily díszes kitüntetés és tisztség elfogadását és annak ellátását, mint más irányban eddig is tették (egyes törvényhatóságok tűzoltóparancsnokai, tűzrendészeti felügyelőinek elnökségi ülésében, versenyeken, tanfolyamokon való részvétele és kiküldetése stb.)

Nem lehet vitás, hogy az országos tűzrendészeti felügyelői megbízás, vagy kinevezés az elmondott formában a tűzoltóügy előmozdítására alkalmas, az gyakorlatilag, ami a fő, főként pénzügyileg is keresztülvihető, újabb terhek vállalása nélkül megoldható, csak minden önző és hiúsági kérdést ki kell kapcsolni. Ha pedig ez így van, akkor csak a Magyar Országos Tűzoltószövetség feladata lehet e tekintetben — alapos megvitatás után — kezdeményező és szorgalmazó lépés megtétele. Az erre vonatkozó indítványt ezennel tisztelettel megteszem! Esetleg szeretnék hozzászólást hallani lapunk hasábjain!....

r. t.

Felhívás az összes tagtestületekhez!

Síremléket Breuer Szilárdnak!

A mérhetetlen fájdalom, mely boldogemlékű volt vezérünknek, nemes Breuer Szilárdnak az örökkévalóságba történt elköltözése folyamánként minden magyar tűzoltószívet eltöltött, szűnőben van és tisztult lélekkel tekintünk vissza a magyar tűzoltóintézmény fejlődésében korszakot jelentő arra a tevékenységre, mely nemes Breuer Szilárd hervadhatatlan érdemeit örökíti meg s feledhetetlenné teszi mindazok előtt, akik hozzá közel állottak.

Bár emléke él mindnyájunk szívében és élni fog mindenkoron, amíg magyar tűzoltók öröködnék a polgárság tűzbiztonsága felett, bajtársi szívünk sugallatát követve, kötelességünk e nemes férfiú emlékét látható módon is megörökíteni.

Ez a nemes érzés készítette az Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségét arra az elhatározásra, amellyel kimondotta, hogy egy megfelelő síremléknek közadakozásból történendő felállítása érdekében az Országos Szövetség kebelében egyesült testületekhez gyűjtési kérelemmel fordul.

A határozat végrehajtásaként immár felkérjük a Tagtestületeket, szíveskedjenek kebelükben szóbanlevő nemes célra gyűjtést indítani és a befolyó összegeket a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 23.297 sz. postatakarékpénztári csekk számlájára befizetni akként, hogy a síremlék minél hamarabb felállítható legyen.

Hirdesse az emelendő síremlék a magyar tűzoltóintézmény önzetlen harcosainak soha el nem múló háláját és bensőséges kegyeletét.

Budapest, 1932 április hó 15-én.

Az Elnökség

Béierkezett adományok:

Januári számunkból áthozat . . . . . P 1368'58
Győr sz. kir. város tűzoltósága . . . . . P 100'—
Önk. Tűzoltótestület, Bakonyszentlászló . . . . . P 7'—

Átvitel: P 1475'58

Áthozat: P 1475'58
Fűzfő-gyártelep tűzoltósága . . . . . P 10'—
Borsod-Gömör vm.-i Tűzoltó Szövetség . . . . . P 50'—
Önk. Tűzoltótestület, Hajdúnánás . . . . . P 5'—

Összesen: P 1540'58

Transzformátortüzek oltása

Írta: Prohászka Lipót, okl. tűzoltótiszt

A villamosság térfoglalásával együtt terjedtek azon tüzesetek, melyeknél a tűz keletkezése a villamosságra volt visszavezethető. A lakásokban, üzemekben, raktárakban, hibás és szabálytalan vezetékek, villamosvasalók és fűtőtestek, stb. által okozott tüzek eloltása különösebb felszerelést nem igényel. Más azonban a helyzet nagyfeszültségű áramfejlesztő és áramátalakító (pl. transzformátor) berendezésekben keletkezett tüzek oltásánál. Ezen berendezéseket oltástechnikai szempontból két főcsoportra oszthatjuk: a) nagyfeszültségű áramfejlesztőtelepek és b) transzformátorállomások. Az első csoportba tartozó berendezések általában kevésbé veszélyesek, mert egyrészt állandó felügyelet alatt vannak és a kezelőszemélyzet a legkisebb gyanús jelre leállítja a veszélyeztetett egységet és ezáltal elejét veszi az esetleges tűznek, másrészt a tűz az égő egységre marad korlátozva, mert itt nincs olaj, mint a transzformátorokban. A nagyfeszültség veszélye is sokkal kisebb, mert a meghajtógépet leállítva, a generátor elveszti feszültségét. Nem szabad azonban megfeledkezni arról, hogy a generátor visszafelé is kaphat feszültséget és ezért a gyűjtősínről le kell kapcsolni.

Transzformátorállomásokon keletkezett tüzek már sokkal veszélyesebbek. Itt kettős veszéllyel kell a tűzoltóságnak megküzdnie: a) a fojtó fűtőtermelő szertefolyó égő olajjal és a nagy feszültséggel. Az égő olaj lehetetlenné teszi a helyiségbe való behatolást, a sűrű füst a tájékozódást akadályozza meg; a nagyfeszültség jelenléte pedig minden gondolkozó taktikust óva int a vízsugár alkalmazásától.

Az olajtüzek oltása többé-kevésbé ismert és ezért főleg alábbiakban, a nagyfeszültségű villamosáram veszélyeiről lesz szó a transzformátortüzekkel kapcsolatban.

A fővárosi tűzoltóság praksisából az utolsó három ilyen esetet ragadom ki példaképpen.

1932 június 16-án a Dunántúli Vill. Rt. Kárpát-utcai transzformátor állomásán egy 20.000 kw teljesítményű 100.000 voltos transzformátor gyulladt meg. Az égő transzformátor mellett még két üzemben levő transzformátor állott. Az oltást a transzformátorállomás személyzete kezdte meg homokkal és vízzel, de mikor látták, hogy a víz szétviszi az égő olajat és súlyosítja a helyzetet, abbahagyták az oltást és bevárták a fővárosi tűzoltóság megérkezését. A tűz eloltása porral történt, mert a vízzel való oltás — mint azt a telepszemélyzet ily irányú kísérlete is világosan mutatta — nemcsak óriási üzemzavart és igen jelentékeny anyagi kárt okozott volna, hanem néhány ember életébe is került volna.

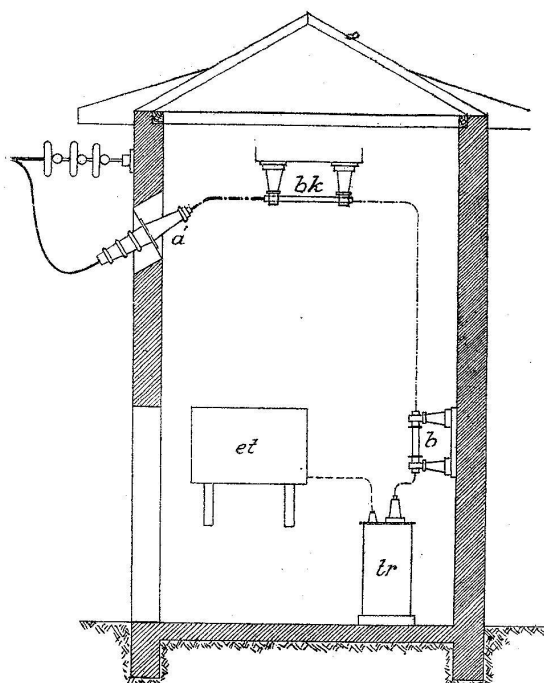
1932 szeptember 16-án a Goldberger szövőgyárban (Budafoki-út) egy 500 kw-os és egy 1500 kw-os, 10.000 voltos transzformátor égett. A tűz az 500 kw-os transzformátorban keletkezett, majd az ebből kifolyt égő olajtól a másik transzformátor olaja is felforrt, mert a két transzformátor minden elválasztás nélkül állott egymás mellett. Az olajkapcsolók és kábelfejek a transzformátorokkal közös helyiségben voltak elhelyezve, az oltás csak porral történt.

1932 szeptember 29-én a Baross-utca 62. szám alatti iskola pincéjében elhelyezett áram-

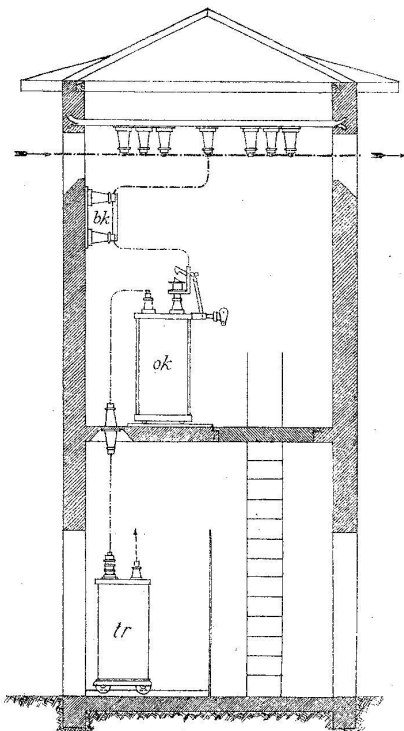
átalakítóállomás egyik 10.000 voltos, 400 kw-os transzformátora robbant fel. Az égő transzformátor mellett állott egy másik hasonló transzformátor, szemközt higanygőzgyenirányítók és egy vékony fallal elválasztott helyiségben az olajkapcsolók. Az oltás ez esetben is tisztán porral történt.

Nézzük néhány egyszerű példa kapcsán, miért veszélyes ilyen helyeken a vízsugár alkalmazása?

A transzformátorházak berendezése majdnem annyiféle, ahány transzformátorház van az országban. Az egyes áramértékesítő vállalatok igyekeznek ugyan saját körzetükben bizonyos irányelvek szerint egységessé tenni ezek belső berendezését, de a helyi viszonyok által megkövetelt, technikai szempontból lényegtelen eltérések tűzoltói szempontból sokszor számottevők.

Az 1. ábrán egy kisebb transzformátorház belső berendezése látható. A nagyfeszültségű távvezeték az ajtófölötti átvezető szigetelőn (a) jut a transzformátorházba. Innen a bontókapcsolón (bk) és biztosítón (b) át kerül a transzformátorba (tr). A letranszformált feszültség az elosztótáblán (et) át jut a fogyasztókhoz. Tűz esetén a transzformátorházat nem lehet teljesen feszültségmentesíteni. A lekapcsolás céljára szolgáló (bk) kapcsolóhoz nyulni csak a célra szolgáló szigetelőanyagból készült kapcsolórúddal szabad, mely a transzformátorház belsejében van elhelyezve és így tűz esetén hozzáférhetetlen. A legjobb esetben a bontókapcsoló távhajtású és az ajtóból kezelhető. De ez esetben is feszültség alatt marad az átvezetőtől a kapcsolóig terjedő rész (a—bk). Így nagyon könnyen előfordulhat, hogy a csővezető a nagy füstben a sugárral a feszültség alatt álló vezetőkre ráver és máris megtörtént a katasztrófa.

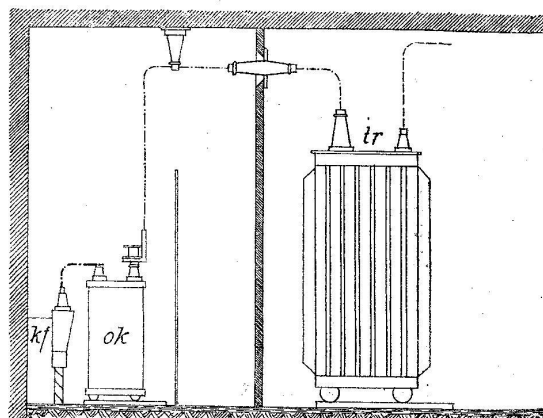
A 2. ábrán egy igen gyakori transzformátorház-típus van feltüntetve. A berendezés függőleges elrendezésű. A transzformátorház felső részén keresztülfutó távvezetékéről leágazás van készítve a helyi fogyasztás részére. A nagyfeszültség a bontókapcsolón (bk) és olajkapcsolón (ok) át jut a földszinten elhelyezett transzformátorba (tr). Tűz keletkezhet az olajkapcsolóban, vagy a transzformátorban. Ha az olajkapcsolóban keletkezik tűz vagy robbanás, lehetetlen az emeleten elhelyezett kapcsolókhoz jutni. Ha a transzformátorban keletkezik a tűz, az első percekben még nincs baj az emeleten, de ki vállalkozik a földszint padozatát elborító égő olajon való áthatolásra, a füstfelhőben eszközrendő kikapcsolásra? Ha a lekapcsolás valamilyen úton módon sikerül is, a transzformátorház nincs teljesen feszültségmentesítve, mert a keresztülfutó távvezeték és a leágazás az olajkapcsolóig (ok), vagy legjobb esetben a bontókapcsolóig (bk) feszültség alatt áll. Ezt a részt csak az — rendszeren távolfekvő — áramszolgáltatatótelep tudja feszültségmentesíteni. Amíg azonban ez megtörténik, a tűz is elvégzi munkáját és a tűzoltóság bevonulhat, az olaj elégett, a berendezési tárgyak tönkrementek, a visszamaradt roncsok eltakarítása pedig nem a tűzoltóság feladata.

Megjegyzendő, hogy az egész távvezeték lekapcsolása sem nyújt teljes védelmet, helyesebben, nem jelent teljes biztonságot, mert megtörtént már, hogy a lekapcsolt távvezetékét az oltási munkálatok tartama alatt az áramszolgáltatatótelep ismét feszültség alá helyezte és csak a vezénylő tiszt éberségének és az alkalmazott oltástechnikának köszönhető, hogy ez a gondatlanság emberáldozatot nem követelt.

Nagykiterjedésű hálózatoknál gyakran előfordul, hogy a vezetékrendszer több áramszolgáltatatóteleppel van összekötve, melyek párhuzamosan dolgoznak ugyanazon hálózatra. Ily esetekben a teljes feszültségmentesítés igen nehéz és az időelőtti visszakapcsolás veszélye is fokozottabb.

Előfordulhat még a következő — tűz esetén nehezen mérlegelhető — eset is: ugyanazon

körzetet két vagy több transzformátort táplál, de ezek nem ugyanazon nagyfeszültségű hálózatra vannak kapcsolva, hanem két vagy több egymástól független nagyfeszültségű távvezetékre, akkor előfordulhat az az eset, hogy a veszélyeztetett transzformátor és vele összefüggő távvezeték feszültség alatt van, dacára annak, hogy az utóbbit a kiindulási ponton lekapcsolták, mert a transzformátorok szekundér oldalán (alacsony feszültségű oldalon) közös vezetékrendszeren függenek, a lekapcsoltnak vélt transzformátor ezen kisfeszültséget feltranszformálja és nemcsak a transzformátorház, hanem a vele összefüggő távvezeték is feszültség alatt áll.

A 3. ábra egy vízszintes tagozódású transzformátorállomás vázlatos rajza. A nagyfeszültség földalatti kábelén jön az állomásra, mint nagyobb városokban általában. Az ábrából kitűnik, hogy a kábelfej (kf) és olajkapcsoló (ok) közötti vezetékdarab csak az állományon kívül (a kiindulási ponton) kapcsolható le. Az elrendezés egyébként az első pillanatra egészen szimpatikus. A transzformátor külön fülkében áll, az olajkapcsolónak pedig külön folyosója van. Ha azonban meggondoljuk, hogy az ilyen helyeken alkalmazott válaszfalak az esetek nagyobb részében gipszlapokból, vagy hasonló állékonyosságú anyagokból készülnek, beláthatjuk, hogy egy robbanásokozta légnyomásnak, vagy víz-sugárnyomásnak ellenállni nem tudnak és így nem sokat jelentenek, mert ha ledőlnek, a nagyfeszültség, olajkapcsoló és transzformátor ugyanazon helyiségben vannak.

Nagyobbmértű transzformátorállomásoknál több transzformátorcella van egymás mellett. Az elválasztás itt is sok esetben kifogásolható, fenti okok miatt. A vízzel való oltás nemcsak életveszélyes, hanem súlyos és hosszantartó üzemzavart is okoz. Az összeáztatott helyiséget teljesen ki kell szárítani, esetleg újra vakolni és csak ezután lehet a villamosberendezést helyreállítani és üzembe venni.

Az ismertetett vázlatos elrendezési rajzok alapján könnyen belátható, hogy az a kijelentés: „le van kapcsolva“, csak annyit jelent, hogy a berendezés egyik vagy másik része van feszültségmentesítve, de nem az egész berendezés és így igen kellemetlen meglepetések érhetik a vezénylőt.

Az már régen átment a köztudatba, hogy például calcium carbid-tűzet vízzel eloltani nem lehet. Nagyfeszültségű villamosberendezéseknél nem igen gondoltak erre, mert a köztudat szerint a berendezést egyszerűen le lehet kapcsolni. Igen, de mit, mikor és hol?

Tárgyilagosság kedvéért meg kell jegyezni, hogy az ismertetett, tűzoltói szempontból helytelen berendezésű transzformátorállomásokon kívül szép számmal vannak olyanok is, melyeknél a robbanásból és olajelfolyásból származható veszélyek a minimumra vannak redukálva. Az ilyen transzformátorállomásoknál találunk olajfelfogó medencét, zárt olajvezető csövezeteket; az olajkapcsolók süllyesztve vannak és az olajtartó a külső levegővel szabadon közlekedő úgynevezett robbanótérben van elhelyezve stb. Sőt akadnak olyan transzformátorhelyiségek is, melyek fentiekén kívül önműködő széndioxidos oltóberendezéssel is el vannak látva (például Budapest—kelenföldi telep).

Milyen oltási eljárás volna ilyen berendezésekben támadt tüzeknél a legideálisabb? Az úgynevezett szárazoltós gondolata kézenfekvő, hiszen a fentemlített eseteken kívül igen sokszor és igen szép eredménnyel alkalmazták már. A porral való oltásnál nem szabad figyelmen kívül hagyni egy igen fontos körülményt: a porsugarat is kell irányítani, mint a vízsugarat, mert ha az oltópor nem kerül a tűzbe, hanem csak mellé hull, nem bomlik el és nem fejleszt oltógázt, tehát hatástalan. Egy olyan helyiségbe behatolni és sugarat irányítani, mely tele van az ismert sűrű fekete olajfüsttel és padlója égő olajjal, nagyon nehéz, sok esetben lehetetlen. Ezen megfontolás alapján zárthelyiségek esetén a tisztán gázzal való oltás mellett kell döntenünk. Ezen oltási technika mellett nem kell megvárni míg a helyiséget feszültségmentesítik, és nem kell a sugarat irányítani, hanem a nyílások elzárása után megindulhat a gáztöltés. A gáz először a szétfolyt égőolajat elzárja a levegőtől és ezzel a tűz lokalizálva van. A gázfelszín emelkedésével párhuzamosan a magasabban fekvő tárgyak is elzártnak a levegőtől. Friss levegő beáramlása ki van zárva, mert a töltés ideje alatt a helyiségben túlnyomás uralkodik. Végül a gáz a füstöt maga előtt felfelé tolva, kiszorítja azt a helyiségből. Ha az oltás ennyire előre haladt, oxigénes készülékkel nyugodtan bemehetünk a helyiségbe tájékozódni és a végleges oltás is megkezdődhet (porral, szénsavhóval, vegyi oltószerekkel, stb.). Ezen eljárás még a helyiség hőfokát is lehűti, ha az oltógáz megválasztásánál erre a feltételre is figyelemmel vagyunk.

Természetes, hogy ezen oltási eljárásnak csak akkor van gyakorlati értéke, ha rövid idő alatt nagymennyiségű gázt tudunk olcsón és a helyszínen előállítani. Az oltástechnika rohamos fejlődése arra enged következtetni, hogy a közeljövőben 50—100 m³, sőt ennél nagyobb percnkénti teljesítményű oltógázgenerátorok állanak majd a tűzoltóság rendelkezésére.

Van ennek a kérdésnek egy másik oldala is. Nálunk mindenre azt mondják: ehhez *elsősorban* pénz kell. Tévedés. Pénz csak másodsorban kell. Elsősorban megértés kell és ez pedig igazán nem kerül pénzbe. A megértés hiányának legoklatásabb bizonyítéka azon tény, hogy ezen égetően fontos problémánál sokkal jelentéktelenebb dolgok megértésre találtak és a megértést nemcsak ígéret, de pénz is követte. Ma minden magán- és közháztartásnak csak egyetlen célja lehet: a meglévő javak megtartása. Már pedig a meglévő javak tekintélyes része a tűz és az oltóvíz áldozata lesz, nem szólva a legdrágábbról és pótolhatatlanról, az emberletről.

Nyomótömlők gyártására, átvételére és kezelésére vonatkozó szabványok

Közli *Rehák Tamás* tűzoltóparancsnok, Debrecen

Lapunk decemberi számából tudomást szerzhettek a bajtársak arról a tűzoltói és nemzetgazdasági szempontból örvendetes hírről, hogy most már nemcsak a külföldivel minden tekintetben versenyképes nyerskender-nyomótömlő, hanem a gumirozott (mégzázott) nyomótömlő is itthon készül. Eppen csekélységem volt az, aki a háború után az Országos Tűzoltó-Szövetség útján szorgalmaztam a gumirozott tömlők hazai gyártását, ami most a székesfővárosi tűzoltóság nagyobb szükséglete alkalmából meg is valósult.

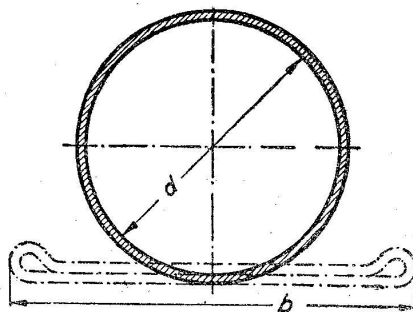
A magyar tűzoltóságok tehát a jövőben akár kender, akár gumirozott tömlő beszerzésénél a hazai ipart támogathatják.

Nálunk ezideig nincs a tűzoltóságok, hatóságok és az érdekelt gyárosok által megállapított és elfogadott oly szabvány, amely a tömlők gyártására, átvételi feltételeire és azok kezelésére vonatkozna. Nem beszélék itt az egységes nyomótömlő méretének — rendelettel történt — megállapításáról. Az Országos Szövetség által kiadott „Fecskeendő és tartozékai” c. füzetben elmondottak ugyanis az eladóra és vevőre kötelező szabványokul még nem tekinthetők.

Időszerűnek vélem tehát a közelmúltban megállapított idevonatkozó német szabványok közzését, amely — hazai érvényes normáliák hiányában — nálunk is alapul szolgálhat. Az alább szösz szerint közölt szabványokat a német tűzoltóságok hivatalos szervei, a tűzbiztosító társaságok képviselője, az ipari vállalatok és a német tömlőelőállító gyárak képviselői együttesen állapították meg és fogadták el.

Tűzoltó nyomótömlők egységesítése Németországban

(Német szabvány: DIN FEN 106)

Nyomótömlők gyártási és átvételi feltételei

(Német szabvány: DIN FEN 1106)

a) Gumirozatlan (nyers-) tömlők

1. Nyersanyagok.

A szövéshez csak kender, len, vagy e kettőnek együttes tiszta szálai használhatók.

2. A szövés módja és a kikészítés.

A szövésnek egyenletesnek és lehetőleg csomómentesnek kell lennie. A szövés módja és a felhasznált nyersanyag megadandó. A gyárosnak — kívánságra — mintadarabot kell beküldeni. Nyers tömlők cserzésre nem ajánlható.

3. Nyomásellenállás.

A nyomáspróbánál a nyomást lassan és fokozatosan szabad emelni, a próbanyomásnak — az idevonatkozó FEN 106 szabvány szerint — legfeljebb egy percig szabad tartani.

4. Tömítettség.

A tömlőnek az előírt próbanyomás felénél jelentős vízvesztésének — gyöngyözésen kívül — lenni nem szabad, teljes próbanyomásnál jelentősebb és maradandó fecskendezőhelyeknek mutatkoznia szintén nem szabad. A tömítetlen helyek a szállító által rendbehozandók, anélkül, hogy a vevőnek ebből költségei származnának. Ha a javításutáni második próba alkalmával is maradandó fecskendezőhelyek mutatkoznak, úgy a szállító költségmentes pótlást köteles adni.

5. Méretek.

A méret adatok száraz, még nem használt tömlőkre vonatkoznak. A tömlőknek a csavarok bekötési csomkjaira jól kell illeni.

Átmérő d mm	Röv. jelzés	Szöve- ség b (kb.)	Próbanyomás* nyers és gum. tömlőknél ann.	Minő- ség- jelzés	Alkalmazandó szabvány FEN 106	Milyen szerhez
25	D	43	8	—	38/25	Puttonyfecskendő
52	C	86	16	M. I.	78/52	Motorfecskendők FEN 102 IV. és V.
			12	M. II.		Vízv., kézfecskendők, motorfecsk. FEN 102 I., II., III. és IV.
75	B	120	16	M. I.	103/75	Motorfecsk. FEN 102 IV. és V.
			12	M. II.		Motorfecsk., FEN 102 I., II., III. és IV.

Megjegyzés. Az anyag, kivétel és hossz a megrendelésnél külön megállapodás tárgyát képezi. A tömlők hossza a húsz métert ne haladja túl. Javasolt hosszúság gumirozott tömlőknél 10 és 15 méter, gyártási hossz 30 méter.

* „Próbanyomás“ magában foglalja az üzemi nyomást és ehhez jön még biztonsági ráadás a vízszállításnál előállható vízütésekre.

b) Gumirozott tömlők

1. Nyersanyag.

A szövéshez csak tiszta kender, len, vagy ramie (indiai kenderfajta), vagy ezek összetételének tiszta fonalai használhatók.

2. A szövés módja.

A szövés egyenletes és lehetőleg csomómentes legyen. A szövési élék ne legyenek erősen összenyomva. A szövés módja és a felhasznált nyersanyag megadandó. A gyárosnak — kívánságra — próbadarabokat kell bemutatnia.

3. Gumirozás.

A gumirozásnak a legjobb nyersanyagból kell készülni és a tömlővel elválaszthatatlanul kötnie kell; ragadnia nem szabad. A gumirétegnek legalább 1 mm vastagnak kell lenni, de 2 mm-nél vastagabb nem lehet. A szállító szavatol azért, hogy a tömlő átvételétől számított egy éven belül, a gumiréteg nem lesz törékeny és nem válik el a tömlőtől; minden ily hiba folytán használhatatlanná vált tömlőért díjmentes pótlást kell adnia. A tömlő szakszerű kezelése (lásd külön

előírást) ennél feltételezendő. A szállítóknak a gumirozás módját közölnie kell.

4. Nyomásellenállás.

A nyomáspróbánál a nyomást lassan és fokozatosan szabad emelni — a próbanyomásnak —, az idevonatkozó FEN 106 szabvány szerint, legfeljebb 1 percig szabad tartani.

5. Tömítettség.

A tömlőn a legnagyobb próbanyomás alkalmával sem szabad fecskendező vagy gyöngyöző helyeknek mutatkoznia. A tömítetlen helyeket a szállító köteles rendbehozni, anélkül, hogy az átvevőnek költségei származnának. Ha a második próbánál újból fecskendező helyek mutatkoznak, a szállító költségmentes pótlást köteles adni.

6. Méretek.

A méretadatokat száraz, még nem használt tömlőkre vonatkoznak. A tömlőnek a csavarok bekötési csomkjaira jól kell illeni.

Megjegyzés: A nyers és gumirozott tömlők átvételi próbájának a szállítástól számított hat héten belül kell megtörténni.

Kezelési előírások

a nyers és gumirozott tűzoltó tömlőkhöz

(Melléklet a DIN FEN 1106 német szabványhoz)

1. Átvételi felülvizsgálat.

Minden új tömlőszállítmányból csak egyes próbadarabok vizsgálandók meg a tömlőpróba-fecskendő útján, teljes próbanyomással. A többi tömlő csak félakkora próbanyomással próbálandó ki. Ez által meg lesz akadályozva, hogy a tömlők feleslegesen „kínóztassanak“, ami a későbbi tüzi alkalmazásnál vagy az élettartamnál hátrányosan jelentkezne. A nyomás iránti ellenállás legmagasabb határáról meggyőződést szerzendő, ajánlatos, a tömlőből 0.60—1.0 m hosszú darabokat levágni és a próbaszivattyúval szétszakadásig megnyomtatni.

2. Tűz helyén való használat.

Használatközben a tömlőket kiméletesen kell kezelni, nem szabad a földön vonszolni, csusztatni és élesen megtörni. Huzamosabb ideig való segélynyújtásoktól a vízszállító tömlőket puha alapra kell helyezni, hogy a motor és a fecskendő által előidézett rázkódások a tömlő szövetét ne rongálják. Ily puha alátét még kedvezőtlen talajviszonyok mellett, mint például szegélyköveken át való fektetésnél stb. is szükséges. Gumirozott tömlőknél kerülni kell a tömlőnek törmelék közötti parázson át való húzgálását. Megfagyott tömlők lassan és fokozatosan olvasztandók ki és nem tekercselendők fel, hanem nagy körívekben összehajtván szállítandók; megfagyott állapotban törés és kilyukadás veszélye áll fenn. Maró és felbomlást előidéző folyadékok szétmarják a tömlő szövetét és tönkre teszik a gumiréteget, ezért gyakran azonnali tömlőrepedést idéznek elő. Lehetőleg távoltartandók a tömlőktől.

3. Újbóli használatra való előkészítés.

Minden használat után a ráragadt piszok lemosás és lágy kefe vagy seprő útján eltávolítandó. A tisztításnak a használat után mielőbb kell megtörténni, mert a sár, piszok rongálja a tömlőt. Ezután a tömlők a próbafecskendőre kapcsolandók és fél próbanyomással megvizsgálandók. A tömítetlen helyek megjelölendők és szárítás után alkalmas módon: foltozás, beszövény vagy csavarok, hüvelyek útján kijavítandók.

4. Szárítás.

A kipróbált vizes tömlők gondosan kiszárítandók, legcélszerűbben teljes hosszukban kiterjesztve, vagy felfüggesztve, semmiesetre sem tekercsben, árnyékos és levegős helyen, legcélszerűbben tömlőszárító toronyban. Túlforró helyiségben vagy napon történő szárításnál a rostok kiszáradnak, gumirozatlan — nyers — tömlőknél a következő használat alkalmával nagy vízvesztés a következmény. Gumirozott tömlők is hasonló módon szárítandók, ha a tömlőszövet nedves.

5. Raktározás.

Csak teljesen száraz tömlőket szabad feltekeríteni és a szerekre, vagy a raktárba elhelyezni. Tömlőraktárul csak száraz, levegős, fagymentes helyiség, egyenletes, közepes hőmérséklettel alkalmas, beeső erős napfénytompítandó. Nedves helyiségben a tömlő rothad és penészedik.

A tartaléktömlők legcélszerűbben tekercekben, fapolecon tartandók.

A tekerceslésnél a tömlő két végét egymásra fektetjük és a tömlő közepétől feltekeresljük; a két csavar ekkor kívül esik. A tekercs közepébe kerek fadarabkát célszerű helyezni és úgy feltekeresni, hogy az éles törés elkerülhető legyen. Ezzel a tekerceslési móddal elérjük azt, hogy a kigurításnál a csavarok nem verődnek a földhöz és a tömlő nem csavarodik meg. Szállításnál ügyelni kell arra, hogy a kívül fekvő csavarok a tekerceket ütődés vagy súrlódás folytán ne rongálják. A tekerceslésnek nem szabad túlszorosnak lenni, hogy a levegő mindenütt hozzáférjen a tömlőszövethez és hogy gumirozott tömlőknél a gumiréteg ne legyen túlszorosan összehúzóva, aminek repedés a következménye.

Gumirozott tömlőknél ajánlatos a tömlő belsejébe síkport befúvatni, amely a gumiréteg ragadását hivatott megakadályozni.

Ha a tömlők a tűzoltóság szerein nyerne elhelyezést, úgy legcélszerűbb azokat hordozható, vagy keréken futó motollákra feltekeresni. Ennél ügyelni kell arra, hogy az első tömlő ne legyen túlszorosan felgöngyöltve és a tömlő a csavaroknál ne törjön meg. Úgy a nyerstömlők, mint a gumirozott tömlők áthajtogatása nem ajánlatos.* A tömlők a természetes szövési élre hajtogatva tekerceselendők fel. Az élek kissé öbösen, azaz üregesen feküdjenek.

Gumirozott tömlők évente legalább kétszer használandók, hogy a tömlő természetes körátmérője a víznyomás folytán helyreálljon. A tömlőmotollára felgöngyöltött tömlők, ha nem használtattak, félévenként legalább egyszer leszedendők és újból felgöngyöltendők és pedig fordított sorrendben, hogy ne sokáig legyenek ugyanabban a helyzetben. Gumirozott tömlőket — különösen szereken — nem szabad huzamosabb ideig + 40 fokon felüli vagy 0 fokon aluli hőmérsékletnek kitenni.

Víz nélküli gyakorlatoknál ajánlatos nem különgyakorló tömlők használata, hanem a szereken levő és tűzi használatra szántaké. Ezáltal elérjük azt, hogy a tömlők gyakrabban átszelőződnek és a motollán esetről-esetre más helyzetbe kerülnek. A tömlőknél a gyakorlatoknál

* E tekintetben az előírásoknál ellentét van, ami a közismert és részleteiben is gondos német munkánál mindenestre szokatlan, lásd a megjegyzés szövegét! (Fordító észrevétele.)

való használata mindenestre kimélettél és csak száraz idő és száraz kövezet mellett történjék.

Megjegyzés: A tömlőgyárosok ajánlják, illetve súlyt helyeznek arra, hogy a gumirozott tömlők, különösen ha hosszabb ideig nem használtak, azaz tekereselve a raktárakban állanak, az áttekeresésen kívül még át is hajtogatattassanak és pedig évente legalább kétszer.

Tömlőszabványméretek és azok számozása

Bizonyára érdekli olvasóinkat ezúttal az is, hogy miért jelöljük a magyar egységes nyomótömlőt 6-os számúnak, és melyek a normálisan gyártani szokott méretek.

Számjelzés	4/0	3/0	2/0	0	1	2	3	4
Lapos szélesség	mm 26	33	40	45	52	58	65	72
Belső átmérő	mm 15	20	24	28	32	36	40	44
Számjelzés	5	6	7	8	9	10	11	12
Lapos szélesség	mm 78	85	92	98	105	112	118	125
Belső átmérő	mm 48	52	56	60	65	69	74	78
Számjelzés	13	14	15	16	17	18	19	20
Lapos szélesség	mm 130	137	145	153	161	169	177	185
Belső átmérő	mm 82	86	90	95	100	105	110	115

Fenti méretek közül a 6-os számú Magyarországon, Ausztriában, Németországban stb. egységes nyomótömlő, a 11-es Németországban egységes mótortömlő (nagyobb motor- és autófecskenedőkhöz). Egyes helyeken használatos még a 10-es számú, mint mótortömlő, a 4-es számú pedig Berlinben jelenleg is szabványos méret, amelyhez a berliniek eddig gazdasági és állítólagos technikai célszerűségi okokból ragaszkodtak. Ügylátszik azonban, hogy a 6-os és 11-es számú tömlő Németországban mégis csak egyöntetűen el lesz ismerve.

A MOTSz a közelmúltban szintén kísérletet tett egységes mótortömlő bevezetésére, azonban előterjesztését a belügyminisztérium nem tartotta időszerűnek.

Társasgépkocsik tűzrendészete

Írta Luncz Sebestyén okl. gépészmérnök, szfv. h. tűzoltósegédtsízt

Újév napján a Székesfővárosi Autóbuszüzem egyik kocsija a Lánchídon kigyulladt. Néhány perc múlva a kocsik egész első része égett és a lángok 5—6 m magasságba nyultak.

Ez az eset arra indít, hogy az autóbuszokkal tűzrendészeti szempontból foglalkozzunk, bizonyos következtetéseket vonjunk és mielőtt nagyobb balesetek bekövetkeznének, hatósági megelőző intézkedéseket sürgessünk.

A székesfőváros tűzstatisztikájában elég nagy számmal fordulnak elő gépkocsi égések. A múlt évben pl 38 esetben vonult ki a tűzoltóság autótűzhöz. Ezekhez sorolandók még azon kisebb esetek, amelyeket a közönségnek sikerült eloltania és így nem kerültek a tűzoltóság tudomására. Ezek legtöbbször teher- vagy luxuskocsi, s a kis befogadóképesség és tág menekülési lehetőség miatt csak vagyonzbiztonság szempontjából érdemel említést.

Értekezésem tárgya azonban a jelenleg még szórványosan, de a társasgépkocsi-forgalom kiterjedésével egyre gyakrabban előforduló, nagyobb befogadóképességű, sokszor zsúfolt autóbuszok égése, amelyeknél a vagyonzbiztonságon kívül az utasok életbiztonsága is veszélyeztetve van. Legnagyobb a veszély az olyan elrendezésű zárt

autóbuszoknál, melyeken csak egy ajtó van és az is elöl, a motorház, a tüzfészek közelében. Könnyen elképzelhető, milyen kellemetlen helyzetbe kerülhetnek az utasok ilyen kocsin, ha — tgyük fel — benzincsőtörés fordul elő, ami még oly példásan tisztán, és karbantartott kocsinál is bekövetkezhetik. A kiömlő benzin a kipuffogó csőtől, a porlasztó visszaégésétől vagy az elektromos berendezésből eredő (kefe-, elosztó-, zár-lat- stb.) szikrától meggyullad és a tűz nagy lángképződés mellett a szerelvényfalra, lábdeszkákra, soffőrülésre stb. egy-kettőre átterjed.

Érdekes lesz egy esetet megemlítenem, amelynek mint utas, magam is szemtanúja voltam. Az autóbusz hátsó kereke a rúgó behajlása folytán ránehezedő sármentőt súrolta. A melegedés következtében keletkezett füst a kocsi belsejébe húzódott. „Ég a kocsi!“ felkiáltással az egyik nőutas a többen keresztül az ajtónak vetette magát, a többi szintén felugrott, hogy kiramodjék. Erélyes közbelépésemre azonban a közönség némileg megnyugodott és bár remegő inakkal, de rendben hagyta el a kocsit.

El kell gondolni, mekkora pánik támadt volna, ha a kocsi első része, ahol az egyedüli kijárat van, olyan lángtengerben állt volna, mint a bevezetésben említett lánchídi esetről!

Ezért fel kell hívunk az érdekelt hatóságok figyelmét a közönséget fenyegető veszélyre és egyben ismertetnünk néhány fontosabb feltevést, elsősorban az életveszély kiküszöbölésére, illetőleg csökkentésére.

Igy például:

1. minden tíz személynél nagyobb befogadó-képességű géperejű zárt társaskocsi oly ajtóval látandó el, mely a kocsiszekrénynek a motorral ellentétes végén vagy legalább a karosszéria hosszának felében van;

2. a benzintartály közelében oly önműködő, vagy kívülről kezelhető elzárócsap építendő a benzinvezetékbe, amellyel a benzinutánömlés a tartányból megszüntethető;

3. minden autóbusz kézi hab- vagy poroltó készülékkel szerelendő fel, melynek kezelésére a soffőr kiképzendő.

Minthogy tisztán tűzrendészeti kérdésekről van szó, módját kellene az intéző hatóságoknak ejteni, hogy a társas személyforgalom engedélyezésénél és időnként történő ellenőrzésénél a tűzrendészeti felügyelő, tűzoltótiszt, tehát a rendészetnek éppen arra hivatott és szakképzett közege is résztvegyen az engedélyező és ellenőrző bizottságban.

A nagyszalontai tűzoltólaktanyában

Írta Démusz Endre tűzoltóparancsnok, Makó

Az elmúlt évben léptem át először a trianomi határt, Románia felé. Nagyszalontára mentünk.

Mint valami kegyhelyre, első utam a tűzoltókhoz vezetett.

Voltak az őrszobában körülbelül 12-en. Felerészben tűzoltóruhásak, felerészben szürkeszínű, franciamódis oláh egyenruhában. Lehet, hogy az utóbbiak városi (talán Primáriának mondják odaát) szolgálók voltak, akik vásárnapi ügyeletességüket kártyázással töltötték. Hosszú asztalok mellett, dohányfüstben találtam őket, ahogyan civilruhában rájuk nyitottam. Bemutatkoztam és kértem, hogy valaki közülük mutassa meg nekem a szertárat.

Egy őszhajú tűzoltóőrmeester egy nagy kulesot akasztott le a szegről és jött velem a szertárba.

A szertárnak kapui az utcára nyilottak. Mi azonban az udvar felől mentünk be.

Természetesen első kérdésem az volt, hogy miért tartják zárva a szertárt?

— Így muszáj! — volt a felelet.

Hogy miért, nem kérdeztem, de gondolom, hogy a híres „közbiztonság“ miatt.

A szertárban néhány mozdony- és néhány kocsifecskendő volt. Ismerős, magyar tűzoltószergyárosok neve: Köhler, Seltenhofer, Mátrai ragyogott felém. S olyan jól esett magyar neveket olvasni.

Úgy voltak ott a szerek, ahogyan a magyar előrelátó gondosság beállította azokat. Semmi újszerűség. A magyar gépek magyar álma szendergett bennük.

Az a tíz év, amióta oláh szó recsegett felettük, nem bolygatta nyugalmukat.

Nem szereztek be tíz év óta semmit. Nincs új tűzoltószerszám, nincs új beszerzés.

Végigfutott benne egy furcsa gondolat: ezek őrzik Arany János nádfedeles szülőházát a

tűztől, ezek mentik meg, ha kell, az Arany- emlékeket őrző Csonkatornyot?

Az utánunk kijött többi tűzoltók csodálkozó tekintettel vettek körül. Különösnek találták — úgy vettem észre — érdeklődésemet s azt, hogy a végén kifejezésre juttattam, miszerint tiszták, rendesek a szerek, de nem sokat törődhetnek vele azok, akiknek kötelessége lenne ez.

A nagyszalontai tűzoltók vezetésével egy városi mérnök van megbízva. Hogy mily sokat törődhet a rábizottakkal, nem tudom. De arra jól emlékszem, hogy amint a vasút felől a városba haladtunk, az egyik mozi előtt ott ült künn a járdára helyezett széken az egyik bajtárs, aki ügyeletes lehetett s vígan füstölt.

Azóta, hogy Nagyszalontán jártam, már elmúlt egy év. Mégis a szalontai tűzoltóemlékek élénken élnek emlékezetemben. Kísértik, kínozzák bensőmet s követelik, hogy az akkori s azóta életrehívott, szívemben melengetett érzelmeket vessem papírra s gyujtsam meg én a magyar, elszakított tűzoltótestvérek emléköltára előtt az emlékezés kioltottfényű örökmécsesét.

Azóta, hogy Nagyszalontán jártam, mindig magam előtt látom a nagyszalontai galambosz-hajú tűzoltóőrmeester megtört alakját, mint a magyar élet szomorúságos megszemélyesítőjét.

Két szeme vádolva követ még most is s a két szemből igaz vádat, méltó szemrehányást s keserű megnyugvást olvasok ki.

Ezt mondja a két megtört szem: „Bajtárs, én magyar tűzoltó vagyok! Magyar szívvel, magyar lélekkel, magyar földön, magyar időben lettem magyar tűzoltó és lelkem mélyén az is maradok örökké. De a szívem mindig vérzik, a lelkem folytonosan fáj... Valami kimondhatatlan érzés: fájdalom és elkeseredés marcangol bennem... Tíz éve már, hogy megszálltak bennünket. A „magyar községből“ „oláh város“

lett... Tíz éve már, hogy várunk rátok, álmaink színe már kifakult, reményeink virágja sárgára bogyadt... s már nem bízunk, s csak reménytelenül élünk!...

Bajtárs! Magyar testvérem, ha visszamégy, haza, kis Magyarországra, mondd meg ott minden tűzoltótestvéremnek, hogy mi, akik „ideát” maradtunk, akik nem féltünk ittmaradni, hogy megőrizzük, ami még megmenthető, hogy sokkal súlyosabb az életünk, mint ahogyan azt rémült agyunk képzelni merete, hogy kétségbeesésünk villamosvezetékén már kiolvadt az utolsó biztosíték is!

Bajtárs! Magyar Tűzoltó Testvérem! Tíz év óta vártunk, hogy eljöttök értünk, hogy szeretetek legyőzi a mesterséges válaszfalakat, melyet közénk állított a lelkiismeretlenség...

Azt hittük, hogy eljöttök értünk, itt lesztek mellettünk legalább lelkileg és segítitek hozni a szegényjármot. Azt hittük, hogy minden tűzoltógyűlésen, összejövetelen, versenyen megemlékeztek rólunk...

De nem így volt és nem így van...

Bajtárs! Magyar Tűzoltó Testvérem! Vidd magaddal a szeméből kialudt fény vaktságát, a szívedből kisarjadzó keserűséget s a lelkemből kiáramló kétségbeesést és mondd meg minden magyar tűzoltónak, hogy értünk is dobogjon a szíve, miattunk is fájjon a lelke, s felszabadításunkért is dolgozzon a karja... Ne muljon el perc, amelyben nem emlékeztek ránk, mert ami fáradt akaratumkat csak ti tudjátok „diadalmassá tenni!...”

Ezt mondta a két megtört szem! Ezt dobogta a meggyötört szív! Ezt sóhajtott a megfáradt lélek 1932. évben a nagyszalontai tűzoltóaktanyában.

RENDELETEK

A „Tűzrendészeti Közlöny” ajánlása

A m. kir. belügyminiszter úr 127.691/1932. sz. rendeletével (Belügyi Közlöny 1933. évi 6. szám, 115. oldal) a „Tűzrendészeti Közlöny”-t ismételtén ajánlja a vármegyék, a városok, a községek, törvényhatósági tűzoltószövetségek figyelmébe.

„A belügyminiszter tűzrendészeti szakközege a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség közel hat évtized óta „Tűzrendészeti Közlöny” cím alatt havonként megjelenő szaklapot ad ki. A szaklapnak a tűzrendészet és a tűzoltói intézmény időszerű kérdéseivel behatóan foglalkozó közleményeiből értékes tanulságok vonhatók le, melyek a helyi tűzrendészet és a tűzoltói intézmény fejlesztése érdekében is hasznosíthatók.

A belügyminiszter a „Tűzrendészeti Közlöny”-t ezúton ismételtén ajánlja a tűzrendészet és a tűzoltói intézmény iránt érdeklődők, a törvényhatósági Tűzoltószövetségek, a vár-

megyék, a városok és a községek figyelmébe. A lap ára évi hat pengő, melyet a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség (Budapest, IV, Bástya-utca 13) részére az 57.454. számú csekkszámára kell befizetni. A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség a kötelekébe tartozó tűzoltótestületek részére a szaklapot külön előfizetés nélkül, tagdíj fejében küldi meg.”

A m. kir. belügyminiszter úr 127.939/1932. IX/a. rendelete a tűzrendészeti célokat szolgáló inségmunkák tárgyában

Valamennyi megyei törvényhatóság főispánjának

1932 december hó 6-án kelt 212.150—1932. számú leiratomban többek között arra is felhívta Meltóságod szíves figyelmét, hogy tűzrendészeti szempontból mennyire kívánatos lenne, ha az inségmunkák keretében az egyes községek vízkészletének — biztosítására szükséges munkálatok is eszközölhetők lennének.

Nem szükséges Meltóságod előtt kifejeztem azt, hogy mit jelent egy tüzessetnél, ha megfelelő mennyiségű vízkészlet áll rendelkezésre.

Ismételtén kérem tehát Meltóságodat: szíveskedjék odahatni, hogy azokban a községekben, ahol arra különösen szükség van s arra mód és alkalom nyílik, tűzoltásra alkalmas vízkészletek biztosíttassanak.

Ebbe a mozgalomba bevonandók a vármegyei, esetleg járási tűzrendészeti felügyelők is.

A vízkészletek, illetve a vízszerszítésére nézve általánosságban a következők lehetnek irányadók: Folyóknál, tavaknál lejárók készíttendők a tűzfeckendők és a vízfordó lajtók számára. Kisebb patakok, csermelyek, ha vizük félméternél sekélyebb, vízfogókkal duzasztandók. Ahol a talajvíz hat méternél nem mélyebb, legalább egy méter átmérőjű és három méter magasságú vízoszloppal bíró kutak építtendők. Ahol artézi kutak vannak, ott legalább öt méter nagyságú földalatti víztartályok létesíttendők.

Azt, hogy hol milyen módon kell a vízszerszítést, illetve a vízkészletet biztosítani, a helyi viszonyokat ismerő, vármegyei vagy járási tűzrendészeti felügyelők tudják megállapítani.

Budapest, 1933. évi január hó 9-én.

A miniszter rendeletéből:

Csatáry dr sk.,
miniszteri osztályfőnök

Parancsnok Úr!

Elméleti oktatásnál használja a

„TÜZRENDESZET” füzeteit, I—VII. Ára 750 P

Részletes árjegyzék a 31. oldalon.

Minden gondos parancsnokság, illetve községi előjáróság beírta tűzoltóit a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség SEGÉLYZŐPÉNZZÁRÁBA, amely tagonkénti és évi 20 pengőfillér tagdíj ellenében minden tűzoltói szolgálatban történt balesetért az illetőt (napi 2 pengő) segélyben részesíti. — Az összeg a névsor kapcsán az 57453. sz. postacsekk útján előre fizetendő be. Előfordult eset azonnal bejelentendő és a munkaképtelenség tartama aztán orvosilag, bélyegtelen iraton igazolandó. A segélyösszegezen felül más költségek nem térítetnek meg. Évközi létszám-változás a befizetett létszámon belül díjtalanul jelenthető.

SZÖVETSÉGI ÜGYEK

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségi ülése Budapesten, 1933 febr. 4-én

Az elnöki széket *Marinovich* Imre dr. ügyvezető-alelnök foglalta el, aki az ülést a határozatképesség megállapítása után megnyitotta.

Elnöklő napirend előtt örömmel jelenti be, hogy *Széchenyi* Viktor grófot, a Szövetség tiszteletbeli elnökét a Kormányzó úr Ófóméltósága a II. oszt. csillagos érdemkeresztrel tüntette ki. Elnökség átiratban üdvözölte *Széchenyi* Viktor grófot kitüntetése alkalmából.

Titkár bemutatta az Országos-Szövetség folyó-pénztárának és a Tűzrendészeti Közlönynek 1932. évről elkészített zárószámadását, azután úgy a folyó-pénztár, mint a Tűzrendészeti Közlöny 1933. évi költségelőirányzatát. *Teasdale* alelnök a súlyos gazdasági helyzetre való tekintettel egyes tételek csökkentését javasolta. Elnökség a a bemutatott zárószámadást és módosított költségelőirányzatot, hozzászólás és véleményes jelentéstétel végett kiadta a számvizsgáló-bizottságnak.

Vitéz *Kiss* Lajos dr. előadó a gázvédelemnek a tűzoltóság feladatkörébe való intézményesebb bekapcsolását javasolja és ezzel kapcsolatban a gázvédelem népszerű ismertetésére egy vezérfonal elkészítését sürgeti. Elnökség a vezérfonal elkészítésére *Teasdale* alelnököt kérte fel.

Vitéz *Roncsik* Jenő dr. előadó bejelenti, hogy a Megelőző tűzrendészet második füzetét elkészítette. A beérkezett három ajánlat közül a Debrecen városi nyomda előnyös ajánlatát fogadta el az elnökség.

Teasdale alelnök bejelenti, hogy a továbbképző tanfolyam tantervét összeállította. A tanfolyamot napi 6—6 órával 10 napra tervezi és szeptemberre véli megállapítani. Elnökség a javaslatot elfogadta azzal, hogy a tanfolyam időpontját a Tűzrendészeti Közlönyben meghirdeti és felkéri a vármegyék alispánjait, megyei városok polgármestereit a hallgatók kiküldetésére.

Lukács Zoltán dr. szerkesztő előterjesztésére az elnökség engedélyezte a Tűzrendészeti Közlöny példányaihoz sorsjáték-hirdetések melléklését.

Marinovich Imre dr. ügyvezető-alelnök bejelenti, hogy a IV. ker. elöljáróság kiküldött tisztviselői január hó 14-én az Országos Szövetség ügyvitelét és vagyonkezelését felülvizsgálták és mindent rendben találtak.

A debreceni nagyerdőben tervezett üdülőház ügyében az elnökség elhatározta, hogy az építész tűzoltótiszteket felkéri az üdülőház-tervének elkészítésére. A tervért díjazásra csak akkor számíthatnak, ha az kivételre kerül.

Vitéz *Roncsik* dr. előadó a „Credo“ c. színmű előadására alakult alkalmi társaság eljárását helyteleníti. A társaság a tűzoltóság cégére alatt jótékony célú előadást hirdetett, az egész országba szétküldött tiszteletjegyeket számosan nagy összeggel megváltották, azonban a beígért előadást nem tartották meg. Elnökség kimondotta, hogy a jövőben a Szövetség engedélyeket senkinek sem fog adni az elnökség hozzájárulása nélkül.

Marinovich dr. ügyvezető-alelnök bejelenti, hogy a Breuer Szilárd síremlék felállítása érdekében a családdal érintkezésbe lépett. Országos gyűjtés folytán eddig 1360 pengő gyűlt össze, amihez a család 2000 pengővel hozzájárul s így a máris rendelkezésre álló 3360 pengő elegendő volna egy

méltó síremlék felállítására. A család képviselőiben az ülésen *Sturm* István fővárosi tűzoltófőtiszt vett részt, akinek hozzájárulásával elnökség elhatározta, hogy az elkészítendő síremlékre pályázatot hirdet a „Tűzrendészeti Közlöny“ és a „Magyar Mérnök- és Építészegylet“ lapjában. A terveket kiviteli gipszmintával és költségvetéssel kell benyújtani. Kitűzött pályázati díj: I. 200 P, II. 150 P, III. 100 P.

Az elnökséghez érkezett bejelentések szerint kerületi tűzoltótanfolyam rendezését vették tervbe: Debrecenben május hó 21-től június hó 3-ig és június hó 15-től 29-ig; Kalocsán június hó 16-tól 30-ig; Pesterzsébeten augusztus hó 21-től szeptember hó 4-ig és Szegeden június hó 19-től július hó 2-ig. A bejelentésekkel kapcsolatosan elnökség elhatározta, hogy felkéri a törvényhatóságokat annak közlésére, hogy ezévben tartanak-e kerületi tanfolyamot. Elnökség a beérkezett adatok alapján fogja megállapítani az egyes tanfolyamok körletét.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést bezárta.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség segélyzöpenztárának elnökségi ülése Budapesten, 1933 febr. 4-én

Az elnöki széket *Marinovich* Imre dr. ügyvezető alelnök foglalta el, aki az ülést a határozatképesség megállapítása után megnyitotta.

Titkár a múlt ülés óta segélyben részesített tagtestületek tűzoltóinak névsorát és a részükre folyósított összegeket ismertette.

Segélyben részesültek: Farkas László önk. tűzoltó (Hajdúböszörmény) 28, Maszlák József tűzoltó (Eger) 12, Pataki Antal önk. tűzoltó (Jánoshalma) 40, Lukács Károly önk. tűzoltó (Nagyfüged) 10, Varga János önk. tűzoltó (Terény) 30 pengő.

Elnökség a bejelentéseket jóváhagyólag tudomásul vette.

A segélyzöpenztár 1932. évi zárószámadását és az 1933. évi költségvetés előirányzatát az elnökség, hozzászólás és véleményes jelentéstétel végett, kiadta a számvizsgáló-bizottságnak.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést bezárta.

Tűzrendészeti felügyelők értekezlete

A magyar Országos Tűzoltó-Szövetség meghívására a tűzrendészeti felügyelők Budapesten 1932 december hó 17-én a Szövetség székházában értekezlet tartottak.

Jelen voltak: *Vida* Pál Székesfehérvár, *László* István Esztergom, *Bojtor* István Berettyóújfalú, *Halmossy* Andor Balassagyarmat, *Lieszkovszky* *Vladimir* Makó, *Halász* János Veszprém, *Breznay* *Imre* Eger, *Kovácsy* *Árpád* Mátészalka, *Szentkirályi* *Ede* Pécs, *Démusz* *Lajos* Gyula, *Gundy* *János* Kaposvár, vitéz *Zombory* *József* Sátoraljaújhely, vitéz *Roncsik* *Jenő* dr. Debrecen, vitéz *Kiss* *Lajos* dr., *Rózs* *István* Miskolc, *Petheő* *János*, *Lukács* *Zoltán* dr. és *Hajós* *Emil* Budapest.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség képviselőiben *Marinovich* *Imre* dr., h. államtitkár ügyvezető-alelnök és *Falussy* *Károly* titkár jelentek meg.

Az értekezleten *Vida* *Pál* töltötte be az elnöki tisztelet.

László *István* (Esztergom-Komárom vm.) szerint a 126.300—1932. belügyminiszteri rendelet va-

lóban alkalmas volna a tűzoltóságok fejlesztésére, azonban annak kivitele rendkívüli nehézségekbe ütközik, mert az előjáróságok által nagy nehezen beállított összegeket, törlik a költségvetésből.

Démusz Lajos (Békés vm.) ismertette az Országos Szövetségnek a vármegyékhez intézett megkereséseit, melyben felkérte az alispánokat arra, hogy a költségvetés felülvizsgálata alkalmával az illetékes tűzrendészeti felügyelőt is hallgassák meg. Vármegyéjében ezáltal sokat megmenthetett a tűzoltóságok számára. Javasolja, hogy a befolyt adókhöz arányítva nyujtsanak fedezetet a tűzoltóság szükségleteire.

A tárgyhoz hozzá szólt még *Lieszkovszky V.* (Arad-Csanád vm.), *Bojtor J.* (Békés vm.), *Lukács dr.* (Pest vm.). Elnök az Országos Szövetség útján felterjesztést javasolt a belügyminisztériumhoz, hogy a költségvetésbe felvett összegek a jövőben ne töröltessenek. *Marinovich Imre dr.*, az Országos Szövetség ügyvezető-alelnöke szerint ez a felterjesztés zaklatás jellegű volna, mert a Szövetség egy előbbi felterjesztésben már kérte a belügyminisztériumot a tűzrendészeti kiadásoknak az elsőrendű kategóriába való sorozására.

Démusz Lajos bejelenti, hogy a tűzkárstatisztikai adatgyűjtés ügyében a Statisztikai hivatal újabb rendeletet ad ki, s amíg az meg nem jelenik, az ügy napirendről való levételét kéri.

Pethő János (Pest vm.) a tűzoltóbiztsági továbbképzés ügyében tesz javaslatot. A tíznapos továbbképzés programjába a mótoros szerek ismertetése, hibakeresés, költségvetési és közigazgatási ügyek ismertetését tartaná célszerűnek.

Breznay Imre (Heves vm.) a közigazgatási tanfolyam tűzrendészeti tárgyának heti 2 óráját szükségesnek tartja legalább 3-ra felemleni.

Vitéz Kiss Lajos dr. (Borsod-Gömör vm.) ismerteti alispánjának a tűzoltóparancsnokok megerősítéséről szóló rendeletét, mely szerint csak azok a parancsnokokat erősíti meg, akik kerületi tűzoltótanfolyamot végeztek, vagy pedig különös érdemes tűzoltói érdemeiért a tanfolyam végzése alól felmentett. A meg nem erősített tisztek hivatalos megszólítása „X. Y. tisztségében meg nem erősített tűzoltóparancsnok”. Javasolja a fentieknek a többi vármegyében való keresztülvitelét, mert ez is serkenteni fogja a parancsnokokat a tanfolyam elvégzésére.

A versenyek egyöntetű rendezésének és a községi szabályrendeletek ügyének tárgyalását a napirendről levették, mert azok átdolgozása jelenleg folyamatban van.

László István előadja, hogy a tűzrendészeti felügyelők az egyenruha gallérján lévő aranyzsinór, valamint a galléron hordott törzstiszti rangjelzés miatt az egyenruhát túl díszesnek és kényelmetlennek tartják. Az egyenruha egyszerűsítését — a vármegyéje által készített tervezet szerint — javasolja, melyet ők, az utólagos jóváhagyás reményében már viselnek is. Szabályzatuk a következő: Zubbony világoskék fésűs szövet, középen egy sor külső gombolással, 5 fehér gombbal. Fönt a mellen és alul oldalt 1-1 zsebfedővel ellátott zsebbel. Lehajtott fekete dupla bársonygallér, melynek magassága 4—4 és fél cm.-ig lehet. Nyári zubbony anyaga ugyanolyan színű vászomból, saját vászongallérral, takart gom-

bolással, egyébként mint fent. A tűzrendészeti felügyelők tiszti sisakot viselnek fehér fémdiszítéssel, a vm. tűzrendészeti felügyelő a zubbony mindkét ujján az alsó széltől fél arasz magasságban teljesen körül futó egy darab 35 mm széles s felette két darab 9 mm széles arany paszományt, az egyes paszományok között 4 mm távolság van. A járási tűzrendészeti felügyelő ugyanígy, a 35 mm széles paszomány felett csak egy 9 mm széles paszománnyal. A tb. vm. tűzrendészeti felügyelőtől való megkülönböztetés végett a tényleges vezető vm. tűzrendészeti felügyelőknél a felső 9 mm széles arany paszomány a kar elülső felső részén köralakban van kiképezve. A rőzsekés viselését az értekezlet szótöbbséggel elvetette.

Többek hozzászólása után az értekezlet elfogadta *László István* javaslatát, melyszerint az Országos Szövetség elnökségét megkeresik, hogy az egyenruha szabályzat módosítására bizottság küldessék ki, s a felügyelői kar egyenruháját a fentiek szerint terjesszék fel a belügyminisztériumhoz jóváhagyásra.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést berekesztette.

2207/1930. sz.

ÉRTESETÉS.

A „Tűzrendészeti Közlöny” 1930. évi novemberi számában közöltük a m. kir. belügyminiszter 257.349/1930. VII. sz. rendeletét, melyben az egyenruhát viselő egyéneknek fokozottabb mértékben való ellenőrzését elrendeli. Egyben kötelezi azon egyesületeket és szervezeteket, melyek tagjai — jóváhagyott alapszabályaik alapján — egyenruhát viselhetnek, hogy *tagjaikat arcképes igazolvánnyal lássák el.*

Elnökségünk elhatározta, hogy az igazolványt és arcképet befogadó kis könyvalakú tokokat, a lehető alacsony ár elérése és az egyöntetűség biztosítása céljából tömegesen rendel meg és tagtestületeinek szükség szerint rendelkezésére bocsátja.

Ilyen igazolványtokok kétféle minőségben rendelhetők és pedig:

I. Vászomburkolatban ára darabonként 40 fillér.

II. Bőrburkolatban ára darabonként 80 fill. A megrendelést legcélszerűbb a 23.297. számú csekk számlánk javára kiállított befizetési lap hátlapján eszközölni, mert az igazolványtokokat csak a vételár beérkezése után szállíthatjuk.

Elnökség.

Hirdessen

a **Tűzrendészeti Közlöny**-ben
95.000 tűzoltó olvassa!

ÓRA részletre is:
zsebébe, karjára, lakásába
ROZGONYI ÉS RÉVAI
IV, Kossuth Lajos-utca 5

FELHÍVÁS A TÖRVÉNYHATÓSÁGI TÜZ- OLTÓSZÖVETSÉGEK ELNÖKSÉGÉHEZ!

Felkérjük a törvényhatósági tűzoltószövetségek elnökségeit, hogy a folyó 1933-ik évben rendezendő kerületi tűzoltószaktanfolyamok körzetének megállapíthatása végett legkésőbb március hó 1-ig ide bejelenteni sziveskedjenek, szándékoznak-e ilyen tanfolyamot rendezni s ha igen, hol és mely időben?

Budapest, 1933. évi február hó 9-én.

Elnökség.

215—1933. szám.

Pályázati felhívás

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség és boldogemlékű Breuer Szilárd hátramaradottai közös elhatározással nemes *Breuer Szilárd*, Budapest székesfőváros volt tűzoltófőparancsnokának és a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség volt alelnökének Budapesten a Fiumei-úton levő temetőben sír- emléket óhajtának állítani, a következő szempontok figyelembevételével:

1. A síremléknek kifejezésre kell juttatnia boldogemlékű alelnökünk nemes hivatását és azt a kapcsolatot, amely évtizedeken keresztül közötté és a tűzoltóintézmény között fennállott.

2. A síremléknek kifejezésre kell juttatnia a hitvesi szeretet nemes erényét is, mert a sírban boldogemlékű alelnökünk mellett hitvese is nyugszik.

3. A síremlék figurális része bronzból, szobrászati része pedig nemes svéd gránitból tervezendő.

4. A síremlék teljes elkészültét igénylő költségösszege 4000, szóval négyezer pengőben van előírniozva.

5. A pályázók a gipszből 1:5 arányban készítenő mintát helyszíni tanulmány útján jeligés levéllel legkésőbb folyó évi március hó 31-ig küldjék be a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség központi irodájába, Budapest IV, Bástya-utca 13. szám alá.

6. A pályamunkák díjazására 3 díj tüzetik ki, és pedig egy 200, egy 150 és egy 100 pengős díj.

7. A kivitellel az első díjat nyerő pályamű szerzője fog megbizatni.

A díjazott pályaművek a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség tulajdonába mennek át.

Budapest, 1933 február 10.

Az Elnökség

HÍREK

Széchenyi Viktor gróf Fejér vármegyei főispánt, a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség tiszteletbeli elnökét a Kormányzó úr Ófőméltósága a II. oszt. csillagos érdemkereszttel tüntette ki. Magas kitüntetése alkalmából a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség meleg átíratban tolmácsolta üdvözetét a nemes grófnak, aki több mint negyedszázadon át töltötte be páratlan úgyszeretettel a Szövetség elnöki tisztét.

Kitüntetés. A Kormányzó úr Ófőméltósága a miniszterelnök előterjesztésére a székesfővárosi tűzoltóság szolgálatában szerzett érdemeik elismeréséül *Pintér Ferenc*, *Pitzmann Károly* és *Alaksza Kálmán* tűzoltótörzsőrmestereknek a magyar ezüst érdem- ermet adományozta.

Waiser Ferenc tűzoltószergyáros, a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség választmányi tagja, folyó évi január hó 26-án 68 éves korában elhunyt. Személyében a tűzoltóintézmény lelkes munkását és őszinte barátját veszítette el. Emlékét kegyelettel őrizzük.

Kerületi tűzoltótanfolyamok. A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségéhez eddig beérkezett jelentések szerint a folyó évben a következő városokban tartanak kerületi tűzoltótanfolyamot: Debrecenben I. május hó 21-től június 3-ig, II. június hó 15—29-ig, Kalocsán június hó 16—30-ig, Pesterzsébeten augusztus hó 21-től szeptember hó 4-ig, Szegeden június hó 19-től július hó 2-ig.

A **Csobánkai Önkéntes Tűzoltótestület** tisztújító közgyűlést tartott, amelyen a járás tűzrendészeti hatóságát *Dósa István* tűzrendészeti felügyelő képviselte. A közgyűlés, amelyet *Kozmann Lipót* nyitott meg, új elnökké *Májay Istvánt*, alelnökké *Valper Istvánt*, titkárrá ismételtén *Brunner Róbert* iskolaigazgatót, pénztárnokká *Simon Györgyöt*, parancsnokká újból *Baudis Arnold* dr ny. ezredorvost, alparancsnokká *Uitz Józsefet*, szakaszparancsnokká *Mayer Jánost* és *Uitz Károlyt*, választmányi tagokká *Wittek József*, *Melcher József*, *Brunner János*, *Fühl János*, *Sósity Milos*, *Frank Sándor*, *Kubovics Mihály* és *Kupka József* csobánkai lakosokat választotta meg.

Jász—Nagykún—Szolnok vármegye Tűzoltószövetsége, f. évi február hó 19-én délelőtt 9 órakor a vármegyei ház kistermében tartja választmányi ülését, utána pedig évi rendes közgyűlést a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. — Hitelesítők kiküldése. 2. Titkári jelentés. 3. Számvizsgáló bizottság, illetve választmány jelentése 1932. évi számadásról és 1933. évi költségvetésről. 4. Választmány előterjesztései a közgyűléshez. 5. Általános tisztújítás (tisztikar, választmány, számvizsgáló bizottság). 6. Indítványok. 7. Közgyűlés berekesztése.

Heves vármegye Tűzoltó-Szövetsége abból az alkalmából, hogy *Breznay Imre* vármegyei tűzr. felügyelőt a Kormányzó úr Ófőméltósága legfelsőbb elismerésével tüntette ki, ünnepi vacsorát rendezett.

Az egri tűzoltólaktanyában rendezett vacsorán Heves vármegyei tűzoltótársadalmának színe-java megjelent és igen meleg baráti együttérzéssel ünnepelte *Breznay Imrét*.

Az első köszöntőt *Okolicsányi Imre* alispán, a vármegyei szövetség elnöke mondta. Ismertette *Breznay Imre* évtizedes tűzoltói munkásságát, amely munkába szíve melegét, lelke nemességét öntötte bele. A vármegyei szövetség, de általában Heves megye tűzrendészete mai elsőrangú fejlettségét, nagyszerű tűzoltóságát, ennek a soha fáradtságot nem ismerő munkás tűzoltó embernek, — *Breznay Imre* tűzrendészeti felügyelőnek köszönheti.

Trak Géza polgármester a hivatalos Eger város és tűzoltósága; *Rósenfeld Emil* tb. várm. felügyelő, gyöngyösi önk. parancsnok, Gyöngyös város és tűzoltósága; dr. *Dallos Iván* önk. parancsnok, az egri önk. tűzoltó-egyesület; dr. *Alföldi Béla* tb. várm. felügyelő, a járási tűzr. felügyelői kar nevében köszöntötte az ünnepeltet. *Breznay Imre* meghatottan mondott köszönetet ezért a nem várt ünneplésért, de az érdemeket szerényen elhárítva magáról, azt az egész megye tűzoltó-reprezentánsainak, munkatársainak kitüntetéseként látja és veszi; mert, mint mondotta, ha nem lettek volna elsőrangú munkatársai, egymaga nem tudta volna a megye tűzoltóságát ilyen nivóra emelni.

A Mándoki Önkéntes Tűzoltótestület újjászerveve, tisztújító közgyűlését 1932 október havában tartotta meg, melyen a testület elnökének *Hahn Imre* közszégi vezetőjegyzőt, parancsnokának *Ulrich Vilmos* tornyospálcai tűzoltóparancsnokot, alparancsnokává *Szabó Mihály* volt szakaszparancsnokot, szakaszparancsnokokká *Wéber Gézát* és *Szabó Györgyöt*, orvosá *Szeles György dr-t*, ügyésszé *Weisz Józsefet*, pénztárnokká és szivattyúsmesterré *Wéber Jenőt*, szertárnokká *Takács Antalt* választotta meg.

Szeged sz. kir. város tűzoltósága, mint multévi jelentéséből kitéjük, az 1932. évben a megakadás, megállapodás korába érkezett, mert a Szeged városát különösen érintő lehetetlen gazdasági viszonyok miatt nemcsak, hogy a tűzoltóságnak bármely vonatkozásban való fejlesztésére gondolni nem lehetett és nem lehet, de ezek a mostoha viszonyok még a fentartás tekintetében is oly parancsokat szabnak, amelyek már már a visszajelődés megindulásával fenyegetnek.

Az a fejlődési folyamat, amelyet a város 8265/1928. tan. sz. határozatával megszavazott 170.000 pengővel célul kitűzött, a várost környező faluszerű alakulatok tűzoltóságának kiépítésére, működésképpessé tételére és felszerelésekkel való ellátására, hamar megakadt. A tíz évre tervezet programból csak az első két évben sikerült az erre rendelt összeget megkapni, ezekből épült fel a somogyitelepi és röszei tűzoltólaktanya. Az előbbi helyen még ma is teljesen zavartalanul működik a tűzoltóság, az utóbbi helyen, Röszeiken, azonban már az igazi, élénk működés meg sem volt kezdhető. Ugyanezek a gazdasági viszonyok eredményezték azt is, hogy a városban és a városhoz tartozó községszerű alakulatokban alakult önkéntes tűzoltótestületek, amelyeket eddig a város rendszeresen segélyezett, 1932. év óta már nem kapnak segély címén egyetlen fillért sem.

A Szegedi Önkéntes Tűzoltó Testület, mely magát takarékos gazdálkodással egy kissé megelőzte, még bírja ezt a helyzetet rövid ideig, a somogyi telepi önkéntes tűzoltótestület vezetősége pedig azzal az életre való ötlettel, hogy a telepen házankint havi tíz filléres önkéntes hozzájárulást biztosított, szintén meghosszabbította fennmaradását egy bizonyos ideig, s reméljük, hogy mire ezek a lehetőségek megszűnnek, már ismét helyre fog állni a régi helyzet és nem kerül sor a félszázados multra tekintő Szegedi Önkéntes Tűzoltó Testület feloszlására.

1931. évben vezette be a m. kir. posta az önműködő telefonszerkezetet. A városban lévő telefonállomások száma 1918-ról 1912-re csökkent. A tervezett utcai nyilvános, pénzbedobásos önműködő telefonállomásokat még mindig nem állították fel és ezeknek a telefonállomásoknak felállítására nem a tűzrendészeti szempontból indokolt külvárosi helyeket jelölték ki, hanem inkább a város forgalmas központjait. Az elmúlt évben a tűzoltólaktanyába befutott összesen 4827 telefonjelzés.

A megelőző tűzrendészeti szolgálatot a tűzoltóság változatlanul ellátja és bár a rossz gazdasági viszonyok ezen a téren is a tűzrendészeti elrendelések körül a legnagyobb fokú kíméletet parancsolják, mindazonáltal a megelőző tűzrendészeti szolgálatnak áldásos és értékes eredményeit mindinkább megdönthetetlenül igazolják a tűzesetek számának és tűzkárok csökkenése.

A kémények és tüzelések körül talált szabálytalanságok száma ez évben 182 volt. Ezek közül 68 háztulajdonos már a kéményseprő figyelmeztetésére rendbehozta és csak 88 háztulajdonos várta

meg az első, 24 háztulajdonos a második és két háztulajdonos a harmadik felszólítást.

A rendes évi gyárvizsgálatokat, a celluloid és töltényárúsítással foglalkozó üzemek megvizsgálását úgy a város belterületén, mint a külterületen, megtartották. Felülvizsgált 347 gyárat, illetve ipartelepét.

Előfordult tüzesetek száma 70. Belterületi tűzkárok összege 12.520 pengő. Belterületi tüzeseteknél a biztosítási összeg 2.931.105 pengő. A külterületi tűzkárok összege 73.582 pengő. A külterületi tüzeseteknél a biztosítási összeg 91.741 pengő.

A mentői szolgálatot 1928. év június hó 10-e óta változatlanul a Vármegyék és Városok Országos Mentőegyesülete szegedi fiókállomása látja el.

A műszaki mentést a városi tűzoltóság végzi. Ily célból 33 esetben vonult ki a tűzoltóság műszaki felszerelésével. A városhoz tartozó külterületeken előfordult nagyobb tüzesetekhez segélynyújtásra négy esetben vonult ki a tűzoltóság különítménye.

A legénység szakszerű elméleti és gyakorlati kiképzése céljából volt 375 gyakorlat, két gyári és két színházi gyakorlat. Elméleti előadást tartottak a tisztek 377, a főparancsnok 12 esetben. Vallásos és hazafias előadást két esetben.

A hivatásos tűzoltóság testületileg vett részt *Koszó István dr* belügyi államtitkár és *gróf Klebelsberg Kunó* vallás- és közoktatásügyi miniszter temetésén.

A IV. országos tűzoltótiszt tanfolyam hallgatói 14 napig tartózkodtak Szegeden a város tűzrendészetének és tűzrendészeti ügyvitelének tanulmányozása céljából.

A kir. katolikus tanítóképző intézet IV. éves növendékei részére a kerületi tanfolyamot ez évben is megtartották.

Pestvármegye tűzrendészeti viszonyai. *Erdélyi Loránd dr*, Pest vármegye alispánja a várm. tűzrendészeti felügyelők javaslatai alapján rendeletet adott ki a községek tűzrendészeti hiányainak megszüntetése érdekében. A rendelet örömmel állapítja meg, hogy a rendkívül súlyos gazdasági helyzet ellenére is a tűzrendészet terén több községben javulás történt és visszaesés általánosságban nem tapasztalható.

A megelőző tűzrendészet jó működését bizonyítja a tüzesetek statisztikája is, amelyből kitéjük, hogy száznak vett országos átlag mellett 243-as legrosszabb arányszámmal a vármegye ötvenhétel, tehát az országos átlagon jóval alul szerepelt az előző évi 61-es szám mellett. Ezt az igen szép eredményt a szerény anyagi eszközök mellett csak az tette lehetővé, hogy a hatóságok és különösen a tűzrendészeti felügyelők, hivatásuk magaslatán állva működtek, de különösen köszönhető ez a túlnyomórészt önkéntes alapon szervezett tűzoltótestületek vezetőinek és tagjainak, nem kismértékben pedig a Vármegyei Tűzoltó-Szövetség hatalmas anyagi áldozatának, amellyel lehetővé tette, hogy az elmúlt évben 50 tűzoltóparancsnok kaphatott ingyenes kiképzést és ezek azután községükben tudásukkal és tapasztalatukkal felkészülten, tevékenykedtek testületük életében.

Elrendeli az alispán, hogy a még mindig fennálló hiányok megszüntetése érdekében azonnal tegyék meg a szükséges intézkedéseket. Nagy súlyt helyez az alispán arra, hogy minden községben megfelelő tűzoltóság működjön, nehogy az elemi károk emelkedése még növelje a nyomort és az inséget. Ahol tűzoltótestület nincs vagy nem megfelelően működik, ott meg kell szervezni, illetve megfelelő módon ki kell egészíteni. A tűzoltószerek beszerzé-

sénél a járási tűzrendészeti felügyelő szakvéleménye minden esetben, fegyelmi felelősség terhe mellett, kikérendő.

Feltétlenül szükségesnek tartja az alispán a községi éjjeliőröknek, rendőröknek, kézbesítőknek, valamint a kisbíráknak tűzoltói kiképzését. A vízszersz még mindig sok kívánnivalót hagy hátra a legtöbb községben. Ezért az alispán felhívja a községi előjáróságok figyelmét a belügyminiszter leiratára, amelyben inségmunkák keretében tartja kívánatosnak az egyes községek vízkészletének biztosítását. Mindazokban a községekben tehát, ahol a folyóknál, patakoknál, tavaknál a tűzifecskendők és vízfordóajtók számára nincs megfelelő lejárát, ezek megépítését az inségmunkák keretében kell biztosítani. A kisebb patakok és csermelyek vízállását vízfogókkal kell duzzasztani a községeknek. Ahol a talajvíz hat méternél nem mélyebb, legalább egy méter átmérőjű és három méter magasságú vízszloppal bíró kutak építendőek, ahol meg artézikutak vannak, ott legalább öt köbméter nagyságú földalatti víztartályokat kell létesíteni. E munkálatok elvégzésénél elsősorban az önkéntes tűzoltótestületek munkanélküli tagjait kell alkalmazni, hogy a vármegye ellenszolgáltatás nélkül való fáradságos munkájukat legalább ezzel a munkalehetőséggel viszonozza.

KÖZPONTOSÍTOTT BIZTOSÍTÁSI SZAKÉRTŐI IRODA

Budapest, V, Nádor-utca 30. szám

A vagyon megvédésének, kereskedői gondosságnak feltétlenül szükséges velejárója a biztosítás mindenütt.

A biztosítás megkötésétől kezdve a díjfizetések eszközülésén keresztül a felmerült kár Jebonyoltásáig számos oly kérdés merül fel a biztosítandó fél előtt, melynek eldöntéséhez szakismeret, többévi, speciálisan biztosítási téren nyert tapasztalat és jártasság szükséges.

A legtöbb gyár, iparvállalat, nagy cég ezeket az ügyeit már régi idő óta e célra alkalmazott biztosítási szakértővel intézteti. A biztosított nagyközönség nagyrésze azonban az e szakmába vágó ügyei elintézésénél még ma sem vesz szakértőt igénybe. Pedig nem tudják, mit és hogyan biztosítsanak, mikor és mennyi díjat fizessen és ennek az a következménye, hogy ha kára van, nem kaphatja meg tényleges kárát, mert bár díjat fizetett, de rosszul, helytelenül biztosított és így a végén a biztosító társaság joggal helyezkedhetik az elutasítás álláspontjára.

Nem vette igénybe a nagyközönség a biztosítási szakértő tanácsát, mert részben nem is találta meg velük a kapcsolatot, részben azok esetleges magas igényeitől féltek.

Ezt a kapcsolatot a biztosított nagyközönség és a szakértők között megteremteni lesz hivatva az új iroda.

Az iroda régi, elismert okl. építészmérnökök, okl. gépészmérnökök, automobil- és gazdasági gépészek, valamint minden áruszakma elismert képviselőinek szervezetté váló tömörülése. Az alakulat tagjai valamennyien egyúttal régi biztosítási szakértők is.

Mit végez az iroda?

A Központosított Biztosítási Szakértői Iroda tanácsot ad a biztosítás lekötése előtt úgy a biztosítandó értékre, mint a biztosítás miként való elhelyezésére, épületeket, gépeket, autókat, traktorokat stb. gazdasági gépeket, üzemenyagokat, raktárkészleteket, mindenfajta berendezéseket hivatalosan és a biztosító társaságra kötelező érvénnyel előbecsül, meglévő biztosításokat revideál, kötvényeket helye-

sen átalakíttat, üzemeknél, gyáraknál, malmoknál a kötelező évenkénti villamosberendezési felülvizsgálatot elvégzi, károknál elvállalja a kárösszeg pontos felvételét, a tényeknek és a biztosítási törvényeknek megfelelő megállapítását, a biztosító társaságnál való eljárásokat, a kárösszeg folyósíttatásáig.

A biztosításoknál elkövetett hibák csak a kárnál, illetve annak likvidálásánál mutatkoznak, éppen ezért a nagyközönség érdeke, hogy minden biztosítási ügynél tapasztalt és elismert szakértő közreműködését vegye igénybe. Ezáltal elérhető az, hogy az indokolt és igazságos kármegállapítás által sem a biztosító, sem a biztosított fél egyoldalúan károsítottak nem fogja magát érezni.

Az Országos Tűzoltó-Szövetség a nagyközönség érdekét kívánja szolgálni akkor, amikor felkéri körleti tagjait, hogy ezen szakértői alakulat közreműködését vegyék igénybe és minden, a körletükben előforduló tüzesetnél esetről-esetre értesítsék az Iroda központját: Budapest V, Nádor-utca 30, és a károsult fél figyelmébe is ajánlják az Irodát.

Erre vonatkozólag egyébként az Iroda a Szövetség tagjaihoz külön levélben is fog fordulni és a Szövetség részéről szükségesnek tartjuk ehhez hozzáfűzni azt, hogy az az elnökség előzetes jóváhagyása és tudomásulvétele mellett fog megtörténni.

Kecskemét th. város területén 1932. évben 79 tüzeset volt, amelyből a város belterületére 27, külterületére 52 tűzkár esik.

A 79 tüzeset folytán károsult 67 egyén, kik közül biztosítva volt 45, nem volt biztosítva 22 egyén.

A becslés szerinti összes kár értéke 63.439 pengő, melyből biztosítva volt 201.486 pengő értékű tárgy. A fenti kárösszeggel szemben 13.419 pengő fedezetlenül áll, illetve ennyi összegű elégett érték nem volt biztosítva.

Tüzeset folytán beállott haláleset egy fordult elő.

Az 1932. évben a tűzoltóság a következő eszközökkel felszerelve: Egy Mátrai-féle benzínmotor-szivattyú, két mozdonyszivattyú 120 mm hengerbősséggel, egy mozdonyszivattyú 140 mm hengerbősséggel, egy hidroforszivattyú 120 mm hengerbősséggel, egy teljesen felszerelt szerkocsi, egy 24 méter hosszú Mátrai-féle forgatható, gépezetes kocsilétrá, kézi kihúzásra és olajfék leeresztésre berendezve.

Összes kivonulások száma 30.

Az előfordult tüzesetknél négy elsőrendű és nyolc másodrendű ázott kút vizét, azonkívül három esetben a locsolóautókat kilenc tartány vízszolgáltatással vettük igénybe.

Szergyakorlatot 206, elméleti oktatást 96 esetben tartottunk.

A gyorsfelkészülődés, illetve a kivonulási munkarend gyakorlása céljából befogási gyakorlatot tartottunk 55 esetben és a készenlétben álló őrség nappal három, éjjel egy esetben lett riasztva.

Telepengedélyezésnél és egyéb helyszíni szemlén a parancsnokság 56 esetben működött közre és mint a városi hatóság tűzrendészeti szakközege adott műszaki véleményt.

A parancsnoksági iktatókönyvbe 1046 ügydarab jegyeztetett be, amelyből négy ügydarab nem nyert elintéztést.

Felölös szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr,
Pest-Pilis-Solt-Kiskún várm. tűzrendészeti felügyelője

Lapkiadó bizottság:

Keresztes János, Köhler István, Mátrai Antal

A MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG KIADVÁNYAI**SZAKKÖNYVEK:**

A., Tűzrendészet" I, II, III, V, VI, VII. (Ezen füzetek egyenként is kaphatók).	7.50 P
I. Erdély Ernő: A tűzoltóságok szervezése, felszerelése, szolgálata, ügykezelése	1.— P
II. Vitéz Roncsik Jenő dr: Megelőző tűzrendészet	2.— P
III. Erdély Ernő: A tűzoltás szabályai	2.— P
V. Balogh Dezső dr: Első segélynyújtás baleseteknél	1.— P
VI. Erdély Ernő: Vízszedés	1.— P
VII. Köhler: A fecskendő és tartozékai és Erdély: A tűzoltószerek kipróbálása, gondozása és működési zavarai	1.— P
Papp Ferenc: Tűzrendészeti Közigazgatás Kézikönyve füzve 20 P, kötve	22.— P
Papp Ferenc: Külföldi tűzoltóságokról	1.60 P
Teasdale Ottó: A tűz és robbanás veszélye	10.— P

SZABÁLYZATOK:

Tűzoltógyakorlati szabályzat	2.— P
A tűzoltógyakorlati szabályzat kivonata	—30 P
Szolgálati szabályzat	1.20 P
Tűzoltóverseny gyakorlati szabályzata	—50 P
Egyenruházati és rangjelzési szabályzat, színes ábrákkal	4.— P
Éremszabályzat	—60 P

BELÜGYMINISZTERI RENDELETEK:

230.000/1925. B. M. sz. Tűzrendészeti kormányrendelet	—40 P
254.300/1928: B. M. sz. kormányrendelet a tűzoltótanfolyamokról	—40 P

Fenti kiadványok tanfolyamok részére a tanfolyam-
parancsnokság útján 50%-os kedvezménnyel rendel-
hető meg.

EGYÉB SZAKKÖNYVEK:

Erdély Ernő: Tűzesetek nyomozása	1.50 P
Petróczy István ny. repülőezredes: Veszélyben minden magyar város	1.50 P
Rehák Tamás: Mótóros fecskendők és szerek, kötve	8.— P
Tíz példány rendelése esetén 6.— P, füzve	5.50 P

SZÍNEMŰ:

Techlár Ernő: Credo	2.— P
-------------------------------	-------

KÖNYV:

Ortutay József: Néhai József főherceg élete	3.— P
---	-------

NYOMTATVÁNYOK:

Alapszabály önkéntes tűzoltótörszerve- tek részére (darabonként)	—40 P
Díszokmányúrlap	2.— P
(Egyszerűbb 1.— P)	
Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez (darabonként)	—02 P
Tűzoltóigazolványtok vászonburkolat- ban (darabonként)	—40 P
Bőrburkolatban (darabonként)	—80 P

SZOLGÁLATI ÉRMEK:

V. éves 2.—, X. éves 3.—, XV. éves 6.—, XX. éves 7.—, XXV. éves 11.—, XXX. éves 12.—, XXXV. éves 15.—, XL. éves 16.— P. Éremszalag —.70, igazolványlap —.30 P.

Királyi díszérem kicsinyített mása	1.— P
--	-------

Az érmek ára és a netáni tagdíjhátralék, a szabályszerű
névkiutattással a 23.297. számú postacsekk útján előre
küldendő be.

Elnökségi ülés határozata alapján utánvétellel semmit sem küldhetünk, a megrendelés alkalmá-
val a beküldendő pénzüsszegeket szíveskedjék csekkszámaink szerint elosztva, a következő szá-
mokra előre befizetni: Országos Szövetségi tagdíjak, szolgálati érmek, szakkönyvek, nyomtat-
ványok és minden egyéb befizetés 23.297, Segélyező-pénztári tagsági díjak 57.453, Tűzrendészeti
Közlöny előfizetése és hirdetések 57.454. A csekklap hátlapján az összeg rendeltetése fel-
tüntetendő

KÖHLER ISTVÁN

fecskendő-, szivattyú- és
tűzoltófelszerelések gyára

Budapest, X. Korponai-utca 21

Gyárt: modern mótóros, turbinás és dugattyús tűz-
oltó fecskendőket, tűzoltószereket, felszereléseket és
szivattyútelepeket a tűzoltás és üntözés céljaira

MÁTRAI ANTAL és TÁRSA R.-T. BUDAPEST

Gyárt: kézi- és mótórfecskendőket, mindentéle
létrákat, motollákat, vízhordó- és üntöző-lajtokat, szerkeze-
kat. Mindennemű tűzoltófelszerelési cikkek raktárról kaphatók

I. FEHÉRVÁRI-ÚT 98 SZÁM
KÖZPONTI IRODA és GYÁRI TELEFON: 59-0-01
Alapítva: 1896. évben

**Magyar kir. állami
vas-, acél- és gépgyárak**

Budapest, X. Kőbányai-út 21. szám

A megszűnt **TEUDLOFF-DITTRICH Rf.** gyármányait,
ügymint: KÉZHAJTÁSÚ, MÓTOROS és AUTÓFECSKENDŐKET,
LAJTKOCSIKAT, VÉSZVONATOKAT és TŰZOLTÓSÁGI FELSZERE-
LÉSEKET az ismert kivitelben állítjuk elő

Forgalomba hozza: Magyar kir. állami vas-
gyárak kereskedelmi képviselője r.-t.,
Budapest, V. Vilmos császár-út 28. szám

A tűzoltóságot támogatja, ha hirdeti a „Tűzrendészeti Közlöny”-ben!

WALSER FERENCZ

TELEFON
91-3-46

BUDAPEST, VI
LOMB-UTCA 34-36

TŰZOLTÁSI SZEREK
ÉS SZIVATTYÚK GYÁRA, HARANG-
ÉS FÉMÖNTÖDE :-:

Morzsányi J.

BUDAPEST, IV,
Eskü-út 5. szám

Gyárt: tűzoltó- és
sporttermeket,
záslókat, záslósze-
geket, mindennemű
felványeket, felirati
zománctáblákat,
gumibélyegzőket

Alapítva 1870

FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., BUDAPEST, I.

A BUDAPESTI HIVATÁSOS TŰZOLTÓSÁG SZÁLLÍTÓJA

GYÁRT: **BELŰL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT**

KÍVÁNT MÉRETEKBEN ÉS NYOMÁSIG

LEVÉLCÍM: 113. POSTAHIVATAL, POSTAFIÓK — TELEFON: 58-8-80

HAZAI
GYÁRTMÁNY!

MINDEN KAPHATÓ

A

PÁRISI NAGYÁRÚHÁZ-BAN

„TOTAL”

a tűzoltókészülékek
királya!

Folyékony szénssavval mű-
ködik és száraz porral olt
és ezért télen nem fagy be,
nyáron nem párolog el;
sikeresen olt mindenféle
tűzet, tehát a veszélyes
folyékony anyagok, mint:
benzín, szesz, éter, petro-
leum, olaj, kátrány égését, továbbá a karbid- és a villamos-tűzket,
utóbbi is teljesen veszélytelenül. Kimerítő ismertetéssel készséggel
szolgál a magyarországi lerakat:

LIGETI és BIRÓ

BUDAPEST, V, VÍGSZINHÁZ-UTCA 5. TEL. 27-7-99

MINIMAX

a legjobb magyar gyártmányú **kézi tűzoltókészülék**. Nem
hasonlítható össze a különböző utánszakkal. Felvilágosítással szolgál a

MAGYAR MINIMAX RÉSZVÉNYTÁRSASÁG • BUDAPEST

GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85 :-: Telefon: 23-7-31

BUDAPEST, VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3

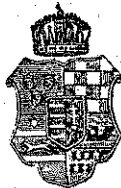
GORVIN ÁRUHÁZ R.-T.

Szabad. hat. engedélyezett

Telefonszám: 91-4-46

DABEG tűz- és robbanásmentes benzintároló berendezéseket
védőgáznélküli üzemre, gyorsan és hatékonyan szállít
DÁVID és KERTÉSZ, kazán- és gépgyár r.-t., Budapest, VI. ker., Máglya-utca 75-77. szám

Tűzrendészeti Közlöny

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség hivatalos lapja

MEGJELENIK MINDEN HÓNAP 15-ÉN

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség „Tűzrendészeti Közlöny” 57454. számú csekkszámjára lehet beküldeni. Csekkürlap minden postahivatalban kapható

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST
IV, Bástya-utca 13

Előfizetési ára egész évre 6 pengő

A szerkesztőség címére küldött szakcikkeket, ha a közlésre alkalmasak, díjazzuk

Ajánlva a m. kir. Belügyminisztérium 127.691/1932. B. M. sz. rendeletével („Belügyi Közlöny” 1933. 6. sz. 115. old.) a vármegyék, városok és községek számára

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség irodája:

Budapest, IV, Bástya-utca 13 - Telefon 84-7-94

Tűzoltótestületek a lapot tagdíj fejében kapják

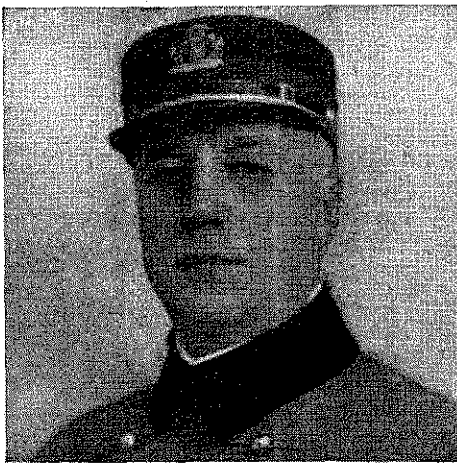
DITTRICH JÓZSEF

1875-1933

„Itt maradnak azok, kik Őt megsíratják...”
(Kölcsey F.)

Bölcselkedés helyett hiába keresünk vigaszt a túlvilág reményében, vagy a síron innen levő élet állandó pótlási folyamatában: *Dittrich Józsefnek*, a „felejthetetlen jó bajtársnak”, „hűséges munkatárs”-nak, az „atyai jóindulatú parancsnok”-nak örök távozásába beletörődni már azért sem tudunk, mert mindeme idézett és meghatóan szép jellemzése mellett — melyben Budapest székesfőváros tűzoltófőparancsnoksága és a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség gyászjelentéseikben részesítették — még olyan olyan rendkívüli — és sajnos, ma már egyre ritkuló — értéket is elvesztettünk. Benne, amit ma „úriember” szóval próbálunk megjelölni, az ennél sokkal többet tartalmazó „gentleman” angol szó helyett.

Gentleman volt kívülről-belülről, le- és felé egyaránt, mert annak született. S az maradt halála után is, mindvégig... az emlékében is, amelynek a sírboltjából átható tiszta fénye, ha most, íme, elénkvetíti mindazt a jót, nemeset és kiválót, amit e földi életben családjának, bajtársainak, barátainak, hazájának, az egyetemes kultúrának és humanizmusnak tett és adott, ekkor úgy érezzük, hogy emlékének ilyen fénykörében állandó lesz és nem hervadhat soha az őszinte szív hálás kegyelete.

Sokat, átlagon felülit nyújtott soknak nemcsak földi életében, hanem még halála után is, míg őt — ha élete folyását részletezhetnénk — az élet ama halálraítéltjei közé sorozhatnánk, akiknek *Ignotus* „feljegyzései” szerint „torkukon akad a szó, melyet magukért kellene ejtenők s a kenyér, melyet más elől kellene elenniök”. Uri mivoltjának vértzetén talán ez volt a legmeghatóbb dísz, a legcsillogóbb zománc.

Amde zártegyességű, úri egyéniségének másik legjellegzetesebb vonása volt az is, hogy saját bajaival, fájdalmaival sohasem akart megvéletlenül s egy pillanatra sem mások terhére lenni, mások érzelm- és érzésvilágába fájdalmas momentumot elegyíteni. S e rendkívüli szerénysége, szívjósága iránti kegyeletből élete pályájának csak főbb állomásait említhetjük: 1875 július 13-án (ominózus szám alatt) született és középiskoláinak elvégzése után a József-műegyetem hallgatója lett. Az itt szerzett gépészmérnöki oklevéllel előbb a m. kir. postánál próbált elhelyezkedni, majd a már akkor felismert szaktudása produktívabb felhasználásának vágyától serkentve, kilépett e közszolgálatából s önálló magánvállalkozásba kezdett. Az e téren olyannyira szükséges kereskedői szellem és életrevalóságnak *Ignotus* előbb idézett szavaival ecsetelt hiánya miatt azonban már itt elérték csalódásai, hiába volt szakember, és olyan szorgalmas, mint a méh.

Nemsokára újból közpályára lépett 1910 július 1-én, amikor is a székesfővárosnál talált ideiglenes alkalmaztatást, melynek révén már 1911 december havában székesfővárosi segédmérnökévé választották. Előljáróinak ama biztatására, hogy szaktudásának méltóbb érvényesülést szerezzen, 1912 február 12-én a főváros hivatásos tűzoltóságához való áthelyezését kérte, ahol kilenchavi gyakornoki szolgálatát 1912 október 29-én tűzoltótiszté váló megválasztásával ismerték el.

S ebben az időben tényleg alkalmi nyíltott műszaki tudásának kellő érvényesülése azáltal, hogy azt teljes mértékben és igazolt eredményel annak a programnak rendelkezésére bocsátotta, mely a technika szárnyalása miatt fokozottabb tüzvédelmre szoruló főváros tűzoltószereinek modernizálását ölelte fel. Azt az alapos és rendkívül magasszínvonalú vitát, melyet előzőleg akkor a legkiválóbb szakférfiaink úgy a hivatalos fórumon, mint a szaksajtóban folytattak a tűzoltógépjárműveknek elektroautomobil, vagy benzinmotoros rendszerű hajtóerők közötti választás terén: nagyrésztben a főváros tűzoltóságának első okleveles gépészmérnök-tűzoltótisztje: *Dittrich József* döntötte el, aki a benzinmotoros hajtóerő mellett foglalt állást. A főváros tanácsa és közgyűlése több modern fecskenő és létra beszerzését engedélyezte, és e szerrek megrendelése és átvétele, mint a kerületi őrségek automobilos szerekekkel leendő ellátására irányuló részletes tervezet kidolgozása során vált újból és újból *Dittrich József* szaktudása nyilvánvalóvá, hathatósabbá.

A világháború kitörésekor mint főhadnagy vonult be, de nélkülözhetetlen szaktudása révén rövid felév múlva újból visszakerült a főváros tűzoltóságához, mint az onnan hadbavonult tűzoltók pótlására odavezényelt 220 főnyi katonai tűzoltó-osztag parancsnoka. Ott szolgált a háború végéig, de 1917-ben tűzoltói szolgálatában tűzoltófőtisztévé léptették elő, s ebben a rangban fokozottabb erővel vette ki részét a munka dandárjából az újraépítés megkezdésekor.

Ez az újraépítő munka természetesen nemcsak a főváros tűzoltóságánál, hanem megmaradt csonka hazánk összes tűzoltótestületében, intézményeiben és az elsősorban ezeket egybefoglaló Magyar Országos Tűzoltó-Szövetségben is megindult, mely utóbbinak előterjesztésére a belügyi kormány 1921. év október 20-án és 21-én nagy szakértekezletet tartott az összes szakemberek, társmínisztériumok, érdekképviselések, törvényhatóságok, városok, biztosító társaságok kiküldötteinek részvételével. S bár ott az Országos Tűzoltó-Szövetség hivatalos álláspontját néhai *Markusovszky Béla* fejtette ki ismert páratlan szónoki és előadói készségével, mégis az értekezlet második előadója: *Dittrich József* volt az, aki az „államosítás“ tervezetének rendkívül alapos, körültekintő és hatalmas szaktudást igénylő munkájával azoknak legőszintébb elismerését is kivívta, akik egyébként éppen e tervezettséghez fűzött észrevételekből, megjegyzésekből az önkéntes intézmények iránti rokonszenve hiányát állapították meg. Ő azonban — bár ezt számtalanszor tettekkel cáfolta meg — mégis kitartott a fokozatos államosítás terve mellett s annak megvalósításáért egymásután jelentetvén meg bámulatatos kauszisztikájú cikkeit, e kérdés körül valószínű irodalmat idézett elő. Ez volt szakírói munkásságának kezdete.

Midőn Őt e helyen a magyar tűzoltó-szakirodalom és sajtó részéről is méltatni kívánánk, nagy szomorúsággal kell bevallanunk, hogy ehhez — szűkössé hasábjaink mellett — még erőnk sem teljes. Csak azt állapíthatjuk meg, hogy a „Tűzrendészeti Közlöny“-ön kívül, — melynek 1923-tól 1925. év végéig felelős szerkesztője és haláláig hűséges munkatársa volt —, szakirodalmunkat érte a legnagyobb veszteség, mert *Dittrich József* tudása, tehetsége a legmaradandóbb értékeket itt váltotta ki. Megható volt az a készsége, mellyel a szaksajtó fátylóját felragadta és pótolhatatlan annak fényugara, mellyel a magyar tűzrendészet és tűzoltás útjait messze előre bevilágította. Gondoljunk vissza a „Tűzoltóság Lapja“-ra, melynek a „Tűzrendészeti Közlöny“-t megelőzően: 1922 karácsonyától 1923 szeptember haváig felelős szerkesztője s később pedig bátor hangon, szellemes modorban dolgozó munkatársa volt. A rövidéletű, de szintén mély barázdát szántó „Tűzoltó“ című szaklapra, s hazánk, valamint a külföld — főleg Bécs és Berlin — tűzoltó-sajtóorgánumaira, az alkalmi „Évkönyv“-ekre, s a napisajtóban megjelent cikkeire, de gondoljunk elsősorban ama örökbecsű és rendkívüli értékű tanulmányaira, műveire, melyek „Az Automobilos Tűzoltószerkekről“, „A mérgezőgázok elleni tűzoltófelszerelések“-ről, „A film“-ről, „A tűzoltás szükség-szerű fejlődési irányáról“, stb. nyújtották — legtöbbször a „Tűzrendészeti Közlöny“ hasábjairól — a legalaposabb szaktudást, a legtermékenyebb gondolatokat, tervezeteket és meglátásokat. Nála is, miként lapunk szerkesztői székében Őt követő néhai *Balogh Dezső* dr-nál, azt kellett kérdeznünk, hogy ehhez a nemcsak nagyértékű, de mennyiségben is nagy irodalmi tevékenységéhez honnan vette az erőt és az időt? Mint a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségének — az állami gépjárművezetői tanfolyamnak —, a kéményseprők tűzrendészeti szaktanfolyamának —, az országos mozgófénykép-gépkezelői szaktanfolyamának évek hosszú során át — az Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyamnak pedig kezdettől fogva kinevezett előadója, ezen intézmények mindegyikében oly ismert tevékenységet fejtett ki, hogy arra a belügyi kormány kitüntető megbízatásán kívül — mellyel az ország összes moziainak ellenőrzése jogával ruházta fel — a Kormányzó úr magas elismeréséből is hullott fényugár.

* * *

Búcsúzunk! Azzal az őszinte fájdalommal és gyásszal, mely csak az igazak, a hűséges bajtársak, a „jó emberek“ távozását követi, s akiknek sírjainál *Hugo Viktor* eme soraira kell emlékeznünk:

„Itt nyugszik. Bár a sors kegyeltje nem vala, Mégis csak élt — míg el nem hagyta anyyala. Természetes dolog, nincs egyszerűbb talán: Éjjel következik fényes nappal után!“

Ebben a bekövetkezett éjszakában, a magyar tűzoltó firnant legutóbbi csillaghullásában adjon mindnyájunknak megnyugvást és erőt a magyar Teremtő!

Parancsnok Úr!

Elméleti oktatásnál használja a „TÜZRENDESZET“ füzeteit, I—VII. Ára 750 P

Részletes árjegyzék a 47. oldalon.

A budapesti Párisi Nagy Áruház égése

Írta vitéz Roncsik Jenő dr

1903 augusztus hó 24-ik napja volt. Esteledett. A Kerepesi-úton levő üzletekben már csak kevésszámú vevő válogatott az árukban, itt-ott már húzták le a kirakatok rollóit, hogy a kereskedő a napi elfoglaltságában elfáradva, néhány pihenő órát tölthessen a családja körében vagy pedig elmehessen valahová a fák alá hűsölni, meghitt baráti körben kellemesen szórakozni.

Hét óra tájban a járókelők arra lettek figyelmesek, hogy a Kerepesi-út 38. számú ház egyik kirakatából láng csap ki, pillanatok alatt lángban áll az egész kirakat s a tűz hihetetlen gyorsasággal száguld az üzletben áruról-árura, a földszintről az emeletre s mire az első meglepetésükből magukhoz tértek, már óriási lángtengerrel állottak szemben.

Kiabálás, szaladgálás, fejvesztettség; majd megérkezik a tűzoltóság, leszereli mozdonyfeskendőjét, a tömeg nőttön nő, mindenki intézkedni akar és intézkedik is, a rend hol felbomlik, hol újra helyreáll, a tűz örült rombolással terjed tovább, újabb és újabb tűzoltócsapatok sem tudnak vele megbirkózni. Az emeleteken kétségbeesett fejek jelennek meg az ablakokban. A tömeg ugróponyváért ordít, majd mikor elhozzák, biztatja hisztérikus ordítással az ablakban megjelenteket a leugrásra akkor is, mikor az ugróponyva nincsen az ablak alatt... s tizenketten halálra zúzzák magukat.

A tömeg felzúdul, a tűzoltók hősiessé dolgoznak, de szinte tehetetlenek a dühöngő vésszel szemben, az áruk égnék és égnék még napok múlva is. A lapok hasábos cikkeket közölnek, támadják a cég tulajdonosait, a tűzoltóparancsnokot, bűnbakot keresnek, a közönség köréből számtalan jó és rossz tanács lát napvilágot, megindul a bűnügyi nyomozás, hónapok telnek el, aztán kezdenek napirendre térni a szörnyű tragédia felett, kezdik elfelejteni s már csak a múltból visszajáró kísértet képezi néha a szóbeszéd tárgyát. Suttognak erről, suttognak arról, de biztosat senki nem tud. Aztán megszűnik a szóbeszéd is... A világ kerekai csikorogva forognak tovább.

Azt kérdezhetik tőlem, hogy miért nem hagyom nyugodni a sokak által már teljesen elfelejtett ügyet? Ennek többféle oka van. Az egyik az, hogy a Párisi Nagy Áruház tüzesetét tárgyalták ugyan annakidején a napilapok, a külföldi szaklapok, a magyar szaklapok már kevésbé, de az ügy mélyére nem hatoltak, az ügyre teljes világosságot nem derítettek, mert nem is állottak rendelkezésére a szükséges iratok és adatok.

Megvádolták a tűzoltóságot, az áruház tulajdonosait, a tűzoltóparancsnokot, a kerületi mérnököt, a kerületi elöljárót, bűnügyi nyomozás és fegyelmi vizsgálat indult meg ellenük. Ezeket a vádakát már egyszer tisztán kell látni és harminc év távlatára elég idő ahhoz, hogy az egész tüzesettel, annak előzményeivel és következményeivel tárgyilagosan foglalkozhassunk. Nem célok az, hogy megvédjek egyeseket, még kevésbé az, hogy másokat megvádoljak. Célok egyedül az igazság keresése és a tényállás bemutatása a bűnügyi és fegyelmi iratok, eskü alatt tett tanuvallomások alapján, mert ez a tüzeset olyan tanulságokat rejt magában, amely tanulságok ott kell, hogy lebegjenek minden tűzoltó szeme előtt.

Történeti szempontból is fontosnak tartom a kérdés alapos megvitatását és részletes meg tárgyalását. Az önkéntes és hivatásos tűzoltóság harca, egymással szembenállása, a harminc év előtti tűzbiztonsági állapotok, a hatóságok gondolkodása és felfogása, mind olyan dolgok, amelyek szintén érdeklődéssel tölthetik el azokat, akik nem felületesen gondolkoznak, hanem szeretnek alaposan utánanézni a dolgoknak. Egy darab tűzoltói kortörténet ez a nagy égés, amelyet tulajdonképpen a sok szerencsétlen körülmény összejátszása tett szomorúan nevezetessé.

Sok olyan körülményre fogok a rendelkezésemre bocsátott hivatalos iratok alapján rávilágítani, amiről eddig a tűzoltó-szakkörök sem tudtak és ami egyúttal élénk igazolása is lesz annak, hogy a tűzrendészeti szakértők kikapcsolása és a tűzrendészet követelményeinek hátérbeszorítása, sőt semmibevevése milyen következményekkel járhat.

Az áruház létesítése és annak szabálytalanságai

1897 április hó 13-án Kiss Aladár budapesti királyi közjegyző előtt megjelentek Szénássy Sándor dr orvos, egyetemi magántanár, a Kerepesi- (mai Rákóczi-) út 38. számú ház tulajdonosa, továbbá Goldberger Jakab Henrik és Goldberger Gottlieb Sámuel kereskedők és bérleti szerződést kötöttek a ház földszinti és elsőemeleti helyiségeire vonatkozólag és megállapodtak, hogy a bérbevevők a kapubejárat oldalfalait a vesztibül tükörajtajáig kirakatnak használhassák. Bérbeadó kötelezte magát, hogy a helyiségeket a bérbevevők üzleti céljára alkalmas besztással készítetti el. A pincehelyiségben a tervbe berajzolt keresztfalak elmaradnak. A fél-emeleti helyiséget úgy kellett elkészíteni, hogy ott semmi közfal ne legyen. Megállapodtak, hogy formális kapu a házon nem lesz, hanem ehelyett vasból készült rollót alkalmaznak, a kapu aljából nyíló vesztibült pedig tükörajtóval zárják el. Itt a csirája a Párisi Nagy Áruház katasztrófájának.

A ház felépült. A földszinten eredetileg két bolthelyiséget terveztek, de a közjegyzői szerződés alapján a válaszfalakat nem építették meg, nem építették meg az emeleti válaszfalakat sem, ezt a tervváltoztatást az építési hatóság kifejezetten jóvá nem hagyta, csak a használati engedélyt adta meg az eredeti tervtől eltérően beosztott helyiségekre.

Az áruház forgalma rövidesen fellendült, az üzlethelyiségeket ki kellett bővíteni, hogy a tulajdonosok a közönség követelményeinek eleget tudjanak tenni. A bérlők céljainak elérése végett a háztulajdonos kérelmezte az udvar befedésének és az áruházhoz való csatolásának a megengedését.

Az 1894 január hó 1-én életbelépett székesfővárosi építési szabályrendelet 167. §-a kimondotta, hogy a lakóházak udvarainak a befedése nagyobbszabású üzletnél engedélyezhető. Ez alapon a székesfőváros tanácsa a közmunkák tanácsának a meghallgatása után 1900 április 26-án 30.590/1900. III. szám alatt kiadja az udvarnak üveges vastetővel való befedésére és az ezzel kapcsolatos átalakítási munkákra az engedélyt. Mi sem természetesebb azonban: a tűzrendészeti

szakértőt, a tűzoltófőparancsnokot az engedély kiadása előtt nem hallgatták meg.

A nagyméretű fölépcsőnek három ablaknyílása a földszinten és három ablaknyílása az emeleten az áruháza nyílt, ezt a hat nyílást közbiztonsági szempontból vasráccsal zárták el.

Elsősorban igen nagy meggondolatlanságra és előrenemlátásra vallott az engedély kiadása s ha már az engedélyt kiadták, a lakók életbiztonsága érdekében a hivatkozott hat ablaknyílást be kellett volna falaztatni s akkor nem történetet volna az meg, ami bekövetkezett, hogy t. i. a tűz az ablakokat hamar megrepszette s a láng, valamint a sűrű nehéz füst a hat nyíláson át a kürtőként működő lépcsőházba tódult s lehetetlenné tette a lépcsőn való felhatolást és az emeleti lakásokból való lejövetelt.

Itt van mindjárt az egyik oka a sok halálos szerencsétlenségnek.

A befedett udvarral bővült üzlethelyiség is kicsinynek bizonyult. Az üzlettulajdonosok kibérelték a Kerepesi-út 40. sz. ház első emeletét és pincéjét és 1901 október hó 5-én a háztulajdonosok engedélyt kaptak 53.037 és 53038/1901. III. tanácsi szám alatt — ismét a tűzoltóság meghallgatása nélkül — arra, hogy a Kerepesi-út 38. és 40. számú házak pincéjének határfalait két helyen, az elsőemeleti határfalakat pedig három helyen áttörhessék. Ugyanekkor azonban a Kerepesi-út 40. számú ház elsőemeleti válaszfalaiból is többet lebontottak, hogy kényelmesebb legyen a közlekedés és az eladás.

A 40. számú ház első emeletéről e ház lépcsőházába két kijárat szolgált, az áruházhhoz csa-

olt helyiségből, az egyikén vasajtó volt és csak a tulajdonosoknak volt hozzá kulcsuk, a másikat pedig vasráccsal és dróthálóval látták el, hogy ne lehessen használni és hogy az esetleges lopásokat meg tudják gátolni. Szintén ezt a célt szolgálta az üzlettulajdonosoknak az az intézkedése, amikor a kibővített üzlethelyiségnek a 40. sz. udvarára nyíló ablakait is ellátták vasráccsal és dróthálóval. Így tehát a 40. számú házban lévő üzleti részből csak olyan módon lehetett kijönni, — ez volt a második nagy szabálytalanság — ha átmentek a faláttöréseken a 38. számú ház üzlethelyiségébe. A vasráccsal és dróthálóval ellátott ajtót azután a tüzeset alkalmával a tűzoltók bontották ki csákányokkal s így mentettek meg néhány bennszorult alkalmazottat a tűzhaláltól, akik másképen nem menekülhettek volna meg.

Az áruháznak még mindig terjeszkedni kellett. Az eddig megszerzett helyiségekhez a Klauzál-utca 3. szám alatti elsőemeleti helyiségeket is kibérelték s 83.663/1903. III. tanácsi szám alatt 1903 április hó 25-én engedélyt kaptak, hogy a Kerepesi-út 38 és a Klauzál-utca 3 számú házak határfalait két helyen áttörhessék. A tűzoltóság szakvéleményét következetesen ebben az esetben sem hallgatták meg.

Ezek voltak a hatóságilag engedélyezett tűzbiztonsági szabálytalanságok. A faláttörési helyekre tűzbiztos vasajtókat nem tettek, mert hiszen az akadályozta volna a szabad közlekedést és az árusítást, így aztán a tűz az áruház minden helyiségét könnyedén el tudta pusztítani.

Felhívás az összes tagtestületekhez!

Síremléket Breuer Szilárdnak!

A mérhetetlen fájdalom, mely boldogemlékű volt vezérünknek, **nemes Breuer Szilárdnak** az örökkévalóságba történt elköltözése folyományaként minden magyar tűzoltószívet eltöltött, szűnőben van és tisztult lélekkel tekintünk vissza a magyar tűzoltóintézmény fejlődésében korszakot jelentő arra a tevékenységre, mely **nemes Breuer Szilárd** hervadhatatlan érdemeit örökíti meg s feledhetlenné teszi mindazok előtt, akik hozzá közel állottak.

Bár emléke él mindnyájunk szívében és élni fog mindenkoron, amíg magyar tűzoltók őrködnek a polgárság tűzbiztonsága felett, bajtársi szívünk sugallatát követve, kötelességünk e nemes férfiú emlékét látható módon is megörökíteni.

Ez a nemes érzés készítette az Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségét arra az elhatározásra, amellyel kimondotta, hogy egy megfelelő síremléknek közadakozásból történendő felállítása érdekében az Országos Szövetség kebelében egyesült testületekhez gyűjtési kérelemmel fordul.

A határozat végrehajtásaként immár felkérjük a Tagtestületeket, szíveskedjenek kebelükben szóbanlevő nemes célra gyűjtést indítani és a befolyó összegeket a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 23.297 sz. postatakarékpénztári csekkszámájára befizetni akként, hogy a síremlék minél hamarabb felállítható legyen.

Hirdesse az emelendő síremlék a magyar tűzoltóintézmény önzetlen harcosainak soha el nem múló háláját és bensőséges kegyeletét.

Budapest, 1932 április hó 15-én.

Az Elnökség

Beérkezett adományok:

Februári számunkból áthozat . . . . . P 1540'58
Orkényes Tűzoltótestület, Takácsi . . . . . P 5'—
Halász Ferenc, Vál . . . . . P 5'—

Átvitel: P 1550'58

Áthozat: P 1550'58
Jutagvár, Budapest . . . . . P 50'—
Horn József, Budapest . . . . . P 10'—
Bihari Gábor . . . . . P 2'—

Összesen: P 1612'58

Volt még egy nagy szabálytalanság, amelyre azonban már nem volt hatósági engedély, de hogy ezt ki követte el, arra még a bűnügyi vizsgálat sem tudott fényt deríteni. Ez a szabálytalanság pedig az volt, hogy a 38. sz. ház kapubejárataánál az áruház és a kapubejárat közötti téglafalat 6 m. 70 cm. hosszúságban egyáltalában nem építették meg, holott ez a fal az eredeti tervekben benne volt. Természetes, hogy az áruháznak üzleti érdeke volt a falnak a meg nem építése, hogy a kapu alá kirakatot létesíthessen és ezt a kirakatot az üzlethelyiségből belülről tudja kezelni. A fal hiányának a következménye volt azután az, hogy a láng és a füst az üzlethelyiségből ezen a meglehetősen nagy nyíláson át a kapubejáratba tódult és úgy a tűzoltói, mint a mentési munkálatokat teljesen megakadályozta.

Az áruház belsejében fából készült lépcsők voltak, amelyeket a tűz olyan hamar elpusztított, hogy az alkalmazottak közül egyesek csak az emeletről leugorva tudták megmenteni életüket.

A II., III. és IV. emeletek nem tartoztak az áruházhoz, ott magánlakások voltak, ezekből a lakásokból az áruházba nyíló hat ablakkal ellátott lépcsőházon és a válaszfal nélküli kapubejáraton át lehetett az utcára kijutni. Az udvar befedésének megengedésekor azonban nem gondoltak a hatóságok arra, hogy tűz esetén miképpen tudjanak az emeleti lakók a házból kimenekülni? Amint láttuk, az építési engedélyek kiadásánál a tűzbiztonsági szempontokra figyelmet egyáltalán nem fordítottak, azt huszadrangú dolognak tartották.

A székesfővárosi kerületi közigazgatási szervezeti szabály 339. §-a kimondotta, hogy a kerületi előjáróság kebelében szervezett tűzrendészeti bizottság, melynek az elnöke az előjáró vagy a kerületi mérnök, tagjai pedig a tűzoltó főparancsnokság és a kerületi rendőrkapitányság egy-egy képviselője, valamint a kéményseprőmester, évenként egyszer megvizsgálja a kerületben levő összes gyárakat, középületeket és tűzveszélyes üzlettelepeket. A 340. § szerint e gyárakról és üzlettelepekről a kerületi

letti mérnök tűzrendészeti nyilvántartást köteles vezetni.

Ebbe a nyilvántartásba azonban a Párisi Nagy Áruház egyáltalában nem került bele, miután addig a kézműárúciókakat és készárúkat árúsító üzlethelyiségeket, még ha nagy kiterjedésűek voltak is, nem tekintették tűzveszélyes üzlettelepeknek. Az áruház helyiségében a tűzrendészeti bizottság a másutt szokásos évi tűzrendészeti szemléket meg sem tartotta, így annak belső berendezéséről tudomással sem bírt.

Már eső után köpenyegképpen rendelte el a székesfőváros tanácsa 1903 augusztus hó 25-én 176.683/1903. eln. sz. alatt, hogy a szolgálati utasítás 339. §-át ki kell egészíteni a következő rendelkezéssel: „a tűzveszélyes üzlettelepeket, főleg azokat, melyek oly épületekben vannak elhelyezve, hol magánlakások is vannak, évenként többször meg kell vizsgálni“.

Az áruház belső tűzbiztonsági berendezésére vonatkozólag annyit mondhatunk, hogyha bár az üzlettulajdonosait a tűzzel szemben való védelemre a hatóságok részéről senki sem figyelmeztette, saját jószántukból, s talán mert hallottak valamit a tűzesapokról, az áruház pincehelyiségeiben és a földszinti helyiségekben is néhány fali tűzcsapot felszereltettek és azt ellátták tömlővel is.

Az áruháznak házi villamos világítása volt, amelynek a berendezését a Siemens és Halske cég készítette. A német elektrotechnikusok egyesületének már akkor megvoltak az előírásai, ezeket az elektrotechnika fejlődésének megfelelő mértékben módosították, Budapesten azonban csak egy 1894. évből való szabályzat volt (a vidéken azonban még ez sem), amely nem volt kimerítő és nagyon is nagy általánosságban mozgott, így a berendezés tűzbiztos szerelésére vonatkozólag a szerelők nem sok támpontot kaptak, s így nyugodtan mondhatjuk, hogy voltak bizony hibák az áruház villamos vezetékében, amit a kihallgatott tanúk is igazoltak.

Az áruház épülete, falai, mennyezete és az egész épület különben kifogástalanul voltak megépítve. (Folytatjuk)

Hozzászólás a „Transzformátortűzek oltásá”-hoz

Írta Horváth Iván okl. gépészmérnök, Baja thj. város tűzoltó főparancsnoka

Teljesen egyetértek Prohászka bajtársam azon megállapításával, hogy a transzformátortűzek oltásánál a víz semmi körülmények között sem jöhet tekintetbe, egyrészt az elektromos áramot vezető volta miatt, másrészt pedig, mert a tulajdonképpen égőanyag itten az olaj lévén, annál amúgy se használható. Marad tehát végeredményben a porral, vagy a gázzal való oltásnak a lehetősége és pedig úgy, hogy a szabadtéri transzformátorállomásokon inkább az előbbi, a kisebb méretű transzformátorházakban pedig inkább az utóbbi jöhet figyelembe.

Megállapítható továbbá még az is, hogy a nagy városokban lévő nagyobb, tehát így rendszerint modernebb és jobban felszerelt transzformátorállomásoknál sokkal kisebb a veszély, mivel ezeknek a kiképzése többnyire már olyan, hogy az égő olaj megfelelő helyre elfolyik, úgy hogy magában a berendezésben sok kárt nem tehet. Sokkal nagyobb fontossága van azonban

e kérdésnek a vidéken, ahol rendes körülmények közt nemcsak, hogy poroltó, vagy gázzaloltó készülék nem áll rendelkezésére, hanem a transzformátorállomások kiképzésére sem tudnak annyit áldozni, mint a nagyobb telepek. Minthogy pedig végeredményben a kisebb transzformátorállomásoknak a túlnyomó többsége mégis csak a vidéken van, természetesen, hogy ezt a kérdést talán elsősorban a vidék szempontjából kell megvizsgálni.

Mivel transzformátorállomásokba, illetve nagyfeszültségű kapcsolóhelyiségekbe még rendes viszonyok közt sem szabad idegennek semmiféle körülmények közt sem egyedül belépni, magától értetődően a transzformátortűzek oltását nagyon nehéz az illető telep felügyeletével megbízott villanszerelők nélkül elintézni, mert hisz az ily helyiségeknek még csak a kulcsát sem szabadna olyanoknak a kezébe adni, akik az ily berendezések kezelésére és kapcsolására nincse-

nek feljogosítva. Láttam én még a közelmúltban is aránylag nagy városban, olyan transzformátorállomásokat, amelyeknél mindjárt a bejárati ajtó mellett nagyfeszültségű berendezések vannak, így tehát elektromos szempontból ei sem tudnám képzelni azt, hogy pl az illető transzformátorállomás belső berendezésével nem ismerős tűzoltó akár sugárcsővel, akár pedig poroltóval behatoljon egy olyan helyiségbe, ahol a füsttől semmit sem lát. Ennek következtében gyakorlatilag a tűzoltással foglalkozni csakis az esetben lehet, hogyha a helyszínen ott van a transzformátorállomás üzemével teljesen ismerős villamos szakember is, akinek legelőször is a berendezés feszültségmentesítéséről kell gondoskodnia. Minthogy legtöbb esetben a transzformátorállomást kívülről tényleg nem lehet lekapcsolni, vagy telefonon kell kérni a szerelőnek esetleg az egész távvezetékszakasznak a lekapcsolását is, vagy pedig öneki magának kell ezt véghezvinni, vagy úgy, hogy ő maga el tudja érni rendszerint a földszinten lévő olajkapcsoló kerekét, esetleg foganttyúját, vagy pedig végső esetben feldobott dróttal mesterségesen előidézett rövidzárással kapcsolja le az illető állomást, vagy távvezeték-szakaszt.

Természetesen ezen lekapcsolás után is, amely — mint azt Prohászka bajtársunk igen helyesen megjegyezte — nem terjed ki feltétlenül az egész transzformátorállomásra, az illető villamos szakembernek útmutatásai alapján lehet csak be a tűzoltó, anélkül, hogy saját testi épségét veszélyeztetné.

A fentiekből tehát önként következik az, hogy villamossággal kapcsolatos tüzeknél a tűzoltóságnak az üzemvezető, illetve kezelőszeméllyel a legszorosabban kell együttműködni, mivel eredményes tűzoltást csakis ez esetben lehet remélni.

Ez az együttműködés azonban nemcsak a transzformátorok égésénél, hanem minden olyan tüzesetnél is kívánatos, ahol akár kis-, akár pedig nagyfeszültségű villamosvezetékek vannak a közelben.

Gondoljunk csak arra, hogyha az égő ház homlokzatán falikonzolokon vezetett, vagy a tetőzetten lévő erősáramú vezetékekhez akár véletlenségből, akár pedig kényszerűségből hozzáér a tűzoltó, már halálos ütést kaphat, de mennyivel inkább lehetséges még az is, hogy az elektromos vezetékeknek tartószerkezetei elégnak, lezuhanhatnak és az így lezuhant vezetékek az alattuk lévőkre is halálos ütést adhatnak, különös tekintettel arra, hogy akik ott vannak, azok rendszerint a tömlőkkel foglalkoznak, tehát vizes földön állnak, vizes a kezük, esetleg a ruhájuk is és így az elektromos árammal való érintkezés — még kisfeszültség esetén is — sokkal nagyobb veszéllyel járhat.

Hasonlóképpen veszedelmesek lehetnek az égő objektumok előtt elhaladó nagyfeszültségű vezetékek is, ha nem is annyira a csővezetőre nézve, mint inkább az alatta foglalkozókra a vezetékek leszakadásának lehetősége következtében.

Tapasztalataim szerint azonban a legnagyobb baj abban van, hogy nagyon kevesen ismerve az ottlévő elektromos vezetékekből kifolyóan előállható tulajdonképpeni veszélyt, nem egyszer még a telefonvezetésektől is halálos áramütéseket várnak és így a villamosvezetésektől való esetleges túlzott félelem az azok közelében dolgozó tűzoltóknak a mozgását csak felesleges módon zavarják és megnehezítik.

Könnyen áthidalhatók azonban e nehézségek, ha — mint arra az országban nem egy példa van — az ily helyeken lévő tüzesetekről a villamosüzem vezetőségét is egyidejűleg értesítik, ahonnan az ügyeletes szerelő, vagy szerelők éppen úgy vonulnak a tűz színhelyére, mint a rendőrség, vagy csendőrség, a helyszínen pedig nemcsak, hogy megteszik a tűzoltást akadályozó vezeték-szakaszok feszültségmentesítésére vonatkozó intézkedéseket, hanem egyúttal jelentkeznek is a vezénylőnél, hogy őt az elektromos vezetékekkel kapcsolatban fennálló veszélyekre, vagy pedig azoknak talán már esetleges veszélytelen voltára figyelmeztessék és a szükséghez képest minden eshetőségre való tekintettel a továbbiakra nézve is kéznél legyenek.

Nem szabad az ilyen kérdést egyszerűen úgy elintézni, hogy az áramfejlesztő központra, vagy a transzformátorállomásra letelefonálunk, hogy a vezetékot kapcsolják ki, egyrészt azért, mert ezzel nemcsak az egész várost, hanem a tűzoltóságnak vízzel való ellátását is megbéníthatjuk, minthogy a komoly vízállomások rendszerint elektromos üzemre vannak berendezve, hanem pl éjjeli tüzeknél a közvilágításnak a hiánya nemcsak a vízszállítás terén, hanem a tűzoltóságnak a tűz környékén való szabad mozgásában is komoly akadályul szolgálhat.

A legideálisabb állapot e tekintetben természetesen az volna, hogyha a villanytelepeknek hálózati, vagy körzeti szerelőik egyúttal önkéntes, tehát kiképzett tűzoltók is lennének, mivel nemcsak az volna elérhető, hogy az ily szerelők tűzoltói szempontból is sokkal jobban tudják a helyzetet megítélni, hanem a bajtársakkal való közvetlen kapcsolat révén a tüzeseteknél való együttműködés is sokkal könnyebben és eredményesebben volna gyakorlatilag keresztülvihető.

Felhívás a hivatásos tűzoltótisztekhez

A hivatásos tűzoltótisztek egységes egyenruházatának megállapításánál a zubbony-, köpeny- és sapkagombként város- (megyei) címeres gombok vétettek tervbe. A gyakorlatban azonban ez kivihetetlen, mert például ott, ahol csak egy hivatásos tiszt van, a város- (megyei) címeres gomb előállítására igen nagy összegbe kerülne. A gombok préseléséhez szükséges ügyvezetett stancni (présminta) ugyanis körülbelül ötven pengő és három ily présminta szükséges (zubbony-, köpeny- és sapkagomb), ami már körülbelül 150 pengőt jelent.

Ezért célszerűbb volna a külön város- (megyei) címeres gombok helyett egységesen tűzoltótiszti díszes sisakgombok bevezetése. A gombok elsőrangú kivitelben, nemrozsdásodó, matt aranyozással készülnének.

Bajtársi tisztelettel felkérem a hivatásos tűzoltótiszt bajtársakat, szíveskedjenek levelezőlapon — sürgősen — közölni, hogy ily díszes sisakgombok bevezetésére hajlandók-e és az ehhez szükséges présminták körülbelül 150 pengő előállítási költségéhez hajlandók-e hozzájárulni és körülbelül hány zubbony-, köpeny- és sapkagombot szándékoznak megrendelni. Megjegyezni kívánom, hogy a háromféle gomb darabonkénti egységára körülbelül 14, 13, illetve 10 fillér volna, amelyhez jönne még a présminta árának aránylagos része (3 darab présminta à 50.—, együtt: körülbelül 150.— pengő).

Vitéz Roncsik Jenő dr.
tűzoltófőparancsnok
Debrecen

Kimutatás

a vidéki törvényhatósági városok 1932. évi helyzetéről

	Szeged	Debrecen	Kecskemét	Pécs	Miskolc	Hódmezővás. h.	Győr	Székesfehérv.	Sopron	Baja
Lakóinak sz. ezrekben	135	117	79	61	61	60	50	40	35	27
Hivatások										
Főparancsnok	1	1				1	1			1
Parancsnok	1	1	1	1			1		1	
Főtiszt			h. par. 1							
Tiszt	1	2		1			1			
Segéd tiszt						1			2	
Gyakornok	2	1		1		1	1			
Tiszt összesen	5	5	2	3		3	4		3	1
Örm., örparancsn.	3	6	3	3	1	2	3	3		1
Csővezető	4	8	3	3	2	2	6	3	3	1
Segédcsővezető	6	13	3	2	12	3	12	3	6	1
Tűzoltó	31	19	21	14	12	17	16	10	9	11
	44	46	30	22	27	24	37	19	18	14
Összesen hivatásos	49	51	32	25	27	27	41	19	21	15
Önkéntes tiszt	20			4	9		6	8	8	9
Önkéntes tűzoltó	116			42	68		75	30	60	43
Összesen	136			46	77		81	38	68	52
Gyári tiszt	5	2		12			14	4	3	
Gyári tűzoltó	80	40		67			142	64	40	
	85	42		79			156	68	43	
Összesen	270	93	32	150	104	24	278	95	132	67
Autófecske	2	2		2	2	2	3	2	3	1
Autótollétra	1	1					1			
Autólajt	8						2	2		
Autó-szerkocsi	3						1			
Autó-személykocsi	1	1					1			
	15	4		2	2	2	8	4	3	1
Lófogató motorfecske	2	2	1	3			1	1		1
Lófogató tollétra	1	1	1	4	1	1	1	1		1
Lófogató szerkocsi	1	1	1	4	1	1	2	2		1
Lófogató lajt	4	6		6	2		3	7	2	5
Mótoros fecske. agregát	5	1	4	1		1	1			
	13	11	7	18	4	3	8	11	2	8
Tűzi nyomótömlő	6.000	3.521	1.980	3.200	600	1.560	4.500	4.320	2.400	1.250
Gyakorlótömlő	680	743	360	602	200	140	1.500	390	400	320
Átlagos évi tűz	70	116	74	45	35	60	60	25	40	25
1932. évi tűz	70	92	79	36	36	47	54	24	43	21
1932. évi kivonulás	54	37	30	29	36	47	36	26		
1932. évi szer. sugár	18	25	16	23	68	60	41	32	27	8
Fecske legn. nyom.	10	8-10	5-6	10	12	12	12	6	12	6
Fecske átl. nyom.	3-6	4-5	4	6-7	5-8	7	8	4	8	
Legkisebb kivonulás:										
szer	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1
tűzoltó	3	8	4	4	7	5	5	6	5	3
1932. évi legnagyobb szer	8	4	4	2	3	3	4	5	4	7
Tűzoltó	35	24	16	15	27	16	42	69	64	16
Tűzcsapok száma	405	730		243	318		440	257	340	
Vezetékmérő:										
legkisebb	60	80		50	85		80	80	80	
legnagyobb	250	275		150	425		300	275	250	
Átlagos nyomás	2-3	3		4	4-5		2-3	4	4	
Tanfolyam 1932. évben 2. ker.		2. ker.	katonai, cserkész				2	katonai	1 altiszt	katonai
Órség: előadás	391	27	96	125	12	119	240	60	56	48
gyakorlat	379	138	206	376	176	119	210	186	184	102
riasztás	15	4	4	8	4	8	22	5	6	3
Költség 1932. évben	116.820	150.139	62.710	52.000	72.000	58.409	123.871	80.400	72.729	35.617
Mentők: orvos	1	11					2	2	1	1
soffőr	3	tűzoltók	városi		6	4	3		tűzoltók	2
ápoló	12	tiszt. orv.	tűzoltók		16		3			2
Lófogató mentőkocsi	2	3	egészségi	2	2	1	2	3	2	1
Mentőautó	4	2	ügyvérei	1	2	2	2	1	3	2
	1 szerk.		végzik				1			1 szerk.
Balesethez 1932. évben	1.194	2.225		453	633	183	277	432	150	124
Szállításhoz 1932. évben	1.613	4.138		4.246	2.135	875	955	1.193	1.241	775
Kilométerút 1932. évben	28.891	22.456		5.789	1.164	7.639	14.634	2.990	16.728	10.045
	lőfogatu	13.802								

A kimutatást Erdély Ernő győri hivatásos főparancsnok készítette és küldte be lapunknak közlésre.

A helyzetkép adatainak tanulmányozása

számtalan érdekes összehasonlításra nyújt módot az olvasónak, mi csak néhány szembetűnőbb következtetést kívánunk a számsorok tömegéből kiemelni.

A hivatásos tisztekről szóló kimutatásban hiába keressük Miskolc és Székesfehérvár városokat, vagyis nyolc évvel a 230.000. B. M. sz. rendelet kiadása után sem tettek eleget azon kötelezettségüknek, hogy a hivatásos főparancsnoki és tiszti állásokat megszervezzék.

Kecskeméten, Pécsen és Sopronban minden főparancsnoki állás szervezve, csak parancsnoki.

A tíz törvényhatóságú város közül csupán három városban nincsen önkéntes tűzoltóság: Kecskeméten, Hódmezővásárhelyen és Debrecenben.

Autófecskendővel kilenc város van ellátva. Kecskemét városnak sem autófecskendője, de egyetlen autós szere sincsen, amely körülmény kétségtelenül gátolja a nagy területen elfekvő „hírös város“ tűzoltóságát, hogy pillanatok alatt a tűz színhelyén teremjen.

A műemlékekkel teli Sopron városnak nincs tolétrája. Egy magasabb épület égésé-

nél — ha a beavatkozás a természetes feljárón esetleg lehetetlenné válik — létra hiányában a tűzoltóparancsnok „Imához!“ vezényelhet.

Legtöbb tűzi nyomótömlője van Szegednek: hatezer méter, legkevesebb Miskolcnak: 600 méter, mely az előbbinek tíz százaléka. Ez utóbbi mennyiség jó néhány és nem túlnagy pestkörnyéki falu szertárában is megtalálható. De ami elég egy falunak, az nagyon is kevés Miskolcnak.

A tűzoltóságra legtöbb költséget fordít Debrecen: 150.000 pengőt, legkevesebbet Baja: 35.600 pengőt, ami körülbelül fedi a lélekszám-arányt. Érdekes, hogy míg a 61.000 lakosú Miskolc költségei 27 tűzoltóval 72.000 pengőt tesznek ki, addig a 40.000 lakossal bíró Székesfehérvár költségei 19 (tehát nyolccal kevesebb) tűzoltóval 80.000 pengőt emésztenek fel. Igaz, hogy Székesfehérvárnak nem 600, hanem 4300 méter nyomótömlője és talán jobb felszerelése van.

Szerkesztő

Eger város tűzrendészete a XVIII. században

Írta Breznay Imre

II. József tűzrendészeti pátense 1788 június 26-án jelent meg és „a' támadott Tűznek El-oltásáról szóló Rendelést“ négy fejezetben tárgyalta. Éspedig: 1. „A' Gyuladásnak Megakadályozása, 2. Annak hamarságos Fel-fedezése, 3. A' Tűz gyors El-oltása, végül 4. A' Tűz Következéseinek, melyek az El-oltás után is megtörténhetnek, okos Meg-előzése.“

Mint látjuk, a rendszere kielégítő és ha a rendeletben érvényesülő elveket, intézkedéseket vizsgáljuk, arra a meggyőződésre jutunk, hogy szinte korát meghaladó volt ez a pátens. Jobbára ugyanis olyan alapvető igazságok vannak benne, amelyeket ma is követünk, helyeseknek tartunk. Meg kell azonban jegyeznünk, hogy ez a rendelet, amely első ily intézkedés országos jelleggel, csupán „Magyar Országának, s az ahhoz tartozandó Tartományoknak *kerítettlen* Helységeire“, *vagyis a falvakra* vonatkozik.

Ennek az a magyarázata, hogy a városok majdnem önálló életet minden tekintetben, tehát e téren is önmaguk alkottak szabályokat. Minden városnak megvoltak a maga „Statutumai“, vagy ma úgy mondanánk: szabályrendeletei, amelyek az érvényben lévő törvények keretein belül, saját irányelveket tartalmaztak. A büntetőtörvények intézkedései általában érvényesültek ugyan, de egyik például enyhébben, a másik szigorúbban fogta föl. Legszigorúbbak, szinte kegyetlenek voltak a szepesi szász városok büntető statutumai, továbbá azok, amelyeket az erdélyi szász városok állapítottak meg.

Egernek, mint püspöki városnak, közvetlen feljebbvalója a püspökség és káptalan voltak, vagyis a földesurak. Ez a két felsőbbség hagyta jóvá a magisztrátus határozatait, ítéleteit és egész század folyamán a legteljesebb harmóniában működtek együtt a köz javára. Megjegyzendő, hogy csak a főbenjáró bűnesetekben hozott ítéletek kerültek megerősítés alá, mert kisebb büntető ügyekben, a Fenesy püspökkel kötött „transactio“ értelmében (1795) végérvényesen döntött a városi tanács.

A tűzrendészet ügyét főbb vonásaiban közösen intézték a város és a földesuraság, de a részletekben a tanács rendelkezett éspedig sok

jóakarattal, nagy körültekintéssel és bőséges élettapasztalat alapján.

A megelőző tűzrendészetre vonatkozó első nyomot mindjárt a törökök kiűzése utáni időből találtam, vagyis tizennégy esztendővel azután, hogy Eger visszanyerte önrendelkezési jogát, tehát 1798-ban. A Magisztrátus „Restauratioja“ alkalmából adták be, mint egyik „Punctumot“ a következőkben: „... Civitas nullas habet vigilias diurnas ad avertendum incendium, nec vigilias nocturnas. Camina non visitantur...“ Ebben az előterjesztett pontban tehát arról panaszkodnak a város lakosai, hogy sem éjjeli, sem nappali vigyázói és istrázsái nincsenek a városnak a gyulladásnak eltávoztatására, sem a kéményeket nem vizsgálják.

Ebből az előterjesztésből nem kell semmi rosszra következtetni a város közigazgatására, mert hiszen olyan zavaros viszonyokat hagytak maguk után a törökök és olyannyira szegény, tönkrement volt az egész város, hogy a másfél-százéves török uralmat bizony nem lehetett egy évtized alatt feledtetni, a romokból a várost újraépíteni és általában rendet teremteni. Az a négyszáz és egynehány ház, jórészt az is fából épült, amelyeket a törökök (az 1690. évben összeállított „Commissio Neoacquistica“-i jegyzék szerint) íthagytak, legtöbbszörre jövő-menő hajdúk és katonák kezére jutott és tíz-húsz esztendő alatt csaknem mind gazdát cserélt. Új lakosok telepedtek be a Lipót király által kiadott rendelet értelmében, amely 15 évi adómentességet ígért minden betelepelőnek. Szerencséje volt Egernek, hogy mindjárt Fenesy után olyan nagy püspökei következtek, mint Telekesy István, majd Erdődy Gábor gróf, Barkóczy Ferenc gróf és végül Eszterházy Károly gróf, akik száz esztendő alatt nemcsak eltüntették a török hódoltság szomorú nyomait, hanem a romokban lévő városkából (talán inkább: szerény faluból) virágzó várost varázsoltak, mely központja lett a tudományoknak és a XVIII. században virágzó barokk-művészetnek.

Világos azután, hogy ezek a nagystílusú püspökök és földesurak a tűzrendészetre nagy gondot fordítottak volna még akkor is, ha maga a

magisztrátus nem foglalkozott volna vele érdemlegesen. A püspökök szerepe azonban azért fontos, mert valamennyien világlátott, nagy tudású és széleslátókörű európaiak, akik minden okos, hasznos és jó dolgot iparkodtak megvalósítani, amit idegenben láttak, tapasztaltak. Eből magyarázható azután, hogy a tűzrendészet terén is olyan intézkedéseket találunk Egerben, amelyek messze megelőzik a II. József minden erre vonatkozó és mindent átfogó, felölelő rendelkezését.

Eger városa az *építkezésre* nézve semmiféle szabályzatot nem alkotott, hanem volt a XVII. század végén kelt „Statutumai”-ban egy pont, amely — bár közvetve — a tűzrendészetet szolgálta, mégpedig az, hogy kimondotta és ezt nagyon gyakran, szinte minden adás-vételi szerződésnél hangsúlyozta: „... a *Fundusok el-darabolását pedig szigorúan tilalmazza a Város Statutumai*...” Ehhez annyira ragaszkodott a város vezetősége, hogy egyetlen esetet sem találtam a száz esztendő alatt, mikor nem „annihilálta”, vagyis meg nem semmisítette volna az eféle adást-vételt. Ez már magában is hasznára volt a megelőző tűzrendészetnek, de még inkább hasznára volt az, hogy a házak és telkek vételében a szomszédoké volt az elsőség vagy a rokonnoké, vagyis „*jure vicinitatis*”, illetőleg „*jure sanguinis*” mindig jogot tarthattak bármely háznak, teleknek vételére. Ez természetesen gyakorta két-három háznak, illetőleg teleknek megvételét és így a házhelyek és telkek nagybővítését eredményezte.

Ennek a rendelkezésnek szigorú megtartására annál nagyobb szükség volt Egerben, mert a törökök építkezési módját nagyon megszokták a lakosok kilencven esztendő alatt, míg a török volt az úr Egerben, vagyis *fából építették a lakóházakat*. Mellőzve azt a kétségtelen tény, hogy az 1690-ben kelt „Commissio Neoacquistica” 413 lakott háza között legalább 50 volt a „*domus lignea*”, vagyis fa-ház, még a XVIII. század harmadik negyedének végén és negyedik negyedének elején is gyakran találunk Egerben fából épült házakat. Így például 1765 április 29-én említ egy végrendelet a belsővárosban Döbrödi István fundusán két fából épült házat, melynek mindegyikében egy szoba és egy konyha volt.

1768 szeptember 19-én limitálták hivatalosan a Vizslovszki Dániel uram házat s eszerint: „... vagyon egy Fából Tsinált Sindelyes Ház... Két Szobából, Konyhából álló, Kinek minden készülete jó és ép Statusban vagyon.” Ez utóbbi megállapításból pedig természetesen következik, hogy nem is lehetett valami régi. Megjegyzem, hogy ez a ház a külső városban volt.

1774 március 11-én a maklári külvárosban limitáltak 30 Rhen. forintra egy „Roskatt Fa Házat.”

1775 januárjában holmi adó kérdésében tartott vizsgálatot a tanács deputációja s megállapította, hogy a Szappanos János telkén „... volt egy rossz török ház”, melyet azonban a tűz teljesen megemésztett.

Még 1782-ben is akad Egerben faház. A belsőváros III. fertályában március 15-én és később, május 29-én vesznek fel faházat egy hagyatéki inventálásnál.

A legutolsó nyom, melyet fából épült lakóházra vonatkozóan találtam a városi protocolumokban, 1873 májusából való, amikor is a hat-

vani hóstyán említi meg egy hagyatéki leltározás.

Csaknem száz esztendőnek kellett tehát elmúlnia és még mindig érezte hatását a török gondolkodás ebben a tekintetben is.

Ugyancsak az építkezés körébe tartozik a városi magisztrátusnak az az intézkedése, amelyben elfogadja Erdődy Gábor gróf püspök prozóját 1727 január 2-án és kimondja, hogy „... Prohibeatur ne... in posterum... Cives et Incolae intra Muros Civitatis existentes et habitas Domos Straminae et arundinae tegere.” Ezelőtt kétszáz és egy pár esztendővel elrendelte tehát Eger város tanácsa, hogy a város falain belül *nem szabad a házakat szalmával vagy nád-
dal fedni.*

Sőt — a II. József tűzrendészeti pátensét 18 esztendővel megelőzve — már 1770-ben adott ki a városi hatóság általános természetű tűzrendészeti szabályrendeletet, amelynek nyolcadik pontja határozottan kimondja, hogy „Ennek utánna Hasonlóképpen az *Házak Cserepekkel födettessenek bé*...”

Ezek a rendelkezések már azért is figyelemreméltók, mert a zsup- és nádfedeles házak csak legutóbb tűnnek el a városból. Az építkezési szabályrendelet 1889-ből a külső városrészekben sem engedi meg az ilyen tetőfedelanyagot. Mivel azonban ez csak új építkezésekre vonatkozik, a régi szokás alapján még mindig akad egy-két régi ház, amelynek födele zsup vagy nád. Itt tehát csekély 120 évet mentünk vissza a külső városrészekre nézve, de a belvárosra vonatkozóan éppen odajutottunk, ahol már 1727-ben voltunk...

Az építkezésekre vonatkozóan is több érdekes rendelkezés van a városi tanács jegyzőkönyveiben. Így például 1779 március 5-én megy ki a tanács exmissziója mellett a deputáció Takács Rozáliának házához „*oculata*”-ra (vagyis helyszíni szemlére) és „... tapasztalta azt *Tűz Fészkének* lenni, mivel az egész négy Fala Pálinka Házának Fonott Sövényvel tapasztva vagyon, melly égető Fazéknak Cassatioját harmad nap alatt imponálta, és ha harmad napra az Fertály Mester be csinálva talállya, azonnal Kupakját confiscállya, meghagyta...” Így akarta ugyanis megakadályozni, hogy pálinkát főzhesenek a „*tűzfészek*” pálinkafőző házban.

1777 július 14-én kimondotta a tanács, hogyha a szerviták háza mellett lakó Jászai János bognár vagy meg nem csináltatja a házában lévő veszedelmes tűzhelyet, vagy pedig el nem távolítja bognárműhelyének házacskáját és istállóját egy hónap alatt: akkor hivatalból és az ő költségére bontatja le a hatóság.

Úgy látszik azonban, hogy a szervita páterek kérésének és a magisztrátus kemény parancsának nem lett valami nagy fogamatja, mert mintegy két hónappal később — szeptember 10-én — *egy napot ad* neki arra, hogy az előbbi rendelkezést végrehajtsa, mert különben árisztomba záratja.

Egy másik hasonló rendelkezése a tanácsnak abban az ügyben volt, hogy a mai Fő-utcán lakos Toldi Istvánnak van az udvaron benn egy kis házacskája, melynek nincs kéménye. Följelentette a szomszédja, Magyar Mihály püspöki fiskális és 1769 október 3-án nagy kemény szóval intézkedett a tanács, hogy mivel a városnak régi statutuma az, hogy kémény nélkül házat tartani és abban tüzelni nem szabad, utasította a ház eltávolítására, máskülönben „... az

olyan könnyen Tüzet okozó Viskó autoritate publica Le rontattatik...“

De bizony még majdnem két évvel később is szőnyegre kerül ugyanez a ház, amennyiben 1771 augusztus 19-én ismét maga elé idézte a tanács Toldi Istvánt és feleségét és közölte velök, hogy „... azon Tűz Fészek Házokat vagy el rontcsák, vagy újonnan építcsék és benne tüzelni ne merészellyenek. Különbben ha Tűz csak ecczer is benne észre vétettetik, magok erszényire Emberek fogattattván, azok által le fog rontattatni“.

1779 március 10-én Tremell József pincéjénél lévő szabálytalan kémény ügyében tartanak „oculata“-t szomszédja, Szeleczky Márton panaszára. Megállapította a küldöttség, hogy „... azon Pincze Házbul a Kémény renden kívül a Kertbe és a' Szeleczky Ur Házának Fala mellé vagon ki huzva...“ Utasították azért Tremell Józsefet, hogy „... a' Kéményt egyenessen a' Sindel hajazattján huzassa ki és ... a' Kémény Seprő minden Esztendőben négyszer söpörje ki“.

Általában az építkezésre vonatkozó rendelkezést is ad ki a magisztrátus 1716 december 12-én a következőkben:

„Rendelitettt, az Kik minden Fertály Esztendőben az Seriesbeli Tizedessel edgyütt az Házakat fogják meglátogatni az Tűznek veszedelmes volta el Távoztatása miat, és az hun rosz alkalmatosságot látnak és Tűz támadására félelmet, az ház gazdájának keményen meg parancsollyák, és rövid Terminust adgyonak neki, hogy meg csináltassa, ha azon idő alatt meg nem csináltatta, Ordinarius Biró Uramnak hárt adgyonak, és eő Kglme érdeme Szerént az olyan vakmerőt meg büntesse.“

Tűz ellen való falról nagyon gyakran esik szó a század folyamán és számtalan esetben kellett kimennie a tanács deputatusaimnak, hogy a szomszédok között e kérdésben igazságot tegyenek. Ilyen esetet csak példaképpen említek 1788-ból. Január 28-án tartottak szemlét Viczelli Ignác üvegesnek házánál, aki istállót építtetett szomszédjának falához, annak tudta, híre és engedelmé nélkül. A megtartott helyszíni tárgyalás alapján kimondotta a magisztrátus, hogy „... Viczelli Ignác Köteles Istállójának külön Falat emeltetni és nem ragaszthattya oda Fal nélkül Istállóját a Fássola Lénárd Házának Falához...“ Olyan rendelkezés tehát ez, amelyet ma is egész terjedelmében elfogadhatunk és tűzrendészeti szempontból csak helyeselhetünk.

Csak még egy érdekes ügyet említek meg, amikor a szomszéd saját biztonsága érdekében és a szomszédság jogán akarja megvenni az eladóra került szomszédos házat. 1775 november 20-án megveszi Kovács János a Béla Krisztina házat 500 Rhen frt-ért, mert „... fő képpen Tűz Fészek lévén Háza, az Történhető Kártul szüntelen félni kellett...“ Mivel azonban másik szomszédjának háza is veszedelmes volt ebben a tekintetben, arra is jogot tart és protestál, mikor ez másnak kezére kerül, mert azon az áron ő is megveszi... A másik szomszéd azonban — szintén ezen az alapon „reprotestál“... A ház azután mégis csak a Kovács János szabómesteré lett és még ma is ahhoz a telekhez tartozik a város főutcáján, pedig ellenfele nem kis hatalmú ember volt Kilián István városi szenátor és közgyám (dativus tutor) személyében.

(Folytatjuk.)

SZÖVETSÉGI ÜGYEK

ÜTMUTATÁS

a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség segélypénztára ügyeiben való mikénti eljárásra

A m. kir. belügyminiszter úrnak 230.000/1925. B. M. sz. körrendeletének 11. §-a kimondja, hogy: „A község (város) az önkéntes és köteles tűzoltóság tagjait baleset ellen biztosítani köteles. A biztosítás a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség segélypénztára útján történik.“

A hivatásos (fizetett) tűzoltók a törvény értelmében az Országos Társadalombiztosító Intézetnél biztosítandók, de ezenfelül tagjai lehetnek a Magyar Orsz. Tűzoltó Szövetség segélypénztárának is.

A Magyar Orsz. Tűzoltó Szövetség segélypénztárának tagja lehet tehát minden tűzoltóság, mely egyben tagja közvetlenül vagy illetékes törvényhatósági (vármegyei) szövetsége útján a Magyar Országos Tűzoltó Szövetségnek. A segélypénztári tagság minden év jan. 1-ével megújítandó, azáltal, hogy a tagok névsora beküldetik és a fejenként jelenleg 20 fillérben megállapított tagdíj az 57.453. csekkszámra egyidejűleg befizetetik. Névsor nélküli tagdíj avagy tagdíj névsor nélkül a belépést nem teszi megtörtétté, tehát nem adja meg a segélyezésre való igényjogosultságot sem. Minthogy pedig a tagsághoz szükséges kellék a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség tagsága is, leghelyesebben jár el a község, ha egyidejűleg befizeti tagdíját az illetékes Vármegyei Tűzoltó Szövetséghez vagy ha Vármegyei Tűzoltó Szövetség ott nincs, úgy közvetlenül a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség 23.297. sz. csekkszámjára. Ezen tagdíj ezidőszert a községben lévő házak száma szerint a következő:

1—100	4 pengő
101—300	8 pengő
301—700	16 pengő
701—1500	24 pengő
1501—2500	32 pengő
2501—4000	40 pengő
4001—6000	48 pengő
6001—9000	56 pengő
9001—12000	64 pengő
12001—15000	72 pengő
15001—20000	80 pengő
Budapest	100 pengő

Példa: Egy 450 házzal bíró község biztosítani kívánja 30 főnyi tűzoltóságát, akkor: 1. beküldi a 30 nevet tartalmazó névsort, melyhez nyomtatványúrlap a Tűzoltó Szövetség irodájától (Budapest, IV, Bástya-utca 13. sz.) kérhető; 2. beküld az 57.453. csekkszámra a segélypénztár címére hat pengőt; 3. és az illetékes Vármegyei Tűzoltó Szövetségnek tagdíj fejében 16 pengőt.

Ha vármegyei szövetség ott nincs, illetve nem működik, akkor az évi tagdíj a Magyar Országos Tűzoltó Szövetséghez közvetlenül küldendő be 23.297 csekkszámra.

Évközben kilépett tűzoltók helyére ugyanannyi újonnan felvett tag jelenthető be díjtalanul, akik az év végéig elődeik jogait élvezik.

Az Országos Szövetség Segélypénztára nem tévesztendő össze a Társadalombiztosító Intézettel, mert segélypénztárunk nem ad sem betegsegélyt, orvosi díjat, gyógyszerköltséget, sem ruha- vagy csizmamegtérítést, hanem csakis az igazolt munkaképtelenség tartamára napi 2 pengő segélyt, ha e munkaképtelenség orvosilag igazoltan a tűzoltói szolgálat folyamán.

Ha tehát valamelyik bejelentett tag a tűzoltói szolgálatban és ennek folyamánaként megbetegedik

ragy megsérül és munkaképtelen lesz, akkor az eljárás a következő:

1. az eset megtörténte után a lehető legrövidebb idő alatt beküldendő a segélyzépénztárhoz a tűzoltó-parancsnokság (község) által egy esetbejelentés, mely leírja, hogy N. N. tag, X napon előfordult tűznél megsérült (beteg lett), miként történt a sérülés, miben áll az és előreláthatólag meddig tart a munkaképtelenség?

2. ha a munkaképtelenség véget ért, beküldendő a kezelőorvos zárójelentése, melyben közli a sérülés (betegség) mibenlétét és lefolyását, valamint a munkaképtelenségi napok számát.

Mindkét beadvány bélyegmentes.

Hosszabb (120 napon felüli) munkaképtelenséggel járó eset avagy haláleset elbírálása a segélyzépénztár alapszabályai szerint végeztetik. Egyébként minden egyes eset a segélyzépénztár ellenőrzőorvosának véleményezés végett adatik ki és a segélyösszeg mindenkor ennek alapján állapítatik meg.

Elkésve bejelentett esetek, illetve az eset elbírálását lehetetlenné tevő bejelentési késedelmek a segélyezési jogigény elvesztését vonják maguk után.

Nem fogadható el oly belépés sem, mely valamely baleset után és ennek segélyezése érdekében utólag küldetik be.

Minden e tárgyban felmerülő kérdésben egyébként az Orsz. Szövetség irodája készséggel ad felvilágosítást.

Budapest, 1933. március 6-án.

Nagy Sándor   Marinovich Imre dr.
főtítkár   ü. v. alelnök

FELHÍVÁS

a „Tűzrendészeti Közlöny“ előfizetőihez a folyó évi előfizetési díjak beküldése tárgyában

A Tűzrendészeti Közlöny, mint a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség hivatalos lapja, a magyar tűzoltó-szakajtónak legrégibb közege, mely mellett, hogy az ország tűzoltótársadalmának érdekeit szolgálja, a hivatalos közleményeken kívül a tűzoltó-intézmény fejlődésének is szócsöve. Amidőn *multévi előfizetőinket az előfizetés megújítására felkérjük*, egyben figyelmüket arra a körülményre is felhívjuk, hogy az évi 6 pengő előfizetési díjnak az 57.454. számú postatakarékpénztári csekkszámára befizetési lap útján való beküldését mennél előbb eszközölni szíveskedjenek, mert különben a lap küldését kénytelenek leszünk beszüntetni.

A Tűzrendészeti Közlöny-t a m. kir. Belügyminisztérium 127.691/932. B. M. sz. rendeletével (Belügyi Közlöny 1933. évf. 6. sz. 115. old.) ajánlotta előfizetésre a vármegyék, városok és községek számára.

Aki csak teheti, tartsa fenn előfizetését, mert csak így áll módunkban a súlyos nehézségekkel küzdő testületeknek tagdíj fejében küldeni lapunkat.

A kiadóhivatal.

Hátralékos előfizetők

Alispáni hivatalok: Gyula, Miskolc.

Polgármesteri hivatalok: Kecskemét, Miskolc városbírósa, Rákospalota, Sátorajaujhely, Szombathely, Veszprém, Zalaegerszeg.

Községi előjáróságok: Adony, Baglyasalja, Bakonygyepes, Bába, Bicske, Bodajk, Bucsú, Csákberény, Csece, Csabdi, Csanakhegy, Csór, Dunabogdány, Dunaföldvár, Ercsi, Etyek, Érd, Farnos, Felcsút, Felsőgalla, Fót, Gánt, Gárdony, Harta, Hejőcsaba, Hosszúhetény, Inota, Iszkaszentgyörgy, Jászkákóhalma, Jászladány, Kajászószentpéter, Kálóz, Kápolnásnyék, Kisláng, Kisternye, Kondorfa, Kömlő,

Kótelek, Kúnhegyes, Lepsény, Lövő, Maglód, Magyaralmás, Martonvásár, Mecsekszabolcs, Medgyesbodzás, Mezőhegyes, Miske, Moha, Nagycenk, Nagylók, Nagylozs, Nagytétény, Nagyveleg, Nemesbikk, Öskü, Papkeszi, Pákozdi, Pátka, Pázmánd, Peremarton, Perkáta, Pilisvörösvár, Pinnye, Pusztaföldvár, Pusztaszabolcs, Pusztavám, Rácalmás, Sárosd, Sárszentmiklós, Sárszentmihály, Seregélyes, Siófok, Söréd, Szászhalombatta, Senta, Szigetszentmárton, Szob, Szöny, Tabajd, Tatabánya, Tácz, Táplánfa, Tiszaluc, Tiszanána, Tordas, Urhida, Vereb, Vértesacska, Vinya.

Vármegyei tűzoltószövetségek: Baranya, Hajdú, Somogy, Veszprém.

Városi tűzoltóságok: Baja 2 péld., Cegléd, Eger, Kaposvár, Makó, Nagykanizsa, Rákospalota, Székesfehérvár, Vác.

Önkéntes Tűzoltótestületek: Abádszalók, Ajkacsingervölgy, Alag, Alsók, Babócsa, Barcs, Baracs, Battonya, Bencurfalva, Besenyőtelek, Bűrüs, Csákvár, Cibakháza, Csanádpalota, Csolnok, Csökölly, Csurgó, Diósgyőr, Ecséd, Egercsehi, Endrefalva, Endrőc, Felsőcsatár, Fertőszéplak, Gelse, Gyékényes, Gyöngyös, Hajdúdorog, Hajdúsámson, Hajdúszoboszló, Halászi, Hatvan, Háromfa, Iharosberény, Jánosháza, Jászárokszállás, Kaba, Kaposmérő, Karcag, Kál, Kecel, Kemenesmihályfa, Királyhegyes, Kisvárd, Körmend, Lovasberény, Magyarakimle, Magyarújfalu, Majosháza, Mike, Miskolc, Mosonszentpéter, Nagykőrös, Nagysimonyi, Nádudvar, Németboly, Nógrádverőce, Orosháza, Paks, Pestszenterzsébet, Pestújhely, Pécs, Pécsbányatelep, Pély, Poroszló, Porrog, Püspökladány, Rákosliget, Sátorhely, Siklós, Somogy-szentmiklós, Soroksár, Sósokút, Surd, Szentgál, Szentendre, Szepetk, Szerencs, Szigetvár, Szihalom, Tab, Tamási, Teklafalu, Tét, Tiszaiagar, Tiszapüspöki, Tiszaroff, Tokod, Túrkeve, Újfehértó, Újpest, Újszász, Uszod, Vasasbányatelep, Várad, Vérteskozma, Vönöck, Zalaszentgrót, Zákány.

Gyári tűzoltóságok: Láng L. gépgyár, Magyar Ruggyantaárugyár, MÁV központi szerelő, Csavar és kovácsárugyár, Dunagőzh. Társaság hajózási ig., Nyugati p. u. tűzoltóórszoba, Állami vas- és gépgyárak Budapest, Wolfner-gyár Újpest, MÁV műhely Debrecen, Állami vasgyár Diósgyőr, MÁV főműhely Dunakeszi, Szeszgyár Győr, Frank-gyár Mosonszentjános, Jutagyár Pesterzsébet, Zsolnay-gyár Pécs, Rimamurányi rt. Salgótarján, Győr-Sopron-Ébenfurti vasút Sopron, Felmayer-gyár Székesfehérvár, MÁV műhely Székesfehérvár, MÁV fűtőház Szolnok, MÁV műhely Szombathely, Angol-Magyar cérnagyár Újpest, Pamutipár Újpest, MÁV Északi főműhely Budapest.

Magánelőfizetések: Hollós Ferenc Adács, Marton János Alberti-Irsa, Thóbiás Gyula dr Alsófügöd, Horváth Gedeon Alsónémedi, Tóth Péter Bag, Hütter Károly Bakonyszentlászló, Dipold Géza Balassagyarmat, Kézmann Lajos Baracska, Járasi tűzrend. felügyelő Barcs, Demendy Sándor Bánhida, Marokity Pál Bática, Bojtor István Berettyóújfalu, Horváth Miklós Bögöte, Körössy Károly Budapest, Wessel Emil Budapest, özv. Z. Marzer Rezsóné Budapest, Kovács Lajos Cegléd, Erdős János Dunaharaszti, Schinkó Ferenc Eszterháza, Szele István Felsőszilvágy, Tisza Vilmos Fűzfő-gyártelep, Mácza Endre Kisvárd, Kollman Imre Kisszentgrót, Gura János Magyaróvár, Kárpáti Gyula Miskolc, Bánovits József Mohács, Győri Géza Moson, Douffrein János Pestszentlőrinc, Bonnet Kálmán Pécs, Bazsó Károly Réde, Czirbesz István Salgótarján, Haffner Ferenc Sárosd, Vilkovszky Kálmán Sátorajaujhely, Fried Bernát Simontornya, Kelecsényi Tibor Tápióság, Boross Imre Vecsés, Kész József Villány.

2207/1930. sz.

ÉRTESÍTÉS

A „Tűzrendészeti Közlöny“ 1930. évi novemberi számában közzétük a m. kir. belügyminiszter 257.349/1930. VII. sz. rendeletét, melyben az egyenruhát viselő egyéneknek fokozottabb mértékben való ellenőrzését elrendeli. Egyben kötelezi azon egyesületeket és szervezeteket, melyek tagjai — jóváhagyott alapszabályaik alapján — egyenruhát viselhetnek, hogy tagjaikat arcképes igazolvánnyal lássák el.

Elnökségünk elhatározta, hogy az igazolványt és arcképet befogadó kis könyvalakú tokokat, a lehető alacsony ár elérése és az egyöntetűség biztosítása céljából tömegesen rendel meg és tagtestületeinek szükség szerint rendelkezésre bocsátja.

Ilyen igazolványtokok kétféle minőségben rendelkezhetők és pedig:

I. Vászonburkolatban ára darabonként 40 fillér.

II. Bőrburkolatban ára darabonként 80 fill.

A megrendelést legcélszerűbb a 23.297. számú csekkszámunk javára kiállított befizetési lap hátlapján eszközölni, mert az igazolványtokokat csak a vételár beérkezése után szállíthatjuk.

Elnökség

215—1933. szám.

Pályázati felhívás

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség és boldogemlékü Breuer Szilárd hátramaradottai közös elhatározással nemes Breuer Szilárd, Budapest székesfőváros volt tűzoltóparancsnokának és a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség volt alelnökének Budapesten a Fiumei-úton levő temetőben sír-emléket óhajtanak állítani, a következő szempontok figyelembevételével:

1. A sír-emléknek kifejezésre kell juttatnia boldogemlékü alelnökünk nemes hivatását és azt a kapcsolatot, amely évtizedeken keresztül közötté és a tűzoltóintézmény között fennállott.

2. A sír-emléknek kifejezésre kell juttatnia a hitvesi szeretet nemes erényét is, mert a sírban boldogemlékü alelnökünk mellett hitvese is nyugszik.

3. A sír-emlék figurális része bronzból, szobrászati része pedig nemes svéd gránitból tervezendő.

4. A sír-emlék teljes elkészültét igénylő költség összege 4000, szóval négyezer pengőben van előírva.

5. A pályázók a gipszből 1:5 arányban készítenő mintát helyszíni tanulmány útján jelígy levéllel legkésőbb folyó évi március hó 31-ig küldjék be a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség központi irodájába, Budapest IV. Bástya-utca 13. szám alá.

6. A pályamunkák díjazására 3 díj tűzetik ki, és pedig egy 200, egy 150 és egy 100 pengős díj.

7. A kivittel az első díjat nyerő pályamű szerzője fog megbízatni.

A díjazott pályaművek a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség tulajdonába mennek át.

Budapest, 1933 február 10.

Az Elnökség

HASZNÁLT	→	vesz és cserél
gramofon	→	ROZGONYI és RÉVAI
LEMEZT	→	KOSSUTH LAJOS-U. 5

HÍREK

Királyi díszérem. A m. kir. belügyminiszter a tűzoltás és mentés terén 25 éven át teljesített érdemes tevékenység jutalmazására alapított kir. díszérmet újabban a következőknek adományozta: Csiza György őrparancsnok (Nagykanizsa), Vámos József, Varga Sándor és Borsfai József tűzoltók (Szombathely), Labuda János tb. parnok (Albertfalva, önk.), Horváth Lajos parancsnok (Hegykö).

Dittrich József a budapesti hivatásos tűzoltóság h. parancsnoka február hó 16-án elhunyt. Díszes temetése a Kerepesi temetőben folyt le. Kivonult a gyászszertartáshoz Teasdale Ottó tűzoltóparancsnok vezetésével a székesfővárosi tűzoltóság tisztikara kétszázötven főnyi legénységgel, a budapesti és környéki gyári és önkéntes tűzoltóság kétszázötven főnyi küldöttsége. Csatáry Béla dr. miniszteri osztályfőnök a belügyminisztérium képviselőjében, Marinovich Imre dr. az Országos Tűzoltó-Szövetség, Szlovák Pál tanácsnok és Kempelen Rezső műszaki főtanácsos, a III. ügyosztály vezetője, a székesfővárosi képviselőjében. Elkísérték utolsó útjára az elhunytat a III. ügyosztály műszaki tisztviselői nagy számban, ott voltak a kerületi előjáróságok vezetői, a mentők küldöttsége Körmöczy Emil dr. igazgatófőorvos vezetésével és nagyon sok tisztelő, jóbarát, a rokonságon kívül. Teasdale főparancsnok búcsúztatta az elhunytat, akiben kitűnő, fegyelmezett vezető, hú kollégát és munkatársat vesztett a tűzoltóság.

Klaucz György dr. káptalani nagyprépost, a székesfehérvári Önkéntes Tűzoltó- és Mentőegyesület érdemdús elnöke, a tűzoltó- és mentőintézmény nemes barátja, folyó évi február hó 12-én elhalálozott. Temetésén megjelent a székesfehérvári tűzoltók díszseregének. A sírnál Simon Sándor parancsnok mondott megható gyászbeszédet.

Kreiner Sándor Polgárdi község főjegyzője, járási tűzrendészeti felügyelő, február hó 20-án elhunyt. Temetésén nagyszámban jelentek meg a környékbeli tűzoltók Vida Pál vm. tűzrendészeti felügyelő vezetésével.

Brossmann Róbert árvaszéki ülnök, a felvidéki Országos Tűzoltó-Szövetség helyettes parancsnoka, február hó 9-én Alsókubinban elhalálozott. Az alsókubini önkéntes tűzoltótestületnek hosszú időn keresztül volt parancsnoka, majd a megszűlés után tevékeny részt vett az ottani Tűzoltó-Szövetség megalakításának szervezeti munkájában. Temetésén a tűzoltóság nevében Schmidt Miroslav országos parancsnok mondott megható gyászbeszédet.

Pest vármegye Tűzoltó-Szövetsége Csilléry Zoltán dr. elhalálzásával ügyvezető nélkül maradt. Erdélyi Lóránd dr. alispán a Szövetség ügyvezető alelnöki teendőinek ellátásával Petheó János tb. szolgabíró, vm. tűzrendészeti felügyelőt, a szabadságon levő titkár helyettesítésével Balás Vilmos dr. szolgabíró, alispáni titkárt bízta meg.

Rosta Géza kitüntetése. Folyó hó 12-én ünnepélyes keretek között nyújtotta át Preszly Elemér dr. Pest vármegye főispánjának megbízásából Petheó János vármegyei tűzrendészeti felügyelő, tb. szolgabíró Rosta Géza főmérnök, gyári tűzoltóparancsnok, elnökségi előadónak a legfelsőbb dícsérő elismerés jelvényét. Az ünnepségen csepeli Weisz Alfonz báróval élén a gyár igazgatói, valamint tisztviselő kara is megjelent, nemkülönböztetve Csepel község előjárósága, valamint a környező városok és községek népes tűzoltó-küldöttsége, kik-

nek nevében csepeli Weisz Alfonz báró, Marinovich Imre dr. államtitkár, Kontz Endre dr. min. tanácsos, valamint Wessely alparancsnok mondottak beszédet, megemlékezve arról az eredményteljes munkálkodásról, melyet Rosta Géza vállalata, közsege, megyéje és az ország tűzrendészete érdekében kifejtett. Rosta Géza meghatott szavakkal mondott köszönetet az ünnepséért és ígerte, hogy a jövőben is minden erejét és tehetségét a tűzoltóság nemes eszméjének szenteli.

Kitüntetés. A Lengyel Országos Tűzoltó-Szövetség Hirling Gyula és Darvas László elnökségi előadókat díszjelvénnel tüntette ki.

Pest vármegye főispánjának megbízásából Petheő János vármegyei tűzrendészeti felügyelő, tb. szolgabíró, folyó hó 5-én ünnepélyes keretek között nyújtotta át Pázmány József pesterzsébeti önkéntes tűzoltóparancsnoknak a legfelsőbb dicséret elismerés jelvényét. A nagyszámban megjelent ünnepelő közönség nevében Chikán Béla dr. polgármester intézett beszédet az ünnepelthez, köszönetet mondva azért az önzetlen fáradozásért, amelyet a város tűzbiztonsága érdekében kifejtett. Richter Sándor önk. alparancsnok megható üdvözlő szavai után Pázmány József mondott meleg köszönő szavakat.

Albrecht főherceg és Horthy István látogatása a fővárosi központi tűzoltóaktanyában. Lapzártakor értesültünk, hogy folyó hó 9-én Albrecht főherceg Horthy István társaságában látogatást tett a tűzoltóaktanyában. A vendégek megtekintették a tűzoltóság legújabb tűzoltószereit és műszaki berendezéseit. Bemutatták Albrecht főhercegnek a Szilvay-féle száraz oltógépet, amelynek szerkezetét Horthy főmérnök magyarázta el. Ezután különböző gyakorlati bemutatót tartottak, mely egyegyed 12-től körülbelül fél 2-ig tartott. A főherceg nagy megelégedéssel vette tudomásul a tűzoltóság műszaki felkészültségnek fejlett voltát és kérte a főparancsnokot, hogy a jövőben az újdonságokat jelentések be nála és ő eljön ismételtén és megtekinti azokat. A gyakorlatot Teasdale Ottó tűzoltófőparancsnok vezényelte.

Kerületi tűzoltótanfolyamok. A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségéhez eddig beérkezett jelentések szerint a folyó évben a következő városokban tartanak kerületi tűzoltótanfolyamot: Debrecen I. május hó 21-től június 3-áig, II. június hó 15—29-éig, Győrött június hó 11—24-éig, Kálcsán június hó 16—30-áig, Magyaróváron június hó 18-ától július hó 2-áig, Makón június hó 11-étől június 24-éig, Pesterzsébeten augusztus hó 21-étől szeptember hó 4-éig, Szegeden június hó 19-étől július hó 2-áig.

A keceli Önkéntes Tűzoltó-Testület I. díjat nyert versenycsapatának tagjai részére folyó hó 1-én osztotta ki az oklevelet ünnepélyes keretek között Lukács Zoltán dr. várm. tűzrendészeti felügyelő. Azután vitéz Helvédy alparancsnok vezényelte mellett jólsikerült bemutatót tartottak. Az ünnepélyen megjelent Petheő János vármegyei szövetségi h. alelnök elismeréssel nyilatkozott a testület szép munkájáról.

Az Újpesti Önkéntes Tűzoltó-Testület folyó hó 2-án, este tartotta rendes évi tisztújító közgyűlését. Ezen a közgyűlésen a derék önkéntes tűzoltóegység bejelentette, hogy valamennyien lemondanak villamosköltségük megtérítéséről, hogy minél előbb megtudják venni a motoros fecskendőket. Ezzel olyan tanujelét adták ügyszeretüknek, felelősségüknek és összetartásuknak, amelyenre a múltban és csak elenyészően kevés példát jegyez fel a krónika. Tettük nemcsak azért érdemel első helyet említés, mert egy olyan motorosfecskendő

vásárolnak, amivel a lakosság és a város vagyonát kívánják megvédeni, hanem azért is, mert valamennyien szegény és jórészt munkanélküli kisemberek, akik a legalacsonyabb életfeltételüket is csökkentik nemes elhatározásukkal.

A tisztújító közgyűlés, amelyen Petheő János vármegyei tűzrendészeti felügyelő is megjelent, simán zajlott le. Elnök lett Csepreghy Pál, akit egyben örökös tb. parancsnokká is választottak. Tb. parancsnokok Labiner Gyula és Petheő János. Parancsnok Szabó István. Alparancsnok Minka Lajos. Pénztáros Mautner Árpád. Titkár Horváth Nándor.

Szabó István parancsnok meleg szavakkal köszöntötte a megjelenteket és megköszönte azt a bizalmat, amellyel az új tisztikart kitüntették. Utána Petheő János vármegyei tűzrendészeti felügyelő bensőséges szavakkal emlékezett meg a tűzoltóegység nemes cselekedetéről és ezt a nemes áldozatkészséget példaadásként állította mindazok elé, kik a mai válságos időkben az önzetlenség helyett az önzést vették irányadónak.

Makó megyei város területén 1932. évben 43 tüzeset volt, amelyből belterületen 31, külterületen 12 volt.

A tűz által okozott kár összege 3608 P. Ebből biztosítás útján megtérül 760 P. Abszolút tűzkár 2848 P.

A tűzhöz vonuló szerek által befutott útvonal hossza 105 km 927 m.

A mentések száma 159. A mentőkocsi által befutott útvonal hossza 847 km 933 m.

A tűzoltóság felszerelése:

egy autófecskendő,
két mozdonyfecskendő,
egy kétkerekű fecskendő,
egy vízvonat,
egy szerkócsi,
egy tolólétra, 16 méteres.

A tűzjelzés toronyország által van biztosítva.

A tűzkárok összege évről évre csökken:

1929. évben	81.595 P
1930. „	12.180 P
1931. „	13.563 P

Tisztügyelet 86, tűzoltóügyelet 97. Szemlék száma 102.

A városban van öt benzinkút, négy benzinkraktár, nyolc fetelep, öt nagymalom, nyolc darálómalom, egy nyári színház, két mozgóképszínház, nyolc nyilvános előadások célját szolgáló helyiség, 80 cséplőgép.

A tűzoltóság egy parancsnokból, tíz tűzoltóból áll. Kiképzés céljából ez évben tartottak 178 gyakorlatot (48 szergyakorlatot és 130 rendgyakorlatot).

Békés vármegye tűzrendészeti felügyelőjének jelentése szerint az elmúlt negyedévben a vármegye területén előfordult tüzesetekről 42 tűzkárjelentés és számlálólap érkezett be. A károsultak száma 44, a tűzkár épületekben 3067 pengő, ingóságokban 9746 pengő. Az összes tűzkár 12.813 pengő, melyből biztosítva volt 11.023 pengő, nem volt biztosítva s így nem térül meg 1790 pengő értékben megsemmisült épület, ingóság és egyéb érték. A tűzkár az elmúlt év hasonló negyedévi adataihoz viszonyítva 40.894 pengővel csökkent, amely javulás 76.2%-nak felel meg. Az elmúlt évben 223 tüzesetről érkezett be jelentés, míg a károsultak száma 236. A tűzkár összege 222.219 pengő. Az 1925 évi tűzkár adatokhoz viszonyítva, a tűzkár összege 689.781 pengővel kedvezőbb. A javulás 75.6%-nak felel meg. 1925 óta a tüzesetek számában nemhogy csökkenés volna, hanem emelkedés

van, — a tüzesetek száma 145 — 1931 évben pedig 231 volt. Az, hogy a tüzesetek számának évről-évre való emelkedése dacára a tűzkár összege évről-évre kevesebb, annak tudható be, hogy a tűzoltóság a beszerzett modern szerekkel, autó és motorfeckendőkkel, a tűz kezdeti szakán való beavatkozással a nagyobb tűzkárok keletkezését megelőzte. 10.000 pengón felüli tűzkárral járó tüzeset az elmúlt évben két ízben volt. A tüzeseteknél a gondatlanság 75 esetben szerepel (33.6%). A m. kir. központi statisztikai hivatal adatai szerint vármegyénk országos viszonylatban, a tüzesetek számát illetőleg a 17., a tűzkár összegére nézve pedig a 8. helyen áll. 1925 évben még a 23. helyen volt a vármegye. Az 1932. évi tűzkár statisztikai adatait nagyon lerontja az, hogy január 10-én Szarvason egy, a községtől távol fekvő malomban, gondatlanságból tüzeset keletkezett, amelynek következtében 72.120 pengót kitevő tűzkár származott.

Tűzoltóbál Ecséden. Az Ecsédi Önkéntes Tűzoltó-Testület a folyó év január havában töltötte be működésének harmincadik évét. Jóhírnevű báljait mindig február 2-án rendezte és e bálak jövedelméből szerezte be a vezetőség a tűzoltók egyéni felszerelését, ami, sajnos, még mindig nincs befejezve. A község kis intelligenciája évről-évre vállvetve fáradozik a bál sikere érdekében. A mostani nehéz időben is megtartották a tűzoltótisztibált, amelynek szervezését ifj. Könyves Árpád testületi elnök irányította kiváló szép sikerrel. Úgy az erkölcsi, mint az anyagi siker meglepte a rendezőseget. A megjelent kedves vendégek most is igen jól érezték magukat és mulattak családias jókedvvel a hajnali órákig. A szép anyagi siker elérésénél igen sokat köszönhet a rendezőség id. Könyves Árpádnak, a testület alapítójának. A közügy nemes emberbarátainak ezúton mond hálás köszönetet a rendezőség.

Vas vármegye Tűzoltó-Szövetsége f. évi február hó 5-től 18-ig jólsikerült járási tűzoltótanfolyamot rendezett, melynek parancsnoki tisztét Kiss Emil dr. tb. főjegyző, vármegyei tűzrendészeti felügyelő töltötte be. Előadók voltak: Barthos Győző hiv. parancsnok, Hunyadi Nándor Ö. T. parancsnok, okleveles tűzoltótisztek, Kiss Elemér dr. járási főszolgabíró, Illyés Károly okl. mérnök, Frühwald István dr. parancsnok, Chinorányi Ede tanár és Kozmowszky főhadnagy. A tanfolyamon 48 hallgató vett részt, köztük a 359. sz. Vajda Ödön ifjúmunkás cserkészcsapat hét idősebb tagja és egy levante. A tanfolyam záróvizsgáján, február 18-án a vármegye alispánjának képviselőjében Kiss Emil dr. elnökölt, ahol a hallgatók tanúságot tettek szép előmenetelükről.

A vidéki városok tűzoltóságainak értekezlete. Erdély Ernő, győri hivatásos főparancsnok, körlevélben hívta fel a vidéki városok tűzoltóságait, hogy az általános gazdasági válság folytán súlyos helyzetbe került tűzoltóságok ügyének megbeszélésére március hó 25-én értekezletet tartsanak. Az értekezlet tárgyaiul a következőket ajánlja:

1. Az önkéntes tűzoltói intézmény fejlesztése, a hivatásos, illetve fizetett tűzoltóságokkal való együttműködésének szabályozása, az önkéntes tűzoltó kárpótlása a szolgálatban eltöltött időért, a városi segélyek biztosítása. 2. A városi tűzoltóságok létszámának megállapítása taktikai szempontból, a fenntartandó hivatásos tűzoltóságok vagy az önkéntes tűzoltóságok mellé, illetve alárendelt fizetett tűzoltók legkisebb létszáma. 3. Milyen városi teendőkre használható fel a tűzoltóság anélkül, hogy ezzel a kivonulás gyorsasága és biztonsága hiányt szenvedne és milyen foglalkozás iktatható

takarékossági szempontból a tűzoltóság teendői közé. 4. Az országos tanfolyamot végzett tűzoltótisztek elhelyezésének biztosítása. 5. A kerületi tanfolyamok rendezésének szabályozása, idejének és helyének meghatározása. A továbbképzőtanfolyamok feladata és mérete. 6. A légitámadás elleni védelem megszervezése a tűzoltóság keretében, teljesen kikapcsolva azokat az anyagi szempontokat, amelyek, sajnos, nagyon könnyen a szervezés helyes irányába való terelést megnehezítik. 7. A nyilvános előadások tűzrendészetének biztosítása, az ügyeletes szolgálatok szabályozása, az ügyeletesdíjak lehető egységes megállapítása. 8. Tömlők és kisebb felszerelési tárgyak egységes beszerzése s ezáltal elérhető megtakarítások biztosítása. 9. A folyton vajúdó egyenruházati kérdések szabályozása és megállapítása. Az egyenruházattal kapcsolatos kérdések közös beszerzés előnyei. 10. Az autószerkek üzemtartásának olcsóbbátétele, a mezőgazdák részére szállított kedvezményes benzinnek a tűzoltóság részére való biztosítása, a tűzoltószerkeknek közútiadól való mentesítése. 11. A vidéki tüzekhez való kivonulások feltételeinek megállapítása és az ezzel járó költségek biztosítása. 12. A tűzoltóság által eszközölt első segélynyújtás és betegszállítás erkölcsi és anyagi kérdéseinek tárgyalása, a Vármegyék és Városok Országos Mentőegyesületével való együttműködés előnyei s ott a tűzoltóság szerepének megállapítása. 13. Tárgyak mentésének megoldása, erre a célra egységes felszerelési tárgyak megállapítása és beszerzése. 14. A tűzoltókat érhető baleset alkalmával a kártalanítás ügye. Az OTI nagy terhe. Az Országos Szövetség által nyújtott kártalanítás díjának csekély volta, ennek a fizetendő díjjal együtt való megfelelő emelése. 15. Az új tűzkárstatisztikai jegyzőkönyvnek ismertetése s ezzel kapcsolatban a tűzvizsgálati jegyzőkönyv és tüzesetnyilvántartások kérdésének egyöntetű megoldása. 16. Országosan, egységesen használható nyomtatványok megállapítása. 17. A közüzemi autók, öntöző-, seprő- stb. autók személyzetének, valamint a városi altiszteknek, utcseprőknek stb. felhasználása a tűzoltói szolgálatban. 18. A biztosítótársaságok bevonása a tűzrendészeti munkákba, a költségek megfelelő hányadának általuk való elvállalása, tűzoltói járulék fizetésére való kötelezés. 19. A tűzoltótisztek szakértői díjának megállapítása, egyrészt összegszerűleg, másrészt az esetek megjelölése, ahol ily díjszedésnek helye van. 20. A gyakorlati szabályzat észlelt hiányainak megállapítása és pótlása. 21. A megyei tűzrendészeti felügyelőkkel való együttműködés. A megyei városok kivétele a vármegyei tűzfelügyelők ellenőrzési hatásköréből és részükre önálló megyei-városi tűzrendészeti felügyelői intézmény felállítása. 22. A vidéki tűzoltótisztek részére a fővárosban beszerezhető kedvezmények biztosítása. (Szállás, étkezés, múzeumok, színházak, kabarék, mozik stb.) 23. A fővárosi és a nagyobb vidéki laktanyák megtekintése tanulmányi kirándulás keretében, minél kisebb költséggel. 24. Tanulmányi kirándulások a nagyobb tűzoltóságokhoz, Pozsony, Kassa, Nagyvárad, Kolozsvár, Temesvár, Fiume s esetleg Wien, Graz, München, Boroszló, Velence, Milanó. Nemzetközi és külföldi kongresszusokon történő együttes fellépés. 25. Taktikai támadásokhoz és a megelőző tűzrendészetoktatásokhoz rajzok, modellek készítése és egységes beszerzése.

Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr., Pest-Pilis-Solt-Kiskún várm. tűzrendészeti felügyelője

Lapkiadó bizottság:

Keresztes János, Köhler István, Mátrai Antal

A MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG KIADVÁNYAI**SZAKKÖNYVEK:**

A „Tűzrendészet“ I, II, III, V, VI, VII. (Ezen füzetek egyenként is kaphatók).	7.50 P
I. Erdély Ernő: A tűzoltóságok szervezése, felszerelése, szolgálata, ügykezelése	1.— P
II. Vitéz Roncsik Jenő dr: Megelőző tűzrendészet	2.— P
III. Erdély Ernő: A tűzoltás szabályai	2.— P
V. Balogh Dezső dr: Első segélynyújtás baleseteknél	1.— P
VI. Erdély Ernő: Vízszerezés	1.— P
VII. Köhler: A fecskendő és tartozékai és Erdély: A tűzoltószerek kipróbálása, gondozása és működési zavarai	1.— P
Papp Ferenc: Tűzrendészeti Közigazgatás Kézikönyve füzve 20 P, kötve	22.— P
Papp Ferenc: Külföldi tűzoltóságokról	1.60 P
Teasdale Ottó: A tűz és robbanás veszélye	10.— P

SZABÁLYZATOK:

Tűzoltógyakorlati szabályzat	2.— P
A tűzoltógyakorlati szabályzat kivonata	—30 P
Szolgálati szabályzat	1.20 P
Tűzoltóverseny gyakorlati szabályzata	—50 P
Egyenruházati és rangjelzési szabályzat, színes ábrákkal	4.— P
Éremszabályzat	—60 P

BELÜGYMINISZTERI RENDELETEK:

230.000/1925. B. M. sz. Tűzrendészeti kormányrendelet	—40 P
254.300/1928. B. M. sz. kormányrendelet a tűzoltótanfolyamokról	—40 P

Fenti kiadványok tanfolyamok részére a tanfolyam-parancsnokság útján 50%-os kedvezménnyel rendelhetők meg.

EGYÉB SZAKKÖNYVEK:

Erdély Ernő: Tüzesetek nyomozása	1.50 P
Petróczy István ny. repülőezredes: Veszélyben minden magyar város . . .	1.50 P
Rehák Tamás: Mótóros fecskendők és szerek, kötve	8.— P
Tíz példány rendelése esetén 6.— P, füzve	5.50 P

SZÍNEMŰ:

Techlár Ernő: Credo . . . !	2.— P
---------------------------------------	-------

KÖNYV:

Ortutay József: Néhai József főherceg élete	3.— P
---	-------

NYOMTATVÁNYOK:

Alapszabály önkéntes tűzoltótestületek részére (darabonként)	—40 P
Díszokmányúrlap	2.— P
(Egyszerűbb 1.— P)	
Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez (darabonként)	—02 P
Tűzoltóigazolványtok vászonburkolatban (darabonként)	—40 P
Bőrburkolatban (darabonként)	—80 P

SZOLGÁLATI ÉRMEK:

V. éves 2.—, X. éves 3.—, XV. éves 6.—, XX. éves 7.—, XXV. éves 11.—, XXX. éves 12.—, XXXV. éves 15.—, XL. éves 16.— P.
Éremszalag —.70, igazolványlap —.30 P.

Királyi díszérem kicsinyített mása . . . 1.— P

Az érmek ára és a netáni tagdíjhátralék, a szabályszerű névkimutatással a 23.297. számú postacsekk útján előre küldendő be.

Elnökségi ülés határozata alapján utánvétellel semmit sem küldhetünk, a megrendelés alkalmával a beküldendő pénzüsségeket szíveskedjék csekkszámaink szerint elosztva, a következő számlára előre befizetni: Országos Szövetségi tagdíjak, szolgálati érmek, szakkönyvek, nyomtatványok és minden egyéb befizetés 23.297, Segélyező-pénztári tagsági díjak 57.453, Tűzrendészeti Közlöny előfizetése és hirdetések 57.454. A csekklap hátlapján az összeg rendeltetése feltüntetendő

Dilághírű	
KERÉKPÁROK	Ékszerek
VARRÓGÉPEK	Zseb- és faliórák
ALKATRÉSZEK	Alpacca evőeszközök
DIADAL ARUHAZ	SVÁJCIÓRAHAZ
BUDAPEST, VII, THÖKÖLY-ÚT 26. SZ.	
TELEFON 40-4-38	
Mekönnyített fizetési feltételek mellett	
részletre is	
Saját javítóműhelyek	

A
tűzoltóságot
támogatja
ha hirdeti a

„Tűzrendészeti Közlöny“-ben!

Minden gondos parancsnokság, illetve községi előljárárság beiratja tűzoltóit a Magyar Orsz. Tűzoltó-Szövetség **SEGÉLYZŐPÉNZTÁRÁBA**, amely tagonkénti és évi 20 pengőfillér tagdíj ellenében minden tűzoltói szolgálatban történt balesetért az illetőt (napi 2 pengő) segélyben részesíti. — Az összeg a névsor kapcsán az 57453. sz. postacsekk útján előre fizetendő be. Előfordult eset azonnal bejelentendő és a munkaképtelenség tartama aztán orvosilag, bélyegtelen iraton igazolandó. A segélyösszegezen felül más költségek nem téríttetnek meg. Évközi létszám-változás a befizetett létszámon belül díjtalanul jelenthető.

KÖHLER ISTVÁNfecskeendő-, szivattyú- és
tűzoltófelszerelések gyára

Budapest, X, Korponai-utca 21

Gyárt: modern mőtoros, turbinás és dugattyús tűzoltó fecskendőket, tűzoltószereket, felszereléseket és szivattyútelepeket a tűzoltás és őntözés óéljaira

MÁTRAI ANTAL és TÁRSA R.-T. BUDAPEST

Gyárt: kézi- és mőtorfecskendőket, mindenféle létrákat, motollákat, vízhordó- és öntöző-lajtokat, szerkesztőkat. Mindennemű tűzoltófelszerelési cikkek raktárról kaphatók

I, FEHÉRVÁRI-ÚT 95. SZ.
KÖZPONTI IRODA és GYÁRI TELEFON: 59-0-01
Alapítva: 1896. évben**WALSER
FERENCZ**TELEFON
91-3-46BUDAPEST, VI
LOMB-UTCA 34-36TÜZOLTÁSI SZEREK
ÉS SZIVATTYÚK GYÁRA, HARANG-
ÉS FÉMÖNTŐDE :-

Morzsányi J.

BUDAPEST, IV,
Eskü-út 5. számGyárt: tűzoltó- és
sportérmekeket,
zászlókat, zászlósze-
geket, mindennemű
jelvényeket, felir-
zómanótblákat,
gumbélyegzőket

Alapítva 1870

FELTEN és GUILLEAUME RT., BUDAPEST, I.

A BUDAPESTI HIVATÁSOS TŰZOLTÓSÁG SZÁLLÍTÓJA

GYÁRT: **BELŰL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT**
KÍVÁNT MÉRETEKBEN ÉS NYOMÁSIG

LEVÉLCÍM: 113. POSTAHIVATAL, POSTAFIÓR -- TELEFON: 58-8-80

**HAZAI
GYÁRTMÁNY!****LINDEN KAPHATÓ**

A

PÁRISI NAGYÁRÚHÁZ -BAN**„TOTAL”**
a tűzoltókészülékek
királya!

Folyékony szénsavval műkődik és száraz porral olt és ezért télen nem fagy be, nyáron nem párolog el; sikeresen olt mindenféle tüzet, tehát a veszélyes folyékony anyagok, mint: benzín, szesz, éther, petrolium, olaj, kátrány égését, továbbá a karbid- és a villamos-tűzeket, utóbbi is teljesen veszélytelenül. Kimerítő ismertetéssel készséggel szolgál a magyarországi lerakat:

LIGETI és BIRÓ

BUDAPEST, V, VIGSZINHÁZ-UTCA 5. TEL. 27-7-99

MINIMAX

a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hasonlítható össze a különböző utánszatokkal. Felvilágosításra szolgál a

MAGYAR MINIMAX RÉSZVÉNYTÁRSASÁG • BUDAPEST

GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85 :-: Telefon: 23-7-31

BUDAPEST, VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3

GORVIN ÁRUHÁZ R.-T.

Tűzrendészeti Közlöny

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség hivatalos lapja

MEGJELENIK MINDEN HÓNAP 15-ÉN

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magy. Orsz. Tűzoltó-Szövetség „Tűzrendészeti Közlöny” 57451. számú csekkzámlájára lehet beküldeni. Csekkürlap minden postahivatalban kapható

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST
IV, Bástya-utca 13

Előfizetési ára egész évre 6 pengő

A szerkesztőség címére küldött szakkikket, ha a közlésre alkalmasak, díjazzuk

Ajánlva a m. kir. Belügyminisztérium 127.691/1932. B. M. sz. rendeletével („Belügyi Közlöny” 1933. 6. sz. 115. old.) a vármegyék, városok és községek számára

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség irodája:
Budapest, IV, Bástya-utca 13 - Telefon 84-7-94

Az országos választmány közgyűlését f. évi június hó 4. és 5-én tartja Zalaegerszegen, amiről a tagtestületeket ezúton is értesítjük

Elnökség

Az esővíz felhasználása tűzoltásra

— Vízartó medencék (ciszternák) építése —

Írta *Rehák Tamás* tűzoltóparancsnok

Aden kikötő, az „indiai Gibraltár”, földünk egyik legforróbb, legkietlenebb és kopárabb vidékén épült, 44.000 lakosú város, ahol sem folyó, patak, tó, kút stb., szóval semmiféle víz nincs, de nem is lehet, mert a rettenetes forróságban úgyszólamint kiszáradna. Ebben a gyilkoséghajlatú városban eső is csak átlag minden 5—6 évben esik, igaz, hogy akkor aztán bőséges mennyiségben... Az angol világbirodalom végteleml. fontos pontjáról lévén szó, az angolok a város fölött elterülő hegyre — az 5—6 évben egyszer lezúduló eső felfogására — óriási költséggel vízartókat (ciszternákat) építettek, több mint 45.000 köbméter ürtartalommal, úgyhogy a vízartó és az esővízfelfogó művek, csatornák a hegy csúcsától a hegy lábáig terjednek lépcsőzetesen. Az esővízre van tehát alapítva egy nagy város vízellátása. Látjuk ebből, hogy ha a nélkülözhetetlen víz előteremtéséről van szó, még a legmostohább viszonyok mellett is lehet és kell is cselekednünk...

Pár év előtt Dalmácia karsztos, kopár, vízszegény vidékén járva, magam is láttam és tanulmányoztam az esővíznek ivóvíz, használati víz, tűzoltásra szolgáló víz céljaira földalatti vízartókban való felfogását és bizony elcsodálkoztam, amikor Arbe szigetén az egyik kolostor barátai — a jellegzetes olasz kőkavájú udvari kútból merített kristálytisza, jéghideg vizen csodálkozva — elmondották, hogy az bizony esővíz, melyet a kolostor tetőzetén fognak fel, természetesen megfelelő csatornák és szűrőkön át. (Az igazságnak tartozom azonban annak megemlítésével, hogy a barátoknak nemcsak a kristálytisza, jéghideg esővíz áll a rendelkezésükre szomjuk csillapítására, hanem a

mi tokajinknak megfelelő — általuk „proszeko”-nak nevezett — aszalt és szemelt, válogatott szőlőből sajtolt nedű is...; amit megízlelve, egyik velem volt bácskai tűzoltóbajtársam viszont azon nézetének adott kifejezést, hogy talán felesleges a barátok esővízgyűjtő buzgósága...)

Hasonló esővízgyűjtő vízartókat — ha elvéve is — csonka hazánk hegyes vidékein is volt alkalmam itt-ott látni. Külföldön azonban vízszegény vidékeken — Olaszországban, Németország egyes vidékein — az esővíz felhasználása élvezeti, használati és tűzoltási célra már ismeretesebb és elterjedtebb. Igaz, hogy háziasszonyaink mosás stb. célra szívesen gyűjtik az esővizet; talán a nők ebbeli rokonszenvét az ügy szolgálatába lehetne állítani?...

Mündezek eszembe jutnak akkor, amikor egyes katasztrófális tüzeknek akár napilapokban, akár a szaklapokban való leírását olvasom, az örökké visszatérő nótával: „... a tűz azért oltott katasztrófális méreteket, mert az oltáshoz víz egyáltalán nem, vagy alig-alig állott rendelkezésre...”

Falvaink, községeink tűzártali pusztulásának legtöbbször egyik főoka: a vízhiány! Am mégis úgy tekinti a hatóság, a nagyközönség, hogy a pusztulás elháríthatatlan elemi csapás, mely ellen tenni nem lehet semmit. Megindul tehát a hivatalos apparátus a könyöradomány gyűjtésére és a károsultak felségélyezésére. Ellenben arra — előre (sőt még utólag sem) — senki sem gondol, hogy még a legmostohább viszonyok mellett is meg volna a mód a tűzoltás céljaira szükséges vízkészlet előzetes biztosítására és hogy az erre fordított — sok esetben

igazán csekély — anyagi áldozat nemcsak észszerű, szükséges, hasznos befektetés is.

Időszerű most a vízszerzés — egyébként örökké aktuális — kérdése abból az alkalomból, hogy az Országos Szövetséghez benyújtott és a nagygyűlés által elfogadott indítvány alapján tett felterjesztésre. a belügyminiszter — a főispánok útján kiadott rendeletében — (lásd: Tűzrendészeti Közlöny februári számában — 25. oldalon — közölt 127.939/1932. IX. a. sz. B. M. rendelet) intézkedett aziránt, hogy: *az inségakció keretében elvégzendő munkák között a tűzoltásra szolgáló vízszerzés biztosítása is vétessék fel!*

A közigazgatásban jártas bajtársak előtt bizonyára nem mondom újat, amikor leszögezem, hogy: szép, szép ez a rendelet, de annak csak akkor és ott lesz valamelyes gyakorlati eredménye, ha és ahol a helyi tűzoltóság parancsnoka, a járási és vármegyei tűzrendészeti felügyelő bekapcsolódva a dologba, azt egyrészt elaludni nem hagyja, másrészt gyakorlatilag keresztülvihető javaslatokat is terjesztenek elő. Itt van a kérdés súlypontja!

A vízszerzés elhanyagoltságának kérdése egyik legfájóbb pontja a magyar vidék tűzrendészetének. Ennek — véleményem szerint — egyik oka az, hogy mi, tűzoltók, magunk is elhanyagoltuk a vízszerzés fejlesztését, nem utolsó sorban azért is, mert ez nemcsak szorosan vett tűzoltói szaktudomány és annak látszólagos egyszerűsége mellett tény az, hogy igazi szakember, aki a kérdést elméletileg és gyakorlatilag teljes mértékben ismeri, abban otthonos, vajmi kevés van. Sajnos az, hogy hazai ily irányú szakirodalmunk is hézagossá; szaklapjainkban is csak elvétve jelenik meg egy-egy oly közlemény, mely nemcsak — már unalmassá váló — panaszt képez, hanem gyakorlati javaslatokat is nyújt. Az Országos Szövetség „Vízszerezés” füzeté is oly szűkreszabva tárgyalja a kérdést, mely csak általános áttekintést nyújt.

Eppen ezért, nem tudom eléggé nyomatékosan felhívni a bajtársak közül azoknak a figyelmét, akik a vízszerzés iránt bővebben érdeklődnek és hivataluknál fogva kell is, hogy érdeklődjenek (parancsnokok, járási, vármegyei tűzrendészeti felügyelők) és akik a német nyelvben jártasak, *Febrans: Versorgung der Ortschaften mit Feuerlöschwasser* (Kiel, 1930, 376 oldal, 189 ábra és táblázat, ára: 4.50 márka = körülbelül 6.20 pengő) című munkájára, mely a németektől megszokott alaposággal — elméleti és gyakorlati alapon — tárgyalja a vízszerzést.

Febrans könyvének nyomán és egypár adatának — szerző engedelmével való beiktatásával —, *ezúttal az esővíz tűzoltásra való felhasználásának és általában a víztartó medencék építésének* kérdését emelem ki, ami a sok lehetőség közül, egyik — gyakorlatilag is járható — útja a vízszerzés fejlesztésének.

A falu, a közegészségügy kultusza hozta magával azt, hogy újabban a falvak, községek egészséges ivóvízzel való ellátása is fejlődésnek indult. Vízszegény, rossz ivóvízű falvainkban, községeinkben hatósági nyomásra szaporodnak a *fúrott* — leginkább *mélyfúrású* —, tiszta ivóvízű *kutak*. Sajnos, hogy ezek a kutak részben csekély vízszállításuk, részben a kutak szerkezeténél fogva a *tűzoltásra tekintetbe alig jönnek*. (Miért? ... Azért, mert a fúrott kutak rendszerint kézihúzású szivattyús-kutakkal lesznek felszerelve, melyet úgy kell szer-

keszteni, hogy egy ember könnyen kezelhesse, ily kivétel mellett pedig a kút által szolgáltatott víz rendszerint a kézifecskendő vízszükségletén is alul van. Tehát, ha a kút egyébként oly vízbőségű, amely kézi, sőt még motorfecskendőt is képes volna ellátni vízzel, szokásos kivitelénél mégsem használható a tűzoltóság fecskendőinek táplálására. Meg van azonban a mód, hogy e hiányon is segítsünk. No, de erről majd más alkalommal!) Arra viszont vajmi ritkán gondolnak az illetékesek, hogy a *fúrott kutakkal kapcsolatban is célszerűen megoldható a tűzoltáshoz szükséges vízkészlet biztosítása és pedig: víztartó medencék építésével*.

Ott, ahol ásott kutak — a talajviszonyok miatt — nem építhetők, vagy a kutakban a vízszíne lejjebb van a fecskendő szívómélységének határán (6—8 m) és a víz más úton sem biztosítható — eltekintve a *székelyhídi vízszerzési rendszertől*, amelynek szintén megvannak a maga nehézségei —, legcélszerűbb megoldás: *víztartó medencék* és pediglen akár nyitott, vagy — ami célszerűbb — *földalatti, fedett medencék (ciszternák)* építése.

A víztartó medencék létesítésénél — a költségek előteremtésén kívül — *probléma: a tartány vízzel való ellátásának biztosítása*. Ennek rendszerint két módja lehet: 1. meglévő *kútból való táplálás* (artézi-, fúrott kút), vagy 2. *esővíz (csapadék) felfogása és gyűjtése*.

Kassner, a szász tűzbiztosító intézetek vezérigazgatója, már 1890-ben: *„Die Ansammlung von Regenwasser zu Feuerlöschzwecken“* (Esővíz gyűjtése tűzoltási célokra) című írásában rámutatott arra, hogy az esővíz tárolása miként biztosíthatja a tűzoltói vízszerzést. E megoldási lehetőség nálunk alig ismeretes.

Hogy az esővíz (csapadék) felfogása révén mennyi vízmennyiségre számíthatunk, az illető vidék csapadékviszonyait kell ismernünk. Ezt az alábbi táblázat szemlélteti:

Csonka-Magyarország egyes vidékeinek évi csapadék-átlaga*

Baja (111)	615 mm
Balassagyarmat (150)	587 mm
Balatonfüred (146)	604 mm
Budapest (112)	657 mm
Debrecen (129)	633 mm
Eger (173)	598 mm
Gyula (99)	599 mm
Kalocsa (102)	610 mm
Kőszeg (280)	853 mm
Magyaróvár (129)	607 mm
Makó (85)	572 mm
Nyiregyháza (117)	626 mm
Pannonhalma (285)	591 mm
Sopron (227)	779 mm
Szeged (95)	562 mm
Szolnok (88)	559 mm
Tokaj (97)	627 mm

Nagy-Magyarország hegyes-erdős egyes vidékein 1000—1200 mm az évi csapadékátlag. Legmagasabb Fuzineban (762 m magasság), ahol 2750 mm. Fiumében (5) 1626 mm.

* Dr. Róna Zsigmond: Éghajlat, Budapest, 1909. könyvből.

1871—1900. évek, azaz 29 évi átlag. — Zárjelben lévő számok a tengerszínfeletti magasságot jelzik.

A táblázatból azt látjuk, hogy Csonka-Magyarország évi csapadék-átlag: 500—600 mm körül mozog. Róna Zsigmond dr szerint Nagy-Magyarországon sincs olyan hely, ahol az évi átlag 500 mm-en alul volna. Az összegyűjtendő esővíz kiszámításánál az évi csapadékátlagnak csak az ötven százalékát — felét — vesszük és pedig azon megfontolás alapján, hogy ennyire — még a legszárazabb esztendőben is — feltétlenül számíthatunk.

Mármost, ha ismerjük az esővíz felfogására szolgáló épület alapterületét (nem a tetősíkok összterületét!), egyszerű számítással megkapjuk az összegyűjtendő vízmennyiséget.

Táblázat

az épülettetőről felfogható — és tűzoltási, ivóvíz stb. gyűjtésre szolgáló víztartó-medencékben tárolható — eső- (csapadék-) mennyiség megállapításához:

Csapadék-mennyiség		m ² (négyzetméter) alapterületnél											
évi átlag	minimális (legszárazabb évben)	100	200	300	400	500	600	700	800	900	1000	felfogható vízmennyiség m ³ (kőbméter)*	
		mm											m ³
50	250	15	30	45	60	75	90	105	120	135	150		
600	300	18	36	54	72	90	108	126	144	162	180		
700	350	21	42	63	84	105	126	147	168	189	210		
800	400	24	48	72	96	120	144	168	192	216	240		
1000	500	30	60	90	120	150	180	210	240	270	300		
1200	600	36	72	108	144	180	216	252	288	324	360		
1400	700	42	84	126	168	210	252	294	336	378	420		

* A megadott értékek már gyakorlatiak, azaz az előállható veszteség (szél, párolgás, elfolyás) — 40% értékben — már le van vonva.

(Vegyünk egy példát! Egyik debrecenkörnyéki 5 × 20 m nagyságú tanyaépületnél mennyi esővíz felfogására számíthatunk? Felelet: Évi csapadékátlag Debrecenben 633 mm, kerekén 600 mm, legszárazabb esztendőt ennek felében véve, az 300 mm évi átlag, 100 m² alapterületnél 18 kőbméter, azaz: 18.000 liter esővízre biztos számíthatunk; azaz másszóval: az építendő víztartó célszerűen 18 kőbméter legyen. Nagyobbat építeni nem célszerű, mert akkor az utánpótlás és a vízcserre nincs biztosítva és a tárolt víz megromlása állhat elő.)

Ha a vízmedence nyitott, akkor a táblázatban megadott mennyiségekből párolgás címén levonandó mennyiség — pl falazott medencénél 25—35 százalék — levonandó. A párolgás mértéke több körülménytől (árnyékban fekszik-e, van-e téve nyári szeleknek? stb.) függ.

Tájékoztatólag megemlítem, hogy egy tanyaépület, parasztház 80—200, falusi templom 200—450, nagyobb templom 1000 négyzetméternyi alapterületet jelent (szélesség szorozva hosszúsággal).

Az esővízgyűjtő medence létesítésére mindezekre legalkalmasabb a község központjánál az évi nagyobb épület: templom, iskola, községháza stb., amelyeknél az ereszcatorna már megvan. Ha több medence épül — amire fokozatosan növekedni kell —, természetesen az, hogy a medencék — a helyi viszonyoknak megfelelőleg — célszerűen elosztva létesítendők.

Mielőtt a vízgyűjtő medencék építésének műszaki követelményeiről szólnék, álljon itt

az alábbi táblázat, amely a költségekről nyújt tájékoztatást.

Megjegyezni kívánom, hogy a költségvetés-táblázatnál Hajdú megye viszonyai vették alapul; a helyi viszonyok szerint kisebb-nagyobb eltérésnek lehet helye. A számítások egyik jónévű debreceni építési vállalkozótól származnak. Az árakban a munkadíj körülbelül 25 százalékkal szerepel, a többi anyagszükséglet. A medencék körkeresztmetszettel vannak tervezve.

Víztartó medencék építésének — tájékoztató — árai:

Ürtartó talom	Nyitott medence		Fedett medence többletára	M é r e t e k	
	vasbeton	tégla		átmérő	magasság
m ³	p e n g ő		pengő	m é t e r	
3	114.—	102.—	68.—	2	1
5	158.—	137.—	68.—	2	1.60
10	253.—	233.—	140.—	3	1.50
15	358.—	348.—	140.—	3	2
20	424.—	480.—	268.—	4	1.60
25	553.—	603.—	268.—	4	2
50	954.—	1054.—	432.—	6	2

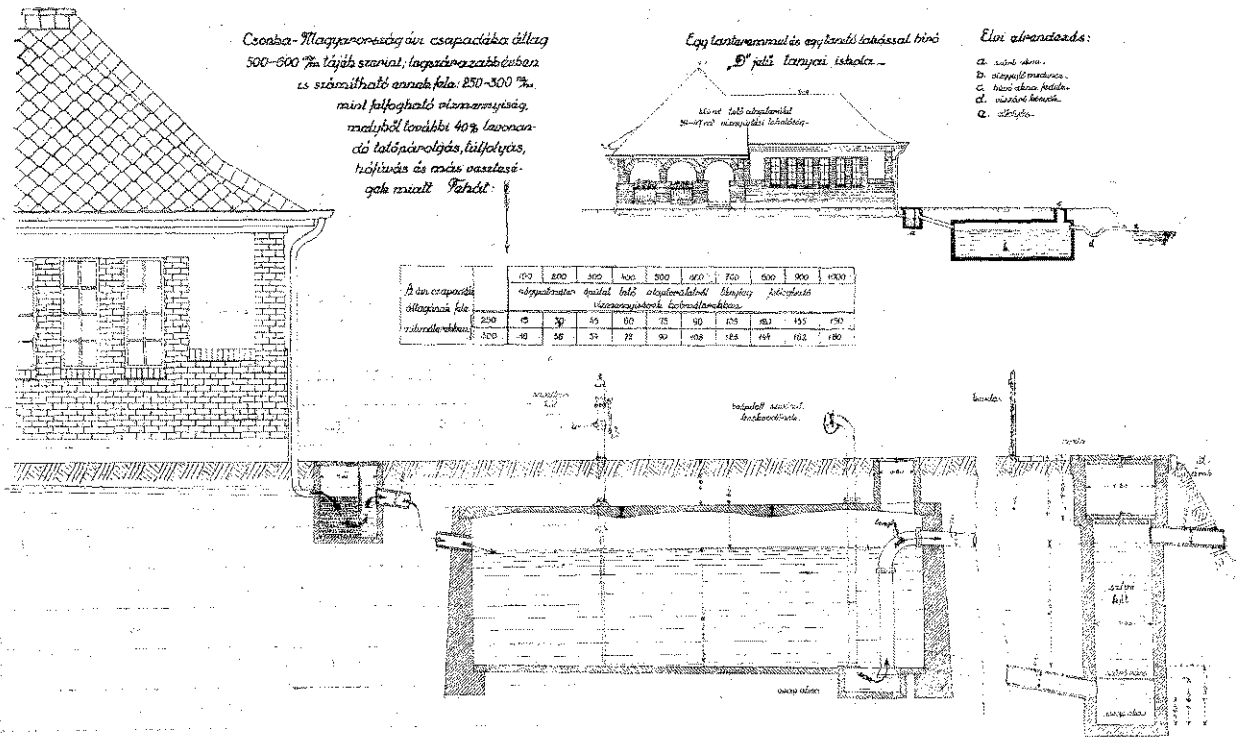
A költségekről szólva emlitem meg, hogy egyik — motorfecskenővel rendelkező — hajdúmezei község: Kaba — agilis főjegyző-tűzoltóparancsnokának szorgalmazására — ártézi kútjai mellé deszkával bélelt és fedett, 12—14 m²-es süllyesztett vízmedencéket épített fokozatosan, számszerint ötöt, egyenként körülbelül 150—180 pengő költséggel. A collos vastag deszkák kátrányozás útján védetnek a korhadás ellen. Állandóan folyó artézivízről lévén szó, a víz soha meg nem romlott és be nem fagyott. Évek óta állanak használatban. Az iszaplerakódás csekély volta miatt még nem is lettek tisztítva, mindössze a vízből kiálló farészek lettek utánkátrányozva, ahol a kötéseknél némi korhadás jelei mutatkoztak.

Az elmondottakból és a közölt táblázatokból látjuk, hogy nincs olyan egyedülálló, istenhátamögötti tanyai épület sem, ahol — ha másként nem, úgy a csapadék felfogása révén — tűzoltásra alkalmas vízkészlet ne volna biztosítható. Persze a Hortobágy-környéki magyar parasztnak nehezen lehet azt bebeszélni, hogy miként segítsen magán... Ha azonban a víztartó mellesleg még kacsaszatásra is felhasználható, vagy „strandolásra“, ha nem is a saját, hanem a disznók részére, úgy talán jobban hajlik a jó tanácsra...; az azonban tény, hogy másutt látott példa nélkül úgysem csinálja meg...; az is biztos, hogy falazott medencére — legalább is csak a tűzoltás érdekében — nem fog áldozni. De még ily anyagi áldozatra sincs minden esetben szükség, mert némi munkával mindenütt el lehet a szükséges víztartót készíteni és az eliszaposodástól, kiszáradástól meg lehet óvni. Az akarat meg a munka egyelőre nem kerül pénzbe. No, de ennek a leírása egy következő cikkbe kívánkozik.

Lássuk most már a műszaki következményeket. Elsősorban álljon itt a személtető rajz (1. ábra), melyhez a következőket jegyzem meg:

ESŐVÍZGYÜJTŐ MEDENCE

Mintaterv; vízszagony községak vizszelő vízellátásának egyik megoldásaként.

1. ábra. Debreceni tűzoltóság és ker. tanfolyamok oktató ábra-gyűjteményéből

A tetőről csatornában levezetett — ábrán példa kedvéért egy falusi, vagy tanyai Klebelsberg-féle elemi iskola épülete — esővíz feltétlenül szűrőkészüléken, illetve homokfogón vezetendő át. E szűrő lényegében egy nyitható fedővel befedett akna, benne — legcélszerűbben lyukgatott vörösrézlemezből készült — szűrő van függőlegesen elhelyezve. A szűrőlemezek csak az akna vízszín alatti része lyukgatott. Ez azt a célt szolgálja, hogy a befolyó víz kényszerítve legyen a kocsz-szűrőn átfolyani, hogy így a homoktól stb. megtisztuljon. Ha a medence vize csak tűzoltásra lesz használva, akkor a szűrőaknából a kocsz vagy faszén elmaradhat; a behelyezett vörösréz-szűrő teljes egészében kilyukgatandó. Ez esetben az akna csak: homokfogó. A szűrőaknából a víz eséssel — 20 cm átmérőjű beton, égetett agyag- vagy palacsövön — jut a medencébe. A szűrőakna időnként ellenőrizendő és tisztítandó, télen pedig fagy ellen védeni kell (rőzse, szalma, falevél stb. fedéssel). A szűrő építése nagyon fontos, mert annak időnkénti tisztításán kívül a vízgyűjtő medencével évtizedeken át mit sem kell törődni.

A medence épülhet téglából, betomból. Előbbi esetben a vízzel érintkező belső felület — 1:2 arányú — cementvakolattal besímitandó, amellyel a tökéletesebb vízátatlanság biztosítása végett célszerű még vízüveggel, Inertol hidegen alkalmazható szigetelővel stb. való kezelés. A falvastagság a talajviszonyoknak megfelelőleg számítandó. Hengeres tartányok vékonyabb falazattal építhetők, de jobban ki vannak téve feszültségeknek. A medence oly helyre építendő, ahol kevésbé van útban és ahol a fecskendőkkel megközelíthető. Földalatti tartányok akár járda alá, úttestbe, pincébe stb. is építhetők. A medencéből túlfolyó vezetendő ki útmenti árokba, csatornába vagy más alkalmas helyre. A túlfolyó cső görbítve van (szifón), melyben az állandó vízzár megaka-

dályozza azt, hogy azon át esetleg állatok jussanak (patkány stb.) be a tartályba. A túlfolyócső eldugulás elleni védelme okából célszerű még a kifolyónyílásba védőszita beépítése, amely az esetleg belekerült idegen anyagokat visszatartja. A víztükör a fagy elleni védelem miatt legalább 150 cm mélyen legyen, a tartány feletti földréteg pedig legalább 80 cm. Fagynak erősen kitett helyen — az 1928—29. évi rendkívüli fagyra tekintettel — nem túlzott a 175 cm mély vízszín sem. A vízmélység legcélszerűbben két méterben választandó, mert így a tartányban levő víz alaposan át lesz öblítve. Ugyancsak ez okból célszerű a túlfolyócsövet közel a tartány fenekétől — ahol még kisebb iszapnak is beépíthető — felső részén görbített cső alakjában kivezetni, tudniillik ily kivétel mellett nem a medence vízfelszínére befolyó friss víz folyik túl, hanem az alaposan elkeveredik. A görbített túlfolyó cső legmagasabb pontján lyukat kell hagyni, mert különben záporosó alkalmával — a szivornya elvénél fogva — a medence egész vize elszökhetne. A szelelő-lyuknak a tartányon belül kell lenni, mert a szabadban eldugulásnak volna kitéve.

Nyitott vízmedencéknél a fagy elleni védelemre számítani kell, azért vagy ferde falak építendő, vagy a fagy feszítőerejének felvételére megfelelő fabetétt helyezendő be télire.

Ha a vízmedencét csak oly helyen lehet elhelyezni, ahol a fecskendőkkel nem lehet hozzáférni, ott szivóakna, szivókút építésével segíthetünk, amely lényegileg egy kisebb — körülbelül egy méter átmérőjű — külön, fedett víztartó medence (akna, kút), összekötve a vízmedencével a közlekedő edények törvénye szerint. (Lásd az 1. ábrát!)

Ha a tartály ivóvíz tárolására is szolgál, úgy-rendszerint szivattyús vas-kutat szoktak beépíteni. Tűzoltói célra beépíthető szilárd szivócső (rozsdásodás ellen védett vascső) is, amikor a tűzoltófecskendő szivótömlőjét közvetlenül csatolhatjuk.

Nyitott medencéknél gondoskodni kell annak körülkerítéséről, hogy gyermek vagy állat bele ne essen. Általában a *fedett medence a célszerűbb*, mert: *fagymentes, a vize nem romlik és szennyeződik, iszaposodik el, párolgási veszteségre nem kell számítani*. Többletköltségét ne sajnáljuk.

Amennyiben a vízmedence nemcsak tűzoltói, hanem élvezeti víz tárolására is szolgál, a német szabványok a következő előírásokat kötik ki:

1. a befolyó csővezeték zárt legyen, benne szűrő és szita alkalmazandó: fahasználat tilos;
2. a vízmedence vízáthatatlan legyen és minden esetben befedendő. Földalatti tartók 30 cm körzetben döngölt agyaggal veendő körül;
3. túlfolyó úgy legyen megépítve, hogy tisztáltságot ne juthasson a tartányba. Szellőző cső, vagy ajtó építendő be;
4. a vízkivétel vagy szivattyús vaskúttal, vagy leeresztő csappal történjék;
5. a tartány kényelmesen tisztítható legyen.

Természetes, és említettem is, hogy a víztartó vagy vízgyűjtő medencékre nemcsak akkor van szükség, ha a tűzoltási és egyben másirányú célra szolgáló vizet az esővíz tárolása révén biztosítjuk, hanem oly esetekben is, amikor a medence artézikút, fúrott kút stb. vizének gyűjtésére szolgál.

Az elmélet után lássunk egy tényleges berendezést a gyakorlatból és pedig szemléltetésül álljon itt a debreceni „Hungária“-malom vízellátásának képen és írásban való ismertetése, mely vízkészletének biztosítását a tűzoltóság szorgalmazására és tanácsainak figyelembevételével — körülbelül tíz év előtt — a következő módon oldotta meg:

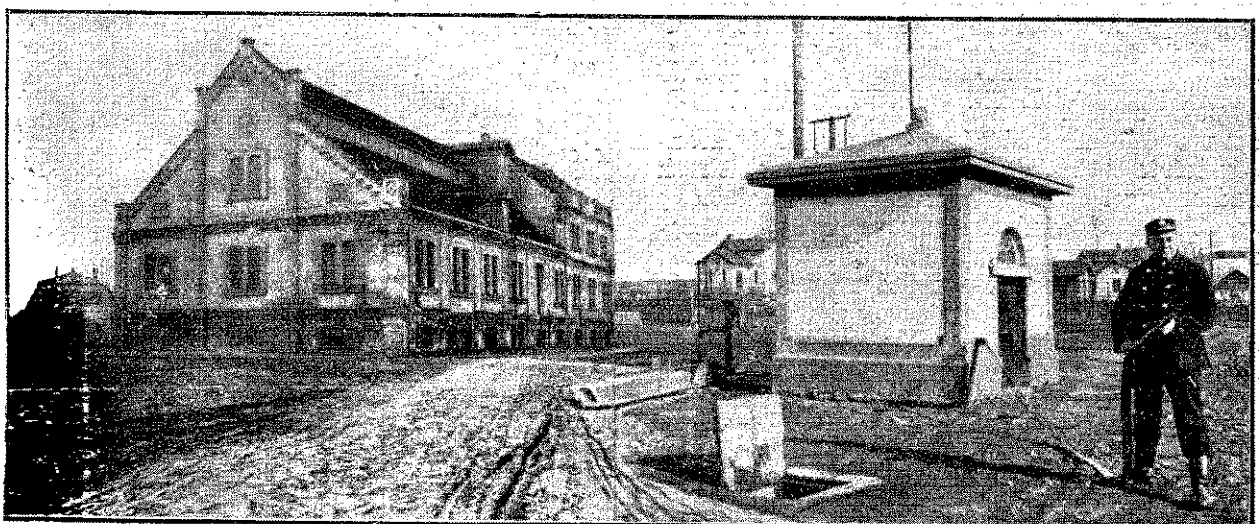
A malom — mely egyébként a város vízvezetékkel még el nem látott kerületén épült — Diesel nyersolajmótoros üzemű, így üzemi célra vízre nincs ráutalva, mint pl a gőzmalmok. Közvetlenül a malomépület mellett volt egy régi, mélyfúrású (három coll) kút, még abból az időből, amikor a malom gőzüzemű volt. A kút villamos mótortal meghajtott szivattyúval volt felszerelve. A motor és a szivattyú azonban a malomépület pincehelyiségében, a gépházban volt elhelyezve. Miután kétséges volt az, hogy ez a kút, illetve szivattyú komolyabb malmi tűz esetén használható lenne-e s mert a szivattyú vízszállítása amugyis csekély volt, s mert a mély-

fúrású kút sem volt úgy kiképezve, hogy annak vize a tűzoltóság fecskendői által is felhasználható lett volna, a malom — hatósági előírásra — egy külön mélyfúrású kutat, hozzá 60 m³-es földalatti vízgyűjtő medencét és a medence, meg a kút mellé különálló szivattyúházat épített. (Lásd a 2. ábrát!)

(*Műszaki részletek:* Kút körülbelül ötvenméteres, tehát a mélyfúrású, négycollos fúrócsővel, rászerezve szivattyús-kút kézi hajtásra, amellet a szivattyúháza beszerelt négylóerős, kéthengeres benzinnmótorral — szíjattétel útján — meghajtott kéthengeres, kettős működésű dug.-szivattyú, percenként körülbelül 260 liter vízszállítással. A kút fúrása csövekkel együtt körülbelül 1500—2000 pengőbe került. A medence betonból épült, rajta 80 cm földréteg, túlfolyója nincs. Új korában a medence belül vízűveggel lett befestve. Tölthető a két mélyfúrású kúthoz szerelt villamos, illetve benzinnmótoros szivattyúval egyszerre is vagy külön-külön; azonkívül mindkét szivattyú egyszerre vagy külön-külön is elláthatja oltóvízzel a malom belső tűzoltási vízvezetékét, feltöltheti a malomban a legfelső emeleten elhelyezett 12 m³-es víztartányát. A benzinnmótoros szivattyúháznál földfeletti tűzcsap, illetve 52 mm-es állványcső is fel van szerelve, melyről a malmi tűzoltóság — külső támadásra — sugarat szerelhet. A benzinnmótoros szivattyú a medence vizét is kifecskendezheti. A benzinnmótoros meghajtás azért vétezt, mert a helyi viszonyok szerint a mindenkori és zavartalan áramszolgáltatás nem látszott biztosítottnak. Természetes, hogy a malomnál nemcsak a vízkészletről történt gondoskodás, hanem a szokásos belső biztonsági berendezéseken kívül (mint tűzcsapok, kádák, vedrek, homok, kézi tűzoltókészülékek, tűzjelzőcsengők stb.) még a tűzoltóság által oktatott malmi tűzoltóság is fel lett állítva. A malomépület, a fúrott szivattyús kút, mótortos szivattyúház, a földalatti medence — aknafedő nyitva van —, a külső tűzcsap az ábrán jól kivehető.)

Itt említem meg, hogy a malom főépülete egymagában 500 m² tetőalapterületű, mely elegendő volna 90—100 m³-es víztartónak esővízzel való ellátására is.

A medence vize évente egyszer lett cserélve, a víz soha meg nem romlott és be nem fagyott; a berendezés tíz év alatt javításra nem szorult.

2. ábra. A debreceni Hungária-malom és a malom tűzoltási célra szolgáló földalatti betonvízmedencéje és a mótortos szivattyút befogadó ház, mélyfúrású kúttal

Hozzászólás a versenyszabályzat módosításához

A versenyszabályzat módosításához mi, kívül álló tűzoltók, érdemlegesen majd csak akkor tudunk hozzászólni, ha azokat az előadók elkészítik, beterjesztik és a tervezetet hivatalosan közzé is teszik; most csak egy-két — szerintem — elvi fontosságú kérdést óhajtanék az én elgondolásom szerint megvilágítani.

Ha kezünkbe vesszük az úgynevezett versenyszabályzatot, akkor abban „a versenyek szükségessége” alcím alatt a következőket olvashatjuk:

„1. A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség a tűzoltói kiképzés fokozása érdekében szükségesnek tartja, hogy minden nagyobb tűzoltói összejövetel alkalmával a tűzoltóságok versenyeket tartsanak. Ezáltal egyrészt nemes versenysis útján fokozottabb kiképzésre akarja buzdítani a tűzoltóságokat, másrészt azt célozza, hogy az ünnepségeken megjelenő bajtársaknak ily tanulságos gyakorlatokon okulni és tanulni alkalmuk legyen.”

Azt hiszem, hogy a verseny szükségességének és céljának a fenti meghatározása minden tűzoltó által elfogadható és ez az elvi megállapítás nem szorul módosításra. Igen ám, de mit látunk a gyakorlatban? Az általában szokásos versenyrendezéssel a megjelent tűzoltóknak — a taktikai versenyeken — nem adtak módot a tanulás- és okulásra, hanem inkább elzárták őket attól. Az elmúlt országos versenyen például a versenybírótság esetleg meggyőződhetett arról, hogy az X csapat gyorszerelésből és a csapat vezénylője egy bizonyos feladat megoldásánál a taktikából mennyire tájékozott, de az előbb idézett elvi szempontból nem ez lett volna a cél, hanem tűzoltóképzés céljából sokkal fontosabb lett volna, ha a versenyen megjelent 33 községi parancsnok és csapata mind végignézhette volna a versenyt — amiről tulajdonképpen ki volt zárva —, ott önmagának elkészíthette volna a feladat megoldását és azután mindjárt meg is győződhetett volna a megoldása helyes, vagy helytelen voltáról.

Természetesen ezt a versenyszerűséggel is összeegyeztetni a ma szokásos versenyrendezéssel nem lehet, de lehet módot találni erre is. Például a következőképpen: A versenybírótság elnöke a verseny megkezdésekor a verseny helyszínén egy hosszú asztal mellett felállítja a versenyző csapatok vezénylőit és ott zárt borítékban, vagy élszóval megadja a feladatot. Mindenkinek ugyanazt. Azután a vezénylőnek három percet ad a helyszín megtekintésére, öt percet pedig arra, hogy minden vezénylő egy papírlapra a saját megoldását vagy támadási parancsát leírja, borítékba tegye és az elnöknek átadja. Ezzel a módszerrel elérhetjük azt, hogy egy feladat feladásával az összes vezénylők megkapják a taktikai feladatukat és azt meg kell oldaniuk versenyszerűen, minden külső segítség igénybevétele, vagy a másik megoldásának lekopírozása nélkül. Ha azután az összes borítékok az elnöknel vannak, a versenytér a szemlélők részére is megnyitható és a csapatok vezénylői egymásután — sorsolt, vagy másképp megállapított sorrendben — levezénylik a megoldásukat. Természetesen minden vezénylőnek ugyanazt a megoldást kell vezényelnie, amit a lezárt borítékban az elnöknek átadott, amit természetesen az elnök ellenőriz is. Ha a vezénylő mást vezényelne, az már azt jelentené, hogy a taktikai

feladat megoldását vagy mástól kapta, vagy kopírozta, így természetesen díjat nem nyerhet, de ő mindenesetre tanult — és így a verseny a célját elérte.

Ilyképpen külön volna elbírálható a vezénylőnek a taktikai készsége, külön a vezénylete és külön volna elbírálható ezenkívül a szerelőlegénység munkája is. Megtörténhetne az is, hogy a vezénylő díjat kap a csapata nélkül, vagy fordítva, a szerelőlegénység kaphatna díjat a támadási parancs kiválóan gyors keresztülviteleért a vezénylő nélkül, avagy így alkalom adódhatna a vezénylőnek, hogy a helytelen támadási parancsát — a támadás keresztülvitele után — egy alkalmas helyzetváltozás keresztülvitelével korrigálhassa. Szóval a verseny változatosabb és főleg tanulságosabb lehetne, mint eddig volt.

A versenyszabályzat 11. pontja a következőt tartalmazza: Minden versenygyakorlatnál figyelembe kell venni azt, hogy a versenyfeladat végrehajtása különösebb veszéllyel ne járjon, taktikai, támadási feladatnál pedig azt, hogy a feladat jellegzetes, a tényleges helyi viszonyoknak mindenben megfelelő és a taktikai szabályoknak megfelelően megoldható is legyen. A 28. pont pedig a szerelésre vonatkozólag előírja, hogy „a szerelési eljárásra nézve mindenkor a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetségnek érvényben levő egységes gyakorlati szabályzat előírásai a mérvadók”. A 28. pont előírásai teljesen határozottak, ehhez kétség nem férhet a szerelési eljárásra vonatkozólag és így a bírálat is egyszerű és határozott lehet. Nem intézkedik azonban a szabályzat a taktikai feladatok megoldásának egyöntetű elbírálásáról. Mint általában a műszaki kérdéseknél, úgy itt is egy és ugyanazon feladatot többféleképpen lehet helyesen megoldani és ha a szabályzat nem tartalmaz erre vonatkozó határozott utasítást, akkor lehet egy feladat jobb megoldását — egyéni elbírálás alapján — rosszabbnak minősíteni, viszont a rosszabbik megoldást a jobb elé helyezni. (Látuk például a legutóbbi országos versenyen, hogy ugyanazon taktikai feladat elbírálásánál két hivatásos tűzoltótisztnek is más és más volt a véleménye, könnyen elképzelhető, mi történhet ott a taktikai feladatok elbírálása körül, ahol a bírálók nagyrészt csak önkéntes tűzoltók.)

A versenyszabályoknak erre vonatkozó részét elvben a következőképpen képzelem: Mondja ki a versenyszabályzat, hogy versenyeken támadási feladatként csak oly feladat adható, amelyhez hasonló feladat — a helyes megoldással együtt — vagy a tankönyvnek kiadott Tűzrendészet III-ban (Taktika), vagy egy más hivatalos helyen (pl a Tűzrendészeti Közlönyben), avagy a versenyszabályzatokhoz függelékként kiadandó (esetleg esetről-esetre is kiadható) „Támadási feladatok versenyekhez” gyűjteményben már megjelent.

Ha versenyre benevezett csapatok vezénylői tudják, hogy hol kereshetik a taktikai feladatukat a megoldással együtt, mindenképpen keresni fogják, a található feladatokat átnézik, a megoldásokat áttanulmányozzák, szóval a versenyre komolyan készülnek, azaz tanulni fognak; és miután a verseny tulajdonképpeni célja ez, a célt jobban el fogja érni, mint esetleg eddig elérte.

Szegő Sándor
vállalati tűzoltóparancsnok, Sárvár

A budapesti Párisi Nagy Áruház égése

Írta vitéz Roncsik Jenő dr

(Folytatás)

A budapesti tűzoltóság felkészültsége

Még mielőtt a tüzeset leírásával foglalkoznánk, lássuk azt, hogy a tüzeset idején, tehát az 1903. évben, milyen volt a budapesti hivatásos tűzoltóság felkészültsége és ezt hasonlítsuk össze a külföldi hivatásos tűzoltóságoktól beszerzett egykorú adatokkal.

Budapest lakosainak a száma az 1900. évi népszámlálás szerint a katonasággal együtt 719.932 főnyi volt. A hivatásos tűzoltóságnak volt egy központi őrsége, nyolc kerületi őrsége és négy intézeti őrsége, amely a közvágóhídon kilenc, a közraktárakban öt, a mászóházban egy és a Mátyás-templomban három főből állott. Az összes létszám öt tisztt, egy napidíjas és 247 főnyi legénység, akiknek a létszámából le kell vonni egy napidíjast, a fenti intézeti őrségek 18 főnyi és az állandó színházi őrségek körülbelül 25 főnyi létszámát, így a nyolc őrségen rendelkezésre álló létszám 203 volna; ez azonban teljes egészében rendelkezésre soha nem állhat, mert a számban benne vannak a szabadnaposok, aztán mindig van beteg, szabadságon lévő, fegyvergyakorlatra bevonult, elvezényelt.

A központi őrség létszáma a szabadnaposokkal, betegekkel, katonai szolgálatra bevonultakkal stb. együtt 81 fő volt, míg a VIII. kerületi őrségé 23. Ezeknek a számoknak későbbben lesz jelentőségük annak a vádnak a tisztázásánál, hogy a tűzoltóság a tüzesethez csekély létszámmal vonult ki.

Hasonlítsuk most össze Magyarország fővárosának a felkészültségét a berlini, wieni és a kisebb német városok egykorú tűzoltói felkészültségével.

Budapest 719.932 főnyi lakossága mellett — mint már említettük — kilenc tűzoltóórség volt öt tiszttel és 253 főnyi legénységgel, a tűzoltóságnak volt 24 kézfecskendője, hat gőzfecskendője és öt tolólétrája.

Berlin lakosainak a száma 1,922.300, tűzoltóórségeinek a száma 15, ahol 27 tűzoltótiszt és 827 tűzoltó volt elosztva. Volt kilenc kézfecskendője, 14 gőzfecskendője és 13 tolólétrája.

Wien 1,753.000 főnyi lakosához 15 őrség, hét tűzoltótiszt és 467 tűzoltó volt 14 kézfecskendővel, hat gőzfecskendővel és hat tolólétrával.

Hamburgban a lakosság létszáma 821.700, tűzoltóórségek száma 10, tűzoltótisztek száma 13, a legénységé 493, a tűzoltóságnak volt 26 kézi-, 19 gőz-, 10 gáz- és szén-sav-fecskendője és kilenc tolólétrája.

Münchenben 520.000 főnyi lakosság mellett öt tűzoltóórség volt négy tűzoltótiszttel, 282 tűzoltóval, két gőz-, két gázfecskendővel, hét tolólétrával.

Drezdában 491.500 főnyi lakosság mellett hat tűzoltóórség volt három tűzoltótiszttel, 182 tűzoltóval, 22 kézi-, három gőzfecskendővel, kilenc tolólétrával.

Kölnben 406.400 főnyi lakosság mellett négy tűzoltóórség volt négy tűzoltótiszttel, 116 tűzoltóval, hét kézi-, két gőz-, egy gázfecskendővel és négy tolólétrával.

Frankfurtban 306.000 főnyi lakosság mellett három tűzoltóórség volt öt tűzoltótiszttel,

152 tűzoltóval, négy kézi-, öt gőzfecskendővel és négy tolólétrával.

Nürnbergben 275.000 főnyi lakosság mellett három tűzoltóórség volt két tűzoltótiszttel, 164 tűzoltóval, 26 kézi-, két gőz-, két gázfecskendővel és öt tolólétrával.

Danzigban 150.300 főnyi lakosság mellett négy tűzoltóórség volt két tűzoltótiszttel, 126 főnyi tűzoltóval, 11 kézi-, négy gőz-, négy gáz- és szén-sav-fecskendővel és két tolólétrával.

Láthatjuk a felsorolt és az illető tűzoltó-főparancsnokságoktól beszerzett hivatalos adatokból, hogy székesfővárosunk tűzoltói felkészültsége — szembeállítva a kisebb német városok tűzoltói felkészültségével — nem volt megfelelő, ezt a hibát azonban nem a tűzoltóságban, hanem a kor szellemében kell keresnünk. Ugyanaz volt a helyzet Budapesten akkor, mint ma a vidéki városok nagy számában, ahol nincs meg a kellő megértés a tűzrendészettel és a tűzoltói ügyekkel szemben csak akkor, amikor egy-egy nagyobb tűzkatasztrófa lezajlott.

A budapesti hivatásos tűzoltóság felkészültségéről említsünk meg annyit, hogy a tüzeset után harminc évvel, tehát 1933-ban a következő: 12 tisztt, 595 főnyi legénység; a szerek száma: két gőzfecskendő, 26 autófecskendő, három aggregát, egy lófogatú, nyolc autó-tolólétrá, kilenc kéménytűz-motor, egy mentőszerautó, két tömlőautó, két Szilvay-féle poroltóautó és két különleges autó. Láthatjuk tehát azt a nagyarányú fejlődést, ahová a megértő hatóság és megértő vezetőség alatt a fővárosi tűzoltóság eljutott.

A nagy tűz után tanulmányozás végett több külföldi tűzoltótiszt is megjelent a helyszínen, akik a maguk kritikáját a külföldi szaklapokban helyezték el, a hivatásos tűzoltóságra és az akkori viszonyokra vonatkozólag, néha bizonyos túlzásokkal.

Faerber R. neissei Brandmeister az Archiv für Feuerschutzben nyilatkozik s megemlíti, hogy a háromnegyedmillió város tűzoltóságának használható létszáma mindössze 193, ebben a számban azonban szabadságon lévők, betegek, katonai szolgálatra bevonultak is bennfoglaltatnak úgy, hogy a kocsisokkal együtt az összes őrségeken nem lehet többre számítani, mint 150 emberre, ezek egyötödrésze szabadnapos, egyötödrésze állandó tűzorségre van vezényelve a színházakba és más helyekre, így rendelkezésre tulajdonképpen csak 90 tűzoltó áll, akinek a számából még le kell vonni a telefonügyeleteseket és kivonulás esetén az őrségeken szükségképpen visszahagyottakat.

A Faerber véleménye a valóságot körülbelül megközelíti. A továbbiakban elmondja, hogy a tűzoltóság legénységi tagjait, mint napszámokat, minden pillanatban el lehet bocsátani, nyugdíjuk nincs, aki szerencsétlenül jár, mehet koldulni, éppen ezért könnyörületből visszatartják a megrokkantakat a szolgálatban, akiket szintén nem lehet a ténylegesen felhasználható tűzoltók létszámához számítani. Véleményét azzal fejezi be, hogy Magyarországon a tűzrendészeti viszonyok javulására kevés a remény, mert az emberek és a hatóságok politikával úgy el vannak foglalva, hogy nincs idő a tűzrendészettel foglalkozni.

Akár csak a mai időkben...

Müller Eduárd bécsi tűzoltóparancsnoknak is az volt a véleménye, hogy a tűzoltóság létszáma kevés.

Az Illustrierte Feuerwehr Zeitung is felrója, hogy a tűzoltóság létszáma nem elég, a legénység rosszul van fizetve s ennek ellenére hősiiesen viselkedett, a tűznél minden tagja kitüntette magát; ha azonban valamelyik jobb elhelyezkedést talál, ott hagyja a tűzoltóságot és kevésbé veszélyes, de jobban fizetett állásba megy. A katasztrófa bekövetkezéséért nem a tűzoltóságot hibáztatja, hanem az építésrendszeti hatóságot és annak közegeit. Megemlíti még azt is, hogy a napisajtó a tüzeset szenzációhajhászásból a saját céljaira alaposan kihasználta, túlzott híradásokkal rémítette a közönséget és célzatos beállításokkal igyekezett hangulatot kelteni a tűzoltóság ellen.

Faerber még kritika tárgyává teszi a rendőrség magatartását is és azt mondja, hogy

a rendőrség nem mindig azt teszi, ami a tűzoltóságnak használna, hanem amit akar. A tűztoltás körüli dicsőségben a rendőrség is osztozni kíván. Az egyetértés és az együttműködés lehetősége a tűzoltóság és a rendőrség között éppen ezért nincsen meg. A tűzoltóságnak nincs meg a rendelkezési joga és a rendőrség nem is engedi a tűzoltóság vezetőjét rendelkezni. A tűzhöz megérkező őrségnek sokszor harcolni kell azért, hogy eljusson a tűz színhelyéig, rendet és áttekintést ilyen körülmények között nem lehet elérni és a tűzoltóság vezetőisztje örülhet, hogy a közönség nem szedi szét, amikor folytonosan az eszméit és tanácsait igyekszik rátukmálni.

Súlyos vádak ezek s ha nem is fedik teljesen a valóságot, valami alapjuk mégis csak volt; ezt látni fogjuk később, amikor a tüzeset lefolyásával és a tüzesetnél jelen volt rendőrtisztviselők s önkéntes tűzoltótisztek valómásával foglalkozunk. (Folytatjuk.)

Felhívás az összes tagtestületekhez!

Síremléket Breuer Szilárdnak!

A mérhetetlen fájdalom, mely boldogemlékü volt vezérünknek, nemes Breuer Szilárdnak az örökkévalóságba történt elköltözése folyamánként minden magyar tűzoltószívet eltöltött, szűnőben van és tisztult lélekkel tekintünk vissza a magyar tűzoltóintézmény fejlődésében korszakot jelentő arra a tevékenységre, mely nemes Breuer Szilárd hervadhatatlan érdemeit örökíti meg s feledhetlenné teszi mindazok előtt, akik hozzá közel állottak.

Bár emléke él mindnyájunk szívében és élni fog mindenkoron, amíg magyar tűzoltók öröködnék a polgárság tűzbiztonsága felett, bajtársi szívünk sugallatát követve, kötelességünk e nemes férfiú emlékét látható módon is megörökíteni.

Ez a nemes érzés készítette az Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségét arra az elhatározásra, amellyel kimondotta, hogy egy megfelelő síremléknek közadakozásból történendő felállítása érdekében az Országos Szövetség kebelében egyesült testületekhez gyűjtési kérelemmel fordul.

A határozat végrehajtásaként immár felkérjük a Tagtestületeket, szíveskedjenek kebelükben szóbanlevő nemes célra gyűjtést indítani és a befolyó összegeket a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 23.297 sz. postatakarékpénztári csekkszámlájára befizetni akként, hogy a síremlék minél hamarabb felállítható legyen.

Hirdesse az emelendő síremlék a magyar tűzoltóintézmény önzetlen harcosainak soha el nem múló háláját és bensőséges kegyeletét.

Budapest, 1932 április hó 15-én.

Az Elnökség

Beérkezett adományok:

Márciusi számunkból áthozat	P 1612'58
Önkéntes Tűzoltótestület, Újfehértó	P 5'—
Önkéntes Tűzoltótestület, Budafok	P 15'—
Átvitel: P 1632'58	

Áthozat: P 1632'58	
Hajdú vm. Tűzoltószövetsége	P 30'—
Felmayer-gyár, Székesfehérvár	P 20'—
Önkéntes Tűzoltótestület, Veszprémvársány P 5'—	
Osszesen: P 1637'58	

Döntés Breuer Szilárd síremléke ügyében

Boldogemlékü Breuer Szilárd síremlékének tervezetere és elkészítésére a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség pályázatot hirdetett, amelyre beérkezett négy pályázótól összesen 12 pályamunka.

A pályázatok elbírálására a Szövetség elnöksége öttagú bizottságot küldött ki: Marinovich Imre dr elnökle mellett Papp Ferenc, Teasdale Ottó, Mátrai Antal és Sturm István személyében.

A bizottság folyó hó 13-án déli 12 órakor ült

össze és a beérkezett pályamunkák megtekintése után titkos szavazással meghozta döntését:

I. díjat 200 pengőt Antalffy né Femes B. Mária és Cser Károly Flórián I. műve;

II. díjat 150 pengőt Krisztián Sándor, Fajdalom II. műve;

III. díjat 100 pengőt Istók János és Müller Tibor, Kegyelet műve részére ítélte a bizottság.

Hozzászólás a törvényhatósági városok 1932. évi tűzrendészeti kimutatásához

A Tűzrendészeti Közlöny folyó évi március havi számában Erdély Ernő győri hivatásos főparancsnok összeállításában a vidéki törvényhatósági városok tűzrendészeti helyzetét feltűnítő kimutatás jelent meg, melyet a Tűzrendészeti Közlöny szerkesztője megjegyzésekkel és összehasonlításokkal kísért.

A kimutatásban a fenntartási költségeknél Székesfehérvár város 80.400 pengővel szerepel, mely összeget a Szerkesztő úr Miskolc város tűzoltóságának fenntartási költségeivel hasonlítja össze és ennek eredményeként szűr le megállapításokat.

Bár az összehasonlítás eredménye Székesfehérvár városára kedvező fényt vet, mégis az igazság érdekében szükségesnek tartjuk az alábbi tényekre rámutatni.

A szóbanforgó kimutatás nemcsak a városok által fenntartott hivatásos tűzoltóságokra terjeszkedik ki, hanem az egy-egy városban levő különböző jellegű — hivatásos, önkéntes és gyári — tűzoltóságok adatait is felöleli, mint-hogy egy város tűzrendészetének elbírálásánál a hivatásos intézmény mellett az önkéntes és gyári tűzoltóságok is számba veendők.

Ezen szempontból kiindulva, az adatszolgáltatás alkalmával — a lelkiismeretes közlés érdekében — a győri tűzoltófőparancsnokságnak 1932. évi február hó 20-án kelt 41/1933 T.p. számú átiratunk kapcsán megküldött kérdésben, a székesfehérvári városi tűzoltóság fenntartási költségei mellett külön-külön részleteztük a helybeli két gyári tűzoltóság fenntartására, a fenntartó vállalatok által fordított összegeket is.

Mint a fent hivatkozott adatszolgáltatásunkból megállapítható, a közölt részletezésben a MÁV helybeli javítóműhelyének tűzoltósága 21.800 P költséggel szerepel, mely összeg magában foglalja 14 hivatásos tűzór 1932. évi illetményét is.

A Felmayer kétfestő-gyár tűzoltóságának 1932. évi költségeként — a beszerzett adatok alapján — 2300 P nyert kimutatásunkban feltüntetést.

Ha összeadjuk a gyári tűzoltóságra a fenntartó vállalatok által fordított összegeket, így a leközölt kimutatásban szereplő 80.400 P-ből 24.100 P esik a gyári tűzoltóságokra és csak 56.300 P marad a városi tűzoltóság 1932. évi fenntartására.

Mint-hogy a szerkesztő úr összehasonlításánál a városok háztartása által elszámolt összegek képeznek alapot, az igazság érdekében még itt sem állhatunk meg, hanem a fent kimutatott összegből le kell vonni azt az 5611 P-t is, mellyel az Önkéntes Tűzoltó- és Mentőegyesület járult hozzá a tűzoltó- és mentőintézmény fenntartásához, melynek eredményeként a város háztartását terhelő, számszerűleg kimutatott költség 50.689 P.

Ezek szerint tehát, ha a városok költségvetésére terhelésre elszámolt összegeket vesszük alapul, egy tárgyilagos összehasonlítás mellett Székesfehérvár város csak 50.689 P-vel jöhet számításba.

Méghoz észrevételünket a kimutatáshoz fűzött összehasonlításhoz meg tesszük, ugyancsak a tárgyilagos bírálat érdekében nem mulaszt-

hatjuk el megjegyezni, hogy véleményünk szerint az egyes városok tűzoltóságainak ismerete nélkül, egyévi számadási eredmény alapján, a jelenlegi gazdasági viszonyok mellett valamely város tűzoltóságának felszereléséről megállapítást levonni nem lehet, mert vannak városok, melyek a korábbi években, jobb gazdasági viszonyok mellett tűzoltóságaikat a kor követelményeinek megfelelő felszereléssel látták el és ma, az állandó természetű személyi járandóságok és évenként megismétlődő dologi kiadások mellett csak csekélyebb költséggel járó beszerzésekre szorítkoznak anélkül, hogy tűzoltóságukra az elmaradottság bélyegét nyomhatnók rá.

Mint a kimutatáshoz fűzött megjegyzésből megállapítjuk, Szerkesztő úr megütközéssel veszi tudomásul, hogy nyolc évvel a 230.000—B. M. sz. rendelet megjelenése után Székesfehérváron hivatásos parancsnoki és tisztii állások szervezve nincsenek.

A tűzoltóságnak úgy szervezet, mint felszerelés tekintetében a helyi viszonyokhoz kell igazodni és a rendeleteket is az élet követelményeihez kell alkalmazni s így ott, ahol ahol a hivatásos tűzoltólegénység az önkéntes tűzoltóság kebelében megfelelő szakszerű vezetés alatt áll, hivatását a város közönségének teljes megalgedésére tölti be, a hivatásos parancsnoki és tisztii állások szervezése talán mégsem oly égetően szükséges és a jelen gazdasági viszonyok mellett — amikor a városok háztartása érdekében az okos takarékoság elvének érvényesítésével a személyi és dologi kiadások s az ezzel együtt járó létszámapasztások a m. kir. kormányhatóság rendelkezései értelmében napirenden vannak — nem is indokolt és keresztül sem vihető.

Egy tűzoltóság felkészültségét, cselekvőképességét nem azon körülmény határozza meg, hogy hivatásos avagy önkéntes parancsnok vezetése alatt áll-e, hanem annak szervezettsége, fegyelmezettsége, elméleti és gyakorlati felkészültsége és felszerelése.

Azt pedig, hogy egy tűzoltóság a fent részletezett követelményeknek megfelelően, ha a megfelelő felszerelés rendelkezésre áll, a megkívánt előképzettséggel, szakismerettel, ügyesretettel és gyakorlattal bír, időt, fáradságot nem kímélő önkéntes tűzoltóbiztosok is tudják oly mértékben biztosítani, mint olyan hivatásos tiszt, aki a viszonyok kényszerítő hatása alatt s kellő ügyesretet és hivatottság nélkül sodródott a tűzoltói pályára.

Minden bizonnyal, ha a székesfehérvári tűzoltóság nem felelt volna meg hivatásának, Székesfehérvár szab. kir. város közönsége az eltelt nyolc év alatt módját találta volna a hivatásos parancsnoki állás megszerzésének, különösen akkor, midőn főispáni székében az ország első tűzoltója ül.

A Székesfehérvári Önkéntes
Tűzoltó- és Mentőegyesület
parancsnoksága.

* * *

A Tűzrendészeti Közlöny március havi számában egy kimutatás jelent meg a vidéki törvényhatósági városok 1932. évi helyzetéről,

amely szerint Sopron sz. kir. városnak nincsen tolólétrája, sem lófogatú kocsija, ami a tekintetes szerkesztőséget a kimutatáshoz fűzött kommentárjában a következő két mondat leírására ösztönözte: „A műemlékekkel teli Sopronnak nincs tolólétrája. Egy magasabb épület égésénél — ha a beavatkozás a természetes feljárón esetleg lehetetlenné válik — létra hiányában a tűzoltóparancsnok »Imához« vezényelhet“.

Az általunk Erdélyi főparancsnoknak beküldött kimutatásban fel volt tüntetve az, hogy Sopronnak van lófogatú gépezetes tolólétrája és van két lófogatú szerkocsija. Gépezetes tolólétránkat a város 1885-ben szerezte már be a „Mágirus“-cégtől. A létra 22 méter magas és ma is kifogástalan állapotban van. Azonkívül van egy 18 méter hosszú kétkerekű kihúzó létránk és szerkocsijainkon több 16 méter hosszú háromrészű kihúzólétránk.

Hogy ez az Erdélyi féle táblázatból hogy maradt ki, nem tudom, de a nálunk megőrzött másolatban benne van.

Miután ez a kimutatás és a hozzá fűzött kommentár Sopron város tűzrendészetét a valóságnak meg nem felelő furcsa, sőt nevetséges színben tünteti fel, a sajtótörvény idevonatkozó pontjaira való hivatkozással teljes tisztelettel felkérem a tekintetes szerkesztőséget, hogy ezt lapjának következő számában helyreigazítani szíveskedjék.

Sopron, 1933 március hó 24-én.

Zügn
főparancsnok.

* * *

Legutóbbi számunkban közölt kimutatásra beérkezett nyilatkozatokat lapunk szűk terjedelme ellenére is teljes egészében közöljük és készséggel helyesbítjük. A tévedés onnan eredhet, hogy a számsorok összeállításánál egyes tételek kimaradtak, vagy összevonva állítottak be.

A Tűzrendészeti Közlöny minden sorát, szerkesztőjének tollát a magyar tűzrendészet előbbrevitelének gondolata hatja át, testületre, személyre való tekintet nélkül. Amikor egyes hiányokra (amelyek ez esetben nem állottak fenn) rámutat, mi sem áll távolabb tőle, mint-hogy bajtársait „furcsa vagy nevetséges színben“ tüntesse fel, hanem sokkal inkább az a cél vezet, hogy a sajtó erejével igyekezzen az illetékes közületre hatni az esetleges hiány pótlására.

Ugyancsak minden „megütkezés“ nélkül, csupán rendeletre való hivatkozással sorolta fel a kimutatásból azokat a törvényhatósági városokat, ahol hivatásos tiszti állás még nincs szervezve. Bármily tiszteletreméltók is a fentsorakoztatott ellenérvek, a törvényes rendelkezések Magyarországon kivételt nem ismernek. Ha még megemlítjük azt a 60 főre tehető, képzett fiatal szakértőt, akik a Magyar Országos Tűzoltótiszt-képző Tanfolyamot elvégezték és akiknek munkásságát az ország tűzrendészete működési tér hiányában nélkülözni kénytelen s akik ma kenyér nélkül állanak, akkor bizonyára helyes megvilágítást nyer a kérdés.

Szerkesztő

SZÖVETSÉGI ÜGYEK

Városi tűzoltóparancsnokok értekezlete

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség meghívására a városi tűzoltóparancsnokok folyó hó 2-án értekezletet tartottak a Szövetség Bástya-u. székházában, hogy az általános gazdasági válság folytán súlyos helyzetbe került tűzoltóságok ügyét megbeszéljék.

Az értekezlet elnöki tisztét *Teasdale Ottó* székesfővárosi főparancsnok töltötte be, akinek megnyitó szavai után *Erdély Ernő* győri főparancsnok ismertette az értekezlet célját, hogy az alant felsorolt tárgysorozathoz az ország különböző részéből összejött majd hetvenfőnyi tűzoltótisztnek helyi viszonyaikat figyelembe véve, módjuk legyen hozzászólni és az ezek alapján leszűrődött határozati javaslatokat előterjesszék a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségéhez, megfelelő eljárásra.

A határozati javaslatokat helyszűke miatt csak a jövő számunkban kezdjük közölni, most csupán a tárgysorozat pontjait és azok előadóit soroljuk fel:

1. Az önkéntes tűzoltóintézmény fejlesztése, a hivatásos tűzoltóságokkal való együttműködés szabályozása. Az önkéntes tűzoltóságok kárpótlása a szolgálatban eltöltött időért. Előadó: *Bojtor István*, Bihar vm. tűzfelügyelője.

2. Városi tűzoltóságok és szereinek megállapítása taktikai szempontból, fizetett tűzoltók legkisebb létszáma. Előadó: *Erdély Ernő* főparancsnok, Győr.

3. Milyen városi teendőkre használhatók fel a tűzoltóságok anélkül, hogy ezzel a kivonulás gyorsasága és biztonsága hiányt szenvedne. Előadó: *Démusz Endre* parancsnok, Makó.

4. Az országos tanfolyamot végzett tűzoltótisztek elhelyezésének biztosítása. Előadó: *Erdély Ernő* főparancsnok, Győr.

5. A kerületi tanfolyamok rendezésének szabályozása. A továbbképző tanfolyamok feladata és mérete. Előadó: *vitéz Roncsik Jenő dr* főparancsnok, Debrecen.

6. A légitámadás elleni védelem megszervezése a tűzoltóság keretében. Előadó: *Papp Ferenc* főparancsnok, Szeged.

7. Nyilvános előadások tűzrendészetének biztosítása, az ügyeletes szolgálatok szabályozása, az ügyeletes díjak lehető egységes megállapítása. Cséplőgépek ellenőrzése indulás és cséplés alkalmával. Előadó: *Bojtor István* Bihar vm. tűzr. felügyelője.

8. Tömlők és kisebb felszerelési tárgyak egységes beszerzése és ezáltal elérhető megtakarítások biztosítása. Előadó: *Erdély Ernő* főparancsnok, Győr.

9. Egyenruházati kérdések szabályozása és megállapítása, a közös beszerzés előnyei. Előadó: *Kónya Imre* parancsnok, Kecskemét.

10. Az autószerkek üzembentartásának olcsóbbá tétele, a mezőgazdák részére szállított kedvezményes benzinnel a tűzoltóság részére való biztosítása, a tűzoltószerkeknek közutiadó aluli mentesítése. Előadó: *Papp Ferenc* főparancsnok, Szeged.

11. A vidéki tüzekhez való kivonulás feltételeinek megállapítása és az ezzel járó költségek biztosítása. Előadó: *vitéz Zombory József* parancsnok, Sátoraljaújhely.

12. A tűzoltókat érhető baleset alkalmával a kártalanítás ügye. Előadó: vitéz Roncsik Jenő dr főparancsnok, Debrecen.

13. A közüzemi autók személyzetének, valamint a városi altiszteknek felhasználása a tűzoltói szolgálatban. Előadó: Kiss Ferenc parancsnok, Kiskúnfélegyháza.

14. A biztosítótársaságok bevonása a tűzrendészeti munkába, a költségek megfelelő hányadának általuk való elvállalása, tűzoltójárulék fizetésére való kötelezés. Előadó: Kónya Imre parancsnok, Kecskemét.

15. Tűzoltótisztek szakértői díjának megállapítása. Előadó: vitéz Roncsik Jenő dr tűzoltófőparancsnok, Debrecen.

16. A vármegyei tűzrendészeti felügyelőkkel való együttműködés. Előadó: Papp Ferenc főparancsnok, Szeged.

17. Az Országos Tűzoltó-Szövetség alapszabálymódosításának alapelve. Előadó: Erdély Ernő főparancsnok, Győr.

18. Vidéki tűzoltótisztek részére a fővárosban beszerezhető kedvezmények biztosítása (szállás, étkezés, múzeumok, színházak, kabarék, mozik stb.). Előadó: Falussy Károly MÁV tűzrendészeti felügyelő, Budapest.

19. Kerületi tűzoltóközpontok. Előadó: Domoikos Andor parancsnok, Vác.

20. A köteles tűzoltóságok megszervezése, váltásdíj. Előadó: Mózes László parancsnok, Zalaegerszeg.

21. Az önkéntes tűzoltóságok gazdasági biztosítása. Előadó: Pauliny Béla parancsnok, Hajdúnánás.

A tárgysorozat pontjai felett értékes vita indult meg és azok különböző szemszögből való megvilágítása után fogadták el a határozati javaslatokat, melyek valóban visszatükrözik az ország tűzoltóságának véleményét.

Az értekezlet *Marinovich* Imre dr ügyvezető alelnök zárószavaival ért véget.

Délután az értekezlet résztvevői megtekintették a fővárosi tűzoltóság központi őrségét. A vendégeket Teasdale Ottó főparancsnok kalauzolta és bemutatta a gázálarcos rohamcsapatot, különböző gázvédő-készülékeket, majd haboltást, szénsavoltást, poroltást, világító- és szellőző-berendezéseket szakzerű előadás keretében. A tökéletesen végrehajtott próbariasztás után, szakismeretekben gyarapodva, egy kellemes nap emlékével tértek haza otthonukba az értekezlet résztvevői.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségi ülése Budapesten, 1933 április 1-én

Az elnöki széket *Marinovich* Imre dr ügyvezető alelnök foglalta el, aki az ülést a határozatképességgel megállapítása után megnyitotta.

Elnöklő napirend előtt megemlékezett *Dittrich József* székesfővárosi tűzoltóparancsnok elhunytáról, akinek értékes, fáradhatatlan munkásságát az elnökség fájdalmasan fogja nélkülözni.

Elnöklő bejelenti, hogy boldogult emlékü fenségesebb véinöknök, *József* kir. hercegnek századik születésnapja alkalmából a győri tűzoltóság udvarán a szobrát *Erdély* Ernő főparancsnok az Országos Szövetség nevében is megkoszorúzta. Elnökség elhatározta, hogy a kegyeletes megemlékezésről jelentést tesz *József* kir. hercegnek.

Főtítkárral ismertette Tolna vármegye tűzrendészeti felügyelőjének és a Gyöngyösi Önkéntes Tűz-

oltó- és Mentőtestületnek beküldött évi jelentését, amelyekből az elnökség örömmel vette tudomásul, hogy a súlyos gazdasági viszonyok dacára, visszaesés nem tapasztalható.

Főtítkár bejelenti, hogy *Dittrich* József elhunytával megüresedett elnökségi előadói tisztségre a székesfővárosi tisztikar *Szilvay* Kornél főtisztet küldte ki.

Elnökség tudomásul vette vitéz *Roncsik* dr előadó bejelentését, hogy a *Credo* előadása körül elkövetett visszaélések miatt feljelentést tett a budapesti főkapitányságnál.

Elnöklő bejelenti, hogy a szövetségi székház emeleti bérlője lakbérének leszállítását kérte. Elnökség ifj. *Vass* István dr lakbérért 1933 április hó 1-től kezdődőleg évi 1800 pengőben állapította meg.

Elnökség a Békés vármegye által rendezett továbbképző tanfolyam hallgatói számára a szakönyvek ötvenszázalékos kedvezménnyel való kiadását engedélyezte.

Elnöklő bemutatta a számvizsgáló bizottság jelentését az Országos Szövetség számadásáról és pénztárvizsgálatáról.

Elnöklő bejelenti, hogy a Zalaegerszegen folyó évben megtartandó országos választmányi ülés tárgysorozatának megállapítására tárgyalást folytatott. Elnökség a választmányi közgyűlés időpontját június hó 5. és 6-ára tűzte ki s egyben kimondotta, hogy rendkívüli nagygyűlést a nagy távolságra és költségre való tekintettel, Zalaegerszegen nem tart.

Vitéz *Roncsik* dr előadó bejelenti, hogy a Megelőző Tűzrendészet II. kötete elkészült. Elnökség a könyv előállításának költségeit utalványozta.

Elnökség *Seltenhoffer* soproni cégnél hirdetési díjból származó hátraléknak bírói úton való behajtására az engedélyt megadta.

Főtítkárral bejelenti, hogy a Budapesti Önkéntes Tűzoltótestület április hó 5-én tartja 22.000-ik őrségét, hagyományos ünnepi formák között. Elnökség *Marinovich* Imre dr alelnököt kérte fel képviselőre.

Papp Ferenc előadó bejelenti, hogy a kéményseprési szabályrendelet tárgyában a belügy-, majd a kereskedelemügyi minisztériumban tartott ankétán az elnökség képviselőjében részt vett. Az értekezlet a kéményseprésre vonatkozólag az Országos Szövetség javaslatát fogadta el. Hozzászóló *Teasdale* alelnök bejelenti, hogy a kéményseprés kérdésében ezután nem az iparhatóság, hanem az építésrendőri hatóság intézkedik.

Elnöklő bejelenti, hogy a levettéknek a tűzoltószervezetekbe való bevonása érdekében az Országos Testnevelési Tanácshoz intézett felterjesztésre beérkezett válasz szerint a testnevelési szervek a tűzoltótestületek támogatásában nem mehetnek el odáig, hogy elvállalják a tűzoltói kiképzést is, vagy hogy átengedjék a levettefoglalkoztatásra szánt idő egy részét.

Benda előadó Vas vármegye Tűzoltó-Szövetségének megbízásából felkérte az Országos Szövetség elnökségét, hogy a vasvári és szentgotthárdi testületek jubileumán képviseltesse magát. Elnökség képviselőre *Vida* Pál, illetve *László* István elnökségi előadókat kérte fel s egyben kimondotta, hogy választmányi ülést a folyó évben Szentgotthárdon nem tarthat.

Erdély előadó bejelenti, hogy elkészítette a biztosító intézeteknek a tűzoltói kiadások fenntartásához való hozzájárulás szabályozására vonatkozó javaslatát.

Elnökség tudomásul vette Moson vármegye Tűzoltó-Szövetségének bejelentését, hogy június 18-tól

július 2-ig Magyaróvárrott kerületi tanfolyamot rendez.

Papp Ferenc előadó bejelenti, hogy a szerűrendelet módosítása tárgyában a belügyminisztériumban értekezleten vett részt. A vármegyéktől érkezett vélemények túlnyomórészen a rendelet változatlan meghagyása, vagy lényegtelen módosítása mellett foglaltak állást.

Főtítkár bejelenti, hogy a múltévi tagsági díjakat még nem minden vármegyei szövetség fizette be. Elnökség elhatározta, hogy felkéri a vármegyék alispánjait a tagsági díjak befizetésének szorgalmazására.

Erdély előadó javaslatára elnökség elhatározta, hogy *Wagner Antal* bécsi tűzoltóparancsnokot főparancsnoki szolgálatának 10. évfordulója alkalmából a Szövetség díszjelményével tünteti ki.

Erdély előadó bejelenti, hogy az alapszabályok módosítására kiküldött bizottság április hó 1-én ülést tartott. Elvi kérdések tisztázása után elnökség utasította a bizottságot végleges javaslattételre.

Erdély előadó bejelenti, hogy a városok tűzoltóparancsnokai április 2-án értekezletet tartanak, délután pedig a fővárosi tűzoltólaktanyát tekintik meg, ahol alkalmuk lesz a legújabb tűzoltószerkeket tanulmányozni.

Elnöklő ismertette a belügyminisztérium leiratát, hogy a miniszterközi bizottság Zala vármegyei községi költségvetéseinek felülvizsgálata alkalmával a vármegye 152 községében a tűzoltó szaktanfolyamok költségeire felvett összegeket jóváhagyta, így most már a vármegyében a kerületi tűzoltótanfolyam rendezése biztosítva van.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést berekesztette.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség segélyzőpénztárának elnökségi ülése Budapest, 1933 április 4-én

Az elnöki széket *Marinovich Imre* dr ügyvezető alelnök foglalta el, aki az ülést a határozatképeség megállapítása után megnyitotta.

Falussy titkár a múlt ülés óta segélyben részesített tagtestületek tűzoltóinak névsorát és a részükre folyósított összegeket ismertette.

Segélyben részesültek: *Hakkel József* tűzoltó (Nyáregyháza) 56, *Grenyó Pál* tűzoltó (Terény) 12, *Gombos Kálmán* tűzoltó (Pusztarádóc) 16, *Kovács László* tűzoltó (Karcag) 20, *Balogh Sándor* tűzoltó (Karcag) 20, *Kosztai Sándor* tűzoltó (Hajdúdorog) 66, *Koltai József* tűzoltó (Albertfalva) 28, *László András* tűzoltó (Eger) 104, *Lukács Ignác* tűzoltó (Eger) 54 pengő.

Elnökség a bejelentéseket jóváhagyólag tudomásul vette.

Falussy titkár bejelenti, hogy *Szondi Lajos* nyáregyházi önkéntes tűzoltót, aki a községben rendezett táncmulatságon szolgálatot teljesített, egy zavargást okozó katona odalfegyverével leszúrta. A katonát a m. kir. honvédtörvényszék hat évi fegyházra ítélte.

Tekintettel arra, hogy nevezett tűzoltó szolgálatából kifolyólag — *bár nem tűzoltói működés közben* — lelte halálát, javasolja, hogy méltányosságból a jövőre vonható minden következtetés nélkül 300 pengő egyszersmindenkorra szóló végkielégítés hátramaradottai részére kiutaltassék. Elnökség így határozott.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést berekesztette.

MEGHIVÓ

Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye Tűzoltó-Szövetsége folyó évi május hó 6-án, 11 órakor, tartja rendes tavaszi közgyűlését, ezt megelőzőleg pedig választmányi ülését a vármegyei háza kistermében.

Ezen közgyűlésre, illetve választmányi ülésre a tagokat tisztelettel meghívjuk.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az 1932. évi jelentés előterjesztése és tárgyalása.
2. Az 1932. évi zárószámadás tárgyalása.
3. Ügyvezető-alelnök választása.
4. Kerületi tanfolyam rendezése.
5. Versenyek rendezése.
6. Esetleges indítványok tárgyalása, amelyek a közgyűlést megelőzőleg öt nappal az elnökséghez benyújtandók.

Budapest, 1933 április hó 14-én.

Balás dr   *Erdélyi dr*   *Petheő*
id. titkár   alispán, elnök   id. ügyv. alelnök

2207/1930. sz.

ÉRTEŚITÉS

A „Tűzrendészeti Közlöny“ 1930. évi novemberi számában közzeltük a m. kir. belügyminiszter 257.349/1930. VII. sz. rendeletét, melyben az egyenruhát viselő egyéneknek fokozottabb mértékben való ellenőrzését elrendeli. Egyben kötelezi azon egyesületeket és szervezeteket, melyek tagjai — jóváhagyott alapszabályaik alapján — egyenruhát viselhetnek, hogy *tagjaikat arcképes igazolvánnyal lássák el.*

Elnökségünk elhatározta, hogy az igazolványt és arcképet befogadó kis könyvalakú tokokat, a lehető alacsony ár elérése és az egyöntetűség biztosítása céljából tömegesen rendel meg és tagtestületeinek szükség szerint rendelkezésére bocsátja.

Ilyen igazolványtokok kétféle minőségben rendelhetők és pedig:

I. Vászomburkolatban ára darabonként 40 fillér.

II. Bőrburkolatban ára darabonként 80 fill.

A megrendelést legelőszörűbb a 23.297. számú csekkszámunk javára kiállított befizetési lap hátlapján eszközölni, mert az igazolványtokokat csak a vételár beérkezése után szállíthatjuk.

Elnökség

HÍREK

Királyi díszérem. A m. kir. belügyminiszter a tűzoltás és mentés terén 25 éven át teljesített érdemes tevékenység jutalmazására alapított díszéremet a következőknek adományozta: *Alaksza Kálmán* törzsszermester, *Kiss Mihály* őrmester, *Lajkó Károly* csövezető, *Styevonka László* segédcsovezető (Budapest hiv.), *Berecz Vilmos* parancsnok (Budapest, m. kir. áll. gépgyár), ifj. *Molnár István* szakaszparancsnok, *Babos István* törzsszermester (Veszprém), *Baracska Elek* alparancsnok (Alsóság), *Ubrankovics Ernő* parancsnok (Galgahévíz), *Gyórfy Tihamér* parancsnok, *Kotschy Ede* alparancsnok, *Molnár Pál* szakaszparancsnok, *Busch István* szertáros, *Mogyorósi Ferenc* őrparancsnok, *Loristyék István* őrparancsnok, *Cseresnyés Ernő* dr. orvos (Dunakeszi), *Czvach József* tb. parancsnok (Isaszeg), *Cseri István* őrparancsnok, *Theisz János* tűzoltó (Kisújszállás), *Zappert Károly* parancsnok, *Fejér Mihály* alparancsnok (Rákosliget), *Korozs Lajos* őrparancsnok, *Payer Ágoston* őrparancsnok, *Tóth Antal* őrvezető (Maklár), *Wispel János* elnök, *Streck János* alelnök, *Nowak István* tűzoltó, *Treuer György* titkár, *Streck János* tűzoltó, *Plankenauer István* szertárnok, *Wolf János* tűzoltó, *Streck András* tűzoltó, *Wolf János* tűzoltó (Horvátjárfalu), *Kul János*, *Horváth* parancsnok (Harc), *Érsek Imre* elnök (Kisbodak), *Somos Béla* parancsnok (Besenyőtelek), *Schwertl Nándor* parancsnok (Paks), *Szücs Sándor* főtanácsos, *Szabó Ármin* dr. főorvos, id. *Vojtkó András*, *Varga János*, *Haller Ignác* őrparancsnok (Miskolc, önk.), *Koncz András* őrparancsnok, *Lengyel András* őrparancsnok (Nagyszáta, önk.).

Pouderoux ezredes, a párizsi tűzoltóság parancsnoka, aki az elmúlt évben járt Budapesten és Győrött és a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a magyarországi tűzrendészeti viszonyokról, nyugodalomba vonult. Ez alkalomból értékes szolgálatainak elismerésül tábornokká léptették elő. Szövetségünk elnöksége átiratban üdvözölte előléptetése alkalmából.

Járási tűzrendészeti felügyelő felmentése és kinevezése. Pest vármegye alispánja *Bokross E. Béla* kalocsai járási tűzrendészeti felügyelőt saját szerelmére, megbízása alól buzgó szolgálatának elismerése mellett felmentette és helyére *Kelemen János* kalocsai tűzoltóparancsnokot nevezte ki.

A Bajai Önkéntes Tűzoltótestület március 25-én tartotta ezévi rendes közgyűlését *Knézy Lehel* elnökülésével nagyszámú tag jelenlétében.

A nagy gonddal és ügyesen összeállított parancsnok jelentésében vitéz *Losonczy György* parancsnok beszámolt a múlt év történetét, különösen kiemelve a jubiláris ünnepeket és kifejtette, hogy ezek, valamint az emlékkönyv kiadása mily kedvező hatással voltak a Testület további fejlődésére.

A folyó évi költségvetés tárgyalása előtt *Bráde Rensó* pénztáros betérjesztette a választmány azon javaslatát, hogy a testület 60 éves fennállásának emlékére jubileumi segélyalapot létesítsen abból a célból, hogy azon önkéntes tűzoltók, akik legalább 15 éven át egyfolytában becsülettel szolgálták ezen intézményt, a testületi intézmény zászlaját és a tűzoltói szolgálatból már többé-kevésbé kiöregedtek, a segélyalapot mindenkor helyzetéhez képest ezek olyan va-

Néhány használt tűzoltósíkat veszünk.

Ajánlatokat a fejbőség és ár megjelölésével kérünk.

Önkéntes Tűzoltótestület, Szakály (Tolna vm.).

laminek a vételárához megfelelő segélyt kapjanak, amellyel további egzisztenciájuk többé-kevésbé biztosítható. Az alap létesítése céljából a jubiláris év pénzmaradványából 600 pengő volna hivatásandó, mely összeg aztán minden évben a bruttó bevétel 25 százalékával volna dotálendő.

Prigly Károly, a testület örökös tb. elnöke és egykori főparancsnoka, a legnagyobb örömmel üdvözli a választmány ezen javaslatát és kifejti, hogy szebben és méltóbban nem lehet honorálni azoknak a munkásságát, akik testi épségük kockáztatásával sietnek embertársaik életének és vagyonának megmentésére. Örömmel konstatálja, mily bajtársi egyetértésben és szeretettel dolgozik a hivatásos tűzoltóság az önkéntes tűzoltókkal, mennyi érzék és igyekezet van a testület jelenlegi vezetőségében az ily kérdések helyes megoldására és a legnagyobb lelkesedéssel csatlakozik az előterjesztett javaslathoz, amelyet természetesen az egész közgyűlés egyhangúan elfogadott.

Tűzoltói ünnepély Hatvanban. Lélekemelő ünnepség keretében tartotta folyó évi április hó 8-án a Hatvani Önkéntes Tűzoltótestület évi rendes közgyűlését. Ez alkalommal adta át a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség ügyvezető alelnöke, *Marinovich Imre* dr. h. államtitkár *Hirling Gyulának*, a Hatvani Önkéntes Tűzoltótestület érdemekben gazdag és minden áldozatra kész, nemesszívú parancsnokának a lengyelországi tűzoltószövetség díszérmét.

Az ünnepélyes keretek között lefolyt közgyűlésen megjelentek a község vezetői és illusztris képviselői. Ez alkalommal hozták tudomására *Erdélyi Ernőnek*, Győr sz. kir. város tűzoltófőparancsnokának, hogy a Testület — különösen a múlt évi győri naggyűléssel kapcsolatos országos verseny alkalmával kinyilatkoztatott szíves és őszinte vendégszeretetéért — őt a testület tiszteletbeli parancsnokává megválasztotta.

Az ünnepélyen az országos szövetséget *Marinovich Imre* dr. üv. alelnök és *Falussy Károly* szöv. titkár képviselték. Magas szárnyalású beszédet mondtak *Marinovich Imre* dr. alelnök, *Erdélyi Ernő Széke* Benedek, vm. tűzrendészeti felügyelő.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség folyó évi június hó 5-én és 6-án tartja országos választmányi közgyűlését Zalaegerszegen. A közgyűlés napirendje a következő:

Június 3-án, szombaton: A koradélutáni órákban érkezik az elnökség. Délután 5 órakor a Zalaegerszegi Önkéntes Tűzoltótestülettel együtt a temetőben megkoszorúzzák az egyesület elhunyt alapító tagjainak sírját. Beszédet mondanak *Marinovich dr. alelnök* és *Czobor Mátyás* polgármester. Utána délután 6 órakor elnökségi ülés a vármegyeháza közgyűlési termében. Ezután közös vacsora.

Június 4-én, vasárnap: Reggel 8 órakor ünnepélyes istentisztelet, utána a hősök emlékművénel tisztelegés. 9 órakor a Zalavármegyei Tűzoltó-Szövetség 50 éves, 10 órakor a Zalaegerszegi Önkéntes Tűzoltótestület 60 éves jubileumi díszközgyűlése. Fél 2-kor díszebéd. Délután 5 órakor a zalaegerszegi tűzoltóság bemutató gyakorlata, 6 órakor kerti táncmulatság az Önkéntes Tűzoltótestület javára.

Június 5-én, hétfőn: Dél előtt 10 órakor a Magyar Tűzoltótisztek Országos Egyesületének választmányi, utána közgyűlése. Ebéd. Délután 1 órakor postautóbuszokon kirándulás Hévíz-fürdőre, illetve

HASZNÁLT	→	vesz és cserél
gramofon	→	ROZGONYI és RÉVAI
LEMEZT	→	KOSSUTH LAJOS-U. 5

a keszthelyi balatoni strandfürdőre. Elutazás este Keszthelyről és Balatonszentgyörgy állomásról (vagy vissza Zalaegerszegre).

Elszállásolás szállodákban, privát házaknál és csoportos tiszti szállásokon. Úgy a lakás, mint az étkezési árak előre lesznek megállapítva. A meghívók, minden részletre kiterjedő tájékoztatók április hó közepéig a nyári vasúti menetrend megjelenésével azonnal szét lesznek küldve.

A Budapesti Önkéntesek 22.000-dik őrsege. Folyó évi április hó 5-én, hagyományos ünnepi formák között, tartotta 22.000-dik éjjeli őrseit a Budapesti Önkéntes Tűzoltótestület, mely alkalommal az őrseg tagjait a tisztikar adta. Az ünnepély a székesfővárosi tűzoltóság központi laktanyájában folyt le, résztvettek azon a belügyminiszter képviselőjében *Kontz Endre dr.*, miniszteri tanácsos, *Kempelen Rezső*, műszaki főtanácsos, a székesfőváros III-ik ügyosztályának vezetője. A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetséget *Marinovich Imre dr.*, h. államtitkár, ügyvezető alelnök képviselte, jelenvolt a fővárosi tűzoltóság tisztikara teljes számban.

Az őrseg beosztása után *Szalay Lajos dr.* parancsnok jelentést tett először a belügyminiszter, azután a székesfőváros képviselőjének és végül a hivatásos tűzoltóság főparancsnokának.

Kegyeletes szavakkal emlékezett meg a testület mártírjairól, s arról a lankadatlan munkásságról, amelyet a testület immár 70 esztendő óta kifejt. Végül kérte a hatóságok képviselőit, hogy eddigi támogatását a testülettől továbbra se vonják meg, mert a testület, amely a legnehezebb időkben is sziklaszilárdan megállotta a helyét, Isten, Király és Haza jegyében dolgozik a székesfőváros közönségének tűzbiztonsága érdekében, valóban méltó a megbecsülésre és a támogatásra.

Ezután az országos szövetség nevében *Marinovich Imre dr.* üdvözölte a fényes multra visszatekintő önkéntes testületet, aki ezelőtt 50 évvel a testületben tette le a tűzoltói fogadalmat és szegődött katonájává a tűzoltóintézménynek.

Végül *Kempelen Rezső* tanácsnok biztosította a testület vezetőit a székesfőváros további támogatásáról és a testület minden egyes tagját a további munkásságra, kitartásra buzdította.

Belül mézgázott tömlők. Lapunk decemberi számában hírt adtunk arról, hogy egyik budapesti gyár belülmézgázott tömlők gyártására rendezkedett be.

Újabban egyik ismert kendertömlőket gyártó cég közölte velünk, hogy szintén előállít a követelményeknek megfelelő, magyar anyagból, magyar munkával készült belülmézgázott tömlőt.

Örömmel közöljük a hírt, már csak nemzetgazdasági szempontból is, hogy jövőben a vásárlásnál magyar pénzért magyar munkásnak adunk kenyeret és nem szorulunk e tekintetben sem külföldi árura.

**„Nagara“ jegyű
kendertömlő
propaganda árban**
(országos szabványú méret)
18 atm. effektív nyomásra
fm-ként ar. P **2.-**
Incl. fázisadó, beszállítva

Gyártja és forgalomba hozza:

LINUM-TAUSSIG
lenfonó- és szövőipar rt.
Budapest, V, József-tér 8

A Tóalmási Önkéntes Tűzoltótestület március hó 25-én tartotta népes alakuló közgyűlését. A község főjegyzője ismertette a testület megalakulásának körülményeit, majd a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség képviselőjében megjelent *Marinovich Imre dr.*, h. államtitkár, ügyvezető alelnök intézett buzdító beszédet a megalakuló új testülethez. A vármegyei Tűzoltó-Szövetséget a közgyűlésen *Hajós Emil* járási tűzrendészeti felügyelő képviselte.

Felhívás a győri kerületi tűzoltószaktanfolyam látogatására. Győr szab. kir. város a magyar kir. belügyminiszter úr 230.000/1925. számú rendeletének 17. §-a és a 254.300/1928. számú belügyminiszteri rendelet alapján Győrött, 1933. évi június hó 11-től 24-ig kerületi tűzoltószaktanfolyamot tart.

A 254.300/1928. B. M. sz. rendeletének 27. §-a szerint önkéntes-, vállalati- és kötelezett tűzoltóság parancsnoka vagy tisztje csak az lehet, aki ily kerületi tűzoltószaktanfolyamot sikerrel elvégzett és arról bizonyítványt kapott.

A győri kerületi tanfolyamra a jelentkezés határideje folyó évi május hó 25. Csak 20 és 42 év közti, testileg alkalmas, az előadások megértéséhez kellő szellemi képzettséggel bíró, büntetlen előéletű és nemzeti szempontból teljesen megbízható jelentkezők vehetők fel. A hallgatók legkisebb létszáma 25, legnagyobb 50. A tanfolyam tandíja 40 pengő, amelyért a hallgatók díjtalan elszállásolást, tanönyveket és szükséges felszerelést kapnak. Akik a kedvezményes ellátásra igényt tartanak, a jelzett összegben felül még 40 pengőt tartoznak fizetni, amelyért bőséges reggelit, ebédet (három tál étel) és vacsorát (húsétel) kapnak.

A sikerrel vizsgázott hallgatók a 245.300/1928. számú belügyminiszteri rendelet 26. §-ában elrendelt országos érvényű „Bizonyítvány“-t kapnak.

A tanfolyamot záróvizsga fejezi be, ennek sikeres elvégzéséről a hallgatók a 245.300/1928. B. M. rendelet 26. §-ában előírt országos érvényű bizonyítványt kapnak, amely önkéntes-, gyári- és kötelezett tűzoltóságok parancsnoki és tiszti állásainak betöltésére képesít.

A felvett hallgatók rangjelzés nélküli szabályszerű egyenruhában sisakkal és övvel június 11-én, délután 3—7-ig tartoznak a győri tűzoltólaktanyában jelentkezni. Akinek egyenruhája vagy felszerelése nincs, annak a tanfolyamparancsnokság bocsát rendelkezésére. Mindenki tartozik zárható katonai ládát vagy bőröndöt magával hozni.

A kerületi szaktanfolyam hallgatói szigorú fegyelem alatt állanak, közvetlen fegyelmi hatóságuk a tanfolyam parancsnoka, aki a 249.793/1929. VIII. B. M. rendelet 6. §-ában felsorolt eszközöket alkalmazhatja.

Győr, 1933 március 20.

Szauter Ferenc dr. sk. *Erdély Ernő* sk.
polgármester, főparancsnok,
a tanfolyam felügyelője. a tanfolyam parancsnoka.

„Eger város tűzrendészete a XVIII. században“ című közleményünket, anyagtorlódás miatt, legközelebbi számunkban folytatjuk.

Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr.
Pest-Pilis-Solt-Kiskún várm. tűzrendészeti felügyelője

Lapkiadó bizottság:

Keresztes János, Köhler István, Mátrai Antal

A MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG KIADVÁNYAI**SZAKKÖNYVEK:**

A. „Tűzrendészet“ I, II, III, V, VI, VII. (Ezen füzetek egyenként is kaphatók).	7.50 P
I. Erdély Ernő: A tűzoltóságok szervezése, felszerelése, szolgálata, ügykezelése	1.— P
II. Vitéz Roncsik Jenő dr: Megelőző tűzrendészet	2.— P
III. Erdély Ernő: A tűzoltás szabályai	2.— P
V. Balogh Dezső dr: Első segélynyújtás baleseteknél	1.— P
VI. Erdély Ernő: Vízszerezés	1.— P
VII. Köhler: A fecskendő és tartozékai és Erdély: A tűzoltószerek kipróbálása, gondozása és működési zavarai	1.— P
Papp Ferenc: Tűzrendészeti Közigazgatás Kézikönyve füzve 20 P, kötve	22.— P
Papp Ferenc: Külföldi tűzoltóságokról	1.60 P
Teasdale Ottó: A tűz és robbanás veszélye	10.— P

SZABÁLYZATOK:

Tűzoltógyakorlati szabályzat	2.— P
A tűzoltógyakorlati szabályzat kivonata	—30 P
Szolgálati szabályzat	1.20 P
Tűzoltóverseny gyakorlati szabályzata	—50 P
Egyenruházati és rangjelzési szabályzat, színes ábrákkal	4.— P
Éremszabályzat	—60 P

BELÜGYMINISZTERI RENDELETEK:

230.000/1925. B. M. sz. Tűzrendészeti kormányrendelet	—40 P
254.300/1928. B. M. sz. kormányrendelet a tűzoltótanfolyamokról	—40 P

Fenti kiadványok tanfolyamok részére a tanfolyamparancsnokság útján 50%-os kedvezménytel rendelhetők meg.

EGYÉB SZAKKÖNYVEK:

Erdély Ernő: Tűzesetek nyomozása	1.50 P
Petróczy István ny. repülőezredes: Veszélyben minden magyar város	1.50 P
Rehák Tamás: Mótoros fecskendők és szerek, kötve	8.— P
Tíz példány rendelése esetén 6.— P, füzve	5.50 P

SZÍNEMŰ:

Techlár Ernő: Credo	2.— P
-------------------------------	-------

KÖNYV:

Ortutay József: Néhai József főherceg élete	3.— P
---	-------

NYOMTATVÁNYOK:

Alapszabály önkéntes tűzoltótestületek részére (darabonként)	—40 P
Díszokmányúrlap . . . . . (Egyszerűbb 1.— P)	2.— P
Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez (darabonként)	—02 P
Tűzoltóigazolványtok vászonburkolatban (darabonként)	—40 P
Bőrburkolatban (darabonként)	—80 P

SZOLGÁLATI ÉRMEK:

V. éves 2.—, X. éves 3.—, XV. éves 6.—, XX. éves 7.—, XXV. éves 11.—, XXX. éves 12.—, XXXV. éves 15.—, XL. éves 16.— P.
Éremszalag —.70, igazolványlap —.30 P.

Királyi díszérem kicsinyített mása . . . 1.— P

Az érme árát és a netáni tagdíjhátralékot, a szabályszerű névkimutatással a 23.297. számú postacsekk útján előre küldendő be.

Elnökségi ülés határozata alapján utánvétellel semmit sem küldhetünk, a megrendelés alkalmával a beküldendő pénzüsszegeket szíveskedjék csekkszámaink szerint elosztva, a következő számokra előre befizetni: Országos Szövetségi tagdíjak, szolgálati érmek, szakkönyvek, nyomtatványok és minden egyéb befizetés 23.297, Segélyező-pénztári tagsági díjak 57.453, Tűzrendészeti Közlöny előfizetése és hirdetések 57.454. A csekklap hátlapján az összeg rendeltetése feltüntetendő

Világhírű

KERÉKPÁROK	Ékszeresek
VARRÓGÉPEK	Zseb- és falórak
ALKATRÉSZEK	Alpacca evőeszközök

DIADAL ÁRUHÁZ SVÁJCIÓRAHÁZ
BUDAPEST, VII, THÖKÖLY-ÚT 26. SZ.

TELEFON 40-4-38

Megkönnyített fizetési feltételek mellett
részletre is
Saját javítóműhelyek

A
tűzoltóságot
támogatja
ha hirdeti a

„Tűzrendészeti Közlöny“-ben!

Nyers, csersavval impregnált és

BELÜL MÉZGÁZOTT TŰZOLTÓ-KENDERTÖMLŐKET
GYÁRT ÉS FORGALOMBA HOZ

LINUM-TAUSSIG LENFONÓ- ÉS SZÖVŐIPAR RT. BUDAPEST, V, JÓZSEF-TÉR 8
GYÁRAK: BUDAPEST-KELENFÖLD ÉS GYŐR

Magyar anyag — magyar munka!

Magyar anyag — magyar munka!

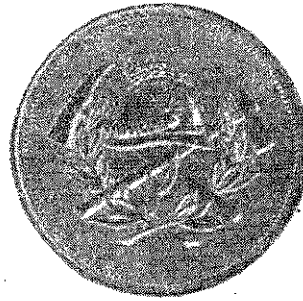
KÖHLER ISTVÁNfecskendő-, szivattyú- és
tűzoltófelszerelés gyára

Budapest, X, Korponai-utca 21

Gyárt: modern motoros, turbinás és dugattyús tűzoltó fecskendőket, tűzoltószereket, felszereléseket és szivattyútelepeket a tűzoltás és üntözés céljaira

MÁTRAI ANTAL ÉS TÁRSA R.-T. BUDAPEST

Gyárt: kézi- és motorfecskendőket, mindenféle létrákat, motollákat, vízfordó- és üntöző-lajtákat, szerkoeskat. Mindennemű tűzoltófelszerelési cikkek raktárról kaphatók

I, FEHÉRVÁRI-ÚT 98. SZ.
KÖZPONTI IRODA és GYÁRI TELEFON: 59-0-01
Alapítva: 1896. évben**WALSER
FERENCZ**TELEFON
91-3-46BUDAPEST, VI
LOMB-UTCA 84-86TŰZOLTÁSI SZEREK
ÉS SZIVATTYÚK GYÁRA, HARANG-
ÉS FÉMÖNTÖDE :-

Morzsányi J.

BUDAPEST, IV,
Eskü-út 5. szám

Gyárt: tűzoltó- és sporttermeket, zászlókat, zászlószegeket, mindennemű jelvényeket, felirati zománctáblákat, gumibélyegzőket

Alapítva 1870

FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., BUDAPEST, I.

A BUDAPESTI HIVATÁSOS TŰZOLTÓSÁG SZÁLLÍTÓJA

GYÁRT: **BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT**
KIVÁNT MÉRETEKBEŒN ÉS NYOMÁSIG

LEVÉLCÍM: 113. POSTAHIVATAL, POSTAFIÓK — TELEFON: 58-8-80

HAZAI
GYÁRTMÁNY!

MINDEN KAPHATÓ

A

PÁRISI NAGYÁRUHÁZ-BAN

„TOTAL“

a tűzoltókészülékek királya!

Folyékony szénssavval működik és száraz porral olt és ezért télen nem fagy be, nyáron nem párolog el; sikeresen olt mindenféle tüzet, tehát a veszélyes folyékony anyagok, mint: benzina, szesz, éther, petrolium, olaj, kátrány égését, továbbá a karbid- és a villamos-tüzeket, utóbbi is teljesen veszélytelenül. Kimerülő ismertetéssel készséggel szolgál a magyarországi lerakat:

LIGETI és BIRÓ

BUDAPEST, V, VÍGSZINHÁZ-UTCA 5. TEL. 27-7-99

MINIMAX

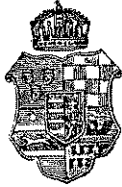
a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hasonlítható össze a különböző utánszatokkal. Felvilágosítással szolgál a

MAGYAR MINIMAX RÉSZVÉNYTÁRSASÁG • BUDAPEST

GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85 :-: Telefon: 23-7-31

GORVIN ÁRUHÁZ R.-T.
BUDAPEST, VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3

Tűzrendészeti Közlöny

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség hivatalos lapja

MEGJELNIK MINDEN HÓNAP 15-ÉN

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség „Tűzrendészeti Közlöny” 57454. számú csekkzámlájára lehet beküldeni. Csekkúrlap minden postahivatalban kapható

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST
IV, Bástya-utca 13

Előfizetési ára egész évre 6 pengő

A szerkesztőség címére küldött szakcikkek, ha a közlésre alkalmasak, díjazzuk

Ajánlva a m. kir. Belügyminisztérium 127.691/1932. B. M. sz. rendeletével („Belügyi Közlöny” 1933. 6. sz. 115. old.) a vármegyék, városok és községek számára

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség irodája:
Budapest, IV, Bástya-utca 13 - Telefon 84-7-94.

Az országos választmány közgyűlését f. évi június hó 4. és 5-én tartja Zalaegerszegen, amiről a tagtestületeket ezúton is értesítjük

Elnökség

Jelentés

a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségének 1932. évi és az 1933. év első negyedévi működéséről

Az elmúlt esztendő a gazdasági válság jegyében folyt le; az egész világ gazdasága eddig még soha nem tapasztalt méretű válság nyomasztó súlya alatt állott, amikor a legszolidabb intézmények éppen úgy megrendültek ez alatt a rettentő nyomás alatt, mint az államok pillérei. Szövetségünkben, bár megéreztük a nagy válságot, amennyiben bevételeink csökkentek, mégis sikerült bölcs takarékossággal a bevételek csökkenése arányában a kiadásokat is csökkenteni, úgyhogy a válság romboló hatását nem éreztük. Bízunk benne, hogy még azon esetben is, ha a gazdasági romlás tovább tartana, sikerülni fog ezután is az egyensúlyt fentartani.

Elnökségünk összeállításában, egyik elnökségi előadónk elhalálása folytán, ismét változás állott be.

Régi kedves bajtársunk, *Dittrich József*, okl. gépészmérnök, a Budapest székesfővárosi hivatásos tűzoltótestület parancsnoka, elnökségi előadónk, 1933. év február 16-án elhalálozott. *Dittrich József* előadónkat már az 1933. évi 3-ik számú hivatalos lapunkban, a „Tűzrendészeti Közlöny” márciusi számában, annak vezetőhelyén, elparentáltuk, az 1933. évi április 1-én tartott elnökségi ülésünkön pedig ügyvezető alelnökünk, *Marinovich Imre* dr. h. államtitkár megható beszéd kíséretében érdemeit méltatta, de nem mulaszthatjuk el ezen a helyen is megemlékezni róla, mert halálával alig pótolható nagy veszteség érte szövetségünket, kiváló gépészeti, elektrotechnikai és mozgófénykép-színházi tűzrendészeti szakértőt veszítettünk el benne, akinek, mint a Magyar Országos Tűzoltó-

tiszt-Tanfolyam előadójának, a tűzoltótiszt kiképzésnél is nagy érdemei vannak. 1933. február 18-án fájó szívvel adtuk vissza az anyaföldnek. Nyugodjék békében.

Ezen veszteség folytán megüresedett elnökségi előadói tisztségre, melyet alapszabályaink 23. § szerint a budapesti hivatásos tűzoltótestület tisztikarából kell — ezen tisztikar kijelölése alapján — betölteni, *Szilvay Kornél* székesfővárosi hivatásos tűzoltófőtiszt küldetett ki, aki a megbízást elfogadta s mi ezt örömmel tudomásul vettük.

Országos Szövetségünk vagyoni állapotáról az 1932. évi zárószámadás és a számvizsgálóbizottság folyó évi jelentése ad felvilágosítást.

Ezen bevezető soraink után elnökségünknek minden részletre kiterjedő jelentését a következőkben terjesztjük elő:

Halottaink

Jelentésünk bevezető részében elnökségünk kebelében történt halálesetről beszámolva, szomorodott szívvel jelentjük, hogy az elmúlt időszakban a beérkezett jelentések és egyéb hírforrások szerint, melyek tudomásunkra jutottak, még a következő veszteségek érték tűzoltótársadalmunkat:

Tóth Jenő, a Solti Önk. Tűzoltótestület fiatal parancsnoka, 1932. évben meghalt.

Winkler Károly dr, a Budapesti Önkéntes Mentőegyesület orvosa, 1932. évi június 19-én elhalálozott.

Koszits Kamillo, Baranya vármegye nyug. alispánja, m. kir. kormányfőtanácsos, Baranya

vármegye és Pécs szab. kir. város Tűzoltó-Szövetségének egyik alapítója és évtizedeken át volt elnöke, számos belföldi és külföldi magas rendjel és kitüntetés tulajdonosa, meghalt.

Koszó István dr. ny. m. kir. belügyi államtitkár, kir. közjegyző, a Szegedi Tűzoltótestület Szövetségének elnöke, 1932. évi július hó 7-én Szegeden elhunyt. A 230.000/1925. számú tűzrendészeti kormányrendeletnek ő volt a megalkotója és ezzel az ő nevéhez fűződik a háború által teljesen tespedésbe süllyedt magyar tűzoltó-intézmény feltámadása. Emlékét és a tűzoltótársadalom érdekében kifejtett tevékenységét az 1932. évi győri nagygyűlésen *Marinovich Imre* dr. ügyvezető-alelnök méltatta.

Tury József, a Miskolci Tűzoltótestület volt parancsnoka, Országos Szövetségünk elnökségének volt tagja, 1932. évi november hó 29-én elhunyt.

Csilléry Zoltán dr. vármegyei II. főjegyző, a Pest-Pilis-Solt-Kiskun Vármegyei Tűzoltó-Szövetség ügyvezető alelnöke, 1932. évi december hó 30-án váratlanul elhunyt. Legkiválóbb igazgatási szakerőnként vesztettük személyében.

Blanár Béla dr. a Kassai Önkéntes Tűzoltó-és Mentőegyesület elnöke, Kassa város volt polgármestere, 1932. évi december hó 31-én elhalálozott. Régi kipróbált harcosa volt a tűzoltó-eszmének.

Walser Ferenc gépészmérnök, tűzoltószergyáros, a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség országos választmányának tagja, 1933. évi január hó 26-án elhunyt.

Klaucz György dr. káptalani nagyprépost, a székesfehérvári Önk. Tűzoltó- és Mentőegyesület elnöke, a tűzoltó- és mentőintézmény nemes barátja, 1933. évi február hó 12-én elhalálozott.

Kreiner Sándor, Polgárdi község főjegyzője, járási tűzrendészeti felügyelő, 1933. évi február hó 20-án elhunyt.

Brossmann Róbert, árvaszéki ülnök, a felvidéki Országos Tűzoltó-Szövetség helyettes parancsnoka, 1933. évi február hó 9-én Alsókubinban elhalálozott.

1933 március 19-én halt meg szenkivici *Palkovics László*, Komárom—Esztergom k. e. e. vármegyék alispánja és a Komárom—Esztergom vármegyei Tűzoltó-Szövetség elnöke, ki úgyis, mint II-odfokú tűzrendészeti hatóság, s úgyis, mint a Szövetség elnöke, erős támasza volt a szövetségnek a tűzrendészet fejlesztése körül kifejtett tevékenységében.

Elköltözött bajtársaink emlékét kegyelettel megőrizzük szívünkben.

Ügymenet és az iroda működése

Az elmúlt 1932. év folyamán kilenc elnökségi ülést tartottunk, melyen 215 darab iktatmány tárgyalatott.

Az 1932. évi rendes országos választmányi közgyűlésünket és az ugyanezen évre esedékes XXIV. nagygyűlésünket 1932 augusztus 13—15. napján Győrött tartottuk meg fényes keretek között, melyen nemcsak az egész Csonka-Magyarország, hanem a megszállt területeink: Csehszlovákia, Románia, Jugoszlávia, Ausztria és Németország tűzoltótársadalma is képviseltette magát. Ezen nagygyűlés és a vele kapcsolatos ünnepek részletes leírása és méltatása hivatalos lapunk 1932. évi augusztusi számában feltalálható.

Az elmúlt 1932. évben is három iktatókönyvet vezettünk:

a köziktatóban	2415	(2364)*
a segélyző iktatóban	3528	(3511)
a Tűzrendészeti Közlöny iktatójában	942	(940)
Összesen	6885	(6815)

iktatmányunk volt.

Belügyminiszteri véleményezések és előterjesztések

Az elmúlt 1932-ik évben a m. kir. belügyminiszter úr 287 (280)* ügydarabot küldött hozzánk véleményezésre és pedig:

54	(47)	tűzrendészeti felülvizsgálati kérelem,
19	(27)	telepengedély,
12	(9)	építési engedély,
6	(5)	vármegyei tűzrendészeti szabályrendelet,
12	(12)	városi és községi tűzrendészeti szabályrendelet,
42	(21)	kéményseprőszabályrendelet,
7	(9)	mozgószínház,
2	(1)	színház,
3	(6)	tűzoltóparancsnoki és tiszti állás szervezése,
13	(16)	benzinkút, ásványolaj és benzintárolás,
63	(66)	kir. díszérem és egyéb kitüntetés,
11	(16)	Önkéntes Tűzoltó-Testületi alapszabály,
4	(2)	tanfolyam,
3		tűzrendészeti kihágás,
5		találmány,
3		szérűrendelet,
1		hivatásos tűzoltói egyenruha és
27	(34)	különlétele egyéb tűzrendészeti ügyben.

Összesen 287

Az 1932. év folyamán 11 esetben tettünk előterjesztést és javaslatot a m. kir. belügyminiszter úrhoz.

Ezek között három előterjesztésünkről külön kell megemlékeznünk és pedig: 1. az úgynevezett *ásványolaj rendeletervezetről*, mely az 1932 november 5-én tartott elnökségi ülésünkön tárgyalva, 607/1932. szám alatt terjesztettük fel a m. kir. belügyminiszter úrhoz; 2. a *vármegyei tűzrendészeti mintaszabályrendelet-tervezetről*, mely az 1932 december 17-én tartott elnökségi ülésen tárgyalatott és 2385/1932. szám alatt 1932 december 30-án terjesztettük fel a m. kir. belügyminiszter úrhoz; 3. a *kéményseprési szabályrendelet-mintáról*, mely szintén az 1932 december 17-én tartott elnökségi ülésen tárgyalva és 2049/1932. szám alatt terjesztettük fel a m. kir. belügyminiszter úrhoz.

Elnökségi előadónk nem igénylik a dícsérő szavakat és lehetőleg kikerülik az ünnepeltetést, bár a legszerényebb munkásnak, iparosnak, írónak, vagy művésznek is jól végzett munkája után jól esik az elismerés, de a történelmi igaz-

* A zárjelben írt számok az előző évi adatokat jelentik.

ság miatt sem hagyhatjuk felemlítés nélkül azt a rendkívüli nagy és önzetlen munkateljesítményt, amelyet elnökségünk tagjai a felsorolt szabályrendeletminták kidolgozása alkalmával kifejtettek és pedig: 1. az ásványolaj rendelettervezet kidolgozásánál *Teasdale Ottó* alelnök vezetésével: néhai *Dittrich József*, *Erdély Ernő*, *Papp Ferenc* és vitéz *Roncsik Jenő* dr előadók.

2. A vármegyei tűzrendészeti mintaszabályrendelet tervezet kidolgozásánál vitéz *Kiss Lajos* dr és vitéz *Roncsik Jenő* dr vezetésével: *Darvas László*, vitéz *Zombory József*, *Demusz Lajos*, *Harling Gyula*, *László István*, *Papp Ferenc*, *Petheő János* előadók és *Kovácsy Árpád* vármegyei tűzrendészeti felügyelő.

3. A kéményseprési szabályrendeletminták kidolgozásánál *Papp Ferenc* előadó vezetésével: *Demusz Lajos*, vitéz *Kiss Lajos* dr, *László István*, vitéz *Roncsik Jenő* dr, *Vida Pál* és vitéz *Zombory József* elnökségi előadók.

Fogadják megnevezett bajtársaink ezen a helyen is hazánk tűzrendészetének fejlesztése érdekében kifejtett önzetlen és értékes munkájukért elnökségünk teljes elismerését és köszönetét.

Kormányintézkedések és egyéb rendeletek az 1932. évben

A m. kir. belügyminiszter 97.411/1931. V. B. M. sz. körrendelete a községeknek a „Tűzrendészeti Közlöny“ című lapra való előfizetése engedélyezése tárgyában.

A m. kir. belügyminiszter 189.126/1931. B. M. számú körrendelete a gazdasági akadémiát végzett okleveles gazdáknak tűzoltófőparancsnokul való alkalmazása tárgyában.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter 167.280/1931. K. M. számú körrendelete ipari vagy tűzrendészeti szemléken a kéményseprőiparosnak üzemvezetője vagy első segédje által való helyettesítése tárgyában.

Pest vármegye alispánjának 25.207/1932. sz. számú rendelete a leventék tűzoltói kiképzése tárgyában.

A m. kir. belügyminiszter 198.444/1931. B. M. számú körrendelete a községi közigazgatási tanfolyamokon szerzett tűzoltói képesítés tárgyában.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter 113.420/1932. K. M. számú körrendelete az orosz rendszerű hengerkémények kiegészítése tárgyában.

A m. kir. belügyminiszternek 126.300/1932. B. M. számú körrendelete a tűzrendészeti mintaszabályrendelet kiadása tárgyában.

A m. kir. belügyminiszter 126.500/1932. B. M. számú körrendelete a tűzoltói díszérem adományozása iránti kérvények felterjesztésével követendő eljárás tárgyában.

A m. kir. belügyminiszter 125.081/1932. IX. a. számú rendelete a tűzoltói váltságdíjak szedése tárgyában Fejér vármegye alispánjának.

Kitüntetések, kir. díszérmek és szolgálati címek

Kormányzó úr Öfőméltósága *Csatáry Béla* miniszteri tanácsosnak, a m. kir. belügyminisztérium tűzrendészeti osztály vezetőjének, a miniszteri osztályfőnöki címet adományozta.

A Kormányzó úr Öfőméltósága megengedte, hogy az ország tűzrendészetének fejlesztése érdekében kifejtett szolgálataikért *Mari-*

novich Imre dr ny. helyettes államtitkárnak, a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség ügyvezető alelnökének, *Teasdale Ottónak*, a Szövetség alelnökének újbóli elismerését, *Dittrich Józsefnek*, a Szövetség elnökségi előadójának, *Erdély Ernő* győri tűzoltófőparancsnoknak, *Kiss Emil* dr szombathelyi tb. főjegyzőnek, *Papp Ferenc* szegedi tűzoltófőparancsnoknak, *Roncsik Jenő* dr debreceni tűzoltófőparancsnoknak, *Breznay Imre* hevesmegyei tűzrendészeti felügyelőnek elismerését, továbbá *Széchenyi Viktor* gróf, Fejér vármegye főispánjának, *Reviczky Elemér* főszolgabírónak újbóli elismerését, *Tomecsányi Kálmán* dr miniszteri tanácsosnak, *Kontz Endre* dr min. tanácsosnak, *Szauter Ferenc* dr győri polgármesternek, *Csilléry Zoltán* dr vármegyei másodfőjegyzőnek, *Decléva Rezső* miniszteri osztálytanácsosnak, *Szöllőssy Alfréd* miniszteri titkárnak, *Falussy Károlynak*, az Országos Tűzoltó-Szövetség titkárnak és *Rosta Gézának*, a Szövetség elnökségi előadójának elismerését tudtul adják.

A Kormányzó úr Öfőméltósága a miniszterelnök előterjesztésére *Nagy Sándor* nyug. államvasúti felügyelőnek, a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség főtitkárnak az ország tűzrendészetének fejlesztése és a tűzoltói intézmény kiépítése érdekében kifejtett működése elismeréséül a magyar királyi kormánytanácsosi címet adományozta.

A Kormányzó úr Öfőméltósága megengedte, hogy a tűzrendészet fejlesztése érdekében kifejtett szolgálataiért *Pázmándy József* pestszenterzsébeti tűzoltófőparancsnoknak elismerését tudtul adják.

A Kormányzó úr Öfőméltósága *Széchenyi Viktor* grófnak, Fejér vármegye főispánjának, aki több mint negyedszázadon át töltötte be páratlan ügyszeretettel Országos Szövetségünk elnöki tisztét, a II. oszt. csillagos érdemkeresztet adományozta.

Kormányzó úr Öfőméltósága a miniszterelnök előterjesztésére, a székesfővárosi tűzoltóság szolgálatában szerzett érdemeik elismeréséül, *Pintér Ferenc*, *Pitzmann Károly* és *Alak-sza Kálmán* tűzoltóőrmeistereknél a magyar ezüst érdemkeresztet adományozta.

Belügyminiszter úr Öfőméltósága *Máthé-Tóth Jenő* dr-nak, a Kalocsai Önkéntes Tűzoltótestület elnök-főparancsnokának, a tűzoltóság érdekében kifejtett eredményes munkájáért díceső elismerését nyilvánította.

Belügyminiszter úr Öfőméltósága az 1932. év folyamán a *tűzoltás és mentés terén 25 éven át kifejtett érdemes tevékenység jutalmazására alapított királyi díszérmek* a következő bajtársaknak adományozta. (Időrendben):

Rédei Endre, *Nagy József*, *Szányi József* és *Simon András* (Verpelét), *Dióssy László* (Cibakháza), *Gausser Ferenc* (Bátaszék), *Határ Mihály* (Budapest), *Gergely István* (Rákospalota), *Orbán János* (Debrecen), *Buday András*, *Berindza István* és *Móré József* (Szikszó), *Tabus János* (Esztergom), *Sebők Zsigmond*, *Csizmadia Pál*, *Lakatos Ignác*, *Sipos Sándor* és *Bokán Márkus* (Sásd), *Zimnic Károly*, *Galambos Ernő*, *Hanák Vince* és *Szécsényi Mihály* (Pesterzsébet, Jutagyár), *Schleiminger László* dr, *Kiss Aladár* dr, *Szabó János*, *Tóth József*, *Tarichy Géza*, *Reif Gyula*, *Klinszky Gyula* és *Fodor János* (Tiszafüred), *Bartal János* (Tápiószele), *Unger József*, *Spengler Ferenc*, *Unger Imre*, *Klein József*, *Horváth János*, *Staub Ferenc*, *Lauffer András* és *Ebert*

Lőrinc (Mágócs), *Hajnal Jenő* (Alag), *Vida Lajos* és *Molnár Sándor* (Kemenesmihályfa), *Borsányi Gusztáv*, *Francois Cézár*, *Grósz Miklós* és *Frank Lipót* (Budafok), *Taschler Mihály* és *Peha Gábor* (Vaskeresztes), *Dános József dr* (Szombathely), *Gottlieb József* (Szeged, Kenderfonó), *Biró József* (Debrecen), *Teszler Jenő* (Budapest), *Szabó István* (Pécel), *Zettler Ede* (Tata), *Bezebhoffer Kálmán*, *Sinka Imre*, *Herzeg Vince*, *Laczkó Ferenc*, *Szöke Imre* és *Nagy Ferenc* (Kondorfa), *Urbán János* és *Szoth Mihály* (Budapest), *Kelemen János* (Kalocsa), *Zankó Antal* (Kispest), *Temli János* (Felsőberkifalu), *Péter Sándor* (Alsók-Csurgósarad), *Kokas Lajos dr* (Csorna), *Pázmándy József*, *Guba Jenő*, *Schelken Béla*, *Mayer Ferenc* és *Baumhauer József* (Pesterzsébet), *Földváry József*, *Dömötör Antal*, *Horváth Márton*, *Kiss Károly* és *Scheffer Jenő* (Zalaszentgrót), *Csoknyai János* és *Németh János* (Pápa), *Tatár István*, *Szepesi András* és *Nagy János* (Gyöngyös), *Szabó István*, *N. Molnár Kálmán*, *Sipos Miklós* és *Rátkai Zsigmond* (Tiszabura), *Erdélyi Béla* (Budapest, Ganz-gyár), *Weltner Sándor dr* (Pápa), *Váthy Gyula* és *Erdős Ferenc* (Csepreg), *Rác Károly* (Baja). Összesen 91. (Az 1931. évben 121.)

Tűzoltói szolgálati érdemek Szövetségünk elnöksége által az 1932. év folyamán kiadattak: ötéves 620 drb, tízéves 227 drb, tizenötéves 49 drb, húszéves 49 drb, huszonötéves 54 drb, harmincéves 29 drb, harmincötéves 16 drb, negyvenéves 21 drb. Összesen 1065 drb. (1931-ben 1478.)

A Lengyel Országos Tűzoltó-Szövetség *Erdély Ernő dr-t*, *Hirling Gyula m. kir. kormányfőtanácsost* és *Darvas László elnökségi előadók*at szövetségünk díszjelvényével tüntette ki.

Országos tűzoltótisztai tanfolyam

Amiként a multévi jelentésünkben már bejelentettük: a *negyedik országos tűzoltótisztai tanfolyamot* 1932 március hó 7-én előkelő közönség és fényes keretek között nyitotta meg vitéz *Keresztes-Fischer Ferenc dr* magyar kir. belügyminiszter úr. Ezen tanfolyamra 21 hallgató vétetett fel. A tanfolyam parancsnoka *Teasdale Ottó* székesfővárosi tűzoltófőparancsnok, alelnökünk volt. A tanfolyamra annak megnyitásakor 19 rendes és 1 rendkívüli hallgató jelentkezett, kik az elméleti előadások befejezésével 1932 július 2-től július 21-ig Győrött, júl. 23-tól augusztus 6-ig Debrecenben és augusztus 8-tól augusztus 19-ig Szegeden végezték el az előírás szerinti vidéki gyakorlatot. A győri tartózkodásból egy napot a soproni és öt napot a bécsi tűzoltóság tanulmányozásával töltöttek el. Augusztus 20-tól ismét Budapesten tartózkodtak, ahol tűzrendészeti eljárásokon szerzett tapasztalatokkal egészítették ki ismereteiket.

A záróvizsgálatokat *Csatáry Béla dr* min. osztályfőnök, mint a tanfolyam felügyelője, szeptember 1—8. napjára tűzte ki, a vizgabizottságba helyettesül *Kontz Endre dr* min. tanácsost küldte ki, állandó helyettesítésükkel pedig *Teasdale Ottó* tanfolyamparancsnokot bízta meg. A záróünnepély 1932 szeptember 8-án folyt le a székesfővárosi tűzoltólaktanyában.

Tisztai minősítést nyertek: *Prohászka Lipót*, *Raffaelli Viktor*, *Lindtner Kornél* (Budapest), *Körmöczy Zoltán* (Békéscsaba), *Balogh József* (Gyula), *Szilágyi Németh Gyula* (Budapest),

Fodor István (Zalaegerszeg), vitéz *Radvány Frigyes* (Kaposvár, ifj. *Dobay Gyula dr* (Szeged), *Svientek Károly* (Budapest), *Kocsis János* (Budapest), *Parentézy Géza* (Debrecen), *Jansa László* (Budapest), *Baranyai Jenő* (Törökbálint), *Szolnoki Sándor* (Gyula), *Jarosek Ferenc* (Budapest), *Werovszky Sándor* (Budapest), *Unger János* (Zalalövő), lovag *Götthicher Ernő* (Budapest). Összesen 19.

Az eddig megtartott négy országos tűzoltótisztai tanfolyamon összesen 72 bajtárs nyert tűzoltótisztai oklevelet.

Tekintettel arra, hogy a már tanfolyamot végzett és tűzoltótisztai oklevelet szerzett bajtársak nagyobb része még mindig nem tudott elhelyezkedni, a folyó 1933. évben országos tűzoltótisztai tanfolyam nem tartatik.

Kerületi tűzoltótanfolyamok

Az elmúlt 1932. év folyamán a következő helyeken tartattak kerületi tűzoltótanfolyamok:

1932 május 29-től június 12-ig Debrecenben, 25 hallgatóval. Tanfolyamparancsnok: vitéz *Roncsik Jenő dr* elnökségi előadó.

1932 május 29-től június 12-ig Szegeden, 21 hallgatóval. Tanfolyamparancsnok: *Papp Ferenc* elnökségi előadó.

1932 június 15-től június 29-ig Debrecenben, 49 hallgatóval. Tanfolyamparancsnok: vitéz *Roncsik Jenő dr* elnökségi előadó.

1932 június 16-tól június 30-ig Vácon, 50 hallgatóval. Tanfolyamparancsnok: *Petheő János* elnökségi előadó.

1932 július 2-től július 15-ig Győrött, 14 hallgatóval. Tanfolyamparancsnok: *Erdély Ernő dr* elnökségi előadó.

1932 augusztus 21-től szeptember 3-ig Esztergomban, 16 hallgatóval. Tanfolyamparancsnok: *László István* elnökségi előadó.

1932 augusztus 22-től szeptember 4-ig Pécsen, 13 hallgatóval. Tanfolyamparancsnok: *Makutz Jenő* önk. tűzoltótestületi parancsnok, vm. tűzrendészeti felügyelő, vm. szövetségi titkár.

Egyéb tűzoltótanfolyamok

1932 november 13-tól november 26-ig Celldömölkön, 42 hallgatóval, a Vasvármegyei Tűzoltó-Szövetség rendezésével tűzoltótovábbképző tanfolyam tartatott. Tanfolyamparancsnok: *Kiss Emil dr* vm. tűzrendészeti felügyelő.

A szegedi kir. Katolikus Tanítóképző Intézet igazgatójának felkérésére *Papp Ferenc* szegedi tűzoltófőparancsnok, elnökségi előadónk 1932 június 12-től június 26-ig terjedő időben az 1891. évben kiadott 49.749. V. K. M. sz. rendeletben előírt tűzoltói kiképzésben részesítette a szegedi Tanítóképző Intézet 37 ötödéves hallgatóját.

Az itt felsorolt tanfolyamokon az 1932. év folyamán 272 hallgató nyert kiképzést.

A tanfolyamokon közreműködött előadók értékes oktatói munkájáért fogadják ezen a helyen is hálás köszönetünket.

A folyó 1933. év folyamán az eddig beérkezett jelentések szerint Debrecenben, Győrött, Szegeden, Kalocsán, Makón, Pestszenterzsébeten, Magyaróváron, Zalaegerszegen és Veszprémben tartatnak kerületi tűzoltótanfolyamok, melynek lefolyásáról a jövő évi jelentésünkben számolunk be.

Kiszállások

Az elmúlt időszakban tűzoltóünnepélyeken, jubileumokon, versenyeken, zárógyakorlatokon a következő helyeken jelentünk meg, illetve képviselőt küldtünk:

1932 április 3-án Nyiregyházán, a milanói győzelem 25 éves emlékünnepe.

1932 május 29-én Kőszegen, a jubileumi ünnepeken, ahol elnökségi ülést is tartottunk.

1932 június 19-én Tatatóvároson, 50 éves jubileumi ünnepeken és járási versenyen.

1932 június 19-én Vecsésen, 30 éves jubileumi ünnepeken, kerületi versenyen és szolgálati érem-kiosztáson.

1932 június 26-án Pizskén, 50 éves jubileumi ünnepeken és járási versenyen.

1932 július 24-én Alcsúthton, 50 éves jubileumi ünnepeken.

1932 július 31-én Berettyóújfalun, vármegyei tűzoltóversenyen és szolgálati érem-kiosztáson.

1932 augusztus 7-én Apcon, a hatvani járás tűzoltóversenyén.

1932 augusztus 20-án Zalaszentgróton, 50 éves jubileumi ünnepeken és járási tűzoltóversenyen.

1932 augusztus 21-én Mohácson, 50 éves jubileumi ünnepeken és a Baranyavármegyei Tűzoltó-Szövetség közgyűlésén.

1932 szeptember 4-én Pestszenterzsébeten, 50 éves jubileumi ünnepeken.

1932 szeptember 4-én Baján, 60 éves jubileumi ünnepeken és kerületi tűzoltóversenyen.

1932 szeptember 8-án Celdömölkön, 50 éves jubileumi ünnepeken, a Vasvármegyei Tűzoltó-Szövetség évi rendes közgyűlésén és szertárfelavatáson.

1932 szeptember 18-án Kalocsán, 50 éves jubileumi ünnepeken és járási versenyeken.

1932 szeptember 25-én Pestújhelyen, zárógyakorlaton és a leventék tűzoltóvizsgáján.

1932 szeptember 25-én Tápiószelén, járási tűzoltóversenyen.

1932 október 2-án Nógrád- és Hontvármegyei Tűzoltó-Szövetség közgyűlésén és vármegyei tűzoltóversenyeken, Szécsényben.

1932 október 14-én Újpesten, az Angol-Magyar Cérnagyár zárógyakorlatán és szolgálati érem kiosztásán.

1932 november 6-án Budapesten az Állami Gép-, Vas- és Acélgár tűzoltótöstudületének zárógyakorlatán.

1932 november 13-án Újpesten, az Önkéntes Tűzoltótöstudület zárógyakorlatán és szolgálati érem kiosztásán.

1932 december 18-án Tökölön, az Önkéntes Tűzoltótöstudület újjáalakulásán.

Mint minden évben, most sem mulaszthatjuk el azon bejelentésünket, hogy jubileumok, zászlószentelések, versenyek, tanfolyamzáró vizsgák, zárógyakorlatok és szolgálati érem kiosztások alkalmával Szövetségünk elnökségét majdnem minden alkalommal *Marinovich Imre dr.* államtitkár, úv. alelnökünk képviselte. Névzetett alelnökünk töretlen frisseséggel, nem csak a kadó energiával, nagy úgyszeretével, valamint kiváló szónoki képességével nagy sikereket ért el, általános nagy megbecsülésnek és közszerepetnek örvend, hasznos szolgálatokat végez tűzoltóintézményünknek és Országos Tűzoltó-Szövetségünknek, melyért ezen a helyen is hálás köszönetünket nyilvánítjuk.

Marinovich Imre dr.

h. államtitkár, a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség ügyvezető alelnöke*

Tűzoltószeretek műszaki felülbírálása és kipróbálása

Az 1932. év folyamán a budapesti tűzoltószergyárosok telepein a megrendelő testületek és hatóságok kérelmére hat darab kézi hajtású és két darab motorhajtású tűzfecskendőt próbáltunk ki. A próbabizonylatokat közvetlenül küldtük el a megrendelőknél.

Szakkönyvek

Miként a múlt évi jelentésünkben említettük, az elfogyott „Megelőző tűzrendészet“ című füzet új kiadásának megírását vitéz *Roncsik Jenő dr.* elnökségi előadónk vállalta magára. Az új kiadás két részből áll. Az első rész foglalkozik a tüzesetek okaival, a tűz feltartóztatásának eszközeivel, a tűzbiztos építkezésekkel, a tűzrendészeti eljárásokkal és a tüzesetek okainak megállapításával. Ez az első rész 15 és fél nyomtatott ívnyi terjedelemben már elkészült és 1932 áprilisában megjelent. A könyv árát elnökségünk két pengőben állapította meg.

A „Megelőző tűzrendészet“ második részét, mely az alkalmazott tűzrendészetet tartalmazza, szintén vitéz *Roncsik Jenő dr.* írta meg, amely már el is készült és 1933 május hóban megjelent. Eladási árát két pengőben állapítottuk meg.

A „Tűzrendészet“ IV. füzetét *Apáthy Vilmos* „Tűzjelzés“ című munkája, szintén elfogyott. Elnökségünk felkérésére ezen munka új kiadásának elkészítését *Erdély Ernő* elnökségi előadó, kipróbált szakírónk vállalta magára.

Az elmúlt időszakban tagtestületeinknek szakkönyvigénylése normális volt.

* Fenti képről művészi nagyítások készültek:

12x16 ¹ / ₂ cm. nagyság	ára	4.—P
18x24	"	10.—P
21x27	"	16.—P
26x31	"	20.—P

Megrendelhető: Rády László fényképésznél, Budapest, X, Símor-utca 16

Ezúttal azt is bejelentjük, hogy az 1932. évben Győrött tartott országos választmányi közgyűlésünk határozata alapján a kerületi tanfolyamok hallgatói részére a tanfolyamparancsnokok által megrendelt szakkönyveket ötven-százalékos árkedvezménnyel adjuk. Ezen kedvezmény olyan nagy, hogy az ilyen úton eladott könyvekért befolyó összegből még a szakkönyvek önköltségi ára sem fedezhető, de ezáltal anyagi segítséget nyújtunk a tanfolyamokhoz.

„Tűzrendészeti Közlöny“ és egyéb szaklapok

Hivatalos lapunk a tűzoltóság hírszolgálatának ellátásán, a hasábjain megjelenő időszzerű kérdések szakszerű megvilágításán, oktatáson kívül hivatva van arra, hogy minél szorosabb kapcsolatot létesítsen a szövetségek, tagtestületek és bajtársak között.

Ezeket és a tagtestületek jelenlegi súlyos helyzetét szem előtt tartva, az országos választmány 1932 augusztus hó 14-én Győrött tartott közgyűlésén elhatározta, hogy a *Tűzrendészeti Közlönyt* 1933 január 1-től kezdve az évi rendes tagsági díj fejében juttatja a tagtestületeknek.

Hivatalos lapunk ezidőszere 3100 példányban jelenik meg, minden szám terjedelme 16 oldal. Az előfizetők száma 108. A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter úr a lapot évről-évre a törvényhatóságok figyelmébe ajánlja. A belügyminiszter úr által a Szövetségnek juttatott anyagi támogatás, a szükséghez képest, ugyancsak a lap költségeinek fedezésére vétetik igénybe és így a lap zavartalan megjelenése biztosítva van.

A lap munkatársai túlnyomóan bajtársaink köréből kerülnek ki, vannak azonban külső munkatársak is, akik tudományos, értékes cikkeikkel gazdagítják lapunkat.

Balogh Dezső dr elhunytával megüresedett lapszerkesztői tisztségre az országos választmány Lukács Zoltán dr, pestvármegyei tűzrendészeti felügyelő bajtársunkat választotta meg, akinek munkájával hivatalos lapunk úgy tartalom, szakszerűség, mint kiállítás tekintetében állandó fejlődést mutat.

Hivatalos lapunkon kívül csonka hazánkban megjelenő, alább felsorolt szaklapjaink a súlyos gazdasági viszonyok folytán rendkívül nehéz helyzetbe jutottak.

1. „Vármegyei Tűzoltó Közlöny“, megjelenik havonta, szerkesztője Bojtor István, Bihar vármegye tűzrendészeti felügyelője.

2. „Vásvármegyei Tűzrendészeti Közlöny“, megjelenik negyedévenként, szerkesztője: Barabás István régi bajtársunk és Országos Szövetségünk tiszteletbeli tagja.

3. „Tűzvédelem“, mely Dósa István járási tűzrendészeti felügyelő szerkesztésében Budapesten 2—3 havonként jelenik meg.

Végül a trianoni békeparancs folytán sajnálatos módon külföldnek számító Felvidékünk területén a „Tűzoltók Lapja“ Túrőcsentmártonban havonta egyszer jelenik meg, mely egyúttal a Szlovenszkói Országos Tűzoltó-Szövetség magyar nyelvű hivatalos közlönye. Szerkesztője Voldán Béla bajtársunk, szlovenszkói országos tűzoltószövetségi helyettes parancsnok.

Vármegyei szövetségek és tagtestületeink

A tagnyilvántartó alapján készült az alábbi kimutatás, melyből a tagtestületeink száma pontosan megállapítható.

KIMUTATÁS

a tagtestületek létszámáról 1933 január hó 1-én

Sorszám	Vármegyei, illetve törvényhatósági szövetség	Van-e vármegyei illetve törvényhatósági szövetség	Tagtestületek száma	Az összes városok és községek hány %-a tag	Jegyzet
1	Abaúj-Torna	nincs	3	2 0/0	
2	Bács-Bodrog vm. — Baja	van	26	100 0/0	
3	Baranya vm. — Pécs	„	210	63 0/0	
4	Békés	„	31	100 0/0	
5	Bihar	„	61	100 0/0	
6	Borsod—Gömör—Kis-hont—Miskolc	„	202	100 0/0	
7	Budapesti Tűzoltótestület Szövetsége	„	41	—	
8	Budapesti Hivatásos Tűzoltótestület	közvetlen	1	—	
9	Csanád—Torontál—Arad	van	40	100 0/0	
10	Csongrád vm. H.-M.-Vásárhely	nincs	6	30 0/0	
11	Fejér vm., Székesfehérvár	van	109	100 0/0	
12	Győr vm.—Győr város	„	72	88 0/0	
13	Hajdú vm.—Debrecen	„	21	100 0/0	
14	Heves vm.	„	117	100 0/0	
15	Jász-Nagykún—Szolnok	„	52	90 0/0	
16	Komárom—Esztergom	„	69	92 0/0	
17	Moson vm.	„	30	100 0/0	
18	Nógrád—Hont	„	159	100 0/0	
19	Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.—Kecskemét	„	259	100 0/0	
20	Somogy vm.	„	313	100 0/0	
21	Sopron vm., Sopron város	„	120	100 0/0	
22	Szabolcs, Ung vm.	„	30	22 0/0	
23	Szatmár, Bereg, Ugocsa	„	3	3 0/0	
24	Szeged városi szövetség	„	8	—	
25	Tolna vm.	„	29	24 0/0	
26	Vas vm.	„	286	100 0/0	
27	Veszprém vm.	„	189	100 0/0	
28	Zala vm.	„	35	8 0/0	
29	Zemplén vm.	„	17	22 0/0	
	Összesen		2539		
	1932 január 1-én szaporodás		2507		32

Ezen kimutatás tanúsága szerint az 1932. év folyamán tagtestületeink száma harminckettővel szaporodott. Ezen öröndetes gyarapodás annak tulajdonítható, hogy Csanád-Torontál-Arad közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék első tisztviselője megszervezte a vármegye tűzrendészetét, a testületeket vármegyei tűzoltószövetséggé tömörítette és csatlakoztak Országos Szövetségünkhöz.

Fogadják a szervezők a köz javára végzett önzetlen munkálkodásukért ezen a helyen is hálás köszönetünket.

Jelentésünk végére érkezünk, ha beszámolónk esetleg nélkülözi a szokásos lendületet és pusztán az események száraz felsorolására szorítkozott, méltóztassék annak tulajdonítani, hogy véleményünk szerint törekednünk kellett arra, hogy sem hangos dicsekvés, sem keserű panasz ne hagyja el ajkunkat, mert mindegyik csak hátrányosan befolyásolná azt, amire ma legnagyobb szükségünk van: a törhetetlen *kibartást*. Kérjük jelentésünk szíves tudomásulvételét.

Budapest, 1933 április 10.

Széchenyi József gróf
elnök

Nagy Sándor
m. kir. kormánytanácsos,
főtítkár

Marinovich Imre dr
m. kir. h. államtitkár,
üv. alelnök

Az elnökség jelentése

a „Segélyzőpénztár“ 1932. évi működéséről

Segélyzőpénztárunknak az elmúlt 1932. évi működéséről szóló jelentését a következőkben van szerencsénk előterjeszteni.

Az évi közgyűlést Győrött, augusztus 15-én tartottuk meg. A közgyűlés elrendelte, hogy a segélyzőpénztárból 6000 pengő a folyópénztárba könyveltessék át.

A közgyűlés kimondotta, hogy az Országos Szövetség által ezentűl kifizetésre esedékes tisztviselői tiszteletdíjak 50%-át a segélyzőpénztár fedezi, mert az Országos Szövetségi tisztviselők egyben a pénztár ügyeit is ellátják.

A közgyűlés ugyancsak elfogadta az elnökség azon javaslatát, hogy a „Tűzrendészeti Közlöny“ összes kiadásainak 50%-át a segélyzőpénztár viselje, mert a lap a pénztár érdekeit is képviseli.

Végül a közgyűlés megbízta háromévi időtartamra az Országos Szövetség tisztviselőit a segélyzőpénztár ügyeinek vezetésével.

Az elmúlt 1932. évben nyolc elnökségi ülést tartottunk, melyen 145 ügydarab és segély iránti kérelem tárgyalatott.

Segélyzőpénztárunk 1932. évi iktatókönyvében 3528 számunk volt (1931. évben 3511).

Segélyzőpénztárunknak az 1932. évben 2921 tagtestülete volt 82.980 taggal (1931. évben 3146 tagtestület 86.574 taggal). Tehát a tagok száma mintegy 4%-al csökkent, ami bizonyára a mindig rosszabbodó gazdasági helyzetünkre vezethető vissza.

Baleset vagy egyéb tűzoltói szolgálat közben megsérült, illetve megbetegedett az elmúlt 1932. évben 130 biztosított tag, akik részére 5219 pengő baleseti segély és végkielégítés utalványoztatott. (1931. évben 102 biztosított tag részére 4461 pengő volt a baleseti segély és végkielégítés.)

Tűzoltásközben szenvedett sérülések és megbetegedések:

Agyrázkódás	2	esetben
Zúzott seb a kézen	10	„
Zúzott seb a lábfejen	5	„
Zúzott seb a térden	4	„
Zúzott seb a fejen	2	„
Zúzott seb az arcon	2	„
Szúrt seb a kézen	3	„
Szúrt seb a lábon	2	„
Szakított seb a kézen	2	„
Szakított seb a lábon	1	„
Égési sérülés a kézen	18	„

Égési sérülés a lábon	7	esetben
Égési sérülés a mellen	1	„
Égési sérülés a vállon	1	„
Égési sérülés az arcon	9	„
Bordatörés	1	„
Lábsonttörés	4	„
Bokarándulás	3	„
Derékrándulás	2	„
Füstmérgezés	4	„
Szemsérülés (kötőhártyalob)	6	„
Sokizületi gyulladás	1	„
Lázás hörghurut	1	„
Idegzsába	1	„
Csonthártyagyulladás	1	„

Gyakorlatozás és egyéb szolgálat közben történt sérülések és megbetegedések:

Agyrázkódás	2	esetben
Szúrt seb a kézen	1	„
Zúzott seb a kézen	11	„
Zúzott seb a lábfejen	7	„
Zúzott seb a térden	1	„
Lábszártörés (szerkocsi felborulásnál)	1	„
Jobblábelvesztés (autóval való összeütközés)	1	„
Jobb alkartörés	1	„
Bal alkartörés	1	„
Zúzott seb az arcon	1	„
Zúzott seb a mellkason	1	„
Zúzott seb a szájon	1	„
Mellkas- és hátgerinczúzódás	1	„
Kézízületperectörés	1	„
Gennyes körömágy gyulladás	1	„
Szemsérülés (akkumulátor töltésénél)	1	„
Tüdővérzés	2	„
Hörghurut	1	„
Toroklob	1	„
Lágyéksérv	2	„
Tályog	1	„

Segélyzőpénztárunk vagyoni állapotáról az 1932. évi zárószámadás ad felvilágosítást.

Kérjünk jelentésünk szíves tudomásulvételét.

Széchenyi József gróf
elnök.

Nagy Sándor
főtítkár.

m. kir. kormánytanácsos,

Marinovich Imre dr

m. kir. h. államtitkár,
ü.-v. alelnök.

Minden gondos parancsnokság, illetve községi előjáróság beiratja tűzoltóit a Magyar Orsz. Tűzoltó-Szövetség SEGÉLYZŐPÉNZTÁRÁBA, amely tagonkénti és évi 20 pengőfillér tagdíj ellenében minden tűzoltói szolgálatban történt balesetért az illetőt (napi 2 pengő) segélyben részesíti. — Az összeg a névsor kapcsán az 57453. sz. postacsekk útján előre fizetendő be. Előfordult eset azonnal bejelentendő és a munkaképtelenség tartama aztán orvosilag, bélyegtelen iraton igazolandó. A segélyösszegezen felül más költségek nem térítetnek meg. Évközi létszám-változás a befizetett létszámon belül díjtalanul jelenthető.

HASZNÁLT → vesz és cserél
gramofon → ROZGONYI és RÉVAI
LEMEZT → KOSSUTH LAJOS-U. 5

Parancsnok Úr!

Elméleti oktatásnál használja a
„TÜZRENDESZET“ füzetét, I–VII. Ára 7/50 P

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség folyópénztárának 1932. ÉVI ZÁRÓSZÁMADÁSA

BEVÉTEL

KIADÁS

	P	f		P	f
1. Maradvány az előző évről	1.744	86	1. Fűtés, világítás, takarítás, telefonra	1.428	36
2. Államsegély	2.500	—	2. Tisztviselők tiszteletdíjaira	3.320	—
3. Szolgálati érmek eladásából	5.357	35	3. Elnökségi tagok útiköltségei és napidíjaira	3.869	66
4. Szakkönyvek eladásából	2.437	97	4. Szakkönyvek, nyomtatványok beszerzésére	5.968	70
5. Székház jövedelme	3.989	92	5. Szolgálati érem, szalag, igazolvány beszerzésére	3.035	75
6. „Tűzoltó Otthon“ telekjövedelme	2.760	—	6. Kölcsön visszatérítése a segélyzőpénztárnak	2.812	30
7. Igazolványok eladásából	148	80	7. Székház költségeire	2.516	26
8. Bizományba vett könyvek eladásából	203	10	8. Nagygyűlés költségeire	1.710	54
9. Takarékbetétek kamataiból	59	49	9. „Tűzoltó Otthon“ telek utcarendezésére	903	66
10. Előre nem látottakból	1.466	43	10. Bizományba vett könyvek íróinak	190	60
11. Breuer Szilárd síremlékbevételeiből	1.110	58	11. Irodai kiadásokra	315	47
12. Breuer Szilárd alap kamataiból	35	07	12. Postai kiadásokra	462	59
13. Szily József dr alap kamataiból	4	96	13. Postatakaréklevonásokra	98	26
14. Schweiger Antal-alap kamataiból	6	25	14. Kezelési nyomtatványokra	230	38
15. Brutscher József-alap kamataiból	3	50	15. Tagsági díjak visszatérítésére	260	52
16. József főherceg-alap kamataiból	3	72	16. Szolgálati érmek árának visszatérítése	45	—
17. Tagsági díjakból	7.837	83	17. Vegyes kiadásokra	1.255	93
18. Átfutók	136	45	18. Breuer Szilárd síremlékre áttalva	1.087	50
19. Kölcsön a segélyzőpénztártól	3.000	—	19. Szakkönyvek árának visszatérítésére	3	50
			20. Alapoknak kiutalt kamatok	76	58
			21. Átfutók	136	45
			22. az 1932 december 31-iki egyenleg	2.873	27
Összesen :	32.706	28	Összesen :	32.706	28
az 1933 január 1-én maradvány, mint egyenleg	2.873	27			

Budapesten, 1932 december 31-én.

Marinovich Imre dr sk.
m. kir. h. államtitkár,
üggy. alelnök

Nagy Sándor sk.
m. kir. kormánytanácsos,
főtiszt

Keresztes János sk.
pénztáros

Széchenyi József gróf sk.
elnök

Falussy Károly sk.
ellenőr

Aranyoss István sk.
számvizsgálóbizottsági tag

Darvas László sk.
számvizsgálóbizottsági elnök

Bojtor István sk.
számvizsgálóbizottsági tag

ZÁRÓSZÁMADÁS

BEVÉTEL

a Segélyzőpénztár 1932. évi bevételei és kiadásairól

KIADÁS

	P	f		P	f
1. Maradvány az előző évről	8.537	67	1. Segélyezésekre	5.219	—
2. Tagsági díjakból	16.613	20	2. Tisztviselő fizetésére	1.920	—
3. Takarékbetétek kamataiból	790	43	3. Tisztviselő betegbiztosítására	249	26
4. Előre nem láthatókból	72	43	4. Ellenőrző orvosi tiszteletdíjára	200	—
5. Kölcsönvisszatérítés folyópénztár- ból	2.812	30	5. Postai kiadásokra	392	47
			6. Vegyes kiadásokra	80	62
			7. Folyópénztárnak kölcsön	3.000	—
			8. Kezelési nyomtatványokra	98	87
			9. Tagdíjak visszatérítésére	17	20
			10. az 1932 december 31-iki egyenleg	17.648	61
Összesen	28.826	03	Összesen	28.826	03
az 1933 január 1-én maradvány, mint egyenleg	17.648	61			

Budapesten, 1932 december 31-én.

Marinovich Imre dr sk.
m. kir. h. államtitkár,
üggy. alelnök

Nagy Sándor sk.
m. kir. kormánytanácsos,
főtiszt

Keresztes János sk.
pénztáros

Széchenyi József gróf sk.
elnök

Falussy Károly sk.
ellenőr

Aranyoss István sk.
számvizsgálóbizottsági tag

Darvas László sk.
számvizsgálóbizottsági elnök

Bojtor István sk.
számvizsgálóbizottsági tag

A könyvelést a számvizsgálóbizottság helyesnek találta s ezért javasolja, hogy a számadóknak a felmentést a szokásos fentartással adja meg az elnökség.

Megállapítja a bizottság, hogy a múlt évi jegyzőkönyvben foglalt meghagyásoknak mindenképpen elég lett téve, s úgy a könyvelés mint a pénztárkezelés teljesen kifogástalan.

875—1933. sz.

Meghívó

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség
ORSZÁGOS VÁLASZTMÁNYA 1933 június
4-én, pünkösöd vasárnapján délelőtt 11 órakor
Zalaegerszegen, a vármegyeháza nagytermében
KÖZGYŰLÉST tart, melyre az országos választ-
mány tagjait tisztelettel meghívjuk.*

A közgyűlés napirendje:

1. Jegyzőkönyvhitelesítő két tag kijelölése.
2. Az elnökség jelentése az 1932. évi működésről.
3. Az 1932. évi zárószámadás bemutatása, a számvizsgálóbizottság jelentése és a zárószámadás feletti határozathozatal.
4. Az 1933. évi költségvetés bemutatása és afeletti határozathozatal.
5. Elnökségi bejelentések és indítványok, köztük a fontosabbak: a) Elhalálozás folytán megüresedett egy előadói állásnak az székesfővárosi hivatásos tűzoltótisztikar által választott Szilvay Kornél székesfővárosi hivatásos tűzoltófőtisztivel való betöltése. (Alapszabályok 23. §.) b) Jelentés a székházunkban lévő lakások bérlejjebbitéséről. c) Szakkönyvek legújabb kiadása.
6. Esetleges indítványok, melyek a közgyűlést húsz nappal megelőzően az elnökséghez írásban beadandók.

Az országos választmány tagjai:

1. Az elnökség;
2. Budapest székesfőváros hivatásos tűzoltóságának igazolt képviselője;
3. a törvényhatósági tűzoltó-szövetségeknek tisztviselőik közül vagy választmányi tagjaik sorából kiküldött, meghatalmazással ellátott egy-egy igazolt képviselője;
4. a hatóság által kinevezett, illetve megválasztott vármegyei tűzrend. felügyelők, vagy hatóság által választott, illetve kinevezett helyetteseik;
5. Budapest székesfőváros, továbbá a törvényhatósági és megyei városok hivatásos tűzoltófőparancsnokai, illetve vezető parancsnokai vagy azok tiszti rangban levő igazolt helyettese;
6. Budapest székesfőváros és a törvényhatósági és megyei városok önk. tűzoltóparancsnokai vagy azok tiszti rangban levő igazolt helyettese;
7. a nagygyűlés által a tűzrendészet iránt érdeklődők sorából választott 30 tag.

Budapest, 1933 május 1.

Marinovich Imre dr sk., Széchényi József gr sk.,
m. kir. h. államtitkár, elnök
üv. alelnök

Nagy Sándor sk.,
m. kir. kormánytanácsos,
főtájtár

* Észrevétel. Névre szóló külön meghívókat nem adunk ki. Az elnökség és választmány Budapestben lakó tagjai Nagykanizsára, onnan Zalaegerszegen gyorsvonattal indulnak 1933 június hó 3-án (szombaton) reggel 7 óra 40 perckor a MÁV. budapesti Déli pályaudvaráról, ahol a vidéki bajtársak csatlakozhatnak.

3150—1933. S. P. szám.

Meghívó

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség
SEGÉLYZŐPÉNZTÁRA 1933 június hó 4-én,
pünkösöd vasárnapján délelőtt fél 12 órakor Zala-
egerszegen, a vármegyeház nagytermében (az
országos választmányi közgyűlés befejezése
után) tartja ÉVI KÖZGYŰLÉSÉT, melyre a
tagtestületek meghatalmazott képviselőit tisz-
telettel meghívjuk.*

A közgyűlés napirendje:

1. Jegyzőkönyvhitelesítők kijelölése.
  2. Az elnökség 1932. évi jelentése.
  3. Az 1932. évi zárószámadás bemutatása és afeletti határozathozatal.
  4. Az 1933. évi költségvetés megállapítása.
  5. A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség számvizsgálóbizottságának megbízása az 1933. évi számvizsgálattal.
  6. Erdély Ernő dr előadó indítványa a kerületi tanfolyamhallgatóknak biztosítása iránt.
  7. Esetleges indítványok, melyek legalább 8 nappal előbb az elnökséghez írásban beadattak.
- Budapest, 1933 május 1.

Marinovich Imre dr sk., Széchényi József gr sk.,
m. kir. h. államtitkár, elnök
üv. alelnök

Nagy Sándor sk.,
m. kir. kormánytanácsos,
főtájtár

Az Országos Választmányi Közgyűlés és az ezzel kapcsolatos ünnepélyek sorrendje

Június hó 3-án, szombaton

Délelőtt és délután az érkező vendégek fogadása a pályaudvaron és elszállásolásuk. Az országos elnökség délután 17 óra 37 perckor érkezik. Az állomáson a város nevében Czobor Mátyás polgármester üdvözi az érkezőket. Budapestről az elnökség 7 óra 40 perckor a MÁV. Déli pályaudvaráról indul gyorsvonattal. Nagykanizsára 11 óra 25 perckor érkezik. Itt a város, a tűzoltókaszárnya és a bemutatógyakorlat megtekintése, utána ebéd. Továbbindulás 16 óra 14 perckor, Zalaegerszegen 17 óra 37 perckor. Az állomásról a poggyászokat a zalaegerszegi tűzoltók a laktanyába szállítják.

Délután 18 órakor gyülekezés a vasút mellett levő Csányi-szobornál, ahonnan a zalaegerszegi tűzoltótestületek s a hozzájuk csatlakozó vendégek zárt menetben a temetőbe vonulnak, hogy ott a Zalaegerszegi Önkéntes Tűzoltótestület alapítók emlékének áldozzanak. Az emlékbeszédet Marinovich Imre dr h. államtitkár, a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség ügyvezető-alelnöke mondja s 97.000 tűzoltó nevében a sírhalomra koszorút helyez. Zalaegerszeg megyei város nevében Czobor Mátyás polgármester helyez koszorút a sírokra. A temetőből elvonulás a tűzoltólaktanyába, ahonnan mindenkit a lakására kalauzolnak.

* Névre szóló külön meghívókat nem adunk ki.

19 órákor a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöksége a vármegyeház kistermében ülést tart. Az ülésen *Bödy Zoltán* alispán ömél-tősága üdvözli az elnökséget munkájuk megke-zése alkalmából. Az ülés részletes tárgysorozá-tát az elnökség tagjainak az Országos Tűzoltó-Szövetség küldi meg.

21 órákor társasvacsora az Ipartestület kerthelyiségében.

Június hó 4-én, pünkösdfvasárnap

Reggel 6 órákor zenés ébresztő. A zalaegerszegi levente-zenekar a város főbb útvonalaít járja be az érkező vendégek tiszteletére.

8 órákor ünnepi szentmise a város ősi plé-bániatemplomában, amelyet nagyságos és főtisztelendő *Pehm József* apát úr mond. Közreműkö-dik az Egyházi Zene- és Énekkar, valamint a MOVE egyesített zenekara. — Ugyanekkor, reggel 8 órákor az ág. hitv. evangélikus tem-lomban ünnepélyes istentisztelet az evangélikus és református résztvevők számára. A lelkesízi szolgálatot nagytiszteletű *Nagy Miklós* evangéli-kus lelkész végzi. Énekel a Protestáns Leánykör, vezényli *Schermann Gyula* karnagy.

9 órákor a Horthy Miklós-téren felállított Hősök Emlékszobrának megkoszorúzása. Sor-rend: Országos Tűzoltó-Szövetség, helyi hatóságok, Zalavármegyei Tűzoltó-Szövetség, vidéki tűzoltóságok, Zalaegerszegi Önkéntes Tűzoltó-testület. Az ünnepi beszédet a szobornál *Brand Sándor* dr várm. főjegyző, Zalavármegye Tűzoltó-Szövetségének elnöke mondja és elhelyezi a koszorút Zala vármegye törvényhatósága és a Zalavármegyei Tűzoltó-Szövetség nevében. Az Országos Tűzoltó-Szövetség koszorúját *Széché-nyi József* gróf országos szövetségi elnök, Zalaegerszeg megyei város, a Zalaegerszegi Önkén-tes Tűzoltótestület koszorúját *Czobor Mátyás* polgármester helyezi el beszéd kíséretében.

10 órákor a zalai művészek kiállításának megnyitása az *Arany Bárány* nagytermében. Megnyitó beszédet mond: *Czobor Mátyás* polgár-mester. Az összes zalavármegyei és Zala vár-megyéből származott művészek mutatják be leg-kiválóbb munkáikat, hogy az ősi föld kultúrere-jét s alkotóképességét bizonyítsák.

10 óra 30-kor a Zalavármegyei Tűzoltó-Szövetség félszázados jubileumát ünneplő dísz-kozügyűlése. Az ünnepi beszédet *Brand Sándor* dr várm. főjegyző, a Szövetség elnöke mondja. A részletes sorrend a helyszínen.

11 órákor a Magyar Országos Tűzoltó-Szö-vetség országos választmányának közgyűlése a vármegyeház nagytermében.

12 órákor a zalaegerszegi és nagykanizsai tűzoltóság együttes bemutató támadási gyakor-lata. Utána a Zalaegerszegi Önkéntes Tűzoltó-testület és a csatlakozó tűzoltóságok díszelvonu-lása az Országos Tűzoltó-Szövetség elnöksége és a helyi hatóságok előtt a Széchényi-téren.

13 óra 30-kor társasbéd az *Arany Bárány*-szállodában.

15 órákor bemutató atlétikai verseny és labdarúgómérkőzés a zalaegerszegi MOVE-pályán. Dunántúl egyik legmodernebb sportte-lepe ez, amelyen az összes zalaegerszegi sport-egyesületek mutatják be felkészültségüket. Ugyanebben az időben a zalaegerszegi strand-fürdő megtekintése és fürdés. A Zala-folyó szőke vize szeretettel várja ide az ország min-den részéről összesereglő bajtársakat.

19 órákor nagy kertü ünnepély az államvas-

úti vendéglő kerthelyiségében, ahol a Zalaeger-szegi Ipartestület díjat nyert énekkara hangver-senyt ad. Tánc, szórakozás.

Június hó 5-én, pünkösdhétfőn

10 órákor a Zalaegerszegi Önkéntes Tűz-oltótestület 60 éves fennállását ünnepli jubi-leumi közgyűlés keretében a vármegyeház nagy-termében. Az ünnepi beszédet a Testület felké-résére *Udvardy Jenő* dr m. kir. kormányfőtaná-csos, várm. tb. főügyész, városi tisztifőügyész mondja. A részletes sorrendet a helyszínen adjuk.

11 órákor az Országos Szövetség elnökségé-nek folytatólagos ülése a vármegyeház kister-mében.

12 órákor társasbéd a vasúti vendéglő kerthelyiségében.

13 órákor társaskirándulás Hévíz-fürdőre, annak megtekintése, utána Keszthely megláto-gatása. Este szétoszlás és elutazás Keszthelyről.

Tudnivalók

1. a rendezőség arra kéri a bajtársakat és a gyűlésen résztvenni kívánókat, hogy legkésőbb május 25-ig részvételüket bejelenteni szívesked-jenek, hogy megfelelő elszállásolásról és ételme-zésről gondoskodhassunk.

2. A MÁV. az ünnepség napjaira Zalaeger-szrege és vissza kedvezményes jegy váltására jogosító igazolványt ad. Akik ilyenre igényt tar-tanak, szíveskedjenek az igazolvány ára fejé-ben levélbélyegben 30 fillért a rendezőségnek megküldeni. A jegyeket az ünnepség napján a tűzoltóparancsnokságon a visszautazás előtt le kell bélyegeztetni.

3. *Elszállásolás.* Az érkezésüket előre beje-lentő vendégek részére csoportos és külön elszál-lásolást biztosítunk. A csoportos elszállásolás az iskolákban történik, ahol mindenki részére külön ágyat, szalmazsákot, lepedőt és takarót biztosítunk. Ez az elszállásolás személyenként és naponként 50 fillér, mely az igénybevételekor fizetendő. Külön elszállásolás szállodában és magánosoknál lesz, egy szobában legfeljebb két személlyel. Ára naponként és személyenként két pengő. Mindenkit ágyban helyezünk el, nem kereveten. A jelentkezők minden ilyirányú kívánságát a legnagyobb készséggel teljesítjük. A díjakat a helyszínen kell fizetni.

4. *Étkezés.* Az érkező és előre bejelentett vendégek részére a rendezőség kedvezményes ellátást biztosít a szállásukhoz közel levő étte-remben. Az étkezést két csoportra osztjuk fel: I. csoport: Étkezés abban az étteremben, ahol az elnökség étkezik, tehát szombaton este az Ipartestület, vasárnap délben az Arany Bárány étterme, vasárnap este pedig a vasúti vendéglő, hétfőn délben a vasúti vendéglő éttermében. Itt az ebéd ára, amely áll: 2 dl leves, 15 dkg sült hús (sült állapotban, tisztán értendő), bőséges köret, burgonya, rizs vagy salátával, nagy adag tésztá-val, 2 drb kenyérral, 1 P 60 fill. Vacsora 15 dkg sült hús, bőséges köret és saláta, kenyér, tészta vagy sajt, 1 P 20 fill. Reggeli bármely étterem-ben vagy vendéglőben: kávé vagy tea, csokoládé kenyérral együtt 40 fillér. II. csoport: *Miszory Béla* és özv. *Varga Mihályné* éttermeiben és kerthelyiségeiben ugyanolyan étkezés, mint az I. csoportban, de nem azokban a helyiségekben, ahol az elnökség étkezik. Ebéd 1 P 20 fillér, vacsora 80 fillér, reggeli mindenütt egyforma.

Hangsúlyozzuk, hogy mindkét csoport étkezése minden tekintetben kielégítő lesz, jó és bőséges. Az étkezési díjakat a helyszínen kell megfizetni. Tekintve az előrelátható nagy számmal érkező bajtársakat, kérjük az előre való bejelentéseket, hogy mindenki részére jó étkezéstről gondoskodhassunk.

5. *Kiállítás.* Az *Arany Bárány* nagytermében a zalai származású képzőművészek értékes és gazdag kiállítást mutatnak be, amelyre szeretettel hívják meg a tűzoltóságokat. A kiállításon egyenruhában megjelenő tűzoltók belépődíjat nem fizetnek.

6. *Sportünnepségek.* A MOVE-sportpályán rendezendő ünnepségekre felhívjuk bajtársaink figyelmét. Belépődíj egyenruhában megjelenő tűzoltók részére 20 fillér.

7. *Fürdés.* A zalaegerszegi strandfürdőn a Zala friss vize örömmel hívja a bajtársakat fürdésre, hogy a napi fáradtságukat ott kipihenhessék. Belépődíj egyenruhás tűzoltók részére 20 fillér, mely kabinhasználatra is jogosít.

8. *Kirándulás.* Hévíz-fürdő és Keszthely város megtekintésére különvonatot indítunk hétfőn délután. A világhírű Hévíz-fürdő, mely sokszázezer embernek adta vissza egészségét csodás gyógyvizével, modernül berendezett férőhelyiségeivel nemcsak hazánknak, hanem az egész világnak büszkesége. Tekintsük meg és ismerjük meg. — *Keszthely* a Balaton gyöngye, az ősi Helikon városa, ahonnan annyszor indult el a tudomány és irodalom, terjeszteni a magyar literaturát. Itt van a magyar mezőgazdasági tudománynak ősi főiskolája, amelyet a nagy Festetics György gróf alapított. Itt köszönthetjük a „magyar tenger“-t, gyönyörűsége Balatonunkat. A rendezőség kedvezményes vasúti jegyről és Hévízen kedvezményes fürdőjegyről gondoskodik. Ennek pontos árait a megérkezés-kor kiosztandó tájékoztatóban adjuk. Gondoskodtunk egyúttal arról, hogy Hévízen és Keszthelyen étkezni kívánók megfelelő kedvezményben részesüljenek.

9. *Gyűlések.* Az összes gyűlések nyilvánosak és azon bárki, még nem tűzoltó is résztvehet.

10. *Laktanya megtekintése.* Zalaegerszeg megyei város tűzoltólaktanyája, mely ünnepi díszben várja a bajtársakat, bármikor megtekinthető. Az ügyeletes tisztek minden alkalommal készséggel állanak a vendégek rendelkezésére, úgy bemutatásra, mint felvilágosításra.

11. *Képeslapok, emléktárgyak.* A zalaegerszegi rendezőség az ünnepséggel kapcsolatosan göcseji és zalai emlékeknek és képeslapoknak az árusításáról is gondoskodik és azokat kedvezményes áron bocsátja a bajtársak rendelkezésére.

12. *Menetrend.* Budapest Keleti pályaudvarról Celdömölkön át Zalaegerszegre indul személyvonat 21 óra 35, 9 óra 05, 12 óra 50 perckor; gyorsvonat indul 23 óra 40, 8 óra, 13 óra 10, 16 óra 30 perckor.

SZÖVETSÉGI ÜGYEK

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségi ülése Budapesten, 1933. évi május hó 6-án

Az elnöki széklet *Széchenyi* József gróf, országos elnök foglalta el, aki az ülést a határozatképesség megállapítása után megnyitotta.

Napirend előtt *Vida* Pál előadó bejelenti, hogy felkérte támogatásra *Szabó* Géza országgyűlési képviselőt, a belügyi tárca 1933—34. évi képviselőházi előadóját, hogy a miniszterközi bizottságok ne töröljék a községi költségvetésekből a tűzoltóság céljaira előirányzott összegeket, az Országos Szövetség államsegélyét pedig emeljék fel, hogy a tűzrendészet érdekében minél hathatósabb propagandát fejtheszen ki. *Szabó* Géza képviselő válaszelevelében közölte, hogy a kérést a legmelegebb pártolással terjesztette a belügyminiszter úr elé.

Főtítkárral kegyelettel emlékezett meg *Horváth* Dezső vágsselyei önkéntes tűzoltóparancsnoknak és *Czelli* József, a budapesti hivatásos tűzoltóság csövezetőjének elhunytáról. Elnökség a gyászoló testületekhez részvétátíratot intézett.

Főtítkárral ismertette *Hajdú* vármegye Tűzoltó-Szövetségének 1932. évi működéséről szóló, valamint Békés vármegye tűzrendészeti felügyelőjének negyedévi jelentését, amelyekből az elnökség örömmel tapasztalta, hogy mindkét vármegye területén élénk tűzoltói tevékenységet fejtenek ki.

Marinovich dr. ügyvezető-alelnök javaslatára az elnökség *Vass* István dr. lakbérét évi 1600 pengőben, özv. *Gerece* Péterné lakbérét augusztus hó 1-étől évi 1200 pengőben állapította meg.

A leánycsöki Önkéntes Tűzoltótestület kérelmére elnökség engedélyt adott a „Credo“ című színdarab előadására, azzal, hogy a bruttó bevétel 5%-át Szövetségünk pénztárába köteles befizetni.

Elnökség Veszprém vármegye Tűzoltó-Szövetsége által május hó 8—21-ig Veszprémben tartandó kerületi tűzoltótanfolyamra központi kiküldöttnek *Vida* Pál előadót jelölte ki.

A Magyar Revíziós Liga meghívására elnökség elhatározta, hogy lord *Sydenham* angol államférfiúnak — a magyar igazság bölcs és bátor szószólójának — emlékezetére május hó 10-én a budapesti Calvin-téri református templomban tartandó gyászistentiszteleten küldöttségileg képviselteti magát.

Vitéz *Roncsik* dr. előadó bejelenti, hogy a debreceni I. kerületi tanfolyam záróvizsgálója június hó 2-án lesz. Elnökség a központ képviselétével *Marinovich* dr. ügyvezető-alelnököt bízta meg.

Marinovich Imre dr. ügyvezető-alelnök bejelenti, hogy az elnökség képviselétében résztvevett a zalaegerszegi tanfolyam záróvizsgálóján. A tanfolyam 80 hallgatója szép előmenetelről tett bizonyosságot.

Elnökség a *Seltenhoffer*-cég törlesztési ajánlatát csak az esetben hajlandó elfogadni, ha a törlesztési idő alatt közölt hirdetéseket a cég külön megtéríti.

Erdély Ernő előadó a városi tűzoltóparancsnokok értekezletéről számol be. A letárgyalt határozati javaslatokat bemutatja. Elnökség a javaslatokat kiosztotta az elnökség tagjainak tanulmányozásra.

Márkus Árpádnak a tűzoltótisztek részére étkezés és szállás biztosítására vonatkozó ajánlatát az elnökség *Papp* Ferenc előadónak adta ki tanulmányozásra.

Falussy titkárral bejelenti, hogy a „Székesfővárosi Tiszti-szálló (Budapest, IX, Mária-utca 56) vezetősége, tűzoltói arcképes igazolvánnyal bíró tűz-

Megjelent a Tűzrendészet sorozatában

MEGELŐZŐ TÜZRENDESZET

II. ALKALMAZOTT része

írta *vitéz Roncsik Jenő dr*

Ára 2 pengő

KAPHATÓ: MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓSZÖVETSÉG IRÓDÁJÁBAN, BUDAPEST, IV. BÁSTYA-UTCA 13. SZÁM

oltótisztek számára egyágyas szobát nyári hónapokban 2.40 pengő, téli hónapokban 2.60 pengő, kétágyas szobát nyári hónapokban 4 pengő, téli hónapokban 4.60 pengő árban bocsát rendelkezésre.

Elnökség Komárom—Esztergom vármegyei Tűzoltó-Szövetség és László előadó javaslatára elhatározta, hogy a községek tűzrendészeti állapotának megjavítása érdekében felterjesztést intéz a földmívelésügyi miniszteriumhoz, hogy a községi tagosítások alkalmával, az I. fokú tűzrendészeti hatóság véleményének meghallgatása mellett, hasítsanak ki a közös szérű létesítésére alkalmas területet.

Vitéz *Roncik* dr előadó javaslatára elnökség elhatározta, hogy az új tűzkárstatisztikai adatszolgáltatás tárgyában kiadandó rendelet érdekében eljár a belügyminiszteriumban.

Elnökség *Jancsó* Kázmért, érdemekben gazdag 40 éves tűzoltói szolgálati jubileuma alkalmából, átiratban üdvözölte.

Ügyvezető alelnök bejelenti, hogy Budapest székesfőváros számvevősege a „Tűzoltó-Otthon“ tulajdonát képező telek körül végrehajtott utcaburkoló munkák címén a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetséget 3407 pengő 90 fillérrel megterhelte. Elnökség felkérte ügyvezető-alelnököt, hogy némi fizetési kedvezmény elnyerése érdekében járjon el.

A „Tűzrendészeti Közlöny“ nyomdai előállítására beérkezett ajánlatok közül a címanyag adremálását vállaló Egyetemi Nyomda ajánlatát fogadta el az elnökség.

Ügyvezető alelnök bemutatja a *Breuer* Szilárd síremlékbizottság eljárásáról felvett jegyzőkönyvet. Elnökség hosszas és beható tárgyalás után a szoborbizottság javaslatát mellőzte, illetőleg el nem fogadta. Kimondotta határozatilag, hogy az I. díjat *Krisztián* Sándor „Fájdalom“ című pályaművének ítéli oda. A megbízást azonban csak akkor adja ki, ha az általa elkészített (bemutatott) pályaműnek árát 4000 pengőre leszállítja. A II. díjat az elnökség *Antalffy*né *Fémes* B. Mária és *Cser* Károly „Flórián I.“ műve, végül a III. díjat *Istók* János és *Müller* Tibor „Kegyelet I.“ pályaműnek ítélte oda.

Országos elnök meleg szavak kíséretében nyújtotta át a XX. éves szolgálati érmet *Démusz* Lajos előadónak, Békés vármegye tűzrendészeti felügyelőjének.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést berekesztette.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség Segélyzőpénztárának elnökségi ülése Budapesten, 1933. évi május hó 6-án

Az elnöki széklet *Széchenyi* József gróf, országos elnök foglalta el, aki az ülést a határozatképesség megállapítása után megnyitotta.

Falussy titkár a múlt ülés óta segélyben részesített tagtestületek tűzoltóinak névsorát és a részükre folyósított összegeket ismertette.

Segélyben részesültek: Nagy János tűzoltó (Zalavég) 30 P, Tisza István tűzoltó (Nagykálló) 16 P, Kálmán István szertáros (Tiszaigar) 140 P, Káldi János tűzoltó (Körmend) 26 P, Szlanka János tűzoltó (Kiskőrös) 20 P, Peerl János tűzoltó (Körmend) 36 P, Papp Ferenc parancsnok (Epöl) 28 P, Csörgits János tűzoltó (Mihályi) 20 P, Tagscherer Antal tűzoltó (Piliscsaba) 14 P, Friedmann Ferenc tűzoltó (Mór) 56 P, Szabó István fiz. tűzoltó (Kalocsa) 10 P, Generál István hiv. tűzoltó (Eger) 10 P, Földi Miklós önk. parancsnok (Kajár) 20 P, Ipatos Gyula tűzoltó (Sálgótarján) 30 P.

Elnökség a bejelentéseket jóváhagyólag tudomásul vette. *Falussy* titkár javaslatára baleseti segély címén *Minarcsik* Mihály nyiregyházi hivatásos tűzoltó számára 150 P, *Németh* Károly zalaegerszegi hivatásos tűzoltó számára 178 P egyszersmindenkori végkielégítést utalványozott az elnökség.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést berekesztette.

RENDELETEK

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter 1933. évi 20.300. számú rendelete a kéményseprési díjak megállapítása és kültelki kémények seprése tárgyában.

A súlyos gazdasági helyzet, valamint a városok és községek kerületén lakó szegényebb lakosság érdekeinek védelme indokoltá teszi a kéményseprési díjak, valamint a kültelki kémények seprési kötelezettsége tekintetében az ország egész területére kiterjedő általános irányelvek megállapítását. Ehhez képest az ipartörvény módosításáról szóló 1922. évi XII. törvény-cikk 64. §-ának harmadik bekezdésében nyert felhatalmazás alapján a következőket rendelem:

1. §.

Kis- és nagyközségekben, valamint törvényhatósági jogú és megyei városokban a kéményseprőiparos részéről 1933. évi március 31-e után, Budapest székesfővárosban pedig az 1933. évi április hó 30-a után végzett munkákért járó díjak nem haladhatják meg a jelen rendelethez függelékként mellékelte jegyzékben megállapított mértéket. Ennek folytán a törvényhatóságok és megyei városok szabályrendeletben, valamint közgyűlési határozatban megállapított — a közéletet jegyzékben foglalnál azonban magasabb — díjak helyébe a jegyzék megfelelő díjai lépnek.

2. §.

Tanyai rendszerű községek és városok külterületén egymástól távol és szétszórtan fekvő tanyai vagy pusztai épületek kéményei kéményseprő által való tisztítás kötelezettsége alá nem esnek. E kémények után, ha azok tisztításánál a kéményseprő munkáját nem veszik igénybe, kéményseprési díjat nem kell fizetni.

Az előző bekezdés rendelkezése irányadó a városok és községek szőlőhegyein épült présházakra és az ott épült legfeljebb egyszobakonyhás épületekre is.

Az előző bekezdések rendelkezései nem mentesítik a háztulajdonost az alól a kötelezettség alól, hogy kéményének tűzrendészeti szempontból szükséges tisztántartásáról gondoskodik.

Abban a kérdésben, hogy valamely épület az első és második bekezdések rendelkezései alá esik e, a háztulajdonos és a kéményseprői iparos között felmerült vita esetében az iparhatóság dönt.

3. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe.

Budapest, 1933 március 31.

Fabinyi dr sk.,

m. kir. kereskedelemügyi miniszter

Függelék a 20.300—1933. XI. K. M. sz. rendelethez. A kéményseprő által szedhető díjak jegyzéke.

A.

I. Kis- és nagyközségekben.

I. Csoport.

(Csak a kéményseprővel végezhető munkák.)

1. Egy földszintes épület kéményének egyszeri tisztítása, tekintet nélkül a kémény szerkezetére és anyagára 18 fillér. 2. Minden további épületosztály (emelet) után 6 fillér. 3. Az egész éven át rendszeres használatban lévő kéményért (havonta egyszer, évenként 12-szer seprve) az 1., illetve 2. tétel alatti díjak tizenkétszerese fizetendő. 4. A csak a téli, vagy csak a nyári félévben rendszeres használatban lévő kéményért (hatszori seprés) az 1., illetve 2. tétel alatti díjak hatszorosa fizetendő. 5. A gyakoribb tisztogatást igénylő kéményeknél az 1., illetve 2. alatti díjak arányos többszöröse fizetendő. 6. Egy kémény átvizsgálásáért (első tisztítás, lehúzás, legolyózás) 50 fillér. 7. Kéménytoldalék tisztításáért az első méter után méterenként 6 fillér. 8. Füstcsatornák tisztításáért két betorkolásnál 12 fillér, minden további betorkolásnál 6 fillér.

II. Csoport.

(A kéményseprő vagy háztulajdonos, vagy cselédje által is végezhető munkálatok.)

9. Takaréktűzhely tisztítása egy sütővel, vagy sütő nélkül (két méter hosszúságig a cső is bennfoglaltatik) 16 fillér. Takaréktűzhely tisztítása egy sütővel és egy üsttel, vagy két sütővel és egy üsttel, vagy három sütővel 30 fillér. Takaréktűzhely tisztítása nagyobb vendéglőkben, kórházakban, urasági konyhákban 50 fillér. 10. Kályha (szobafűtésre) tisztítása, beleértve két méter hosszú csőtisztítást, kisebb 16 fillér, nagyobb 20 fillér. 11. Fürdőszobakályha tisztítása 30 fillér. 12. Csak a csövek tisztítása, vagy a 9—11. tételek alatt említett két méteren túl terjedő csövekért méterenként 6 fillér. 13. Gyárkémények egyszeri tisztításáért méterenként 40 fillér. 14. Mosó, vagy melegítő katlan tisztítása 20 fillér. 15. Cserépkályhák, szárítók, fűtőházi füstfogók, gőzkazán, gyárüzemű gőzkazán és más itt fel nem sorolt fűtő, vagy füstvezető szerkezet tisztítása egyezség szerint.

B.

II. Törvényhatósági jogú és megyei városokban.

I. Csoport.

(Csak a kéményseprővel végezhető munkák.)

1. Egy földszintes épület kéményének tisztítása, tekintet nélkül a kémény szerkezetére és anyagára 16 fillér. 2. Minden további épületosztály (emelet) után 6 fillér. 3. Az egész éven át rendszeres használatban levő kéményért (havonta egyszer, évenként tizenkétszer seprve) az 1., illetve 2. tétel alatti díjak 12-szerese fizetendő. 4. Csak a téli, vagy csak a nyári félévben rendszeres használatban levő kéményért (hatszori seprés) az 1., illetve 2. tétel alatti díjak hatszorosa fizetendő. 5. A gyakoribb tisztogatást igénylő kéményeknél az 1. és illetve 2. alatti díjak arányos többszöröse fizetendő. 6. Egy új kémény átvizsgálásáért (első tisztítás, lehúzás, legolyózás) 50 fillér. 7. Kéménytoldalék tisztításáért az első méter után méterenként 6 fillér. 8. Füstcsatornák tisztításáért két betorkolásnál 12 fillér, minden további betorkolásnál 6 fillér.

II. Csoport.

(A kéményseprő vagy háztulajdonos, vagy cselédje által is végezhető munkálatok.)

9. Takaréktűzhely tisztítása egy sütővel, vagy sütő nélkül (két méter hosszúságig a cső is bennfoglaltatik) 20 fillér. Takaréktűzhely tisztítása egy sütővel és egy üsttel, vagy egy sütővel 30 fillér. Takaréktűzhely tisztítása két sütővel és egy üsttel, vagy három sütővel 40 fillér. Takaréktűzhely tisztítása nagyobb vendéglőkben, kórházakban, urasági konyhákban 60 fillér. 10. Kályha (szobafűtésre) tisztítása, beleértve két méter hosszú cső tisztítását, kisebb 20 fillér, nagyobb 30 fillér. 11. Fürdőszobakályha tisztítása 30 fillér. 12. Csak a csövek tisztítása, vagy a 9—11. tételek alatt két méteren túl terjedő csövekért méterenként 6 fillér. 13. Mosó vagy melegítő katlan katlan tisztítása 30 fillér. 14. Gyárkémények egyszeri tisztításáért méterenként 40 fillér. 15. Cserépkályhák, szárítók, fűtőházi füstfogók, gőzfűtőkazán, gyárüzemű gőzkazán különleges szerkezetű kályhák és más itt fel nem sorolt fűtő- vagy füstvezető szerkezet tisztítása egyezség szerint.

VÁRMEGYEI TŰZOLTÓSZÖVETSÉGEK HÍREI

Pestvármegye Tűzoltó-Szövetsége folyó hó 6-án tartotta rendes tavaszi közgyűlését. Napirend előtt Erdélyi Lóránd dr alispán, elnök kegyeletes szavakkal emlékezett meg a Szövetség ügyvezető alelnöke, néhai Csilléry Zoltán dr vármegyei másodfőjegyző tragikus haláláról és arról a súlyos veszteségről, mely elhunytával a Szövetséget érte. Emlekét és munkásságát a közgyűlés jegyzőkönyvben örökítette meg.

Az elmúlt év zárószámadását, valamint a kerületi szaktanfolyam elszámolását Balázs Vilmos dr szolgabíró, id. titkár ismertetése után a közgyűlés elfogadta és a felelős számadóknak a felmentvényt megadta.

A megüresedett ügyvezető-alelnöki állásra a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel Pethő János vármegyei tűzrendészeti felügyelő, tb. szolgabíróvá választotta meg, akit ez alkalomból az elnöklő alispán, Marimovich Imre dr országos szövetségi ügyvezető-alelnök és Kathona Mihály dr városi főügyész üdvözöltek meleg szavakkal. Az új ügyvezető-alelnök meghatott szavakkal mondott köszönetet a bizalomért és rövid programjában ismertette jövőbeni munkásságát, melynek alapja a tűzoltóság hivatásába és jövőjébe való rendíthetetlen bizalom.

Vita nélkül fogadta el a közgyűlés a járási ver-

**„Niagara“ jegyű
kenderfömlő
propaganda árban**
(országos szabványú méret)
18 atm. effektív nyomásra
fm-ként ar. P. . . . . **2.—**

incl. fázisadó, helyt budapesti raktárunk vagy győri gyárunk, készpénzfizetés ellenében, minden levonás nélkül

Gyártja és forgalomba hozza:

LINUM-TAUSSIG
lenfonó- és szövőipar rt.
Budapest, V, József-tér 8

senyekre vonatkozó javaslatokat, melynek eredményeképpen a kiskőrösi járás folyó évi június hó 11-én tartja járási tűzoltóversenyét Kiskőrösön. A többi járási versenyek időpontjának kitűzését a közgyűlés az elnökségre bízta.

Elhatározta továbbá a közgyűlés, hogy a folyó évben Kalocsán június hó 26-ától július hó 9-éig és Gödöllőn augusztus hó 1-étől 15-éig rendez kerületi tanfolyamot. *Dósa István* és *Kovács Gyula* járási tűzrendészeti felügyelők bejelentései után a közgyűlés végetért.

A **Komárom—Esztergom vármegyei Tűzoltó-Szövetség** április hó 22-én tartotta meg folyó évi első választmányi ülését *Reviczky Elemér* ügyvezető elnök elnöklése alatt, ki az ülés megnyitása után meghatározott szavakkal emlékezett meg a nemrég elhunyt *Palkovics László* alispánról, ki úgyis, mint a szövetség közigazgatási elnöke, s úgyis, mint másodfokú tűzrendészeti hatóság, mindenkor támogatója volt a tűzoltó ügyeknek. Majd megemlékezett *Dittrich József* tűzoltóparancsnok, orsz. szövetségi elnökségi előadó elhúnytáról, kinek temetésén a Szövetség képviselőjében *László István* alelnök, vármegyei tűzrendészeti felügyelő, résztvett.

Meleg ünnepélyben részesítette a választmány *Reviczky Elemér* ügyvezető elnököt abból az alkalomból, hogy őt a tűzrendészet fejlesztése körül kifejtett buzgó tevékenységéért a Kormányzó úr Öfömméltósága legfelsőbb elismerésével tüntette ki.

A Szövetség folyó évi rendes közgyűlése helyéül Ács község, idejéül pedig június hó 25-e állapított meg. Ugyanezen alkalommal tartja meg az écsi Önkéntes Tűzoltó-Testület fennállásának ötvenéves jubileumi ünnepségét, s rendezi meg a Szövetség megyei tűzoltóversenyét, amelyen csak olyan megyebeli tűzoltócsapatok vehetnek részt, amelyek legalább járási versenyen már résztvettek, s ott I. vagy II. díjat nyertek.

Elhatározta a választmány, hogy június hó 26-án és 29-én Komáromban járási altiszti tanfolyamot tart.

A folyó évben kerületi tűzoltótanfolyamra jelentkező tiszteket pedig a Pestvármegyei Szövetség által augusztus 1—15-ig Gödöllőn rendezendő tanfolyamra fogja vezényelni.

A folyó ügyek elintézése után elhatározta a választmány, hogy előterjesztést tesz az Országos Szövetség elnökségének olyirányú fölfirat szerkesztése ügyében, hogy a községek tagosításával kapcsolatban gondoskodás történjék a külső közös szérűk létesítésére alkalmas területek biztosítására nézve.

Végül elhatározta a választmány, hogy a június hó 4-és és 5-én Zalaegerszegen megtartandó országos választmányi ülésen résztvesz.

HÍREK

Horváth Dezső

a vágsselyei Önkéntes Tűzoltótestület érdemekben gazdag parancsnoka, járási tűzrendészeti felügyelő, folyó évi április hó 25-én elhunyt. A tűzoltóintézmény régi harcosa, odaadó munkása volt. Emlékét kegyelettel őrizzük.

Czetli József

a budapesti hiv. tűzoltóság csövezetője, folyó évi április hó 29-én, hivatásának teljesítése közben, tragikus körülmények között elhunyt. Emlékét kegyelettel őrizzük!

A **káli önkéntes tűzoltóparancsnokság** április hó 23-án tartotta téli altiszti tanfolyamának záróvizsgáját. A tanfolyam előadói voltak: *Tarján Lajos* parancsnok, *Kaló József* alparancsnok és *Várkonyi János* szolgálatvezető tisztt. A tanfolyamon 72 levante és önkéntes tűzoltó vett részt. Ezen záróvizsgán 10 tűzoltó tett sikerrel szakvizsgát. *Mezei László* dr főjegyző tartalomban és gondolatokban gazdag beszéd kíséretében adta át ünnepélyes keretek között *Ludányi János* elsőosztályú őrparancsnoknak a nagyszámban megjelent közönség előtt a tízéves szolgálati érmet, megköszönve a község nevében a tanfolyam vezetőinek eddigi munkálkodását, kérve, hogy azt ezután is ilyen szellemben vezessék.

A **Rákoshelyi Önkéntes Tűzoltótestület** fényes ünnepség keretében ülte meg fennállásának tizedik évfordulóját a község háza dísztermében. A közgyűlésen testületileg megjelent Rákoshelyi *Dalkör Ligeti Gyula* karnagy vezetésével a „Nemzeti Hízek egyet” adta elő, utána *Hackl N. Lajos* elnök lelkes szavakkal nyitotta meg a közgyűlést, melynek nagyszámú és előkelő közönsége zsúfolásig megtöltötte a dísztermet. Rámutatott azokra a nehézségekre, amelyekkel a testületnek megszervezésével, felszerelésével meg kellett küzdenie. Hála azonban a község előjárósága és a község polgárságának áldozatkészségéért, a tűzoltótestület úgy erkölcsi, mint anyagi tekintetben fokozatosan emelkedett, úgyhogy fegyelmettségével, kötelességtudásával és rátermettségével a vármegye legelső testületei közé küzdötte fel magát. E nagy munka orozslánrésze *Csáky Gyula* parancsnok és *Nagy László* alparancsnok érdeme. A lelkes beszéd után *Melcher Gyula* főtitkár jelentésében beszámolt a testület tízéves működéséről, azokról a nagy erkölcsi sikerekről, melyeket a testület különféle versenyeken elért. *Jáger Antal* pénztáros jelentése után a titkár felolvasta az Országos Szövetség üdvözlő táviratát. Ezután a dalkör a „Nem, nem, soha!” című hazafias dalt énekelte el nagy hatással. Elnök üdvözölte a teljes számban megjelent rákosligeti tűzoltótestületet, valamint a szomszédos községek kiküldöttjeit. Indítványára a közgyűlés *Weisz Adolfot*, a rákoskeresztúri testület parancsnokát, aki immár 38 év óta áll a tűzoltóság szolgálatában, egyhangúlag tiszteletbeli parancsnokának választotta meg. Elnök ezután buzdító szavak kíséretében adta át a Szövetség éremjelvényeit a következőknek: *Csáky Gyula* par., XV. *Nagy László* alpar., *Kácsor István* őrpar., *Póór Ferenc* rajv. és *Mucza Imre* őrvez., X. *Jáger Antal* rajv. és *Kiss Antal* tűzoltónak az V. évi szolgálati jelvényeket, akiknek nevében *Nagy László* alparancsnok mondott köszönetet az elismerésért. A közgyűlés a Himnusz elhangzása után végetért.

Felhívás a kalocsai és gödöllői kerületi tűzoltótanfolyam látogatására. Pest vármegye Tűzoltó-Szövetsége a m. kir. belügyminiszter úr 230.000/1925. sz. rendelete alapján Kalocsán folyó évi június hó 26-ától július hó 9-éig és Gödöllőn folyó évi augusztus hó 1—15-ig (a cserkész világ-

A tűzoltó élete nem biztos!

Gondoskodjon idejében családjáról és szerezzen örök otthont!

Kездőtőke nélkül is hozzásegítjük ahhoz, hogy **családi házat építhessen, vásárolhasson.**

A hásszűléjratú BIB építkezési kölcsönt bármelyik takarékos tűzoltó megkaphatja. Érdeklődjön még ma:

BUDAPESTI INGATLAN BANK RT.
„TAKARÉKHÁZ” OTTHONT ALAPÍTÓ RT.
egyesített központi irodájában
Budapest, VII, Rákóczi-út 10

jamboreeival egyidejűleg) kerületi tűzoltószaktanfolyamot rendez.

Az 1928. évi 254.300. B. M. sz. rendelet 27. §-a értelmében a tűzoltóság tisztje és parancsnoka csak az lehet, aki legalább az ily kerületi tűzoltótanfolyamot elvégezte.

Felhívom tehát a 3342/1933. kig. sz. rendeletben (V. H. L. folyó évf. 52. oldal) megnevezett községek előljáróságát, hogy a tanfolyamok egyikére a fenti B. M. rendelet 22. §-ra való figyelemmel egy-egy hallgatót küldjenek ki.

Felhívom a községi előljáróságokat (polgármestereket), hogy a kiküldött hallgató nevét, foglalkozását, iskolai végzettségét és egyéb személyi adatait hozzám június 1-éig jelentsék be.

A 3342/1933. kig. sz. rendeletben (V. H. L. folyó évf. 52. oldal) fel nem sorolt községi előljáróságok és a városok, amennyiben hely rendelkezésre áll, fenti módon szintén küldhetnek ki hallgatókat. A tanfolyam a Vm. Tűzoltó-Szövetség kötelékébe tartozó tagtestületek tagjai részére teljesen díjmentes, a hallgatók elszállásolásáról és étellemezéséről a tanfolyam parancsnoksága gondoskodik, a hallgatóknak elszállásolási és étellemezési költségeit a Vm. Tűzoltó-Szövetség viseli.

A szomszédos törvényhatóságok területéről is jelentkezhetnek hallgatók, ezek azonban a jelentkezéssel egyidejűleg étellemezési és elszállásolási költség címén 50 pengő térítési összeget tartoznak befizetni a Pestvármegyei Tűzoltó-Szövetség 35.272 csekkszámlájára.

A tanfolyam utolsó napján a Vármegyei Tűzoltó-Szövetség elnöksége és a hatóságok kiküldöttei jelenlétében megtartott záróvizsga után a végzett hallgatók országos érvényű „Bizonyítvány”-t kapnak. A tanfolyamra felvett hallgatókat a községi előljáróság (polgármester) útján egyévenként fogom behívni.

A tanfolyamra felvett hallgatók kécsikos vászonzubbonyt, fehér vászonnadrágot, sapkát és sisakot, mászóövet és szerelvényt és két törülközőt kötelesek magukkal hozni.

Felhívás a zalaegerszegi kerületi tűzoltótanfolyam látogatására. A m. kir. belügyminiszter úr 230.000/1925. sz. rendeletének 17. §-a alapján Zalaegerszegen 1933 július 2-től 16-ig kerületi *tűzoltószaktanfolyamot* tartunk. A 254.300/1928. B. M. számú rendeletnek 27. §-a szerint önkéntes és gyári tűzoltóság tisztje, vagy parancsnoka csak az lehet, aki ily kerületi tűzoltószaktanfolyamot sikerrel elvégzett és arról bizonyítványt kapott. A zalaegerszegi kerületi tanfolyamra a jelentkezés határideje folyó évi június hó 1. Csak 20 és 42 év közti, testi-leg alkalmas, az előadások megértéséhez kellő szellemi-képzettséggel bíró, büntetlen előéletű és nemzeti szempontból teljesen megbízható jelentkezők vehetők fel. A hallgatók legkisebb létszáma 40, leg-

nagyobb 50. A tanfolyam tandíja 80 pengő, amelyért a hallgatók díjtalan elszállásolást, tankönyveket, a szükséges felszerelést és teljes ellátást kapnak. A jelentkezők tartoznak Zalaegerszeg város tűzoltóparancsnokságához küldött kérvényeikhez mellékelni születési anyakönyvi kivonatot, erkölcsi bizonyítványt, orvosi bizonyítványt, iskolai bizonyítványt és a 80 pengő tanfolyamdíj feladását igazoló vevényt. A felvételtől legkésőbb június hó 15-éig a jelentkezőket értesítjük. A tanfolyamot záróvizsga fejezi be, ennek sikeres elvégzéséről a hallgatók a 254.300/1928. B. M. számú rendelet 26. §-ában előírt bizonyítványt kapnak, amely önkéntes, kötelezett és gyári tűzoltóságok parancsnoki és tiszt állásainak betöltésére képesít. A jelentkezők rangjelzés nélküli szabályszerű egyenruhában, sisakkal és övvel, július hó 2-án, este 9 óráig tartoznak a zalaegerszegi tűzoltólaktanyában jelentkezni. Akinek egyenruhája vagy felszerelése nincs, annak a tanfolyamparancsnokság bocsájt rendelkezésére. Mindenki tartozik zárható katonai ládát vagy bőröndöt magával hozni. A kerületi szaktanfolyam hallgatói szigorú fegyelem alatt állanak, közvetlen fegyelmi hatóságuk a tanfolyam parancsnoka, aki a 249.793. 1929. VIII. B. M. számú rendelet 6. §-ában felsorolt fegyelmi eszközöket alkalmazhatja. Zalaegerszeg, 1933 május 6. *Bódy Zoltán* s. k., alispán, a tanfolyam felügyelője. *Mózes László* s. k., parancsnok, a tanfolyam parancsnoka.

Zala vármegye törvényhatósága Zalaegerszegen folyó évi április hó 23-tól május 5-ig 80 hallgatóval párhuzamosan két kerületi tűzoltótanfolyamot tartott. A záróvizsgán *Marinovich Imre* dr. ny. h. államtitkár, a MOTSZ alelnöke volt jelen vizsgabiztosként. A tanfolyam parancsnoka *Mózes László*, a zalaegerszegi hivatásos tűzoltóság parancsnoka; előadói: vitéz *Roncsik Jenő* dr, a debreceni hivatásos tűzoltóság főparancsnoka, *Erdély Ernő*, a győri hivatásos tűzoltóság főparancsnoka, Orsz. Szöv. előadók, *Fodor István* és szilágyi *Németh Gyula* okleveles tűzoltótisztek, Zalaegerszeg város hiv. tűzoltótisztjei és *Németh János* dr, Zalaegerszeg város tisztiorvosa.

Vidéki tűzoltótisztek figyelmébe. Engedélyt kaptunk arra, hogy a fővárosba érkező — magukat arcképes tűzoltóigazolvánnyal igazolni tudó — tűzoltótisztek a „Székesfővárosi tisztiszálló” szobáit igénybe vehessék (IX, Mária-utca 56). Egyágyas szoba ára nyári hónapokban 2.40 P, kétágyas 4 P; egyágyas szoba ára téli hónapokban 2.60 P, kétágyas 4.60 P.

A budapesti Párisi Nagy Áruház égése c. közleményünket, anyagtorlódás miatt, legközelebbi számunkban folytatjuk.

„Eger város tűzrendészete a XVIII. században” című közleményünket, anyagtorlódás miatt, legközelebbi számunkban folytatjuk.

VILÁGHÍRŰ KÉREKPAROK VARRÓGÉPEK ALKATRÉSZEK	Ékszeres Zseb- és faliórák Alpaca evőeszközök
DIADAL ÁRUHÁZ	SVÁJCI ÓRAHÁZ
BUDAPEST, VII, THÖKÖLY-ÚT 26 — TEL. 40-4-38	
Megkönyvített fizetési feltételek mellett részletre is	
SAJÁT JAVÍTÓMŰHELYEK	

Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr, Pest-Pilis-Solt-Kiskún várm. tűzrendészeti felügyelője

Lapkiadó bizottság:

Keresztes János, Köhler István, Mátrai Antal

Nyers, csersavval impregnált és

BELÜL MÉZGÁZOTT TŰZOLTÓ-KENDERTÖMLŐKET
GYÁRT ÉS FORGALOMBA HOZ
LINUM-TAUSSIG LENFONÓ- ÉS SZÖVŐIPAR RT. BUDAPEST, V, JÓZSEF-TÉR 8
GYÁRAK: BUDAPEST-KELENFÖLD ÉS GYŐR

Magyar anyag — magyar munka!

Magyar anyag — magyar munka!

KÖHLER ISTVÁNfecskendő-, szivattyú- és
tűzoltófelszerelések gyára

Budapest, X, Korponai-utca 21

Gyárt: modern motoros, turbinás és dugattyús tűzoltó fecskendőket, tűzoltószereket, felszereléseket és szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

MÁTRAI ANTAL és TÁRSA R.-T. BUDAPEST

Gyárt: kézi- és motorfecskendőket, mindenféle létrákat, motollákat, vízfordó- és öntöző-lajtákat, szerkecsikat. Mindennemű tűzoltófelszerelési cikkek raktárról kaphatók

I, FEHÉRVÁRI-ÚT 98. SZ.
KÖZPONTI IRODA és GYÁRI TELEFON: 59-0-01
Alapítva: 1896. évben**WALSER
FERENCZ**TELEFON
91-3-46BUDAPEST, VI
LOMB-UTCA 34-36TŰZOLTÁSI SZEREK
ÉS SZIVATTYÚK GYÁRA, HARANG-
ÉS FEMÖNTŐDE ::

Morzsányi J.

BUDAPEST, IV,
Eskü-út 5. szám

Gyárt: tűzoltó- és sporttermeket, zászlókat, zászlószegeket, mindennemű jelvényeket, felirati zománctáblákat, gumibélyegzőket

Alapítva 1870

FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., BUDAPEST, I.

A BUDAPESTI HIVATÁSOS TŰZOLTÓSÁG SZÁLLÍTÓJA

GYÁRT: **BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT**
KIVÁNT MÉRETEKBEN ÉS NYOMÁSIG

LEVÉLCÍM: 113. POSTAHIVATAL, POSTAFIÓK - TELEFON: 58-8-80

HAZAI
GYÁRTMÁNY!**M**INDEN KAPHATÓ
A**PÁRISI NAGYÁRUHÁZ**.BAN**„TOTAL“**

a tűzoltókészülékek királya!

Folyékony szén-savval működik és száraz porral olt és ezért télen nem fagy be, nyáron nem párolog el; sikeresen olt mindenféle tüzet, tehát a veszélyes folyékony anyagok, mint: benzol, szesz, éter, petrolium, olaj, kátrány égését, továbbá a karbid- és a villamos-tüzeket, utóbbi is teljesen veszélytelenül. Kimerítő ismertetéssel készséggel szolgál a magyarországi lerakat:

LIGETI és BIRÓ

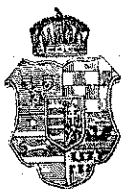
BUDAPEST, V, VÍGSZINHÁZ-UTCA 5. TEL. 27-7-99

MINIMAXa legjobb magyar gyártmányú **kézi tűzoltókészülék**. Nem hasonlítható össze a különböző utánzatokkal. Felvilágosítással szolgál a**MAGYAR MINIMAX RÉSZVÉNYTÁRSASÁG • BUDAPEST**

GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85 :-: Telefon: 23-7-31

GBUDAPEST, VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3
GORVIN ÁRUHÁZ R.-T.

Tűzrendészeti Közlöny

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség hivatalos lapja

MEGJELENIK MINDEN HÓNAP 15-ÉN

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magy. Orsz. Tűzoltó-Szövetség „Tűzrendészeti Közlöny” 57.454. számú csekk számlájára lehet beküldeni. Csekkürlap minden postahivatalban kapható

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST
IV, Bástyá-utca 13

Előfizetési ára egész évre 6 pengő

A szerkesztőség címére küldött szócikket, ha a közlésre alkalmasak, díjazzuk

Ajánlva a m. kir. Belügyminisztérium 127.691/1932. B. M. sz. rendeletével („Belügyi Közlöny” 1933. 6. sz. 115. old.) a vármegyék, városok és községek számára

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség irodája:

Budapest, IV, Bástyá-utca 13 — Telefon 84.7.94

Tűzoltótestületek a lapot tagdíj fejében kapják

Zalaegerszegi közgyűlés

A pünkösdi ünnepek alatt tartotta Zalaegerszegen a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség országos választmányi közgyűlését és elnökségi ülését, amelynek keretében a Zala vármegyei Tűzoltó-Szövetség 50 éves, a zalaegerszegi Önkéntes Tűzoltó-Testület pedig 60 éves fennállását ünnepelte.

A fellobogózott és virágdíszbe öltözött Zalaegerszeg város közönsége meleg érdeklődéssel és vendégszeretettel várta az Országos Tűzoltó-Szövetség érkezését, melyet 51 évvel ezelőtt, 1882-ben látott vendégül falai között, a VI. nagygyűlés alkalmával. Bár az egykorú krónikás — Markusovszky Béla — szerint „csak közgyűlés volt és nem nagygyűlés, noha az új elnök (Cziráky Béla gróf) megválasztásának aktusa itt folyt le”. A részvétlenség okát (mindössze 50 testületképviselője igazoltatott) pedig abban találta, hogy „Zala vármegye székvárosa kissé félre esik; legalább a népek mozgalmának modern országútja nem érinté akkor közvetlenül”.

És bár „a népek mozgalmának modern országútja” — ha vicinális jelleggel is — ma már közvetlenül érinti a várost, mégis a központtól való nagy távolság, a testületek és egyének súlyos gazdasági helyzete oly mértékben megtizedelte a közgyűlésre jelentkezők számát, hogy az elnökség részére fenntartott vasuti külön kocsinak mindössze két szakaszát foglalták el, holott az máskor elegendő sem volt. Nem csoda, hogy az út első szakasza nyomott hangulatban telt el, amelyben az ország különböző részéből összekerült bajtársak panaszolták el egymásnak testületeik válságos helyzetét és tárgyalták a segítség módjait.

Székesfehérváron csatlakozott a társaság-

hoz Vida Pali bácsi bájos unokájával, aki a fiatalságot csakhamar meghódította. A komolyabb elemnek Pali bácsi mesélt az elmúlt régi jó időkről, hogy 51 évvel ezelőtt mint fiatal tűzoltó szintén részt vett a zalaegerszegi nagygyűlésen, Boschán Gyulával együtt, aki jelenleg a zalaegerszegi Önkéntes Tűzoltó-Testület érdemekben gazdag elnöke.

Közben alig hogy feltárult az utasok előtt a Balaton nagyszerű panorámája, a rendezőség gondossága folytán Siófokra elénkbe küldött tűzoltó a nagykanizsai látogatás programját osztogatta, majd a csomagokat vette gondozásba.

Marcaliból jövet Balatonszentgyörgyön tünt fel az országos elnök, Széchenyi József gróf egyenruhás magas alakja s az egyes szakaszokat meglátogatva tájékoztatta magát a tűzoltóságok helyzetéről és a különböző vidékek tűzrendészeti állapotáról.

A nagykanizsai állomáson Krátky István dr. polgármester a városi főtisztviselők élén fogadta rövid üdvözlő beszéd kíséretében az elnökséget, amire Széchenyi József gróf országos elnökünk válaszolt. A bemutatkozások után az országos elnökség és az összes vendégek autókön és autobuszon megtekintették a várost. A szépen gondozott utak, az utakat szegélyező pázsit, melyen az elszakított városok nevei olvashatók, a szép liget mind arra vall, hogy a polgármester igazán szívén viseli városának sorsát.

Ezután az elnökség megtekintette a tűzoltóságot, a szertárt, majd az elesett tűzoltók hősi emléke előtt tisztelgett. A városháza ellen bemutatott támadási gyakorlat, melyen a hivatalos tűzoltóság az önkéntesekkel karöltve dolgozott, kifogástalan kiképzésről tett ta-

núságot, Vecsera Antal tűzoltótiszt munkáját dícséri.

Gyakorlat után a helybeli Önkéntes Tűzoltó-Testület és parancsnoksága igazi magyar vendégszeretettel gondoskodott az elnökségről. Krátky dr. polgármester mondott felköszöntőt az országos elnökre, Széchenyi grófra, Marinovich dr. ügyvezető alelnökre, Knortzer György volt nagykanizsai tűzoltó-parancsnokra és a megjelent bajtársakra. Utána Marinovich dr. ügyvezető alelnök mondott szép pohárköszöntőt az egybesereglett vendégek nevében.

Az országos elnökség szombaton délután 6 órakor érkezett meg Zalaegerszegre. Fogadtatásukra megjelent az állomáson Brand Sándor dr. megyei főjegyző, Czobor Mátyás polgármester, a tűzoltóság, a leventezekar és nagyszámú közönség. A vonat beérkezése után a leventezekar a Himnuszt játszotta, majd Czobor Mátyás polgármester köszöntötte lendületes szavakkal Széchenyi gróf elnököt és a vendégeket. Mózes Csöpi (a helybeli parancsnok kis leánya) szép csokorral és kedves kis beszéddel köszöntötte a vendégeket.

Széchenyi gróf válaszában hangoztatta, hogy örömmel jött Zalaegerszegre, mert tudja, hogy ez a város a tűzrendészet terén mindig eleget tett a modern fejlődés követelményeinek.

A vendégek és a közönség az állomásról a régi temetőbe vonultak, ahol megkoszorúzták a zalaegerszegi Önkéntes Tűzoltó-Egyesület alapítóinak, Kovács Károlynak, Hanthy Kálmánnak és Udvardy Ignácnak sírjait. Az országos szövetség nevében Marinovich Imre dr. alelnök mondott nagyhatású emlékbeszédet, majd letette a szövetség koszorúját. Czobor Mátyás polgármester ugyancsak szép beszéd kíséretében a város és a tűzoltótestület koszorúját helyezte el.

A temetőből autókön a tűzoltólaktanyába vonult az elnökség és itt Marinovich Imre dr. a hivatásos tűzoltóknak kiosztotta a szolgálati érmeket. Tízéves érmeket kaptak: Polcza János, Polcza József, Németh Károly, Halász István és Góczán József, ötéveset Léránt Sándor és Németh István. Az éremkiosztás után Széchenyi gróf elnök elbeszélgetett az életmentő Németh Károly hivatásos tűzoltóval, aki — mivel lábtörése még nem gyógyult meg egészen — mankóval jelent meg. Meleg szavakkal fejezte ki elismerését a derék tűzoltónak. Az éremkiosztás után a vendégek a laktanyát tekintették meg, majd szállásaikra mentek.

Az országos elnökség hét órára hirdetett ülése este nyolc órakor kezdődött a megyeháza nagytermében. Gróf Széchenyi József elnöki megnyitójában örömmel mutatott rá, hogy jelen van a kormány illusztris képviselője: Gyömörey György főispán is. Gömbös miniszterelnökről tudjuk — mondta Széchenyi —, hogy az ország érdekében hatalmas munkát fejt ki és elismeréssel viseltetik a tűzoltóság iránt.

Gyömörey György főispán válaszában leszögezte, hogy a miniszterelnök bizta meg, hogy a közgyűlésen jelen legyen és tolmácsolja üdvözlését. Örömmel állapítja meg, hogy dacára a nehéz gazdasági viszonyoknak, szép számmal jött a tűzoltóság Zalaeger-

szegre. A kormány mindenkor honorálta a tűzoltók nagy munkáját. Az önkéntes tűzoltóság nemcsak a tűzoltás, hanem más téren is dolgozik és minden ténykedése hazafias célt szolgál.

Az elsők között van a tűzoltóság. Széchenyi gróf személyében méltó elnöke van az országos szövetségnek. A Széchenyieknél tradíció, hogy önzetlenül dolgoznak a hazáért. A kormány, különösen Gömbös nevében, aki lánskadatlanul fáradozik a nemzet újjáépítésén és mindig támogatja a tűzoltók törekvéseit, melegen köszönti a tűzoltóság reprezentánsait és az országos ünnepség résztvevőit. Ezután Boschán Gyula érdemeit méltatta és bejelentette, hogy illetékes helyen előterjesztést tett Boschán kitüntetésére, ami rövidesen várható.

Este háromnegyed kilenckor a megjelent vendégek a megyeháza elé vonultak, ahol a leventezekar szerenádot adott a kormány képviselője, Gyömörey György főispán tiszteletére. A főispán az erkélyen fogadta Marinovich dr. ügyvezető alelnök üdvözlő beszédét, aki utalt arra, hogy a tűzoltóság egyöntetűen áll a mai nemzeti irányzat mellett. Semmiféle szélsőség sem tudja megbontani a tűzoltóság egységét s mindig készséggel állnak az ország rendelkezésére. Arra kérte a főispánt, jelentse Gömbös kormányelnöknek, hogy

95.000 tűzoltó áll őrt az országban.

Gyömörey főispán örömmel vette az üdvözlést és rámutatott arra, hogy a tűzoltók nagy összetartása példaként állhat mindenki előtt. Rá kell eszmélni végre arra, hogy a sok veszedelemtől csak összetartással és fegyvellemmel lehet megszabadulni. Ahogyan az elemek elleni küzdelemben össze tud fogni a társadalom, éppúgy össze kell tartania a magyar életre leselkedő minden bajjal szemben.

A főispán beszéde után a zenekar hazafias darabot játszott, majd a Hiszekeggyel végződött a lampionos szerenád. Marinovich dr. az elnökség részéről melegen gratulált Pfend György karmesternek a leventezekar kitűnő teljesítményéért.

Este vacsora volt az ipartestületi vendéglőben, mely a legbarátságosabb hangulatban a késő éjjeli órákig tartott.

A vasárnapi

ünnepségek zenés ébresztővel kezdődtek. Nyolc órakor ünnepi szentmise volt a plébániatemplomban, amelyet Pehm József apátplébános mondott. Az ev. templomban Nagy Miklós lelkész mondott beszédet. Kilenc órakor a Hősök Emlékművéhez vonultak a tűzoltók és az ünnepi közönség. Gróf Széchenyi József országos elnök, dr. Brand Sándor, a Zalavármegyei Tűzoltószövetség elnöke és Czobor Mátyás polgármester helyeztek szép koszorúkat az emlékműre. A koszorúzás után díszelvonulás következett.

Dél előtt 10 órakor a polgármester a művészeti kiállítást nyitotta meg, majd a vármegyházán megkezdődött a Zalavármegyei Tűzoltószövetség 50 éves jubiláris díszgyűlése. A díszgyűlésen megjelent az egész országos elnökség, a vidéki vendégek, Bódy Zoltán alispán, Czikó János törvényszéki elnök, Pehm József apátplébános, vitéz Vida Gyula állomásparancsnok, vitéz Büky Ernő zászló-

alparancsnok, Balogh Béla csendőrnagy, Farkas Tibor és Kray István báró országgyűlési képviselők és sokan mások.

Brand Sándor dr. szövetségi elnök a gyűlés megnyitása után először azokról emlékezett meg, akik nem jöhettek el az ünnepekre: a szövetség egykori tagjairól, a megszállott zalaiai területek tűzoltóságairól. Ezen a napon — mondotta — biztató szavakat várnának tőlünk elszakított testvéreink, akiket most is összekapcsol velünk a közös emberbaráti munka. Azt üzenjük nekik, hogy a világtörténelem logikája elpusztít minden hazug államalakulatot és hogy a dolgozó magyarság meg fogja nyerni azt a harcot, amely most a revízióért folyik. (Lelkes taps.)

Az elnök ezután a szövetség ötvenéves történetéről beszélt. Hangsúlyozta, hogy programja az elődök, különösen pedig Knortzer György nemes munkájának folytatása.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után az elnök indítványára a díszgyűlés elhatározta, hogy táviratilag üdvözli a belügyminisztert és jegyzőkönyvi köszönetet szavazott támogatókukért az országos elnökségnek, a főispánnak, alispánnak, Knortzer Györgynek és Boschán Gyulának.

Brand Sándor dr. ezután átadta a kormányzói kitüntetést, a Magyar Bronz Érdemérmét Németh Károly hivatásos tűzoltónak, aki a múlt év októberében megmentette társának életét. Az elnök a közönség lelkes tapsai közepette méltatta Németh Károly hősi cselekedetét.

A díszközgyűlés után az országos elnökség választmánya tartott ülést. Széchenyi József gróf elnöki megnyitójában arról beszélt, hogy a városi tűzoltóságok után a falusi tűzoltóságokat is fejleszteni kell és pedig elsősorban jó felszereléssel kell ellátni. Igaz, hogy ma nehéz a szerek beszerzése, mégis törekedni kell erre, mert viszont éppen ma van legnagyobb szükség a nemzeti vagyon védelmére.

Bódy Zoltán alispán meleg szavakkal köszöntötte az országos szövetséget abból az alkalomból, hogy Zalaegerszegen ülésezik. A vidéki tűzoltóságok fejlődésében — mondotta — érdeme van az országos elnökségnek, amely összeforrott a Széchenyi névvel és Marinovich Imrével.

Nagy taps fogadta az alispán beszédét, majd a napirendet tárgyalták. Végül a közönség éljenzése mellett Marinovich Imre dr. kiosztotta a szolgálati érmeket. Marinovich Ferenc (Sümege) 20 éves, Fülöp László dr. 10 éves, Bubicz Tivadar vármegyei felügyelő és Gaál Károly járási felügyelő 5 éves érmet kaptak.

Délben 12 órakor a nagykanizsai és zalaegerszegi tűzoltóságok jól sikerült támadási feladatot mutattak be a Központi Kávéház emeletes épülete ellen.

Vasárnap délután népnepélyt rendeztek a tűzoltók a vásártéren, ahol több ezer főnyi közönség szórakozott a leventezenekar és a „zenés” körhinták körül. Sokan jelentek meg a MOVE-pályán rendezett atlétikai versenyen és futballmérkőzésen is. Este 7 órai kezdéssel kerti népnepély volt a pályaudvari kert helyiségben. Sajnos, a hideg idő fedél alá kényszerítette a társaságot, mely kitűnő hazuliban táncolt a hajnali órákig a katonazenekar és a cigány muzsikájára.

A hétfői

ünnepek az országos elnökség ülésével kezdődtek, amely a vármegyeháza kis tanácsstermében folyt le és feltizenegy órakor zárult. Ezután nyitotta meg a megyeháza nagytermében Boschán Gyula, a Zalaegerszegi Önkéntes Tűzoltó-Testület elnöke a jubiláris díszközgyűlést szépszájú közönség jelenlétében. Boschán Gyula köszönettel és hálával adózott az országos elnökségnek és üdvözölte a megjelenteket.

Visszapillantást vetett a múltra, megemlékezett az alapítókról és hangoztatta, hogy a tűzoltók mindig nemes munkát végeznek. Azért dolgozik a tűzoltóság, mert szívük és lelkük van. Nem is kívánnak mást, mint erkölcsi elismerést. Méltatta a volt szombathelyi püspököket, akik az alapításkor melléjük álltak és Czobor polgármestert, aki sokat tevékenykedett a tűzoltóság érdekében. A megszállt területekről szólva megemlítette, hogy az 1882-ben Zalaegerszegen tartott országos tűzoltókongresszuson részt vettek sokan az elrabolt területekről is, akiket most nélkülözünk. Maradhat ez így? Nem! A jog és igazság utat tör majd magának. Kívánja, hogy mielőbb újra Nagymagyarország legyen!

Bubicz Tivadar vármegyei tűzrendészeti felügyelő üdvözlő szavai után Marinovich Imre dr. ügyvezető alelnök azt hangoztatta, hogy az országos szövetség kebelében tömörült egyesületeket úgy tekinti, mint a szülő a gyermekeit. A zalaegerszegi tűzoltók mindig teljesítették kötelességüket és példaként állanak a többi egyesület előtt. Ezután kitüntető oklevelet adott át Bita Lajosnak, Tornyos Mátyásnak és Heigli Jánosnak, akik 50 éve dolgoznak a tűzoltóegyesületben.

Kray István báró országgyűlési képviselő üdvözölte a jubiláns egyesületet és Boschán elnököt, majd Czobor polgármester beszélt és azt hangoztatta, hogy Boschán Gyula példa lehet a tűzoltók s minden ember előtt.

Végül Boschán elnök meleg szavakkal emlékezett meg Horthy Miklós kormányzóról, Czobor Mátyás polgármester pedig Barabás Béla aradi képviselőről, aki eljött volna Zalaegerszegrre (1882-ben ott volt), de az oláh hatóságok nem adtak neki útlevelet. Indítványára táviratban üdvözölték Barabás Bélát. A jubiláris díszközgyűlés a Himnusz hangjával fél 12 órakor zárult be.

A vendégek ebédre siettek a pályaudvari vendéglőbe, ahonnan vonattal Keszthelyre és Hévízre rándultak ki.

Nem volna teljes beszámolóink, ha meg nem emlékeznénk azokról, akik az ünnepség előkészítése és sikeres lebonyolítása érdekében kiváló munkát végeztek: Brand Sándor dr. vármegyei főjegyző, Czobor Mátyás polgármester, Fülöp László dr. városi tanácsnok.

Külön elismerést érdemel Mózes László zalaegerszegi tűzoltóparancsnok, aki betegen, botra támaszkodva intézkedett és ellenőrizte az ünnepély programmszerű lefolytatását. El kell ismernünk, hogy ezen törekvésüket siker koronázta, mert az ünnepség úrvészolván percnyi pontossággal pergett le.

Tanulságot azonban mégis meríthetünk a jövőre vonatkozólag, hogy az ünnepségekkel kapcsolatos elnökségi ülések napirendjén nem szerepelhet többé oly zsúfolt tárgysorozat. Különösen olyan kérdések, mint a verseny szabályzat és alapszabályok módosítása stb.,

melyek egymagukban is teljes elnökségi ülést kívánnak. Így történt, hogy az ünnepek alatt tartott folytatólagos négy ülésen sem vehette el feladatát az elnökség.

Pünkösöd hétfőjén a zalaegerszegi szép, modern tűzoltólaktanyában — mely bármely

nagy városunk keretébe beillene — vettünk búcsút a várostól és annak vendégszerető népétől, majd néhány perc múlva vasuton, autón és kocsin a szélrózsa minden irányában távoztott a vendégsereg tapasztalatokban gazdagodva, a szép ünnepség emlékével.

A budapesti Párisi Nagy Áruház égése

Írta vitéz Roncsik Jenő dr.

(Folytatás.)

A tűz keletkezése és terjedése.

Augusztus 24-én este 7 óra tájban, amikor már sötétedni kezdett, — az időt percnyi pontossággal megállapítani nem lehet, — az áruház gépésze, aki a házi villamosberendezést kezelte, elindította a pincében levő dinamógépet, hogy villamosáramot szolgáltatson az áruház világításához.

Pár perc telhetett el csak, amikor lekiáltottak hozzá, hogy az üzletben tűz van. A gépész hirtelen elzárta a gázórát, felszaladt az üzletbe, ott az egyik fali tűzesaport kinyitva, az oltáshoz kezdett. Ezt azonban hamarosan abba kellett hagynia a folyton fokozódó és kibíratatlan hőség miatt és mert az üzlet kijáratain már nem tudott az utcára menekülni a pillanatok alatt hihetetlen gyorsasággal elharapódzott nagyterjedelmű tűz miatt, kénytelen volt visszaszaladni a pincébe, onnan átment a szomszédos 40. számú ház pincéjébe, amely szintén az áruházhoz tartozott. Utközben magához vett egy vésőt, e pince egyik világítóaknájának vasrácsát kifeszítette s egy másik társával együtt így tudott megmenekülni.

A tűz a 38. számú ház bejáratát érintő kirakatban keletkezett, ahol vászonneműek voltak s amely kirakat a ház bejáratától nem volt tűzfalal elválasztva, amint ezt már előzőleg láttuk. A tűz keletkezési helyét a kihallgatott tanúk vallomásából pontosan meg lehetett állapítani.

Nemcsak a gépész, hanem az alkalmazottak is megkísérelték, hogy az üzleti tűzesapokra szerelt tömlőkkel eloltsák a tüzet, de ez a többi alkalmazottaknak sem sikerült, mert azonnal a tűz kitörése után már nemcsak a kirakat vászonneműi égtek, hanem a bejáratnál levő szőnyegek is. A tűz benyomult az üzletbe s a főbejáratnál szemben levő kis erkélyen elhelyezett szövetárúk, majd az udvari rész játékarui is a legrövidebb idő alatt lángban állottak.

A tüzesetet a Népszínház (ma Nemzeti Színház) telefonján jelentették előbb a VIII. kerületi őrségnek, amely a tűz jelzése után azonnal ki is vonult; majd Virág Miklós nevű alkalmazott nyilvános telefonon jelezte, állítása szerint, 7 óra tájban és kérte az összes őrségeket kirendelni azzal, hogy ég a Párisi Nagy Áruház. A telefonügyeletes kérdésére: hogy lakás-, tető-, padlás-, pincetűz van-e, kijelentette, hogy az üzlet ég. A telefonügyeletes vallomásában, amelyet a bűnügyi eljárás során tett, egyáltalában nem tesz említést arról, hogy a tüzet jelző az összes őrségek kirendelését kérte volna. Ez nem is valószínű. A központi tűzörségre a tűzjelzés 7 óra 6 perckor futott be, az őrség kivonult 7 óra 7 perckor.

A tűz jelzése után Virág ki akart menni a szabadba a 38. számú házban levő üzleten keresztül, de a dühöngve terjedő tűz miatt már nem tudott, az udvarra nyíló ablakok pedig vasráccsal és dróthálával voltak ellátva a 40. számú ház emeleti irodahelyiségeiben is, így a menekülési út itt is el volt zárva. E helyiségből a tűzoltók mentették ki, miután csákánnyal kibontották a vasrácsot és a dróthálót.

A csomagolóhelyiségben alkalmazott egyik munkás a személyzet részére a 38. számú ház emeletén elkülönítve berendezett izraelita imaházban imádkozott többedmagával, — az áruháznak majdnem minden alkalmazottja izraelita volt, — az imaházba bekiáltottak 7 óra 5 perckor, hogy meneküljenek, mert tűz van. Ő azt hitte, hogy a tűz csak kisebbmértű s a 40. számú ház emeleti helyiségébe szaladt vederért, de mire a vízzel visszaért, — pár pillanat lehetett az egész idő, — már oly nagy volt a tűz az áruházrésznek is, csak a földszinti, hanem az emeleti részén is, hogy az oltást meg sem tudta kísérelni, a leggyorsabban menekülnie kellett. Az üzleten át nem tudott. Kifeszítette a 38. számú ház lépcsőházába vezető ajtót, de kijutni itt sem tudott, mert már ekkor a második emeleti részen is kicsaptak a lángok a lépcsőházba. Átszaladt a 40. számú házban levő emeleti irodahelyiségbe, őt is innen mentették ki a tűzoltók a vasrács kibontása után.

G. S. kereskedősegéd éppen a földszinti toilette-helyiségben volt, mikor a tűz kitört, innen már menekülni nem tudott, mert az ablakon itt is vasrács volt. Kitépte tehát a falból a vízvezeték ólomcsöveit s mikor az ajtó is meggyulladt, azzal oltogatta a tüzet és locsolgatta magát is. Éjjel 11 órakor találtak rá a tűzoltók s ekkor mentették ki veszedelmes helyzetéből. Az arcán és a mellén II. fokú égési sebeket szenvedett.

Az üzlet egyik tulajdonosának vallomása szerint a tűz a villamosvezetékek meggyulladt szigetelőborításán oly hirtelen gyorsasággal szaladt végig, hogy egy perc alatt már az egész földszinti rész égett.

E tényeket csak annak az igazolására hozom fel, hogy a tűzjelzés ideje után 1 perccel, tehát 7 óra 7 perckor már oly nagyméretű volt a tűz, hogy a 38. számú ház üzleti részén át menekülni sem lehetett s mikor a tűzoltóság körülbelül 7 óra 9 perckor a lovasszereivel megérkezett, már úgy a Kerepesi-, mint a Klauzál-utcai részen a földszinti és emeleti helyiségek teljesen lángban állottak s a tűznek felfelé való terjedése rohamosan haladt előre.

A tűz terjedésére vonatkozólag még a következőket lehet megállapítani: a kirakat vas-

tag üvegablakja a tűznek bizonyos rövid ideig ellenállott s ezzel a tűznek befelé való haladási irányát meg is szabta. Az üzlethelyiségen áthaladva, gyorsan eljutott a kirakatablakkal szemben levő udvarra nyíló ablakig s azon áthatolva, felgyújtotta a második emeleti folyosó magasságáig befedett s gyulékony áruval tömve volt áruraktárt, mely a tűznek fő katlanává vált. Ez volt a fő terjedési irány; de egyidejűleg gyorsan terjedt a tűz a keletkezési helytől balra eső irányban is.

Az udvar drótüvegvetetővel volt fedve, amely tető a tűznek és a lángoknak az üvegvetetőn túl, felfelé való terjedését bizonyos ideig megakadályozta, így tehát a lángok, a tűz, a füst köröskörül a földszinti és emeleti ablakokon és ajtónyílásokon át a befedett udvart határoló lépcsőházba és az emeleti helyiségekbe hatoltak be teljes erővel.

A tető üvege később megolvadt s a vaskerethez tapadva, szövetrongyhoz hasonló alakban csüngött le. Ekkor a tűz már egyenes irányban felfelé is talált utat és felgyújtotta az emeleti lakásokat, továbbá az udvari részen az ereszt és a tetőt.

Az utcai részen a tűznek felfelé való terjedését nagyban elősegítette a második emelet magasságáig felnyúló és fából készült kiszáradt portálé is, amely a tűz kitörése után rövidesen szintén meggyulladt s amelynek hátamögött a verebek gallyakból, szalmából stb. összehordott fészkei is igen jó tápot adtak a tűz fellángolásának és erősödésének.

A hatalmas méretű és arányú tűz, a lángokban álló áruház röptüze és sugárzó hője a Klauzál-utca 2. számú ház pincéjét is meggyújtotta a pincelejáraton át, e háznak a teteje is égni kezdett már, azonban a tűz tovaterjedésének sikerült gátat vetni.

Az óriási kiterjedésű tűz következtében a hőség olyan nagy volt, hogy a Kerepesi- (ma Rákóczi-) út túlsó oldalán levő kis parkba ültetett fák levelei megpörkölődtek.

A tűz egész éjjel tombolt s augusztus 25-én egész nap folytak az oltási és takarítási munkálatok. A teljesen kimerült őrségeket más őrségekkel váltották fel, több tűzoltót a mentők szállítottak el, de a munka folytonossága meg nem szakadt.

A 38. számú ház összes helyiségei és lakásai, — két lakás kivételével, — a pincétől a IV. emeletig a tetővel és a lépcsőházzal együtt elpusztult. A márványból készült fölépcső és az udvar hátsó részén levő mészköből készült melléklépcső teljesen megsemmisültek a tűz hatása alatt és darabokra töredezve omlottak össze, leomlott a ház I. emeleti sarokerkélye is. Az udvar üvegvetetőjét tartó vasváz összevissza görbült.

A 40. számú ház I. emeleti üzlethelyiségében tomboló tűz e ház tetőzetét is meggyújtotta, de azt sikerült eloltani, a Fővárosi Takarékpénztár I. emeleti helyiségei azonban teljesen kiégtek, de itt is sikerült a tüzet lokalizálni. Az áruház Klauzál-utca 3. számú házában levő I. emeleti helyiségei szintén a tűz martalékaivá váltak, de további pusztítást nem tudtak végezni.

Augusztus 26-án reggel 7 órakor a leégett áruház IV. emeletén a tűz által eddig még megkímélt egyik lakás gyulladt ki s teljesen kiégett, a tűzoltóság déli 12 óra 45 percig dolgozott az oltási munkálaton. A III. emeleten még épségben maradt másik lakásrészből

az értékesebb tárgyakat a mentőtömlő segítségével eresztették le a földre.

Augusztus 27-én a 38. számú ház II. és IV. emeletén újra fellángolt a romok alól a tűz, augusztus 29-én a Klauzál-utcai felvonó alatt volt rongyok gyulladtak meg, sőt 31-én is kellett vonulni még egyszer a tűzoltóságnak, amikor a 40. számú ház pincéjében a Klauzál-utca felőli részen papír égett. Ezzel aztán meg is szűnt és befejeződött az áruház égése.

A tűzoltóság munkája.

A bolti, üzleti tüzekhez, a bevezetett gyakorlat szerint, az illetékes kerületi tűzoltó-őrség vonult ki, a központból pedig csak a szolgálatban levő ügyeletes tiszt a kis szerkocsival és négy tűzoltóval. E tűzhöz a helyszínre előbb a közelebb fekvő VIII. kerületi őrség érkezett meg s szerelt is egy kézi fecskendő és két vízvezetéki sugarat.

A központi őrségen Markusovszky Béla segédtiszt teljesített ügyeleti szolgálatot s bár üzleti tüzet jeleztek, nem a kis szerkocsit vonultatta ki a szokásos négy tűzoltóval, hanem, miután az áruházat kívülről ismerte, négy tűzoltószerral és 26 tűzoltóval vonult ki s intézkedett, hogy szükség esetére álljon ki vonulásra készen a tololétra is.

A központi őrség a helyszínre megérkezve, már ott találta a VIII. kerületi őrséget, amelynek őrparancsnoka jelentette, hogy az üzleti helyiségbe a már leszerelt és működésbe hozott két sugárral a nagy tűz és az erős sugárzó hő miatt behatolni nem tudnak. Markusovszky utasította az őrparancsnokot, hogy a sugarakat a 38. számú ház kapubejáratához irányítsa, azt természetesen nem tudta és nem is tudhatta, hogy az üzlet a kapubejáratától tűzfalal elválasztva nincsen. Majd átment a Klauzál-utcai részre, ahol a 2. számú ház is veszélyeztetve volt, sőt később meg is gyulladt. Az intézkedéseket itt is megtette s egy sugarat ide szereltetett.

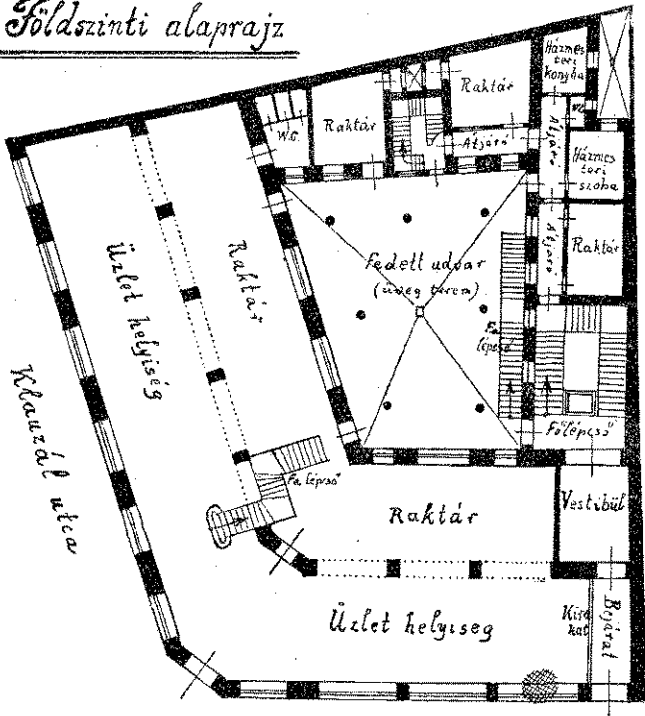
A megérkezéskor már látta Markusovszky, hogy a kivonult két őrség a tűzoltóság kiérkeztéig már óriási méretűvé vált tüzet még csak megközelíteni is alig tudja s intézkedett, hogy vonuljanak ki a többi őrségek és az önkéntesek is.

A központi őrség a tűz oltása alatt szerelt 2 gőzfecskendő, 1 fecskendő és 1 vízvezetéki sugarat, a VI. őrség szerelt 2 fecskendő-sugarat. Az önkéntes tűzoltóság 7 óra 35 perckor vonult ki és szerelt 2 fecskendő-sugarat, a IX. őrség 3 vízvezetéki sugarat, az V. őrség 2 fecskendő-sugarat s így működésben volt összesen 2 gőzfecskendő, 8 kézfecskendő és 6 vízvezetéki, összesen tehát 16 sugár a tűz oltására és a környező épületek védelmére.

Sajnos, ebben az időben a székesfővárosi tűzoltóság még nem készített taktikai és sugárelhelyezési rajzot a tüzesetek támadásáról és lefolyásáról, így a szerelt sugarak elhelyezését a bűnügyi eljárás során tett egykorú vallomásokból ma már megállapítani nem lehet.

A helyszínen jelen volt 1 gőzfecskendő, 5 kézfecskendő, 2 tololétra a hivatásos tűzoltó-őrségekről, továbbá az önkéntesek 1 fecskendője és 1 szerkocsija, a rendelkezésre álló hivatásos tűzoltólétszámmal, összesen 71 hivatásos tűzoltóval. A kivonult önkéntes tűzoltók számára vonatkozólag pontos adatot nem kaptam; egyik forrás szerint 50-en vol-

Földszinti alaprajz

Rákóczi út

tak jelen a tűznél, a másik szerint csak 25-en.

Szcserboszký Szaniszló tűzoltóparancsnok az országos kaszinóban értesült a tüzesetről, ahonnan azonnal eljőve, körülbelül 7 óra 13 perckor már megjelent a helyszínen s átvette a tűzoltás és mentés vezetését.

A 38. számú ház kapubejáratán át a tűzoltóság, miután az üzlet és kapubejárat közötti falat nem építették meg, a lépcsőházba nyíló üzleti ablakokat pedig az áruház létesítéskor nem falazták be, semmi eredményt nem ért el, pedig az ideszerezelt sugarak célja az lett volna, hogy a házban esetleg bent-

szorultakat, akik ekkor még semmi életjelt nem adtak magukról s akikről ekkor még a vezénylőknek tudomásuk nem is volt, megmentsék.

A kivonult tolólétrát a 38. számú háznál sugárelhelyezési célból nem tudták használatba venni, mert a messzire nyúló szűrőlángok és a sugárzó hő miatt nem lehetett vele a házat megközelíteni.

Miután a 40. számú ház I. emelete is teljes lángban állott, az oltási munka megindítása mellett egyidejűleg a mentési munkát is folytatni kezdte a tűzoltóság és az áruház itteni helyiségéből a vasrács és a drótháló kifeszítése után a bent szorult alkalmazottakat kimentette, egyben pedig a 40. számú ház veszélyeztetett lakóit is kivezette a füsttel elborított lépcsőházon át s így körülbelül 14 embert mentettek meg.

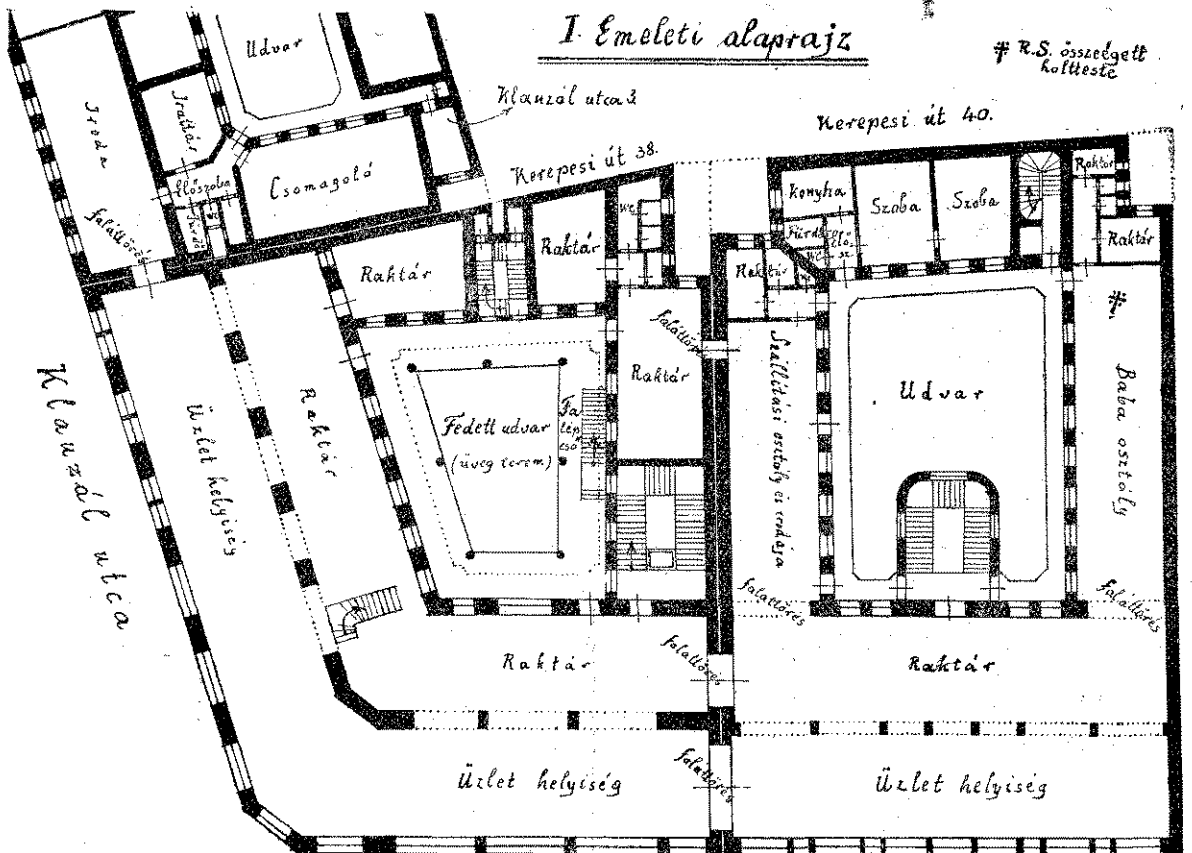
A Klauzál-utca 2. számú ház és a Dohány-utca 37. számú ház lakóit is veszélyeztette a tűz, ezeket kilakoltatták s más szárnyon levő szobákba helyezték el a szemben levő Rókuskórház utcai szobáiban levő betegeket is.

A tűzoltóság tűzoltási munkáját tűzoltószemmel bírálat tárgyává téve, most 30 év elmúltával, azt kell mondanunk, hogy az oltási munkálatok terén, valamint a tűz tovaterjedésének megakadályozásánál a maga kézi-fecskendőivel, vízvezetéki sugaraival és az önkéntes tűzoltóság segítségével minden lehető megtett a fővárosi tűzoltóság, ami az adott viszonyok és a fennforgó körülmények között lehetséges volt. A teljesen lángban álló áruházban menteni már mítsem lehetett, itt még az oltási munkálatok is óriási nehézségekbe ütköztek a messzeható perzselő sugárzó hő és a gyenge vízsugarak miatt.

A fővárosi tűzoltóság munkájának mérlegelése céljából hivatkozom a berlini Tietz-áruház égésére. 1929 január 30-án este 8 óra

I. Emeleti alaprajz

R.S. összegeztett költség

Rákóczi (Kerepesi) út

20 perckor jelezték a tüzet a berlini központi tűzörségen, mikor azonban néhány perc múlva az örségek a helyszínre megérkeztek, hasonló helyzetet találtak, mint a székesfővárosi tűzoltóság a Párisi Nagy Áruháznál, már az egész áruház lángban állott s a tűz oly nagy erejű volt, hogy 24 motoros sugár működésbehozása mellett is csak este 10 óra tájban tudtak a földszinti helyiségekbe behatolni. 50 kivonult tűzoltószert és 200 kivonult hivatásos tűzoltó közreműködése mellett is teljesen kiégett az egész Tietz-áruház. A környező épületeket is csak erős munka árán lehetett megmenteni.

A budapesti tűzoltóság főmunkája is addig, amíg a 38. számú ház emeleti ablakaiban emberek nem jelentek meg, a környező épületek megmentésére irányult, ami sikerrel is járt, megmentették a 40. számú ház legnagyobb részét a házban szorult emberekkel együtt, az I. emeleti helyiségek kivételével s a 42. szám alatt levő Orient-szálló is teljesen sértetlen maradt. Égett már a Klauzál-utca 2. számú ház pincéje, eresze és teteje is, de itt sikerült a tüzet eloltani és az épületet megmenteni. Gondoskodni kellett még az áruházzal szemben levő Rókus-kórház és a Népszínház (ma Nemzeti Színház) védelméről is és mindezeknek a munkáknak az elvégzésére 71 hivatásos tűzoltó és az önkéntes tűzoltók változó létszáma állott rendelkezésre, akiknek később még az ugróponyvával való mentési kísérleteknél is segédkezni kellett.

Többet tőlük kívánni egyáltalában nem lehetett, minden erejüket megfeszítve dolgoztak s ennek a hatalmas munkának az ered-

ménye volt a tűz tovaterjedésének a megakadályozása.

A tűz oka.

A tűz okát az augusztus 25-én eljáró tűzvizsgáló bizottság a 38. számú ház kapubejárata melletti kirakatban keletkezett villamos rövidzárlatban állapította meg, megállapítását alátámasztották azok a tények, hogy a vezetékek kopottak voltak s már fordult elő az üzletben kárt nem okozó rövidzárlat és vezetékhiszterézis.

A megindított bűnügyi eljárás során a vizsgálóbíró Alpár Ignác műépítészt és Szabó János építőmestert bízta meg többek között azzal, hogy adjanak műszaki véleményt a tűz keletkezési okára vonatkozólag. Nevezettek a leégett áruház helyiségeiben helyszíni szemlét tartottak, kihallgatásokat eszközöltek és megállapították, hogy a kirakatban keletkezett tűz okát „az izzólámpák okozta balesetben” kell keresni.

Szerintük a tűz keletkezési okát teljes biztossággal megállapítani nem lehet, de a tűzesetet vagy a gyulékony áruval letakart, esetleg az áruk közé esett izzólámpa vagy vezeték szakadás, hibás izzólámpafoglalat vagy rövidzárlat okozhatta. Legvalószínűbb az első eset. Az épület egész szerkezetében nem találtak semmi más olyan berendezést, amely a tűz keletkezésére okot szolgáltathatott volna, a kirakatot a szabadon függő villamos izzólámpákon kívül más mesterséges fény nem világította meg. Arra sincsen semmi támpont, hogy a tüzet eldobott égő gyufa vagy cigarettá okozta volna.

Felhívás az összes tagtestületekhez!

Síremléket Breuer Szilárdnak!

A mérhetetlen fájdalom, mely boldogemlékű volt vezérünknek, *nemes Breuer Szilárdnak* az örökkévalóságba történt elköltözése folyamányaként minden magyar tűzoltószívet eltöltött, szünőben van és tisztult lélekkel tekintünk vissza a magyar tűzoltóintézmény fejlődésében korszakot jelentő arra a tevékenységre, mely *nemes Breuer Szilárd* hervadhatatlan érdemeit örökíti meg s feledhetetlenné teszi mindazok előtt, akik hozzá közel állottak.

Bár emléke él mindnyájunk szívében és élni fog mindenkoron, amíg magyar tűzoltók őrkdnek a polgárság tűzbiztonsága fölött, bajtársi szívünk sugallatát követve, kötelességünk e nemes férfiú emlékét látható módon is megörökíteni.

Ez a nemes érzés készítette az Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségét arra az elhatározásra, amellyel kimondotta, hogy egy megfelelő síremléknek közadakozásból történendő felállítása érdekében az Országos Szövetség kebelében egyesült testületekhez gyűjtési kérelemmel fordul.

A határozat végrehajtásaként immár felkérjük a Tagtestületeket, szíveskedjenek kebelükben szóbanlevő nemes célra gyűjtést indítani és a befolyó összegeket a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 23.297 sz. postatakarékpénztári csekkszámlájára befizetni akként, hogy a síremlék minél hamarabb felállítható legyen.

Hirdesse az emelendő síremlék a magyar tűzoltóintézmény önzetlen harcosainak soha el nem múló háláját és bensőséges kegyeletét.

Budapest, 1932 április hó 15-én.

Az Elnökség.

Beérkezett adományok:

Áprilisi számunkból áthozat ..... P 1687:58
Önk. Tűzoltótestület Ajkacsingervölgy ..... P 10—
Átvitel: P 1697:58

Áthozat: P 1697:58
Önk. Tűzoltótestület Felsőgd ..... P 5—
Összesen: P 1702:59

Eger város tűzrendészete a XVIII. században

Írta Breznay Imre

(Folytatás.)

Sokkal fontosabb azonban a *kémények ügye*, melyekkel egész évszázad folyamán lépten-nyomon találkozunk. Baj van a szabálytalanul épített kéményekkel, azután a deszkából csinált kéményekkel és különösen sok baj van a sepréssel, helyesebben a nem-sepréssel. Ennek oka vagy a gazdák nemtörődömsége vagy a kéményseprők felületessége, rossz munkája. Mivel pedig már akkor is a kémények hiányos voltából származott a legtöbb tűzveszedelem, különös gondot fordított reá a város vezetősége.

Említettem már, hogy a legelső nyom, mely tűzrendészeti vonatkozású, a tűzhelyek és kémények vizsgálására vonatkozik és már 1698-ban panaszkodnak róla a polgárok.

A *kémények építésére* nem találtam külön rendelkezéseket, de hogy voltak bizonyos szokások, amelyek bizonyára tűzvédelmi természetűek lehettek, az a gyakori rendelkezésekből és a „rossz kémények“ emlegetéséből nyilván következik. Mint alább látni fogjuk, nem egyszer fenyegetőzik a tanács, hogy az ilyen kéményeket lerontatja, a tűzhelyeket elbontatja... Határozott rendeletet csak egyet találtam a század folyamán, mely a kémények építésénél bizonyos szabályt követel. Az 1764-ben kelt általánosrendelet, „Puncta Regulationis Incendii“ nyolcadik pontjának második bekezdését így végzi: „... de még az *Kéményekben is bé rakatni fa gerendákat ne merészellyen...*“ Ez ugyanis büntetés alatt tilalmaztatik.

Csak természetes, hogy ez az okos rendelet is jórészt minden más ily helyes szabály sorsára jut s bizony még másfélszáz évvel később is volt Egerben olyan tűz, amely — a város legelőkelőbb helyén — éppen a kéménybe épített gerendától keletkezett.

Ugyancsak a most idézett rendelet nyolcadik pontjának utolsó bekezdése teszi kötelezővé, hogy „... egyedül csak *Kő Kémények rakattasanak...*“

1702-ben „Die May 2.“ már ezt olvassuk a város Protocollumában: „Pro Inspectoré ad Ignem... Electus est D. Stephanus Török, qui Domos Singulis Mensibus visitabit, ut omnis pure servet Caminum et Focus...“ A tanács tehát külön tűzinspektort választ a Török István uram személyében és kötelességévé teszi, hogy minden egyes házat havonként megvizsgáljon: vajjon tiszták-e a kémények s rendben vannak-e a tűzhelyek. Ugyanekkor kimondja azt is, hogy a rendetlenül talált kémények és tűzhelyek tulajdonosait 12 magyar forintba büntetik. („Poena utriusque erit Hgles Fl 12, cujus medietas Dni Inspectori, altera medietas erit Civitatis.“) Hogy tehát a tűzi inspectort minél nagyobb serénységre ösztönözzék, a 12 frt büntetéspénznek felét ő kapta és csak a másik fele volt a városé.

Természetes, hogy ez a rendelkezés ilyen alakban nem maradhatott meg sokáig, mert az inspector nem volt képes minden házat minden hónapban végigvizsgálni. Ezért nemsokára a tanács tagokat osztották be erre a munkára és mindegyik mellé odarendelték az illető városnegyed (series vagy fertály) decurióját, illetőleg másnéven: fertálmesterét, tizedesét.

Ilyen beosztást már 1716-ban csinál a tanács a kémények vizsgálására.

Ügylátszik azonban, hogy évről-évre ismételtetnie kellett a „Tűz-Tzirkálást“ a kémények dolgában és még ez sem biztosította a kellő eredményt, mert pár esztendővel később ezt olvassom a városi protocollumban:

„Anno 1720. Die 14. Juny... Mivel az nagy Szárazságnak Miatta láttatnak Veszedelmesnek lenni, némely házaknál lévő rossz Kémények, az Mellyekbül Tűz által való Veszedelem az Városnak majd majd Szemlátomást tapasztaltatthatik; kire nézve hogy azon Szörnyű Veszedelem, némi nemű Módon el távosztassék, deputáltattak... afféle Veszedelmes Kéményeknek dorsatiom való revisiojára, Házi Gazdáknak admonitiojára, és a féle Tűz Fészkeknek connotatiojára az első Seriesben...“

Itt következik az a névsor, mely ezt a munkát megosztja úgy, hogy minden városnegyedben (seriesben) egy-egy belső- és két-két külső- (vagy kis-) tanácsbéli járja végig a házakat. Megadja azután az *utasításokat* a következőkben:

„Ezek iránt pedig léssen Ókegyelmeknek ilyen *Instructiojok*, hogy az holott fognak olylyat Kéményeket tapasztalni, azoknak reparatiojára, competens Terminust figzálylonak az Lakosoknak, úgy hogy ha azon Terminusnak el folyása alatt Vak Merőségnak kívánván vettnei magokat, nem reparáltatták, ad Rhen. Fl 12 Megh fognak irremissibiliter büntettetni, azt pedig Deputatus Urak Specialiter observályák, az hol olyan Kémények fognak tapasztaltatni, Serio Connotályák, és Bíró Úrnak referályák.“

Látszik tehát, hogy a városi tanács nagyon komolyan vette ebben a tekintetben a maga kötelességét, mert — íme — nemesak az ellenőrzést rendeli el és büntetéseket szab ki különösen azokra, akik az elfogadható idő alatt nem csináltatják meg rossznak talált kéményüket, hanem *jegyzékbe is véteti azokat* és ezt a város bírójánál (akkor a város feje) jelentés alakjában teszi le.

Időről-időre visszatér azután a kémények ellenőrzésének gondolata és — hogy csak egyet-kettőt említek meg ezek közül — ideiktatom az 1753. jún. 15-iki rendelkezést: „... minden fertályban (ekkor már így nevezi a régi latin „series“ szó helyett a városnegyedeket) deputáltattak Senatorialiter Két Kis Tanácsbéli Uraimék Kéményeknek megvizsgálására, cum Relatione ad Magistratum fienda.“ Ekkor tehát már a tanácsnak kellett jelentést tenni a vizsgálatok eredményéről.

Ennek a vizsgálatnak eredményeként 1753. aug. 8-án ezt iktatja jegyzőkönyvbe a magisztrátus: „... Kémények Visgáltatássára exmensus Tanácsbéli Uraimék referálták, hogy némely Helyeken rossz Kémények Gazdák gondviseléstelenségektül tapasztaltattanak, azért determináltattott, hogy minden Gazda úgy a Városban, mint a' *Hostanczokon* is, magok Kéményeit, a' vagy is Tűz Helyeit Usque Ultimam Mensis July rectificaltassa, másként Büntetést el nem kerülnek, és a' végre ismét Kis Tanácsbéli Uraimék Közül ojonnan exmittáltattnak...“ És ugyanekkor két-két kistanácsbéli küldöttet ki minden városnegyedbe. Ez a rendelkezés anynyiban tartalmaz újítást, hogy most már nemcsak a belvárosban követeli meg a kémények ki-

fogástalan voltát, hanem a „Hostanczokon“, vagyis a *hóstyákon*, külső városrészekben is, a „Suburbis“-okban.

Egy hónappal később ismét napirendre kerül a rossz kémények ügye, mert 1753. szept. 7-én ez olvasható a városi jegyzőkönyvben:

„... Determináltatott: hogy mivel már Magistratusnak tett Számítalan rendelési az Kösségtül csak könnyen el halgatattnak Fő képen pedig a Tűz és Kémények dolgában, azért publicáltassék, hogy az rossz Kémények minden halasztás nélkül megh Csináltassanak, mert 15 nap mulva Visgálók járván, a' Kik valahol veszedelmes Kéményeket, vagy Sütő Kemenczéket fognak találni, azokat tövestül le roncsák, és az ollyatén Gazdának Sub poena Rhen Fl 12 aut 24 baculorum nem leszen Szabad Tűzet rakni, vagy fűteni, míglen jó Kéményt vagy Kemenczét nem csináltatott. Azon fölött hasson ló büntetéssel fog terheltetni a' Kinek Kéménye minden Holnapon járó Visgálók által tisztítatlan fog találtatni...“

Ez az erélyes rendelkezés tehát lerontással fenyegeti meg a gondatlan gazdákat és 12 frt büntetéssel, esetleg 24 bottal, amelyet a város piacán lévő deresben utalványoztak ki, az előkelőbb polgároknak pedig a városház „ambitusán“.

1754-ben (júl. 3-án) már úgy intézkedik a tanács, hogy „... az Városban Ugy az hostakon is“ elrendeli a kémények vizsgálatát s ettől kezdve a *külváros* éppen oly elbánásban részesül e tekintetben, mint a fallal kerített belső város.

1770-ben új Statutumokat szövegezett a város és — valóban figyelemreméltó — ennek első pontja a tűzvédelmi intézkedéseket tartalmazza, jeléül annak, hogy mily fontosnak tartották ezt abban az időben is... (Talán fontosabbnak, mint manapság.) Ez az első pont így szól:

„1-o. Valamint ezelőtt mindenkor, úgy újra mostanában is keményen parancsoltatik, hogy a Tűzre Serény Vigyázás Légyen, ahoz való Készületek jó Karban legyenek, 's conserváltassanak, az Kémények tisztán tartassanak, és hol jó Kémény nincs, tüzelni ne merészellyenek, melyeknek visgállására az kirendelt Commissáriusok Holnaponként magok Hivatallyokban procedálni fognak. Az után Senkinek nehézsége ne Légyen, Ha rosz volta miat Kéménye le fog ronthatatni, vagy tisztátalan tartása miat, valamennyiszer találtatik, a' Kémény Seprő fáradságán Kivül 3 Forintokra fog büntettetni, vagy pedig — Kítül Isten őrizzen! — valaki Tűzet támasztván, azzal másoknak Kárt okoz, hogy ha régi bevett Szokás Szerént — mint már többekkel történt — háza Furdussa el fog tőle véteztetni.“

Nyilván látszik ebből, hogy az új városi szabályrendelet (így mondhatjuk a statutum szót legszabatosabban) nagyon keményen hangsúlyozza a tűzveszedelem káros voltát és azt, akinek gondatlanságából keletkezik a tűz, nem kisebb büntetéssel sújtja, mint telkének elvesztésével... s természetes, ha háza volna, annak elvételével is. Ez azonban már meghaladta a tanács jogkörét és a püspök úriszéke elé tartozott... De hogy nem egyszer mondtak ki ilyen kemény ítéletet, a statutum fenti szövegéből kiolvasható.

Mondanom sem kell, hogy a kémények vizsgálása nem mindig ment simán és akkor is — éppen úgy, mint most — akadtak izgága emberek, akik összeakasztották a tengelyt a magisztrátussal. Persze ők itták meg a levét, mint az alábbi esetek is bizonyítják.

1768. május 31-én „Az rosz Kémény végett, hogy másoknak is az Tűz által tetemes Kár ne történék, B... György Bíró Uram által citáltatott...“

Más eset. 1749. júl. 15-én ezt iktatták a városi jegyzőkönyvbe: „... in exertitio publico Tanácsbéli Uramék fáradozván az Kémények vizsgálásában, J... András eő Kegyelmeket meg kissébbíteni merészelte, a' végre — jól lehet 24 pálezával, vagy Rhen Fl 12 költettett volna büntetni — mind az által 6 Rhen Fl relaxáltatott.“ Ügylátszik, hogy nagyon rimánkodhatott őkegyelme, mert máskülönben nem igen „mitigálta“ (enyhítette) a tanács a kimondott büntetést.

Egy ilyen ítéletet közlök az alábbiakban. 1772. szept. 7-ről keletve kimondja a magisztrátus, hogy Prága Antal obsitos katonának „szöleje exequaltatik és annak árából az segítettik meg, a' ki arra leg jobban rászorul...“ Az elítéltnek vigyázatlansága folytán ugyanis tűz keletkezett s egy ház leégett, a másikat pedig részben lerontották... Prága Antal megszökött, mert félt tettének következményeiől, de feleségét kitiltották a városból azzal, hogy „Soha többé be férkezni ne merészellyenek...“

Más ilyen ítélet. J... Péternek házában 1772. szept. elsején tűz ütött ki. Gondatlansága ugyan másoknak kárt nem tett, „... mindazonáltal, hogy másszor jobban vigyázzon, Statutum Szerint 12 Forintra büntettetett, és az rajta desummáltatott... Melly pénz a Tűz ellen való Készületek reparatiojára fordítatik...“

1733. augusztusában „R... Siga tüzes üszköt az maga Házából ki hozván, egy Darab Tüzes Üszköt a maga Házának Eresziben akarta Sütni... háromszor Negyven Negyven Kemény pálcára ítéltetett és exequaltatott az Város Píarcán az Deresben.“

1763 januárjában külön és részletes tűzoltási szabályrendeletet adott ki a püspök és természetesen fogadott el a város tanácsa „Puncta Regulationis Incendii“ címmel Ennek nyolcadik pontja így szól: „Mivel az illetin Tűzbéli Szerencstélenség némi nemű esetekből, és gondviséletlenségekből meg történhetik, annak el távosztatása iránt többször is Ki adatott Uraság parancsolattya, és az Város Magistratusainak rendelése Szerént tovább is Statutumok Szerént, és parancsolatokban foglalt büntetések alatt parancsoltatik, hogy minden itt lakos Polgár az maga tűzhebit, Kéményeit gyakorta meg visgállya, azokat más, vagy maga által illendő Képpen tisztítassa, étszaki tüzet annak rende Szerént bé takarítsa...“

(Folytatjuk)

Parancsnok Úr!

Elméleti oktatásnál használja a
„TÜZRENDÉSZET“
 füzeteit, I—VII. Ára 9:50 pengő.
 Részletes árjegyzék a 95. oldalon

KÖNYVISMERTETÉS SZÖVETSÉGI ÜGYEK

Tűzrendészet. II. Megelőző tűzrendészet. II. Alkalmazott rész. Írta vitéz Roncsik Jenő dr. Debrecen város tűzoltófőparancsnoka, a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségi előadója. 260 oldal. Városi nyomda Debrecen. Ára 2 P.

Az utóbbi évek tüzeseteinek okát kutatva mindgyakrabban láthatjuk azt, hogy a megelőző tűzrendészeti kikötések hiánya vagy be nem tartása miatt pusztult el számos emberélet és semmisült meg nagyértékű nemzeti vagyon. Ennek a felismerése néhai Markusovszky Béla budapesti tűzoltófőtiszt nevéhez fűződik, aki már 1903-ban a londoni nemzetközi tűzoltókongresszuson tartott előadásában rámutatott a megelőző tűzrendészet jelentőségére. Ő írta meg annak idején az Országos Szövetség kiadásában megjelent „Megelőző tűzrendészet” könyvet, melynek 5. kiadása is már évek óta elfogyott.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség ezt a hiányt óhajtott pótolni — annál is inkább, mert a megelőző tűzrendészetnek elengedhetetlen feltétele a szédületes iramban fejlődő technikához való alkalmazkodás —, amikor vitéz Roncsik Jenő dr.-t felkérte a „Megelőző tűzrendészet” megírására.

A gyakorlati élet könyve ez, melynek hasznos és rendszerbe foglalt megelőző tűzrendészeti útmutatásait nem nélkülözheti egyetlen tűzrendészeti hatóság, szakközeg és érdekelt sem, legyen az városban vagy falun.

Részletesen foglalkozik a lakóházak, templomok, iskolák, kórházak, szállodák, áruházak, boltok, nyilvános előadások tartására és nagyobb ember-tömegek befogadására alkalmas helyiségek és ipari üzemek tűzrendészetével, valamint az erdő- és mezőgazdaság tűzvédelmével.

Az egyes fejezetek tárgyalásánál a szerző előbb felsorolja a jellegzetes nagyobb tüzeseteket; így vonulnak el szemeink előtt a pozsonyi és győngyösi tűzvész pusztításai, a budapesti Párisi Nagy Áruház égése, az ökörítői, solti tűzkatasztrófák borzalmai és egy évszázad 1368 színházi tüzesetének 11.239 emberáldozatot követelő, hamuvá foszlott arnya, mint örök emlékeztetők a megelőző tűzrendészet vas törvényére.

E nagy tüzesetekből leszűrt következtetések alapján nemcsak felvilágosítja, hanem érzékelteti és meggyőzi az olvasót a megelőző tűzrendészet szabályainak helyességéről és a vonatkozó rendelkezések szükséges korlátozásairól, de egyben biztos támpontot nyújt az eljáró tűzrendészeti szakközegnek is, szakvéleményük megadásánál.

A könyv szerzője vitéz Roncsik Jenő dr., debreceni főparancsnok, az utóbbi évek tűzrendészeti irodalmának legtermékenyebb és egyben legalaposabb írója ebben a munkában tökéletesen magára talált. A tűzoltó szakember tájékozottsága előbbi közigazgatási és rendészeti tapasztalataival párosulva, biztos kézzel vezeti az olvasót úgy a tűzrendészet hézagos szövevényein, mint a közigazgatás labirintusain keresztül.

Azt a hangyaszorgalmú munkát, melyet könyve megírásánál kifejtett, csupán sejteti az a 48 bel- és külföldi forrásmunka és 10 szaklap különböző évfolyama, melyet kutatásainál felhasznált.

A könyvet szép kiállításban a debreceni Városi Nyomda állította elő, kár, hogy néhány illusztrációval nem díszítették a művet.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségi ülése Zalaegerszegen (folytatólagosan), 1933. június hó 3., 4. és 5-én.

Az elnöki székét Széchenyi József gróf országos elnök foglalta el, aki az ülést a határozatképesség megállapítása után megnyitotta. Elnöklő napirend előtt meleg szavakkal üdvözölte Gyömörey György zalavármegyei főispánt, aki vitéz Gömbös Gyula miniszterelnök és vitéz dr. Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter nevében és megbízásából jelent meg az ülésen. — Gyömörey György főispán válaszában kifejtette, hogy úgy a miniszterelnök, mint a belügyminiszter elismeri a tűzoltók fáradságos és nehéz munkáját és tudja, hogy tevékenységük hazafias célt szolgál.

Elnökség felkérte Erdély Ernő előadót, hogy az Alsóausztriai Tűzoltó-Szövetség július hó 15-én tartandó 70 éves jubileumán képviselőjében jelenjen meg.

A Jász-Nagykun-Szolnokvármegyei Tűzoltó-Szövetség folyó évi június hó 10-én Cibakházán tartandó választmányi ülésére és ezzel kapcsolatosan rendezendő járási versenyre, valamint augusztus hó 21-től szeptember hó 3-ig Pécsen tartandó kerületi tűzoltótanfolyamra központi kiküldöttként Vida Pál előadót delegálta az elnökség.

Felkérte az elnökség dr. Marinovich Imre al-elnököt, hogy a debreceni II. kerületi tanfolyam záróvizsgáján július hó 16-án, a kiskőrösi járási versenyen június hó 11-én, a győrvármegyei szövetség közgyűlésén Öttevényen június hó 29-én, a szegedi tanfolyam záróvizsgáján június hó 23-án az országos központ képviselőjében vegyen részt.

Dr. Marinovich Imre ügyvezető al-elnök bejelentette, hogy a debreceni I. kerületi tanfolyam záróvizsgáján június hó 1-én, a veszprémi tanfolyam záróvizsgáján május hó 21-én, a zalaegerszegi I. tanfolyam záróvizsgáján május hó 5-én résztvett az elnökség képviselőjében. A hallgatók alapos készülségről tettek bizonyosságot.

A magyaróvári kerületi tanfolyamra központi előadóként dr. Lukács Zoltánt, a hivatalos lap szerkesztőjét küldte ki az elnökség.

Budapest székesfőváros polgármestere a rákoskeresztúri temetőben levő hősök sírjának karbantartására gyűjtést rendez, mire felhívta a szövetséget is. Elnökség a felhívást a hivatalos lapban közléstesi.

Vas vármegye Tűzoltó-Szövetsége bejelentette, hogy Körmenten 69 hallgatóval járási tanfolyamot tartott.

A tűzoltóautók közötti adójának mérséklése tárgyában a m. kir. kereskedelemügyi miniszterhez intézett felterjesztésre az a válasz érkezett, hogy a felterjesztési kérelem döntést végett áttételt a m. kir. pénzügyminiszterhez.

Az egységes tűzrendészeti szabályrendelettervezetre vonatkozólag a m. kir. miniszterelnökség értesítette a szövetséget, hogy a tűzrendészetnek országos rendelettel való szabályozására szükséges intézkedéseket a miniszterelnök úr megtette.

Erdély Ernő előadó javaslatára a tűzoltó szaktanfolyamok parancsnokának és előadóinak díjazását az elnökség a nehéz gazdasági helyzetre való tekintettel leszállította.

Erdély Ernő előadó bemutatta módosított alapszabálytervezetét, azonban javaslatára, a közigazgatási reform végrehajtásáig, elnökség az alapszabálymódosítást levette napirendről.

Breuer Szilárd síremléke ügyében Antalfyné Femes B. Mária és Cser Károly ügyvédjük útján

arról értesítették a szövetséget, hogy a síremlék tervezetére és elkészítésére hirdetett pályázat bírálóbizottságának a nyilvánossággal is közölt döntéséhez ragaszkodnak, miért is az első díj kifizetését és a kivitellel való megbízatást kérik. — Elnökség, mint ismeretes, a bírálóbizottság javaslatát nem fogadta el, mert e kérdésben véglegesen határozni csakis az elnökség és nem a bírálóbizottság volt illetékes, ezért a fentvezettek igényét nem ismerte el. Egyidejűleg a síremlék kivételének elkészítésére Krisztián Sándort kérte fel.

Elnökség táviratilag üdvözölte dr. vitéz Kiss Lajos elnökségi előadót legfelsőbb helyről kapott kitüntetése alkalmából.

Papp Ferenc előadó által beterjesztett verseny-szabályzatmódosítás tervezetét a legközelebbi ülés elé utalta az elnökség.

A ker. szoc. kéményseprők egyesületének átiratát alaki hibák miatt nem vehette tárgyalás alá az elnökség.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést bezárta.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség országos választmányi közgyűlése Zalaegerszegen, 1933 június hó 4-én.

Az elnöki széket Széchenyi József gróf országos elnök foglalta el, aki az ülést a jelenlevők üdvözlése és a határozatképesség megállapítása után megnyitotta.

Titkár bemutatta az elnökség 1932. évi működéséről szóló jelentést, az országos szövetség 1932. évi zárszámadását és ennek felülvizsgálatáról beterjesztett számvizsgálóbizottsági jelentést, valamint az 1933. évi költségelőirányzatot, amelyek a „Tűzrendészeti Közlöny” májusi számában megjelentek. Választmány a jelentéseket tudomásul véve, a felelős számadóknak, számvizsgálóbizottságnak és a tisztikar részére a felmentvényt megadta.

A székház cmeleti lakását bérlő ifj. dr. Vass István lakbérét 1600 P-re, özv. Gerece Péterné lakbérét 1200 P-re szállította le a választmány folyó évi augusztus 1-től kezdve.

A választmány tudomásul vette, hogy Dittrich József elnökségi előadó elhalálásával megüresedett helyre a székesfővárosi tisztikar Szilvay Kornél főtitkár jelölte.

Az elnökség által — részben más községbe való beolvadás, részben a testület megszűnése, részben tagdíj nemfizetés miatt — javaslatba hozott tagtestületek törléséhez a választmány hozzájárult.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést bezárta.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség segélypénztárának elnökségi ülése Zalaegerszegen 1933 június hó 3-án.

Az elnöki széket Széchenyi József gróf országos elnök foglalta el, aki az ülést a határozatképesség megállapítása után megnyitotta.

Falussy titkár a múlt ülés óta segélyben részesített tagtestületek tűzoltóinak névsorát és a részükre folyósított összegeket ismertette.

Segélyben részesültek: Németh Károly tűzoltó (Zalaegerszeg) 178 P, Mlinarcsik Mihály tűzoltó (Nyíregyháza) 150 P, Végh Pál tűzoltó (Rácalmás) 16 P, Császár István tűzoltó (Dabronc)

30 P, Kovács Pál tűzoltó (Rakamaz) 50 P, Koller János tűzoltó (Ujpest) 12 P, Cseh Németh József önk. alparancsnok (Pókafa) 28 P, Tóth András tűzoltó (Nagykálló) 12 P, Márton András tűzoltó (Baktalórántháza) 80 P, Gaál János tűzoltó (Fehérgyarmat) 60 P, Fodor Imre tűzoltó (Bagamér) 28 P, Pungor Ferenc tűzoltó (Viszák) 16 P, Bódi Nándor tűzoltó (Porpác) 28 P, Komlósi József tűzoltó (Kál) 40 P, Hiba Ödön tűzoltó (Viszák) 32 P, Koltai János tűzoltó (Cirák) 28 P.

Elnökség a bejelentéseket jóváhagyólag tudomásul vette.

A választmányi közgyűlés elé utalta az elnökség László előadónak a segélypénztár fejlesztése ügyében kidolgozott tanulmányát, valamint Erdély előadónak azt a javaslatát, hogy a folyópénztárnak kölcsönadott 3000 P a folyópénztár javára könyveltessék át.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést bezárta.

RENDELETEK

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter 10.445/1933. sz. rendelete a kereskedelmi fatelepek iparhatósági telepengedélyhez kötése tárgyában 51.991/1893. K. M. szám alatt kiadott rendelet kiegészítéséről.

Hivatali elődömnök 1893. évi augusztus hó 18-án 51.991/1893. K. M. szám alatt kiadott rendelete (Rendeletek Tára 1978. old.) értelmében, a fa minőségére való tekintet nélkül, iparhatósági telepengedélyezési eljárás alá esik minden olyan fatelep, amelyen nagyobb mennyiségű fát eladás céljából raktároznak.

Felmerült kétség eloszlátása céljából e rendelkezést az 1884:XVII. t.-c. 25. §-ának utolsóelőtti bekezdésében nyert felhatalmazás alapján a belügyminiszter úrral egyetértően olyképen egészítem ki, hogy a fa minőségére és nemére való tekintet nélkül iparhatósági telepengedélyezési eljárás alá azok a fatelepek esnek, amelyekben kettőszáz (200) méter-mázsánál nagyobb mennyiségű fát eladás céljából raktároznak.

Hivatali elődöm idézett rendeletének az a rendelkezése, mely szerint azoknak a fa-neműeknek raktározása, amelyeket az iparos saját maga részére ipari feldolgozás céljából készletben tart, nem tartozik telepengedélyezési eljárás alá, továbbra is változatlanul hatályban marad.

Ez a rendelet a kihirdetést követő 15-ik napon lép életbe.

Budapest, 1933. évi április hó 2-án.

Fabinyi Tihamér s. k.,

m. kir. kereskedelemügyi miniszter.

Megjelent a Tűzrendészeti sorozatában:

MEGELŐZŐ TŰZRENDESZET

II. Alkalmazott része

Ára: 2 pengő írta vitéz Roncsik Jenő dr

KAPHATÓ: MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓSZÖVETSÉG IRODÁJÁBAN, BUDAPEST IV, BÁSTYA-UTCA 13. SZÁM

Minden gondos parancsnokság, illetve községi előjáróság beiratja tűzoltóit a Magyar Orsz. Tűzoltó-Szövetség SEGÉLYZŐPÉNZTÁRÁBA, amely tagonkénti és évi 20 pengőfillér tagdíj ellenében minden tűzoltói szolgálatban történt balesetért az illetőt (napi 2 pengő) segélyben részesíti. — Az összeg a névsor kapcsán az 57.453. sz. postacsekk útján előre fizetendő be. Előfordult eset azonban bejelentendő és a munkaképtelenség tartama aztán orvosilag, bélyegtelen iraton igazolandó. A segélyösszegeken felül más költségek nem téríttetnek meg. Évközi létszámváltozás a befizetett létszámon belül díjtalanul jelenthető.

HÍREK

Kitüntetés. A Kormányzó Úr Ó Főméltósága magas elhatározásával a m. kir. belügyminiszter előterjesztésére megengedni méltóztatott, hogy vitéz dr. Kiss Lajos tb. főjegyző, vm. tűzrendészeti felügyelőnek a tűzrendészet érdekében kifejtett eredményes munkálkodásáért elismerése tudtul adassék. Vitéz dr. Kiss Lajos a törekvő fiatal tűzoltógarda egyik legértékesebb tagja, az Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségének előadója, aki a borsod-gömörvármegyei tűzoltóságok szervezésével, a vármegyei tűzoltószövetség megalakításával, valamint a vármegyei mintaszabályrendelet tervezete elkészítésével a tűzrendészet ügyét hatalmas lépésekkel vitte előre. Megérdemelt kitüntetéséhez őszinte szívből gratulálunk.

Királyi díszérem. A m. kir. belügyminiszter a tűzoltás és mentés terén 25 éven át teljesített érdemes tevékenység jutalmazására alapított díszéremet a következőknek adományozta: Heincinger József alparancsnok és Blay János őrmester (Budapesti Kender és Jutagvár).

Balyer János a gyöngyösi önkéntes tűzoltó- és mentőtestület szakaszparancsnoka folyó évi május hó 6-án elhalálozott. A megboldogult 42 éven át volt a testületnek ügybuzgó tagja és a legodaadóbb buzgalommal vett részt annak munkájában és önzetlen működésével hervadhatatlan érdemeket szerzett.

K. Juhász József a miskolci önkéntes tűzoltó- és mentő-testület szertárnoka folyó évi május hó 8-án elhunyt. Tisztelet emlékének!

Az Osztrák Tűzoltó-Szövetség folyó évi augusztus hó 23—27-ig tartja országos nagygyűlését Linz városában. 23-án az egyes tartományi szövetségek tartják üléseiket, 24-én országos választmányi közgyűlés, 25-én pedig a német tűzoltószövetségek tartják üléseiket. 26-án lesz a Felső-Ausztriai Tűzoltó-Szövetség országos tűzoltónapja, a szövetség 60 éves fennállásának jubileumi ünnepségével kapcsolatosan. Az ünnepség napirendjét nevesebb szakemberek által tartott szakelőadások, tűzoltószerkészkiállítás és gyakorlati bemutatók teszik színessé. Esetleges érdeklődők felvilágosítást kaphatnak: Gescheftsstelle des Österreichischen Feuerwehrtages 1933. Linz, Wirtschaftshoffstrasse 3. Oberösterreich.

A Weiss Manfréd-gyári Tűzoltó-Testület folyó évi május hó 27-én bensőséges ünnepségekben részesítette Rosta Géza löszergyári főmérnököt abból az alkalomból, hogy a gyárigazgatóság őt nyugalombahelyezésével kapcsolatosan a tűzoltótestület

tiszteletbeli parancsnokává nevezte ki. Az ünnepségekben résztvettek a löszergyári, csepeli és pest-szenterzsébeti tűzoltóságokon, illetőleg az utóbbiak képviselőin kívül a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség részéről Marinovich Imre dr., h. államtitkár, ügyvezető alelnök, a vármegyei szövetség részéről Petheő János alelnök.

Bevezetőül a gyárigazgatóság nevében Krecsméry Vladimír üdvözölte, aki egyben a megjelent vendégeket is köszöntötte. Solti alparancsnok a löszergyári testület tisztikara nevében köszöntötte meg Rostának az irányukban mindenkor tapasztalt szíves és atyai jóindulatát.

Ezután Marinovich dr. ügyvezető alelnök méltatta Rosta Géza érdemeit a tűzrendészet terén országos vonatkozásban és különösen kiemelte azt az ügybuzgóságot, melyet mint a MOTSz előadója fejt ki. Üdvözölte még az ünnepeltet a tűzoltólegénység megbízottja is.

Rosta Géza az üdvözléseket megköszönve, ígéretet tett, hogy a tűzrendészet érdekeit ezután is szíven viseli és tőle telhetőleg előmozdítani fogja. A szertár és a legénység arcvonala előtt lefolyt ünnepséget barátságos lakoma követte.

Felhívás. A Szegedi Tűzoltó Testületek Szövetsége a 230.000/1925. B. M. számú rendelet alapján Szegeden, 1933 július hó 3-tól július hó 16-ig kerületi tűzoltói szaktanfolyamot rendez.

E tanfolyamon alkalmas kiküldöttek útján való részvételre a vármegyék, városok, községek hatóságait, testületeket stb. ezennel felhívja.

A tanfolyamra csak 20 évet betöltött és 42 évet meg nem haladott korú, testileg és szellemileg teljesen alkalmas, büntetlen előéletű és nemzeti szempontból teljesen megbízható jelentkező vehető fel.

Jelentkezési határidő 1933 június hó 20.

A szegedi kerületi tűzoltó szaktanfolyam díja 90 pengő, mely összegben a tandíj, az összes tankönyvek és a teljes élelmezés költségei is bennefoglaltatnak. Annak, aki az élelmezést igénybe nem veszi, az erre eső költségeket visszafizetjük.

Jelentkezni írásban vagy személyesen a Szegedi Tűzoltó Testületek Szövetsége elnökségénél (Szeged, Tűzoltólaktanya) kell. Ez alkalommal be kell mutatni a születési anyakönyvi kivonatot, erkölcsi bizonyítványt, orvosi bizonyítványt és iskolai bizonyítványt vagy azok másolatát és be kell fizetni 90 pengő tan- és ellátási díjat vagy be kell küldeni ennek feladását igazoló postai bevételt.

A felvételtől a hallgatók a Szövetség elnökségétől legkésőbb július hó 1-ig értesítést kapnak.

A tanfolyamra felvett hallgatók kötelesek szabályszerű legénységi egyenruhát és egyéni felszerelést magukkal hozni és annak viselése a tanfolyam ideje alatt kötelező.

A tanfolyamot sikerrel elvégzett hallgatók országos érvényű „Bizonyítvány”-t kapnak.

Felhívás. Nógrád és Hont közigazgatásilag egyesített vármegyék tűzoltószövetsége, a m. kir. belügyminiszter úr 230.000—1925. számú rendelete alapján, Salgótarján megyei városban folyó évi július hó 4—17-ig kerületi tűzoltószaktanfolyamot rendez.

Jelentkezési határidő június hó 20.

A tanfolyam díja 100 pengő, amelyért a hallgatók díjtalan elszállásolást, tankönyveket, a szükséges felszerelést és teljes ellátást kapnak.

A tanfolyamot záróvizsga fejezi be, ennek sikeres elvégzéséről a hallgatók bizonyítványt kapnak, amely önkéntes, kötelezett és gyári tűzoltóságok parancsnoki és tisztii állásának betöltésére képesít. A jelentkezők rangjelzés nélküli, szabályszerű

„NIAGARA“ JEGYŰ KENDERTÖMLŐ PROPAGANDA ÁRBAN

(országos szabványú méret) 18 atm. effektív nyomásra fm-ként ar. P. **2.-**

incl. fázisadó. helyt budapesti raktárunk vagy gyári gyárunk, készpénzfizetés ellenében, minden levonás nélkül

Gyártja és forgalomba hozza:

LINUM-TAUSSIG
LENFONÓ, ÉS SZÖVŐIPAR R.T.

BUDAPEST V, JÓZSEF-TÉR 8.

egyenruhában, sisakkal és övvel július hó 3-án délután 5 óráig tartoznak a salgótarjáni tűzoltólaktanyában jelentkezni. Akinek egyenruhája vagy felszerelése nincs, annak a tanfolyamparancsnok-ság bocsát rendelkezésére.

A Komárom- és Esztergomvármegyei Tűzoltó-Szövetség folyó évi június hó 25-én, az „Ácsi Önkéntes Tűzoltó-Testület” ötvenéves jubileumi ünnepe alkalmából, a vármegyei szövetség évi közgyűlésével kapcsolatosan Ács községben vármegyei tűzoltóversenyt rendez.

A Kódsi Önkéntes Tűzoltó-Testület tagjai április hó 22-én és 23-án műkedvelői előadás keretében nagy sikerrel adták elő vitéz Pölöskei János „Férjhez megy a bíró lánya” című népszínművét. Az előadás oly nagy sikert aratott, hogy a testület 29-én és 30-án ismételten színre hozta a darabot, melynek szereplőit ifj. Schök János alparancsnok tanította be, míg a zenét Mogyoródi Ferenc parancsnok vezényelte. Kár, hogy a szereplőket és az előadásról készült képeket hely hiányában nem közölhetjük.

Kerületi tanfolyam Veszprémben. A veszprémi kerületi tűzoltó szaktanfolyamra — mely május hó 8-án kezdődött — 26 hallgató jelentkezett. A tanfolyam parancsnoka Halász János vm. tűzr. felügyelő, előadói: Molnár László veszprémi parancsnok, dr. Veniss Sándor okl. tűzoltótiszt, járási tűzrendészeti felügyelő és dr. Grüner László városi tisztiorvos voltak. Az Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségének képviselőjében, mint irányító és egyik oktató, Vida Pál elnökségi előadó vett részt e tanfolyamon.

Az elméleti előadásokat a veszprémi tűzoltólaktanya tantermében, míg a gyakorlatokat a püspöki majorban tartották.

A vizsga május 20-án volt dr. Marinovich Imre országos tűzoltószövetségi alelnök elnökle mellett és azon úgy a vármegye, mint a város s az államrendőrség vezetőférfiai megjelentek, kik valamennyien dícsérő elismeréssel nyilatkoztak az elért eredmény felől. A bizonyítványokat dr. Marinovich alelnökünk a nála megszokott szép buzdító beszéd kíséretében osztotta ki, míg a tanfolyam hallgatói nevében Csernus Ferenc mérnök mondott köszönetet az előadói karnak és a vármegyei tűzoltószövetség vezetőségének a tanfolyam áldozatos megrendezéséért.

Tűzoltónap Dunapatajon. Május 14-én tartotta a Dunapataji Önkéntes Tűzoltótestület tavaszi bemutatóját, amely reggel a r. kath. és ref. templomokban istentisztelettel kezdődött, majd díszközgyűlés volt a község háza tanácstermében. Megjelentek gróf Teleki Sándor cs. és kir. kamarás, a kerület országgyűlési képviselője, Beniczky Péter járási főszolgabíró, a Vármegyei Tűzoltó Szövetség képviselőjében dr. Lantay István tb. szolgabíró, járási tűzrendészeti felügyelő, valamint a község és környékének számos notabilitása. A díszközgyűlés keretében volt a záróvizsgálója a Városok és Vármegyék Országos Mentőegyesülete által rendezett mentőtanfolyamnak, melyen 21 tűzoltó tett tanúságot alapos felkészültségéről, akik országos érvényű mentőigazolvánnyal lettek ellátva. A díszközgyűlésen dr. Lantay István emlékeztetett meg a nap jelentőségéről, köszönetet mondva dr. Hunyady Balázs mentőorvosnak a sikerült mentőtanfolyam megrendezéséért, majd Csilléry Ferenc községi vezetőjegyzőt és Kováts János tűzoltóparancsnokot köszöntötte, akiknek fáradságot nem ismerő munkássága emelte a dunapataji Ö. T. T.-et a vármegye legkiválóbb testületei közé. Ezután gróf Teleki Sándor szólt izzó hazaszeretettől át-

hatott beszédben a tűzoltókhöz, további kitarító, becsületos munkára buzdítva azokat. Délután megtörtént az újonnan átalakított szertár átadása, ezt követőleg tűzoltógyakorlatok voltak, este pedig óriási közönség gyönyörködött a rádió országos-hírű énekes: Cselényi József dalestjében, amely az új polgári iskola hatalmas tornacsarnokában tartatott meg. A jól sikerült tűzoltónap felbecsülhetetlen értékű erkölcsi sikere mellett még anyagiakban is szépen jövedelmezett a dunapataji Önkéntes Tűzoltó Testületnek.

Felhívás a makói kerületi tűzoltó szaktanfolyam látogatására. Csanád-Arad-Torontál k. e. e. vármegyék törvényhatósága a 230.000/1925. B. M. sz. rendelet alapján Makón, folyó évi július hó 3-tól július hó 16-ig kerületi tűzoltó szaktanfolyamot tart.

Jelentkezési határidő június hó 23.

A tanfolyam díja 100 pengő, mely összegben a tandíj, jegyzetek, a teljes ellátás költségei is benne foglaltatnak, ezen összeg a jelentkezéssel egyidejűleg az 55.331. számú postatakarékpénztári csekk-számlára befizetendő. Aki az élelmezést igénybe nem veszi, annak az erre eső költségeket visszatértítjük.

Jelentkezni írásban a törvényhatóságnál, Makó, alispáni hivatal, lehet.

A hallgatók rangjelzés nélküli, szabályszerű nyári egyenruhában, sisakkal és övvel július hó 3-án reggel 7 órakor tartoznak jelentkezni Makón, a városi tűzoltólaktanyában.

A tanfolyamot sikerrel elvégzett hallgatók országos érvényű bizonyítványt kapnak.

A debreceni első kerületi tűzoltótanfolyam záróvizsgálója június 2-án a tűzoltólaktanyában — házi keretek között — lett megtartva. A vizsgát dr. Balogh Sándor városi tanácsnok nyitotta meg a polgármester képviselőjében. Az országos szövetséget dr. Marinovich Imre alelnök képviselte, aki megelégedéssel állapította meg, hogy a nagyrészt Borsod, Gömör, Nógrád, Hont megyékből származó kisbirtokos- és földműveshallgatók úgy fejelemeztek, mint gyakorlati és elméleti szak-képzettség terén is mintaszerűt teljesítettek. A tanfolyamot végzett 42 hallgatóval most már 375-re emelkedett azoknak az önk. tűzoltótiszteknek és tűzoltóknak a száma, akik Debrecenben nyerték szakképzettségüket. Dr. Marinovich alelnök legteljesebb elismerését nyilvánította a tanfolyam parancsnokának: dr. vitéz Roncsik Jenő tűzoltófőparancsnoknak, valamint az előadó gárdának, névszerint: Rehák Tamás tűzoltóparancsnok, Jakóbinyi József, Tolnay István tűzoltótiszteknek, Biró Áron tűzoltótisztgyakornok, dr. Derekassy István tűzoltó- és mentőorvos, vitéz Szegedy Gyula városi tb. műszaki tanácsos, Uray Sándor ref. lelkésznek. A hallgatók nevében Dolyák Mihály diósgyőri

A tűzoltó élete nem biztos!

Gondoskodjon idejében a családjáról és szerezzen örök otthont!

Kezdőtőke nélkül is hozzásegítjük ahhoz, hogy

családi házat építhessen, vásárolhasson.

A hosszúlejártú BIB építkezési kölcsönt bármelyik takarékos tűzoltó megkaphatja. Érdeklődjön még ma:

**BUDAPESTI INGATLAN BANK R. T.
»TAKARÉKHÁZ« OTTHONT ALAPÍTÓ R. T.**

egyesített központi irodájában
Budapest, VII, Rákóczi-út 10.

önk. parancsnok köszönte meg az előadók fáradságos munkáját és tett fogadalmat az otthoni lelkes tűzoltói munkára. Értékes tapasztalatokat szereztek a hallgatók a május 27-én Hajduszoboszlón megtartott járási tűzoltóversenyen, ahova autón rándult ki az egész tanfolyam és az előadói kar. A vizsgaünnepség keretében tűzte fel dr. *Marinovich* alelnök a hivatásos tűzoltóság négy tagjának a tűzoltói szolgálati érdem (Nagy József XV, Kovács József, Erdélyi József, Péntes Sándor X éves).

A debreceni második kerületi tűzoltótanfolyam — tekintettel arra, hogy a tanfolyamra tanítók is nagyobb számmal jelentkeztek, akik azonban újabb rendelet értelmében június végéig le vannak kötve — június hó 16-ika helyett *július hó 2-án* kezdődik. A tanfolyam díja 104 pengő, mely összegért a hallgatók elszállásolást, elsőrangú étkezést, teljes szakkönyvsorozatot és egyenruhát is kapnak.

Járási tűzoltóverseny Hajduszoboszlón. A hajdusági püspökladányi járás önkéntes tűzoltóestületei május hó 25-én Püspökladányban gyűltek össze, hogy nemes versengésben tegyenek tanúbizonyságot felkészültségükről. A versenyen *Rásó István* alispánnal az élén megjelent a vármegye tisztikara, dr. *Lessényi István* járási főszolgabíró és dr. *Petri Pál* vallás- és közoktatásügyi államtitkár is. A versenybírósk. elnöke dr. vitéz *Roncsik Jenő* debreceni tűzoltófőparancsnok volt, tagjai pedig önkéntes és hivatásos tűzoltótisztek. Az I. díjat a püspökladányi ö. t. e. nyerte, Hajdu vármegye hatalmas nagy ezüstserlegét, II. kabai ö. t. e. (hajduvármegyei tűzoltószövetség díja), III. hajduszovátai ö. t. e. (hajduvármegyei tűzoltószövetség díja), IV. hajduszoboszlói ö. t. e. (Hajduszoboszló város díja). Dícsérő oklevelet kaptak a nádudvari, tetétleni és földesi csapatok. Egyéni díjakat nyertek: *Dede Kálmán* kabai szakaszparancsnok, mint legjobb vezénylő (hajduszoboszlói takarékpénztár díja), továbbá *Medgyessy István*, a tetétleni ö. t. e. parancsnoka, *Szilágyi Béla* nádudvari parancsnok és *Lakatos Benjámín* püspökladányi alparancsnok, értékes szakkönyveket. A verseny után a gazdakörben, ahol a város egész intelligenciája megjelent, 350 terítékes közebed volt, amelyen 227 egyenruhás tűzoltó jelent meg. Június hó 18-án a vármegye központi járása tartja a tűzoltóversenyét Hajduböszörmény városban.

Hirdetmény. Pécs sz. kir. város és Baranya vármegye Tűzoltószövetsége a 254.300/1928. B. M. számú rendelete alapján Pécsen, 1933. évi augusztus hó 21-től szeptember hó 3-ig *kerületi tűzoltószaktanfolyamot* rendez.

A tanfolyamra 1933. évi augusztus hó 9-ig kell jelentkezni.

A jelentkezésre irányuló és Pécs sz. kir. város polgármesteréhez, mint a kerületi tanfolyam felügyelőjéhez, címzendő kérvényeket Pécs sz. kir. város és Baranya vármegye Tűzoltószövetségéhez (Pécs, tűzoltólaktanya, Rákóczi-u. 3. sz.) kell beküldeni.

Minden felvett hallgató köteles a tanfolyam megkezdésekor a tanfolyam költségeire 90 P-t befizetni, amely összeg vissza nem téríthető. Ebben az összegben benne foglaltatik a hallgatók laktanyaszerű elszállásolásának költsége napi háromszoros étkezés és tandíj.

Okleveles tűzoltótiszt, építész, bármily állást elfoglalna bárhol. Cím: *Baranyai Jenő, Fecsesút, Fejér vármegye.*

Tűzoltó záróvizsga Derecskén. Kedves ünnepségben volt része a derecskei tűzoltótestületnek május 7-én. Akkor tartotta meg *Bojtor István* vármegyei tűzrendészeti felügyelő a téli elméleti oktatás záróvizsgáját. A vizsga a sportpályán vette kezdetét, hol bemutató gyakorlat is volt. A tűzoltók szép szaktudásról tettek tanubizonyságot. A vizsga után a vármegyei felügyelő 10 tűzoltót avatott fel, felavatás előtt lelkes szavakkal buzdította őket a tűzrendészet pontos szem előtt tartására. Fogadalomtétel után a községháza kistanácstermébe vonultak be, hol a vármegyei felügyelő tartott értékes előadást a gáztámadásokról és azok elleni védekezésről. Az értékes előadásért vitéz *Tóth Lajos* egyesületi parancsnok mondott köszönetet.

Felhívás a kalocsai és gödöllői kerületi tűzoltótanfolyam látogatására. Pest vármegye Tűzoltószövetsége a m. kir. belügyminiszter úr 230.000/1925. számú rendelete alapján Kalocsán folyó évi június hó 26-ától július hó 9-éig és Gödöllőn folyó évi augusztus hó 1—15-ig (a cserkész világjamboreeal egyidejűleg) kerületi tűzoltószaktanfolyamot rendez.

Felhívom tehát a 3342/1933. kig. számú rendeletben (V. H. L. folyó évf. 52. oldal) megnevezett községek előljáróságát, hogy a tanfolyamok egyikére a fenti B. M. rendelet 22. §-ára való figyelemmel egy-egy hallgatót küldjenek ki.

Felhívom a községi előljáróságokat (polgármestertereket), hogy a kiküldött hallgató nevét, foglalkozását, iskolai végzettségét és egyéb személyi adatait hozzám június 1-ig jelentsék be.

A 3342/1933. kig. számú rendeletben (V. H. L. folyó évf. 52. oldal) fel nem sorolt községi előljáróságok és a városok, amennyiben hely rendelkezésre áll, fenti módon szintén küldhetnek ki hallgatókat. A tanfolyam a Vm. Tűzoltószövetség kötelékébe tartozó tagterületek tagjai részére teljesen díjmentes, a hallgatók elszállásolásáról és ételmezéséről a tanfolyam parancsnoksága gondoskodik, a hallgatóknak elszállásolási és ételmezési költségeit a Vm. Tűzoltószövetség viseli.

A szomszédos törvényhatóságok területéről is jelentkezhetnek hallgatók, ezek azonban a jelentkezéssel egyidejűleg ételmezési és elszállásolási költség címén 50 P térítési összeget tartoznak befizetni a Pestvármegyei Tűzoltószövetség 35.272. számú csekkszámájára.

A tanfolyam utolsó napján a Vármegyei Tűzoltószövetség elnöksége és a hatóságok kiküldöttjei jelenlétében megtartott záróvizsga után a végzett hallgatók országos érvényű „Bizonyítvány”-t kapnak. A tanfolyamra felvett hallgatókat a községi előljáróság (polgármester) útján egyenként fogom behívni.

A tanfolyamra felvett hallgatók kékcsíkos vászonzubbonyt, fehér vászonnadrágot, sapkát és sisakot, mászóövet és szerelvényt és két törülközőt kötelesek magukkal hozni.

Vidéki tűzoltótisztek figyelmébe. Engedélyt kaptunk arra, hogy a fővárosba érkező — magukat arképes tűzoltóigazolvánnyal igazolni tudó — tűzoltótisztek a „Székesfővárosi tisztiszálló” szobáit igénybe vehessék (IX, Mária-utca 56). Egyágyas szoba ára nyári hónapokban 2:40 P, kétágyas 4 P; egyágyas szoba ára téli hónapokban 2:60 P, kétágyas 4:60 P.

Felélős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr.
Pest-Pilis-Solt-Kiskún várm. tűzrendészeti felügyelője

A MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG KIADVÁNYAI**SZAKKÖNYVEK:**

- A „Tűzrendészet“ I., II. (I./II.), III., V., VI., VII. . . . . 9:50 P
(Ezen füzetek egyenként is kaphatók).
I. Erdély Ernő: A tűzoltóságok szervezése, felszerelése, szolgálata, ügykezelése . . . . . 1— P
II. Vitéz Roncsik Jenő dr.:
Megelőző tűzrendészet, I. rész . . . . . 2— P
Megelőző tűzrendészet, II. Alkalmazott rész . . . . . 2— P
III. Erdély Ernő: A tűzoltás szabályai . . . . . 2— P
V. Balogh Dezső dr.: Első segélynyújtás baleseteknél . . . . . 1— P
VI. Erdély Ernő: Vízszerezés . . . . . 1— P
VII. Köhler: A fecskendő és tartozékai és Erdély: A tűzoltószerek kipróbálása, gondozása és működési zavarai . . . . . 1— P
Papp Ferenc: Tűzrendészeti Közigazgatás Kézikönyve, fűzve 20 P, kötve . . . . . 22— P
Papp Ferenc: Külföldi tűzoltóságokról . . . . . 1:60 P
Teasdale Ottó: A tűz és robbanás veszélye . . . . . 10— P

SZABÁLYZATOK:

- Tűzoltógyakorlati szabályzat . . . . . 2— P
A tűzoltógyakorlati szabályzat kivonata . . . . . —30 P
Szolgálati szabályzat . . . . . 1:20 P
Tűzoltóversenyi gyakorlati szabályzata . . . . . —50 P
Egyenruházati és rangjelzési szabályzat, színes ábrákkal . . . . . 4— P
Éremszabályzat . . . . . —60 P

BELÜGYMINISZTERI RENDELETEK:

- 230.000/1925. B. M. sz. Tűzrendészeti kormányrendelet . . . . . —40 P
254.300/1928. B. M. sz. kormányrendelet a tűzoltótanfolyamokról . . . . . —40 P

Fenti kiadványok tanfolyamok részére a tanfolyam-parancsnokság útján 50%-os kedvezménnyel rendelhetők meg.

EGYÉB SZAKKÖNYVEK:

- Erdély Ernő: Tűzesetek nyomozása . . . . . 1:50 P
Petróczy István ny. repülőezredes: Veszélyben minden magyar város . . . . . 1:50 P
Rehák Tamás: Motoros fecskendők és szerek, kötve . . . . . 8— P
Tíz példány rendelése esetén 6— P, fűzve . . . . . 5:50 P

SZÍNEMŰ:

- Techlár Ernő: Credo...! . . . . . 2— P

KÖNYV:

- Ortutay József: Néhai József főherceg élete . . . . . 3— P

NYOMTATVÁNYOK:

- Alapszabály önkéntes tűzoltótestületek részére (darabonkint) . . . . . —40 P
Díszokmányürlap . . . . . 2— P
(Egyszerűbb 1— P.)
Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez (darabonkint) . . . . . —02 P
Tűzoltóigazolványtok vászonburkolatban (darabonkint) . . . . . —40 P
Bőrburkolatban (darabonkint) . . . . . —80 P

SZOLGALATI ÉRMEK:

- V. éves 2—, X. éves 3—, XV. éves 6—, XX. éves 7—, XXV. éves 11—, XXX. éves 12—, XXXV. éves 15—, XL. éves 16— P.
Éremszalag —70 P, igazolványlap —30 P.

- Királyi díszérem kicsinyített mása . . . . . 1— P

Az érmek ára és a netáni tagdíjhátralék, a szabályszerű névkimutatással a 23.297. számú postacsek útján előre küldendő be.

Elnökségi ülés határozata alapján utánvétellel semmit sem küldhetünk, a megrendelés alkalmával a beküldendő pénzüsszegeket szíveskedjék csekkszámaink szerint elosztva, a következő számokra előre befizetni: Országos Szövetségi tagdíjak, szolgálati érmek, szakkönyvek, nyomtatványok és minden egyéb befizetés 23.297, Segélyző-pénztári tagsági díjak 57.453, Tűzrendészeti Közlöny előfizetése és hirdetések 57.454. A csekklap hátlapján az összeg rendeltetése feltüntetendő.

Világhírű **KERÉKPÁROK** | **ÉK SZEREK**
VARRÓGÉPEK | **ZSEB- ÉS FALIÓRÁK**
ALKATRÉSZEK | **ALPACCA EVŐESZKÖZÖK**
DIADAL ÁRUHÁZ | **SVÁJCI ÓRAHÁZ**
BUDAPEST VII, THÖKÖLY-ÚT 26. SZ. TEL. 40-4-38
Mekönnyített fizetési feltételek mellett részletre is
SAJÁT JAVÍTÓMŰHELYEK

HASZNÁLT ves z és c ser él
grammofón **ROZGONYI ÉS RÉVAI**
LEMEZT IV, Kossuth Lajos utca 5

A TŰZOLTÓSÁGOT
TÁMOGATJA
HA HIRDETI
TŰZRENDESZETI
KÖZLÖNY-BEN

Nyers, csersavval impregnált és
BELÜL MÉZGÁZOTT
TŰZOLTÓ
KENDERTÖMLÖKET

gyárt és forgalomba hoz :

LINUM-TAUSSIG
Lenfonó- és Szövőipar Rt, Budapest
V, JÓZSEF-TÉR 8
Gyárak : Budapest—Kelenföld és Győr
Magyar anyag—Magyar munka!

KÖHLER ISTVÁN

BUDAPEST X. KORPONAI-UTCA 21. SZÁM

FECSEKENDŐ-, SZIVATTYÚ- ÉS TÚZOLTÓFELSZERELÉSEK GYÁRA

GYÁRT: mo lern motoros, turbinás és dugattyús tűzoltó fecsekendőket, tűzoltószerket, felszeréseket és szivattyútelepeke: a tűzoltás és öntözés céljaira

MÁTRAI ANTAL ÉS TÁRSA R.-T.

BUDAPEST I. FEHÉRVÁRI-ÚT 98 SZÁM.

Központi iroda és gyári telefon: 59-0-01. Alapítva: 1896.

GYÁRT: kézi- és motorfecsekendőket, mindenféle létrákat, mottolákat, vízhardos és öntözőslajtákat, szerkocsikat. Mindennemű tűzoltófelszerelési cikkek raktárról kaphatók

MORZSÁNYI J.BUDAPEST, IV,
Eskü-út 5. szám

Gyárt: tűzoltó- és sportérmeket, zászlókat, zászlószegeket, mindennemű jelvényeket, felirati zománctáblákat, gumbélyegzőket

Alapítva 1870

WALSER FERENCZ

Budapest VI, Lomb-utca 34-36.

Telefon: 91-3-46.

8°

**Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára,
harang- és fémöntöde.****FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., BUDAPEST, I.**

A budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: BELÜL GUMIZOTT TÚZOLTÓTOMLÓT

Kivánt méretekben és nyomásig

LEVÉLCÍM: 113. POSTAHIVATAL, POSTAFIÓK. — TELEFON: 58-8-80.

Hazai gyártmány!

**MINDEN
KAPHATÓ****A PÁRISI
NAGYÁRUHÁZBAN****„TOTAL“
a tűzoltókészülékek
királya!**

Folyékony szénsavval működik és száraz porral olt és ezért télen nem fagy be: nyáron nem párolog el; sikeresen olt mindentéle tüzet, tehát a veszélyes folyékony anyagok, mint: benzín, szesz, éther, petróleum, kátrány égését, továbbá a kárbid- és villamos-tűzeket, utóbbi is teljesen veszélytelenül. Kimerítő ismertetéssel készséggel szolgál a magyarországi lerakat:

LIGETI ÉS BIRÓ

BUDAPEST V, VÍGSZÍNHÁZ-UTCA 5. TEL. 27-7-99.

MINIMAXa legjobb magyar gyártmányú **kézi tűzoltókészülék**. Nem hasonlítható össze a különböző utázzatokkal. Felvilágosítással szolgál a**MAGYAR MINIMAX R.-T. BUDAPEST**
GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 23-7-31**CORVIN ÁRUHÁZ R.-T.**

BUDAPEST VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3

Tűzrendészeti Közlöny

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség hivatalos lapja

MEGJELNIK MINDEN HÓNAP 15-ÉN

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magy. Orsz. Tűzoltó-Szövetség „Tűzrendészeti Közlöny” 57.454. számú csekkzámlájára lehet beküldeni. Csekkürlap minden postahivatalban kapható

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

**BUDAPEST
IV, Bástyá-utca 13**

Előfizetési ára egész évre 6 pengő

A szerkesztőség címére küldött szócikket, ha a közlésre alkalmasak, díjazzuk

Ajánlva a m. kir. Belügyminisztérium 127.691/1932. B. M. sz. rendeletével („Belügyi Közlöny” 1933. 6. sz. 115. old.) a vármegyék, városok és községek számára

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség irodája:

Budapest, IV, Bástyá-utca 13 — Telefon 84-7-94

Tűzoltótestületek a lapot tagdíj fejében kapják

Egy kúriai ítélet

Az eset színhelye és a szereplők nem fontosak, csak a tényállás, az ítéletek indoklása és a bűnügyi eljárás folyamán elhangzott szakértői vélemények, amelyeket kivonatossan hozunk olvasóink tudomására.

A tényállás a következő volt: Az X-i mozgóképszínházban hangosfilmet mutattak be. A színház igazgatósága a hatóságilag megállapított befogadóképességen túl a vetítőkamra elé, ahol a vetítő és kémlőnyíláson üveg nem volt, nézőközönséget bocsátott be, és pedig: gyermekeket. Mikor az előadás megkezdése után a mozgóképszínházba érkezett hivatalos tűzoltóparancsnok észrevette, hogy a vetítőkamra előtt nagyszámú gyermek áll, a vetítőgépet leállította, a nézőtérre a lámpákat felgyújtatta, hogy a gyermekeket a színház vezetősége ültesse le és ne álljanak az el nem zárt vetítőnyílás alatt.

Mikor a mozgóképszínház igazgatója a tűzoltóparancsnok intézkedéséről tudomást szerzett, magából kikelve rohant a nézőtérre és ott szóváltás közben a tűzoltóparancsnoknak ezt mondotta: „Maga itt senki, gyalázat, amit csinál!” — s mikor a tűzoltóparancsnok ujjal mutatott a vetítőkamra hiányosságára, az igazgató ráütött a tűzoltóparancsnok kezére.

A tűzoltóparancsnok feljelentése folytán megindult a bűnügyi eljárás, amikor a tanúkon kívül szakértőket is hallgatott ki a törvényszék, és pedig: dr. Bingert János belügyminiszteri titkárt és dr. vitéz Roncsik Jenő debreceni tűzoltófőparancsnokot. Mindkét szakértővéleményből kivonatossan közlünk részleteket.

Dr. Bingert János miniszteri titkár szakvéleménye szerint a mozgóképszínházakban a felügyeletet és ellenőrzést az elsőfokú rendőrhatóság az ő közegei által gyakorolja. A tűzoltóparancsnokságnak és a tűzoltóknak

semmiféle közvetlen ellenőrzési és felügyeleti joguk és szerepük nincsen. A tűzoltóknak és a tűzoltóparancsnoknak a mozgóképszínházaknál történt előadások alkalmával közvetlenül intézkedni soha sincs joguk, erre joga csak a rendőri közegnek van. A gépházba előadás közben csak a gépészeknek és az üzemvezetőknek, valamint a rendőrhatalósági közegnek van belépési joga. Nincs jogszabály arra, hogy a vetítőnyílást üveggel kellene el látni, a gyakorlatban azonban a helyhatósági engedélynél előírják, hogy a vetítőnyílást üveggel lássák el. Szó sem lehet arról, hogy ez 5 mm vastag legyen, elég, ha rendes üveg vastagságú. Amennyiben a hatósági engedély előírta ilyen üveg alkalmazását, akkor anélkül az előadást megkezdni nem szabad, ha azonban előadás közben ez az üveg valamely okból eltört, vagy elveszett, az előadás végigjátszható, mert hiszen a film meggyulladására olyan ritka eset, hogy ennek az üvegnek hiánya semmiféle veszedelmet nem jelent. Amennyiben ilyen üveg rövid ideig hiányzik, a vetítés félbeszakítására komolyabb ok nincs.

Dr. vitéz Roncsik Jenő debreceni tűzoltóparancsnok szakvéleménye szerint a mozgóképszínházak tűzrendészeti ügyében a 179.879/1923. B. M. számú elvi jelentőségű döntvény szerint nem a rendőrhatalóság, hanem az elsőfokú tűzrendészeti hatóság illetékes eljárni, a tűzoltóőrséget is tehát az elsőfokú tűzrendészeti hatóság rendelte ki. A városnak van belügyminiszterileg jóváhagyott mozgóképszínházi szabályrendelete, amelynek 40. §-a kimondja, hogy az előadások alatt a tűzorségnek legalább egy kirendelt tagja állandó ügyeletes szolgálatot tart, aki köteles ellenőrizni, hogy a szabályrendelet intézkedései megtartassanak. A rendőrhatalóság kiküldött tisztviselője vagy közege útján ellenőrzi azt,

hogy nincs-e közbiztonsági szempontból kifogás a mozgóképszínházban, a tűzoltóparancsnokság kiküldöttének a feladata pedig a tűzbiztonsági kikötések ellenőrzése és minden intézkedés megtétele, ami a tűzveszélyt és a tűzilárma lehetőségét kiküszöböli. A tűzoltói intézkedések megtétele sok esetben halasztást nem tűr, nem lehet megvárni azt, hogy az elsőfokú tűzrendészeti hatósághoz írásban beadott jelentésekre véghatározatilag történjék intézkedés, mert ezalatt a fenyegető tűzveszély fennáll és veszélyezteteti az emberek életét. Nem lehet bevárni azt sem, míg egy rendőri közeg előkerül, hogy intézkedjék, miután a tűzbiztonsági intézkedések megtétele, lévén a község illetékes eljárni tűzrendészeti ügyekben, — nem is tartozik a kirendelt rendőrközeg hatásköre alá. Ha tehát a mozgóképszínházban olyan jelenségek fordulnak elő, amelyek a nézőközönségre vonatkozólag életveszélyt jelentenek, nemcsak joga, de kötelessége is a jelenlevő tűzoltóparancsnoknak mindent megtenni, ami a tűzveszélyt megszünteti és a mozgóképszínházban a közönség biztonságos jelenlétét lehetővé teszi. Néha pillanatokon múlik a veszély és az elszalasztott pillanatokból kifolyólag emberéletek és vagyonok pusztulnak el. A gépházba az ellenőrző szolgálatot teljesítő tűzoltónak, tűzoltóparancsnoknak a belépési joga megvan. Ha a vetítőhelyiség tűzbiztosan nincsen elválasztva a nézőtértől, nincsen meg az előírt üveg a nyíláson, — a közönség élete nagy mértékben veszélyeztetve van és veszélyeztetve is volt, mint ezt már nagyon sok külföldi halálos mozgóképszínházi katasztrófa igazolta. Az 5 mm vastag üveglemezt belügyminiszterileg jóváhagyott szabályrendelet írja elő, ez a szabályrendelet azt is kimondja, hogy előadásokra nem bocsátható be több személy, mint ahány személy befogadására számított hely a nézőtéren van. A tűzoltóparancsnoknak tehát joga volt leállítani a mozgóképszínházi előadást, hogy a gépház előtt lévő gyermek néző sereget a színház vezetősége onnan helyeztesse el.

Az X-i törvényszék ítéletét vádlott megfellebbezte, a debreceni ítélőtábla B. III. 354/1932. sz. ítéletében a vádlottat felhatalmazásra üldözőndő rágalmozás vétsége és hatósági közeg elleni erőszak vétsége miatt 120 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Az ítélet indokolása többek között a következőket mondja: A sértett tűzoltóparancsnok a vádbeli napon a mozgóképszínházban, mint a tűzbiztonsági intézkedések betartásának ellenőrzésére kirendelt közeg jelent meg, tehát hatósági megbízás alapján járt el és ennél fogva e szolgálata közben büntetőjogi szempontból a hatóság közegének tekintendő. Mivelhogy pedig a tűzrendészeti szabályok betartásának ellenőrzésére elsősorban a sértett volt jogosult, — nyilvánvaló, hogy ő akkor, midőn ügyeletes szolgálata teljesítése közben a mozgóképszínház vetítőkamrájánál tűzveszélyes szabálytalanságot észlelt, annak megszüntetése iránt saját hatáskörében is jogosult volt intézkedni s a rendőrség beavatkozását csak abban az esetben kellett igénybe vennie, ha intézkedése ellenszegülésre talált.

A m. kir. Kúria B. I. 361/1932. sz. ítéletében, miután a vádlott fellebbezett, — a kir. ítélőtábla ítéletét helybenhagyta, az ítélet végrehajtását azonban, az enyhítő körülményekre tekintettel, 3 évi próbaidőre felfüggesztette.

A kúriai ítélet indokolása megállapította, hogy a sértett tűzoltóparancsnok jogosan tartózkodott a mozgóképszínházban, nem lépte át a hivatásához tartozó jogkört akkor sem, amikor a mozgóképszínházban haladék nélkül és közvetlenül intézkedett az előadás félbeszakítása iránt avégből, hogy az üveg nélküli vetítőkamra előtt álló nézők ezen veszélyeztetett helyről eltávolíttassanak. Joga volt sértettnek közvetlenül intézkedni s nem tartozott megfelelő intézkedés végett a szintén jelen volt rendőrségi kiküldöthöz fordulni, mert a dolog természete szerint egy, a tűzbiztonságra veszélyessé válható szabálytalanságot haladéktalanul, tehát a tűzbiztonsági ellenőrzéssel megbízott intézkedésére meg kell szüntetni, különösen nézőkkel megtelt színházban.

Eddig az volt a felfogás, hogy a szolgálatban lévő tűzoltótiszteknek csak a tüzesetek színhelyén volt közvetlen intézkedési joguk, a m. kir. Kúria azonban fent közölt elvi jelentőségű ítéletében kimondotta, hogy a tűzoltótiszt intézkedési joga nemcsak tüzeseteknél, hanem akkor is fennáll, ha a tűzbiztonságra veszélyessé válható szabálytalanság haladéktalan megszüntetéséről van szó.

A budapesti Párisi Nagy Áruház égése

Írta vitéz Roncsik Jenő dr.

(Folytatás és vége.)

A halálugrások.

A tüzesettel kapcsolatosan megindult bűnügyi vizsgálat tanuvallomásai között a leg tárgyilagosabbnak dr. Diener Ákos kerületi rendőrkapitány vallomását kell tartanunk. Röviden, de pontosan adja az egész tüzeset leírását, megállapítja, hogy a tüzet a nagy hőség miatt a tűzoltóság nem tudta megközelíteni. Az ő vallomásából tudjuk meg, hogy a tűz kitörésétől az ugróponyva használatbavételi kísérletéig 30 percnél is rövidebb idő telt el, mert a leugrások már 7 óra 29 perckor megkezdődtek. Hogy az emeletekre emberek szorultak fel, azt is csak a fenti időpont körül vették észre, mert mindaddig, amíg a tűz

a lakások ajtajaiba és ablakaiba bele nem kapott, amíg a lakásokba be nem hatolt, az emeleten bentszorultak az utcai ablakokban nem jelentkeztek. Hiszen nagyon sokszor lezajlik a földszinti bolti tűz anélkül, hogy az emeleten lakóknak a legkisebb bántódásuk is lenne. Ebben a hiedelemben voltak az áruház emeleti lakói is.

Mikor a IV. emeleti ablakban az első emberfejek megjelentek — miután az épületet tolólétrával és oly csekélyszámú tűzoltósággal sem tűzoltási, sem mentési célból nem lehetett megközelíteni —, nem maradt más hátra, mint az ugróponyvával való életmentést megkísérelni.

A tűzoltófőparancsnok a kürtössel az ugróponyva szerelésének a kürtjelét fúvatta, amint azt a bűnügyben tett eskü alatti vallomásokból meg lehet állapítani, nem igaz tehát az a vád, hogy nem intézkedett a szerelésre vonatkozólag és nem igaz Koszta György rendőrfogalmazónak az az állítása sem, hogy az ugróponyvát az ő intézkedésére szerelte a tűzoltóság. Vallomásában még előadja, hogy amikor az ugróponyvát felszereltette, más-hova ment intézkedni és sorsukra bízta a leugrókat.

A hivatásos és önkéntes tűzoltók a környező házak oltási és a házakban bentrekedtek kimentési munkálatai következtében nagyon szét voltak szórva, így az ugróponyvához elegendő tűzoltó nem jutott, a hiányzó szerelő számokat a közönség tagjaiból egészítették ki. A leugrottakat tűzoltók vitték el s az ő helyüket is a laikusok foglalták el.

A közönség, amelyet a rendőrség nem tudott a tűz színhelyétől elég messze tartani, már őrzöngött és biztatta az ablakban megjelenteket a leugrásra. Olyan nagy volt az ordítózás, láрма és zürzavar, hogy sem az ablakban megjelentek kiáltásait nem hallották a lent levők, sem pedig az ablakban levők nem hallhatták a tűzoltóság vezénylőjének a szavát. A közönség az ablakban megjelenteket már akkor biztatta a leugrásra, amikor még az ugróponyva ki sem volt feszítve, s azokat is leugratta, akik alatt ugróponyva nem volt. Így az első leugró az ugróponyvától oldalra körülbelül tíz méter távolságra a földre zuhant és agyonzúzta magát.

Az ablakban megjelentek különben sem láthatták a nagy füst miatt, hogy vajjon van-e alattuk ugróponyva. Az ugrások gyors egymásutánban következtek, hol a ponyva szélére, hol a ponyvát tartókra, hol a ponyva mellé a kövezetre ugrottak ketten is egyszerre. Voltak, akik nem ugrottak, csak lecsúsztak a fal mellett, ahova pedig az ugróponyvával a zsarátnok és a tűz miatt állani nem is lehetett. Így történt aztán az, hogy a tizenhat leugró közül tizenketten letek halálukat koponyaalapi törés és agyarázkódás következtében. Az egész ugrás általi mentési kísérlet 15 percig sem tartott.

A Budapesti Önkéntes Mentő Egyesülettől 1 gépkocsi, 9 egyéb kocsi, 11 orvos, 38 mentő, 10 ápoló, 9 kocsis, összesen 68 személy vonult ki, akik 85 esetben nyújtottak segílyt, kórházba 14 egyént szállítottak, a tűzoltók közül 16 részesült első segélyben, ami igazolja hősi és önfeláldozó munkájukat.

Nemcsak a laikusok, a nagyhangú és rosszakaratúan beállított újságcikkek vádolták meg a tűzoltófőparancsnokot azzal, hogy elmulasztotta megkísérelni a tolólétrán át való mentést, hanem még az egyik önkéntes tűzoltót is, aki szeptember 28-án a rendőrség előtt tett vallomásában azt mondotta, hogyha ő 7—8 kellően felszerelt tűzoltót kapott volna, okvetlen felhatolt volna a mentésre szoruló lakókhöz s talált volna utat a 38. számú ház tetőzetére s innen átment volna velük a 40. számú ház tetőzetére, ahonnan a lépcsőházon át meg tudta volna őket menteni, vagy pedig drezdai mentéssel, két kötél és mentőöv segítségével eresztette volna le őket az égő ház ablakaiból. Ez a mentési terv, amely vádol is, és még a laikusok szerint is kivihetetlen lett volna a lángban álló háztető

és az ablakokból kicsapó lángok miatt, amelyek a kifeszített köteleket elégették volna, — jellemző az önkéntes és hivatásos tűzoltóság akkori egymáshoz való viszonyára.

Egy másik önkéntes tűzoltótiszt a rendőrség előtt október hó 12-én tett vádoló vallomásában azt mondja, hogy a tolólétrát merőlegesen kellett volna felállítani és azután lefektetni 45 fokú szög alatt s így kellett volna megkísérelni a létrán át való mentést.

Az igazság kedvéért meg kell jegyezni, hogy a két testület között most a legteljesebb bajtársi egyetértés áll fenn s együttműködésüket semmi sem zavarja.

Szintén utólag merült fel vád alakjában az a terv is, hogy a Klauzál-utca 3. számú ház világitóudvarán kellett volna megkísérelni a bentszorultak megmentését. A rendelkezésre álló rövid idő alatt azonban itt sem lehetett volna eredményt elérni, legfeljebb a mentést megkísérlő tűzoltók lettek volna áldozatai a pusztító vésznek s akkor néhány tűzoltó halála igazolta volna e vád alaptalanságát, nem pedig az utókor. Az esetleges faláttöréssel, amint azt a tűz után eszközölt falbontási próba igazolta, szintén nem lehetett volna segíteni.

A napilapok közül a tüzesettel és halálugrásokkal kapcsolatosan a tűzoltófőparancsnok ellen a leghevesebb támadást a Pesti Hírlap intézte, követelvén a tűzoltóság éléről való eltávolítását.

A 12 halálra zúzódot emberen kívül még egy halálos áldozata volt a tűznek, egyik alkalmazott bentégett a 40. számú ház 1. emeletén levő babaosztályban.

A bűnügyi eljárás.

A nagy katasztrófa után megindult a bűnügyi eljárás, gyanúsítottként hallgatták ki az áruház tulajdonosait, azokat a városi tisztviselőket és bizottsági tagokat, akik a két ház átalakítási munkálatainál eljárak, akik az átalakítást engedélyezték, — megindult az eljárás az emberölés vétségével gyanúsított Scserbovszky Szaniszló tűzoltófőparancsnok és társai ellen.

A bűnügyi eljárás első eredménye az lett, hogy az ügyészség sem a tűzoltófőparancsnok, sem a tűzoltóság egyik tagja ellen sem emelt vádat, de vádat emelt a háztulajdonos, az üzlettulajdonosok, Eszlári Sándor kerületi elöljáró és Planer Gyula kerületi mérnök ellen 1903 november hó 9-én kelt vádiratában 13 rendbeli emberölés vétsége és 3 rendbeli súlyos testisértés vétsége miatt, a katasztrófa okát az udvar átalakításában, faláttörésekben és meg nem épített falakban kutatván, amelyben mind az öt terheltet felelősnek tartotta.

Goldberger Jakab Henrik ügyvédje dr. Vázsonyi Vilmos volt, a Goldberger Gittlieb Sámuel dr. Polónyi Géza, a többi vádlótaké is neves budapesti ügyvédek, akik a vádiratra beadott kifogásaikban az egész katasztrófáért a tűzoltóságot okolták.

A vádtanács 1904 február hó 9-én tartott nyilvános ülésében a folyamatba tett bűnvádi eljárást a vádirat elutasítása mellett mind az öt vádlott ellen megszüntette, mert a vádlottak ténykedéseit, illetve mulasztásait a történet szerencsétlenségekkel okozati összefüggésbe nem tudta hozni. A bűnügy mellékhatásai azonban még évekig elhúzódtak, míg

vége az összes gyanúsítottakkal szemben megszűnt az eljárás.

A Biztosítási és Közgazdasági Lapokban 1904 február 2-án megjelent cikk reflektál egy újságcikkre, amely felróta, hogy az Osztrák Elemi Biztosító Társaság a Goldbergerék kárát még mindig nem fizette ki s hangulat-keltő támadást intéz az üzlettulajdonosok ellen, azt állítván, hogy a 13 ember az üzlettulajdonosok könnyelműsége és kapzsisága miatt vesztette életét s fejedelmi hóhérdíj lett volna az a 700.000 korona kártérítés, amelyet a biztosító társaság meg nem adott; ha a biztosító kifizette volna a kárt, vagy csak alkuba is állt volna, akkor megérdemelné a legkíméletlenebb bírálatot. Ez újságcikknek nem volt más célja, mint a biztosítási díjfizetés alóli kibúvás. A dolognak a vége mégis csak az lett, hogy az Osztrák Elemi Biztosító Társaság Goldbergeréknek 1904 március 21-én 540.000 korona kárt kifizetett.

A fegyelmi eljárás.

A támadó hírlapi cikkek után a tűzoltófőparancsnok kérte maga ellen a fegyelmi vizsgálat megindítását, de fegyelmi feljelentést tett ellene dr. Földes Árpád bizottsági tag is. Matuska Alajos helyettes polgármester a vizsgálat lefolytatásával Faller Ferenc, majd Lung György tanácsnokokat bízta meg s e vizsgálat adatai alapján 1903 szeptember hó 14-én kiadott határozatában megállapította, hogy a tűzoltóság a tüzeset színhelyén kellő gyorsasággal és a szokásos kellő felszereléssel jelent meg, itt tehát semmiféle mulasztás nincsen, mulasztás látszik azonban fennforogni az életmentés körül, mert a tololétra alkalmazását a kihallgatott és a tűzoltás szakmájában jártas tanuk vallomása szerint meg kellett volna kísérelni. Mulasztás látszik fennforogni az ugróponyvák alkalmazásánál is, amelyeket csak kevés számú hivatásos tűzoltó tartott, a többiek pedig teljesen járatlan polgárok voltak. A mulasztások súlyos jellegre tekintettel a tűzoltófőparancsnokot állásától felfüggesztette, de felfüggesztette Planer Gyula kerületi mérnököt és Eszlári Sándor kerületi elüljárót is, az építkezések és átalakítások terén fennforogni látszó súlyos mulasztások miatt.

A székesfőváros közigazgatási bizottságának fegyelmi választmánya 1903 november hó 3-án tartott ülésében a felfüggesztéseket hatályon kívül helyezte ugyan, de elrendelte a fegyelmi eljárás továbbfolytatását s az csak 1908 június hó 3-án fejeződött be, amikor az 1862/1908. kbg. sz. véghatározat a fegyelmi eljárást abban hagyta a következő indokok alapján:

„A tololétra és a mentőtömlők alkalmazásának mellőzése miatt tett vád a tűznél jelen volt néhány szemtanu ama nézetére volt alapítva, mely szerint az illetők, névszerint: Kopaleczky Károly gyári hivatalnok, Hermann Ödön kárpitos és Hausegger Menyhért önk. tűzoltó állítása szerint a tololétrának az égő házhoz való szerelése vízugarak kellő védelme mellett lehetséges lett volna és így a mentőtömlők alkalmazása is eszközölhető volt.

Eltételezve attól, hogy a véleményekre maszталó ítéletet alapítani nem lehet, a fentemlített tanuk vallomásaival szemben más tanuk, akik a tűzoltás szakmájában a legszak-

avatottabbaknak tekinthetők, mint Markuszovszky Béla tűzoltósegédtsízt, dr. Diener Ákos rendőrkapitány és Slezák Károly kéményseprő, egybehangzóan úgy nyilatkoznak, hogy a tololétra és a gyúlékony mentőtömlők alkalmazása az óriási hőség és a kitóduló lángok miatt nem volt lehetséges, mert még az esetben is, ha tűz felett lehetett volna létrát szerelni, nincs ember, aki a létrán a tűz felett a felfelé ható hőség miatt képes lett volna felmenni. A vizsgálati adatok szerint ennek ellenére mégis megkíséreltetett a tololétra szerelése.

Minthogy pedig az égő házba behatolni teljes lehetetlenség volt és a tüzeset után eljárat szakértőbizottság véleményéből megállapítható, hogy azalatt a rövid — mintegy 20 percnyi — idő alatt, amely a mentő műveletek fogatosítására rendelkezésre állott, az égő házba bentszorultakhoz hozzáférni nem lehetett, nem maradt más hátra, mint a legutolsó mentőeszköznek, az ugróponyvának az alkalmazása.

A fegyelmi eljárást elrendelő határozat a panaszolt főparancsnok mulasztásául rója fel, hogy a ponyva alkalmazása nem járt kielégítő eredménnyel, amennyiben a leugrás folytán számosan elpusztultak, — továbbá, hogy az ugróponyva tartásában a tűzoltók kellő számban nem vettek részt, hanem azt túlnyomórésztben a közönség köréből vállalkozott, járatlan egyének tartották. Az a vád is felmerült, hogy a ponyva kezelésének vezényletéhez tűzoltótiszt nem volt rendelve. Ez utóbbi vádat a vizsgálat adatai teljesen megcáfolják, amennyiben beigazolást nyert, hogy az ugrásoknál maga a főparancsnok volt jelen.

A többi vádra nézve a vizsgálat a következőket derítette ki: az ugróponyva kezelésének szabályzata szerint a ponyva tartásához 32—40 ember szükséges s a szabályszerű kürtjelre a csővezetőkön és segédcsővezetőkön kívül minden embernek az ugróponyvához kell sorakozni, az őrparancsnokoknak csak abban az esetben, ha más helyen nélkülözhetők. A fecskendők ez alatt nem szünetelhetnek.

A vizsgálat megállapította, hogy az alkalmazott két ponyva mindegyikénél kb. 7—8, vagyis összesen 14—16 tűzoltó volt jelen. A fentemlített szabályzat sehol sem említi, hogy a ponyva tartásához szükséges 32—40 embernek mind tűzoltónak kell lenniök. Ez többnyire lehetetlenség is. A kérdés csak az lehet, vajjon a tűzoltóság a lehető legnagyobb számban vett-e részt a ponyva tartásában.

A szóbanlevő tüzesethez a tűzoltóság a lehető teljes létszámmal vonult ki s 21 fecskendő sugarat — a bűnügyi iratok szerint 16-ot — alkalmazott, de nemcsak az égő ház oltásáról kellett gondoskodni, hanem védelmezni kellett a Rókus-kórházat, a Népszínházat s ki kellett szabadítani a Rákóczi-út 40. számú házban bentszorult embereket.

Az alkalmazott vízugarak — mindegyikéhez egy-egy csővezetőt és egy-egy segédcsővezetőt számítva — 42 embert foglaltak le, akiknek helyeikről távozni nem volt szabad, a fennmaradó 22 tűzoltó közül 7 ember a 40. számú házba szorult 17 ember kiszabadításával volt elfoglalva, ami teljes mértékben sikerült is, maradt tehát rendelkezésre az ugróponyvákhoz 15 tűzoltó, így egy-egy pony-

vához 7—8 tűzoltó juthatott. Hogy a ponyvát nem tartották helyesen, illetve elég erősen, az nem a főparancsnok hibája volt, ez a körülményekben leli természetes magyarázatát, még pedig egyrészt abban, hogy miután a ponyvát túlnyomó számban járatlanoknak kellett tartani, annak helyes és egyöntetű kezelése a legszigorúbb rendelkezéssel sem volt elérhető, másrészt abban, hogy a tanuló-mások szerint az óriási hőség miatt a ponyvát szabályosan tartani nem is lehetett, bár a főparancsnok a hőség csökkenését a teljes erővel bocsátott vízugarakkal meg is kísérte, — az égő ház felőli oldalon a forróság miatt még a hivatásos tűzoltók sem voltak képesek a ponyvát tartani. De figyelembe kell venni azt a kétségtelen tény is, hogy a legrókok egy része már ugrás közben a ház

párkányzatain összezúzta magát, mások pedig éppen túlzogatott állapotuknál fogva ugrottak, úgyhogy megmentésük a ponyva legügyesebb kezelése mellett sem volt lehetséges.

A lefolytatott vizsgálat ezen adatai szerint tehát Cserebovszky Szaniszló tűzoltó-főparancsnok terhére fejelemileg büntethető cselekmény, vagy mulasztás nem állapítható meg.

Ezzel a Párisi Nagy Áruház katasztrófájának iratai lezárultak.

A tüzesetből, a tüzeset utáni bűnügyi és fejelemi vizsgálatból levonható tanulságokat és következtetéseket nem kell külön felsorolni, azt az elmondottak alapján mindenki meg tudja tenni.

Eger város tűzrendészete a XVIII. században

Írta Breznay Imre

(Folytatás.)

A *Szent Iván tüze*... szintén tilalmas volt. Ez a népies szokás ugyanis Szent Iván napjának előestéjén tüzet rakat a legényekkel és leányokkal és a tűzből jósolgatnak a házassodásra és férjhezmenésre. At is szokták ugrálni...

Ennek tilalmára, melyet a II. József pápense is szigorúan tilt pár évvel később, világot vet egy ítélet, mely 1782 július elején kelt s a következőket mondja: „...Szent Iván Tűz rakattatásának, 's Ugránozásának... tilalmazásában jártak a' Bakterek... 's Köz Jóra Czelőző Kötelességeknek végben vitelében korlátozta őket nemes Gál Márton uram. A nevezettnek szolgálja ugyanis „ezen tiltott Dologban olly szoros Helyben helytelenkedett“, hogy a bakterek áristomba akarták vinni... Ez ellen tiltakozott Gál uram s szolgálját ki akarta venni a bakterek kezéből; közben persze meg is lökdösték a város szolgálai a „nemesi praerogatívák“ nagyobb dicsőségére. A megsértett nemes ember panaszára azt mondotta ki a tanács: „...nem hogy eő Satisfactiot, sőt inkább Büntetést érdemel, melly részben a' Tanács maga Authoritássát fel is tartya, eő pedig Ha Szolgájának hibás Vétésében, 's oltalmazásában, valamit kapott, magának tulajdonítsa...“

Itt említem meg a pipázást és lövöldözést is, mint amelyek gyakran idéznek elő tűzveszedelmet... Úgy az egyikre, mint a másikra nem egy tilalmat találtam; enyhébbet és szigorúbbat egyaránt.

Eger városának „közönséges Statutumai“ 1770-ből mindjárt a legelső pontban így rendelkeznek: „Nem szabad... Semminémü üdőben, Sem belső, Sem külső Városban kemény büntetés alatt az *uczán dohányozni*...“

A pipázás ellen egyébként már előbb is küzdött a hatóság, amennyiben 1754. júl. 29-ről találtam egy tiltó rendelkezést, amely így szól: „... Eadem Biró Ur Herner Ferencz referálta Jó Kegyelmes Urunknak eő Excellentiájának hathatós parancsolatját, hogy ennek utánna valaki Ollyan találtatik Légyen ámbár Kicsoda, az Ki az Utczán dohányozna, azonnal is *Lyukba* (Lyuk, lyuk, luca annyi, mint börtön, lyuk, tömés) *tétessék*. Mely Kegyes Parancsolat Fertály Mesterek által egész Városban publicáltatott“.

Nyilván látszik ebből a rendeletből, hogy — nyári hónapban kelt —, tehát a tűzveszedelem elkerülésére irányul.

1765 február 21-én pedig minden pipásra 9 kr. évi adót vetettek ki, kivéven „... az Nemeseket, Diákokat, Földes Uraságh Conventionatus Cselédgyeit; mind egyebek pedig akár Gazdák, akár Mester Legények, akár Tanuló Inassok Legyenek, ezen Taxával tartozzanak“. Ugyane rendelet minden eltitkolt pipás után 1 frt büntetést szabott ki a gazdára, vagy gazdasszonyra. Ebből az adóból a következő év költségvetésébe 150 frt 54 kr. bevételt irányoztak elő... 1006 személy után persze Rhenes Frt értékben, s ezt az „Utak Reparatiójára“ fordították.

1757-ben jelent meg egy rendelet, amely arról panaszkodik, hogy a „... pipázás annyira el hatalmazott, hogy majd 10—12 esztendő Gyermekek is a' hoz meg szokván, ... azért rendeltetett, hogy minden pipátul ennek utánna 12 kr, az az egy nyári napszámot fizessenek...“ Ezt is az utak javítására fordították.

A lövöldözéssel is baj volt. Éppen ezért 1762. március 4-én szigorú rendeletet adott ki a tanács, mely szerint „... a Városban Házak között irremissibiliter 50 pález, vagy 12 Frt büntetés mellett“ tilos a lövöldözés.

1762 március 13-án lövöldözésen kapták Puhá Jánost, azért is „... 3 Forintoknak fizetésére, vagy 12 Pálczának az Piarczon leendő Szenvedésére itiltetett, a' mint is 3 Forintot le fizetet...“

1768. Szent Jakab Havának 9-dik napján kelt ez a rendelet: „Az is elvégeztetett, hogy Lakodalmakban a lövöldözés épen el mulyon, és senki puskázni ne merészellyen...“

Csak még egy büntetést erre a vétségre. 1778 január 12-én Forintos József szabómester lövöldözött saját házában... „Mivel pedig kilencszer lőtt vala, Kilencz óráig tartó Áristomra itiltetett Statutum értelmében...“

Az 1764. évben kelt tűzrendészeti rendelet is megemlíti mind a két ballépést, amidőn így rendelkezik: „*Tűzrakás, Pipázás* nappal, annál inkább étszakának idein utczákon, Szénás,

Szalmás Kerteken, Istálókban, bé arattatott, vagy bé arattatandó gabona Között ne legyenek... Az *Lövöldözés* úgy Lakodalmakban, sem más Alkalmatosságokban... tilalmaztatik..."

Takarmányraktározás. 1774 április 10-én a tanács küldöttei a Légrádi György uram pálinkaházát vizsgálták meg, s kimondották a többek között, hogy maga a ház nem veszedelmes a szomszédra, de... az mellette való Méhelyben, a' hol L. Gy. szénáját tartya, mivel igen közelitene a' Pálinka Házhhoz, többé annak Szeriben *Szénát ne merjen tartani...*"

Viczelli Ignácnak pedig 1788 január 28-án parancsolták meg a deputatusok, hogy "... az *Istálló padján* minden Szerencsétlenségnek el Távosztatására nézve, *Se Szalmát, Sem Szénát tartani ne merészellyen...*"

1764 áprilisában P... Jánost, mivel *szénát tartott az udvarán*, (foeni convictus exstitit) 12 frt-ra és 6 frt eljárási költségre ítélték, s mivel erősen tiltakozott ellene, még áristomra is tették.

Látszik ezekből, hogy a takarmányneműek tartására is ügyeltek.

Mindezeket a II. József tűzrendészeti pá-tense is elrendeli 1788-ban, de — hogy még ma is küzdenünk kell érte — az természetes. Pedig az egrí rendelkezés immár 170 éves...

Térjünk át azonban a *tűzjelzésre*, amelyre vonatkozóan szintén találunk intézkedéseket. A tűznek „hamarságos észrevétele“ ugyanis elsőrendű tényező a tűz ellen való küzdelemben.

Erre nézve már 1725 január 8-án megteszi „propositioját“ Erdődy Gábor gróf, akkori püspök, aki szerint a bakterok „... egész éjtszaka az utcákon járva, óránként jelezzék az időt, végre ha *tűz* (amelyet kegyesen távoztasson el tőlünk az Isten) *ütne ki*, vagy más rendkívüli eset történne, azonnal jelentést tegyenek róla, hogy a veszedelem elhárítható legyen...“ Ajánlja, hogy négy őrt alkalmazzanak „más városok példájára“.

Úgy is lön... Már az 1725. esztendő költségvetésében ott szerepel 80 Rhen frt, mint „Salarium Nocturnorum 4 Vigilium“.

1719 március 14-én a *harangozó* fizetését 18 Rhen frt-ban, 8 kila búzában és egy pár csizmában állapította meg a tanács. A *harangozó* a „*Tűz ellen* és Nyáron az ártalmas Fellyhők ellen tartozik harangozni“.

1753-ban, november 16-án, *toronyőrt* is alkalmaznak. „... Valamint más Királyi Városokban éjjeli Vidgázók Tornokban tartanak, az Kik Fő Képpen minden Fertály Órát Kiáltják, hogy itt is azon Szükség hasznos Lé-szen, két arra való józan Ember fog rendeltetni Bakterok fizetésével, Kiknek is az Város Nagy Templomi Toronyban Való alkalmatosságokru-l provideálni fog az Földes Uraság Segétségével...“

1765 január 9-én az éjjeli *bakterok fizetését* 35 Rhen. Forintra emelte a tanács; kaptak ezenkívül 12 kila búzát és hat márijást „cipére“. Nyolc esztendővel később pedig (1773 februárjában) 37 és fél forintra emelték a fizetést és mindegyiknek egy vastag kaputot és egy pár cipőt csináltattak, mivel: „... Hasznos Szolgálatyokat az éjjeli Vigyázásokban Főképpen téli Kemény Időben Kemény, 's majdnem el tűrhetetlen Sanyaruságot egy Kaputban Kelletik Szenvedniek“.

1780-ban az *éjjeli örök számát* az addigi négyről *hatra emelték*, s ehhez képest emelkedett fizetésök is a költségvetésben. Szükséges volt ez a létszámemelés, mert nagyobbodott a város és „... a *Tűzi Szerszámok Vigyázása* is reájok bízattatott“. Ugyanennek az évnek tavaszán két házat is vettek a város két ellentétes pontján „bakteroknak számára“.

Érdekes, hogy 1768-ban még azt is megörökíti a városi protocollum, hogy a „Bakterok Ord. Notarius Farkas János Ur által Óránként Következendő, éneklésre tanítottak“. (A verses szöveget nem iktatom ide, bár a jegyzőkönyvben szószerint megvan, mert bizony nagyon gyarlók. Hiába, akkor még nem jelent meg sem a Rajnis József „Magyar Helikonra Vezérő Kalauz“-a, sem a Baróti Szabó Dávid „Új Mértékre vett Külömbféle Versei“ sem pedig a magyar verselés ritmusával nem foglalkozott senki, így tehát nem vehetjük rossz néven, hogy a városi főjegyző uram a szótagszámok törvényével sem volt tisztában.)

A *tűzjelzésre* vonatkozóan egyébként részletes utasításokat tartalmaz az 1763. évi „*Puncta Regulationis Incendii*“-nek 8. pontja is a következőkben: „Hogy ha mindazon által Akárhol, akármi Képpen akár Kinek illyetin tűzbeli Szerencsétlensége történék, Kivált Képpen az Háznak lakóssa — nem tekintvén az Tűzbül Származható Gyalázattyát — azt azonnal, mihelet eredetét tapasztalni láttya, tartozzon maga vagy más által *Ki Kiáltattni*, és *Lármára bocsátani*, hogy annál is inkább és hamarabb mások Oltalmazására, és Seceudelmére meg jelenhessenek, Kinek is, hogy Közönséges tuttára juthasson, addig is, melyben az Püspöki, Káptalomi és Város Cathedralis Templom Tornyain különös jelül, amely részén az Városnak Tűz támadna *Veress Zászlók* tétessenek *Ki*, melyek a' végre az Város által mennél hamarabb meg csináltassanak. Étszaki ielül pedig *egy Lámpás íó hosszú rúdon* tetessék *Ki*, hogy tudhassák magokat az Polgárok Alkalmaztatni, mely részén az Városnak támadott a Tűz, Oda szorgalmatos segedelmére minvian magok Kötelességek Szerént meg jelennyenek“.

De nemcsak a tűzjelzésre, hanem a *vízszerezésre* is nagy gondja volt püspök Eger városának.

1727 január 2-án már azt rendeli a magisztrátus, hogy: „... Longius a Fluvio distiti Fontesque in Domibus suis non habentes Incolae Compellant, ad aliquam aquae Pro Casu Incendii habendam et Contiuno asservendam Provisionem...“ Eszerint mindazok, akik távolabb laknak a folyótól, s házuknál nincs kút, bizonyos mennyiségű vizet tartsanak készen tűz esetére.

De már előbb, 1720 június 14-én, midőn a kémények vizsgálásáról intézkedett a tanács, azt is figyelmebe ajánlotta a deputatusoknak, hogy „Az Uczákban Minden Ház előtt Hordóban Víz legyen... Ügylátszik tehát, hogy a mai „kapitányvizet“ akkor nem benn az udvarban, hanem a ház előtt kellett tartani.

1779 március 29-én, mikor ismét a kémények megvizsgálására küldötte ki a tanácstagokat, azt is megkövetelte, hogy: „... Semper in Certo Vase aut Cado ad id Destinato, contra Incendium aquam Continuo Servet“. Itt is csak azt olvassuk tehát, hogy a víz mindenütt és mindig készen legyen valamely edényben vagy kádban tűz esetére.

Az 1764-ben kelt általános tűzrendészeti rendelet (Puncta Reg. Incendii) 3. pontjában részletesen ír a házaknál tartandó vízről ekképpen: „... parancsoltatik, hogy minden Háznál, mihelezt az Hó és Kemény Fagyok el mulnak, mind addig, valameddig az Őszi, vagy Téli Keményebb Fagyok nem Következnek, Laitban Kádban, vagy Hordóban egész Üdő alatt Vízet tartcsanak. Az Város Közönséges Laittyai is az Fönt irt üdő alatt mindenkor Vizzel Tele legyenek — mondja tovább a rendelet — és tartassanak, minémü rendelés hogy Szükséges Inspectioval légyen, Amelly Utczában Helyhezettetni fognak, az Laithok Fő Inspectioja lészen az Vásár Birónak...“

Elrendeli azután a tanács, hogy a vásárbíró minden őszi és tavaszi hónapban kéthetenként, a legmelegebb nyári hónapokban pedig hetenként bocsájtssa ki a vizet a városi lajtokból és az utcában lakó polgárokkal töltesse meg újra. „Mely Gondviselő Polgár hogy ha azt el követni restellené, vagy pedig azon Utczában lakozó Polgárok rend szerént parancsolattyanak nem engedelmeskednének, egy-egy frt Büntetéssek fog lenni...“ Végül a „bizonyos Effectus“ kedvéért kötelezi a főinspector, hogy gyakorta inspiciálja a vizes lajtokat.

Ugyancsak ez az általános rendelet állapítja meg első pontjában azt is, hogy a városnak 9 lajtja hol legyen. Elhelyezi pedig a városnak kilenc különböző pontján és megszabja, hogy „a Vas Abroncosos Laitok“ kilenc vasalt szekéren legyenek és mindenikhez tartozik egy-egy „... alacson Széles nyoltz akóra való Kád Vass Abroncosok alatt, mely is az Laitos Szekérnek Hátuljára Applicáltassék, és olyatin minden Szekéren fügve állyon...“

Érdekes és nagyon bevált, sőt ma is nagyon sok faluban szokásos mód volt az, hogy a lajtokat a lovas és ökrös gazdák tartoznak a tűzhöz szállítani s a 3. pontban így rendelkezik: „Tertio. Hogy pedig annál jobban Ösztönöztessenek az Városban lakozó Polgárok az fönt Vizes lajtoknak támadandó tűznek helyén, akárki először meg jelenik, akár melly vizes Laittal. Olylyatán Serénységének jutalmát fogja venni, úgy mint Rhen. Fl. 2.“ Végül: „Kik pedig az több Közönséges Laitokat olyatin heire fogják Vontatni, Kinek azon Szorgalmatosságért Harmincz, Id est 30 kr-ok adattattnak...“ A közszolgáltatásra való ez az ösztönzés nem kicsiny dolog abban az időben, amikor a napszám három nap alatt tett ki egy fél Rhénes frt-ot, vagyis 30 krt.

Megjegyzendő, hogy míg a szolgálatkészséget jutalmazta a tűzrendészeti szabályzat, addig a hanyag és nemtörődöm embereket szigorúan büntette is. A fenti rendelet 3. pontjának harmadik bekezdése ugyanis így szól: „... Arra való nézve parancsoltatik minden itt Lakós Városi Polgárnak. Kiknek lovai vannak, és olly alkalmatossággal az Városban találtattnak, Kiváltképpen az Közönséges Laitokban minden Szorgalmatossággal fogjanak, mellyeket is ha mind már el vitték volna, tartozni fognak nevezett büntetés alatt nem csak az lovas, de Ökröket tartó Polgárok is magok Laittyok, vagy Hordóban Tűzben való helyre Vízet hordani...“

A tűzoltó szerek bőségesen állanak rendelkezésre a XVIII. század polgárainak, amennyiben — a már fentebb is említett 9 lajton kívül — és a mindenki mellett ottlévő 9 kádon kívül — mindegyiknél ott volt még két-két csáklya és két-két lajtortja, mely utóbbiak két-három öle-

sek voltak. Azután: volt még a városnak magának egy ötöles lajtortjája és „csáklyája“; továbbá kötelezte a rendházakat, hogy szintén gondoskodjanak ilyen alkalmatosságról. Kiköti a rendelet azt is, hogy a „... Lajtók és Kádak nagysága nyoltz akóra tegyék, szekér a' Laithhoz alkalmatos legyék. Létrának az fölső része Két Oldalt Két vas Karikákkal legyék meg pán-tozva, nem Külömben az Kezepe vas pántokkal meg erősítve, az végén Hegyes Vasak legyenek az Laith, Kád, Mericske vas abroncsokkal legyenek...“

A céhekre is kivetették a tűzoltásra alkalmatos szerek megcsináltatását, így: az ácsok, kőművesek és kőfaragók céhe 2 kádat, 1 szekeret, 8 kupát, 2 létrát, 1 csáklyát volt köteles csináltatni; a kovácsok és kerékgyártók céhe 1 szekeret, 2 létrát, 2 csáklyát; a kereskedők 1 kádat, szekeret, lajtot, létrát, csáklyát és 6 kupát. Általában minél nagyobb volt a céh tagjainak száma, annál több terhet róttak reá a tűzoltószerek szolgáltatásában... Így azután a kereskedők, bognárok, csizmadiák, szabók vezetnek a szolgáltatásokban, míg a néptelenebb céhek alig valamivel járulnak hozzá; pld. 1—1 kupa esik a bádogosokra, csiszolókra, késcsinálókra, főső-csinálókra; 2—2 kupát csináltatnak a csapók, a compactor (könyvkötő), kötél-eresztők, paszományosok és ötvösök. A polgárok részéről beszolgáltatandó tűzoltószerek: 8 kád, 6 szekér, 10 lajt, 102 kupa, 18 létra, 18 csáklya; végül összesen 18 mericskét adnak a rézművesek rostacsinálók, kővágók és „veisz gerberék“, vagyis fehérirhacsinálók.

Megjegyzendő, hogy a statutumok értelmében a céhek nemcsak kötelesek voltak ezeket a tűzoltószereket a köz javára adni, hanem kötelességük volt az is, hogy az általuk adott szereket jókarban tartsák és esetleg javítsák, sőt pótolják is.

1771. jan. 3-án például behívták „több rendbéli Céheknek elő járó Mestereit“. Kikérdezték őket, hogy „... a' Tűz ellen való Szükséges Eszközöket azoknak ki rendelt Száma és minéműsége Szerint meg csináltatták légyen? Kinek, melly Időben bé mutatták 's által adták? Vagy ne talán tán némellyek, az mellyeket meg Készítettek, mai Napiglanis illendő Helyen bé nemmutatták, 's elől nem adták? Többben pedig még Csináltatásban mostis tartoznának? Mind ezek egészen Számba vétettettvén, elsőben is újra Magistratualiter meg parancsoltatott, hogy az Kik még restantariusok volnának, száma Szerint Kivetett azon Tűzi Eszközöket hová hamarőbb meg Csináltattnak, és bé adnák...“

Ugyanekkor újabb statiókat állítottak föl a közhasználatra szánt fecskendő és lajtok részére úgy, hogy mindenütt fedél alá került minden szükséges eszköz, tehát minden station: 1 szekér, 1 lajt, 1 kád, 12 kupa, 2 létra és 2 csáklya. A statiók a város négy belső fertályában voltak, egy pedig a városházán.

Az 1764. évi Puncta Regulationis szerint csak egy fecskendője volt a városnak. A második pontban ugyanis azt olvassuk:

„Secundo. Az Föcskendőkrül. Vagyon itten egy, és az maradhat azoknak Gondviselésék alatt, Kik most is gondévát Viselik, de többre Költséget tenni nem Szükséges, mivel az Alacson Épületekhez Könnyebben, és Szaporábban Hozá Férhetni az bőr Vödörökkel, az Magas épületeket pedig föl nem éri, és ha lajtortják lesznek, azoknak is Segedelmekre többet fognak tehetni az bőr Vödörök...“ E tekintetben meg-

hetős téves a hatóság álláspontja, annál inkább, mert hiszen pár évvel később, 1774. dec. 13-án, mikor Eger városának tűz elleni védekezésre való szerszámok leltárát összeállították, hivatalosan is megállapították, hogy: Habet Civitas...

3-o. Aeneos *Hydrogogos Unum* altitudinem 15. Orgiarum, *alium* 12 Orgiarum Spumantes, in Statu Optimo Cum Suis necessariis Requisitis...“ Vagyis: van a városnak két rézből készült tűzifecskendője, vízipuskája, egyik 15 öltre, másik 12 öltre fellövelő, teljesen jó állapotban, minden hozzávaló szükségességekkel.

Ugyanebben a leltárban szerepel a város minden más tűzoltófelszerelése is a város öt különböző pontján elhelyezve:

hat drb jó állapotban lévő kocsis, mindeniken egy-egy vízesbordó vasabroncsokkal és ugyanott egy-egy kád is. A lajtok tartalma 12 akó, a kádé 8 akó; azután 73 kupa kemény borból, belül szurokkal bekenve; hat öl hosszúságú létra 8 drb, kisebb, háromöles szintén 8 drb, — végül hat hosszabb tűzhorog és rövidebb 8 drb.

Ezeknek az értékes tűzoltószereknek mindenütt tetőzetet csináltak, hogy az időjárás kárt ne tegyen bennök és azonfelül mindenik stationak vigyázására tanácstagot jelöltek ki. Ennek volt kötelessége, hogy ellenőrizze: vajjon az illetékes céhek és polgárok rendben tartják-e a tűzoltószereket és pótolják-e mindenkor az esetleges hiányokat.

A tűz esetére való munkafelosztást is pontosan adja az 1764-ben kelt tűzrendészeti rendelkezés. „Az Harang Öntő az Föcskendező mellett lesz...“ a „vékon és Szür Szabók az közel való Kutakból Vízet hordanak...“, „Lajtoriákhoz Csáklákhöz Kupákkal az Kőmévesek, Átsok Fejzéssel, létrákkal és Kupákkal, Bodnárók Kupákkal...“, *Magyar Varga Czéhek* Kupákkal, míg a *Kapások* tartozni fognak az Várasnak Közönséges Lajtjával jární és azt meg tölteni...“ Minden más céh tartalékban volt és a szükséghez képest a város bírójának rendelkezésére állott... Aki meg nem jelent a tűznél s illetőleg a mentési munkálatokban részt nem vett, 30 pénzt fizetett büntetésképen, vagyis egy fél Rhénes forintot. Csak a csizmadiáknak volt még külön beosztása: „... hogy az Polgároknak, vagy másoknak ki hordott, vagy benne lévő ingó jószágában lopás által Károk ne történnyen,

azoknak Különös vigyázására rendeltetik az *Csizmadia Czéh*...“

A többször említett és részleteiben idézett rendelet utolsó pontja így szól:

„Nono. Mind ezeknek fő és jó Gondviselésse és rendelésse az Várasnak Biráját, és Előjáróit illeti, Kiknek is nagy Kötelességekben fog függni, mihelest illen Szerencsétlenségeket halalani, vagy tapasztalni fognak, az Tűz helén megjelenni, nem Külömben az Tanács béliek is tartozni fognak. Annál is inkább Várasnak más egyéb Köteles Szolgái szintén ugy Czéheknek fő Mesterei Ki Ki vigyázván alatta való Czéhbeli Mester Embereknek el rendelt Kötelességeire...“*)

Mint lájtuk, a kétszáz évvel ezelőtti időben is volt a hatóságokban nagy-sok jóakarát és nem hiányoztak az üdvös rendeletek, sőt az ellenőrzésről is gondoskodott a hatóság, de a magyaros nemtörődömségen hajótörést szenvedett minden becsületes szándék. Bizonyítja ezt a körülmény, hogy ugyanazokat a rendelkezéseket ismét és ismét ki kellett adni, gyakran szigorúbb szankciókkal ellátni és... mégsem jutottak oda, ahová el kellett volna jutniok. Hiszen mai napság is nem egy hiányt észleltünk még városokban is, amelyeknek pedig — ha 150—200 esztendővel ezelőtt végrehajjták a „Fellyebb valóságok“ rendelkezéseit: — ma már nyomuk sem lehetne...

Reánk, késő utódokra hárul a feladat, hogy végrevalahára rendet, teljes rendet teremtsünk a megelőző tűzrendészet terén s egész vonalon és mindenkor és mindenütt teljes fölkeszültséggel fogadjuk a tűzveszedelmet... Csak így tudunk sikeresen megbírkózni vele; csak így lehet a vagyont, melyből annyit pusztít el a vörös kakas, biztosítani, menteni...

*) Mellékesen jegyzem itt meg, hogy — úgy látszik — legalább olykor-olykor — *gyakorlatot* is tartottak a tűzoltásban. Erre enged következtetni az a városi rendelet, amely 1809-ben július 12-én kelt. Akkor ugyanis I. Ferenc családja és a Magyar Szent Korona is Egerben volt a Napoleon szorongató hadjárata miatt s evvel kapcsolatban mondotta ki a tanács a fenti napon: „... mivel ezen Városunknak Falai között az Felséges Királyné s Tsászárné tartózkodik, az Tűz ellátározatására Szükséges lenne valamely jó rendelkezést az Ns. Tanácsnak ki szabni... S valóban ki is szabták azt, hogy másnap — július 13-án — „próba tételt tartsanak az Víz puskák Kormányzására...“ A gyakorlatot a „nagy épületnél“ (Liceumon) tartották és minden céhből kirendeltek hozzá 4—30 embert.

ÉRTESÍTÉS.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöksége folyó évi szeptember havában tűzoltóparancsnokok és felügyelők részére Budapesten 10 napra terjedő továbbképző tanfolyamot rendez, ha arra kellő számú résztvevő jelentkezik.

Jelentkezési határidő augusztus hó 20. A jelentkezések a Szövetség irodájába (Budapest, IV,

Bástya-u. 13) küldendők, ahol a részletekre nézve felvilágosítás kapható. A tanfolyam díjmentes, 15 hallgató részére a székesfővárosi központi tűzoltólaktanyában ingyenes szállás, esetleg egyenruha biztosítva van.

A tanfolyam valószínű kezdete szeptember hó 10. Budapest, 1933 július hó 10. Elnökség.

Minden gondos parancsnokság, illetve községi előljáráóság beiratja tűzoltóit a Magyar Orsz. Tűzoltó-Szövetség SEGÉLYZŐPÉNZTÁRÁBA, amely tagonkénti és évi 20 pengőfillér tagdíj ellenében minden tűzoltói szolgálatban történt balesetért az illetőt (napi 2 pengő) segélyben részesíti. — Az összeg a névsor kapcsán az 57.453. sz. postacsekk útján előre fizetendő be. Előfordult eset azonban bejelentendő és a munkaképtelenség tartama aztán orvosilag, bélyegtelen iraton igazolandó. A segélyösszegezen felül más költségek nem térítettnek meg. Évközi létszámváltozás a befizetett létszámon belül díjtalanul jelenthető.

SZÖVETSÉGI ÜGYEK

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség segélypénztárának választmányi közgyűlése Zalaegerszegen 1933 június hó 4-én.

Az elnöki széket Széchenyi József gróf országos elnök foglalta el, aki az ülést a határozatképesség megállapítása után megnyitotta.

Falussy Károly titkár bemutatta a segélypénztár elnökségének az 1932. évi működéséről szóló jelentést, az 1932. évi zárószámadást, valamint a számvizsgálóbizottságnak az 1932. évi zárószámadás felülvizsgálatáról beterjesztett jelentését és az 1933. évi költségeloirányzatot. Közgyűlés a jelentéseket tudomásul véve a felelős számadóknak, számvizsgálóbizottságnak és a tisztikar részére a felmentvényt megadta, a szokásos fenntartás mellett.

A közgyűlés — Erdély előadó javaslatára — elhatározta, hogy a folyópénztárnak kölcsönadott 3000 P-t a folyópénztár javára könyvelteti el.

László előadónak a segélypénztár fejlesztése ügyében előterjesztett javaslatát a közgyűlés a legközelebbi elnökségi ülés elé utalta, mert a kérdéssel — idő hiánya miatt — nem foglalkozhatott oly behatóan, amint azt a kérdés fontossága megkívánta volna.

Erdély előadó javaslatára a közgyűlés elhatározta, hogy a kerületi tanfolyamok azon hallgatói, akik segélypénztárunknál még biztosítva nincsenek, az egész évi biztosítási díj — fejenként 20 fillér — befizetése mellett a tanfolyam idejére biztosítandók a tanfolyamparancsnokság által.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést bezárta.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségi ülése Budapesten, 1933. évi július hó 1-én.

Az elnöki széket Széchenyi József gróf országos elnök foglalta el, aki az ülést a határozatképesség megállapítása után megnyitotta.

Titkár bejelenti, hogy a m. kir. belügyminiszter úr a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség részére 3000 pengőt utalt ki azzal, hogy azt a zárószámadásban mint államsegélyt tüntesse fel és a zárószámadásnak egy példányát annak idején terjessze fel.

Vida előadó bejelenti, hogy Jász-Nagykun-Szolnok vármegye tűzoltószövetségének választmányi ülésén és az ezzel kapcsolatosan tartott tűzoltóversenyen június hó 14-én résztvett. Továbbá bejelenti, hogy ez alkalommal nyújtotta át a vármegyei szövetség titkárának, Vass Lajos Rudolf cibakházi tűzoltóparancsnoknak, a szövetség XL. éves szolgálati érmét.

Titkár bejelenti, hogy debreceni I. ker. tűzoltószaktanfolyam folyó évi július hó 2-án befejezést nyert. A tanfolyamnak 42 hallgatója volt, s a záróvizsgán az Országos Szövetséget Marinovich Imre dr. ügyvezető alelnök képviselte.

Elnökség tudomásul vette Komárom és Esztergom k. e. e. vármegyék alispánjának azon bejelentését, hogy folyó évi június 26—29-ig Komáromban járási tűzoltótanfolyamot rendezett. A tanfolyam parancsnoka László István elnökségi előadó volt.

Vas vármegye tűzoltószövetsége bejelentette, hogy a folyó évi július hó 29-re tervezett szentgothárdi és vasvári önkéntes tűzoltótestületének 50 éves jubileumi ünnepségét egyenlőre elhalasztotta.

Titkár bejelenti, hogy a „Tűzoltó Otthon“ telke körüli utak burkolására kirótt 3207 pengő 90 fillér-

nek részletekben való törlesztését a székesfőváros megengedte azzal a kikötéssel, hogy a hátralékos összegért 9%-os késedelmi kamatot számít.

Elnökség tudomásul vette Komárom és Esztergom k. e. e. vármegyék Tűzoltó-Szövetségének az 1932. évi működéséről beterjesztett jelentését, amiből kitűnik, hogy a mult esztendőben a vármegyében élénk és értékes tűzoltói munka folyt.

Titkár bejelenti, hogy a tűzoltók szolgálatában álló autók közötti adójának mérséklése tárgyában a m. kir. kereskedelemügyi miniszter úrhoz felterjesztés intéztetett, mire vonatkozólag Budapest székesfőváros m. kir. pénzügyigazgatóságától azt az értesítést kaptuk, hogy a m. kir. pénzügyminisztérium a mérséklésre vonatkozó kérelmet teljesíthetőnek nem találta.

Elsökség tudomásul vette Szabolcs vm. tűzoltószövetségének azt a bejelentését, hogy folyó évi július hó 16—30-ig kerületi tűzoltószaktanfolyamot rendez.

Titkár bejelenti, hogy Erdélyi elnökségi előadó, a versenyszabályzatot módosító bizottság elnöke, azzal a kéréssel fordult az elnökséghez, hogy az ülés napirendjére kitűzött versenyszabályzatot ne tárgyalja, mert annak vitás pontjaihoz hozzá akar szólni. Elnökség az ügyet napirendről levette.

Titkár bejelenti, hogy a m. kir. belügyminiszter úr a folyó évi július hó 3-tól 16-ig terjedő időben Szegeden tartandó kerületi tűzoltószaktanfolyam tartását tudomásul vette.

Titkár bejelenti, hogy Szeged sz. kir. város tűzoltóparancsnoksága az ottani kir. kath. tanítóképzőintézet negyedéves növendékei részére folyó évi június hó 12—23-ig terjedő időben kerületi tűzoltószaktanfolyamot tartott. Záróvizsgán az országos szövetséget Marinovich Imre dr. ügyvezető alelnök képviselte, s az elért eredmény úgy elméleti, mint gyakorlati téren teljesen kielégítő volt.

Vitéz Roncsik Jenő dr. előadó bejelenti, hogy az országos tűzrendészeti szabályrendeletre való hozzászólások beérkeztek, azokat a szabályrendeletbe be is illesztette, a vitás észrevételeket pedig a belügyminisztériummal való előzetes letárgyalás végett átadta vitéz Kiss Lajos dr. elnökségi előadónak.

Vitéz Roncsik dr. előadó felhívta az elnökség figyelmét a 86.464/1933. VI. B. M. sz. rendeletre, amely megszorítja a községi költségvetésekben kerületi tűzoltószaktanfolyam céljaira előirányzott összegek beállítását, a községek nehéz helyzetére való tekintettel. Elnökség elhatározta, hogy a belügyminisztériumot felvilágosítja, hogy a rendelet jelen alakjában a tűzrendészet mostani örvendetes fejlődésére káros kihatással lesz.

Vitéz Roncsik dr. előadó jelentést tett arról, hogy a Máv. tiltakozik az ellen, hogy területeire a közigazgatási hatóság, mint tűzrendészeti hatóság, belépjen. Tudomása szerint e kérdésben a Belügyminiszter ellenkező véleményen van és kilátás van arra, hogy a kérdés a közel jövőben rendezést nyer.

Vida elnökségi előadó a „Királyi díszérem“ kiadásának korlátozását javasolja, hogy jövőben a díszérem elnyerésére a testületek előterjesztéseket csakis tényleg működő tagokra vonatkozólag tessezenek.

Elnökség elhatározta, hogy a „Tűzrendészet“ füzetaink sorozatából kifogyott első segély helyett a jövőben a budapesti önkéntes mentőegyesület által kiadott „Első segítség“ című füzetet fogja ajánlani a testületek figyelmébe.

Teasdale alelnök bejelenti, hogy az elnökség felkérésére összeállította a tűzoltótiszti továbbképzőtanfolyam tananyagát és elkészítette annak tantervét. A székesfőváros polgármestere enged-

lyezte a tanfolyamnak a központi tűzoltóaktanyába való elhelyezését, ahol a jelentkezők részére 15 ingyenes lakást tudna biztosítani. A tanfolyamot 10 napra terjedőnek tervezte s annak idejét szeptember hóban kéri megállapítani. Elnökség elhatározta, hogy a tanfolyamot a hivatalos lapban meghirdeti.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést bezárta.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség segélypénztárának elnökségi ülése Budapesten, 1933. évi július hó 1-én.

Az elnöki széket Széchenyi József gróf országos elnök foglalta el, aki az ülést a határozatképesség megállapítása után megnyitotta.

Falusi titkár a múlt ülés óta segélyben részesített tagtestületek tűzoltóinak névsorát és a részükre folyósított összegeket ismertette.

Segélyben részesültek: Varga József tűzoltó (Dunapataj) 66 pengő, Meleg Illés, Bertalan Vince és Máté Gábor tűzoltók (Köny) 20—20 pengő. Tarso Lajos kötelezett tűzoltó (Magyarhomorog) 24 pengő, Daru Mihály fizetett tűzoltó (Hajdúdorog) 28 pengő, Fazekas László tűzoltó (Hajdúböszörmény) 14 pengő, Tóth Sándor tűzoltó (Báránd) 4 pengő.

Elnökség a bejelentéseket jóváhagyólag tudomásul vette.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést bezárta.

Felhívás az összes tagtestületekhez!

Siremléket Breuer Szilárdnak!

A mérhetetlen fájdalom, mely boldogemlékü volt vezérünknek, *nemes Breuer Szilárdnak* az örökkévalóságba történt elköltözése folyamányaként minden magyar tűzoltószívet eltöltött, szünőben van és tisztult lélekkel tekintünk vissza a magyar tűzoltóintézmény fejlődésében korszakot jelentő arra a tevékenységre, mely *nemes Breuer Szilárd* hervadhatatlan érdemeit örökíti meg s feledhetetlenné teszi mindazok előtt, akik hozzá közel állottak.

Bár emléke él mindnyájunk szívében és élni fog mindenkoron, amíg magyar tűzoltók öröködnék a polgárság tűzbiztonsága fölött, bajtársi szívünk sugallatát követve, kötelességünk e nemes férfiú emlékét látható módon is megörökíteni.

Ez a nemes érzés készítette az Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségét arra az elhatározásra, amellyel kimondotta, hogy egy megfelelő siremléknek közadakozásból történendő felállítása érdekében az Országos Szövetség kebelében egyesült testületekhez gyűjtési kérelemmel fordul.

A határozat végrehajtásaként immár felkérjük a Tagtestületeket, szíveskedjenek kebelükben szóbanlevő nemes célra gyűjtést indítani és a befolyó összegeket a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 23.297 sz. postatakarékpénztári csekkszámájára befizetni akként, hogy a siremlék minél hamarabb felállítható legyen.

Hirdesse az emelendő siremlék a magyar tűzoltóintézmény önzetlen harcosainak soha el nem múló háláját és bensőséges kegyeletét.

Budapest, 1932 április hó 15-én.

Az Elnökség.

Beérkezett adományok:

Áprilisi számunkból áthozat ..... P 1687:58
Onk. Tűzoltótestület Ajkacsingervölgy ..... P 10:—
Átvitel: P 1697:58

Áthozat: P 1697:58
Onk. Tűzoltótestület Felsőgöd ..... P 5:—
Összesen: P 1702:58

A tűzoltó élete nem biztos!

Gondoskodjon idejében a családjáról és szerezzon örök otthont!

Kezdőtőke nélkül is hozzásegítjük ahhoz, hogy

családi házat építhessen, vásárolhasson.

A hosszúlejáratú BIB építkezési kölcsönt bármelyik takarékos tűzoltó megkaphatja. Érdeklődjön még ma:

**BUDAPESTI INGATLAN BANK R.:T.
»TAKARÉKHÁZ« OTTHONT ALAPÍTÓ R.:T.**

egyesített központi irodájában
Budapest VII, Rákóczi-út 10.

Megjelent a Tűzrendészet sorozatában:

MEGELŐZŐ TŰZRENDESZET

II. Alkalmazott része

Ára: 2 pengő Írta vitéz Roncsik Jenő dr

KAPHATÓ: MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓSZÖVETSÉG IRODÁJÁBAN, BUDAPEST IV, BÁSTYA-UTCA 13. SZÁM

Parancsnok Úr!

Elméleti oktatásnál használja a „TŰZRENDESZET” füzetét, I—VII. Ára 9:50 pengő. Részletes árjegyzék a 95. oldalon

Ügyvezető elnök lakása f. évi július 1-től kezdődőleg Budapest V, Lipót-körút 2, III. 15. sz. alatt van. Július és augusztus hónapokban hivatalos órákat tart minden csütörtökön 14 órától 18 óráig. A szövetségi irodában az irodai szolgálat, július és augusztus hónapokban, minden szombaton és ünnep előtti napon délután szünetel.

Budapest, 1933. évi július hó 5-én.

Dr. Marinovich, ügyvezető alelnök.

HÍREK

Szöllősy Alfréd dr. miniszteri osztálytanácsos. A Kormányzó Úr Ó Főméltósága Szöllősy Alfréd dr.-t, a belügyminisztérium tűzrendészeti osztályára beosztott belügyminiszteri titkárt, miniszteri osztálytanácsossá nevezte ki. Személyében az ország tűzoltóinak őszinte, igaz barátját érte a legfelsőbb kormányzói kegy, azokért az érdemekért, melyek közel 100.000 magyar tűzoltó lelkében találtak már régen mélységes, soha el nem múló háláérzetet. Szöllősy Alfréd dr.-t, hála Istennek, fiatal korában, erejének teljében érte a kinevezés, mely párosulva az ő közismert ügyszeretetével és tűzrendészetünk fejlesztésében elért nagy szaktudásával és munkakészségével, egy szebb, boldogabb és eredményesebb tűzoltó jövőnek kilátását engedni reméli.

Királyi díszem. A m. kir. belügyminiszter a tűzoltás és mentés terén 25 éven át teljesített érdemes tevékenység jutalmazására alapított díszérmet a következőknek adományozta: Stelczer Mátyás dr. szövetségi társelnök, Kapp János szövetségi társelnök (Moson vm., tűzoltószövetség), Börzsei Ferenc parancsnok, Gyökeres Mihály szakaszparancsnok (Öttevény, öt.), Waldherr József parancsnok, Hladik István őrparancsnok, Rammer János szakaszparancsnok (Mosonszolnok, önk.), Szalay Károly parancsnok, Boros János alparancsnok, Simon Lajos szertáros, Szabó Antal kürtös (Duka, önk.), Szücs Ferenc segédtsz., Deutsch Ottó pénztáros, Pete Ferenc őrparancsnok, Guttman János kürtös és Jaroschek Mátyás kürtös (Szombathely; önk.), Telek István parancsnok, id. Morvai János szakaszparancsnok, Scholcz Artúr szakaszparancsnok, id. Misi János őrparancsnok, id. Acs Lajos őrparancsnok, Buzás János őrparancsnok, Pásztor István őrparancsnok, Buzás István alparancsnok, Novák Károly szakaszparancsnok, Skrabák István őrparancsnok és Prisztóka Mihály őrparancsnok (Ecséd, önk.), Melczer Gyula és Kiss Béla tb. parancsnokok (Kiskőrös, önk.), Kozák Jenő parancsnok (Hejőcsaba, önk.), Vízner Rezső tb. parancsnok, Vincsakovics József szakaszparancsnok (Bátaszék, önk.), Virág Dezső őrparancsnok (Szeged, hiv.), Herczeg Lajos őrmester, Halmai Menyhért csővezető (Budapest, hiv.), Dancsó Ferenc parancsnok (Csépa), Czvach József tb. parancsnok (Isaszeg), Kovács Ferenc tb. parancsnok, Waller József parancsnok, Kotulek Kristóf alparancsnok, Hartinger Rezső szakaszparancsnok, Tóth Imre szakaszvezető, Pollák Gyula rajvezető (Ajka, üveggyár).

Bercsényi Gyula a gyöngyösi önkéntes tűzoltó- és mentőtestület tb. parancsnoka folyó évi június hó 8-án elhalálozott. A megboldogult 42 éven át volt a testületnek ügybuzgó tagja és a legodaadóbb buzgalommal vett részt annak munkájában és önzetlen működésével hervadhatatlan érdemeket szerzett. Emlékét kezelettel őrizzük.

A Komárom-Esztergom Vármegyei Tűzoltó-Szövetség folyó évi június hó 25-én az Acsi Önkéntes Tűzoltó-Testület fennállásának 50 éves jubileumával egybekapcsolva tartotta meg megyei tűzoltóversenyeit és évi rendes közgyűlését.

Az 50. éves jubileum, a megyei tűzoltóversenyek és a Vármegyei Tűzoltó-Szövetség rendes évi közgyűlése 15 testületet, 37 egyenruhás tűzoltótisztet és 267 egyenruhás önkéntes tűzoltót vonzott a színhelyre.

Az Orsz. Tűzoltó-Szövetség részéről dr. Marinovich Imre ügyvezető alelnök és Falussy Károly titkár, a vármegye képviselőjében Karcsay Miklós vm. főjegyző, a járások részéről Reviczky Elemér és Reviczky István főszolgabírák. A Vármegyei Tűzoltó-Szövetség részéről pedig Reviczky Elemér elnök, László István ügyvezető alelnök, Reviczky István alelnök, Berencz György pénztárnok, Meitner Miklós titkár, Dallos János jegyző és Pelczmann László számvizsgáló voltak jelen.

A csapatok 8 óra 30 perckor megérkeztek és 8 óra 45 perckor vonalban felállva várták a díszszemle kezdetét. Párpercnyi várakozás után felhangzott a kürt és jelezte az Országos Tűzoltó-Szövetség képviselőjének közeledését. A csapatok közt ideges mozgolódás, igazodás és zubbonyok rángatása, egyszer csak felhangzik a „Zászlóalj vigyázz!” és a csapatok, mint a levert cövek, várják a magas vendég díszszemléjét. László István vármegyei tűzrendészeti felügyelő jelentkezése és létszám jelentése után dr. Marinovich Imre, az Országos Tűzoltó-Szövetség alelnöke, a csapatok felélt szemlélet tart.

A díszszemle lezajlása után tábori mise volt, melyet a helybeli róm. kath. plébános és az Acsi Önkéntes Tűzoltó-Testület elnöke mutat be, a szentmise végeztével mint a helybeli testület elnöke üdvözlő a megjelenteket, buzdító szavakat intéz a csapatokhoz és magasan szárnyaló beszédét, az Isten áldását kérve a tűzoltók működésére, fejezte be.

Ezután a vármegyei tűzoltóversenyek következtek. A versenyen követendő sorrend sorshúzással lett eldöntve, a zsüri elnöki tisztségére dr. Marinovich Imre, az Országos Tűzoltó-Szövetség ügyvezető alelnöke kéretett fel, aki azt készséggel elfogadta.

A verseny menete alkalmával megállapítást nyert, hogy a csapatok alapos felkészültséggel érkeztek arra a helyre, ahol nemes versenyben kell összemérni erejüket. Megállapítást nyert továbbá az is, hogy az újjászervezési munkának nagyrésze már be van fejezve és annak teljes felépítése további lelkes, kitartó munkával biztosítva van.

A verseny eredménye: 1. Komárom (31 pont), 2. Lábatlan, 3. Dad, 4. Szöny, 5. Tokod, 6. Tata, 7. Felsőgalla, 8. Mocsá, 9. Bajót Önkéntes Tűzoltó-Testület versenycsapata lett. Többben egyéni díjat is nyertek.

A versenyek lezajlása után az Acsi Önkéntes Tűzoltó-Testület ötvenéves jubileumi díszközgyűlése következett, melyen több üdvözlő és buzdító szónoklat után dr. Marinovich Imre a jubiláló testületben negyven éve működő tagok mellére felűzte a negyvenéves szolgálati érdemeket. Az érdem kiosztása után talpraesett, izgvérig magyar és a további önzetlen munkára lelkesítő szavakkal buzdította a mai fiatal generációt, példaképpül eléjük állítva a ma kitüntetett bajtársakat.

Ezen magasan szárnyaló lelkesítő szavak sok szempárból kicsalták a könnyeket, annyira, hogy

a kitüntetett bajtársak akadozva tudtak csak elbúcsúzni.

A jubiláló testület díszközgyűlésének befejeztével a Komárom-Esztergom Vármegyei Tűzoltó-Szövetség XXIV. rendes évi közgyűlése következett, melynek délután három órakor történt bekezdése után 376 terítékes díszebéd mellett telt el az idő, igen kedélyes hangulatban, a vonat indulásáig.

Külön meg kell emlékeznünk az ácsi közönség lelkes fogadásáról, az ácsi vegyes kar kedves szerepléséről és a rendezés okszerű irányításáról, mely mintaszerűen, órapontossággal működött.

A **székesfehérvári önkéntes tűzoltó- és mentőegyesület** folyó évi június hó 25-én tartotta évi rendes közgyűlését Rauscher Béla h. egyesületi alelnök elnöklete mellett. Az elnöki megnyitó után Ambach Géza titkár ismertette az elmúlt év eseményeit. A mentők első segélynyújtáshoz 432, betegszállításához 973, fertőző betegszállításához 194 alkalommal vonultak ki, a megtett kilométerek száma 2990. A város területén 24 tüzesethez kértek segítségül a tűzoltókat. Titkári jelentés után következett a tisztújítás, melyen a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel Csitáry G. Emil dr. polgármestert választotta meg elnökévé. Az új elnököt küldöttség hívta meg a közgyűlésre. A további választás során tb. elnökké Rauscher Bélát, tb. ügyészsé Nagy Zsigmond dr.-t választották meg.

A közgyűlés után az új elnök szemlét tartott a tűzoltó- és mentőcsapatok fölött, majd a szer-tárákat tekintette meg.

A **veszprémmegyei szövetség közgyűlése.** Az ajkai üvegyár tűzoltósága most, folyó évi június hó 18-án ünnepelte fennállásának huszonötödik évfordulóját. Ez alkalommal a megye tűzoltószövetsége Ajka községben tartotta meg rendes évi közgyűlését, éremkiosztás és járási versenygyakorlatokkal kapcsolatosan.

A közgyűléseken kilenc versenycsapat s versenyen kívül számos tűzoltó jelent meg, de résztvett azon az érdeklődő közönség nagy tömege is, bár a szakadó esőzés nagyban csökkentette az ünnepélyek fényét és a versenyek zavartalan lefolyását. Az üvegyári testület közgyűlését tábori mise előzte meg, melyet a megyei szövetség közgyűlése követett Mihályi Sándor szövetségi elnök vezetésével, míg a versenyeket kiváló szakavatottsággal Halász János vármegyei tűzrendészeti felügyelő irányította, az országos tűzoltószövetség képviselőjében pedig Vida Pál elnökségi előadó vett részt a népes összejövetelen, üdvözölve az elnökség nevében a jubiláló testületet és szövetséget. A hivatalos részek lezajlása után 200 terítékes közebed volt, melyen a tűzoltókon kívül megjelent az ajkai üvegyár és az ottani szénbánya tisztikara és a környék intelligenciája.

Tűzoltó-nap Cibakházán. Június 11-én vasárnap délután tartotta a jász-nagy-kun-szolnokvármegyei tűzoltószövetség választmányi ülését Cibakháza községben, melyet a tiszai alsójárás községeinek tűzoltóversenye követett.

A gyűlésen és az ezt követő versenyen résztvettek: Alexander Imre alispán, Erődi Harrach Tihamér kormányfőtanácsos, országgyűlési képviselő, Vida Pál orsz. szövetségi előadó, Madarász Imre vármegyei főjegyző, dr. Szeberényi Gyula az egységes párt solnokmegyei titkára, Patrumbán István és Ambrus Károly főszolgabírák, dr. Nagy Gyula tb. szolgabíró, Kövér János földbirto-kos, dr. Porteleky László ny. m. kir. min. oszt. tanácsos, a vármegye szövetségének ügyvezető elnöke, Nagy István szövetségi alelnök, az összes vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelők, a

tiszai alsójárás összes községi főjegyzői és jegyzői és a szövetség választmányi tagjai.

A gyűlés a tűzoltóórtanya előadói termében volt. A gyűlés elnökét és az országos szövetség kiküldöttét a cibakházai tűzoltótestület díszszáza tisztelegéssel fogadta és Lucskay János elnök üdvözölte. A gyűlés keretében Vida Pál az országos tűzoltószövetség nevében üdvözölte Vass Lajos Rudolf cibakházai parancsnokot, vármegyei szövetségi főtítkárt 40 évi tűzoltói szolgálata alkalmából és átnyújtotta neki az országos szövetség 40 éves szövetségi érmét.

Alexander Imre alispán szintén méltatta a főtítkár érdemeit és indítványára azt a közgyűlés jegyzőkönyvbe foglalta.

A közgyűlés Somody Dezső járási tűzrendészeti felügyelő indítványára egyhangúlag elhatározta, hogy Vass Lajos Rudolf főtítkár arcképét 54 példányban elkészítteti és azt minden megyebeli tűzoltótestületnek megküldi, hogy minden órtanyát díszítse és a tűzoltók maguk előtt lássák azt a férfit, aki 40 éven át oly sokat dolgozott községe és megyéje tűzoltóügyének előbbvitelére érdekében.

Ugyanezen gyűlésen az alispán úr kinevezte dr. Porteleky László kisújszállási ügyvéd, vm. tb. főügyészt és Nagy István Túrkeve város főjegyzőjét tiszteletbeli vármegyei tűzrendészeti felügyelőkké.

Az ülés után az alispán úr és kísérete megsemmisítette az újonnan berendezett órtanyát — melyet a testület a múlt évben vásárolt —, s annak pazar berendezését s a legnagyobb elismerését fejezte ki.

A gyűlést a legnagyobb gondossággal megrendezett verseny követte, melyen résztvett 9 község versenycsapat. A verseny szemlélője volt több ezer helybeli és vidéki érdeklődő. A verseny elnöke az alispán úr és Vida Pál szövetségi előadó, a versenybírák pedig a megyei szövetség tagjai voltak.

A verseny eredménye a következő volt: 1. Csépa, 2. Cibakháza, 3. Tiszainoka, 4. Tiszasas, 5. Mesterszállás, 6. Kunszentmárton, 7. Tiszaföldvár, 8. Tiszakürt, 9. Tiszaug.

A csépai csapatot Antal János rk. kántortanító, alparancsnok vezette. Ez a csapat kapta dr. Erődi Harrach Tihamér országgyűlési képviselő ezüstserlegét.

A verseny első pontja volt a mesterszállási iskolásfiúk 9-es szerelése, melyet Nagy Géza mesterszállási parancsnok tanított be. A kis tűzoltók precíz szerelését nagy tetszés és tapsorkán jutalmazta.

Este a kaszinó helyiségeiben a vidéki tűzoltók tiszteletére 400 terítékes vacsora volt, amelyen résztvett a helybeli intelligencia, a tagok családtagjai és sok vidéki vendég.

Járási tűzoltóverseny Hajduböszörményben. Június hó 18-án Hajduböszörményben mérték össze erejüket Hajdúvármegye központi járásának tűzoltótestületei. A csapatok felkészültsége nem hagyott semmi kívánnivalót maga után s a helyezések sorrendje csak egyes pontokon múlt. A fecske-szerelési versenyben a helyezés a következő volt: I. Egyeki ö. t. e., II. Hajdúhadházi ö. t. e., III. Hajduböszörményi ö. t. e., IV. Hajdúnánási ö. t. e., V. Hajdúsámsoni ö. t. e., VI. Hajdúdorogi ö. t. e., VII. Téglási ö. t. e. A Józsa és a Mikepércsi testületek dícsérlő oklevelet kaptak. A taktikai verseny helyezése a következő volt: I. Hajdúsámsoni ö. t. e., II. Hajdúnánási ö. t. e., III. Egyeki ö. t. e., IV. Józsa ö. t. e., V. Mikepércsi ö. t. e. A versenybíró elnöke dr. vitéz Roncsik Jenő vármegyei tűzrendészeti felügyelő volt, aki mellett mint bírósági tagok Bojtor István, Biharvár

megye tűzrendészeti felügyelője, a debreceni hivatalos tűzoltóság és az érdektelen önkéntes tűzoltóságok tisztjei működtek. A díjakat dr. Ethey László főszolgabíró osztotta ki buzdító beszéd kíséretében, míg a Magyar Országos Tűzoltószövetség szolgálati érmeit pedig dr. vitéz Roncsik Jenő. A verseny után 250 terítékes ebéd volt, amelyen 188 egyenruhás tűzoltó vett részt.

A jövő évben a Hajdúvármegyei Tűzoltószövetség ismét kerületi tűzoltóversenyt akar rendezni, mint tette ezt az elmúlt évben s egyben lehetővé akarja tenni a tűzoltó bajtársaknak a Hortobágypuszta megtekintését is.

A neszmélyi (Komárom megye) önkéntes tűzoltótestület kedves ünnepély keretében ünnepelte meg június 11-én fennállásának 50 éves évfordulóját. Az ünnepélyen megjelent Reviczky Elemér vm. szövetségi elnök, László István vm. tűzrendészeti felügyelő és Reviczky István járási főszolgabíró. A díszközgyűlésen a testület 50 éves működését László vm. tűzrendészeti felügyelő méltatta, majd a róm. kath. és református lelkészek méltatták az önkéntes tűzoltóintézmény szép hivatását s kérték a testületre az Isten áldását. A fogadalom megújítása után Reviczky szövetségi elnök kiosztotta a szolgálati érdemeket, majd Veress Lajos parancsnok megható, lelkes szavakkal méltatta azt a kedves emléket, mely a helyben birtokos Reviczky-családot a testülethez fűzi s indítványára a közgyűlés Reviczky Elemért tb. parancsnokává választotta.

A közgyűlést jól sikerült táncmulatság zárta be, melyen a késő esti órákig kedélyesen maradt együtt a tűzoltóság és nagyközönség.

Tűzoltónap Kiskőrösön. A Kiskőrösi Önkéntes Tűzoltó-Testület folyó évi június hó 11-én járási tűzoltóversennyel egybekötve ünnepelte megalakulásának 30. évfordulóját. A verseny eredményei a következők: Kezdők csoportja: I. Csengőd, II. Kecel, III. Császártöltés, IV. Akasztó, V. Páty. Haladók csoportjában: I. Soltvadkert, II. Kecel, III. Pró-nayfalva, IV. Soltszentimre.

Egyéni díjat a következők nyertek: Scholtz Béla soltvadkerti, Koczoh Zoltán dr. csengödi, Frankenberger Ferenc keceli és Szapáry Miklós soltszentimrei parancsnokok.

A verseny után megtartott díszközgyűlésen Kovács Gyula kiskőrösi parancsnok, járási tűzrendészeti felügyelő ismertette a testület történetét, majd az Orsz. Tűzoltószövetség képviselőjében megjelent Marinovich Imre dr. ny. államtitkár üdvözölte lelkes beszéddel a jubiláló testületet és kiosztotta a versenydíjakat. A vármegyei tűzoltószövetség nevében Pethő János ügyvezető alelnök üdvözölte a testületet. Elismeréssel szólt a versenyen résztvevő tűzoltótestületek fegyelmezett, szép teljesítményéről. A járás községei nevében Koczoh Zoltán dr. csengödi főjegyző üdvözölte a jubiláló testületet.

A lakosság nagy részvételével lefolyt és sikerült szép ünnepélyen a helybeli hatóságok és intézmények képviselői teljes számban vettek részt. Ott volt Safáry Endre h. főszolgabíró, Fék András dr. tb. főszolgabíró, Melcer Gyula nyug. főszolgabíró, a kiskőrösi testület tb. parancsnoka, valamint több járás- és környékbeli tűzoltótiszt.

A kalocsai kerületi tűzoltó szaktanfolyam záróvizsgálója folyó évi július hó 9-én folyt le, Marinovich Imre h. államtitkár, ügyvezető alelnök elnöke mellett. A szabadságon lévő alispánt Pethő János vm. szövetségi ügyvezető alelnök képviselte. Megjelentek a vizsgán az érseki udvar magas előkelőségei, a járás főszolgabírája, a város főjegyzője, az országgyűlési képviselő és többen a kör-

nyékbeli tűzoltótisztek közül, valamint nagyszámú érdeklődő közönség.

A tanfolyam 38 hallgatója úgy az elméleti, mint a gyakorlati vizsgán kiváló eredményt mutatott fel. A tanfolyam parancsnoka Lukács Zoltán dr. vm. tűzrendészeti felügyelő volt, kinek a megjelentek melegen gratuláltak az elért szép sikerhez.

A vizsga befejeztével Pethő János ügyvezető alelnök intézett búcsúszavakat a hallgatókhoz, majd Marinovich Imre dr. buzdító beszéd kíséretében kiosztotta a bizonyítványokat. A tanfolyam költségeit teljes egészében Pest vármegye tűzoltószövetsége viselte.

A győri kerületi tűzoltó szaktanfolyam záróvizsgálója folyó évi június hó 24-én zajlott le. A tanfolyam 38 hallgatója kiváló eredménnyel vizsgázott úgy az elméleti, mint a gyakorlati tárgyakból. A vizsgabizottság elnöke, Marinovich Imre h. államtitkár, elismeréssel adózott úgy a tanfolyam parancsnokának, Erdély Ernő győri főparancsnoknak, mint a kiváló előadói gárdának az alapos kiképzésért.

A magyaróvári kerületi tűzoltó szaktanfolyam 34 hallgatója folyó évi június hó 2-án tartott záróvizsgán tett tanulást kiváló elméleti és gyakorlati képzettségéről. A tanfolyam szervezője és parancsnoka, Schneider Ede magyaróvári hivatásos parancsnok, hangyszorgalommal olyan demonstrációs anyagot gyűjtött össze az oktatáshoz, mely alig található meg más helyen. A hatalmas szemléltető gyűjtemény, valamint az előadók lelkes munkájának tulajdonítható, hogy a jórészt földművesekből kikerülő hallgatók az elméleti anyagot is tökéletesen megértették.

A záróvizsgán megjelent a vármegye alispánja, a város polgármestere, a vizsgabizottság elnöki tisztjét Marinovich Imre ügyvezető alelnök látta el, aki a hallgatóknak a bizonyítványokat buzdító beszéd kíséretében osztotta ki. A tanfolyam központi előadója Lukács Zoltán dr., a hivatalos lap szerkesztője volt.

A Farádi Önkéntes Tűzoltó Egyesület a múlt hó 18-án ünnepelte fennállásának 50 éves jubileumát. Az esős idő miatt az egyesületet csak a falu lakossága és a vidékről érkezett megbízottak ünnepelhették. Délután fél három órakor a zuhogó eső ellenére is szépszámu közönség jelent meg a községháza tanácstermében tartott díszközgyűlésen. Borsits Sándor ny. főjegyző, elnök, ünnepi megnyitója után Kovács Imre jegyzőgyakornok, titkár olvasta fel az egyesület történetét. A felolvasás után dr. Molnár Elemér járási főszolgabíró üdvözölte az egyesületet és méltatta annak magasztos hivatását. Utána Varga József községi bíró üdvözölte az egyesületet és mondott köszönetet az 50 éves munkálkodásáért. Az ünnepségen megjelent Chapó István veszprémi járási tűzrendészeti felügyelő a Veszprém Vármegyei Tűzoltó Szövetség üdvözlését tolmácsolta. A közönség és az alapítás alkalmával belépett s évtizedeken át működő nyolc öreg tűzoltó könnyekig meg voltak hatva a díszközgyűlésen elhangzott meleg és a multat visszavarázsoló megemlékezésektől. A tervbevett díszgyakorlat az eső miatt elmaradt.

Járási tűzoltóversenyre gyűlt össze a pomázi járás 16 községe folyó hó 2-án — vasárnap — a csillaghegyi sportpályán. A kitűnően sikerült mozdony- és kocsifecskendő-szereléseket lelkes tapssal jutalmazta a versenyt mindvégig figyelemmel kísérő nagyszámú közönség, melynek soraiban a környék számos reprezentánsát láttuk. Pestvármegye Tűzoltó-Szövetsége képviselőjében dr. Lantay István tb. szolgabíró, tűzrendészeti felügyelő jelent meg, ki egyúttal a versenybírálbizottság

elnöki tisztét is betöltötte. Délután érkezett a megmentett kilenc solymári bányász betegágyától tűzoltói közé dr. Zboray Géza járási főszolgabíró, akit a versenyző csapatok háromszoros kürtjellel és bensőséges óvációval fogadtak. A verseny befejeztével jól sikerült támadási gyakorlat volt, majd a bírálóbizottság kihirdette döntését, melynek eredményeként:

A Csillaghegyi Társaskör értékes vándorzászlóját, mint a versenyen legjobban szereplő csapat, a csillaghegyi tűzoltócsapat nyerte el.

Kocsifecskendő 5-ös csapatversenyben: 1. Csillaghegy, 2. Pócsmegyer, 3. Békásmegyer, 4. Pilisvörösvár, 5. Pilisszántó, 6. Solymár, 7. Szigetmonostor, 8. Budakalász, 9. Pilisborosjenő.

Kocsifecskendő 9-es szerelésben: 1. Csillaghegy, 2. Szigetmonostor, 3. Pilisvörösvár, 4. Solymár, 5. Pilisszántó, 6. Pócsmegyer, 7. Békásmegyer, 8. Pomáz, 9. Budakalász.

Mozdonyfecskendő 5-ös szerelésben: 1. Csillaghegy, 2. Pomáz, 3. Szentendre, 4. Tahitótfalu.

Mozdonyfecskendő 9-es szerelésben: 1. Csillaghegy, 2. Szentendre, 3. Pilisvörösvár, 4. Pomáz, 5. Budakalász.

Támadásban: 1. Pomáz, 2. Szentendre, 3. Csillaghegy.

Egyéni díjakat nyertek azonkívül még a legjobb csapatvezénylők is. A díjak kiosztását dr. Zboray főszolgabíró végezte, ki magasvonalú lelkésítő beszédében óriási éljenzés közepette köszöntötte a vármegye alispánját, ki gondoskodásával lehetővé teszi a tűzoltóélet felvirágzását és az ilyen épületes, szép versenyek megrendezését. A versenyen a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség képviselőjében Hajós Emil tűzrendészeti felügyelő vett részt, míg a példás rendezés Dósa Balázs csillaghegyi parancsnok érdeme.

A Csikvándi Önkéntes Tűzoltó-Testület pünkösd hétfőjén háziversenyt tartott. A bírálóbizottság elnöke, Csikvándi Márton, elismerését és megelégedését fejezte ki a kiváló teljesítményért és további kitartó munkára buzdította a testületet. Ez alkalommal választotta meg a testület Zámolyi Ferenc volt parancsnokot ügyvezető elnökké.

Tűzoltóhősök ünnepélye Horton. A hagyományos szeretetet messze túlszárnyaló kegyelettel adózott Hort község május utolsó vasárnapján a hősök emlékének. E napot használta fel ugyanis az utóbbi években minden versenyen díszreteresen szereplő Horti Önkéntes Tűzoltó-Testület a világháborúban hősi halált halt hat bajtársa emlékművének leleplezésére. Az ünnepély szentmisével kezdődött, majd vitéz Palásthy Géza k. tanító emlékezett meg a világháború hőseiről. Utána Mahunka Imre plébános felszentelte és megáldotta az emléktáblát, kegyeletes szavakkal emlékeztetve meg a hazáért halt hős tűzoltókról. Ezután levante- és tűzoltószavak méltatták a nap jelentőségét, majd Szőke Benedek tb. vármegyei tűzrendészeti felügyelő gondolatokban gazdag, magasszárnyalású beszéd keretében a tűzoltók magasztos hivatását és önzetlen munkáját méltava, felkérte Budó János főjegyzőt, a testület elnökét, az emlékmű átvételére. Budó János főjegyző rövid, de megható beszéd keretében átvette az emlékművet, mely után négy tűzoltó vállára emelte a hatalmas emléktáblát, az ünnepelő közönség menetté alakult és a hatvani cserkészzenekar által előadott gyászinduló hangjai mellett a tűzoltószertárhoz vonult s itt a laktanya falában elhelyezték az emlékművet. A lélekemelő, bensőséges ünnepélyt a zenekar hangjai mellett tűzoltók és levették egy-egy díszcsapatának elvonulása fejezte be a leleplezett emléktábla és megjelent notabilitások előtt.

A megkapó és művészi kivitelű, hatalmas emlékmű Mutschenbacher Gábor tanító, tűzoltóparancsnok tervei és útmutatása alapján készült és hosszú, türelmes, gondos munkával Hermann Károly horti iparos búkkfából faragta ki.

Felhívás a gödöllői kerületi tűzoltótanfolyam látogatására. Pest vármegye Tűzoltó-Szövetsége a magyar királyi belügyminiszter úr 230.000/1925. számú rendelete alapján Gödöllőn folyó évi augusztus hó 1—15-ig (a cserkész világjamboreával egyidejűleg) kerületi tűzoltószaktanfolyamot rendez.

Felhívom tehát a 3342/1933. kig. számú rendeletben (V. H. L. folyó évf. 52. oldal) megnevezett községek előjáróságát, hogy a tanfolyamok egyike a fenti B. M. rendelet 22. §-ára való figyelemmel egy-egy hallgatót küldjenek ki.

A tanfolyam a Vm. Tűzoltó-Szövetség kötelékébe tartozó tagtestületek tagjai részére teljesen díjmentes, a hallgatók elszállásolásáról és ételmezéséről a tanfolyam parancsnoksága gondoskodik, a hallgatóknak elszállásolási és ételmezési költségeit a Vm. Tűzoltó-Szövetség viseli.

A szomszédos törvényhatóságok területéről is jelentkezhetnek hallgatók, ezek azonban a jelentkezéssel egyidejűleg ételmezési és elszállásolási költség címén 50 P térítési összeget tartoznak befizetni a Pestvármegyei Tűzoltószövetség 35.272. számú csekkszámájára.

A tanfolyam utolsó napján a Vármegyei Tűzoltó-Szövetség elnöksége és a hatóságok kiküldöttjei jelenlétében megtartott záróvizsga után a végzett hallgatók országos érvényű „Bizonyítvány”-t kapnak. A tanfolyamra felvett hallgatókat a községi előjáróság (polgármester) útján egyénenként fogom behívni.

A tanfolyamra felvett hallgatók kékcşikos vászonzubbonyt, fehér vászonnadrágot, sapkát és sisakot, mászóövet és szerelvényt és két törülközőt kötelesek magukkal hozni.

Vidéki tűzoltótisztek figyelmébe. Engedélyt kapunk arra, hogy a fővárosba érkező — magukat arcképes tűzoltóigazolvánnyal igazolni tudó — tűzoltótisztek a „Székesfővárosi tisztiszálló” szobáit igénybe vehessék (VIII., Mária-utca 56). Egyágyas szoba ára nyári hónapokban 2:40 P, kétágyas 4 P; egyágyas szoba ára téli hónapokban 2:60 P, kétágyas 4:60 P.

Hirdetmény. Pécs sz. kir. város és Baranya vármegye Tűzoltószövetsége a 254.300/1928. B. M. számú rendelete alapján Pécsen, 1933. évi augusztus hó 21-től szeptember hó 3-ig kerületi tűzoltószaktanfolyamot rendez.

A tanfolyamra 1933. évi augusztus hó 9-ig kell jelentkezni.

A jelentkezésre irányuló és Pécs sz. kir. város polgármesteréhez, mint a kerületi tanfolyam felügyelőjéhez, címzendő kérvényeket Pécs sz. kir. város és Baranya vármegye Tűzoltószövetségéhez (Pécs, tűzoltólaktanya, Rakóczi-u. 3. sz.) kell beküldeni.

Minden felvett hallgató köteles a tanfolyam megkezdésekor a tanfolyam költségeire 90 P-t befizetni, amely összeg vissza nem téríthető. Ebben az összegben benne foglaltatik a hallgatók laktanyaszerű elszállásolásának költsége napi háromszoros étkezés és tandíj.

Felölös szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr.
Pest-Pilis-Solt-Kiskún várm. tűzrendészeti felügyelője

A MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG KIADVÁNYAI**SZAKKÖNYVEK:**

- A „Tűzrendészet“ I., II. (I/II.), III., VI., VII. . . . . 8:50 P
(Ezen füzetek egyenként is kaphatók).
- I. Erdély Ernő: A tűzoltóságok szervezése, felszerelése, szolgálata, ügykezelése . . . . . 1— P
- II. Vitéz Roncsik Jenő dr.:
Megelőző tűzrendészet, I. rész . . . . . 2— P
Megelőző tűzrendészet, II. Alkalmazott rész . . . . . 2— P
- III. Erdély Ernő: A tűzoltás szabályai . . . . . 2— P
- VI. Erdély Ernő: Vízszerezés . . . . . 1— P
- VII. Köhler: A fecskendő és tartozékai és Erdély: A tűzoltószerek kipróbálása, gondozása és működési zavarai . . . . . 1— P
- Papp Ferenc: Tűzrendészeti Közigazgatás Kézikönyve, füzve 20 P, kötve . . . . . 22— P
- Papp Ferenc: Külföldi tűzoltóságokról . . . . . 1:60 P
- Teasdale Ottó: A tűz és robbanás veszélye . . . . . 10— P

SZABALYZATOK:

- Tűzoltógyakorlati szabályzat . . . . . 2— P
- A tűzoltógyakorlati szabályzat kivonata . . . . . —30 P
- Szolgálati szabályzat . . . . . 1:20 P
- Tűzoltóverseny gyakorlati szabályzata . . . . . —50 P
- Egyenruházati és rangjelzési szabályzat, színes ábrákkal . . . . . 4— P
- Éremszabályzat . . . . . —60 P

BELÜGYMINISZTERI RENDELETEK:

- 230.000/1925. B. M. sz. Tűzrendészeti kormányrendelet . . . . . —40 P
- 254.300/1928. B. M. sz. kormányrendelet a tűzoltótanfolyamokról . . . . . —40 P

Fenti kiadványok tanfolyamok részére a tanfolyam-parancsnokság útján 50%-os kedvezménnyel rendelhetők meg.

EGYÉB SZAKKÖNYVEK:

- Erdély Ernő: Tűzesetek nyomozása . . . . . 1:50 P
- Petróczy István ny. repülőezredes: Veszélyben minden magyar város . . . . . 1:50 P
- Rehák Tamás: Motoros fecskendők és szerek, kötve . . . . . 8— P
- Tíz példány rendelése esetén 6— P, füzve . . . . . 5:50 P

SZÍNEMŰ:

- Techlár Ernő: Credo...! . . . . . 2— P

KÖNYV:

- Ortutay József: Néhai József főherceg élete . . . . . 3— P

NYOMTATVÁNYOK:

- Alapszabály önkéntes tűzoltótestületek részére (darabonkint) . . . . . —40 P
- Díszokmányürlap . . . . . 2— P
(Egyszerűbb 1— P.)
- Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez (darabonkint) . . . . . —02 P
- Tűzoltóigazolványtok vászonburkolatban (darabonkint) . . . . . —40 P
- Bőrburkolatban (darabonkint) . . . . . —80 P

SZOLGALATI ÉRMEK:

- V. éves 2—, X. éves 3—, XV. éves 6—, XX. éves 7—, XXV. éves 11—, XXX. éves 12—, XXXV. éves 15—, XL. éves 16— P.

Éremszalag —70 P, igazolványlap —30 P.

- Királyi díszérem kicsinyített mása . . . . . 1— P

Az érmek ára és a netáni tagdíjhátralék, a szabályszerű névkimutatással a 23.297. számú postacsekk útján előre küldendő meg.

Elnökségi ülés határozata alapján utánvétellel semmit sem küldhetünk, a megrendelés alkalmával a beküldendő pénzüsszegeket szíveskedjék csekkszámaink szerint elosztva, a következő számokra előre befizetni: Országos Szövetségi tagdíjak, szolgálati érmek, szakkönyvek, nyomtatványok és minden egyéb befizetés 23.297, Segélyező-pénztári tagsági díjak 57.453, Tűzrendészeti Közlöny előfizetése és hirdetések 57.454. A csekklap hátlapján az összeg rendeltetése feltüntetendő.

Világhíres **KERÉKPÁROK** | **ÉKSZEREK**
VARRÓGÉPEK | **ZSEB- ÉS FALIÓRÁK**
ALKATRÉSZEK | **ALPACCA EVŐESZKÖZÖK**
DIADALÁRUHÁZ | **SVÁJCI ÓRAHÁZ**
BUDAPEST VII, THÖKÖLY-ÚT 26. SZ. TEL. 404-38
Megkönnyített fizetési feltételek mellett részletre is
SAJÁT JAVÍTÓMŰHELYEK

HASZNÁLT ves és cserél
grammofon | **ROZGONYI ÉS RÉVAI**
LEMEZT | **IV, Kossuth Lajos-utca 5**

A TŰZOLTÓSÁGOT
TÁMOGATJA
HA HIRDET A
TŰZRENDESZETI
KÖZLÖNY-BEN

Nyers, csersavval impregnált és
BELÜL MÉZGÁZOTT
TŰZOLTÓ
KENDERTÖMLŐKET
gyárt és forgalomba hoz:
LINUM-TAUSSIG
Lenfonó- és Szövőipar Rt, Budapest
V, JÓZSEF-TÉR 8
Gyárak: Budapest—Kelenföld és Győr
Magyar anyag—Magyar munka!

KÖHLER ISTVÁN

BUDAPEST X. KORPONAI-UTCA 21. SZÁM

FECSEKENDŐ-, SZIVATTYÚ- ÉS TŰZOLTÓFELSZERELÉSEK GYÁRA

GYÁRT: modern motoros, turbinás és dugattyús tűzoltó fecsekendőket, tűzoltószereket, felszereléseket és szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

MÁTRAI ANTAL ÉS TÁRSA R.T.

BUDAPEST I, FEHÉRVÁRI-ÚT 98 SZÁM.

Központi iroda és gyári telefon: 59-0-01. Alapítva: 1896.

GYÁRT: kézi- és motorfecsekendőket, mindenféle létrákat, mottolákat, vízhorde- és öntöző-lajtokat, szerkocsikat. Mindennemű tűzoltófelszerelési cikkek raktárról kaphatók

MORZSÁNYI J.BUDAPEST, IV,
Eskü-út 5. szám

Gyárt: tűzoltó- és sporttermeket, zászlókat, zászlószegeket, mindennemű jelvényeket, felirati zománcablákat, gumibélyegzőket

Alapítva 1870

WALSER FERENCZ

Budapest VI, Lomb-utca 34-36.

Telefon: 91-3-46.

**Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára,
harang- és fémöntöde.****FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., BUDAPEST, I.**

A budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: **BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT**

Kívánt méretekben és nyomásig

LEVÉLCÍM: 113. POSTAHIVATAL, POSTAFIÓK. — TELEFON: 58-8-80.

Hazai gyártmány!**MINDEN
KAPHATÓ****A PÁRISI
NAGYÁRUHÁZ-BAN****„TOTAL“****a tűzoltókészülékek királya!**

Folyékony szén-savval működik és száraz porral olt és ezért télen nem fagy be: nyáron nem párolog el; sikeresen olt mindenféle tüzet, tehát a veszélyes folyékony anyagok, mint: benzín, szesz, éter, petróleum, kátrány égését, továbbá a karbid- és a villamos-tüzeket, utóbbi is teljesen veszélytelenül. Kimerítő ismertetéssel

készséggel szolgál a magyarországi lerakat.

LIGETI ÉS BIRÓ

BUDAPEST V, VIGSZÍNHÁZ-UTCA 5. TEL. 27-7-99.

MINIMAXa legjobb magyar gyártmányú **kézi tűzoltókészülék**. Nem hasonlítható össze a különböző utánzatokkal. Felvilágosítással szolgál a**MAGYAR MINIMAX R.T. BUDAPEST**
GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 23-7-31**CORVIN ÁRUHÁZ R.-T.**

BUDAPEST VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3

Tűzrendészeti Közlöny

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség hivatalos lapja

MEGJELENIK MINDEN HÓNAP 15-ÉN

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magy. Orsz. Tűzoltó-Szövetség „Tűzrendészeti Közlöny” 57.454. számú csekkzámlájára lehet beküldeni. Csekkürlep minden postahivatalban kapható

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST
IV, Bástya-utca 13

Előfizetési ára egész évre 6 pengő

A szerkesztőség címére küldött szakkikkek, ha a közlésre alkalmasak, díjazzuk

Ajánlva a m. kir. Belügyminisztérium 127.691/1932. B. M. sz. rendeletével („Belügyi Közlöny” 1933. 6. sz. 115. old.) a vármegyék, városok és községek számára

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség irodája:

Budapest, IV, Bástya-utca 13 — Telefon 84-7-94

Tűzoltótestületek a lapot tagdíj fejében kapják

A tűzoltóság és a biztosító társaságok

Magyarország tűzrendészetének kiadásairól és a biztosító vállalatok bevételeiről ez ideig oly összesített kimutatás, amelyek részletesen tüntetik fel a biztosító társaságok bevételeit, kifizetett tűzkárbiztosítási járulékait és a törvényhatóságoknak tűzoltóságokra fordított kiadásait, még nem jelent meg.

Ha a rendelkezésünkre álló számadásokat, különösen pedig a statisztikai hivatal kiadványait vizsgáljuk, érdekes adatok kerülnek nyilvánosságra. A legutolsó statisztikai évkönyv, mely az 1930-as adatokat dolgozza fel, jellemző számcsoportokat közöl.

A tűzkárbiztosító társaságok bruttó díjbevételei a törlések levonásával tűzkárbiztosításból 36,131.000 P-t tüntetnek fel, amelyhez ha hozzászámítjuk az ugyancsak biztosítások után befolyt 8,359.000 P kötvényilleték bevételét, összesen 44,490.000 P a tűzkárbiztosító társaságok bruttó bevételei az 1930-as évben.

Ezt az összeget terheli a tűzbiztosítások után kifizetett 23,802.000 P, tehát kereken 20,688.000 P marad a biztosító társaságnak az 1930-as üzleti évben illetményekre, jutalékokra, nyereségekre és egyéb kiadásokra.

Igaz, hogy ebből az összegből 16,759.000 P-t mint díjtartalékot könyvelnek el az üzleti év végén és ugyancsak tartalékolnak 8,016.000 P-t, tehát többet, mint amennyi a bruttó bevételből, azonban a két tétel csak átmeneti s így számítások alapját nem képezheti.

Sokkal érdekesebb adatot kapunk, ha kiadásainak részletezését nézzük, ahol kezelési költségek és díjbehajtó jutalékok címén a viszontbiztosító vállalatok térítésének levonásával is 4,858.000 P kifizetéséről számolnak be. Ha ezt a majdnem 5,000.000 P-nyi összeget összehasonlítjuk Magyarország tűzrendészetének kiadásával, meglepő össze-

hasonlítást nyerünk. Az egész országnak tűzrendészetre és tűzoltásra fordított kiadásai 5,787.916 P-t tesznek, tehát alig egyötödével többet, mint amennyit a biztosítótársaságok csak ügynöki jutalékokra és díjbehajtásra fordítanak. Még szembetűnőbb, ha az ország tűzrendészeti kiadásainak legnagyobb részét tevő budapesti 2,557.011 P-t levonjuk ebből, akkor a vármegyéknek 76.058 P, a tíz törvényhatósági városnak, Budapest kivételével, 777.728 P, a községeknek 1,039.999 P költsége együttvéve nem éri el a biztosító társaságoknak csak jutalék címén kifizetett összegeit. Bár sehol nem láttam az adatokban feltüntetve, hogy a biztosító társaságok mennyit fizetnek a tűzoltóságok támogatására, azonban gyakorlatból tudom, hogy ez olyan kis összeg, amely komolyan számításba nem vehető.

Ha a szomszédos országokhoz hasonlóan a biztosító társaságoknak 44 és fél millió pengő bruttó bevétele után 10%-ot számítás nék tűzoltói jutalék címén befizetendőnek, illetve ha levonnám ebből Budapestet, amely a tűzoltási járulékot ugyanis szedi s e címen 450.000 P bevétele, amely négy és fél millió pengő után jár, akkor 10%-ból tisztán 4,000.000 P maradna a tűzoltóságok fejlesztésére, ebből nemcsak (Budapest leszámításával) az ország tűzrendészeti kiadásait kiegészítő 3,231.000 P nyerne fedezetet, hanem 769.000 P maradna a tűzoltószaktanfolyamok, tűzrendészeti felügyelet és ellenőrzés országos és vármegyei tűzoltószövetségi kiadások és tűzoltók balesetbiztosítási költségeire. Meglepő volna az a haladás, amit a tűzrendészet terén elérhetnénk, ha ezek felett az összegek felett rendelkezhetnénk.

A könyvelésben nem vagyok annyira járatos, hogy a statisztikai hivatal kiadványaiból

ki tudnám keresni azokat az összegeket, amikre a biztosító társaságok a tűzkárkiadásokon kívül felmerült összegeket felhasználják. Teher- és vagyonskimutatásuk 193,418.000 P összegből a fent már részletezett 24,770.000 P-t tüntetik fel mint tűzkárbiztosítási díjtar- talékterhet és amikor még ily bőven dotálják is, 1,398.000 P-t mutatnak ki az 1930. évi és 130.000 P-t az előző évi tiszta nyereségül, amelyből 1,281.000 P-t osztanak fel. Ebből az igazgatósági választmány jutalékaiul 98.000 P-t, alkalmazottak jutalékaiul 21.000 P-t, osztalékul 416.000 P-t, jótékony célú adakozásra 36.000 P-t (valószínűleg ebben van benn az a 2000 P is, amit a tűzoltószövetségnek 1930-ban akartak segélyül adni), 401.000 P-t átvissz- nek a jövő év javára, a többit pedig különféle címeiken tartalékolják.

Ez volna az a kép, amit a biztosító társasá- gok által készített számadásokból kihámoz- tam. Egészen más adatok kerülnek azonban napvilágra, ha a statisztikai hivatalnak a köz- vetlen direktüzletben kötött biztosításait vizsgálom a viszontbiztosított résszel együtt. Biztosítva volt ingatlan 9.280,671.000 P érték- ben; ingóság 7.365.376.000 P értékben, szaba- don álló ingatlan 1.862,870.000 P értékben, vagyis összesen 18.508,916.000 P érték, amely-ből hazai biztosító társaságra 9.508,916.000 P jut, míg a külföldi biztosító társaságokra 8.919,721.000 P. Tehát majdnem a fele kül- földieké. Itt még rá kívánok mutatni arra, hogy a biztosított ingatlanokból 7,634.064 P, ingóságokból 6,530.941 P, tehát 17.165,000.000 P van keménytető alatt s csak 4.000,000.000 P biztosított értékek után biztosított érték rész- ben puhatató alatt, részben szabadon állva, tehát csak kis rész van veszélyes helyen. E biztosított értékek után a biztosító társasá- gok díjbevétel címén 20,172.000 P-t mutatnak ki, amely összeg a felét teszi a már fent fel- sorolt 36,131.000 P díjbevétel és 8,359.000 P kötvényilleték bevételnek. Nem tudom meg- találni, hogy a két számadat között hol van a különbség. Amíg itt 50% a különbség, addig a kifizetett tűzkároknál 16,889.000 P-t mutat- nak ki az előbb feltüntetett 23,802.000 P-vel szemben, tehát itt csak 25%-kal mutatnak ki kevesebb tűzkárt. Ez a tűzkár természetesen csak a biztosított értékek utáni tűzkárokat mutatja, mert az összes biztosított és nem

biztosított ingó és ingatlan után 1930-ban 20,900.000 P tűzkár merült fel az utóbbi ki- mutatók szerint. Ha az itt felsorolt adatokat hasonlítom össze a kétféle kifizetett tűzkár- nál, megint csak más eredményt kapok, mert a statisztikai hivatal kimutatása szerint biz- tosított értékből 19,535.000 P a kimutatott tűzkár, ami több a fent kimutatott 16,889.000 P-nél, de kevesebb a biztosítók által kimuta- tott 23,802.000 P-nél.

A statisztikai hivatal által felsorolt ez utóbbi adatok nem feltétlenül megbízhatók, mert hiszen nem biztosított érték címén összesen 1,244.000 P egyévi tűzkárt mutatnak ki az országban, amit nem tartok valószínű- nek, mert ennél jelentékenyen több volt. Legjobban igazolja ezt, ha a részletes 1931. évi tűzkárokat vizsgálom, ott Győr városnak tűzkára összesen 15.000 P-ben van feltün- tetve, ezzel szemben a biztosító társaságok ki- mutatják, hogy 22.000 P-t fizettek ki megtérí- tés címén. Ez nem valószínű, mert nem tété- lezném fel, hogy a biztosítótársaságok 25%- kal több kártérítést fizessenek ki, mint amennyi az effektív tűzkár. De a tüzesetek száma sem egyezik a tűzoltók által vezetett tűzkárnyilvántartással, mert Győrött a biz- tosító kimutatása szerint 16 tüzeset volt, míg a tűzoltók nyilvántartása szerint 31 tüzeset volt, amely csak akkor egyezik, ha levonjuk azt a 15 tüzesetet, ahol kár egyáltalában nem, vagy csak egészen minimális volt. A kár- összeg körülbelül egyezik, mert a tűzoltóság kimutatása szerint is 13.792 P volt 1931-ben Győrött a tűzkár. Ha törvényhatóságunkint vizsgáljuk az 1931-es tűzkárokat, feltűnően nagy Somogy vármegyének 1,990.000 pengős Pest vármegye 1,176.000 pengős (Budapest le- számítva), Szabolcs vármegyének 949.000 pengős, Sopron és Zala vármegyének 900.000 pengős tűzkára. Feltűnő az is, hogy a törvény- hatósági városok közül Budapestnek 3,371.000 P tűzkára után Kecskemétnek 418.000 pengős tűzkára következik, míg Szegednek 135.000 P és Bajának 54.000 P tűzkárával, a többi tör- vényhatósági városnál Debrecen 31.000, Hód- mezővásárhely 25.000 P az 1931-i tűzkára, a többi törvényhatósági városoké ezen alul van. Ezek az adatok alig adják a valódi tüzkár- képet s a tűzoltóságoktól beszerzett adatok ezt sok tekintetben korrigálják. Erdély Ernő.

Felhívás az összes tagtestületekhez!

Siremléket Breuer Szilárdnak!

A mérhetetlen fájdalom, mely boldogemlékü volt vezérünknek, nemes Breuer Szilárdnak az örökkévalóságba történt elköltözése folyamánként minden magyar tűzoltószívet eltöltött, szűnőben van és tisztult lélekkel tekintünk vissza a magyar tűzoltóintézmény fejlődésében korszakot jelentő arra a tevékenységre, mely nemes Breuer Szilárd hervadhatatlan érdemeit örökíti meg s feledhetetlenné teszi mindazok előtt, akik hozzá közel állottak.

Bár emléke él mindnyájunk szívében és élni fog mindenkoron, amíg magyar tűzoltók öröködnék a polgárság tűzbiztonsága fölött, bajtársi szívünk sugallatát követve, kötelességünk e nemes férfiú emlékét látható módon is megörökíteni.

Ez a nemes érzés készítette az Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségét arra az elhatározásra, amellyel kimon- dotta, hogy egy megfelelő siremléknek közadakozásból történendő felállítása érdekében az Országos Szövetség kebe- lében egyesült testületekhez gyűjtési kérelemmel fordul.

A határozat végrehajtásaként immár felkérjük a Tagtestületeket, szíveskedjenek kebelükben szóbanlevő nemes célra gyűjtést indítani és a befolyó összegeket a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 23.297. sz postatakarékpénztári csekk számlájára befizetni akként, hogy a siremlék minél hamarabb felállítható legyen.

Hirdesse az emelendő siremlék a magyar tűzoltóintézmény önzetlen harcainak soha el nem múltó halálját és bensőséges kegyeletét.

Budapest, 1932 április hó 15-én.

AZ ELNÖKSÉG.

Beérkezett adományok:

Áprilisi számunkból áthozat ..... P 1687.58

Önk. Tűzoltótestület Ajkacsingervölgy ..... P 10.—

Átvitel: P 1697.58

Áthozat: P 1697.58

Önk. Tűzoltótestület Felsőgöd ..... P 5.—

Osszesen: P 1702.58

A tűz, mint gázeltávolító eszköz

Írta: dr. Aujezsky László m. k. kísérletügyi adjunktus

Bevezetés.

Ma nem lehet már vita tárgya, hogy a jövő háborújának egyik leghatalmasabb fegyvere a gáz lesz. Hasonlóképen nem kételkedhetünk többé abban sem, hogy a támadásnak ezt a leghatásosabb fegyverét nemcsak a hadsereg, hanem a megtámadott országok egész lakossága ellen a legszélesebb mértékben fogják alkalmazni még olyan országokban is, amelyek területileg elég kiterjedtek ahhoz, hogy a régi értelemben vett „hadműveleti területet” és „mögöttes országrészt” lehessen rajtuk megkülönböztetni. Annál bizonyosabb, hogy az olyan kisterületű és elnyomított alakú országban, aminő a békekötések utáni Magyarország lett, egy leendő háború alkalmával az egész lakosság kénytelen lesz, a hadseregtől függetlenül, a legnagyobb arányú gázvédő intézkedéseket elvégezni.

Sok alkalommal kifejtettem már azokat az érveket, amelyek meggyőznek róla, hogy a gázvédelem mindennél fontosabb és rendkívül nagyarányú munkájának elvégzésére csak egyetlen már meglévő szervezetünk alkalmas: a *tűzoltóság*. Az állandó készenlét, a gyors cselekvésre való képesség, a tökéletes műszaki felszerelés, az eltántoríthatatlan fegyelem, a veszedelemhez való hozzászokottság, az önfeláldozó és bajtársias szellem nélkülözhetetlen feltételei a gázvédő intézkedések eredményes végrehajtásának. Ehhez járul, hogy nálunk ezidőszert a tűzoltóságok azok az egyedüli testületek, amelyek gázvédő eszközöket nagy arányokban és mindennaposan használnak és amelyeknek módjukban állhat nagyobb tömegeket a gázvédő eszközök használatában begyakorolni.

A gázvédelmi technika fejlődése azonban egészen új távlatokat nyitott meg, amelyek megint csak azt parancsolják, hogy a polgári gázvédelem irányítását minden körülmények között a tűzoltóparancsnokságok kezébe kell letenni. Az eddigi megfontolások ugyanis mind csak arra voltak alapítva, hogy ezt a nagy és fontos feladatot *más úgy sem tudja* megoldani, mint a tűzoltóság. Az alább ismertetendő újabb szempontok viszont azt mutatják, hogy még ha volna vagy felállítható lenne is egy más alakulat, amely a gázvédelem munkáját elvállalhatná, *akkor sem volna szabad a gázvédelem irányítását más kezébe adni*, mint a tűzoltóságéba; és pedig abból az egyszerű okból, hogy a gázvédelem egyik nagyjövőjű eszköze tűzzel dolgozik, egy olyan veszedelmes elemmel, amelyet csak annak szabad kezébe vennie, aki *felszereléssel és tudással rendelkezik* annak fékentartására.

A tüzek útján való gázvédelem története.

Nagyon érdekes az a fejlődés, amelyen a tűz segítségével való gázvédekezés eszméje átment.

Már a világháború első éveiben felmerült az a gondolat, hogy alkalmas módon gyújtott tüzekkel el lehetne űzni a harcászokat. Akkor azonban rövidesen lekerült a napirendről azzal a megokolással, hogy tűzzel *„nem lehet”* eredményes gázvédelmet biztosítani.

Első időben ugyanis a tüzet a következő-

képen igyekeztek a harcászok eltávolítására felhasználni. Ha az állásharcok folyamán az egyik lövészárokból harcász jutott, akkor közel lévő, könnyen gyúló anyagokból tüzet rögtönöztek. A tűzoltó előtt nem kell hosszasan magyarázni, hogy a tüzek felett a felhevült és ezáltal könnyebbé vált levegő felszálló mozgásba kezd. A tűzgyújtástól tehát azt remélték, hogy a felhevítés következtében a harcászokkal terhelt levegő is könnyebbé válik, fel fog szállani és így annak legalább egy része eltávozik a lövészárokból, aminek következtében a lövészárokbéli gáz-töménység csökken és a gáz-elveszti mérgező képességét.

Ezek a remények azonban túl vérmesek voltak. Először is gáztámadáshoz csakis igen nagy fajtsúlyú („nagy molekulású”) gázokat használnak, azok tehát még akkor sem lesznek nagyon hajlamosak felszállni, ha igen erősen felmelegítjük őket. Másrészt pedig, ha a felszálló áramlás mégis erősebben kifejlődne, azzal együtt járna egy másik meteorológiai jelenség, amelyet a tűzoltó színteren jól ismer: a felszálló levegőt alul minden oldalról beáramló friss hideg légtömegek pótoltják, amelyek beszívása minden nagyobb tüzesetnél kimutatható és amely tudvalévően a nagy városágések jellemző (és tűzoltói szempontból legveszedelmesebb) kísérőjelensége szokott lenni. Amde a lövészárokból esetében ezek az oldalról beszívott légtömegek nem tehetnek jó szolgálatot, mert ezek is harcászokat szállítanak, amelyek még hozzá hidegek és így különösen nehezen lesznek eltávolíthatók. Ezenkívül a bőséges levegőszállítás igen gyorsan táplálja a tüzet, amely ezáltal vagy annyira nagyarányúvá nő, hogy a lövészárokból többi részeiben tartózkodókra a gáztámadásnál is nagyobb veszedelemmé fajul el, vagy pedig rövidesen felémészt minden éghetőt, azután kialszik és a gázveszedelmet változatlanul meghagyja.

Ezek átgondolása után nem lephet meg, hogy a tüznek *ilyen alakban való használata* nem bizonyult célszerű gázvédelmi beavatkozásnak és a tűz rövidesen el is tünt a gáz ellen használható védőeszközök sorából. Hogy a tüzet *másképpen* nagyon is sikeresen lehessen használni a gázveszedelem leküzdésére, arra néhány éven át senki sem gondolt, és pedig valószínűleg azért nem, mert a harcászok ellen egészen más úton igen hatásos védőeszközöket sikerült kiképezni.

Az első nagyobb gáztámadások alkalmával ugyanis a gázvédelem egyéb eszközei szintén olyan kezdetlegesek voltak még, mint az imént leírt tűzgyújtásos eljárás. Az újfajta támadó fegyvertől elképzelhetetlen mértékben megremült csapatok rongyokat, később megnevesített vagy vegyi anyagokkal itatott kendőket szoritottak orrukra és szájukra, hogy a belélelkendő levegőből kiszűrjék a harcászokat. Ebből a szintén rendkívül kezdetleges védekezési módból azonban néhány hónap alatt kifejlődött a *könnyű gázálc*. A gázálcok oly rohamosan tökéletesedtek, az akkoriban használt harcászokkal szemben oly kitűnő védelmet biztosítottak, hogy a védekezésnek más úton való megvalósítására sem-

mi szükség sem mutatkozott: a régi és be nem vált tűzzel való kísérletezésekre nem tért vissza senki sem.

Ez a helyzet akkor változott meg és a tűznek, mint gázúzó eszköznek a jelentősége akkor kezdett újból kidomborodni, amikor a gáztámadások anyagai közé olyan vegyületek vonultak be, amelyek ellen az álarc többé nem adott teljes védelmet, illetőleg egy olyan anyag is széleskörű használatba került, amely ellen az álarc gyakorlatilag már semmit sem használt. Ez az anyag volt a *mustárgáz* (más néven loszt, yperit, sárgakeresztes gáz, vegytani néven dichlordiaethylsulphid), amelyet rendkívül veszedelmes és az eladdig használt harcászoktól merőben eltérő tulajdonságai miatt méltán nevezték el „a gázok királyának”.

A leglényegesebb változás, amelyet a mustárgáz bevezetése a gázvédelem kérdésében hozott, abban a nagyjelentőségű tényben van, hogy *a mustárgáz többé nemcsak be- lélekzés útján támadja meg a szervezetet, hanem egyúttal az egész bőrfelületet is veszélyezteti.* Amióta tehát mustárgázzal is meg lehet minket támadni, azóta már nem elég a légzőszervek bevezető kapuit (orrot és szájat) az álarc oltalma alá helyezni, hanem az *egész testfelületet* kell védelemben részesíteni. Még hozzá ennek a védelemnek a megvalósítása rendkívül nehéz, minthogy a mustárgázcseppek az összes használatos ruha- és cipőanyagokon áthatolnak, úgyhogy különleges légzáró anyagokból kell a mustárgáz elleni védőöltönyöket készíteni. Ezek főhibája pedig az, hogy egyrészt költségesek, másrészt *huzamosabb ideig* lehetetlen őket viselni, sőt meleg, fülledt időben még rövid ideig is alig lehet bennük tartózkodni.

Másik veszedelmes újítása volt a mustárgázzal való támadásnak, hogy ez az anyag nemcsak a támadás helyén lévőket veszélyezteti, hanem a gázveszedelem *el is hurcolható.* A mustárgáz ugyanis apró cseppek alakjában (tehát fizikai értelemben *nem is gázalakban*) kerül alkalmazásra és ezek a cseppek egy cipőtalpra, vagy más tárgyra tapadva messzi utat tehetnek meg, amíg egyszer azután olyan egyént vagy olyan családot be- tegítenek meg, akik sohasem jártak maguk a gáztámadás helyén és talán csak hírből ismer- ték a gáztámadásokat. A mustárgáz vesze- delme tehát magától terjedhet tovább a meg- támadott vidéken, akárcsak valamilyen jár- ványos betegség. Innen van különben, hogy egyes szerzők „mustárgázzal fertőzött vidé- kekről” szeretnek beszélni, ami természetesen nem helyes elnevezés, hiszen a „fertőzés” szó a betegségeknek *élő anyagok* (baktériu- mok) vagy gombák útján való terjedését je- lenti, de nem jelentheti *mérgezések* terjedését.

A mustárgáz széthurcolásának veszedelme azért rendkívül nagy, mert maguk a mustár- gázzal mérgeztettek semmiféle fájdalmat nem éreznek, amikor a mustárgázcsepp bőrükre hull; a panaszok és elváltozások csak órák- kal később jelentkeznek, amikor az illető esetleg már igen sokfelé széthordta a ruhá- zatra tapadt mérgezcseppeket. Igaz, hogy oly- kor a mustárgáz jelenlétét fel lehet ismerni különleges mustárhoz hasonló szagáról (in- nen kapta a nevét is), de sajnos, ez a szag igen gyenge és hideg időben (amikor a csep- pek alig párolognak) a szag egyáltalában nem

jelentkezik. Egyébként sok ember van, aki a mustárgáz szagát egyáltalában nem is érzí, valószínűleg azért, mert ez az erős mérge- megbénítja szaglőidegeit, még mielőtt a sza- got érzékelni tudná.

Megint másik sajátossága a mustárgáznak, hogy ahova egyszer kiszórták, ott a mérge- cseppecskék napokig — sőt alkalmas időjá- rási körülmények között esetleg hetekig, té- len hónapokig — veszedelmesek maradnak. Míg tehát a régebbi harcászok csak pillanat- nyi hatásra voltak szánva, addig a mustár- gáz igen hosszú ideig tartó veszedelmet je- lent a megtámadottakra nézve. Ez a körü- mény alkalmassá teszi a mustárgázt arra, hogy *fontos közlekedési útvonalakat, forgal- mas utcákat, pályaudvarokat, középületeket huzamos időre a gázveszedelem központjaivá lehessen tenni.* Ha a lakosság nem veszi észre a mustárgáz jelenlétét, akkor ezek a helyek éppen nagy forgalmuk miatt tömegszeren- csétlenségek színhelyeivé lesznek. Ha egy pá- lyaudvart sikerül mustárgázzal teljesen be- hinteni, akkor mindenki, aki a pályaudvar lezárása előtt ott megfordul, néhány órával később súlyosan megbetegszik mustármérge- zésben, legtöbbször anélkül, hogy sejtene, hol szerezte a bajt. Ha pedig végre rájönnek a veszedelem jelenlétére, akkor az illető fon- tos helyet teljesen el kell zárni a forgalom- tól, az ellenség tehát megint célt ért, mivel az illető fontos út vagy épület hozzáférhetet- lenné vált és a lakosság életét és munkáját ezzel messzemenően sikerült megbénítania.

A mustárgáznak ezek a tulajdonságai új korszakot nyitottak meg a gázvédelem törté- netében. A világháború folyamán ez az át- alakulás még kevéssé volt érezhető, mert ak- kor igen nagy arányokban még nem alkalmazták a mustárgázt. Bizonyos azonban, hogy a jövő háborújában a mustárgáznak vagy esetleg hozzá hasonló tulajdonságú ve- gyületeknek fog jutni a legnagyobb szerep a vegyi támadásoknál. Ezért a gázvédelemnek ma már más alapokra kell helyezkednie, mint a világháborúban; közelebről a gázálarc mellett másfajta gázvédő intézkedéseket is nagy arányokban kell alkalmazni.

A gázvédelem kérdésének ez a fejlődése vetette fel újra és tette egyszerre igen fon- tossá a *tűz felhasználásával való gázvédő in- tézkedések* eszméjét, és pedig az alább vázo- landó alakban.

A mustárgáz eltávolítása megfelelő tüzek gyújtása útján.

Arra természetesen ma sem gondol senki, hogy a tüzet *mérgecs légnemű anyagok* eltá- volítására használják fel, úgy, amint azt a háború első éveiben képzeltek. A mustárgáz bevezetése óta azonban egészen más termé- szeti feladatok is megoldásra várnak a gáz- védelem keretében. Amint kifejtettük, a mus- tárgáz *cseppjei* segítségével a legfontosabb útvonalak járhatatlanná, a legfontosabb épü- letek használhatatlanná tehetők mindaddig, amíg azokat sikerül *teljesen* megszabadítani az alattomosan lappangó cseppektől. Minden- nél fontosabb tehát olyan eljárást találni, amely a mustárgáznak a lehető legrövidebb idő alatt való és a lehető legeredményesebb eltávolítására szolgálhat.

Mivel a mustárgázzal megmérgezett terü- letek a menetelő katonaság számára is áthág-

hatatlan akadályt jelentenek, amely a hadműveleteket nagymértékben megnehezíti, azért felmerült az a gondolat, hogy kint a szabad terepen az utak alapos felásásával lehetne a mustárgáztól megszabadulni. A felásásnak olyan alaposan kellene azonban történnie, hogy az út egykori felszínéről minden egyes porszemcske a felásott rész aljába kerüljön, az út felszínére pedig csak nagyon mélyen a talajból kiemelt földrészek kerüljenek. A magam részéről azt hiszem, hogy ezt ilyen alaposan még béke idején sem lehet végrehajtani, ha pedig nem végzik el alaposan, akkor saját menetelő csapatainkat dobtuk oda a biztos gázmegetegedésnek. Másrészt ez a munka igen sok embert köt le és sok időt is vesz igénybe; bizonyos talajfajtákon vagy a városok burkolt utcáin pedig teljesen végrehajthatatlan. Arra is gondolnunk kell, hogy az ásómunkát végző legénységnek az említett védőruhát kellene viselnie, már pedig abban huzamos ideig még tartózkodni sem lehet, nemhogy fizikai munkát végezni. Ásás közben a ruha könnyen meg is sérülhet és akkor a védőhatása is megszűnik. A felásás tehát (amilyen egyszerű megoldásnak látszik) valójában nem lehet orvossága a mustárgázos terepmérgezésnek.

Sokkal jobb és eredményesebb a mustárgázzal mérgezett úttesteknek klórmésszel való alapos letakarítása, mert a klórmész a mustárgázt vegyi úton ártalmatlanná teszi. Egyesek véleménye szerint egyedül tiszta vízzel való öntözés útján is lemoshatjuk a mustárgázt az úttestekről. A valóságban ez a lehető legveszedelmesebb cselekedetek egyike lenne, mert a víz a mustárgázt csak igen hosszú idő elteltével bontja szét, a bőséges öntözésnek tehát csak az volna a közvetlen eredménye, hogy a víz olyan helyekre is elszállítja a mustárgázt, ahova az magától el sem jutott volna.

Mivel friss klórmész nem lesz mindig kellő mennyiségben kéznél, azért még ez a megoldás sem teljesen megnyugtató. Annál örvedesebb, hogy a tűz, mint védekező eszköz, az úttisztítás céljaira jól alkalmazhatónak ígérkezik. A tűz hőhatásával ugyanis el lehet érni, hogy a mustárgázcseppek rövid idő alatt elpárolognak. Ezalatt természetesen erősen veszedelmesek még, de a gőzalakú mustárgáz már csakis belégzés útján tehetne bennünk kárt, ez ellen pedig teljes védelmet nyújt a gázálarc. Nem kell tehát egyebet tennünk, mint a megmérgezett úttesten megfelelő tüzeket gyújtatunk és arról gondoskodunk, hogy a cseppek elpárolgásának ideje alatt csakis gázálarccal felszerelt egyének tartózkodjanak a közelben, a környező házak lakói pedig gázmentes óvóhelyekre meneküljenek. Ha az idő szeles, akkor a párolgás gyorsan megy végbe és a keletkező gőzök rövidesen szétoszlanak. Ha a tűz elég sok hőt fejleszt, akkor a felette keletkező felszálló légáramlás is sokat segít a gáz eltávolításában és a szélén keletkező örvények útján a gáz töménység felhígításában is.

Milyen anyagokat használunk az utak mustár gázalanítására való tüzek táplálásához? Végző szükségben minden anyag jó, amely kellő hőtermelés mellett ég el. Ha azonban elő akarjuk készíteni a legcélszerűbbnek ígérkező anyagokat, akkor (Schmoll Endre őrnagy, a haditechnika egyik legkivá-

lóbb magyar munkásának adatai szerint)* a következők jöhetnek szóba:

a) *petróleummal élesztett fatüzek*, az út-felület minden négyzetméterén 2 kg fát égetve el 200—220 gramm petróleummal;

b) csakis folyékony tüzelőanyag: 1 kg *petróleum* elégetése az úttest minden méterén;

c) ha *lángszórók* vagy *gyújtóaknák* állnak rendelkezésre, ezekkel is el lehet érni a szükséges hőhatást.

A tűzoltóság szerepe a mustárgáz eltávolításánál.

Ha az előadottak tanulságait le akarjuk vonni, nyilvánvaló, hogy a mustárgáz eltávolításának rendkívül fontos feladatát nyugodt lélekkel csak a tűzoltóságoktól várhatjuk. Történjék az eltávolítás akár klórmésszel tűzmentes úton, akár a tűz alkalmazásával, mindenképpen a tűzoltóság az egyetlen alkalmas testület arra, hogy ezt a munkát elvégezze.

Ha a klórmésszes megoldást választjuk, akkor olyan eszközökre van szükség, amelyek azonnal rendelkezésre állanak és a legrövidebb idő alatt igen nagy területeket tudnak klórmésszel bőségesen elborítani. De a poroltó tűzoltószer csekély átalakítással alkalmasnak látszik ennek a feladatnak a megoldására; nem kell külön fejtegetünk, mit jelentene a gázvédelem számára, ha rövidesen a gáztámadás után néhány klórmésszes szer jelenhetne meg a megmérgezett útvonalakon és azokat rögtön veszélytelenekké tenné.

Ha pedig kellő számú klórmésszes szerrel nem rendelkezünk, vagy a romhalmazokkal elzárt utakon azok nem tudnának közlekedni, vagy akármilyen más okunk volna arra, hogy a klórmésszes eljárás helyett a tűzzel való mustárgázüzéshez folyamodjunk, akkor ismét csak a tűzoltóság kezére szabad e munka végrehajtását bízunk. Egész útvonalakat teljes szélességükben könnyen égő folyadékokkal elborítani veszedelmes játék lehet, ha azt olyan egyénekké végeztetjük, akik kellő szakértelemmel nem rendelkeznek. A modern tűzoltótiszt, aki elméleti tanulmányaiból és mindennapos gazdag tapasztalataiból egyaránt ismeri a tűz terjedésének természetét; aki rendelkezik a kellő meteorológiai ismeretekkel, hogy a tűz előrelátható fejlődését és haladási irányát határozottan fel tudja ismerni; aki képzettsége és fegyelmettsége folytán ilven nehéz viszonyok közt sem veszíti el hidegvérét és lélekjelenlétét: ő az egyetlen olyan ténvező, akire ilyen kényes feladatot rá szabad bízni.

Természetesen a tűzoltó-szakember is csak olyan feltétellel vállalhatja ezt a kényes megbízást magára, ha a gázüző csapat nyomában megfelelő oltószerek is járnak, amelyekkel a tűznek minden elfajulását azonnal elfojthatja. Erre a célra sem használhatók holmi „alkalmi szükségcsapatok”, mert a tűzoltóságok értéke sohasem létszámukban, hanem mindig szak tudásukban, begyakorlottságukban, szóval észbeli és erkölcsi felkészültségükben van.

Ha tehát nem akarunk úgy járni, mint Goethe költeményében a bűvészinás, aki a veszedelmes szellemeket fel tudta idézni, de aztán nem volt képes azokat rombolásukban megfékezni, akkor a polgári gázvédelem irányítását nem bízhatjuk másra, mint a tűzoltóságokra.

* Magyar Katonai Szemle, 1932. évf., 151. l.

Új egyenruha bevezetése iránti mozgalom téves megvilágításban

Hozzászólás Kónya Imre kecskeméti hiv. parancsnok „Új egyenruhaalak tényérsapkával” címen a „Tűzoltó Közlöny” márciusi számában megjelent írásához

Ismeretes a tűzoltóbajtársak előtt (legalább is annak kellene lenni) az a körülmény, hogy az önkéntes tűzoltók egyenruházata, rangjelzése országos, egységesen van szabályozva és pedig a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség egységes szabályzatát még a háború előtt állapította meg, az miniszterileg is jóváhagyást nyert, legújabban pedig a 230.000/1925. B. M. sz. rendelet szerint is csak ily egyenruha viselése engedhető meg.

A hivatásos tűzoltóságoknak azonban soha nem volt és jelenleg sincs egységes egyenruházata és rangjelzése. Ennek oka az, hogy a hivatásos tűzoltóságok egyenruházatának megállapítása nem az országos tűzoltószövetség jogkörébe tartozik, hanem az egyes városok és önkormányzati szervek maguk állapítják meg tűzoltóságuk egyenruházatát és rangjelzését. Ezt különben a 230.000. sz. rendelet is leszögezi. Így állván a helyzet, a hivatásos tűzoltóságok legénységi és tiszti egyenruházata, rangjelzése városonként eltér, mert hiszen az egyes önkormányzatok rendszerint saját tűzoltóparancsnokuk előterjesztette egyenruházatát és rangjelzést vezették be. A legénység egyenruházata és rangjelzése még nagyjából hasonló, vagy azonos, ellenben a hivatásos tűzoltótiszteké már korántsem. Sajnos, nemcsak tűzoltóköri köztűnő és visszatetsző többek között az a körülmény, hogy a kis városka hivatásos parancsnoka, vagy csak tisztje ugyanazt a rangjelzést viselheti és sok esetben viseli is, mint a székesfővárosi tűzoltóság főparancsnoka és főtisztjei (egyenruha külalakja lehet, sőt kellene is, hogy országosan azonos legyen), hanem a hatóságok és a nagyközönség is nem egy esetben találta ezt az állapotot felettel furesának.

Azok a tűzoltótisztek, akik katonák voltak, vagy van érzékük az ily dolgok iránt, már régebben mozgalmat indítottak e furcsa és — sajnos — néha nevetséges állapot rendezésére.

Egyesek — részben önző egyéni érdekből, hiúságból, részben hozzánemértésből, sőt még hatóságok és felügyeleti hatósági szervek is — arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a kérdés a mai nehéz viszonyok között nem időszerű, nincs szükség arra, hogy a hivatásos tűzoltóságok legénysége és tisztikara is egységes egyenruhát és rangjelzést vezessen be. Maradjon minden a régiben, amikor ha két hivatásos tűzoltótiszt találkozik, találgassa

mindegyik, hogy vajjon milyen szerzett lehet a másik?!... Maradjon meg az a helyzet, hogy egy 10.000 lakosú városka XI. fizetési osztályba sorozott tűzoltótisztje magasabb rangjelzést viseljen, mint a 130.000 lakosú város főparancsnoka vagy parancsnoka a VII., illetve VIII. fizetési osztályban?

Ez már nem hiúsági sérelem, hanem igenis fegyelmi és rendkérdés.

Jóhiszemben vagy tudatosan igyeksenek mellékvágányra vinni a kérdést azok, akik azal érvelnek, hogy a mai idők nem alkalmasak a rendezésre. Józan ésszel nem kívánja senki és nem is kívánhatja, hogy most már máról-holnapra dobjuk el a régi egyenruházatot és csináltassunk helyette újat. Erről szó sincs. Hanem igenis arról, hogy amikor ügyis kénytelen az a hivatásos tűzoltótiszt újat készíttetni, mert a régi már tönkre ment, akkor az egységes mintáját és egységes rangjelzésűt rendelje meg.

Ezt végre világosan és félreérthetetlenül meg kell mondanunk, hogy a jóhiszemű diletánsok, vagy a tudatosan tévesen magyarázóok érvelése kellő értékére szálljon le!

A nem hivatásos tűzoltók, tűzoltótisztek, köztük a nem hivatásos vármegyei tűzrendészeti felügyelők, továbbá a járási tűzrendészeti felügyelők, illetve a vármegyei tűzoltószövetségek új egyenruhát és rangjelzést be nem vezethetnek, mert erre nincs joguk. Az illetékes MOTSz pedig erre úgysem kapható, aminthogy az önkéntes tűzoltóságoknál új egyenruhaformára, színre, rangjelzésre semmi szükség nincs, lévén az jelenleg is egységes és általában megfelelő.

Más kérdés aztán az, hogy a hivatásos tűzoltótisztek tényérsapkát viselnek-e vagy sem, rőzsekéssel vagy anélkül járnak-e vagy sem. Ez most mellékes. A fontos csak az volna, hogy az egyenruha egyöntetű legyen (még kisebb szabási, színárnyalat- stb. eltérések mitsem jelentenének), a rangjelzésben pedig a nevelésesen ható kiáltó és kirívó túlzások megszűnjének.

Nem akarunk tehát sokféleséget, hanem igenis csak észszerű, nagy vonásokban való egyöntetűséget, amit egy fegyelmezett, katonás szervezetű, komoly intézmény, mint: a tűzoltóság, nem nélkülözhet és e törekvésnek a bajtársak, hatóságok részéről nemcsak hogy akadályokba nem volna szabad ütközni, hanem igenis legmesszebbmenő támogatásban kellene részesülni.

R.

ÉRTESÍTÉS.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöksége folyó évi szeptember havában tűzoltóparancsnokok és felügyelők részére Budapesten 10 napra terjedő továbbképző tanfolyamot rendez, ha arra kellő számú résztvevő jelentkezik.

Jelentkezési határidő augusztus hó 20. A jelentkezések a Szövetség irodájába (Budapest, IV,

Bástya-u. 13) küldendő, ahol a részletekre nézve felvilágosítás kapható. A tanfolyam díjmentes, 15 hallgató részére a székesfővárosi központi tűzoltólakatanyában ingyenes szállás, esetleg egyenruha biztosítva van.

A tanfolyam valószínű kezdete szeptember hó 10. Budapest, 1933 július hó 10.

Elnökség.

A földbirtokok tűzvédelméről és a csonka-bellyei főhercegi uradalom sátorhelypusztai tűzoltóságáról

Írta: **Schneider Rezső** főhercegi u. főintéző

A földbirtokok tűzvédelméről a magyar törvénykönyv a községek tűzvédelmének körében gondoskodik s azért a községek előjáróságainak kötelessége az örökös, a felügyelet is a különböző nagyságú földbirtokok tűzvédelme felett. A tűzrendészeti felügyelőknek is hatáskörébe tartoznak a földbirtokok, tanyák, puszták, mint a községhez tartozó részeknek tűzvédelme.

Mint egy ilyen községhez tartozó pusztavezetője, nem akarok jelen cikkemben bírálatot mondani erről a községek által gyakorolható felügyeletről, gondoskodásról, elég sokat olvashatunk úgy napilapjainkban, mint szaklapjainkban, hogy a mostani nehéz gazdasági viszonyaink között milyenek a viszonyok a községi tűzoltóságoknál, kik elsősorban volnának hivatva a tűzvédelemről gondoskodni.

A községi tűzoltóságok fenntartásáról maga a községnek képviselőtestülete tartozik gondoskodni. Mint képviselőtestületi tag, figyelem a hatóságok ezirányú intézkedéseit, rendeleteit. A belügyminisztérium átérzi a tűzoltóságok létjogosultságát, ismeri nemzetgazdasági fontosságukat, a vármegye ugyanezt érzi, de már a községi költségvetések felülbírálatánál sokszor épp úgy, mint a költségvetést összeállító községi képviselőtestület, nem tudja sokszor összeegyeztetni az elveket a valósággal, vagyis magyarosan, röviden megmondva, tűzoltóságra nincs pénz.

Mit várhatunk már most mi, távol a községtől, ilyen viszonyok között?

Gyarló emberi tulajdonság az önzés, a községi képviselőtestületi tagok a mi esetünkben is azt mondják, először mi, azután a filiális, a földbirtok része, a pusztá. Nem marad más hátra, mint az öngondoskodás; segítsünk magunkon.

Az öngondoskodás, önségítés nagyon is szükséges. Már 25 éve vagyok gyakorlati gazda, ifjúságomat a külső Ferencvárosban töltöttem, hol sokszor láttam derék budapesti tűzoltóinkat nagy tüzekhez száguldani (Greger sen, Flóra, nagy petróleum, kis petróleum, Concordia, Fischer és Heidelberg, ma dr. Helvey, stb.) és mint édesapám gyári tűzoltója, megtanultam szeretni a tűzoltói intézményeket, de megtanultam figyelni is a tűzvédelmi berendezéseket, a tűzoltóságok ügyes-bajos, nem kellemes ügyeit is. Már mint kezdő tanuló gazda láttam, hogy a földbirtokok tűzvédelmi berendezései az ország nagy részében hiányosak, majdnem mondhatnám nincsenek, kezdetlegesekek és láttam maguknak a földbirtokosoknak, gazdatiszteknek tűzoltói tapasztalatlanságát. Ez ösztönzött arra, hogy már mint a magyaróvári gazdasági akadémia utolsó éves hallgatója, az ifjúsági gazdasági egyesület keretein belül, miután mint első éves mentőtanfolyam tartását indítványoztam (dr. Acél Károly főorvos, a pesti mentőktől tartotta), 10 napos tűzoltótanfolyamot tartottunk. A tanári kar hathatós közbenjárására a földművelésügyi miniszter Úr Ónagya-

méltósága 500 korona segílyt utalványozott a tanfolyam költségeire. A tanfolyam célja volt a fiatal gazdáknak elméleti és gyakorlati szaktudást adni, hogy annak idején, mint gazdatisztek, mint pusztavezetők, tűzoltótisztek is legyenek. A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség akkor dr. Balogh Dezső urat küldte ki tanfolyamvezetőnek és a tanfolyam sikeres elvégzéséről bizonyítványt is kaptunk. Sajnos, ezek a tanfolyamok az akadémián nem folytatódtak a következő gazdasági generációnál, pedig nagyon hasznosak lettek volna az országban elszórt földbirtokok, puszták, tanyák tűzvédelme szempontjából. Ma sincs az akadémiákon ilyen célú nevelésnek nyoma, ma, amikor nem kellene Magyaróvárnak Budapestről előadót hozatni, mert vannak ott okleveles tűzoltótisztek és jól felszerelt tűzoltóság.

Nagyobb birtokoknak Magyarországon vannak saját tűzoltóságaik, sőt moderneket, motorfecskendőkkel felszerelteteket is ismerünk. Sajnos azonban, hogy nem minden birtoknak van és ha vannak is fecskendői, hisz a törvény előírja cséplésnél is azokat, nem felelnek meg céljuknak sokféle okból, melyekre cikkem tárgyalásánál rámutatok.

Ezeknek a gondolatoknak előrebocsájtása után rátérek cikkem tulajdonképeni tárgyára, a pusztai tűzoltóságok megszervezésére és ezzel kapcsolatosan a csonka-bellyei uradalom sátorhelypusztai tűzoltósága szervezését óhajtom megismertetni.

A tűzoltás alapfogalmait szakkönyveink részletesen tárgyalják. A tűzoltás célja — Breuer Szilárd szerint — menteni a nemzeti vagyont és a kárt szenvedettnek hasznára lenni. A tűzkárokat megelőző tűzrendészettel és eredményes oltással lehet csökkenteni. A tűzkárt a biztosítás is csökkenti, de a nemzeti vagyon pusztulását nem akadályozza meg.

A mezőgazdasági birtokos mindent elkövet, hogy a nemzeti vagyonnak azt a részét, melyet birtokol, megtartsa és óvja a károsodástól, a tüztől, azonban nem tesz eleget teljes mértékben a tűzvédelem követelményeinek, bár a kormányrendeletek minderről intézkednek.

A mai nehéz gazdasági viszonyok között nehéz is a földbirtokos helyzete. Ki tud ma felruházott, felszerelt magántűzoltóságot tartani, még a legszükségesebb felszereléssel is? Azonban, igenis, épp a mai nehéz gazdasági viszonyok kell, hogy a földbirtokos ösztönözze az oly vagyonmentési tűzoltási előkészületekre, melyek nem kerülnek sok pénzbe, de mégis vagyonának elpusztulását megakadályozzák. A biztosítás csökkenti a kárt — mint említettem —, de a szó legszorosabb értelmében csökkenti, mert egy elszenvedett tűzvész után 100%-os kármegtérítés még alig volt.

Nézzük tehát e csökkentés módjait. Mondjuk, milyen megelőző intézkedések állanak a földbirtokos rendelkezésére, hogy tűzkárát csökkentsen? Valaki tűzkárát úgy tudja csök-

kenteni, hogy betartja a megelőző tűzrendészet intézkedéseit, de ha már a baj megvan, a tűz, akkor a tűzoltás összes szabályait megfelelő módon betartja, szakszerűen olt, mert a tűznél való kapkodás nagy kárára lehet.

Faluhelyen tűznél mindig van kapkodás. Erről nem írok. Sokkal nagyobb azonban a fejetlenség a pusztán, ha tűz van, különösen akkor, ha nincs ott a gazda, a vezető és ha ott is van, de tapasztalatlan. A tűz észrevételénél osztályozódik a tömeg, kezdődik a jajveszékelés, a kapkodás, a fejetlenség. Ennek a fejetlenségnek mennyi hátránya van, azt tudjuk. Célunk kell hogy legyen, ezt megakadályozni, megelőzni. Tapasztalatom szerint ezt a kapkodást elhárítani nem nehéz, ha a pusztai népet a tűzvész esetén való magatartásra, viselkedésre kioktatjuk. Sátorhelyen megszervezett tűzoltóság még két évvel ezelőtt nem volt. Egy nagy magtárégés tapasztalatai, hol az épület és anyagkár 260.000 pengő volt, tanítottak és indítottak arra, hogy a pusztai tűzoltóságot megszervezzük.

Nagyon könnyű feladat a birtokosnak, annak meghatalmazottjának, a gazdatisztnak a pusztai népet, a cselédséget megszervezni, kioktatni és begyakorolni. Független viszonyban élő emberek a cselédek, a pusztán lakó egyéb emberek is függenek a birtokostól, tehát könnyen berendelhetők az oktatásra. Mi a gazdaságban egy téli estén, etetés után, nemcsak a szolgálatban álló cselédeket, hanem azok hozzátartozóit, a nagyobb gyermekeket, leventéket az iskolában beültettük a padokba és egy kis felolvasást tartottunk. Bevezető szavak után elmondtuk, hogy a pusztán kétféle vagyon van, a földbirtokosé és az alkalmazottaké. Kötelességünk, a törvény is elrendeli, ennek a vagyonnak őrzése, tűzvészdelme. Kiemeltük a cselédek keservesen gyűjtött, szerzett szegénységét és hogy milyen gyorsan elveszhet az, ha a tűz hamuvá teszi, tehát a cselédség érdeke is vész esetén teljes odaadással, rendszeresen, csoportokban, beosztással dolgozni. Pusztai törvénné lett, hogy tűzveszedelem esetén kivétel nélkül, mindenkinek tehetsége szerint segíteni kell. A legkomolyabb, érzelemre ható beszéd után, humorosan állítottuk be a pusztai népek viselkedését tűz esetén és utána az új, követhető rendet részletesen ismertettük. Riasztás, vízszedés és az asszony nép teendőit hangsúlyoztuk. Beszéltünk a próbariasztásról, annak fontosságáról, gyakorlati hasznáról. Az összes szereknek, cselédségnek gyűlekező helyét jelöltünk ki és 10—10 pengő jutalmat állapítottunk meg az első szernek és első vizeslajtnak, ha próbariasztás esetén is a gyülekező helyen, vagy a tűz helyén elsőnek érkezik be.

A földbirtokosnak érdeke, hogy tűzvészdelmet megszervezzék, de hogyan fogjon hozzá?

Elsősorban önmagát vizsgálja meg: ért-e hozzá. Szerezze meg a jó magyar szakkönyveket, tanulmányozza át azokat, végezzen esetleg egy vármegyei tisztképző tanfolyamot és állapítsa meg, hogy milyen eszközei vannak a tűzoltásra.

A pusztai tűzoltóság megszervezésénél, miután a gondolat magvát fent leírt módon elvetettük, lépésről lépésre a legnagyobb részletességgel építettük fel a szervezetet, állapítottuk meg, mi van és mi kell.

Először a cselédséget osztályoztuk. Mivel tudjuk, hogy a cselédség egy része fizetett ember (kocsisok, béresek, tehenesek, iparosok, gépházi személyzet, tejcsarnoki személyzet, raktármunkások, stb.), tehát ezekkel rendelkezhetünk, tűzoltásra kiképezhetjük, a másik rész, ezeknek az alkalmazottaknak családtagjaik, legnagyobb részük nő, ezek csak mint segédszolgálatosok jöhetnek tekintetbe, ezeket a vízszedéshez, mint a leghasználatóbbakat osztottuk be. A férfimunkásokat megint két csoportra osztottuk. Olyanokra, kik mindig a majorban dolgoznak és azokra, kik többnyire kocsisok és béresek, a határban s nem mindig a majorban vannak elfoglalva, vagyis olyanok, kikre nem számíthatunk, ha a majorban nappal tűz van. A kiképzett, tulajdonképeni tűzoltóinkat, 24 embert, a majorbeli alkalmazottakból soroztuk. Kovács, bogár, gépműhelyi iparos, molnár, raktármunkások a tűzoltóink. Ez a cselédség intelligensebb része. Hogy a mellékmajorokban is legalább egy kiképzett tűzoltó legyen, egy ott lakó ügyesebbet választottunk, hogy tűz esetén, míg a főmajorból megérkezik a csapat, legyen legalább egy, ki mint kiképzett tűzoltó vezeti a mellékmajoriakat. A tűzoltókat rendszeresen oktatjuk, gyakorlatoztattuk, s örömmel írhatom, sikerrel, mert csapatunkkal 1932 szeptemberében Pécsen a vármegyei tűzoltóversenyen holtversenyben a Baranyamágocsiakkal harmadik helyre kerültünk, de ők — mint idősebb alakulat — vitték el a harmadik díjat.

A kiképzett csapat kezeli a szereket, ők alkotják a pusztai tűzoltóságunk törzsét, budapesti viszonylatban, a rohamosztagunkat. Ez a rohamosztag tehát a cselédség elitje. Parancsnok a pusztai vezetője, az intéző. Alparancsnok a gépműhely vezetője, a művezető, ő végzi a kiképzést, ő tartja a gyakorlatokat és gondoskodik a szerek karbantartásáról. Ő a szertáros is. A kiképzés folyamán kiválasztottuk a csővezetőket, segédcsővezetőket, ezek az őrsparancsnokok. Pusztai felfogásban ők egy-egy fecskendő parancsnokai.

Eleinte tűzoltói ruhákról, rangjelzésről nem intézkedtünk. Ismerjük az embereket, faluhelyen is ez a baj, mindenki aranytaréjú sisakot akar, a munkát pedig megfogni senki sem akarja, csak parancsolgatni. Ruhára pénz nincs, de igenis mindenki kapott sisakot, ez szükséges. Tűzoltói ruhának kinevezésük az általánosan ismert kék gépészruhát. Az emberek amúgy is ilyen ruhában járnak, télen is, mert abban dolgoznak, ez olcsó, mosható és kiválóan alkalmas tűzoltóruhának is. Pusztai tűzoltónak elegendőnek tartjuk a sisakot, ezzel megkülönböztetjük a többi cselédemberektől. Célunk, hogy kiképzett és használható tűzoltóink legyenek, hogy vész esetén mindenki gondolkodjék, mit kell hasznosan tenni és hogy a tűz kitörésekor a keletkező tűznél az első segítyt öntudatosan tudja nyújtani. Ne kiabáljon, hanem cselekedjen, oltson, társaival összefogva, ne kapkodjon. Évek múltán kívánjuk elérni, hogy mindenki fiatalabb éveiben a rohamosztagban legyen, ott tanuljon úgy gyakorlatilag, mint elméletileg, akkor öregebb korában tűz esetén a volt kiképzett tűzoltókkal rohamcsapatunk ki legyen ezekkel a veteránokkal egészítve.

A legfontosabbnak tartjuk a pusztai tűzoltás megszervezésénél vízszerezés megszervezését.

A pusztavezetőnek tűzvédelmének kiépítésénél erre kell, hogy a legnagyobb súlyt fektesse. A vízszerezés részleteiről még alább fogok írni, most az emberek kiválasztásáról lévén még szó, a vízszerező embereinkről, a vízszerező tűzoltókról kívánok egyetmást megírni. Említettem, hogy a tűzvédelem megszervezésénél számba kell vennünk mi van, tehát a vízforrásokat is, a vízszerezést. Sátorhelyen a kisebb kutakon kívül és egy kb. 1 kat. hold nagyságú, nyáron is vízzel telt tavon kívül, melyet egy kis patakból táplálhatunk, 3 villanyerővel hajtott, vízszivattyúval felszerelt mély kútunk van, melyek egyenként 135, 105 és 69 percliter vizet adnak. Vizünk egy 700 hl-es és 150 hl-es vasbeton víztartályban gyűjthető. A 110 Voltos villanyáramot a gépházban nappal házilag állítjuk elő, szükség esetén idegen, megyei, üszögi áramot is kaphatunk úgy villanymotoraink, mint villanylámpáinknak. Tehát kútjaink üzeméhez közvetve gőz kell, esetleg átkapcsolás transzformátorra, idegen áramra és mert 3 kútunk van s csak 2 víztartályunk, vízátkapcsolások is szükségesek, bár kútjaink egyenként is dolgozhatnak, esetleg egyenesen a vízvezeték-hálózatba is. Tűz esetén így a vízszerezésnél megfelelő észszerű intézkedések szükségesek. A vízszerezés tűzoltójává, a vízszerezés parancsnokává tejesarnokunk vezetőjét tettük és mellé rendeltük a gépház 2 fűtőjét, 2 gépészét, a villany és kút kezelőjét. Ennek a vízszerező osztagnak riadó esetén semmi esetre sem szabad a tűzoltásnál közvetlenül résztvenni, ezeknek a gondjuk a kutak üzembehelyezése, vezetőjüknek pedig főgondja a villanyáram megszerzése az adott műszaki berendezések alapján. Arra az eshetőségre, hogy ha villanyáram nincs, pl. egy villámcsapásból eredő tűz esetén a gépháznál, mikor rendszerint az idegen áramot szolgáltató transzformátor az áramszolgáltatást is felmondja, kútjainkat traktorokkal is tudjuk üzembe helyezni, az ezzel járó intézkedéseket is a vízszerező osztag parancsnoka teszi meg. Ha minden simán, rendben van, vagyis folyik a víz, van elég víz a tartályokban, akkor a vízszerező parancsnok átvedlik vízosztogató parancsnokká, akkor ő intézi felügyel a lajtok töltögetésére, a fogatok közlekedési rendjére lesz. A vízdaru, a hydransok, azok rendbentartása, télen azok sózása is a vízszerező parancsnoknak kötelessége.

A munkások többi részének beosztásáról, főképen a riadónál, vagyis a tűz észrevételének pillanatában, a tűzvédelem megszervezője szintén kell, hogy gondoskodjon. Sátorhelyen, hogy a cselédek mindig tudják beosztásukat, az alanti 6 darab figyelmeztető táblát szegeztettük fel:

A tehenistállókra:

„Tűz esetén tehenesek az állatok megmenetéséről gondoskodjatok!”

A lóistállóra:

„Tűz esetén kocsisok az oltási szerek és személyek vontatásáról gondoskodjatok!”

Az ököristállóra:

„Tűz esetén béresek a lajtokról gondoskodjatok!”

Gépműhelyre:

„A fecskendők és szerelékeinek jókarban tartásáról gondoskodjatok!”

Kovácsműhelyre:

„Tűz esetén kovácsok létrákról gondoskodjatok!”

Bognárműhelyre:

„Tűz esetén faiparosok apró tűzoltószerszámokról gondoskodjatok!”

Ezek a figyelmeztető táblák 40 × 50 cm-es bádogtáblák, rikító piros alapon, a szöveg nagy fehér betűkkel. Minden pusztán lakó ezeket a táblákat mindennap többször elolvassa és így mindennap figyelmeztetve lesz beosztására, s tudja, hogy a téli elméleti oktatás alapján rá vész esetén milyen beosztás vár. Ezeket a táblákat házilag készítettük, festettük és nagyon jónak tartjuk őket. Minden idegen látogatónak feltűnik és mindenki kéri a táblák magyarázatát az emberektől s ezzel megint elérjük azt, hogy az emberek kötelességükről beszélgetnek, a beosztásra a figyelem fenn van tartva. Sokszor előfordul a mindennapi életben, hogy este a fogatok kifogásakor a kocsis vagy béres odakiáltja komájának: „Te, a kettős lajt egyik hordója üres, hajtsd a daru alá, hadd legyen tele, hátha kell ma éjjel.” Gondolkodik, tudja, hogy riadókor tele lajttal kell megjelenni, s ha első leszek, enyém a 10 pengő jutalom.

Az uradalomban 76 cm nyomtávolságú kisvasút van, ha a szomszéd gazdaságban, vagy mellékmajorban, azok kisvasúttal össze vannak kötve, segítség kell, egy lóval 2 lóréval megyünk, ráfér 30—40 személy. A legnagyobb répaszállítás idején is este a kocsisok mindig arra figyelnek, hogy gyorsan tudjanak üres lórékba fogni, ha kell, ha tűz van. Ha kifog, úgy állítja oda kocsiját, hogy riadókor gyorsan be is tudjon fogni. Ez a táblák eredménye, gondolkodik a kocsis.

Sok-sok ilyen beszélgetésre, epizódra lesznek figyelmes mint pusztavezető, s jól esik észrevennem, hogy sikerült ezekkel a figyelmeztető táblákkal elérnem azt a megnyugvást, hogy tűz esetén mindenki iparkodik beosztásában dolgozni úgy, ahogy kell. A próbariasztásnál sem látunk futkározást, kapkodást, egymásnak parancsolgatásokat, ezt tedd, azt tedd, ezt vidd. Megnyugvásom pedig az is, hogy ha véletlenül távol vagyok a pusztáról, akkor is ötudatosan dolgoznak és oltanak.

Mindenki, aki nem tűzoltó, vagy akinek nincs beosztása a táblákon, nyomólegénység.

Az eddig leírottakkal tehát bemutattam, hogy még több pénzt, mint gazda, nem költöttem a tűzvédelemre, a tűzoltókra, csak sisakot vettem, táblákat festettem és rendezkedtem, intézkedtem. Megrendeztem az emberanyagot, beosztottam a fogaterőmet. Most írjak valamit a szerekről.

Itt azonban fel kell említenünk, hogy az emberi hiúság mégis győzött a legnagyobb takarékosági szempont felett, mert tűzoltóinknak van ruhájuk. Főképen színművek előadásából, önkéntes adakozásból gyűjtötték össze a szükséges pénzt ruhára, hogy egyházi és polgári ünnepeken formaruhában felvonulhassanak.

Tudjuk, milyen állapotban vannak a fecskendők egy faluban, de milyenek egy pusztán

tán. A fecskendő a pusztán egy olyan szer, melyet nem mindennap használunk (bár sohasem kellene) és ezért rendesen valamilyen lábas pajtában, fészkerben áll elhagyatva, piszkosan, s rendesen ilyenemű állapotában, épp ha baj van, nem használható. Tömlőkről nem is beszélek. Külön fecskendőszínt ritka helyen látunk. A tűzvédelem megszervezésénél a fecskendő használhatóságáról először

kell meggyőződni, gondozni kell, jól hozzáférhető helyen, központilag kell elhelyezni, szóval a fecskendőt és tartozékait a gondos gazdaszertáros törvényei és teendői szerint kell mindig üzemképes állapotban tartani. A tömlők mennyiségét és hosszúságát a pusztai viszonyok adják meg. Teljesen elegendő az egységes fecskendőhöz előírt tömlőmennyiség és hossz. (Folytatjuk.)

RENDELETEK

A m. kir. belügyminiszter 160.557—1933. számú rendelete a tüzesetek bejelentése tárgyában.

Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének!

A 247.963—1929. B. M. sz. (lásd B. K. 1929. évi 160. lapon) körrendelet előírja, hogy mely esetekben kell a tüzesetekről hozzám távirati jelentést tenni. Az idézett rendeletnek most említett rendelkezését hatályon kívül helyezem. Ezentúl csak a másodfokú tűzrendészeti hatóságoknak, Budapesten a hivatásos tűzoltóság főparancsnokának kell — amennyiben azt bármely okból szükségesnek tartják — nagyobb tűzvész esetén hozzám késelem nélkül jelentést tenniök. Erről Alispán (Polgármester) urat mihez tartás és az alsóbbfokú hatóságok utasítása végett értesítem. Budapest, 1933 július 14. A miniszter rendeletéből: *dr. Csáky s. k., miniszteri osztályfőnök.*

Tervpályázati felhívás.

Vas vármegye Tűzoltószövetsége a világháborúban Isten, Király, Haza szolgálatában hősi halált halt 1000 vasi tűzoltója emlékezetére Szombathelyen létesítendő emlékművére ezennel tervpályázatot hirdet. Pályázhat minden építész és szobrászattal foglalkozó magyar állampolgár.

A pályázat jeligés. A tervek jeligével látandók el, ugyanazon jeligét viselő lezárt borítékban küldendő be a pályázó nevét tartalmazó kísérlével.

Az emlékmű helye a Szentmárton-utcában, a Straidt-féle vendéglő előtt elterülő járdaszívet. Beküldendő 1:20-as léptékben: 1 drb alaprajz, 2 drb homlokzat és ha a terv megkívánja, 1 drb metszet, azonkívül távlati kép és műleírás.

A kivitelen szükséges kőanyagot rendelkezésre bocsátjuk s az a pályázók által előre megtekintendő. A kész mű az átadandó anyag értéke nélkül legfeljebb 1000 (egyezer) pengőbe kerülhet.

Az emlékmű legyen kifejezője az Isten, Király, Haza fogalmának és a megcsontkítatlan Vas vármegyének, a megszállott részek külön feltüntetésével.

A pályatervek díjazása: I. díj 100 P, II. díj 40 P, abban az esetben, ha nem a pályázó kapná meg a kivitelezést.

A kiíró fenntartja magának a tervek közötti szabad választás jogát. A tervek a díjazással a kiíró tulajdonába mennek át és a díjazás után a kiíró semmiféle további kötelezettséggel sem tartozik a pályázókkal szemben. A munkával való esetleges megbízás külön megállapodás tárgyát képezi.

Pályázati határidő 1933 szeptember 15 déli 12 óráig. A pályázatok Vas vármegye Tűzoltószövetsége hivatalos helyiségében nyújtandók be (Vármegyeháza, földszint 8. szoba).

Szombathely, 1933 augusztus 8.

Az elnökség.

Hirdetmény. Pécs sz. kir. város és Baranya vármegye Tűzoltószövetsége a 254.300/1928. B. M. számú rendelete alapján Pécsen, 1933. évi augusztus hó 21-től szeptember hó 3-ig *kerületi tűzoltószaktanfolyamot* rendez.

A tanfolyamra 1933. évi augusztus hó 9-ig kell jelentkezni.

A jelentkezésre irányuló és Pécs sz. kir. város polgármesteréhez, mint a kerületi tanfolyam felügyelőjéhez, címezendő kérvényeket Pécs sz. kir. város és Baranya vármegye Tűzoltószövetségéhez (Pécs, tűzoltólaktanya, Rákóczi-u. 3. sz.) kell beküldeni.

Minden felvett hallgató köteles a tanfolyam megkezdésekor a tanfolyam költségeire 90 P-t befizetni, amely összeg vissza nem téríthető. Ebben az összegben benne foglaltatik a hallgatók laktanyaszerű elszállásolásának költsége napi háromszoros étkezés és tandíj.

Megjelent a Tűzrendészeti sorozatában:

**MEGELŐZŐ
TŰZRENDESZET**
II. Alkalmazott része

Ára: 2 pengő Írta vitéz Roncsik Jenő dr

KAPHATÓ: MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓSZÖVETSÉG IRODÁJÁBAN, BUDAPEST IV. BÁSTYA-UTCA 13. SZÁM

Vásárlásnál

hivatkozzon a

Tűzrendészeti Közlönyre

A tűzoltó élete nem biztos!

Gondoskodjon idejében a családjáról és szerezzen örök otthont!

Kezdőtőke nélkül is hozzásegítjük ahhoz, hogy

családi házat építhessen, vásárolhasson.

A hosszúlejáratú BIB építkezési kölcsönt bármelyik takarékos tűzoltó megkaphatja. Érdeklődjön még ma:

**BUDAPESTI INGATLAN BANK R.T.
»TAKARÉKHÁZ« OTTHONT ALAPÍTÓ R.T.**

egyesített központi irodájában
Budapest VII, Rákóczi-út 10.

VÁRMEGYEI SZÖVETSÉGEK HÍREI

MEGHÍVÓ.

VAS VÁRMEGYE TŰZOLTÓSZÖVETSÉGE

a Szentgotthárdi Önkéntes Tűzoltóegyesület fennállásának 60 éves emlékünnepe alkalmából Szentgotthárdon fogja megtartani

XLIV. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT

1933 évi szeptember hó 3-án,

melyre a tagegyesületeken kívül vármegyei szövetségünk választmányát,* a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségét, választmányát és tagegyesületeit, valamint a tűzoltóügy minden barátját ezúton hívja meg az elnökség.

Kedves Bajtársak!

Atérezve a mai idők teljes nehézségeit, melyek fokozottabb nemzet- és honvédelmi feladatokat rónak nemcsak a kormányzatra, de a társadalmi egyesületekre is, Vas vármegye Tűzoltószövetsége elhatározta, hogy e fokozottabb követelményeknek megfelelően segítségére siet a kormányzatnak s a tűzoltóképzésbe felveszi a céllovészet után a lég- és gázvédelmet is.

Szövetségünk kebelében lefolytatott eme kiképzés eredményeit a folyó évi szeptember hó 2-án és 3-án Szentgotthárdon tartandó nagygyakorlatunk és közgyűlésünk keretében óhajtjuk bemutatni és ismertetni.

Tekintettel arra, hogy e bemutatógyakorlat a maga nemében hazánkban a legelső ilyen műkíséret, szeretettel hívunk Benneteket, hogy azon minél szármotabban megjeleni szíveskedjétek.

Szombathely, 1933 évi augusztus hó 1-én.

Benda László s. k.

vm. szöv. tb. alelnök, főtítkársz. orsz. elnökségi előadó.

Herbst Géza s. k.

m. kir. udv. tanácsosny. alispán, elnök.

* A közgyűlést megelőzőleg választmányi ülést tartunk.

TARGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó.
2. Főtítkári jelentés.
3. Pénztári jelentés. (Zárszámadás 1932-ről, költségelőirányzat 1934-re.)
4. Indítványok. (Legkésőbb 3 nappal a közgyűlés előtt írásban benyújtandók.)
5. Tisztújítás.

Az ünnepségek sorrendje.

1933. ÉVI SZEPTEMBER HÓ 2-ÁN, SZOMBATON.

D. u. az érkező vendégek fogadása a szentgotthárdi pályaudvaron.

20 órákor gyülekezés a Széll Kálmán-téren. A parancsnokság erre az alkalomra külön belépőjegyeket bocsát ki, amelyek nélkül a téren tartózkodni tilos.

20 óra 30 perckor a Szentgotthárdi Önkéntes Tűzoltóegyesület bemutató gyakorlata. Közreműködnek: a szentgotthárdi, rábakéthelyi, zsidai, rábatótfalui, alsószőlőki, kislalud-talapatkai, körmendi és szombathelyi tűzoltó- és mentőosztagok.

A gyakorlat feltételezései és kivétele.

Szentgotthárdot szeptember hó 2-án este 8 óra 30 perckor váratlanul légítámadás éri. A figyelő, futár és jelentő szolgálat híradása után működésbe lép a riasztó szervezet. A figyelmeztető szolgálattal kapcsolatban azonnal foganatosítottjuk a rejtőzési és burkolási rendszabályokat, a tűzoltó- és mentőcsapatok sürgős készenléthe helyeződnek, a forgalom leáll, gázbiztos helyek megnyitvatnak.

A repülőgépek megérkezését jelzik a gáz-, gyújtó- és repeszhatású bombák lecsapódásai.

Fényszórók felfedezik a támadó repülőgépeket és működésbe lép az elhárító szervezet.

A kaszagyár és kovácsművek gyártelepének nyugati szárnyát gyújtóbombá telitalálat éri, hatalmas tűz támad, melynek lokalizálására kivonulnak a tűzoltókészültségek és támadást intéznek az égő szárny ellen.

Ugyanakkor a mentőcsapatok ellátják a város gáz- és egyéb sérültjeit.

A repülőgépek távozása, illetőleg a légítámadás elhárítása, valamint az égő kaszagyár sikeres eloltása és a gázzal fertőzött területek közömbösítése után a riasztó szolgálat felszabadítja a várost.

A gyakorlat után ismerkedési estély.

1933. ÉVI SZEPTEMBER HÓ 3-ÁN, VASARNAP.

6 órákor: Zenés ébresztő.

7-8 óráig: Az érkező vendégek és egyesületek fogadása. Zenés bevonulás a Széll Kálmán-térre.

8 óra 30 perckor: Tábortábori mise a Széll Kálmán-téren. Közreműködik az egyházi énekkar és a tűzoltózenekar. Ugyanakkor az ág. hitv. ev. templomban ünnepélyes istentisztelet.

9 órákor: Díszszemle, utána díszmenet az országzászló előtt. Utána Vasvármegye Tűzoltószövetségének választmányi ülése.

10 órákor: A hősi halottak sírjának megkoszorúzása.

10 óra 30 perckor: Vasvármegye Tűzoltószövetségének 44 évi rendes közgyűlése.

11 órákor: A Szentgotthárdi Önkéntes Tűzoltóegyesület 60 éves fennállását ünneplő díszközgyűlése.

13 órákor: Társasbéd.

15 órákor: A megjelent mentőcsapatok közös bemutatógyakorlata a sportpályán. Utána a versenyeredmények kihirdetése és a díjak kiosztása.

17 órákor: Díszelőadás az „Uránia” moziban.

A megjelenő mentőcsapatok részére egyúttal verseny is lesz egy előírt és egy szabadonválasztott gyakorlat bemutatásával. A verseny 10 órákor kezdődik a Vásár-téren, ahol a versenycsapatok a versenybírósnál jelentkezni tartoznak.

TUDNIVALÓK:

Az Ö. T. egyesületeket felkérjük arra, hogy részvételüket kellő időben bejelenteni szívesek legyenek. Elszállásolásról gondoskodunk, de csak azok részére, akik azt előre írásban kérik.

A MÁV előreláthatólag 50 százalékos kedvezményt fog adni az ünnepélyre érkezőknek.

A vonatok érkezéséről, indulásáról és minden egyéb-ről szívesen szolgál felvilágosítással a Szentgotthárdi Ö. T. E. parancsnoksága.

Az érdeklődő bajtársak minél tömegesebb megjelenésére számítunk.

A VASVÁRMEGYEI TŰZOLTÓSZÖVETSÉG ELNÖKSÉGE.

Jász-Nagykun-Szolnok vármegye tűzoltószövetsége folyó évi augusztus hó 27-én, vasárnap délelőtt 9 órákor **Jászárokszálláson** a Főtéren, esős időben a vásártéren **vármegyei tűzoltóverseny** rendez, melyre a tűzoltótestületeket, a községek, a járások, a városok vezetőségét, a tűzrendészeti felügyelőket, a választmányi tagokat és az érdeklődő bajtársakat szeretettel meghívja. Versenyznek a városok önkéntes és gyári tűzoltóságai, járásokból a községek tűzoltóságai. A városi verseny tárgyai: a) Előkocsival ellátott mozdonyfecskendő iskola és azonnal utána gyorszerelés 9 szerelőszámmal. A szerelőszámkat a vezénylők és csővezetők kivételével a zsűri osztja be a versenyre való felálláskor. b) Taktikai támadás a városi viszonyok közül vett terv megoldása. Rendelkezésre áll egy négykerekű mozdonyfecskendő, 1 kihúzó, vagy támrudas létra, vízszerszési forrás vízvezetéki hidrálás, vagy a zsűri által kijelölt vízforrás. Részt vesz: 1 tisztt, 9 fecskendőszerelő és 4 létraszerelő. A községi verseny tárgyai: a) Kocsifecskendő iskola és azonnal utána gyorszerelése 9 szerelővel. A szerelőszámkat, a csővezető kivételével, a szerhez vonuláskor a zsűri osztja be. b) Taktikai támadás: a zsűri által megállapítandó és a falusi viszonyoknak megfelelő terv megoldása. Rendelkezésre áll: egy kocsifecskendő, egy kétkerekű mozdonyfecskendő, vizes lajt (vagy vízvezeték), támasztó vagy angol dugólétra és takaróponyva. Részt vesz: 1 tisztt, 9 szerelőszámm, 2 létra- és 2 ponyvaszerelő. A szerelőszámkat itt is a zsűri osztja be.

Ügyvezető elnök lakása f. évi július 1-től kezdődőleg Budapest V, Lipót-körút 2, III. 15. sz. alatt van. Július és augusztus hónapokban hivatalos órákat tart minden csütörtökön 14 órától 18 óráig.

A szövetségi irodában az irodai szolgálat, július és augusztus hónapokban, minden szombaton és ünnep előtti napon délután szünetel.

Budapest, 1933. évi július hó 5-én.

Dr. Marinovich, ügyvezető alelnök.

HÍREK

Királyi díszérem. A m. kir. belügyminiszter a a tűzoltás és mentés terén 25 éven át teljesített érdemes tevékenység jutalmazására alapított díszéremet újabban a következőknek adományozta: Farkas Samu dr. adminisztratív igazgató, Bán István dr. főorvos és Woloszinovits Aurél dr. mentőorvos (Budapesti Önkéntes Mentő Egyesület).

Járási tűzrendészeti felügyelői kinevezés. Pest vármegye alispánja a pomázi járás tűzrendészeti felügyelői teendőinek ellátásával ifj. Dósa Balázs hírlapíró, csillaghegyi önkéntes parancsnokot bízta meg.

Dósa István a pomázi és monori járás tűzrendészeti felügyelője, a „Tűzvédelem“ és „Pilishegyvidéki Hírek“ főszerkesztője és dalköltő folyó évi július hó 14-én, életének 37. évében hosszú és kínos szenvedés után elhunyt. Temetésén, a járás főszolgabírájával, dr. Zboray Gézával az élén, a járás minden községe képviseltette magát. Pest vármegye Tűzoltó-Szövetségének képviseletében Lantay István dr. jelent meg. Kivonultak a járásbeli községek és vállalatok tűzoltótestületeinek díszszakaszai, a békásmgyeri és csillaghegyi frontharcosok s többszázan a baráti körből, hogy elhelyezzék koszorúikat a ravatalon és utolsó útjára elkísérjék e rövid földi zarándoklat végére ért bajtársunkat.

Dósa István egyik kiváló tagja volt a fiatal, harcoss tűzoltógardának, aki szóval, tettel és tollal küzdött a tűzrendészet fejlesztése érdekében. Mint a pomázi járás tűzrendészeti felügyelője, minden községben működő tűzoltóságot szervezett, melynek fényes tanubizonyossága volt a közelmúltban megtartott járási verseny Csillaghegyen. Nagy anyagi áldozatokkal indította meg a „Tűzvédelem“ című szaklapot, kár, hogy a nehéz viszonyok derékbatörték e vállalkozását. Tisztelet emlékének!

Dósa István utolsó verse

Voltam én is . . .

Voltam én is valamikor nagy legény a gáton.
Büszkén jártam mindenfelé szilaj paripámon.
Süvegemnek kék nefelejes volt a bokrétája,
A vármegye legszebb lánya maga tűzte rája.

Nem vagyok már legény, nem is ülök paripára,
Csak úgy néha merengek el cigánymuzsikára,
A bor mellett jut eszembe minden árvaságom,
Cudar idő, hová tetted az én ifjúságom.

Budapest, Korányi-klinika, 1933 június 8.

Dósa István verses könyve

a második, bővített kiadású

Magyar Virágok

Kapható a „Pilishegyvidéki Hírek“ szerkesztőségében, Békásmgyer.

Ara 1 pengő.

Nagy Lajos a hajdúböszörményi önkéntes tűzoltó- és mentőegyesület parancsnoka folyó évi augusztus hó 2-án elhunyt. A megboldogult csak hivatásának élt, a kötelességteljesítés és bajtársiasság mintaképe volt. Emlékét kegyelettel őrizzük!

Tűzoltóinduló. Barabás István, a MOTSz tb. tagja, régi bajtársunk fenti cím alatt indulót szerzett. A „Tűzoltóinduló“ két énekszólamra és zongorára írt pompás szövege és dallama, úgy véljük, rövidesen kedvenc indulója lesz tűzoltóságainknak.

Az induló — amint címe is mutatja — főleg arra a célra szolgál, hogy a tűzoltóság menetelés közben énekelje; de alkalmas arra is, hogy előadások műsorán szerepeljen.

Betanulása nem ütközik nehézségbe. Minden községben akad valaki, aki a kottából hegedűn vagy zongorán előzengi a szólamokat s a két csoportra (magas- és mélyhangúakra) osztott tűzoltók addig dúdolgatják, amíg jól megtanulják. Fülbe-mászó a nóta, megtanulja csakhamar valamennyi.

A tiszta jövedelem a magyar tűzoltók büszkeségének, a nemrég elhunyt Breuer Szilárd budapesti tűzoltófőparancsnoknak síremlék-költségéhez való hozzájárulásul szolgál.

A „Tűzoltóinduló“ kottája megrendelhető a szerzőnél: Barabás István, Szombathely. Ara 1 P.

A szegedi kerületi tűzoltószaktanfolyam Záróvizsgáját július hó 16-án tartották a laktanya udvarában. A tanfolyam parancsnoka Papp Ferenc szegedi hiv. főparancsnok, elnökségi előadó, előadói pedig Horváth István parancsnok, Kopasz István tűzoltótiszt és vitéz Stachó Szever vm. szövetségi titkár voltak. A kiváló eredményt felmutató tanfolyamon 18 hallgató kapott országos érvényű bizonyítványt.

Debrecen város hivatásos tűzoltófőparancsnoksága ebben az évben két kerületi tűzoltótanfolyamot tartott. Az elsőről már múlt számunkban beszámoltunk. A második tanfolyam július hó 2-től július hó 16-ig volt és azon Borsod, Gömör, Szabolcs, Békés, Jásznagykunszolgálat, Hajdu, Heves és Bihar vármegyékből összesen 70 hallgató vett részt, úgyhogy ebben az évben Debrecen sz. kir. város hivatásos tűzoltófőparancsnoksága 112 tanfolyamhallgatót képzett ki. Nem lehet eléggé dicsérni Borsod vármegye alispánját, Tolcsvai Bóniss Aladárt, aki nemcsak a községeket kötelezte arra, hogy testületenként legalább két önkéntes tűzoltótiszttel végeztessék el a kerületi tűzoltótanfolyamot, hanem kötelezi erre a szolgabírákat és a főszolgabírákat is azzal a helyes indokolással, hogy a tűzrendészeti ügyeket közmegelegedésre csak úgy tudják elintézni, ha maguk is jártasak a tűzrendészeti és tűzoltói teendőkben. Bizonyára más vármegyék alispánjai is követni fogják Borsod vármegye alispánját és a tűzrendészeti ügyeket intéző szolgabírákkal és főszolgabírákkal elvégzetik a kerületi tűzoltótanfolyamot.

A debreceni ez évi második, sorrendben azonban már kilencedik kerületi tűzoltótanfolyamon a tanfolyam parancsnoksága újítást vezetett be, amennyiben felvette a tantárgyak közé a légi és gázvédelmi előadásokat is, miután esetleges légi támadás alkalmával csak a tűzoltóság az, amely

nek a polgári lakosság védelmét el kell látni. A tanfolyam felügyelője dr. Vásáry István polgármester volt, parancsnoka dr. vitéz Roncsik Jenő tűzoltóparancsnok, előadói Rehák Tamás tűzoltóparancsnok, dr. vitéz Kiss Lajos miniszterelnökségi titkár, dr. Dereckassy István tűzoltó és mentőorvos, Jakobinyi József és Tolnay István tűzoltótisztek, Bíró Aron és Parenthézy Géza tisztgyakornokok, Uray Sándor ref. lelkész és vitéz Szegedy Gyula városi műszaki tanácsos, villamos mérnök. A július 16-i záróvizsgán, ahol a hallgatók tényleges robbantó-, gyújtó- és füstbombákkal bemutatott légi támadást utánzó védelmet mutatnak be, az országot szövetséget dr. Kathona Mihály elnökségi előadó képviselte és ő osztotta ki buzdító beszéd kíséretében a látogatási bizonyítványokat is.

A nyíregyházi kerületi tanfolyam július hó 30-án nyert befejezést. Ezen a napon adott számot a tanfolyam 22 hallgatója 14 napos nehéz munkájuk eredményéről.

A vizsgát Bakó Pál dr. a vármegye alispánjának megbízásából nyitotta meg, üdvözölve a vizsgán hivatalosan megjelenteket, a vendégeket és a tanfolyam hallgatóit. A Hiszekegy elmondása után Marinovich Imre dr., a vizsgálóbizottság elnöke, az előadókon kívül minden tárgyból több kérdést tett fel. A hallgatók pompás feleleteiből megállapítható volt, hogy úgy az elméleti, mint a gyakorlati tárgyakban a hallgatók teljes jártaságra tettek szert. A vizsga befejeztével Marinovich Imre dr. ügyvezető-alelnök lelkes elismerő és buzdító beszédben dicsérte meg a hallgatókat, hogy a rekkenő hőségben végzett tanulmányaik alatt nem csüggedve, hazafias kötelességüket felismerve tettek eleget a tűzoltói hivatásnak.

Ezután vitéz László Árpád parancsnok mondott köszönetet a szövetségi alelnök elismerő szavaiért és azt a hallgatókra hárította át.

A Magyar Országos Tűzoltószövetség részéről központi előadónak Petheő János vm. tűzrendészeti felügyelő, elnökségi előadó volt kiküldve a tanfolyamra.

Nógrád és Hont vármegyék tűzoltószövetsége Salgótarján megyei városban folyó évi július hó 2-ától 16-áig rendezett — ezúttal első ízben — kerületi tűzoltószaktanfolyamot, amelyen a vármegye községeiből 34 tűzoltó, a salgótarjáni kerékpáros zászlóaljtól pedig 4 altiszt nyert kiképzést. A tanfolyam szervezésének nagy munkáját Hal-mossy Andor vm. tűzrendészeti felügyelő, tanfolyamparancsnokon kívül Barkóczy, Jeszenszky és Tóth járási tűzrendészeti felügyelők, Kassay Károly balassagyarmati, Czirbesz István salgótarjáni önkéntes parancsnokok végezték, akik a tanfolyam előadói tisztét is ellátták. A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség Lukács Zoltán dr.-t, a hivatalos lap szerkesztőjét küldte ki központi előadónak. A tanfolyam tartama alatt a hallgatók napi nyolcórás elméleti és gyakorlati kiképzésben részesültek, továbbá tanulmányozták a Salgótarján és környéki gyárak tűzvédelmi berendezését is.

A záróvizsgát a megjelölt hatósági kiküldöttek és előkelő közönség jelenlétében a bizottság elnöke, Marinovich Imre dr. országos szövetségi ügyvezető alelnök nyitotta meg. A hallgatók úgy az elméleti, mint a gyakorlati tárgyakból kiváló eredménnyel vizsgáztak. A vizsga befejeztével Marinovich Imre dr. h. államtitkár intézett nagy hatású beszédet a hallgatókhoz, majd elismeréssel adózott úgy a tanfolyam parancsnokának, Hal-mossy Andor vm. tűzrendészeti felügyelőnek, mint az előadói karnak az alapos kiképzésért. — A tanfolyam zárása alkalmából a salgótarjáni önkéntes

tűzoltótestület mulatságot rendezett felszerelési alapja javára. Remélhetőleg ezek az új szerek már az újonnan építendő szertárba kerülnek, mert a mostani (ahol a nagyértékű tolólétrát egy nyitott felszerben veri az eső, hó) igazán nem válik dicséretére az egyébként hatalmas fejlődésnek indult és újabban szépen rendezett Salgótarján megyei városnak.

Köszegi tűzoltó kitüntetése. Kedves ünnepség keretében adta át üdvözölő szavak kíséretében Kiss Emil dr. vármegyei tűzrendészeti felügyelő a köszegi tűzoltólaktanya udvarán a Vasvármegyei Tűzoltó-Szövetség elismerő oklevelét Csánits Károly tb. alparancsnoknak, aki már 50 éve szolgálja önzetlenül és példaadó kötelességtudással egyesületét s még ma is mint példakép szerepel a fiatalabb bajtársai előtt. A város közönsége nevében vitéz Nagy Miklós dr. polgármesterhelyettes üdvözölte és köszönte meg önzetlen munkáját. A tűzoltóbajtársak nevében Kirchknopf Jenő városi tűzrendészeti felügyelő fejezte ki azt az örömet, amit kitüntetése alkalmával érez az egyesület minden működő tagja. Befejezésül díszmenetben vonultak el a jubiláns előtt.

A Szigetvári Önkéntes Tűzoltó-Testület szeptember hóban ünnepli fennállásának 50. évfordulóját. Ez alkalommal ünnepélyes keretek között kívánják átnyújtani Kovács Sándor alparancsnoknak a királyi díszérmet s ezenkívül 16 tűzoltónak a Szövetség XX., X. és V. éves szolgálati érmeit.

Zászlóavatás Csöngén. A csöngői önkéntes tűzoltóegyesület ötvenéves fennállásával kapcsolatban ritka szép ünnepség keretében avatta fel zászlóját, amelyet özv. Pokormándy Gyuláné ajándékozott a jubiláló egyesületnek. Az ünnepély fényét emelte személyes megjelenésével Ostffy Lajos dr. főispán, Kiss Emil vármegyei tűzrendészeti felügyelő, Jánossy Gábor országgyűlési képviselő és a környék intelligenciája nagy számban. Az ünnepély délelőtt 9 órakor istentisztelettel kezdődött, amelyet Kovács István csöngői lelkész tartott a kis templomot szorongásig megtöltő közönség előtt. Utána a templom udvarán mintegy 7—800 főnyi hallgatóság előtt Fliszár Károly csöngői tűzoltóparancsnok üdvözölte a vendégeket és megnyitotta a díszközgyűlést. A gyönyörű és értékes selyemzászlót Kovács István lelkész avatta fel magasszárnyalású beszéd kíséretében, majd Kiss Emil tűzrendészeti felügyelő ünnepi beszédet mondott, melyben kiemelte a zászló jelentőségét, a tűzoltóság nemes célját és kötelességét. Ostffy Lajos dr. főispán és Jánossy Gábor országgyűlési képviselő hasonló értelemben szólottak, míg Pus-kás Kálmán körzetparancsnok tartalmas előadásában ismertette az együttesen alakult ostffy-asszonyfai és csöngői önkéntes tűzoltóegyesületek ötvenéves történetét. A program további során nagy tetszést váltott ki Nagy Imre állatorvos ér-zéssel és tehetséggel átítatott szavalata, ami után Kiss Emil tűzrendészeti felügyelő meleg szavak kíséretében átadta a belügyminiszter díszokleveleit Vida János, Kiss István és Huszár Istvánnak, akik az alakulástól kezdve hűséggel fáradoztak az egyesület virágzásán. A díszközgyűlés Bárdossy János földbirtokos, egyesületi elnök zárószavaival ért véget.

Parancsnok Úr!

Elméleti oktatásnál használja a
„TŰZRENDESZET“
 füzetait, I—VII. Ára 8-50 pengő.
 Részletes árjegyzék a 127. oldalon

Nagygyenesen rendezte meg Nagygyenes, Perenye és Gyöngyösapáti a körzeti tűzoltóversenyt Széll Elemér felügyelő elnökelete mellett.

A nagygyenesi levante-terén mind a három község tűzoltósága iskola- és gyorszerelést mutatott be a vezetőséggel együtt igen nagy számban megjelent érdeklődő közönségnek. A bírálóbizottság tisztét a szomszédos tűzoltókerület parancsnokai látták el. Verseny után támadó gyakorlat volt. Az egyik zsuffedeles házon megjelent egy vörös zászló, mire megszólalt a tűzjelző kürt és felzúgtak a harangok. Pillanatok alatt ott termett a helybeli tűzoltóság, mely nemcsak a „tűzet“ vette víz alá, de hozzáfogott a mentéshez is. Egyik gyermeket a másik után húzták ki az „égő“ házból, sőt a teheneket is kivezették a „veszélyeztetett“ istállókból. Még fel sem tűnt a másik vörös zászló, mely a „tűz“ terjedését jelentette, már ott volt Gyöngyösapáti, majd Perenye tűzoltósága is. Hiába igyekezett a vörös kakas. Akárhol tűnt fel a piros zászló, rögtön ott volt a vízsugár és a derék tűzoltók ellepték a tetőt. Minden újabb piros zászló a megjelenés pillanatában elzött. A tüzet tehát eloltottak kellett nyilvánítani. A verseny eredményét Széll Elemér azzal hirdette ki, hogy mind a három tűzoltóság gyönyörű szép teljesítményét méltatta. Első lett Perenye, második Nagygyenes és Gyöngyösapáti. Ezután a tűzoltóság díszmenetben vonult el a hősök emléke előtt.

A makói kerületi tanfolyam záróvizsgálója. Július 16-án, vasárnap délelőtt fél 11 órakor volt megtartva a makói kerületi tanfolyam záróvizsgálója. Az ünnepélyen a vármegyét Vertán Endre vm. főjegyző és Nagy Gyula főszolgabíró, a várost dr. Nikelszky Jenő polgármester, a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetséget pedig Papp Ferenc szegedi tűzoltófőparancsnok, elnökségi előadó képviselte; de megjelentek a megyebeli önkéntes tűzoltótestületek és a helyi társadalmi egyesületek képviselői is. Résztvettek a vizsgán a szegedi kerületi tűzoltótanfolyam hallgatói is, mint vendégek, ez alkalommal adva vissza a makói tanfolyamnak július 15-én Szegeden tett látogatását.

A vizsgálóbizottság elnöke Papp Ferenc szegedi főparancsnok volt. Ugyancsak ő osztotta ki — őszinte, lélekből fakadt szavak kíséretében — a tanfolyam hallgatóinak a Bizonyítványt és adta át a kerületi tanfolyam fiatal parancsnokának, Démusz Endre makói hivatásos tűzoltóparancsnoknak az V. éves szolgálati érmet.

A vizsgát jól sikerült középbéd követte.

A tanfolyam előadói: Démusz Lajos vm. tűzrendészeti felügyelő, Lieszkovszky Vladimir vm. tűzrendészeti felügyelő, Faragó Mihály járási tűzrendészeti felügyelő, dr. Szilágyi István községi kihágási bíró, dr. Dobsa Lajos v. orvos, Istók Zoltán v. mérnök, Gulácsi János gépészmérnök, Gerzanics József sz. gépészmérnök és Démusz Endre tanfolyamparancsnok voltak.

Életmentés kútból. Vida Pali bátyánknak, országos szövetségi előadónak fehérvármegyei szűkebb pátriájában az a szokása, hogyha valamely faluban, — rendesen váratlanul — tűzrendészeti szemlélet tart, mielőtt a szertárt megtekintené, útközben a közutakat és egyes magánházaknál levő vízkészletet is ellenőrzés alá veszi. Így történt ez a minap Lovasberény községben is, ahová felülvizsgálatra kiutazott.

Midőn a vasúti állomásról bebállagott a községbe, a falu előtt levő nagy térségen fekvő közutakat tekintette meg. Az első szempillantásra észrevette, hogy a 3—4 méter mélységű kút tükreben egy 5 év körüli fiúcska fuldoklik, s már

már a víz alá merül. Pali bátyánk nem vesztette el lélekjelenlétét, s a teljesen kihalt térségen fennhangon kiáltott létráért, maga pedig a gémeskút végét a kútba eresztette és úgy kísérte meg a fiú megmentését. Amde a fuldokló gyerek már kapaszkodni sem tudott, de az összesereglett környékeliek által hozott létrát azonnal a kútba eresztették és pillanatok alatt a már elalélt fiút felszínre hozták. Pali bátyánk első segélyben részesítve a fiút, csakhamar életre hozta és átadta az időközben előkerült kétségbeesett édesanyjának, aki örömkönyvek között köszönte meg fia megmentését. Adja Isten, hogy örökifjú Pali bátyánk még sokáig szolgálja a tűzoltás és mentés ügyét.

Járási tűzoltóverseny Sárrétudvari községben. Június hó 11-én a kora reggeli órákban a sárréti járás minden községéből összejöttek a tűzoltók Sárrétudvari községbe, hogy nemes versengésben mérjék össze ügyességüket, illetve szaktudásukat. Nyolc órakor érkezett meg Bojtor István vm. tűzrendészeti felügyelő, a vidéki tiszték élén. Megrendezés után a versenybírószám megalakítására hívta össze a vm. tűzrendészeti felügyelő a csapatok vezetőit. A versenybírószám elnöke Bojtor István, tagjai Halász László, Török Imre, Kéry Imre Berettyóújfalu, Arany Sándor Derecske, Letanovszky János Debrecen tisztjei voltak.

A versenybírószám megalakítása után vármegyei felügyelő csapatszemlélet tartott, majd a ref. templomba istentiszteletre vonultak a csapatok, istentisztelet után pedig a sportpályára vonultak zenekari kísérettel, hol a sorrend megállapítása után a verseny kezdetét vette. A versenyt nagyszámú közönség nézte végig. A csapatok pedig szép szaktudásról tettek tanubizonyosságot.

Kocsifecskendő ötös gyorszerelésből I. Sárrétudvari, II. Biharnagybajom, III. Sáp.

Mozdonyfecskendő ötös gyorszerelésből I. Biharnagybajom, II. Sárrétudvari, III. Bihartorda község tűzoltósága lett.

Taktikai feladatot legtöbb vezénylő helyesen oldotta meg. Izgalmas volt a verseny végén bemutatott oltási és mentési munkákat, melyet a biharnagybajomi és sárrétudvari tűzoltóságok együttesen pillanatok alatt végeztek el. A közönség lelkesen megtapsolta a csapatokat. Verseny után a csapatok közebéden vettek részt.

Továbbképző tűzoltótanfolyamot tartottak Körmen és a körmendi járáshoz tartozó községek részére május 8-ától 20-áig Körmenden. A tanfolyamra 49 községből 65 jelentkezőt vettek fel. A tanfolyam előadói: Tulok Lajos dr. főszolgabíró, Kiss Emil dr. vármegyei tűzrendészeti felügyelő, Bartos Győző szombathelyi tűzoltótiszt, Hunyady Nándor szombathelyi tűzoltóparancsnok, Frühwald István dr. szentgotthárdi járásorvos, Polgár Ignác dr. körmendi községi orvos, Széll Elemér tűzrendészeti felügyelő, Thiringer János és vitéz Orbán István körmendi tűzoltóparancsnok.

Vidéki tűzoltótiszték figyelmébe. Engedélyt kapunk arra, hogy a fővárosba érkező — magukat arcképes tűzoltóigazolvánnyal igazolni tudó — tűzoltótiszték a „Székesfővárosi tisztiszálló“ szobáit igénybe vehessék (VIII., Mária-utca 56). Egyágyas szoba ára nyári hónapokban 2:40 P, kétágyas 4 P; egyágyas szoba ára téli hónapokban 2:60 P, kétágyas 4:60 P.

Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr.

Pest-Pilis-Solt-Kiskún várm. tűzrendészeti felügyelője

A MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG KIADVÁNYAI**SZAKKÖNYVEK:**

- A „Tűzrendészet“ I., II. (I/II.), III., VI., VII. . . . . 8:50 P
(Ezen füzetek egyenként is kaphatók).
- I. Erdély Ernő: A tűzoltóságok szervezése, felszerelése, szolgálata, ügykezelése . . . . . 1— P
- II. Vitéz Roncsik Jenő dr.:
Megelőző tűzrendészet, I. rész . . . . . 2— P
Megelőző tűzrendészet, II. Alkalmazott rész . . . . . 2— P
- III. Erdély Ernő: A tűzoltás szabályai . . . . . 2— P
- VI. Erdély Ernő: Vízszerezés . . . . . 1— P
- VII. Köhler: A fecskendő és tartozékai és Erdély: A tűzoltószerek kipróbálása, gondozása és működési zavarai . . . . . 1— P
- Papp Ferenc: Tűzrendészeti Közigazgatás Kézikönyve, füzve 20 P, kötve . . . . . 22— P
- Papp Ferenc: Külföldi tűzoltóságokról . . . . . 1:60 P
- Teasdale Ottó: A tűz és robbanás veszélye . . . . . 10— P

SZABÁLYZATOK:

- Tűzoltógyakorlati szabályzat . . . . . 2— P
- A tűzoltógyakorlati szabályzat kivonata . . . . . —30 P
- Szolgálati szabályzat . . . . . 1:20 P
- Tűzoltóverseny gyakorlati szabályzata . . . . . —50 P
- Egyenruházati és rangjelzési szabályzat, színes ábrákkal . . . . . 4— P
- Éremszabályzat . . . . . —60 P

BELÜGYMINISZTERI RENDELETEK:

- 230.000/1925. B. M. sz. Tűzrendészeti kormányrendelet . . . . . —40 P
- 254.300/1928. B. M. sz. kormányrendelet a tűzoltótanfolyamokról . . . . . —40 P

Fenti kiadványok tanfolyamok részére a tanfolyam-parancsnokság útján 50%-os kedvezménytel rendelhetőek meg.

EGYÉB SZAKKÖNYVEK:

- Erdély Ernő: Tűzesetek nyomozása . . . . . 1:50 P
- Petróczy István ny. repülőezredes: Veszélyben minden magyar város . . . . . 1:50 P
- Rchák Tamás: Motoros fecskendők és szerek, kötve . . . . . 8— P
- Tíz példány rendelése esetén 6— P, füzve . . . . . 5:50 P

SZINMŰ:

- Techlár Ernő: Credo . . . . . 2— P

KÖNYV:

- Ortutay József: Néhai József főherceg élete . . . . . 3— P

NYOMTATVÁNYOK:

- Alapszabály önkéntes tűzoltótestületek részére (darabonként) . . . . . —40 P
- Diszokmányürlap . . . . . 2— P
(Egyszerűbb 1— P.)
- Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez (darabonként) . . . . . —02 P
- Tűzoltóigazolványtok vászonburkolatban (darabonként) . . . . . —40 P
- Bőrburkolatban (darabonként) . . . . . —80 P

SZOLGÁLATI ÉRMEK:

- V. éves 2—, X. éves 3—, XV. éves 6—, XX. éves 7—, XXV. éves 11—, XXX. éves 12—, XXXV. éves 15—, XL. éves 16— P.
- Éremszalag —70 P, igazolványlap —30 P.

- Királyi díszérem kicsinyített mása . . . . . 1— P

Az érmek ára és a netáni tagdíjhátralék, a szabályszerű névkimutatással a 23.297. számú postacsekk útján előre küldendő be.

Elnökségi ülés határozata alapján utánvétellel semmit sem küldhetünk, a megrendelés alkalmával a beküldendő pénzüsszegeket szíveskedjék csekkszámaink szerint elosztva, a következő számokra előre befizetni: Országos Szövetségi tagdíjak, szolgálati érmek, szakkönyvek, nyomtatványok és minden egyéb befizetés 23.297, Segélyző-pénztári tagsági díjak 57.453, Tűzrendészeti Közlöny előfizetése és hirdetések 57.454. A csekklap hátlapján az összeg rendeltetése feltüntetendő.

Világhírű **KERÉKPÁROK** | **ÉKSZEREK**
VARROGÉPEK | **ZSEB- ÉS FALIÓRÁK**
ALKATRÉSZEK | **ALPACCA EVŐESZKÖZÖK**
Diadal Áruház | **Svájci Óraház**
BUDAPEST VII, THÖKÖLY-ÚT 26. SZ. TEL. 404-38
Mekkönnyített fizetési feltételek mellett részletre is
SAJÁT JAVÍTÓMŰHELYEK

HASZNÁLT v e s z é s c s e r é l
grammofon- **ROZGONYI ÉS RÉVAI**
LEMEZT IV, Kossuth Lajos-utca 5

A TŰZOLTÓSÁGOT
TÁMOGATJA
HA HIRDET A
TŰZRENDESZETI
KÖZLÖNY-BEN

Minden gondos parancsnokság, illetve községi előljáráóság beiratja tűzoltóit a Magyar Orsz. Tűzoltó-Szövetség **SEGÉLYZŐPÉNZTÁRÁBA**, amely tagonkénti és évi 20 pengőfillér tagdíj ellenében minden tűzoltói szolgálatban történt balesetért az illetőt (napi 2 pengő) segélyben részesíti. — Az összeg a névsor kapcsán az 57.453. sz. postacsekk útján előre fizetendő be. Előfordult eset azonban bejelentendő és a munkaképtelenség tartama aztán orvosilag, bélyegtelen iraton igazolandó. A segélyösszegezen felül más költségek nem térítetnek meg. Évközi létszámváltozás a befizetett létszámon belül díjtalanul jelenthető.

KÖHLER ISTVÁN

BUDAPEST X. KORPONAI-UTCA 21. SZÁM

FECSEKENDŐ-, SZIVATTYÚ- ÉS TŰZOLTÓFELSZERELÉSEK GYÁRA

GYÁRT: modern motoros, turbinás és dugattyús tűzoltó fecsekendőket, tűzoltószerkeket, felszereléseket és szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

MÁTRAI ANTAL ÉS TÁRSA R.T.

BUDAPEST I. FEHÉRVÁRI-ÚT 98 SZÁM.

Központi iroda és gyári telefon: 59-0-01. Alapítva: 1896.

GYÁRT: kézi- és motorfecsekendőket, mindenféle létrákat, mottolákat, vízfordító- és öntöző-lajtákat, szerkocsikat. Mindennemű tűzoltófelszerelési cikkek raktárról kaphatók

MORZSÁNYI J.BUDAPEST, IV,
Eskü-út 5. szám

Gyárt: tűzoltó- és sporttermeket, zászlókat, zászlószegeket, mindennemű jelvényeket, felirati zománctáblákat, gumbélyegzőket

Alapítva 1870

WALSER FERENCZ

Budapest VI, Lomb-utca 34-36.

Telefon: 91-3-46.

**Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára,
harang- és fémöntöde.****FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., BUDAPEST, I.**

A budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: **BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT**

Kívánt méretekben és nyomásig

LEVÉLCÍM: 113. POSTAHIVATAL, POSTAFIÓK. — TELEFON: 58-8-80.

Hazai gyártmány!**MINDEN
KAPHATÓ****A PÁRISI
NAGYÁRUHÁZ-BAN****„TOTAL“
a tűzoltókészülékek királya!**

Folyékony szénsavval működik és száraz porral olt és ezért télen nem fagy be: nyáron nem párolog el; sikeresen olt mindentéle tüzet, tehát a veszélyes folyékony anyagok, mint: benzín, sz. sz. éther, petróleum, kátrány égését, továbbá a kárbid- és a villamos-tüzeket, utóbbi is teljesen veszélytelenül. Kimerítő ismertetéssel készséggel szolgál a magyarországi lerakat:

LIGETI ÉS BIRÓ

BUDAPEST V, VÍGSZÍNHÁZ-UTCA 5. TEL. 27-7-99.

MINIMAXa legjobb magyar gyártmányú **kézi tűzoltókészülék**. Nem hasonlítható össze a különböző utánzatokkal. Felvilágosítással szolgál a **MAGYAR MINIMAX R.T. BUDAPEST** GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 23-7-31**CORVIN ÁRUHÁZ R.-T.**

BUDAPEST VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3

Tűzrendészeti Közlöny

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség hivatalos lapja

MEGJELENIK MINDEN HÓNAP 15-ÉN

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magy. Orsz. Tűzoltó-Szövetség „Tűzrendészeti Közlöny” 57.454. számú csekkzámlájára lehet beküldeni. Csekkütlap minden postahivatalban kapható

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST
IV, Bástya-utca 13

Előfizetési ára egész évre 6 pengő

A szerkesztőség címére küldött szakcikkeket, ha a közlésre alkalmasak, díjazzuk

Ajánlva a m. kir. Belügyminisztérium 127.691/1932. B. M. sz. rendeletével („Belügyi Közlöny” 1933. 6. sz. 115. old.) a vármegyék, városok és községek számára

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség irodája:
Budapest, IV, Bástya-utca 13 — Telefon 84-7-94

Tűzoltótestületek a lapot tagdíj fejében kapják

Új célok felé új utakon

A megváltozott és súlyosan megnehezült idők megváltozott és súlyosan megnehezült feladatok elé állította a magyar tűzoltóságot is.

Korábban, a háború előtt, a béke boldog éveiben, egész más volt az államszervezetünk s e szervezetben pontosan voltak körvonalazva az államot fenntartó egyes közületek feladatai, célkitűzései.

A tűzoltóegyesületek célkitűzését röviden így foglalhatnánk össze: a szülőföld védelme.

E védelem azonban akkor természetesen nem terjedt ki másra, mint a tűzre és a veszedelmek elleni védekezésre s balesetek alkalmával való első segélynyújtásra. Ez a tevékenység a tűzoltóságok munkakörét eléggé ki is merítette.

Abban az időben, amikor a haza védelmére rendelkezésre állott úgy anyagilag, mint szellemileg kitűnő hadseregünk, amelynek segítségét elemi csapások alkalmával bármikor módunkban volt igénybe vennünk, akkori célkitűzéseink és tevékenységünk tökéletesen elegendő is volt.

A világ azonban nagyot fordult azóta.

A hazug trianoni „béke” egész új, egészen lehetetlen körülmények közé vetett bennünket.

A világtörténelem e legnagyobb és legszemérméletlenebb rablása megfosztott bennünket nemcsak legértékesebb anyagi javainktól, de megcsontította hazánk védelmének úgyszólván minden lehetőségét is.

A helyzet ma az, hogy hadseregünk, ha csak a polgári társadalom segítségére nem siet, képtelen feladatának sikeres megoldására, a hon védelmére. Szükségtelen azt bizonyítanunk, ugye, hogy a hon védelme minden magyar embernek egyformán érdeke és kötelessége.

Természeteszerű, hogy e védelmet a legkönnyebben és legsikeresebben csak „szervezett” egyének tudják szolgáltatni a mestersegesen legyöngített honvédség számára. Ilyen szervezeteink között pedig a legrégebb és legmegfelelőbb szervek a tűzoltóságok, melyeket az a szellem, mely életüket évtizedeken át kialakította, kiválóan alkalmassá tett hasonló feladatok megoldására.

Azt, hogy mik ezek a feladatok, az elmondottak után talán nem is kellene részleteznem, hisz egészen magától értetődő: *a szülőföld fokozottabb védelme.*

Az eszközök pedig, amelyekkel ez újabb feladatoknak megfelelően, csak a tűzoltóság életében tűnnek fel újnak s talán egyelőre szokatlanoknak, mert eddig a tűzoltót nem szoktuk gázárcban és puskával a kezében látni.

Ehhez a gondolathoz azonban lassanként hozzá kell szoktatnunk magunkat.

A trianoni békeparancs csak a kormányt köti meg abban, hogy hadsereget szervezzen és tartson, a nemzetet azonban nem.

Ha tehát a kormány nem tarthat fenn a hon védelmére katonaságot, úgy a polgári társadalomnak, nekünk magunknak, a nemzetnek kell megtennie azt.

Ez a belátás indította a Vasvármegye Tűzoltószövetségét arra, hogy a tűzoltókiképzést jelentékenyen kibővítve, felvette abba a lövészkiképzést, továbbá a lég- és gázvédelmet, valamint a fokozottabb mentő- és egészségügyi szolgálatot.

Hogy történjék már most mindezek gyakorlati keresztülvitele? Erre vonatkozólag talán eléggé tájékozott az a gyakorlat, melyet vármegyei szövetségünk ideai közgyűlésével kapcsolatban tartottunk Szentgotthárdon, illetve Nyugat-Vasvármegyében.

A gyakorlat feltételezései: Szentgotthárdot északi irányból éjjeli légitámadás éri. A támadó gépek a várost elárasztják gázbombákkal és egyidejűleg felgyújtják annak egyik legfontosabb gyártelepét, a kaszagyárat.

A tűzoltóság feladata: 1. a támadás megelőzése, 2. a támadás elhárítása, 3. a netán sikerült támadás áldozatainak mentése, 4. a gázzal fertőzött területek gáztalanítása, 5. a felgyújtott épületek oltása.

A kivétel, illetve a gyakorlat lefolyása.

A gyakorlatban úgyszólván legfontosabb szerep jutott az elhárító szerveknek, melyeknek feladata egyrészt a veszélyeztetett területek lakosságának riasztása, a támadott terület burkolása, végül a terület felett megjelent ellenség elűzése, illetve ártalmatlanná tévése.

E végből beszerveztük a riadó- és jelzőszolgálatot a következő vonalon: Szombathely—Szentgotthárd Máv távirda- és állami telefon- és egy fényjelző-vonalat Szombathely A, B, C, D; Perint, jáki templom tornya, Ják-Alsónyírvár-major, Nagykölked, Csencsi-major, Pinkaminszent, Taródfa A és B, Ivánc, Vasszentmihály, Rábakéthely, Szentgotthárd templomtorony.

A támadást sportrepülőgépek hajtották végre.

A támadás megindulását Szombathely A állomás jelezte rakétával. Az ettől átvett jelzést Szombathely B állomás a fényjelzőúton, míg Szombathely C a Máv távirón, Szombathely D pedig az állami telefon vonalán továbbított Szentgotthárdnak és a veszélyeztetett területeknek.

A vett jelzés után a veszélyeztetett területek helységei a közvilágítást leoltották, a házak ablakait elfüggönyözték.

A végső állomás, Szentgotthárd a telefonriasztást 13, a táviratiasztást 7 perc alatt, míg a fényriasztást 148 másodperc alatt vette.

A vett riasztás után az összes riasztott helységek lakosait a tűzoltókészültség figyelmeztette a szükséges óvintézkedésekre.

Például: Szentgotthárdon riasztóórség futott át a városkán s figyelmeztette a lakoságot, hogy ajtóikat és ablakaikat lehető legmentesen zárják el s vonuljanak a már előre elkészített gázbiztos helyekre, illetve vonuljanak ki a gáz ellen teljes biztonságot nyújtó környező dombokra, illetve erdőkbe.

Utána rögtön működésbe léptek az egészségügyi csapatok, melyek a segélyhelyeket készítették elő. A csapatok felszerelése kisebb-nagyobb sátrak, egy-egy mentőszék-reny szabványosan felszerelve, hordágyak, gázalarc, acetilén vagy kézi villanylámpások.

A második jelzés a támadó fél megérkezését adta tudtul.

A templom tornyából felröppenő vörös rakéták megjelenésére felharsant a villanyerővel működő riasztósziréna, melynek megszólalása után készülségi helyeikre rohantak a tűzoltószerek, 6—7 fecskendő, köztük egy nagy- és egy kismotor a szükséges személyzettel és egyéb szerekkel.

Egyidejűleg működésbe léptek az elhárító szervek és pedig két üteg tűzérség és 8—10 gépfegyver.

(Zárójelben megnyugtatom az elképedő bajtársakat, hogy az ágyúkat kitünően helyettesítették a szentgotthárdi nagygyűlésre összeszerelt tűzoltóságok zenekarainak nagy-

dobjai, a géppuskákat pedig ugyancsak a csatlódásig híven adták vissza a szentgotthárdi bognárok kezemunkáját dicsérő kiváló hangú kereplők. A sötétben persze ez a kis család nem sült ki s így a hatás a nézők előtt teljes volt.)

Az elhárító munkáját buzgóan támogatták a fényvetők, melyeknek kinyújtott fénykarijai kutatva tapogatták végig a sötét égboltot, míg el nem kapták és meg nem világították a légi támadókat.

Az üldözött gépmadarak igyekeztek veszélyes feladatukat sietősen megoldani.

Sűrűen hullatták fehér rakétaikat és ökölnyi, mézporral töltött kis papírzacskóikat, melyek a gázt, majd meg vörös rakétaikat és piros port tartalmazó zacskóikat, melyek gyújtó és robbantó bombákat jelképeztek.

A bombák becsapódását szemlélhetőség okából részint füstbombákkal, részint puffancsokkal utánoztuk. Természetes, hogy ezeket a már előzőleg gondosan kiválasztott helyeken helyeztük el.

Ez alatt — magától értetődik — a légi támadásnak tömördek áldozata lett, kiket hirtelenében összefoltozva-kötözve hordtak a tűzoltó-mentőrajok a hordágyakon a segélyhelyekre.

A külső hatásában jól szemléltetett gyakorlat a kaszagyár felgyulladására és oltására fejezte be.

A gyártelepen elhelyezett füstbombák az egész épületcsoportot óriási füstfelhőbe burkolták. A gomolygó füstfelhőket erős vörös fényű reflektorok világították meg. A hatás annyira erős volt, hogy a közönségből hamarosan kiváltotta a riadt kiáltást: „Tűz van! Tűz van!”

Ebben a pillanatban újból felharsant a kísérteties hangú sziréna üvöltése, a harangok vészkongása, a tűzoltókürtök harsogása.

A készülségben álló összes fecskendő robbogva érkeznek a helyszínre. Vezényszavak pattognak, pillanatok alatt tömlők kígyóznak, létrák emelkednek a magasba, lobogó fáklyák világítják be a vészteret s az első jelzéstől számított három percen belül a vízsugarak özöne lepi el a veszélyeztetett területet, illetve épületeket.

A jelképes tűz eloltása és a támadók elűzése után a gyakorlat megbeszéléssel végződött be, melynek tárgyát a gyakorlat tanulságának leszűrése képezte.

Erre az időre megkaptuk a támadást végrehajtott tűzoltóbajtársak jelentését észleleteikről, mely szerint a veszélyeztetett területek lesötétítése sikerült, bár az erős holdfény miatt nem járt a célzott sikerrel, mert a falvak és városok a holdfényben nagyon jól látszottak. Kitűnő támpontot nyújtottak nekik a tájékozódásra a vasuti sínek és a Rábafolyó. Az utat az előírt idő alatt (28 p) tették meg. Ellenben jónak találták az elhárító intézkedéseket.

Jelentésükből megállapította az értekezlet, hogy a védekezés általában jó volt, csak gondoskodni kellett volna, hogy a fényjelzéshez hasonlóan védekező órségeket is kellett volna berendezni azzal a feladattal, hogy vizes szalma és más ilyféle, nagy füstöt fejlesztő rejtett lángú tüzeléssel füstbe kellett volna borítani a veszélyeztetett terület falvait és városait, hogy a siker teljes legyen.

Az értekezlet ideje alatt a mentésben részt vett csapatok a gázos területeket vízsugárral felmosták gáztalanítás végett.

A gyakorlat és az azt követő magasszínvonalú előadások ötnegyed órát vettek igénybe.

Az idegfeszítő és végtelenül érdekes gyakorlat iránt óriási érdeklődés nyilvánult meg. Ott voltak a hazai tűzoltó szakkörök kiküldöttein kívül a katonai és polgári hatóságok vezetői, nevezetesen a szombathelyi vegyesdandár parancsnoka, vitéz Suhay altábornagy nagyszámú katonai tiszti kísérettel, úgyhogy a vonathoz pótkocsikat kellett csatolni, a m. kir. légügyi hivatal kiküldöttei, ott volt Vas vármegye főispánja és alispánja, valamint a szentgotthárdi járás főszolgabírája, Szentgotthárd képviselőtestülete és előljárósága. A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség kiküldöttei.

Kedves vendégek gyanánt üdvözlöttük a sanktpölteni, wieni és wienerneustadti, a burgenlandi és a pozsonyi tűzoltóságok kiküldötteit, kik mindannyian a másnapi ünnepségekben is résztvettek s a látottak és tapasztaltak felől a legmelegebb elismerés hangján nyilatkoztak.

Különös elismerést érdemel a Vasvármegyei Tűzoltószövetség, mely a gyakorlatot kezdeményezte és dr. Varga Gábor, a szentgotthárdi önkéntes tűzoltótestület elnöke, valamint dr. Frühwald István szentgotthárdi tűzoltóparancsnok, aki az egész gyakorlatot példás módon előkészítette és a legnagyobb körültekintéssel mintaszerű módon végrehajtotta.

Úgy gondolom, a vasi tűzoltóságnak ez a gyakorlata megmutatja az új utakat az új célok felé.

Benda László.

Mily hatóság jár el tűzrendészeti ügyekben az államvasutak területén?

Ezt a régóta vajudó kérdést végre közmegelegedésre megoldotta a m. kir. belügyminiszter elvi jelentőségű határozatában. Közérdek az, hogy ezt az egész kérdést bajtársainkkal ismertessük.

A Magyar Királyi Államvasutak debreceni osztálymérnöksége az 1929. évben a debrecen—nyiregyházi vonal mellett motorhajtányszínre kért építési engedélyt, amelyet Debrecen sz. kir. város polgármestere meg is adott, azonban felhívta az osztálymérnökséget, hogy az építkezés megtörténte után Debrecen város belügyminiszterileg jóváhagyott tűzrendészeti szabályrendelete 6. §-a alapján a hajtányszínre a használati engedélyt kérje meg. Az osztálymérnökség 1458/1930. sz. a. a használati engedélyt meg is kérte.

A kérelem folytán Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága, mint elsőfokú tűzrendészeti hatóság, a motorhajtányszínre a használati engedélyt bizonyos kikötések pontos betartása mellett megadta, a kikötések teljesítésére az osztálymérnökséget, az ellenőrzésre pedig a tűzoltóparancsnokságot hívta fel. E határozat ellen fellebbezést senki sem adott be, így tehát az jogerőre emelkedett.

A tűzoltóparancsnokság az elsőfokú közigazgatási hatóság felhívása folytán szemlét tartott és megállapította, hogy a használati engedély feltételeinek az osztálymérnökség nem tett mindenben eleget. Az elsőfokú tűzrendészeti hatóság a MÁV-osztálymérnökséget újabb határozatában a használati engedély kikötésének nyolc napon belül való teljesítésére hívta fel, egyben kimondotta, hogy a kikötések nem teljesítése esetén a használati engedélyt visszavonja és a kihágási eljárást is folyamatba fogja tétetni abból az elvből kiindulva, hogy a MÁV területén létesített tűzvesélyes berendezések nemcsak a vasúti üzemekre lehetnek hátrányosak, hanem a város lakosait, a város lakosainak vagyónát is veszélyeztetik.

A MÁV debreceni üzletvezetősége ez ellen a határozat ellen élt fellebbezéssel, a fellebbezésben azt mondván, hogy felfogásuk szerint a határozat nyilvánvalóan téves jogi

alapon hozatott, mert figyelmen kívül hagyott az 1922. évi XII. t. c. 4. §-ában foglalt az a rendelkezés, hogy képesített iparüzést az állam, illetve annak üzeme, az államvasutak, mindenkor változás nélkül folytathatnak és az államvasutak iparüzemei a közigazgatási hatóságok közvetlen felügyelete, illetve ellenőrzése nélkül folytatják munkájukat.

Debrecen sz. kir. város polgármestere 26.573/1931. sz. véghatározatában az első fokon hozott határozatot a fellebbezés visszautasításával, megokolásánál fogva helyben hagyta, hozzáfűzván még azt, hogy a hivatkozott ipartörvény rendelkezése nem jelenti azt, hogy az állam iparüzemei a helyi tűzrendészeti hatóság ellenőrzése és rendelkezése alól ki lennének vonva, de helyben hagyta a tűzrendészeti hatóság véghatározatát annál is inkább, mivel az üzem használatbavételét engedélyező határozat ellen annak idején fellebbezés be nem adatott s így az jogerőssé vált, tehát ellene fellebbezésnek nem is lenne helye.

A MÁV debreceni üzletvezetősége e másodfokú véghatározat ellen felülvizsgálati kérelemmel élt s e felülvizsgálati kérelemben többek között azt mondja, hogy a használatbavételre vonatkozó elsőfokú véghatározatot annak idején, mint nyilvánvalóan jogszabályt sértőt, nem tekintette magára nézve kötelező erejűnek s így a közigazgatási hatóság másodfokban hozott határozatát úgy tekintette, mintha a reá rótt kötelezettséget, mint véghatározati rendelkezést, a hatóság elsőfokban hozta volna tudomására.

Hivatkozik a MÁV az 1851 november hó 16-án kibocsátott és az 1908. évi XIII. t. c., illetőleg az 1907 december hó 31-én 6125. számú M. E. rendelettel módosított szövegű és hatályban tartott vasútüzleti rendtartás 73. §-ára, mely szerint a MÁV feletti felügyeletet és ellenőrzés jogát a kereskedelemügyi m. kir. miniszter, illetve a vasúti és hajózási főfelügyelőség (azóta már megszűnt) gyakorolja.

A felülvizsgálati kérelem a polgármesteri másodfokú véghatározattal elvi okokból helyezkedik szembe, mert szükségesnek és a vas-

út érdekében valónak tartja annak legmagasabb fokú eldöntését, hogy Debrecen város közigazgatási hatóságának, mint tűzrendészeti hatóságnak a hatásköre a vasút területére nem terjed ki, azt állítván, hogyha kiterjedne, úgy a vasutat tűzrendészeti szempontból teljesen kiszolgáltatná a közigazgatási hatóságoknak és azok szerveinek, ami a vasút üzemében tarthatatlan állapotokat szülne.

A felülvizsgálati kérelem a m. kir. belügyminiszterhez, mint legfelsőbb tűzrendészeti hatósághoz került, aki azt 157.767/1933. IX. a. szám alatt elutasította azzal az indokolással, hogy az 1929. évi XXX. t.c. 50. §-a értelmében másodfokú véghatározatot a miniszter

csak abban az esetben változtathat meg, ha az alsófokú hatóságok hatáskörüket túllépték, vagy ha határozataik és eljárásuk törvényt vagy törvényes jogszabályt sért, miután ebben az ügyben az említett okok egyikét sem állapíthatta meg, ezért a felülvizsgálati kérelmet el kellett utasítani.

A m. kir. belügyminisztérium elvi jelentőségű határozata tehát azt jelenti, hogy Debrecen sz. kir. város elsőfokú tűzrendészeti hatósága jogosan és törvényesen járt el, amikor a MAV-területen épült motorhajtányszínre vonatkozólag a város lakosainak tűzbiztonsága érdekében kikötéseket tett és a szín használatát ezeknek a kikötéseknek teljesítésétől tette függővé. Dr. R. J.

Géperejű járóművek a tűzvédelem szolgálatában

Várszeghy János dr., miniszteri s. titkár

A tűzbiztonsági szolgálat ellátására rendelt szervek mindenkor nagy figyelmet fordítottak arra, hogy a technika újabb alkotásainak előnyeit a tűz elleni védekezésben minél hathatósabban alkalmazzassák. Egészen természetes tehát, hogy a közúti közlekedésben felmérhetetlen jelentőséggel bíró géperejű járóművek megjelenésével a motoros erőre berendezett tűzoltókocsik is rövidesen használatba kerültek, s bennük a tűz elleni védekezés munkásai hathatós támogatásra találtak. Ennek, a gyakran emberfeletti munkának a megkönnyítésénél a motorikus berendezések két irányban tesznek igen hasznos szolgálatokat. A géperőre berendezett járóművek ugyanis a különféle szerelvények gyors továbbítását teszik lehetővé, míg az egyes oltásnál használatos berendezések motorikus működtetése az oltási munkáknál nyújtanak hathatós segítséget. Ebben a kis ismertetésünkben a tűzvédelem szolgálatában álló motorikus járóműveket fogjuk bemutatni.

A tűz elleni védekezésnek a tűzoltóautomobilok a legfontosabb eszközei. Állományuk fejlődését a M. kir. Központi Statisztikai Hivatal nyilvántartása alapján csak az 1926. év óta kísérhetjük figyelemmel s az idevonatkozó adatok az év végén forgalomban volt tűzoltóautomobilok létszámát mutatják.

A tűzoltó gépkocsik állománya 1926—1932. években

	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932
Budapest	18	19	34	37	39	44	44
Vidék	20	30	44	47	53	56	60
Magyarország	38	49	78	84	92	100	104

Fenti adatokból láthatjuk, hogy az ország tűzoltóautomobilállománya rövid hét esztendő leforgása alatt csaknem háromszorosára nőtt. Ez a körülmény egyben igazolja ismertetésünk elején tett azt a megállapításunkat is, mely szerint azok, akik az ország tűzbiztonságáról gondoskodnak, minden lehető eszközt igénybe vesznek arra, hogy ezt a szép, de nehéz feladatukat a modern technika vívmányainak szolgálatukba állításával minél jobban megoldhassák. A gépkocsik létszámának szaporodásánál figyelembe kell még vennünk azt is, hogy ezeknek a külön-

leges gépjárműveknek a beszerzése meglehetősen nagy anyagi áldozattal jár. Éppen ezért csak a legnagyobb elismerés hangján emlékeztetünk meg azokról a tényezőkről, melyek felismerve a tökéletes tűzbiztonsági berendezések fontosságát, a nehéz gazdasági viszonyok ellenére is igyekeztek egyik leg hatalmasabb elemmel, a tüzzel szemben a lakosság élet- és vagyónbiztonságát a lehető leghatályosabb védelemben részesíteni.

Az ország területrészeit tekintve, egészen természetes, hogy géperejű tűzoltókocsikkal a főváros van a legjobban felszerelve. Adatainkból azonban azt is megállapíthatjuk, hogy maradisággal az országnak többi városait és községeit sem vádolhatjuk. Ez utóbbiak a motoros tűzoltókocsik beszerzésénél ugyanis oly erős iramot követtek, hogy hét év alatt az állományukat éppen háromszorosára sikerült növelniök.

A tűzoltóautomobilokon kívül a tűzbiztonságot szolgáló járóművek közé sorolhatjuk még a tulajdonképeni köztisztasági célokra rendelt automobilonkat is. Ezeknek jórésze — mint tudjuk — a közutak portalanítására, locsolására szolgál. Kézenfekvő tehát, hogy szükség esetén ezeket az automobilonkat vízszállítás céljaira is fel lehet használni. Az ilyfajta járóműveknek természetesen inkább a vízvezeték nélküli helyeken van jelentősége. A locsoláson kívül kizárólag egyéb köztisztasági rendeltetésű (seprőgép stb.) kocsikat adatainkból nincs módunkban kiemelni. Összeállításunk tehát az illető évek végén forgalomban volt összes köztisztasági automobilonkat létszámát szemlélteti.

Köztisztasági gépkocsik állománya 1926—1932. években

	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932
Budapest	24	25	26	26	37	42	43
Vidék	22	28	52	59	59	59	57
Magyarország	46	53	78	85	96	101	100

Adataink mind Budapestnek, mind pedig az ország egyéb városainak és községeinek fejlődési viszonyait szintén kedvező színben tüntetik fel. Mindössze azt a körülményt tekinthetjük sajnálatosnak, hogy a „vidék” megnevezés alatt egybefoglalt városok és községek köztisztasági gépkocsijainak

állománya a legutolsó évben két darabbal csökkent.

Befejezésül érdemesnek tartjuk még a bemutatásra, hogy az egyes városoknak és községeknek az 1932. év végén hány darab tűzoltó- és köztisztasági gépkocsi állott a rendelkezésére. Az erre vonatkozólag készített kimutatásunkban a törvényhatósági joggal felruházott és a megyei városokat, valamint a községeket külön-külön csoportosítottuk, s a kimutatásban itt is az év végén tényleg forgalomban állott gépkocsik szerepelnek.

Ismeretésünkben némi képet szándékozunk adni az ország tűzbiztonsági berendezésének egyik igen fontos részéről, a motoros járóművekről. Abban az esetben, ha beszámolónk az olvasók érdeklődésével találkozik, a jövőben is módját fogjuk ejteni annak, hogy az idevonatkozó adatokat feldolgozva, a tűzoltásnál használt géperejű járóművek állományáról tájékoztatással szolgáljunk.

Magyarország tűzoltó és köztisztasági automobiljai 1932. év dec. 31-én

Törvényhatósági jogú városok.	Tűzoltó gépkocsik	Köztiszt. gépkocsik
Baja	1	—
Budapest székesfőv.	44	43
Debrecen	2	3
Győr	3	1
Hódmezővásárhely	1	1
Kecskemét	1	1
Miskolc	1	1
Pécs	1	5
Sopron	2	1
Szeged	5	3
Székesfehérvár	1	2
Törv.-hat. jogú városok összesen	62	61
<i>Magyarországi jogú városok.</i>		
Balassagyarmat	1	—
Békéscsaba	3	—
Budafok	1	—
Cegléd	1	—
Csongrád	1	—
Eger	1	—
Észtergom	—	1
Gyöngyös	1	—
Gyula	—	1

	Tűzoltó gépkocsik	Köztiszt. gépkocsik
Hajduszoboszló	—	1
Jászberény	1	—
Kaposvár	—	2
Kiskunfélegyháza	1	—
Kispest	—	1
Komárom	1	—
Kőszeg	1	1
Magyaróvár	1	—
Makó	—	1
Nagykanizsa	1	1
Pápa	2	—
Pestszenterzsébet	1	4
Rákospalota	1	1
Sátoraljaújhely	1	1
Szekszárd	—	1
Szentes	1	—
Szolnok	1	—
Szombathely	1	4
Újpest	2	4
Vác	—	1
Zalaegerszeg	1	—
Megyei városok összesen	26	25

Községek.

Alsógalla	—	1
Balatonfüred	—	1
Barcs	—	1
Békés	1	—
Bonyhád	1	—
Celldömök	1	—
Csepel	—	1
Csorna	1	1
Dombóvár	—	1
Eszterháza	1	—
Izsák	1	—
Keszthely	—	1
Körmend	1	—
Marcali	1	—
Mezőhegyes	1	—
Orosháza	1	—
Sárbogárd	1	—
Sárvár	1	1
Siklós	—	1
Siófok	—	1
Soroksár	2	—
Szarvas	1	—
Szerencs	—	1
Tata	—	3
Tiszafüred	1	—
Községek összesen	16	14
Magyarország mindössze	104	100

Felhívás az összes tagtestületekhez!

Siremléket Breuer Szilárdnak!

A mérhetetlen fájdalom, mely boldogemlékü volt vezérünknek, nemes Breuer Szilárdnak az örökkévalóságba történt elköltözése folyamánként minden magyar tűzoltószívet eltöltött, szűnőben van és tisztult lélekkel tekintünk vissza a magyar tűzoltóintézmény fejlődésében korszakot jelentő arra a tevékenységre, mely nemes Breuer Szilárd hervadhatatlan érdemeit örökíti meg s feledhetetlenné teszi mindazok előtt, akik hozzá közel álltak.

Bár emléke él mindnyájunk szívében és élni fog mindenkoron, amíg magyar tűzoltók öröködnék a polgárság tűzbiztonsága fölött, bajtársi szívünk sugallatát követve, kötelességünk e nemes férfi emléket látható módon is megörökíteni.

Ez a nemes érzés készítette az Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségét arra az elhatározásra, amellyel kimondta, hogy egy megfelelő siremléknek közadakozásból történendő felállítása érdekében az Országos Szövetség kebelében egyesült testületekhez gyűjtési kérelemmel fordul.

A határozat végrehajtásaként immár felkérjük a Tagtestületeket, szíveskedjenek kebelükben szóbanlevő nemes célra gyűjtést indítani és a befolyó összegeket a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 23.297. sz. postatakarékpénztári csekk számlájára befizetni akként, hogy a siremlék minél hamarabb felállítható legyen.

Hirdesse az emelendő siremlék a magyar tűzoltóintézmény üzenetlen, harcosainak soha el nem múltó halálját és bensőséges kegyeletét.

Budapest, 1932 április hó 15-én.

AZ ELNÖKSÉG.

Beérkezett adományok:

Augusztusi számunkból áthozat	P 1702-58
Önk. Tűzoltótestület Pilisvörösvár	P 10-—
Önkéntes Tűzoltótestület Budaörs	P 10-—
Átvitel: P 1722-58	

Áthozat: P 1722-58	
Önk. Tűzoltótestület Kunszentmárton	P 5-—
néhai Breuer Szilárd hátramaradottai	P 2000-—
Összesen: P 3727-58	

A nyomótömlőkről s azok kezeléséről

Írta: **Démusz Endre** tűzoltóparancsnok, Makó

A Tűzrendészeti Közlöny február havi számában Rehák Tamás debreceni tűzoltóparancsnok bajtársunk „Nyomótömlőgyártás, átvételére és kezelésére vonatkozó szabványok” címen igen értékes cikket közölt.

A közlemény tisztán németországi viszonyokkal ismerteti meg bennünket s oly tűzrendészeti vonatkozású témát tárgyal, amely nálunk még nincsen részletesen kiépítve. Éppen ez okból nem lesz céltalan — úgy gondolom —, ha azokat a minden szabályozást nélkülöző s csupán gyakorlat útján kifejlődött szabályokat, illetve szokásokat, amelyek nálunk a nyomótömlő átvételére, de főleg a kezelésére vonatkoznak, összeszedem s közre adom.

Nálunk a nyomótömlők csoportosítása kettes: nyers és gumirozott tömlők, mindkét csoport egységes, motoros és különleges célú tömlők csoportjára osztható.

A tűzoltóságok szempontjából három csoportba foglalhatjuk azokat az irányelveket, amelyeket a tömlőkkel kapcsolatosan figyelembe kell venni: I. gyártására, II. átvételére, III. kezelésére vonatkozó irányelvek.

I. A nyomótömlő gyártása.

Tűzrendészeti szakkönyvünk erre vonatkozólag így tanít: „a legjobb minőségű kendertömlő hosszszálú kenderből, minél finomabb sodratban és sűrű veretben készül.” De oly alaposan, mint ahogyan azt a fent nevezett „szabvány” előírja, a mi tűzrendészetünk nem intézkedik; noha a közlemény olvasásakor minden tűzoltó szakember gondolatvilágában felvetődött ily szabvány szükségességének és helyességének gondolata.

II. A nyomótömlő átvétele.

Amíg a nyomótömlő gyártására vonatkozó adataink igen hiányosak, rendszertelenek, addig a tömlők átvételét szakkönyveink már részletesebben tárgyalják.

A tömlő átvételének három fázisa van: anyagvizsgálat, nyomáspróba, dagadóképeség megvizsgálása.

1. Anyagvizsgálat: a mintának küldött, avagy már megrendelés útján leszállított tömlő keresztfonatából a felső szálát hosszan kihúzzuk, szétbontjuk. Minél hosszabbak és fehérebbek a szálak, annál jobb a tömlő.

2. Nyomáspróba nélkül tömlőt nem szabad átvenni.

3. Dagadóképeség egyike a legjobb tömlőminősítési módoknak. A nehezen dagadó tömlő tetemes vízkár okozással rontja le praktikusságát. Minél hamarabb megszűnik a víz átszivárgása, annál jobb a tömlő.

A tömlő átvételénél ez legyen jelszavunk: „ajánlatosabb inkább kevesebb, de jobb tömlőt venni”.

III. A nyomótömlő kezelése.

1. A tömlő elhelyezése a szereken, a szertárban.

A nyomótömlőknek a szereken való elhelyezése nagyon különböző s úgyszólván helységenként, tűzoltóságonként változik. Szokás a tömlőt elhelyezni: orsón, tömlőtartókosarakban, ládában (pl. szerkocsin), a fecskendő medencéjében stb. Az elhelyezési módok közül nem nehéz kiválasztani a legelőnyösebbet: a tömlőorsóra való tekerescelést.

A tömlőorsó praktikus, mert rajta a tömlők összecsavartan, készen vannak, a tömlők nincsenek annyira megtörve, mint más elhelyezési módoknál, könnyebben átforgathatók. Szellőzés csak részben van biztosítva.

A tömlőtartókosarak ideje is régen elmúlt már. A kosarak kinyitása nehézkes, sok időt vesz igénybe s ezenkívül a tömlőtartókosár minden bordája mély barázdát vág a tömlőtekercsbe, ami természetesen káros. Ezért célszerűbb a kocsi- vagy mozdonyfecskendőszerkeknél a meglévő tömlőkosarakat hajtókarokkal forgatható, beépített vagy lemozdítható orsóval kicserélni. (L. I. sz. ábrát.)

A szerládába helyezett tömlő szellőzése tökéletlen.

A medencébe helyezett tömlők ki vannak téve az időjárás viszontagságainak, de ezenkívül a csavarpárok is megsérülhetnek, esetleg a fecskendő alkatrészeit is megsérthetik.

Az orsón való elhelyezést kivéve, az a hátrány is előfordulhat, hogy a tömlőkarikák elveszhetnek.

De bárhol is helyezzük el a tömlőt, gondoskodnunk kell arról, hogy megőrizzük azt a nedvességtől, fagyástól, napfénytől, szükségtelen kopástól, erősebb megtöréstől. A szerkeken is csak tökéletesen száraz tömlőt szabad elhelyeznünk.

Az orsón való elhelyezést kivéve, az a hátrány is előfordulhat, hogy a tömlőkarikák elveszhetnek.

De bárhol is helyezzük el a tömlőt, gondoskodnunk kell arról, hogy megőrizzük azt a nedvességtől, fagyástól, napfénytől, szükségtelen kopástól, erősebb megtöréstől. A szerkeken is csak tökéletesen száraz tömlőt szabad elhelyeznünk.

A tömlő elhelyezése a szertárban.

A 230.000/1925. B. M. rendelet adatszerűen felsorolja, hogy mennyi tömlőt kell beszerezni egy-egy helységnek. Mégis csak útmutatásul és mintegy a minimális mennyiség meghatározásaképpen kell az abban foglaltakat elfogadnunk.

Minden tűzoltóság főtörekvése, hogy nyomótömlő készletét a lehetőség határain belül olyannyira szaporítsa, hogy emberi számítás szerint minden tüzesetet, mely az illető helységben előfordulhat, el lehessen oltani.

Erdély Ernő szerint legalább annyi tömlőnk legyen, hogy „minden községben levő házat, kazlat a hozzá legközelebb eső vízforrástól legalább két sugárral támadni tudjunk s még ugyanannyi tömlő maradjon tartalékban”.

A tartaléktömlő a szertárban nyer elhelyezést: tömlőtartón, polcokon, ládában, szegre akasztva, orsóra szerelve, a földre helyezve. A nyomótömlők szertárban való elhelyezésénél is érvényre kell jutnia a tömlőkezelés szabályainak.

Minél szellősebb, szárazabb a tömlő helye, minél kevésbé kell a tömlőt a behelyezésnél megtörni, minél könnyebb a tömlő kezelése, annál tökéletesebbnek mondható a tömlő tartása.

A tömlőtartóállvány a legtökéletesebb tömlőtartóeszköz. (2. sz. ábra.) Szellős, száraz, hozzáférhető.

A polcra tett tömlőnek az az oldala, amelyen fekszik, nem kap levegőt s így korhadása gyorsabb. A ládába helyezett tömlő szellőzése szintén tökéletlen.

A szegrefüggesztés rozsdásodást okozhat s a tömlőél függesztve jobban kiélesedik.

Az orsóra szerelt tömlő praktikus, de szelvézése minimális.

A tömlő használata; a tömlőhid.

A tömlők használatánál nagy előrelátás szükséges. Minden oly körülményt, amely káros következményű lehet, el kell hátrítani.

Nem szabad a tömlőt a földön vonszolni, éles szögben meghajlítani, nagy megterhelésnek kitenni, rosszul elhelyezni, őrizetlenül hagyni stb.

Ez a gondosság természetesen csak akkor lesz eredményes, ha a tűzoltóságok már gyakorlatozás közben megszokják, begyakorolják a tömlő gazdaságos használatának szabályait. Ezért fontosak a tömlőfektetési gyakorlatok. Az ügyesen kigurított tömlőt nem kell hurcolászni, nem kell rángatni.

A tömlő kifektetésénél legfontosabb a törésmentesítés.

Vigyázni kell arra, hogy a tömlő ne kerüljön szívótömlő, kocsikerék, fecskendő, ajtónyílás alá. Bejáratoknál, házsarkoknál, kerítéseken stb. ne legyen hirtelen a hajlítás, hanem tömlőnyereggel, ruhafélével, deszkával, kiíveléssel kell a törést kikerülni.

A közönséget éppúgy fontos a tömlőtől távol tartani, mint minden más tűzoltószertől.

A már kifektetett tömlővonal előre vagy hátramosztását csak megfelelő létszámmal s vállraemelt csavarpárokkal lehet eszközölni. Különös elővigyázatot igényel a vízzel teli tömlők kezelése. „A létrára húzott tömlőt a csavarpároknál mindig erősítsük a létrához, hogy a víztömeg súlyát ne a tömlő, hanem a létra tartsa!” A csővezető nem tarthatja maga a tömlőt, mert hiszen rendkívül terhet jelent ez számára. Erdély Ernő szerint 1 m 52 mm átmérőjű vízhenger 21-22 gramm, 1 m tömlő nedvesen 362 gramm, együttes súly méterenkint tehát 25 kg. A csavarpárok súlya 1-9 kg.

A tömlőt kiegészítik a zsarátnokok, maró folyadékok kirághatják, rosszindulatúan elvághatják, ezért, ha csak lehet, gondoskodni kell a tömlők őrzéséről. Tömlőőrök gyanánt lehet tűzoltót, cserkészt, levényt alkalmazni.

Ha a tömlővezetékét forgalmas útvonalon vezetjük át, tömlőhidat kell alkalmaznunk. (3. sz. ábra.) Jó azonban a tömlőhid mellett is tömlőört állítani.

A tömlő hossza.

A gyárakból egydarabban leszállított nyomótömlőt a tűzoltóságok szokták szétdarabolni oly darabokra, amilyenre a szükség kívánja. Régebben a 25—30 méter volt, újabban pedig a 15—20—25 méter a szokásos tömlőhosszúság.

Rövidebb tömlők könnyen kezelhetők. Megkönnyítik a tűzoltóság mozgását. Egyetlen hátrányuk, hogy kapocspártöbbletet igényelnek.

A tömlő hosszúsága azonban jórészt attól függ, hogy tömlőorsóra vagy tekercsbe lesz-e alkalmazva. Ugyanis az orsón alkalmazott tömlő hosszúsága nincs oly hátrányos korántsem, mint a tekercsben használt ugyanolyan hosszú tömlő.

Helyes ezenkívül az a szokás is, hogy néhány darab 2, 3, 5, 10 méteres tömlőt is készítsen magának a tűzoltóság. Ennek cél-

szerősége ott tudható meg legtöbb esetben a tűz színhelyén, amikor is felmerül a szükségessége annak, hogy tömlőtoldást kér a csővezető vagy helyette. Hányszor fordul elő ily esetben, hogy 2, 3, 4, 5 méter kellene s nincsen csak 25 m-es tömlőnk készen. Mennyivel kisebb vízkárt okozunk, mennyivel gyorsabb lesz a szerelés, ha lesz a szerkocsinkon néhány darab rövidebb tömlő.

A tömlőkötés.

A tömlőt tömlőcsavarral erősítik a fecskendőhöz és egymáshoz. A tömlőcsavar az első időben különböző méretű volt, míg azután az 1902. évi 83.790. B. M. sz. rendelet a tömlőcsavarokat egyöntetűvé tette. A csavaroknak a felerősítése olyképen történik, hogy a tömlővégebe a vastagterpentinnel, avagy miniummal bekent, esetleg kóccal, vagy más puha anyaggal tömített csavarvéget beillesztik a tömlőbe és vörös-, sárga- vagy cínezett-dróttal ráerősítik úgy, hogy a tömlő folytonossága a csavarpárok közbeiktatásával újfent helyre áll. Régente 8—10 cm szélességben kellett a drótot összetekercselni, hogy a kellő szorítóereje meglegyen. Ma már tömlőkötő szerkezetekkel négyszeres szál kötés untilg elég. A szorítás hoz sem kívántatik meg az a nagy emberi erő, mert ezt is a gép végzi el tökéletesebben, praktikusabban. (4. sz. ábra.)

Tömlőjavítás.

A legnagyobb vigyázat ellenére is gyakran előfordul a tömlő megsérülése. A megsérülésnek oka rendkívül sok. A megsérült tömlő kijavítása sokszor azonnal a helyszínen eszközölendő, mert nagy nyomásvesztést okozhat. Ez a körülmény kényszerítette rá a tűzoltóságokat, hogy a tömlő esetleges kijavításáról előre gondoskodjanak. Így a tömlő bekötése előtt már régi, de még jó tömlődarabokat húznak a tömlőre. Célszerű ezenkívül az ú. n. *tömlőkötő* használata. Tömlőkötő ponyvavázonból, vagy régi tömlőből készített, két oldalán 2—2 zsineggel ellátott, 25—30 cm² területű tömlődarab, amelyet szabadon tartunk és a tömlő hibás helyére kötjük. A tömlőkötők között ez a legcélszerűbb, mert a tömlőre húzott tömlőt a megdagadt felületen húzni rendkívül nehéz, míg ennek a felkötése időt jóformán nem is igényel.

Ezeken a természetes tömlőjavítókészülékeken kívül igen nagy számmal találhatunk olyan készülékeket, amelyeket a tűzoltószergyárosok készítettek a tömlő javítása céljából.

Tömlőmosás.

Ha a tömlőre gondot kell fordítanunk a szerelésnél, tűznél, nem szabad elfeledkeznünk, nem lehet és nem szabad elhanyagolnunk használat (tűz) után sem. A használt nyomótömlőt a színhelyen összetekercselik, apacsavart magnak számítva, egyszerű összehajtással és a laktanyába szállítják. Télen a tömlőt vagy nagyon lazán kell összetekercselni, vagy csak összenyalábolni. Az így piszkossá lett tömlőt ki kell mosni. A mosást nyáron hideg vízben is lehet elvégezni, míg télen csak a meleg vízben való mosás mondható érdemlegesnek. A mosás ki kell, hogy terjedjen a tömlő külsejére és belvilágára. A külső rész mosását kefével, a belső részt víznyomással tisztít-

A szegrefüggesztés rozsdásodást okozhat s a tömlőél függesztve jobban kiélesedik.

Az orsóra szerelt tömlő praktikus, de szelőlőzése minimális.

A tömlő használata; a tömlőhid.

A tömlők használatánál nagy előrelátás szükséges. Minden oly körülményt, amely káros következményű lehet, el kell háritani.

Nem szabad a tömlőt a földön vonszolni, éles szögben meghajlítani, nagy megterhelésnek kitenni, rosszul elhelyezni, őrizetlenül hagyni stb.

Ez a gondosság természetesen csak akkor lesz eredményes, ha a tűzoltóságok már gyakorlatkozás közben megszokják, begyakorolják a tömlő gazdaságos használatának szabályait. Ezért fontosak a tömlőfektetési gyakorlatok. Az ügyesen kigurított tömlőt nem kell hurcolászni, nem kell rángatni.

A tömlő kifektetésénél legfontosabb a törésmentesítés.

Vigyázni kell arra, hogy a tömlő ne kerüljön szívótömlő, köcsikerék, fecskendő, ajtónyílás alá. Bejáratoknál, házsarkoknál, kerítések stb. ne legyen hirtelen a hajlítás, hanem tömlőnyereggel, ruhafélével, deszkával, kiíveléssel kell a törést kikerülni.

A közönséget éppúgy fontos a tömlőtől távol tartani, mint minden más tűzoltószertől.

A már kifektetett tömlővonal előre- vagy hátramozgását csak megfelelő létszámmal s vállraemelt csavarpárokkal lehet eszközölni. Különös elővigyázatot igényel a vízzel teli tömlők kezelése. „A létrára húzott tömlőt a csavarpárokna mindig erősítsük a létrához, hogy a víztömeg súlyát ne a tömlő, hanem a létra tartsa!” A csővezető nem tarthatja maga a tömlőt, mert hiszen rendkívül terhet jelent ez számára. Erdély Ernő szerint 1 m 52 mm átmérőjű vízhenger 21-22 gramm, 1 m tömlő nedvesen 362 gramm, együttes súly méterenkint tehát 2,5 kg. A csavarpárok súlya 1,9 kg.

A tömlőt kiégethetik a zsarátnokok, maró folyadékok kirághatják, rosszindulatúan elvághatják, ezért, ha csak lehet, gondoskodni kell a tömlők őrzéséről. Tömlőőrök gyanánt lehet tűzoltót, cserkészt, leventét alkalmazni.

Ha a tömlővezetékét forgalmas útvonalon vezetjük át, tömlőhidat kell alkalmaznunk. (3. sz. ábra.) Jó azonban a tömlőhid mellett is tömlőört állítani.

A tömlő hossza.

A gyárakból egydarabban leszállított nyomótömlőt a tűzoltóságok szokták szétdarabolni oly darabokra, amilyenre a szükség kívánja. Régebben a 25—30 méter volt, újabban pedig a 15—20—25 méter a szokásos tömlőhosszúság.

Rövidebb tömlők könnyen kezelhetők. Megkönnyítik a tűzoltóság mozgását. Egyetlen hátrányuk, hogy kapocspártöbbletet igényelnek.

A tömlő hosszúsága azonban jórészt attól függ, hogy tömlőorsóra vagy tekercsbe lesz-e alkalmazva. Ugyanis az orsón alkalmazott tömlő hosszúsága nincs oly hátrányos korántsem, mint a tekercsben használt ugyanolyan hosszú tömlő.

Helyes ezenkívül az a szokás is, hogy néhány darab 2, 3, 5, 10 méteres tömlőt is készítsen magának a tűzoltóság. Ennek cél-

szerősége ott tudható meg legtöbb esetben a tűz színhelyén, amikor is felmerül a szükségessége annak, hogy tömlőtoldást kér a csővezető vagy helyettese. Hányszor fordul elő ily esetben, hogy 2, 3, 4, 5 méter kellene s nincsen csak 25 m-es tömlőnk készen. Mennyivel kisebb vízkárt okozunk, mennyivel gyorsabb lesz a szerelés, ha lesz a szerkocsinkon néhány darab rövidebb tömlő.

A tömlőkötés.

A tömlőt tömlőcsavarral erősítik a fecskendőhöz és egymáshoz. A tömlőcsavar az első időben különböző méretű volt, míg azután az 1902. évi 83.790. B. M. sz. rendelet a tömlőcsavarokat egyöntetűvé tette. A csavaroknak a felerősítése olyképen történik, hogy a tömlővégebe a vastagterpentinnel, avagy miniummal bekent, esetleg kóccal, vagy más puha anyaggal tömített csavarvéget beillesztik a tömlőbe és vörös-, sárga- vagy cínezett-dróttal ráerősítik úgy, hogy a tömlő folytonossága a csavarpárok közbeiktatásával újfent helyre áll. Régente 8—10 cm szélességben kellett a drótot összetekercselni, hogy a kellő szorítóereje meglegyen. Ma már tömlőkötő szerkezetekkel négyszeres szál kötés untilg elég. A szorításához sem kívántatik meg az a nagy emberi erő, mert ezt is a gép végzi el tökéletesebben, praktikusabban. (4. sz. ábra.)

Tömlőjavítás.

A legnagyobb vigyázat ellenére is gyakran előfordul a tömlő megsérülése. A megsérülésnek oka rendkívül sok. A megsérült tömlő javítása sokszor azonnal a helyszínen eszközözendő, mert nagy nyomásvesztést okozhat. Ez a körülmény kényszerítette rá a tűzoltóságokat, hogy a tömlő esetleges kijavításáról előre gondoskodjanak. Így a tömlő bekötése előtt már régi, de még jó tömlődarabokat húznak a tömlőre. Célszerű ezenkívül az ú. n. *tömlőkötő* használata. Tömlőkötő ponyvavázonból, vagy régi tömlőből készített, két oldalán 2—2 zsineggel ellátott, 25—30 cm² területű tömlődarab, amelyet szabadon tartunk és a tömlő hibás helyére kötjük. A tömlőkötők között ez a legcélszerűbb, mert a tömlőre húzott tömlőt a megdagadt felületen húzni rendkívül nehéz, míg ennek a felkötése időt jóformán nem is igényel.

Ezek a természetes tömlőjavítóeszközöken kívül igen nagy számmal találhatunk olyan készülékeket, amelyeket a tűzoltószergyárosok készítettek a tömlő javítása céljából.

Tömlőmosás.

Ha a tömlőre gondot kell fordítanunk a szerelésnél, tűznél, nem szabad elfeledkeznünk, nem lehet és nem szabad elhanyagolnunk használat (tűz) után sem. A használt nyomótömlőt a színhelyen összetekercselik, apacsavart magnak számítva, egyszerű összehajtással és a laktanyába szállítják. Télen a tömlőt vagy nagyon lazán kell összetekercselni, vagy csak összenyalábolni. Az így piszkossá lett tömlőt ki kell mosni. A mosást nyáron hideg vízben is lehet elvégezni, míg télen csak a meleg vízben való mosás mondható érdemlegesnek. A mosás ki kell, hogy terjedjen a tömlő külsejére és belvilágára. A külső rész mosását kefével, a belső részt víznyomással tisztít-

ják. Egyes tűzoltóságoknál használják a tömlőmosógépet is.

A tömlőszárítás.

A kimosott, átkefált tömlő szárítóba kerül. Ideális szárító zárt, szellős, fűthető, közepeshőmérsékletű, napsugármentes, megfelelő nagyságú, szakszerű berendezésű. Ilyen azonban kevés van. Ezért kénytelenek vagyunk a tömlőszárítást nagy nehézségek árán végrehajtani, s ezért mennek tönkre idő előtt drága pénzen beszerzett nyomótömlőink.

Jó tömlőszárítóhely a mászóház belseje is, sőt szükség esetén a szertár is.

Főelv: jól szárítsuk ki a tömlőt s a tömlő rostjai közül az ott bomlást előidézhető anyagot eltávolítsuk.

A szárításnál a tömlő függőleges helyzetben legyen.

A tömlő nyilvántartása.

A tömlőkészletről nyilvántartást kell vezetni s abba bevezetendő minden olyan körülmény, amely a nyomótömlővel kapcsolatos. A tömlőnyilvántartó formája a debreceni tűzoltóságtól 1929-ben szerzett feljegyzésem alapján:

Sorszám	A t ö m l ő				A tömlőt	A t ö m l ő					A vizsgálat eredménye	
	neme	minősége	hosszúsága	laposra fektetett szélessége		szállító cég neve	egység-ára	anyaga	használatba vételének ideje	használatának időpontjai	elhelyezése	tavasszal
1.	egységes	20 atm. kiprobálva (készületi) (gyakorlati)	20 m.	52 mm.	Mátrai A. és Társa	270 P.	kenőder	1932. VII. 20.	1933. II. 23. Korzó mozi	I. mozdony orsóján	1933. III. 2. Egy helyen erősebb átszivárgás	—

A tömlőket az anyacsavarnál fekete, vagy piros festékkel szokás sorszámokkal ellátni. Ezenkívül néhol felírják a tömlő hosszát is az

anyacsavar mellett. Ily formán a tömlők kezelése könnyebb, áttekinthetőbb és szakszempontról is kielégítőbb.

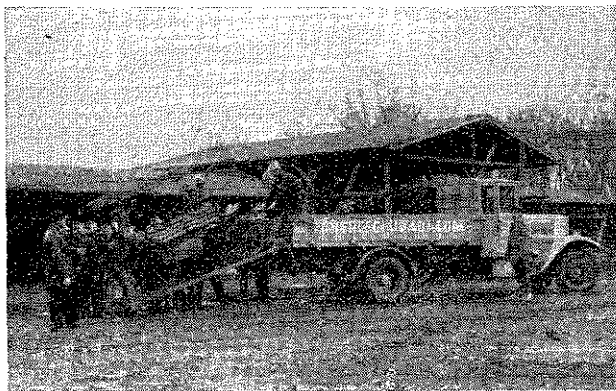
A földbirtokok tűzvédelméről és a csonka-bellyei főhercegi uradalom sátorhelypusztai tűzoltóságáról

Írta: **Schneider Rezső** főhercegi u. főintéző

Sátorhelyen három darab 100 milliméter hengerátmérőjű országos egységes fecskendőnk van, de csak egy szívó-nyomás, amit elégségesnek tartunk, mert 7 darab nyitott, 120—170 m átmérőjű kútunk van csak, azok is a major területén nagyon elszórva, csak állatok itatására, mint tartalék itatóhelyek szerepelnek. Vízvezeték lévén az egész majorban, 7 szabványos földalatti tűzcsapunk van, tűzcsaptáblákkal megjelölve, a lefektetett csőhálózat 2865 méter, 4—2" öb nagyságú. Az istállókban közönséges csapok, egy-egy cselédháznak földfeletti vízcsapja van. Tűz esetén ezekről a csapokról nagy távolságról is, a személyzet család- és nőtagjai magukkal hozott házi vödreikkel nagyon kényelmesen látják el vízzel nyomófecskendőinket. Vízfordó lajtunk 12 darab van, részben lőz, részben ökörvontatós, ezeknek víz készletük 120 hl. A két víztoronyban, átlagos toronyvízszintet számítva, 800 hl vizünk van úgy, hogy Sátorhelyen a tűz kitörése pillanában ténylegesen 920 hl víz áll a tűzoltóság rendelkezésére. 7 darab kútunkban, átlagos vízszlopot számítva, 208 hl vizünk van. Kútjaink bő vízforrásúak, tartalékunk a tavunk.

Megemlítem, hogy 1929. évi nagy magtár-égésünknel 13 egységes fecskendőnek reggel 5 órától 11-ig tudtunk akadály nélkül vizet szolgáltatni. Ilyen vízviszonyok mellett persze ideálunk volna egy kis hordozható motorfecskendő, de hát gazdák vagyunk, nincs pénz! Megnyugtatónkra Mohács városnak (8 km) van motorfecskendője, melyet akár egy személyautó is kihoz jó országutunkon, ha baj van.

Tömlőkészletünk 160 méter, ez pusztára elegendő. Mint az alábbi fényképen látható, fecskendőinkre egy készlet angol dugólétrát szereltünk (3 darab, à 2 méter), célunk, hogy — földszintes házaink lévén — a tetőkre gyorsan feljussunk, magasabb épületeinken pedig mint tetőlétrákat alkalmazhassuk. A major központjában egy esőmentes helyen állandóan készületben tartunk 3 darab 10 méteres támasztó létrát (kazallétrát), ezeknek szállításáról a kovácsok gondoskodnak. Hosszúságuk elegendő, hogy a legmagasabb házra is feljuthatunk. A gépszínünk egy részében állnak a fecskendőink, a szín oldalán vannak csáklyák és tartalék befestett bádogvedrek elhelyezve. A fecskendőre van még rácsavarva a sugárcső, az egynyílású tűzcsap-állvány és a T alakú kulcs. Minden fecskendőn van feszítővas, nagy balta, csákány, acél-lapát, természetesen a fecskendőhöz szükséges szerszám, tömítőgyűrűk is. Petróleum- és szurokfáklyát is a fecskendőn tartunk készületben. A tavunk közelében van egy kis csőszház, hogy a tóból vagy patakából, hol egy kis duzzasztógördöröt ásattunk, egy híd mindkét oldalán, vizet tudjunk szivatni, állandóan készületben tartunk vesszőkosarakat a szívókosár részére és a gőzekék lajtöltő, hordozható szivattyúja is a csőszház közelében van készületben. Az egyik víztoronynál iszapoló csapjának megfelelő méretű csövet tartunk készületben úgy, hogy a víztorony közelében előforduló tűznél a 15 méter magas víztoronyból direkte is kaphatunk vizet a fecskendőnkbe.

Felszerelésünket, embereink beosztását, amint leírtuk, elegendőnek tartjuk a sátorhelyi viszonyokhoz, de bármilyen pusztai tűzoltóság megszervezésénél tisztelt kartársaink azt hisszük elegendő támpontot nyertek, hogy kisebb, sőt a legkisebb viszonyoknak is megfelelő tűzvédelmet szervezhetnek. Főtörékvés legyen a szervező szaktudása, a nemes és hasznos cél iránt a kedv felébresztése a személyzetben, a vízforrások számbavétele, a vízszerezés megszervezése, a személyzet kiválasztása, beosztása tűzvész esetére, a szerrek számbavétele, gondozása, elhelyezése és azután jöjjön a rendes oktatás és gyakorlás. Főcél legyen mindig a mostani nehéz gazdasági helyzetben a takarékoság és mégis a célszerűség. Kevés pénzzel, a meglévővel, tűzvédelmet biztosítani, hogy földesurunknak tűzoltói munkálkodásunkból mindenkor haszna legyen.

Most még a sátorhelyi elméleti oktatásról, szerekekkel való gyakorlásról és a megelőző tűzrendészetről kívánom kartársaimat tájékoztatni.

A fent leírt, mondjuk propagandaösszejövétel után, miután vázoltuk a tűzvédelem szükségességét, megalakítottuk a tulajdonképeni tűzoltókat, a pusztai rohamcsapatot. Szereinket rendbehoztuk és alparancsnokunk először a Köhler István „Fecskendő és tartozékai” című könyv alapján téli esteken az egész könyvanyagot átvette, úgyhogy minden tűzoltónak felelnie kellett a tárgykörből. Ez volt mondjuk az alapvizsga. Itt már a nem odavaló tűzoltók kimustrálódtak. Tavasszal kezdődött a gyakorlás. Szigorúan betartva a gyakorlati szabályzatot, vasárnaponként pontról-pontra vettük át az egyes szereléseket. A rendgyakorlatokat csak átvettük egy-egy vasárnap, hisz' volt katonák a tűzoltók. A fecskendőszerelés minden módját, könyvből először felolvasva, pontról-pontra átvettük. A létragyakorlatok tárgyköréből csak a mi létráinknak megfelelőt végeztettük el. Mozgófecskendő-szerelést, kötéllel való leereszkedést, szóval olyan dolgokat, melyek egy pusztai tűzoltóságnak nem kellenek, elhagytuk. Mikor a csapat a fecskendővel már tudott jól bánni, a téli hónapokban minden második este 6—7 óráig, de csak egy órát, megtartottuk az elméleti oktatást. Az elméleti oktatáson kötelezően résztvettek a tűzoltók (24 ember), az uradalmi felügyelő személyzet (hajduk, csőszök, magtáros, stb.), a leventék és a szegődményes cselédek, kiknek hozzátartozóit, mint vendégeket, meghívtuk az iskolába. Előadtuk: Erdély Ernő „Hogyan oltjuk a tüzet” című könyvében foglaltakat

és a tananyagból a tűzoltóknak felelni kellett; ez már szigorlat volt. Mindig a sátorhelyi viszonyokhoz megfelelően kiegészítve úgy adtuk elő az anyagot, hogy az érdeklődést fenntartsuk. Ismertettük a haboltást is, a kórházak, fogházak, menházak, cirkuszok égését is s meséltünk közben-közben a pesti tűzoltóságról, a volt lófogatokról, hogy próbariasztás esetén is, befogás után mindig a szertárból ki lettek hajtva, hogy ne legyenek csökönnyök (ez tetszett legjobban a pusztai embereknek), a Párisi Áruház égéséről, a befelé nyíló ajtókról a wieni Ringteater égéséről, szóval népiesen kezeltük a tananyagot és örömmel írhatjuk, nagyon hálás, kötelességtudó hallgatóság volt. Előadásaink népművelődési előadások is voltak. Ezekkel az előadásokkal célunkat elértük, személyzetünk átalakult, mondhatjuk, jó tűzoltókká, gondolkodni tanítottuk őket, neveltük őket s nem idomítottuk tűzoltóinkat, kiváltottuk az érdeklődést, elértük azt, hogy a tűzoltó maga gondolkodjon, magán segítsen, ha tüzet olt, vagy segít tüzet oltani, ne várjon minden parancsot a vezetőtől. Ne parancsoljon mindenki és parancsolgasson mindenkinek, ne hozzon magával inast a tűzhöz, maga dolgozzon érdeklődéssel, szívesen, szorgalmasan. Elértük azt, hogy a tűzoltók büszkéek teljesítményükre, s büszkéek, hogy kis eszközökkel is sokat tudnak teljesíteni, megfelelő, hasznosakat. A nem tűzoltókat, a nem rohamcsapatbeli embereket iparkodtunk, hogy a legegyszerűbb is, a legügyetlenebb is oda álljon a veszély esetén, ahol neki a legmegfelelőbb szolgálatot tudja teljesíteni. Mindenkit a neki megfelelő helyre kell állítani, mindenki tanulhat és mindenkinek tanulnia kell. Ezek voltak alapgondolataink a tanításnál. Sok türelmet kellett tanúsítanunk, de elértük célunkat. Ezekkel a tanításokkal kapcsoltuk össze a megelőző tűzrendészet alapfogalmait is. A tüzzel való bánásmódról a háztartásban, a mindennapi életben, a gazdaságban részletesen beszéltünk, úgyszintén a leggyakrabban előforduló kéménytüzekről, a röptűzvédekezést, az erdőtüzeket és állatmentést, mindig a sátorhelyi helyi viszonyokra alkalmazva tárgyaltuk. Az állatmentésnél mindig meglévő istálló építési viszonyainak megfelelően adtuk utasítást.

Mint pusztai tűzoltóparancsnok folyton foglalkozom, jobban mondva gondolkodom a puszták, tanyák népeinek polgári lég- és gázvédelmi szervezkedéséről. Itt a trianoni déli határ mentén számíthatunk feltétlenül háború esetén ellenséges repülőrajok által való megtámadásra, mért harcászatiilag ma-

gorokat, tanyákat, falukat, mint a katonaság gyülekező helyeit, parancsnoksági székhe-lyeit, lőszer- és élelmezési raktárakat, megfigyelő állásokat vélnek sejteni a fentemlített tereptárgyak közelében. Tudjuk, hogy minden műszaki eszközzel végrehajtott támadás ellen sikeresen védekezhetünk és azért nekünk, pusztán lakóknak, kell erre a védelemre is gondolni. Hogyan kell ezt a védekezést megszervezni, azt nem tudjuk, de feltétlenül a megszervezett tűzvédelem keretén belül fogjuk, ha aktuális lesz, a kérdést megoldani. A technika korát éljük, a jövőben csak technikai felkészültséggel érvényesülhetünk, létünket csak úgy tarthatjuk fenn, tehát nekünk, pusztaiaknak, falusiaknak, szintén technikailag kell légvédelem szempontjából a passzivitásból kilépnünk.

Nincs pusztai tűzoltóságunknál füstálarc sem, pedig tüzeknél már sokszor tapasztaltuk annak szükségességét. Legközelebb szakemberek véleményét meghallgatva kívánunk megfelelőket (2—3 darabot) beszerezni. A mindennapi életben, pl. kúttisztogatásnál, nyersolajtartályok tisztogatásánál, borpincéknél, mentéseknél sokszor volna használható pusztai embernek megfelelő álarc. Ilyenekre is kell gondolni.

Az uradalmi tűzoltóság megszervezésénél gondoltunk a külterületek, a főhercegi uradalom minden pusztájának, környékbeli falvaknak, Mohács városának is tűz esetén nyújtandó segítségre. Ez ezelőtt is megvolt, a tűzoltóságunk megszervezése előtt, vagyis lófogattal vontattuk fecskendőinket, ha a szomszédban tűz volt. Ma, mint a mellékelt két fényképen látható, automobilizáltuk a régi jó „egységet”. Teherautónkhoz, mint a képen látható, két darab ágmentes, jó tölgyfadeszkat, 2—2 vaskapoccsal csináltattunk és ezek segítségével toljuk fel vagy le fecskendőinket. A másik kép már indulásra készen mutatja be a csapatot. Nappal egy piros zászló kitűzése (a soffór előtt) mutatja azt, hogy az országúton szembejövők kitérjenek, mert tűzhöz sietünk, éjjel egy külön piros villanylámpát szereltünk fel figyelmeztetésül. Eddig kétszer vonultunk ki így tűzhöz 8 km-nyire fekvő Nagynyárad községbe. Első esetben nappal, a telefonfelhívástól számított 9 perc múlva voltunk a tűz színhelyén, a második esetben 11 perc alatt. Haladásnak tartjuk az ilyen motorizálást és ajánljuk még a falubeli önkéntes tűzoltóságoknak is.

A tűzjelzés központja Sátorhelyen az intéző földszinti lakásában van azért, hogy éjjel is hallhassa valaki az esetleges telefonfelhívást. A lakásban az ablak mellett van az uradalmi telefonhálózatnak egy készüléke, hová 8 uradalmi majorból lehet telefonálni, ugyancsak Mohácsra az uradalmi vasútállomásra. Az ablak között van a sátorhelyi tűzjelző felszerelve és pedig egy váltakozó áramú mágnesinduktor, melynek váltakozó árama több csengőt tud működésbe hozni. Az alparancsnok, örsvezető, soffór hálószobájában csengő van, de főképpen a lóistállóban és gépházban van, amelyek a legfontosabbak, mert innen tudjuk az egész pusztát egyszerre riasztani és pedig a gépházból gőzsizirénával, a lóistállóból pedig klepetával. A lóistálló előtt, szemben a cselédlakásokkal, van egy öblöshangú ekevas (klepeta, gong) egy állványon felakasztva, hol a lóistállóór, ki

éjjel-nappal biztosan ott van, fakalapáccsal ritmus nélkül kalapál, ha a csengő riaszt. A cselédség e klepetálásra feltétlenül felriad. Azért van az ablakban a mágnesinduktor, hogy az éjjeli őr, vagy bárki, éjjel-nappal az ablaküveg beverése árán riasztani tudjon. Az ablakon kívül egy tábla jelzi a tűzjelzőt. A próbariasztások átlagos eredménye nappal 2½—3 perc eltelté az első fecskendőnek a riadó helyén való megjelenéséig, éjjel 5—6 perc. Az uradalmi telefonállomások éjjel egy hosszú csengetésre, egy vonalra lévén kapcsolva, mind jelentkeznek, hogy esetleges segegyeket lehessen kapni vagy adni nemcsak tűz esetén, hanem orvos, állatorvos, pap, mentőautó, betörés, baleset, rablás esetében is.

Így szerveztük meg a pusztai tűzoltóságot. Cikkem célja, hogy gazdatársaim figyelmét felhívjam a tűzvédelem megszervezésének fontosságára és bemutassam, hogy kevés pénzzel még manapság, a gazdasági depresszió korában is lehet valami olyant csinálni, ami hasznos lehet nemcsak a földesúrnak, hanem az ország vagyonának is. Tűzoltóbajtársainkat pedig, különösen a tűzrendészeti felügyelőket, kérem, hogy utazásaik alatt figyeljék a puszták, gazdaságok tűzoltói szervezetlenségét és buzdítsák a kartársakat ilyenmű szervezkedésre, azonban azt ne emleghessék, hogy nekünk tűzoltóruhánk van, ez a ruha nem uradalmi, ez magántulajdona minden tűzoltónak, csak a sisakért adtunk uradalmi pénzt. Az érdeklődő kartársaknak és bajtársaknak pedig szívesen szolgálunk bármilyen felvilágosítással és mindenkit szívesen látunk tűzoltóságunk tanulmányozására.

2207/1930. sz.

ERTESITES.

A „Tűzrendészeti Közlöny” 1930. évi novemberi számában közöltük a m. kir. belügyminiszter 257.349/1930. VII. sz. rendeletét, melyben az egyenruhát viselő egyéneknek fokozottabb mértékben való ellenőrzését elrendeli. Egyben kötelezi azon egyesületeket és szervezeteket, melyek tagjai — jóváhagyott alapszabályaik alapján — egyenruhát viselhetnek, hogy *tagjaikat arcképes igazolvánnyal lássák el.*

Elnökségünk elhatározta, hogy az igazolványt és arcképet befogadó kis könyvalakú tokokat, a lehető alacsony ár elérése és az egyöntetűség biztosítása céljából tömegesen rendeli meg és tagtestületeinek szükség szerint rendelkezésére bocsátja.

Ilyen igazolványtokok kétféle minőségben rendelkezhetők és pedig:

I. Vászomburkolatban ára darabonként 40 fillér.

II. Bőrburkolatban ára darabonként 80 fillér.

A megrendelést legcélszerűbb a 23.297. számú csekkszámunk javára kiállított befizetési lap hátlapján eszközölni, mert az igazolványtokokat csak a vételár beérkezése után szállíthatjuk.

Elnökség.

Vásárlásnál

hivatkozzon a

Tűzrendészeti Közlönyre

HÍREK

Királyi díszérem. A m. kir. belügyminiszter a tűzoltás és mentés terén 25 éven át teljesített érdemes tevékenység jutalmazására alapított díszéremet a következőknek adományozta: Szilvay Kornél főtiszt, Kanicsár József csővezető és Vincze Imre segédcsővezető (Budapest hív.), Weisz Armin dr. mentőparancsnok (Gyöngyös önk.), Domán Sándor parancsnok (Újlőrincfalva önk.), Jagoschütz György szakaszparancsnok (Szentendre önk.), Radó János szakaszparancsnok, Müller Imre alparancsnok, Szieberth József szakaszparancsnok, Jankó Mihály szakaszparancsnok, Bócz Mihály őrpáncsnok és Preischdorfer Jakab őrpáncsnok (Hosszúhetény önk.), Szikszai István csővezető (Rákospalota Hutter-gyár), Vincsek János szakaszparancsnok, Topf Ferenc és Meichenits József őrpáncsnok (Mohács önk.), Varga Sándor parancsnok (Borgáta önk.), Fliszár Károly parancsnok és Bogárn Mihály szakaszparancsnok (Csöngye önk.), Bozy József parancsnok, Palkó István pénztárnok, Németh Ferenc és Németh János tűzoltók (Kámon önk.), id. Schmauder János törzsőrmester (Soroksár önk.), Bornemisza Béla dr. parancsnok, Nics Lajos alparancsnok, Kajdy Endre és Szalay Sándor őrpáncsnokok (Fehérgyarmat önk.), Péter Gábor oszt. parancsnok, Varga Sándor dr. orvos és Máró István szertárnok (Hajdúnánás önk.), Merzich Géza parancsnok (Rácalmás önk.), Pintér Pál parancsnok, Bradák Pál alparancsnok, Pintér István szertáros és id. Pintér György tűzoltó (Tordas önk.), Horváth Miklós járási tűzrendészeti felügyelő (Celldömök).

Pest vármegye Tűzoltó-Szövetsége által a folyó évben rendezett II. kerületi tanfolyamot augusztus hó 2-től—15-ig tartotta Gödöllőn, a cserkész világtáborozással egyidejűleg. A tanfolyam szép eredményét lényegesen elősegítette az a körülmény, hogy a 38 hallgató közül 33 közép-, illetve főiskolai végzettségű volt, tehát túlnyomóan magasabb szellemi színvonalon álltak. A tanfolyam-záróvizsgán megjelent a járás főszolgabírája, vitéz Endre László dr., a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség képviselőjében pedig Marinovich Imre dr. ügyvezető alelnök, akik megállapították, hogy a hallgatók úgy elméleti, mint gyakorlati téren kiváló eredményt értek el. Elismerésüket nyilvánították úgy a tanfolyam parancsnokának Petheő János vm. szövetségi alelnöknek, mint a kiváló előadói karnak, melynek tagjai: Lukács Zoltán dr., László István vm. tűzrendészeti felügyelők, Kathona Mihály dr., Lantay István dr., Hajós Emil j. tűzrendészeti felügyelők, vitéz László Árpád hiv. parancsnok,

Jónák Ernő hiv. tiszt és Minka Lajos önk. alparancsnok voltak. A tanfolyamhallgatók nevében Mágli Gyula dr. községi orvos mondott köszönetet a tanfolyam parancsnokának és előadóinak fáradságot nem ismerő buzgó munkájukért s ezzel véget ért a házi keretek között megtartott záróvizsga.

Tűzoltóverseny Rákosligetén. Járási tűzoltóversenyre gyűltek össze a gödöllői járás községi tűzoltócsapatai szeptember hó 3-án, vasárnapon Rákosligetén. A délelőtti istentisztelet után Szávay István vezetőjegyző, mint a rákosligeti Ö. T. T. elnöke megkoszorúzta a tűzoltószertár falába beépített hősi halált halt tűzoltók emléktábláját, majd a Sport Kör nagytermében díszközgyűlés következett. Ezen díszközgyűlés keretében került felolvasásra a testület 25 éves története, melyet a testület agilis titkára állított össze, majd az elnöklő Petheő János vm. szövetségi elnök magas szárnyalású beszédben emlékezett meg a rákosligeti önkéntes tűzoltótestület 25 éves fennállásáról. Délután a sporttéren folyt le a verseny, melyen a nagyszámú résztvevő csapatok nagy szakavatottságról tettek tanúságot.

Járási verseny 9-es mozdony fecskendőszerelésben: I. Rákoscscaba, II. Pécel, III. Rákosliget.

Járási verseny 9-es kocsii fecskendőszereelésben: I. Rákoscscaba, II. Rákoskeresztúr, III. Kistarcsa.

Jubileumi verseny 5-ös mozdony fecskendőszereelésben: I. Pestújhely, II. Pestszentimre, III. Kispeszt.

Jubileumi verseny 5-ös kocsii fecskendőszereelésben: I. Rákoscscaba, II. Cinkota, III. Rákoshegy.

A vándordíjért folytatott 9-es mozdony fecskendő versenyben: I. Pestszentlőrinc, II. Pestújhely, III. Rákoscscaba.

Leventeverseny 9-es mozdony fecskendőszereelésben: I. Rákosliget, II. Kispeszt.

Az eredmények kihirdetése után nemes Petheő Jánosné úrnő kiosztotta a versenydíjakat, majd a Himnusz eléneklése után véget ért a szépen sikerült járási verseny, melynek előkészítő, fáradságos munkáját a vendéglátó rákosligeti Önkéntes Tűzoltó Testület látta el, vitéz Keresztury István parancsnok szakszerű vezetésével.

A „Tűzvédelem” c. szaklap — melyet pár évvel ezelőtt néhai Dósa István járási tűzrendészeti felügyelő hívott életre és gondozott nagy szakértelemmel — beszüntette megjelenését. Dósa jogutódjai a lapengedélyt visszaadták azzal, hogy a lapot tovább megjelentetni nem óhajtják. Ez az elhatározás bizonyára a nehéz gazdasági helyzet következménye, mert a községi előljáróságok és tűzoltótestületek nehéz helyzetükben képtelenek az előfizetésre. A „Tűzvédelem” megszűnésével szaklapjaink száma — hivatalos lapunkon kívül — kettőre csökkent. A „Vármegyei Tűzoltó Közlöny”, szerkesztője Bojtor István Bihar vm. tűzrendészeti felügyelő, a „Vasvármegyei Tűzrendészeti Közlöny”, szerkesztője Barabás István, a MOTSz tiszteltbeli tagja.

Sopron vármegye Tűzoltó-Szövetsége folyó évi augusztus hó 21-től szeptember 2-ig bezárólag Sopronban kerületi tűzoltó-szaktanfolyamot tartott. A tanfolyamon 57 hallgató vett részt. A tan-

A tűzoltó élete nem biztos!

Gondoskodjon idejében a családjáról és szerezzen örök otthont!

Kezdőtőke nélkül is hozzásegítjük ahhoz, hogy

családi házat építhessen, vásárolhasson,

A hosszúlejáratú BÍB építkezési kölcsönt bármelyik takarékos tűzoltó megkaphatja. Érdeklődjön még ma:

**BUDAPESTI INGATLAN BANK R.T.
»TAKARÉKHÁZ« OTTHONT ALAPÍTÓ R.T.**

egyesített központi irodájában
Budapest VII, Rákóczi-út 10.

Megjelent a Tűzrendészeti sorozatában:

**MEGELŐZŐ
TŰZRENDESZET**

II. Alkalmazott része

Ára: 2 pengő Írta vitéz Roncsik Jenő dr

KAPHATÓ: MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓSZÖVETSÉG IRODÁJÁBAN, BUDAPEST IV, BÁSTYA-UTCA 13. SZÁM

folyam felügyelője Gévy-Wolff Lajos alispán, parancsnoka pedig Zügn Nándor vármegyei tűzrendészeti felügyelő volt. A tanfolyam záróvizsgáján az Országos Tűzoltó-Szövetség képviselőiben Marinovich Imre dr. h. államtitkár, ügyvezető alelnök vett részt, aki a jólsikerült elméleti és gyakorlati vizsga után lelkesítő szavak kíséretében osztotta ki a hallgatóknak a bizonyítványokat, utána a vármegye alispánja mondott köszönetet az előadóknek odaadó fáradságos munkájukért, majd a hallgatókhoz intézett buzdító beszédet. A tanfolyam előadói Erdély Ernő, Falussy Károly, Czepekó Antal, Schneider Antal és Szuper Ferenc voltak.

A Kender, Juta és Textilipar R. T. gyári tűzoltósága augusztus hó 27-én meleg, bensőséges keretek között ünnepelte fennállásának 50 éves fordulóját Váci-úti gyártelepén. Kasper Siegfried gyárigazgató, a testület főparancsnoka fogadta a díszközgyűlésre érkező vendégeket: Budapest székesfőváros képviselőiben Wiernhardt Agoston főjegyző, ker. előljáráhelyettes, a főpolgármester, a fővárosi tűzoltóság főparancsnoksága és az Országos Tűzoltó-Szövetség képviselőiben Ausch Rezső főtiszt, az államrendőrség képviselőiben Fukász János rendőrtanácsos, továbbá Kutassy kerületi főmérnök és Iván Ferenc dr. ker. tiszti főorvos jelentek meg, akik a díszközgyűlésen elismerő szavakkal adóztak a gyár vezetőségének, hogy felismerve a gyári tűzoltói intézmény előnyeit, azt a legmelegebben és anyagilag támogatja. A tűzoltótestület 50 éves működéséről készült emlékiratot kinyomatva bocsájtották a vendégek rendelkezésére. A gyártelep megtekintése után jólsikerült támadási feladatot oldott meg a testület, amely a jelen volt szakemberek teljes elismerését kiérdemelte, amit tolmácsoltak is Horn József parancsnoknak, Heinzinger József alparancsnoknak, valamint a csapat tagjainak. Bemutató után a gyár által rendezett közös ebédet vettek részt a megjelentek.

A pécsi tanfolyam záróvizsgálója. Baranya vármegye és Pécs szab. kir. város Tűzoltó-Szövetsége által Pécsen rendezett kerületi tűzoltótanfolyam szeptember hó 2-án tartotta záróvizsgáját. A tanfolyamnak 34 hallgatója nyert végbizonyítványt.

Délután 3 órakor vette kezdetét a szóbeli vizsga, melynek elnöke Vörös Mihály városi tanácsnok, tagjai: Igaz Lajos dr. főispáni titkár, Vida Pál, az Országos Tűzoltó-Szövetség kiküldötte, Dittler Aurél, Milassin László, Szentkirályi Ede és Kész János tűzoltótisztek, valamint Huzella Lajos dr. tisztifőorvos voltak.

Az elméleti vizsga után rend-, fécskendő- és létraszerelési gyakorlatok kerültek bemutatásra. Fegyelméleten és villámgyorsan dolgoztak a hallgatók. Nem volt egy felesleges mozdulatuk sem. El sem hinné róluk az ember, hogy mindezt 13 nap alatt sajátították el. A kitűnő előadók munkája és a lelkesedés csodát tett, mert ezen rövid idő alatt egy kitűnően összetanult és fegyelmezett csapat került ki.

Vörös Mihály dr. elnök lelkes beszéde keretében osztotta ki a bizonyítványokat. Majd Vida Pál országos kiküldött szólott a hallgatókhoz, akiket fegyelmre és ügybuzgalomra buzdított.

A hallgatók nevében Máli István válaszolt hazafias ezellemtől és tűzoltóerényektől átfűtött beszédben.

A Himnusz eléneklésével ért véget a házi ünnepség.

Vidéki tűzoltótisztek figyelmébe. Engedélyt kaptunk arra, hogy a fővárosba érkező — magukat arcképes tűzoltóigazolvánnyal igazolni tudó — tűzoltótisztek a „Székesfővárosi tisztiszálló” szobáit igénybe vehessék (VIII., Mária-utca 56). Egyágyas szoba ára nyári hónapokban 240 P, kétágyas 4 P; egyágyas szoba ára téli hónapokban 260 P, kétágyas 460 P.

Járasi tűzoltóverseny Sásdon. A hegyháti járás községei augusztus 27-én tűzoltóversenyre gyűltek össze Sásdon. A versenyen megjelent 11 község tűzoltói szentmisét hallgattak, majd a csapatok testületileg a hősök emléke elé vonultak, ahol Blaskovich Iván dr., a hegyháti járás főszolgabírája, a pécsi önkéntes tűzoltók koszorúját helyezte el az emlékműre, a csapatok pedig díszmenetben vonultak el a vezetőség előtt.

Nyolc órakor kezdődött a verseny a közönség élénk érdeklődése mellett. Makucz Jenő tanácsnok, szövetségi alelnök, rövid, katonás beszédet intézett a csapatokhoz. Pattogtak a vezényszavak, feszültek az izmok. Az ötös és kilences szerelés éppen nem könnyű munkáját másodpercek alatt végezték a gyakorlottabb rajok. Meglepo volt, hogy az egyes emberek minden beosztásban kitűnően megállták helyüket. Nehéz dolgok akadt a zsűrinek, de teljes meglepedésre végezte munkáját.

Féltízkor élesen felharsanó kürtszó jelezte Fischer Béla alispán és Marinovich Imre dr. ny. államtitkár, az Országos Tűzoltó-Szövetség ügyvezető alelnökének érkezését, akik azonnal a verseny színpályára siettek és mindvégig nagy érdeklődéssel szemléltek a pontos, gyors szereléseket, a feltételezett tűzfészkek megtámadásait.

Délben a pécsi önkéntes tűzoltók zenekara sétahangversenyt adott a templomtéren, 1 órakor pedig társasbéd-volt a kaszinó kerthelyiségében. Fischer alispán Horthy Miklós kormányzóra ültette poharát, majd Barna Lajos dr. sásdi kir. közjegyző Marinovich Imre dr. orsz. ügyv. alelnök, Müllher Alajos dr. ügyvéd, Szücs József esperesplébános, Poszek Flórián járási tűzrendészeti felügyelő és Fenicz Ignác dr. orszgy. képviselő, Sásd követe, mondtak felköszöntőt.

Makucz Jenő pécsi városi tanácsnok felköszöntőjében a 78 esztendő Vida Pálra, az országos tűzoltószövetség jelen volt elnökségi tagjára, emelte poharát és meleg szavakkal méltatta az érdemekben gazdag multat, ami Vida Pál 60 éves tűzoltói munkássága mögött áll.

Délután a vármegyei tűzoltószövetség választmányi ülést, utána közgyűlést tartott, amelynek során egyhangú lelkesedéssel fogadták el Poszek Flórián indítványát, amely szerint a jövőben a járási tűzrendészeti felügyelők mellé körzeti parancsnokokat neveznek ki a felszaporodott munka megosztására.

Közben a Kész József igaztanító elnöklete alatt működő és Dittler Aurél, Bánovics Sándor, Löhr Károly, Zoltányi Kálmán, Császár Gyula, Wahl Károly, Ster József, Bánovics József tagokból és az időmérő Szántó Sándor dr., a pécsi tűzoltószövetség orvosából álló zsűri is elkészült munkájával és összeállította a helyezések sorrendjét.

Az 5-ös szerelésben első lett Tormás község csapata.

Parancsnok Úr!

Elméleti oktatásnál használja a „TÜZRENDESZET” füzeteit, I—VII. Ára 750 pengő. Részletes árjegyzék a 143. oldalon

pata, 2. Hetvehely, 3. Bakóca, 4. Csikóosztós, 5. Kám, míg a 9-es szerelésben Sásd csapata győzött, 2. Felsőmindszent, 3. Mágocs, 4. Szászvár, 5. Császa csapata.

Féltkor volt az ünnepélyes eredménykihirdetés. A templomtérten felállított emelvény körül sorakoztak a csapatok, a szebbnél-szebb díjakkal, oklevelekkel borított asztalok előtt a győztes és helyezett csapatok parancsnokai álltak fel kettős sorban. Marinovich Imre egymásután szólította ki a győzteseket a sorból és beszéd kíséretében nyújtotta át a díjakat. A versenydíjakon kívül a két legjobban vezénylő, Guly Kovács György szászvári és Németh József csikóosztósi vezető értékes díjazásban részesült.

Marinovich dr. ügyvezető alelnök ezután a tűzoltószolgálati-érmeket osztotta ki. Szentkirályi Ede főtitkár 20 éves, Makucz Jenő alelnök 10 éves szolgálati érmet kaptak.

Ezzel a nagyszerűen sikerült ünnepély véget ért és kezdetét vette a táncdal egybekötött kerti-ünnepély, amelyhez a zenét a pécsi tűzoltótestület zenekara szolgáltatta, Oppe Emil karnagy vezetésével. A jókedvű fiatalság a késő esti órákig a legvidámabb hangulatban szórakozott.

A Hosszúhetényi Önkéntes Tűzoltó-Testület augusztus 20-án, Szent István napján, ünnepelte megalakulásának 25 éves fordulóját. A hosszúhetényi testület ünnepébe bekapcsolódott Baranya vármegye és Pécs szab. kir. város tűzoltószövetsége is azzal, hogy ezen a napon Hosszúhetényben rendezte meg a pécsváradi járás tűzoltóversenyét. Az ünnepségen megjelentek: Brogli József orsz. képviselő, vitéz Horváth István járási főszolgabíró, a jegyzői kar, Makucz Jenő, a várm. szövetség alelnöke, a tűzrendészeti felügyelők, a pécsi önkéntes tűzoltótestület 70 tagja, zászló alatt, zenekarával, továbbá a mecsekszabolcsi és vasai testületek.

Az ünnepség reggel 7 órakor, a járás csapatainak versenyével kezdődött. A versenyen összesen 13 csapat vett részt és pedig a pécsváradi, zengővárkonyi, hosszúhetényi, berkesdi, geresdi, kékesdi, nagypalli, szilágyi, marázai, perekedi, ellenddi és püspöklaki csapatok. A versenyeket Milassin László tűzrendészeti felügyelő vezette. A verseny eredménye: a kilences szerelés első díját, vitéz Horváth István főbíró vándorserlegét, a hosszúhetényi, a II. díjat a pécsváradi, a III. díjat a zengővárkonyi önkéntes tűzoltótestület nyerte. Az ötös szerelés I. díját, a Seltenhofer Frigyes tűzoltószergyár vándordíját, a berkesdi, a II. díjat a geresdi, a III. díjat a marázai, a IV. a püspöklaki, az V. a kékesdi tűzoltótestület nyerte. A többi csapat oklevelet kapott.

Tíz órakor Peltz Árpád hosszúhetényi esperesplébános tábort misét mondott, amely alatt szép beszéddel felszentelte a jubiláló testület zászlaját. A zászlóanyai tisztet Nemes Jánosné, a hosszúhetényi kántortanító neje vállalta, aki gyönyörű szalaggal ékesítette az újonnan felszentelt zászlót.

A mise után díszközgyűlést tartott a testület, amelyet Peltz Árpád esperesplébános, a testület elnöke nyitott meg. Nemes János titkár és Radó János parancsnok az elmúlt 25 esztendő történetét és küzdelmeit tárták fel, vitéz Horváth István főbíró a díszérmeket, Makucz Jenő vármegyei szövetségi alelnök pedig a szolgálati érmeket osztotta ki. A versenydíjakat vitéz Horváth István főbíró adta át a nyerteseknek. A díszközgyűlés Brogli József orsz. gyűl. képviselő lendületes zárszavaival ért véget. A közgyűlés után az összes résztvevő a hősök szobrához vonult, melyet Szentkirályi Ede tűzrendészeti felügyelő koszorúzott meg lendületes beszéd kíséretében.

A Komárom—Esztergom—vármegyei Tűzoltószövetség jól sikerült járási altiszti tanfolyamot rendezett július elején Komáromban. A tanfolyam felügyelője, az alispán megbízásából, *László István* vm. tűzrend. felügyelő, a tanfolyam parancsnoka *Királyi Miklós* járási tűzrend. felügyelő, előadói pedig a komáromi önk. tűzoltótestület kerületi tanfolyamot végzett tisztikara volt. A tanfolyam négy napos volt, melyen délelőtt 7—12-ig elméleti órák, délután 2—7-ig pedig gyakorlati órák alatt kapott a vármegye 30 altisztja rendszeres kiképzést. A tanfolyamot záróvizsga fejezte be s a hallgatók a tanfolyam látogatásáról bizonyítványt kaptak. A szövetség vezetősége e tanfolyamok bevezetésével és állandó fejlesztésével olyan képzett altiszti kart akar nevelni a vármegyében, amely az újonc-tűzoltók kiképzésénél a tisztikarnak megfelelő segítségére van s tüzesetknél is, a tiszték megérkezéséig, önállóan, öntudatosan s megfelelő szakudással tudjanak intézkedni. E tanfolyamok eleinte egynaposak, majd 2—3-naposak s a folyó évben már négy napra terjedtek. Továbbfejlesztésük hat napra van tervbe véve, amely idő alatt az altiszti teendőikben már érdemleges kiképzés adható.

A Szentesi Önkéntes Tűzoltó Testület augusztus 6-án ünnepelte fennállásának 25 éves fordulóját. A díszes ünnepségben osztozott a tűzoltókkal a város egész társadalma s az osztatlan jóindulat és megbecsülés megnyilatkozott az ünnepélyen résztvevő közönség nagy tömegeiben.

Az ünnepség délelőtt 9 órakor kezdődött, amikor a Szentésre érkezett vendégek: Marinovich Imre nyugalmazott államtitkár, az Országos Tűzoltó Szövetség alelnöke, Falussy Károly szöv. titkár, Keresztes János ny. igazságügyminiszteri főigazgató, pénztárnok, valamint a környék tűzoltó csapatainak vezetői, közöttük Dudás István csongrádi és Agoston Lajos szegvári parancsnok kíséretében a díszbe öltözött szentesi tűzoltók menete a római katolikus templomba vonult, ahol Kallós István dr. lelkész megható szavakkal áldotta meg a jubiláló egyesület új, gyönyörű zászlóját.

Miután a református központi templomban is Isten áldásában részesítették a tűzoltókat és az aranyhímzésű zászlót, a menet a városháza közgyűlési termébe vonult, ahol díszközgyűlés keretében emlékeztek meg a szónokok az Önkéntes Tűzoltók 25 esztendejéről. Résztvett az ünnepségen az igazságügyminiszter képviselőjében dr. Farkas Béla főispán, a vármegye nevében dr. Dobay Andor főjegyző, dr. Négyesi Imre polgármester, dr. Lakos István, az egyesület elnöke, megjelentek az egyházak képviselői s felvonultak zászlóikkal együtt a társegyesületek, az Iparos Ifjak Önképző Köre, a Kereskedő Ifjak és az Iparos Daloskör. A díszasztalnál ültek a zászlóanyák: dr. Négyesi Imréné, Csúcs Károlyné és dr. Péter Pál Ottokárné.

A díszközgyűlés a Himnusszal kezdődött, amelyet Gyarmati Lajos karmester vezetésével az Iparos Daloskör énekelt el, majd Lakos István dr., az egyesület elnöke mondott lendületes megnyitó beszédet. Utána dr. Farkas Béla főispán tolmácsolta az igazságügyminiszter jókívánásait és méltatta a szentesi tűzoltók munkáját. Blázsik Lajos parancsnok az Önkéntes Tűzoltó Egylet 25 esztendő működéséről és fejlődéséről beszélt. Elmondta, hogy mennyit kellett küzdeniök azoknak, akik megalapították ezt a nagyfontosságú testületet, amíg az saját talpára bírt állni. Székely Erzsike kedves szavata meleg sikert aratott.

Marinovich Imre, az Országos Tűzoltó Szövetség alelnöke méltatta ezután a 25 esztendő Egylet

jelentőségét. Meghatottan emlékezett meg arról az emberfeletti küzdelemről, amelyet a tűzoltó folytat az élet titokzatos, éltető, de sokszor kárhözvont elemével, a tűzzel. Beszélt arról az elkötelezettségről, amely a tűzoltót nemcsak foglalkozása közben, de társadalmi téren is jellemzi. Szép szavakkal emlékezett meg a Tűzoltó Egylet 25 évének küzdelmeiről és éremmel tüntette ki azokat a tűzoltókat, akik 5., 10., 15., 20. és 25. szolgálati évüket töltötték be.

Az éremkiosztás után az Iparos Daloskör elénekelt a magyar Hiszekegyet, majd az összegyűlték beverték az újonnan felavatott tűzoltózászlóba a zászlósögeket. Ezután a Petőfi kertjében bankett volt, amelyen Lakos István dr. helyettes polgármester a kormányzóra ürítette poharát. Azután Marinovich Imre mondott a szentesi tűzoltóságra hoszszabb felköszöntőt.

A salgótarjáni kerületi tűzoltótanfolyamról írt legutóbbi beszámolómból a nyomdai tördelésnél sajnálatos módon kimaradt a következő bekezdés.

A tanfolyam céljaira egységes fecskendőket és számos tűzoltószert bocsátott rendelkezésre a Salgótarjáni Köszénbánya Társulat tűzoltósága, melynek parancsnoka, Hunyár Ádám, úgy az elméleti, mint a gyakorlati oktatásnál tevékeny részt vett, mint előadó. A salgótarjáni testület szakaszparancsnoka, Gasparik János, főleg a gyakorlati oktatásnál mutatott fel szép eredményt.

Jásznagykunszolgák vármegyei tűzoltószövetsége ez évben augusztus 27-én délelőtt tartotta vármegyei versenyét Jászárokszálláson. A versenyen a vármegyei testületek közül versenyre jelentkeztek városi csoportba: Törökszentmiklós, Jászberény és Karcag. Falusi csoportba: Jászárokszállás, Cibakháza, Jászfényszaru, Jászkóhalma, Jászládány, Csépa, Jászdósa és Jászfelsőszentgyörgy. A versenyre, amely állott kilences iskola- és gyorszerelésekből, taktikai feladatból, sok érdeklődő gyűlt össze a főtéren. A közeli hevesvármegyei tűzoltóságok is résztvettek a versenyen. (Csány, Heves, Gyöngyös, Vámosgyörk, Adács, Ecséd, Erk, Visonta, Visznek stb.) A versenyen megjelent dr. Cettler Jenő, a képviselőház alelnöke, orszgy. képviselő, Acél József plébános, Koller Andor főszolgabíró, Magyar Béla főjegyző, dr. Porteleky László szöv. ügyvez. alelnökkel a felügyelői kar és a szövetségi választmányi tagok. A verseny eredménye a következő volt: városiaknál a vándordíjat (megyei városok ezüstszerlegét) nyerte Törökszentmiklós. Az I. díjat nyerte Jászberény, a II. díjat Karcag. A falusi csoportnál a vándordíjat, a vármegye közönségének ezüstszerlegét, Jászárokszállás kapta. Az I. díjat, egy kupát, Cibakháza, a II. díjat Jászfényszaru, a III. díjat Jászkóhalma, a IV. díjat Jászládány, a V. díjat Csépa, a VI. díjat Jászdósa, a VII. díjat Jászfelsőszentgyörgy. Mindenik testület kapott egy-egy szerleget, az utolsó díszoklevelet. Minden vezénylő egy cigarettatárcát,

vagy órát. Ugyanczokat kapta minden csapatból egy-egy szerelő legjobb szám. A verseny után Jászárokszállás szép szerelést és támadást mutatott be vízzel és tűzzel együttesen. A verseny után a kaszinó helyiségében a helybeli testület vendégül látta a tiszteteket s a megjelent vendégeket, bajtársakat.

Járásí tűzoltóverseny Siklóson. A baranyavári és siklósi járás tűzoltóversenyt rendeztek Siklóson az elmúlt vasárnapon *Kész József* járásí tűzrendészeti felügyelő rendezése mellett a siklósi vásártéren.

Résztvett a versenyen összesen kilenc csapat, 124 főnyi tűzoltóval. A versenyen a következő csapatok vettek részt: beremendi, diósvizslói, gyüdi, harkányi, kémesi, nagyharsányi, siklósi, vajszlói és villányi önkéntes tűzoltótestületek. A csapatok iskola- és gyorszerelést mutattak be a vezetőséggel együtt igen nagy számban megjelent érdeklődő közönség előtt. A hatóság részéről megjelentek dr. *Lieber Ferenc* siklósi és *Tóth Dezső* baranyavári járásí főszolgabírók, úgyszintén dr. *Csepán Elemér* szolgabíró és a két járás derék jegyzői kara.

A bírálóbizottságban *Makucz Jenő* vm. tűzoltószövetségi ügyvezető-alelnök vezetése mellett *Wahl Károly*, *Ster József* pécsi szakaszparancsnokok és vitéz *Bánovits Sándor* mohácsi agilis alparancsnok vett részt.

A verseny eredménye a következő volt: Az első díjat, kilences szereléssel, a vándordíjat, a Siklós város által adományozott fedeles szerleget és a vm. tűzoltószövetség díszoklevelét nyerte a siklósi önkéntes tűzoltótestület, a második díjat, kilences szereléssel, a Mátrai Antal tűzoltószergyáros által adományozott tűzoltószobrot és a vm. szövetség díszoklevelét nyerte a diósvizslói önkéntes tűzoltótestület. Az első díjat, ötös szereléssel, a siklósi önkéntes tűzoltótestület által adományozott fedeles szerleget és a vm. tűzoltószövetség díszoklevelét nyerte a vajszlói önkéntes tűzoltótestület, a második díjat, ötös szereléssel, a vidéki csapatok által adományozott díszes nyitott szerleget és a vm. tűzoltószövetség díszoklevelét nyerte a villányi önkéntes tűzoltótestület, a harmadik díjat, ötös szereléssel, a vm. tűzoltószövetség díszoklevelét nyerte a beremendi önkéntes tűzoltótestület.

A versenyző csapatok vezénylői közül az első díjat, Teleki Sándor kormányfőtanácsos, a villányi önkéntes tűzoltótestület elnöke által adományozott értékes ébresztőórát, *Mittler Béla*, a siklósi önkéntes tűzoltótestület agilis alparancsnoka nyerte. A második díjat, a siklósi önkéntes tűzoltótestület által adományozott bronz-tűzoltóplakettet, *Junek Sándor*, a vajszlói önkéntes tűzoltótestület parancsnoka nyerte. A harmadik díjat: a vidéki testület által adományozott cigarettatárcát *Csánk János*, a kémesi önkéntes tűzoltótestület derék parancsnoka nyerte. A díjakat szép, szívhez szóló szavak kíséretében dr. *Lieber Ferenc* főszolgabíró osztotta ki, mely után *Makucz Jenő* szöv. ügyvezető-alelnök szólt a két járásból összesereglett tűzoltókhoz buzdító szavakkal.

Nem mulaszthatjuk el megemlíteni, hogy a valóban példás rendezés nehéz munkáját *Kész József* járásí tűzrendészeti felügyelő, az orsz. tűzoltószövetség választmányi tagjának lelkes vezetése mellett a siklósi önkéntes tűzoltótestület tagjai — akik közül különösen elismerést érdemel *Mittler Béla* alparancsnok — végeztek.

Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr.
Pest-Pilis-Solt-Kiskún várm. tűzrendészeti felügyelője

Használt

de jókarban lévő egységes

kocsi- v. mozdonyfecskendőt

vásárolna önkéntes tűzoltótestület

Ajánlatok: műszaki leírás (esetleg fényképpel) és fizetési feltétel közlésével küldendő a következő címre:

Tóth Zoltán j. tűzr. felügyelő **Salgótarján.**

A MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG KIADVÁNYAI**SZAKKÖNYVEK:**

- A „Tűzrendészet“ I., II. (I/II), III., VII. . . . . 7:50 P
(Ezen füzetek egyenként is kaphatók).
- I. Erdély Ernő: A tűzoltóságok szervezése, felszerelése, szolgálata, ügykezelése . . . . . 1— P
- II. Vitéz Roncsik Jenő dr.:
Megelőző tűzrendészet, I. rész . . . . . 2— P
Megelőző tűzrendészet, II. Alkalmazotti rész . . . . . 2— P
- III. Erdély Ernő: A tűzoltás szabályai . . . . . 2— P
- VII. Köhler: A fecskendő és tartozékai és Erdély: A tűzoltószerek kipróbálása, gondozása és működési zavarai . . . . . 1— P
- Papp Ferenc: Tűzrendészeti Közigazgatás Kézikönyve, füzve 20 P, kötve . . . . . 22— P
- Papp Ferenc: Külföldi tűzoltóságokról . . . . . 1:60 P
- Teasdale Ottó: A tűz és robbanás veszélye . . . . . 10— P

SZABÁLYZATOK:

- Tűzoltógyakorlati szabályzat . . . . . 2— P
- A tűzoltógyakorlati szabályzat kivonata . . . . . —30 P
- Szolgálati szabályzat . . . . . 1:20 P
- Tűzoltóverseny gyakorlati szabályzata . . . . . —50 P
- Egyenruházati és rangjelzési szabályzat, színes ábrákkal . . . . . 4— P
- Éremszabályzat . . . . . —60 P

BELÜGYMINISZTERI RENDELETEK:

- 230.000/1925. B. M. sz. Tűzrendészeti kormányrendelet . . . . . —40 P
- 254.300/1928. B. M. sz. kormányrendelet a tűzoltótanfolyamokról . . . . . —40 P

Fenti kiadványok tanfolyamok részére a tanfolyam-parancsnokság útján 50%-os kedvezménnyel rendelhetőek meg.

Elnökségi ülés határozata alapján utánvétellel semmit sem küldhetünk, a megrendelés alkalmával a beküldendő pénzüsségeket szíveskedjék csekkszámaink szerint elosztva, a következő számokra előre befizetni: Országos Szövetségi tagdíjak, szolgálati érmek, szakkönyvek, nyomtatványok és minden egyéb befizetés 23.297. Segélyező-pénztári tagsági díjak 57.453, Tűzrendészeti Közlöny előfizetése és hirdetések 57.454. A csekklap hátlapján az összeg rendeltetése feltüntetendő.

EGYÉB SZAKKÖNYVEK:

- Erdély Ernő: Tüzesetek nyomozása . . . . . 1:50 P
- Petróczy István ny. repülőezredes: Veszélyben minden magyar város . . . . . 1:50 P
- Rehák Tamás: Motoros fecskendők és szerek, kötve . . . . . 8— P
- Tíz példány rendelése esetén 6— P, füzve . . . . . 5:50 P

SZÍNEMŰ:

- Techlár Ernő: Credo...! . . . . . 2— P

KÖNYV:

- Ortutay József: Néhai József főherceg élete . . . . . 3— P

NYOMTATVÁNYOK:

- Alapszabály önkéntes tűzoltótörségek részére (darabonkint) . . . . . —40 P
- Díszokmányürlap . . . . . 2— P
(Egyszerűbb 1— P.)
- Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez (darabonkint) . . . . . —02 P
- Tűzoltóigazolványtok vászonburkolatban (darabonkint) . . . . . —40 P
- Bőrburkolatban (darabonkint) . . . . . —80 P

SZOLGÁLATI ÉRMEK:

- V. éves 2—, X. éves 3—, XV. éves 6—, XX. éves 7—, XXV. éves 11—, XXX. éves 12—, XXXV. éves 15—, XL. éves 16— P.
Éremszalag —70 P, igazolványlap —30 P.

- Királyi díszérem kicsinyített mása . . . . . 1— P

Az érmek ára és a netáni tagdíjhátralék, a szabályszerű névkimutatással a 23.297. számú postacsekk útján előre küldendő be.

Világhírű **KERÉKPÁROK** | **ÉKSZEREK**
VARRÓGÉPEK | **ZSEB- ÉS FALIÓRÁK**
ALKATRÉSZEK | **ALPACCA EVŐESZKÖZÖK**
Diadal Áruház | **Svájci Óraház**
BUDAPEST VII, THÖKÖLY-ÚT 26. SZ. TEL. 404-38
Mégkönnyített fizetési feltételek mellett részletre is
SAJÁT JAVÍTÓMŰHELYEK

HASZNÁLT v e s z é s c s e r é l
grammofón | **ROZGONYI ÉS RÉVAI**
LEMEZT | **IV, Kossuth Lajos utca 5**

A TŰZOLTÓSÁGOT
TÁMOGATJA
HA HIRDET A

TŰZRENDÉSZETI
KÖZLÖNY-BEN

Minden gondos parancsnokság, illetve községi elöljáróság beiratja tűzoltóit a Magyar Orsz. Tűzoltó-Szövetség **SEGÉLYZŐPÉNZTÁRÁBA**, amely tagonkénti és évi 20 pengőfillér tagdíj ellenében minden tűzoltói szolgálatban történt balesetért az illetőt (napi 2 pengő) segélyben részesíti. — Az összeg a névsor kapcsán az 57.453. sz. postacsekk útján előre fizetendő be. Előfordult eset azonban bejelentendő és a munkaképtelenség tartama aztán orvosilag, bélyegtelen iraton igazolandó. A segélyösszegezen felül más költségek nem térítetnek meg. Évközi létszámváltozás a befizetett létszámon belül díjtalanul jelenthető.

KÖHLER ISTVÁN

BUDAPEST X. KORPONAI-UTCA 21. SZÁM

FECSKENDŐ-, SZIVATTYÚ- ÉS TŰZOLTÓFELSZERELÉSEK GYÁRA

GYÁRT: modern motoros, turbinás és dugattyús tűzoltó fecskendőket, tűzoltószereket, felszeréseket és szivattyútelepekeket a tűzoltás és öntözés céljaira

MÁTRAI ANTAL ÉS TÁRSA R.T.
BUDAPEST I. FEHÉRVÁRI-ÚT 98 SZÁM.
Központi iroda és gyári telefon: 59-0-01. Alapítva: 1896.

GYÁRT: kézi- és motorfecskendőket, mindenféle látrákat, mottolákat, vízfordító- és öntöző-lajtákat, szerkocsikat. Mindennemű tűzoltófelszerelési cikkek raktárról kaphatók

MORZSÁNYI J.BUDAPEST, IV,
Eskü-út 5. szám

Gyárt: tűzoltó- és sportérmeket, zászlókat, zászlószegeket, mindennemű jelvényeket, felirati zománcablákat, gumibélyegzőket

Alapítva 1870

WALSER FERENCZ

Budapest VI, Lomb-utca 34-36.

Telefon: 91-3-46.

**Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára,
harang- és fémöntöde.****FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., BUDAPEST, I.**

A budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: **BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT**

Kivánt méretekben és nyomásig

LEVÉLCÍM: 113. POSTAHIVATAL, POSTAFIÓK. — TELEFON: 58-8-80.

Hazai
gyártmány!**MINDEN
KAPHATÓ**

**A PÁRISI
NAGYÁRUHÁZ-BAN****„TOTAL“**
a tűzoltókészülékek
királya!

Folyékony szénsavval működik és száraz porral olt és ezért télen nem fagy be; nyáron nem párolog el; sikeresen olt mindentéle tüzet, tehát a veszélyes folyékony anyagok, mint: benzín, szesz, éther, petróleum, kátrány égését, továbbá a karbid- és a

villamos-fűzőket, utóbbit is teljesen veszélytelenül. Kimerítő ismertetéssel készséggel szolgál a magyarországi lerakat:

LIGETI ÉS BIRÓ

BUDAPEST V, VÍGSZÍNHÁZ-UTCA 5. TEL. 27-7-99.

MINIMAXa legjobb magyar gyártmányú **kézi tűzoltókészülék**. Nem hasonlítható össze a különböző utánszatokkal. Felvilágosítással szolgál a**MAGYAR MINIMAX R.T. BUDAPEST**
GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 23-7-31**CORVIN ÁRUHÁZ R.-T.**

BUDAPEST VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3

Tűzrendészeti Közlöny

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség hivatalos lapja

MEGJELENIK MINDEN HÓNAP 15-ÉN

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség „Tűzrendészeti Közlöny” 57.434. számú csekk számlájára lehet beküldeni. Csekkürlap minden postahivatalban kapható

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

**BUDAPEST
IV, Bástya-utca 13**

Előfizetési ára egész évre 6 pengő

A szerkesztőség címére küldött szakcikkeket, ha a közlésre alkalmasak, díjazzuk

Ajánlva a m. kir. Belügyminisztérium 127.691/1932. B. M. sz. rendeletével („Belügyi Közlöny” 1933. 6. sz. 115. old.) a vármegyék, városok és községek számára

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség irodája:
Budapest, IV, Bástya-utca 13 — Telefon 84:7:94

Tűzoltóttestületek a lapot tagdíj fejében kapják

MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG BUDAPEST IV, BÁSTYA-UTCA 13. SZÁM

MEGHÍVÓ

Boldogemlékű nemes Breuer Szilárd, volt m. kir. kormányfőtanácsosnak, a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség volt ügyvezető-alelnökének és Budapest székesfőváros volt tűzoltó-főparancsnokának a soha el nem múló gyermeki és a bajtársi halás kegyelet a Fiumei- (Kerepesi-) úti temető XLVI. táblájában (a halottasház közelében) síremléket állított, mely folyó évi október hó 22-én (vasárnap) délelőtt 10 órakor fog ünnepélyesen rendeltetésének átadatni.

Erre a kegyeletes ünnepségre tisztelettel meghívják
Budapest, 1933. évi október hó 10-én.

*Az elhunynak gyermekei
és a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség*

AZ ÜNNEPÉLY SORRENDJE:

1. Himnusz.
2. Avató beszéd. Mondja gróf Széchenyi József, szöv. elnök.
3. Koszorúk letétele.
4. Magyar Hiszekegy.

Tudnivalók: A felvonuló csapatok téli ruhában, sisakkal, az ünnepély napján reggeli 8 óra 30 perckor a székesfővárosi központi tűzoltólaktanyában (VIII, Kún-utca 2.) sorakoznak. A többi résztvevő az ünnepély színhelyén gyülekezik.

Jugoszláv törvény a tűzoltóság szervezetéről

Írta: vitéz Roncsik Jenő dr.

A Belgrádban székelő szkupstina igen nagy jelentőségű törvényt tárgyalt le és fogadott el, melyet Sándor király ez év július hó 15-én szentesített s az július hó 26-án életbe is lépett. E törvény van hivatva arra, hogy — más országokat is megelőzve — Jugoszlávia tűzrendészetét, tűzbiztonságát és tűzoltóságainak szervezetét egységes alapokra helyezze.

A magyarországi tűzoltói állapotokat tekintve, nem érdektelen előttünk az, hogyha be tudunk pillantani a szomszédos állam tűzoltói felkészültségébe és összehasonlítani azt a mi állapotainkkal. Hiszen mi is évtizedek óta törekszünk arra, hogy végre meghozassék a régóta várt tűzoltótörvényünk, amelynek feladata az lenne, hogy az elszórtan levő rendeleteket, intézkedéseket, elvi jelentőségű döntéseket és határozatokat összegyűjtse, mert tűzrendészeti jogforrásaink nagyon szét vannak szórva, igen sokszor nehezen hozzáférhetők. E törvény lenne hivatva nálunk arra, hogy a hiányokat pótolja, az elavult, elöregedett rendelkezéseket hatályon kívül helyezze vagy megváltoztassa, mert nincsen meg a tűzrendészeti jog gyakorlati alkalmazásánál az egyöntetűség, a jogbiztosság, nincs meg a tűzoltói szolgálat olyan fokú megbecsülése és elismerése sem a hatóságok, sem a magánosok részéről, amint azt ez a nagyfontosságú szolgálat joggal megkívánhatná.

Dr. Lindner Gusztáv kolozsvári egyetemi tanár már az 1876. évben kidolgozta nálunk a tűzrendészeti törvény tervezetét s azt a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség aradi III. nagygyűlése el is fogadta; az indoklás már felvetette a tűzbiztosítás államosítását is. E tervezetet a Szövetség felterjesztette a belügyminisztériumba, de abból, mint tudjuk, nem hogy törvény, de még rendelet sem lett.

Az Országos Tűzoltó Szövetség, érezve a tűzrendészeti törvények nagy hiányát, két évtized elmúltával pályázatot hirdetett a törvényjavaslatra, a kiküldött bizottság bizonyos módosításokkal Breuer Szilárd tervezetét fogadta el s azt 1900 november hó 18-án a Szövetség küldöttsége átadta illetékes letárgyalás végett a belügyminisztériumban. E tervezet szerint a biztosító társaságok is hozzájárultak volna a tűzrendészeti és tűzoltói kiadások viseléséhez. Sorsa ugyanaz lett, mint a Lindner-féle tervezeté.

Az Országos Tűzoltó Szövetség nem adta fel az eddig hiábavaló küzdelmet, az 1932. évben újra kidolgozott egy, most már nem törvény, hanem csak rendlettervezetet, amely — amint azt már külföldön igen sok helyen megvalósították — a biztosító társaságokat hazánkban is bele szeretné vonni abba, hogy járuljanak hozzá a tűzoltóságok fenntartási költségeihez. Hiszen a tűzoltóságok a bizto-

sító társaságok érdekeit is nagyban szolgálják, egyrészt akkor, amikor a tűz továbbterjedését megakadályozzák s így a biztosító társaságoknak kevesebb tűzkárt kell kifizetni, másrészt pedig akkor, amikor a nyomozó hatóságoknak segédkezet nyújtanak a gyújtogatás tetteseinek kinyomozásához, amely esetekben ismét nagy összegek maradnak a biztosító társaságok pénztárában. A Szövetség az új tervezetet újra felterjesztette a belügyminisztériumba, most azonban már megvan a remény arra, hogy az új tűzrendészeti kormányrendelet, amely az összes eddig kiadott tűzrendészeti vonatkozású rendeleteket magában foglalja, tehát tűzrendészeti kódex lesz, — rövidesen meg fog jelenni, miután az előmunkálatok a belügyminisztériumban már erősen előrehaladtak.

Ezek előrebocsátása után ismertessük az új jugoszláv tűzoltótörvényt, amely a tűzoltóságok szervezetéről, a tűzoltó-kerületekről, a bányai tűzoltó-közösségről, a jugoszláv királyság tűzoltó szövetségéről és a tűzoltóságok költségeinek viseléséről szól. E törvény rendelkezéseiből nekünk is nagyon sok újdóv dolgot át lehetne venni a tűzrendészeti kódexünkbe. A jugoszláv tűzoltótörvény is sok hasznos dolgot átvett a régi Nagy-Magyarországban jól bevált tűzoltói joggyakorlatból és tűzrendészeti alapelvekből.

A törvény négyféle tűzoltóságot ismer, úgymint: 1. önkéntes, 2. ipari és intézményi, 3. hivatásos, 4. kötelező tűzoltóságot. A tűzoltók szolgálat közben itt is hatósági közegek.

A tűzoltótestületek feladatai közé nemcsak a polgárok vagyonának és életének tűztől, árvíztől, földrengéstől és egyéb elemi csapásoktól való megvédése tartozik, hanem a lakosságnak a légitámadások esetére való megszervezése és a védekezés teljes keresztülvitele, kötelessége továbbá közreműködni a lakosság hazafias, kulturális és közművelődési továbbképzésében. Az önkéntes tűzoltócsapatban nemre való tekintet nélkül minden 18. életévét betöltött állampolgár szolgálatot teljesít. A működő tagok mellett a 12—18 éves ifjúságnak nemre való tekintet nélkül kötelessége magát tűzoltói, egészségügyi és hírszolgálatban kiképeztetni. A működő tag 25 évi tényleges szolgálat után a tartalékba kerül.

A működő tagokat három csoportba osszák be: 1. támadó és védő szakasz, 2. szamaritanus szakasz (mentők), 3. kultúr-közművelődési szakasz (énekes, műkedvelő, felolvasó, előadó).

A törvény a továbbiakban az önkéntes tűzoltótestületek szervezetéről szól, amelynek egyik érdekessége az, hogy az igazgatóválasztmányban a tisztviselők és a parancsnokság összes tagjain kívül helyet foglalnak a csapat székhelyén levő katonaság és tengerészet képviselői is, továbbá a közigazgatási hatóság és község képviselője. Az elnököt, ha akadályozva van, összes jogaiban a parancsnok helyettesíti, ő rendelkezik a csapattal a tűz színhelyén, a gyakorlótéren és minden kivonuláskor. Az önkéntes testületben van helyettes parancsnok, szertáros és vannak szakaszparancsnokok.

Az ipari és intézményi tűzoltócsapatok szer-

Parancsnok Úr!

Elméleti oktatásnál használja a „TŰZRENDESZET” füzeteit, I—VII. Ára 7.50 pengő. Részletes árjegyzék a 159. oldalon

vezetét a testnevelési miniszter a szakminiszterekkel együtt legkésőbb fogja szabályozni rendeletileg.

Az 50.000-nél több lakosú városok minden 4000 lélek után 1, de legalább 15 főnyi hivatásos tűzoltóságot tartoznak szervezni, tekintet nélkül arra, hogy van-e a városban más tűzoltóalakulat. A 10—50.000 lakossal bíró helyeken minden 5000 lakos után egy hivatásos tűzoltót kell alkalmazni, akik az önkéntes tűzoltóság parancsnoksága alatt állanak.

Az 50.000 lakosnál kisebb városokban, ha nincs legalább 15 főnyi hivatásos, vagy önkéntes tűzoltóság, a köteles tűzoltóságot kell felállítani.

A közigazgatási járás tűzoltócsapatai tűzoltókerületet alkotnak, a kerület igazgatóságának élén a kerületi tűzfelügyelő áll, aki képviseli a kerületet (járást) a hatóságokkal és harmadik személyekkel szemben, általában az a feladata, ami nálunk a járási tűzrendészeti felügyelőnek.

A bányák tűzoltókerületei alkotják a bányák tűzoltóközösségét, amely nálunk a vármegyei tűzoltó szövetségnek felel meg, feladatai közé tartozik a tűzoltói és tűzrendészeti kérdések megoldásán kívül a lakosságban a bátorság, hazafias, morális és testi nevelés útján való fejlesztése is.

A járási és bányai tűzrendészeti felügyelők alkalmazása állandó és rendszeres havifizetést kapnak. A bányai tűzrendészeti felügyelő feladata tulajdonképpen ugyanaz, mint nálunk a vármegyei tűzrendészeti felügyelőé.

A bányák tűzoltó szövetségei fölött a jugoszláv királyság tűzoltó szövetsége áll, amelynek azonban sokkal nagyobb a hatásköre, mint a Magyar Országos Tűzoltó Szövetségnek, mert joga van rendeleteket is kiadni s megvan a felülvizsgálati és rendelkezési joga a bányai tűzoltóközösségek felett. A jugoszláv országos tűzoltó szövetség főnökségében helyet foglalnak a szociálpolitikai, közegészségügyi, testnevelési és hadügyminisztériumok képviselői is és az országos tűzrendészeti felügyelő, amely állásnak a megszervezésével Jugoszlávia, átérezvén az óriási nagy fontosságot, mely az országos tűzrendészeti felügyelő működését kíséri, — Magyarországot megelőzte. A jugoszláv törvény megéri szabályozni a tűzbiztosító társaságokat is, amelyekhez nálunk eddig még nyúlni nem mertek, természetesen politikai okokból és kimondja, hogy minden tűzbiztosító társaság köteles saját pénztárából a jugoszláv királyság területén levő, minden ingó és ingatlan vagyontárgy tűzbiztosításáért fizetett díjak 6%-át befizetni, ezt az összeget azonban a prémiumhoz nem lehet hozzászámítani. Természetes, hogy a tűzoltóságok fenntartásához nemcsak a biztosító társaságok járulnak hozzá a törvény szerint, hanem a községek, városok,

az ipari vállalatok és intézmények, a testnevelési minisztérium tekintélyes összeggel és mindazok a minisztériumok, amelyeknek a hatásköre alatt tűzoltócsapatok működnek.

A tűzbiztosító társaságok által fizetett hozzájárulásból minden bányában tűzoltóalapot létesítenek, a tűzoltóalapba befolyt összegekből 10%-ot a jugoszláv királyi tűzoltó szövetség kap, 20%-ot a bányai tűzoltóközösség, 10%-ot a járások, 60%-ot pedig felosztanak a bányai önkéntes és hivatásos tűzoltócsapatok között.

Nem áll módomban megállapítani azt, hogy Jugoszláviában évente mennyi biztosítási díjat fizetnek, de ha csak ugyanannyit fizetnek, mint Magyarországon, akkor Jugoszláviában a biztosító társaságok évi hozzájárulása legalább 1,800.000 pengőt tesz ki. Gondoljunk csak arra, hogy milyen hatalmas fejlődést mutatnának hazánk tűzoltóságai, hogyha a biztosító társaságok is bevonatnának a tűzoltóságok költségeinek viselésébe. Itt csak Burgenlandra utalok, ahol a biztosító társaságok hozzájárulása következtében majdnem minden egyes község el van már látva motorfecskeendőkkel, a nagyobbak autófecskeendőkkel s olyan élénk tűzoltói élet van, amelyet talán sehol sem lehet feltalálni.

A jugoszláv tűzoltócsapatoknak juttatott összegekből elsősorban tűzoltószereket kell beszerezni, aztán alkalmas egyéneket kell küldeni a tűzoltótanfolyamokra és fedezni kell az összes kiadásokat, az egyéb rendelkezésre álló fedezeti összegeket is felhasználván.

Meg kell még említeni azt, hogy a közlekedési minisztert utasítja a törvény, hogy a testnevelési miniszterrel, mint legfőbb tűzrendészeti felügyeleti hatósággal egyetértésben adjon ki rendeletet, amely biztosítja a vasutakon, gőzhajókon és egyéb állami közszállítási eszközökön a tűzoltók kedvezményes szállítását nemcsak akkor, ha tüzesetekhez mennek, hanem abban az esetben is, hogyha kongresszusokra, versenyekre, összejövetelekre, közgyűlésekre utaznak. Nálunk még a vármegyei tűzoltóversenyekre is csak a verseny után szokták kézhez kapni a tűzoltócsapatok az utazási kedvezményt, úgy, hogy azt már semmi körülmények között sem vehetik igénybe.

Fontos rendelkezése még a törvénynek az, amely a tűzoltóságoknak portómentességet biztosít, nemcsak a közönséges és ajánlott leveleknél, hanem még a postautalványoknál, csekkelnél, közönséges és értékcsomagoknál, szóval az egész postai forgalomban.

Addig, míg Jugoszláviában a tűzoltószereket és anyagokat előállító ipar nem lesz föléletesebb, az összes idegen eredetű gyártmányok a testnevelési minisztérium által kiadott bizonyítvány alapján vámmentességet élveznek, amelyre ezúton is felhívom a magyar tűzoltószergyárosok figyelmét.

Minden gondos parancsnokság, illetve községi előjáróság beiratja tűzoltóit a Magyar Orsz. Tűzoltó Szövetség **SEGÉLYZŐPÉNZTÁRÁBA**, amely tagonkénti és évi 20 pengőfillér tagdíj ellenében minden tűzoltói szolgálatban történt balesetért az illetőt (napi 2 pengő) segélyben részesíti. — Az összeg a névsor kapcsán az 57.453. sz. postacsekk útján előre fizetendő be. Előfordult eset azonban bejelentendő és a munkaképtelenség tartama aztán orvosilag, bélyegtelen iraton igazolandó. A segélyösszegezen felül más költségek nem térítetnek meg. Évközi létszámváltozás a befizetett létszámon belül díjtalanul jelenthető.

Magyarország tűzrendészetének kiadása 1933. évben

Írta: Erdély Ernő

Pontos kimutatás arról, hogy Magyarország tűzrendésze egy esztendőben milyen összegbe kerül, még nem jelent meg. Legutóbb két irányban is írtam erről általános tájékoztatót. Egy alkalommal a törvényhatósági városok tűzrendészetének kiadásait soroltam fel felszerelésük megfelelő statisztikájával (amelyhez, nagyon helyesen, azok a városok, amelyeknek kimutatásai nem voltak megfelelőek, észrevételt fűztek), később pedig, amikor a biztosító társaságok bevételeiről és kiadásairól állítottam össze kimutatást.

Most pusztán arra szorítokozom, hogy az 1933. év költségvetésének tételeit összesítsem és ebből állapítsam meg azt, hogy Magyarország 1933. évben 5,826.863 P-t fordít tűzrendészeti és tűzvédelmi kiadásokra. Ez a szám nem minden tekintetben feltétlenül elfogadható, egyrészt, mert csak az előirányzatot tünteti fel, amelyet néhány helyen túllépnek, másutt pedig a tervezett beszerzések elmaradása miatt csökkentenek, másrészt pedig a városok költségvetésében több helyen bevételi előirányzatokat találtam, amelyek részben átfutók, tehát a tényleges kiadást csökkentik, másrészt pedig fedezetül is szolgálnak. Különösen nehéz volt a községek költségvetésének szétbontása, mert azt csak összesítve találtam meg s míg a tűzrendészet bevételeinél 1. tűzvédelmi járulékok, 2. kéményseprési díjak, 3. kéményseprési díjak után szedett 5%-os kezelési díj, 4. különfélék szerepeltek, addig a kiadásoknál 1. személyi, 2. dologi vannak, mely utóbbiak három csoportra oszlanak: a) tűzoltószerkesz beszerzése, b) kéményseprési díjak, c) különfélék. Itt nem tehettem egyebet, mint a kiadásból levontam a bevételeket, úgy számítván, hogy a kéményseprési díjak, melyek a tételek legnagyobb részét adják, kifizették a mestereknek s csak a különbözetet fordították tűzoltói célokra. Az így nyert 1,039.995 P-t kellett elfogadnom, bár így egy vármegyénél, Bács-Bodrognál, az a helyzet mutatkozott, hogy a tűzrendészeti tétel 474 P többlettel zárul, mert a bevételek ennyivel haladják felül a kiadást.

A vármegyék költségvetésének áttanulmányozásánál — bár minden rovatot áttekintettem — három vármegyénél, és pedig Abaúj-Torna, Csongrád és Komárom-Esztergomnál ily címen semmiféle kiadást előirányozva nem találtam. Az illető vármegyékhez írt megkeresésre Abaúj-Tornától nem kaptam feleletet, míg Csongrád és Komárom-Esztergom vármegye alispánjának értesítése szerint tényleg a kért címen előirányzat nem történt. Miután köztudomású, hogy például Komárom-Esztergom vármegyének fejlett tűzrendésze természetesen megfelelő költséget igényel, az e téren felmerült kiadásokat a vármegyei tűzoltósövetség pénztára viseli a befolyt tagdíjakból és egyéb járulékokból úgy, hogy e címen nyugodtan számíthatunk 73.000 P kiadást, tehát az ország tűzrendésze egy esztendőben *kereken hatmillió pengőbe kerül.*

Lássuk most már részletezve a városok tűzrendészeti kiadásait. Itt végösszegül 4 millió 710.810 P a kiadás. Miután a feltüntetett ösz-

szegekben csak a városoknak kiadásai szerepelnek, viszont az önkéntes tűzoltótörszöveknek erre a célra fordított összegei, továbbá az államvasútnak, gyár- és vállalatoknak tűzrendészeti kiadásait nem tudtam megbízhatóan összegyűjteni, ezzel szemben a bevételeket, amelyekre majd külön rátérek, a kiadásokból nem vontam le, az összeget tényleges kiadásnak el kell fogadnom, mert a fent jelzett esetleges változások miatt a tűzrendészeti kiadások inkább némi emelkedést kell hogy mutatassanak. Az 1934. évi kiadások összeállításánál törekedni fogok ezeknek az adatoknak beszerzésére is. A városok költségeinek részletezése szerint Budapest székesfőváros 2,557.011 P-t, a többi 10 törvényhatósági város 797.728 P-t, a megyei városok 1,356.071 P-t, összesen tehát a fent jelzett 4,710.810 P-t költenek a tűzrendészetre és tűzoltásra. Az egyes városoknál ezek a következőképp oszlanak meg, különvéve a személyi és dologi kiadásokat.

	Személyi	Dologi
1. Budapest	1,867.980	689.031
2. Baja	21.154	12.502
3. Debrecen	110.781	27.635
4. Győr	96.432	31.939
5. Hódmezővásárhely	43.313	10.374
6. Kecskemét	58.825	10.843
7. Miskolc	51.247	15.142
8. Pécs	48.117	22.184
9. Sopron	40.171	20.758
10. Szeged	95.113	29.723
11. Székesfehérvár	30.829	20.646
	2,463.962	890.777

Megyei városok	Személyi	Dologi
1. Balassagyarmat	13.272	3.966
2. Békéscsaba	39.153	10.239
3. Budaörs	40.582	5.860
4. Cegléd	32.482	7.210
5. Csongrád	19.289	10.754
6. Eger	22.250	15.877
7. Esztergom	16.825	4.544
8. Gyöngyös	14.558	8.161
9. Gyula	31.258	7.094
10. Hajdúböszörmény	10.969	6.361
11. Hajdúhadház	4.800	3.112
12. Hajdúnánás	11.167	5.258
13. Hajdúszoboszló	5.720	3.613
14. Jászberény	12.440	5.133
15. Kalocsa	12.440	4.082
16. Kaposvár	51.145	11.151
17. Karcag	11.283	2.213
18. Kiskunfélegyháza	27.506	8.848
19. Kiskunhalas	19.280	4.489
20. Kiskőrös	25.361	10.272
21. Kisújszállás	5.537	890
22. Komárom	4.622	3.640
23. Kőszeg	16.738	4.198
24. Magyaróvár	10.422	2.340
25. Makó	24.050	7.020
26. Mezőtúr	15.644	6.310
27. Mohács	10.711	5.587
28. Nagykanizsa	21.910	9.300
29. Nagykőrös	23.419	12.669
30. Nyíregyháza	41.442	16.803
31. Pápa	24.575	5.955
32. Pestszenterzsébet	16.427	6.700
33. Rákospalota	39.922	16.300

34. Salgótarján	15.360	4.010
35. Sátoraljaújhely	28.683	14.146
36. Szekszárd	12.408	5.270
37. Szentendre	9.058	7.216
38. Szentés	15.921	5.951
39. Szolnok	34.991	11.025
40. Szombathely	40.398	28.538
41. Túrkeve	1.920	2.783
42. Újpest	81.954	39.178
43. Vác	16.906	3.580
44. Veszprém	24.549	7.819
45. Zalaegerszeg	23.739	7.520
	983.086	372.985

A városoknál a következő bevételeket találom: Budapestnél 530.179 P, amelyből 80.179 P a tűzjelzőtelefonok használati díja, színházak és intézeteknél vezényelt tűzoltók költségmegtérítéséből adódik, 450.000 P pedig a tűzoltási járulékokból folyik be. Debrecen város költségvetése 33.208 P bevételt tüntet fel. Ennek magyarázata, hogy a város területén a mentőállomással kapcsolatos teendőket is a tűzoltóság látja el és e címen megtéríti a mentés-rovat az összes személyi és dologi járandóságok 25%-át. Személyi kiadások: 27.695 P, dologi kiadások: 5.392 P, úgyhogy tiszta bevétel a tűzoltóságnál csak a trágya-eladásból befolyó 120 P. Pécs város 3.000 P bevételéről külön felvilágosítást nem kaptam. Sopron város 2.912 P bevételből 2.000 P átfutó tétel a kerületi tanfolyamok rendezésének kiadása, amelyet a tandíjak befizetése után a városnak megtérítenek. 912 P tétel pedig a laktanyában lakó parancsnok bérének megtérítése. A többi törvényhatósági város bevételei 300 P-n alul vannak és így nem vehetők számításba. A megyei városoknál Esztergom 15.700 P-s bevételéről felvilágosítást nem kaptam. Kaposvár 1.056 P-s bevétele a tűzoltóságnál levő kovács- és bognárműhelyben elvégzett városi munkák díjából folyik be, melyet az év végén a különböző alapok megtérítenek a tűzoltói rovatnak. Komárom 5.820 P bevétele a háztulajdonosok által fizetett tűzoltói járulékokból folyik be. Salgótarján 7.885 P bevétele a tűzvédelmiadó címen kivetett járulékokból folyik be. Itt a kivetés a következőképp történik: földbirtokosok, vállalatok, gyárosok 50—200 P-ig, nagyobb házak tulajdonosai, nagyobb jövedelmű magántisztviselők, nagykereskedők, mozgószínház-engedélyesek 5—25 P, vendéglősök és több segéddel dolgozó iparosok, kereskedők 4—10 P, kisiparosok, kereskedők 1—5 P, fenti ipar egyikébe sem tartozók 50 fillértől 2 P díjat fizetnek. Tűzvédelmiadó nem fizetnek az önkéntes testület működő tagjai, valamint azok, akik legalább 20 évig önkéntes tűzoltók voltak. Szekszárd város bevételénél 11.344 P szerepel mint kéményseprési díj, amelyből 10.788 P a kéményseprőt illeti meg, tehát csak átfutó kiadás, tehát a különbözet, 5%, szerepel csak bevételnek. Szolnok város 4.633 P bevételéről nem kaptam felvilágosítást. Szombathely 19.400 P-s bevétele a következőképp alakul: házadó után az adóhivatal kivetése szerint 10.878 P, tűzveszélyes foglalkozás után 622 P, fentiekből 700 P törlésre számítanak, ezen a címen tehát 16.800 P a bevétel. Ugyancsak bevételként szerepel, de csak papíron, a lovas- és seprőgépeket ellátó hat embernek díjazása, amelyért 7.400 P-nek kellene befolyjni.

A vármegyék tűzrendészetének kiadásai a következőképp oszlanak meg:

1. Abauj-Torna	—
2. Bács-Bodrog	200
3. Baranya	4.916
4. Békés	5.000
5. Bihar	2.434
6. Borsod stb.	1.200
7. Csanád stb.	1.638
8. Csongrád	nincs előirányzat
9. Fejér	1.000
10. Győr stb.	1.540
11. Hajdú	1.200
12. Heves	5.386
13. Jász-Nagykun-Szolnok	160
14. Komárom-Esztergom	—
15. Nógrád-Hont	2.562
16. Pest-Pilis-Solt-Kiskun	14.601
17. Somogy	1.000
18. Sopron	2.140
19. Szabolcs-Ung	1.360
20. Szatmár stb.	4.200
21. Tolna	3.428
22. Vas	17.609
23. Veszprém	1.700
24. Zala	1.434
25. Zemplén	1.350
	76.058

Az egyes vármegyéknel a kiadásokat a következő tételek adják. Bács-Bodrognál a tűzfelügyelő illetményei, Baranya vármegyénél a vármegyei tűzfelügyelőnek IX. fizetési osztálynak megfelelő illetménye 4.666 P és a szövetség segélye 250 P, Békés vármegyénél részletezést nem találtam, Bihar vármegyénél a tűzfelügyelő illetménye és úti átalánya, Borsod vármegyénél a tűzfelügyelő illetménye, Csanád vármegyénél a tűzfelügyelő illetménye 1.500 P, a vármegyei tűzrendészeti alap 138 P, Fejér vármegyénél a szövetség segélye, Győr vármegyénél a tűzrendészeti felügyelők illetménye és úti átalánya, Hajdú vármegyénél a tűzrendészeti felügyelő úti átalánya, Heves és Jász-Nagykun-Szolnok vármegyéknel a tűzoltószövetség segélye, Nógrád-Hont vármegyénél a tűzfelügyelő illetménye, Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyénél felügyelői illetmény 6.441 P, a szövetség segélye 8.160 P, Somogy vármegyénél a tűzfelügyelő illetménye, Sopron vármegyénél a tűzfelügyelő illetménye 640 P, tanfolyamdíj 1.000 P, szövetségi segély 500 P, Szabolcs-Ung vármegyénél a szövetségi segély, Szatmár és Tolna vármegyénél a tűzfelügyelő illetménye, Vas vármegyénél a tűzfelügyelő illetménye 5.309 P, szövetségi segély 3.200 P, járási felügyelő úti átalánya 2.800 P, vármegyei felügyelő úti átalánya 1.500 P, járási felügyelők illetménye 4.200 P, versenyekre 600 P, Zala és Zemplén vármegyéknel a felügyelők illetménye, illetve a kiszállások átalánya.

Az egyes községek költségvetésének összeállítását, vármegyéként csoportosítva a bevezetésben előadottak alapján a kiadási többletet, az alábbiakban adom.

1. Abauj-Torna	45.034
2. Bács-Bodrog	—
3. Baranya	27.011
4. Békés	86.367
5. Bihar	25.501
6. Borsod	106.152

7. Csanád stb.	21.258
8. Csongrád	1.112
9. Fejér	44.299
10. Győr stb.	27.645
11. Hajdú	23.431
12. Heves	62.662
13. Jász-Nagykun-Szolnok . .	13.235
14. Komárom-Esztergom . . .	35.718
15. Nógrád-Hont	26.023
16. Pest-Pilis-Solt-Kiskun . .	141.979
17. Somogy	53.268
18. Sopron	44.423
19. Szabolcs-Ung	58.151
20. Szatmár stb.	21.109
21. Tolna	32.018
22. Vas	47.842
23. Veszprém	11.506
24. Zala	58.816
25. Zemplén	25.435
	<hr/>
	1,039.995

A kiadásokat közös nevezőre hozni végérvényesen nem lehetett. Hiszen még a városok költségvetésénél is egyiknél 11.000 P helyiségbért láttam, másutt e címen semmiféle felszámítás nincs. Találtam olyan várost is, ahol a tűznél felhasznált víz díját is felszámítják a tűzoltóságnak, viszont néhány városnál személyzeti illetmény egy részét is más rovaton számolják el. Hatványozottan van ez a községek költségvetésénél, ahol több helyen az éjjeliőr illetményét tűzrendészeti kiadásnak számítják, másutt pedig e címen

semmiféle összeget nem állítanak be. Hiszem azt, hogy a mindnyájunk által várt kormányrendelet ezen a téren is rendet teremt, egységes alapra helyezik a tűzoltóságok költségvetését és a tűzrendészeti kiadásokat s módot találnak arra, hogy nemcsak a hatmilliós kiadás nyer fedezetet, hanem ezeknek egyes helyeken nagyon szükséges emeléséről is gondoskodás történik.

A kiadások csoportosítva a következőkép alakulnak:

Budapest	2,557.011
Tíz törvényhatósági város . .	797.728
Megyei városok	1,356.071
Vármegyék	76.058
Községek	1,039.995
	<hr/>
	5,826.863
Önkéntes és vállalati tűzoltóságok költsége körülbelül . .	73.137
	<hr/>
	5,900.000

Kétségtelenül nagy összeg ez a közel hatmillió pengő évi kiadásnak, de ha összehasonlítjuk a biztosító társaságok évi bruttó 44,490.000 pengő bevételével vagy 20,688.000 pengő bevételi többletével, de még a 16,759.000 pengő és 8,016.000 pengő évi tartalékolásával, akkor kell, hogy gondolkodásra készítse az illetékes hatóságokat.

S úgy érezzük, készül is már a helyes intézkedés.

Felhívás az összes tagtestületekhez!

Síremléket Breuer Szilárdnak!

A mérhetetlen fájdalom, mely boldogemlékü volt vezérünknek, *nemes Breuer Szilárdnak* az örökkévalóságba történt elköltözése folyamányaként minden magyar tűzoltószívet eltöltött, szünőben van és tisztult lélekkel tekintünk vissza a magyar tűzoltóintézmény fejlődésében korszakot jelentő arra a tevékenységre, mely *nemes Breuer Szilárd* hervadhatatlan érdemeit örökíti meg s feledhetetlenné teszi mindazok előtt, akik hozzá közel állottak.

Bár emléke él mindnyájunk szívében és élni fog mindenkoron, amíg magyar tűzoltók örködnék a polgárság tűzbiztonsága fölött, bajtársi szívünk sugallatát követve, kötelességünk e nemes férfiú emlékét látható módon is megörökíteni.

Ez a nemes érzés készítette az Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségét arra az elhatározásra, amellyel kimondotta, hogy egy megfelelő síremléknek közadakozásból történendő felállítása érdekében az Országos Szövetség kebelében egyesült testületekhez gyűjtési kérelemmel fordul.

A határozat végrehajtásaként immár felkérjük a Tagtestületeket, szíveskedjenek kebelükben szóbanlevő nemes célra gyűjtést indítani és a befolyó összegeket a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 23.297 sz. postatakarékpénztári csekkszámájára befizetni akként, hogy a síremlék minél hamarabb felállítható legyen.

Hirdesse az emelendő síremlék a magyar tűzoltóintézmény önzetlen harcosainak soha el nem múló háláját és bensőséges kegyeletét.

Budapest, 1932 április hó 15-én.

Az Elnökség.

Beérkezett adományok:

Szeptemberi számunkból áthozat	P 3727-58
Magyar Ruggyantaárugyár	P 100-—
Budapest Székeslőváros	P 200-—

Áthozat: P 4027-58	
Békésvármegyei Tűzoltószövetség	P 50-—
Összesen: P 4077-58	

Átvitel: P 4027-58

Légvédelem Ausztriában

Írta: **Prohászka Lipót** okl. tűzoltótiszt.

Az 1914—1918-as háborút összehasonlítva az előzőkkel, észre kell vennünk két nagy és fontos különbséget: az egyik a hadviselés módja, a másik a háború végének oka.

Régebben a háború kimenetele a hadvezérek taktikai tudásától függött. Ha valamelyik meg tudta akadályozni az ellenség vezérét terveit keresztülvitelében, ha sikerült az ellenséget állásai elhagyására, és esetleg a visszavonulási út elvágásával megadásra kényszeríteni, az ütközet sorsa el volt döntve. Több ilyen győzelem eldöntötte a háború sorsát.

A világháborúban a szorosabban vett taktikai háború csak néhány hónapig tartott. Rövidesen az egyes hadviselő államok csapatai alkotta arcvonal egy hézagmentes, összefüggő láncot alkottak — még a legmagasabb hegyláncokon keresztül is —, a semleges határoktól a tengerpartokig. Ezen időponttól kezdve még a legnagyobb áldozatokkal járó katonai műveletek sem hoztak döntő eredményt, legfeljebb az összefüggő arcvonal lényegtelen eltolódását eredményezték. A nagy háború sorsát a hadviselő államok egyikének gazdasági és erkölcsi összeomlása okozta. A világháború végeredményben tehát nem a katonai csapatok egymásközötti harca volt a győzelemért, hanem népek, nemzetek létért való küzdelme. És éppen azon nemzetek veszítették el ezen küzdelmet, melyek katonai szempontból megnyerték a háborút.

A légi fegyverek rohamos fejlődése következtében egy esetleges újabb háborúban még jobban próbára lesznek téve a nemzetek idegei, mint a múltban voltak. Légítámadás szempontjából a mögöttes országrészek minden pontja szabad és annak minden egyes lakosa közvetlenül veszélyeztetve van.

A jövő háborújában a mögöttes országrészek jámbor polgára nem helyezkedhet azon kétségtelenül kényelmes álláspontra, hogy a háború a harctéren küzdők ügye és a haza védelme a frontharcosok kötelessége, mert — fent elmondottak alapján — a mögöttes országrészek minden egyes polgárának legalább is saját védelméről kell gondoskodnia.

E célból meg kell ismerkednie az új fegyvernem veszélyeivel, a pánik elkerülése céljából, mert a pánik a tényleges veszteséget lényegesen növeli. De ez csak akkor sikerül, ha az összlakosság a légítámadásokhoz szokva van és a védekezést illetőleg kellő iskolázottsággal bír.

A lakosság lég- és gázvédelmi kérdésekben Ausztriában teljesen tájékozatlan. Ehhez jön még a jóhiszemű és naiv pacifisták szabotázsának tekinthető „felvilágosító” propagandája, mellyel el akarják hitetni, hogy a háború a jövő történelméből számúzva van. A józan megfontolás azonban azt mutatja, hogy a háború természeti jelenség, a természetes fejlődés okszerű következménye (l. jelenlegi japán-kínai háborút) és ezért, sajnos, nem kerülhető el.

A nagyhatalmak fegyverkezését figyelve, meg kell állapítani, hogy azok a gáztól, mint harci eszköztől, lemondani nem akarnak és ezért a gáz- és légvédelem elleni szervezkedés indokolt. Mennyiben érdekli ez a kérdés a polgári lakosságot? A felelet igen egyszerű.

A nagyhatalmak már azért sem akarnak a harcigázokról mint támadófegyverekről lemondani, mert nagy légerajuk lehetővé teszi a mögöttes országrészek polgári lakosságának nyugtalanítását, már azért is, mert felismerték, hogy a háború gyors befejezésére sokkal nagyobb befolyása van a nyugtalan lakosságnak, mint a harctéri küzdelmeknek. Így érthető, hogy a hadviselő felek ezen igen hatáson fegyverről lemondani nem fognak.

De nemcsak a hadviselő államok polgári lakosságát fenyegeti ez a veszedelem, hanem olyan országokét is, melyek nem viselnek háborút. Előfordulhat azon eset, hogy valamely hadviselő állam a vele szomszédos semleges állam területét felvonulási területnek használja fel, vagy valamely semleges állam katonai felszereléseket szállít a hadviselő államok valamelyikének. Ezen országok lakossága is ki van téve a légítámadásoknak, sőt gyújtóbombák okozta tűzkatasztrófákkal is kell számolniuk.

A technika fejlődése mind tágabb teret nyit a vegyszerek alkalmazásának és a gázveszély is mind nagyobb lesz. Ilyen nem háborús gáz katasztrófák közül említésre méltók: a hamburgi foszgénkatasztrófa, a maasvölgyi mérges iparigázok megrekedése, a hinterbergi és gratweini klórömlés, ammóniások hűtőgépek műszaki hibája következtében beállott gázömlés stb. Számolni kell még a bűnügyi és politikai célzatú, tehát szándékosan előidézett gázveszélyekkel is, mint pl.: a wieni Gerngross-féle áruház és wieni postatakarék-pénztár ellen elkövetett merényletek voltak.

Az a sokszor hangoztatott ellentmondás, hogy nem szabad a lakosságot szükségtelenül felizgatni, teljesen elhibázott és többet árt, mint használ. A kellő és szakszerű felvilágosítás okvetlen szükséges, mert a felkészületlen lakosság már az első támadásnál össze-roppan.

Az új fegyver ellen a határszéli erődítések és katonai csapatok felvonulása a határokon hatástalanok, mert az új veszély a légen át fenyeged, a levegőt pedig nem lehet elzárni.

A légvédelmi szervezet fejlődése. Miután néhány önzetlen hazafinak a gázvédelem eszméjének terjesztésére irányuló többéves tevékenysége kudarcot vallott, megelégedéssel állapítható meg, hogy az utóbbi időben pozitív eredményekkel kecsegtető mozgalom indult meg Ausztriában. Az új mozgalom, melynek irányítója a „Vegyes Légvédelmi Bizottság” a nemzetközi vöröskereszt egyik határozata alapján alakult „Gázvédelmi Bizottság”-ból fejlődött, ma teljesen önálló szervezetként működik és az osztrák szövetségi hadügyminisztérium tanácsadó szerve. E bizottság munkájának eredménye, hogy ma már a legszélesebb rétegekben elismerik a légvédelem szükségességét és fontosságát, sőt egyesek követelik a védelem kiépítését, míg eddig minden hasonló mozgalom gúny tárgyát képezte.

Ugy a légvédelmi propaganda, mint a képzés gyakorlati formát öltöttek. Eltekintve a tűzoltóságnál szokásos és amúgyis feltétlen szükséges gázvédelmi kiképzéstől, állandó tanfolyamokat tartanak Wienben fiatalokéak

részére a különböző cégek és a légvédelmi bizottság is. Ez év szeptemberében több helyen nagy légvédelmi gyakorlatokat fognak tartani, hogy a lakosság hozzászokjon a légi támadásokhoz.

Ausztriában a polgári lakosságot légvédelmi szempontból két csoportra osztják: egy aktív és egy passzív csoportra. Az aktív csoportba tartoznak azok, kik veszély esetén helyüket nem hagyhatják el, illetőleg segélynyújtás céljából készenlétben kell állniok. Ilyenek: rendőrség, tűzoltóság, mentők és egészségügyi csapatok, munkavédelem (Technische Nothilfe), gázvédelmi csapatok stb.

A másik csoportba tartoznak a gáz-, illetve légitámadás esetére különleges beosztással nem bíró polgári egyének, kik a megfelelő fedezékekben keresnek menedéket.

Túlmenne e cikk keretein a légvédelmi eszközök ismertetése, de az könnyen belátható, hogy az utolsó percben összecsapott és ideiglenes jellegű védőberendezések a semminél is kevesebbet érnek, mert a valószínű fiaskó megingatja a gázvédelembe vetett hitet.

A légvédelmi propaganda céljából állandóan ismertetik a „békés szándékú“ győző államok légi készülődéseit, így például:

Franciaország. A Daily Herald marseillei jelentése szerint francia repülők az indokínai dzsungelokban egy új gázt próbáltak ki, az úgynevezett „bénító gáz“t, melyeket bombákba zárva dobtak le. Az új gáz, melyet eddig csak vadállatok ellen alkalmaztak, állítólag 10—48 óráig tartó teljes bénaságot okoz.

A csapatoknál egy újrendszerű óriás repülőgép van kipróbálás alatt. A gép hatótávolsága 1000 km, hordképessége egyenkint 2500 kg, a legénység és gépfegyverek súlya nélkül. *Egyelőre* 60 ilyen gépet állítottak szolgálatba.

Építés alatt áll hat, egyenkint 12 gépből álló bombavető raj. Minden gép 4 drb 600 lóerős géppel lesz felszerelve, a gépek sebessége 250 km óránként és 1500 kg bombát képes 4000 km távolságra szállítani.

Jugoszlávia. Ez év elején több hajórakomány mérges gázbomba és tüzérségi lövedék érkezett Franciaországból Dalmácia különböző kikötőibe. A kirakás napokig tartott.

Néhány hónappal később többnapos gázháborúgyakorlatot tartottak, mely célra különböző helyőrségek katonaságát összevonták.

Egyesült Államok. A hadügyminisztérium öt repülőgépgyárnál összesen 3,380.000 dollár értékben repülőgépeket rendelt.

Megrendeltek továbbá 150 újrendszerű vadász- és bombavetőrepülőgépet 4,000.000 dollár értékben. A Boeing cégnél rendelt 111 drb harci gép eddig ismeretlen típusú katonai gép. A megrendelt gépek között van 38 darab Glenn—Martin bombavetőgép, melyek egyenkint 1000 kg bombát képesek szállítani, amellyt épp olyan nagy a sebességük, mint a harci gépeké.

Japán. A kormány, mint a külügy-, hadügy- és tengerészetiügyi minisztériumok közös tárgyalási eredményeképpen félhivatalos jelentést adott ki, melyben kijelenti, hogy a leszerelési tervzet Japán részről nem jöhet számításba. Az indokolás többek között azt mondja, hogy a MacDonald-féle tervzetnek a japán légi flotta csökkentésére vonatkozó része elfogadhatatlan.

Anyagi szempont.

Kezdetől fogva károsan befolyásolta a szervezés munkáját. Állandóan felhangzik a sztereotíp közbevetés, hogy: a polgári légvédelem egy nagy pénzkérdés! A polgári lakosság gázálarccal való ellátása sokszáz millió schillingbe kerülne és a szegény Ausztria nem képes ezt az óriási összeget előteremteni.

Ezen kijelentések elárulták, hogy a közönség nincs tisztában a légvédelem fogalmával, mert légitámadás emlegetésekor mindig és csakis gáztámadásra gondol. A legtöbb ember szemében a légvédelem kérdése a gázálarccal körül forog, mintha a repülőrajoknak nem állana más eszköz is rendelkezésükre, csak gáz. Hát a robbantó- és gyújtóbombák? Az ezek ellen való közvetlen védelem még nem minden! Mit érnek a legkiválóbb védelmi eszközök, ha a légitámadás meglepetésszerűen ér egy várost és a lakosságnak nincs ideje a gázálarccokat felvenni vagy a fedezékekbe menekülni. A gázálarccal egymagában tehát nem elegendő.

A polgári légvédelem első és legfontosabb feladata a jelző- és hírszerző szolgálat megszervezése és felállítása, mert csak akkor lehet a védőintézkedések helyes működésére számítani, ha a védőszervezetek és polgári lakosság idejekorán értesülnek a közelgő veszedelemről. Ehhez szükséges egy jól kiépített megfigyelő hálózat. A figyelő őrszemek repülőgépek közeledtét telefonon jelentik a megfigyelő központba, mely azonnal intézkedik a vészjelek leadásáról (sziréna, harang stb.).

Ilyen megfigyelő hálózat különösebb anyagi áldozattal nem jár, mert e célra, kisebb átalakítás után, a meglévő távbeszélő hálózat felhasználható.

Ilyen megfigyelő hálózathoz szükséges őrszemeket a különböző hazafias szervezetek tagjaiból igen könnyen lehet összetaborozni, kioktatásuk pedig nem jelent költséget. A megfigyelő hálózat kiépítése tehát tisztán szervezési kérdés és nem anyagi probléma, különösen akkor nem, ha megfigyelő szolgálatra elég önkéntes jelentkező akad és ezeket célszerűen használják fel.

A repülőgépek egyes fegyverei elleni védekezés módját és az ezzel járó anyagi kérdést illetőleg Ausztriában a nézet az, hogy: a nehéz és pusztító hatású robbantóbombák megfelelő magasságból leejtve, több emeletet átütve és pincében robbanva, rombadöntik az eltalált épületet. Ilyen találat bármily nagy szerencsétlenség is, ellene lehetetlen védekezni. Mélyen a földbe süllyesztett vagy megfelelő vastagságú mennyezettel épített vasbeton fedezékek, melyek lakás céljaira is alkalmasak, nem jöhetnek szóba. Tekintettel arra, hogy ilyen bombák igen nagy összegbe kerülnek, nem dobálják azokat csoportosan és egyébként sem szokás azokat lakóházak bombázására használni, hanem fontosabb ipartelepek, hidak stb. elpusztítására szolgálnak. Ezek ellen való védekezés tehát részben lehetetlen, részben felesleges. A bombák repeszdarabjai elleni védekezés céljára bármely pince, nagyobb költség nélkül, könnyen átalakítható.

Gyújtóbombák elleni védekezés céljából minden házban egy a ház lakóiból alakított önkéntes tűzoltócsapat megszervezését tart-

ják célravezetőnek. Ezeket megfelelően ki kell oktatni, mert egy repülő-támadásnál le-dobott többszáz gyújtóbomba által okozott tüzek eloltásához a rendelkezésre álló tűzoltó-ság nem elég és egyébként sem lehet addig várni, míg a tűzoltóság megérkezik. A gyújtó-bombák által okozott tüzek eloltásához alkal-mas: homok, agyag és víz ismét nem jelente-nek számbavehető kiadást.

Legfontosabb a gázvédelem kérdése. Gáz-támadásnak ki vannak téve: városok és álta-lában a sűrűn lakott területek, ipartelepek és egyéb fontos épületek és épületcsoportok. A beépítetlen sík terület és a hegyvidék el-leni gáztámadás céltalan és ettől félni nem kell. A városi lakosok közül csak a fentemlí-tett aktív csoport tagjainak, továbbá a fontos közüzemek alkalmazottainak kell gázálarccal ellátva lenniük. A passzív csoportba tartozók védett fedezékekben várják be a gáztámadás végét és a levegő megtisztítását. A gázálarc-

szükséglet tehát — az összlakosság számához viszonyítva — csekély.

Fentiekből látható, hogy a légvédelem szer-vezése Ausztriában a kezdet nehézségein túl van, amennyiben a különböző szervezetek kö-zös, központi vezetés alá kerültek. A kezde-ményező babérkoszorújáért még folyik ugyan a harc, de a higgadtabbak — igen helyesen — arra az álláspontra helyezkednek, hogy az egyéni hiúságnak háttérbe kell szorulnia, a közös és nagy nemzeti cél érdekében.

A propagandánál erősen hangsúlyozzák, hogy a légvédelem nem anyagi, hanem szer-vezési kérdés. Az tény, hogy a légvédelmet jól meg kell szervezni, különben nem ér sem-mit, de nem azért kell megszervezni, mert — mint egyesek kimutatni igyekeznek — nem jelent nagy anyagi megterhelést, hanem azért, mert erre szükség van és szükség van rá ak-kor is, ha a védelem létesítése jelentősebb ál-dozatokkal jár.

SZÖVETSÉGI ÜGYEK

Meghívó!

A Magyar Országos Tűzoltószövetség Elnök-sege folyó évi október hó 21-én délután 2 órai kezdettel székháza tanácstermében, Budapesten, IV. Bástya-utca 13. sz. alatt elnökségi ülést tart, melyre az elnökség tagjait ez úton is meg-hívjuk.*

Budapest, 1933. okt. 10.

Az elnökség.

* Október 22-én délelőtt 10 órakor a Fiumei-úti temetőben néh. Breuer Szilárd síremlékének felavatása.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségi ülése Budapesten, 1933 szeptember hó 9-én.

Az elnöki széket *Széchenyi József* gróf, orszá-gos elnök foglalta el, aki az ülést a határozat-képesség megállapítása után megnyitotta.

Főtávkár ismerteti a kerületi tűzoltótanfolya-mokról beérkezett jelentéseket, miszerint a nyár folyamán Szegeden, Kalocsán, Zalaegerszegen, Makón, Debrecenben (II.), Gödöllőn, Pécsen, Salgótarjánban, Sopronban, Magyaróváron és Győrött tartottak kerületi tűzoltótanfolyamokat, szép sikerrel.

Papp Ferenc előadó javaslatára az elnökség el-határozta, hogy a tanfolyamot rendező parancs-nokoknak elismerését nyilvánítja az elért szép eredményekért s az elismerőiratot az illető tan-folyamparancsnok felettes hatósága útján küldi meg az érdekelteknek.

Papp és Démusz előadók javaslatára az elnök-ség a makói tanfolyam egyik hallgatója számára, aki hivatalos elfoglaltsága miatt a záróvizsgán nem vehetett részt, a bizonyítvány kiadását el-rendelte azzal, hogy ez a jövőben precedensül nem szolgálhat.

Erdély előadó a folyó évi július hó 15—16-án tartott alsóausztriai tűzoltókongresszuson szerzett tapasztalatairól számolt be.

A dunavecsei és kúnszentmiklósi járások kör-zeti versenyére a központ képviseletében Marino-vich Imre dr. ügyvezető alelnököt küldte ki az elnökség Soltra.

A Seltenhofer-cég hirdetési hátraléka ügyében az elnökség úgy határozott, hogy a felajánlott részletfizetést elfogadja. Ingyenhirdetést azonban nem engedélyez.

Ausch Rezső előadó a budapesti Kender-, Juta-és Textilipar R.-T. tűzoltótestületének ötvenéves fennállása alkalmából tartott szép ünnepélyről számolt be.

Miskolc thjf. város főispánja értesítette a szö-vevséget, hogy a tűzoltófőparancsnoki állás meg-szervezését az 1934. évi költségvetéstervezettel kapcsolatban megfontolás tárgyává fogja tenni.

Marinovich Imre dr. ügyvezető alelnök a szent-gotthárdi önkéntes tűzoltótestület hatvanéves ju-bileumi ünnepéről és az azzal kapcsolatban tar-tott légi támadást elhárító gyakorlatról számolt be. Elnökség elhatározta, hogy Vas vármegye tűzoltó-szövetségének, Varga Gábor dr. és Frühwald Ist-ván szentgotthárdi testületi elnök, illetve parancs-noknak a bemutatott gyakorlatok sikerességéért elismerését fejezi ki.

Marinovich dr. ügyvezető alelnök bejelenti, hogy a Breuer Szilárd-síremlék a közeljövőben elkészül. Elnökség hozzájárult ahhoz, hogy a gyűjtés be-fejezéséig a még szükséges összeget a Szövetség előlegezze. Elnökség a síremlék felavatásának idő-pontját október 22-ben állapította meg, továbbá elhatározta, hogy a *Tűzrendészeti Közlöny* útján az ország minden tűzoltóságát meghívja a fel-avatóünnepre. A síremlék felállítására adakozók külön meghívót kapnak.

Papp Ferenc előadó a tűzoltó „Versenyszabály-zat” módosítására vonatkozó javaslatait terjesz-tette elő. A szabályzat tárgyalását a legközelebbi ülésen folytatják.

A Tűzoltó-Otthon tulajdonát képező fehérvári-úti telek körüli útburkolásért a főváros 2215 pen-gőt követel. Elnökség az összeg kifizetését elren-delte.

Hajós titkár javaslatára az elnökség elrendelte a kerületi szaktanfolyamot végzetek névsorának és személyi adatainak összegyűjtését.

Hajós titkár bemutatja a községek tűzoltó fel-szerelésének kartotékjához szükséges adatok össze-írásának megkönnyítése céljából elkészített nyom-tatvány tervezetét. Elnökség a tervezetet az elő-adóknak megküldi hozzászólás céljából.

Főtávkár bejelenti, hogy a „Tűzrendészet” füze-tei közül a „Tűzjelzés” és „Hírszerzés” elfogytak.

Erdély előadó jelenti, hogy kapott megbízása alapján a „Tűzjelzés” című füzetet már elkészít

tette, a „Hírszerzés“ is munkában van. Mindkét könyv bírálatára Teasdale Ottó alelnök, Papp Ferenc és vitéz Roncsik Jenő dr. előadók kértettek fel. Elnökség egyidejűleg elrendelte, hogy mindkét füzet előállítási költségét az 1934. évi költségvetésbe fel kell venni.

Főtátrár bejelenti, hogy a Budapesten tartandó tíznapos továbbképző tanfolyamra 21 hallgató jelentkezett. A tanfolyam kezdete szeptember 19.

Czene István és két társa, makói tűzoltók, panasának kivizsgálására az elnökség Papp Ferenc elnökségi előadót kérte fel.

Benda előadó jelenti, hogy a nagycsömötei körjegyzőség négy községe elhatározta, hogy évenként és egyenként 150—150 pengőt felvesz költségvetésébe, azt négy éven át takaréokban gyümölcsözteti s a negyedik év végén közösen vásárolnak egy kismotoros fecskendőt. A községek által felvett összeget azonban a miniszterközi bizottság törölte, azzal az indokollással, hogy az *agregát beszerzése luxus*. Elnökség elhatározta, hogy ez ügyben felterjesztéssel fordul a belügyminiszterhez.

Elnökség Démusz Lajos előadót kérte fel, hogy Békés vármegye tűzoltószövetségének közgyűlésén az országos szövetséget képviselje.

A budapesti jogászok „Verbóczy“ bajtársi egyesületének kérelmére az elnökség elhatározta, hogy a *Tűzrendészeti Közlönyt* tiszteletpéldányként küldi az egyesületnek.

A m. kir. dohányjüvedék igazgatósága átiratban kérte a szövetséget, hogy dohánygyárait, telepeit, raktárait tűzrendészeti szempontból vizsgálja felül és a hiányok megszüntetésére tegyen javaslatot. Elnökség elhatározta, hogy Budapesten a székesfővárosi tűzoltóféparancsnokságot, vidéken a vármegyei tűzoltószövetségeket kéri fel javaslatételre.

Marinovich Imre dr. ügyvezető alelnök bejelenti, hogy a Breuer-síremlék pályázattal kapcsolatban az egyik pályázó, Antalfyné Femes Mária és Cser Károly szobrászművészek ügyvédek útján 2000 P kártérítést követelnek. Elnökség Katona Mihály dr. elnökségi előadót kérte fel, hogy ez ügyben az országos szövetség jogi képviselét lássa el.

Marinovich Imre dr. ügyvezető alelnök bejelenti, hogy Szilvay Kornél, a fővárosi tűzoltóság főtisztje, elnökségi előadó, a napokban töltötte be tűzoltói szolgálatának 25. évét. Felkéri Teasdale Ottó alelnököt, hogy a szolgálati ügyből kifolyólag távollevő Szilvay előadónak tolmácsolja az országos szövetség elnökségének jókívánatait és adja át a szövetség huszonöt éves szolgálati érmét.

A „Tűzplakát“ nevű szabadalmazott nyomtatvány társtulajdonosa kérelemmel fordult az elnökséghez, hogy a plakát kötelező kifüggesztésére a belügyminisztériumtól rendeletet eszközöljön ki. Elnökség a már régebben elfoglalt elvi álláspontja fenntartása mellett kimondotta, hogy üzleti vállalkozásba nem kezd és nevét nem adja oda.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést bezárta.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség segélypénztárának elnökségi ülése Budapesten, 1933. évi szeptember hó 9-én.

Az elnöki széket Marinovich Imre dr. ügyvezető alelnök foglalta el, aki az ülést a határozatképesség megállapítása után megnyitotta.

Falussy titkár a múlt ülés óta segélyben részesített tagtestületek tűzoltóinak névsorát és a részükre folyósított összegeket ismertette.

Segélyben részesültek: Kozma József tűzoltó (Gyöngyös) 30 P, Benyik József tűzoltó (Gyöngyös) 36 P, Szarvas Aladár tűzoltó (Ózd) 28 P,

Soltész László tűzoltó (Eger) 56 P, Paksicza István tűzoltó (Péterhida) 48 P, Balázs Mihály tűzoltó (Lócs) 92 P, Vidéki József tűzoltó (Nagykanizsa) 40 P, Rajkai Ferenc tűzoltó (Rezi) 12 P, Fráter László tűzoltó (Kiskutas) 48 P, Draskovics Károly tűzoltó (Mikafa) 28 P, Ságvári Gábor tűzoltó (Hegymagasi) 24 P, Tóth Kálmán tűzoltó (Zalaszentgrót) 28 P, Bali Lajos tűzoltó (Szenyér) 10 P, Kőmíves János tűzoltó (Szenyér) 6 P, Kocsis Tibor alparancsnok (Lajosmizse) 16 P, Kukovics G. Ferenc (Géderlak) 64 P, Uklár György tűzoltó (Csorvás) 16 P, Petrás Ferenc tűzoltó (Csorvás) 12 P, Kasza Lajos tűzoltó (Tótkomlós) 12 P, Kilián József tűzoltó (Réde) 28 P, Vula János tűzoltó (Gyula) 30 P, Hartmann Ádám tűzoltó (Mózs) 6 P, Dala János tűzoltó (Hegyhátszentpéter) 42 P, Bedő Lajos tűzoltó (Rábaszovát) 180 P, Tánzos Ferenc tűzoltó (Mikosszéplak) 28 P, Bellincs Lajos tűzoltó (Gösfá) 28 P, Csalló József tűzoltó (Gösfá) 28 P, Déri Bálint tűzoltó (Gösfá) 28 P, Gorza Lajos tűzoltó (Gösfá) 14 P, Csarankó János tűzoltó (Dénestlak) 20 P, Baziti Ferenc tűzoltó (Békés) 10 P, Szentkereszti Nándor tűzoltó (Békés) 12 P, Dömök Vendel tűzoltó (Gombaszeg) 16 P, Baráth Sándor tűzoltó (Kunszentmiklós) 6 P.

Elnökség a bejelentéseket jóváhagyólag tudomásul vette.

Ballai Ferenc szolnoki hivatásos tűzoltó balesetet, mely nem tűzoltói szolgálat közben történt, az elnökség tudomásul nem vette, a segély kifizetését nem engedélyezte.

Haaz Henrik paksi önkéntes tűzoltó baleseti segélyigényét az elnökség elutasította, mivel a segélyzőpénztárnál biztosítva nem volt.

Farkas László somogyszentmiklósi önkéntes tűzoltó számára, aki sérülésének orvosi kezelésére csak 12 nap után jelentkezett s ezzel betegségének tartamát lényegesen meghosszabbította, — csupán méltányosságból, egyszer és mindenkorai segély címén az elnökség 60 pengőt utalt ki, azzal, hogy jövőben az orvosi segítség késői igénybevétele következtében meghosszabbított gyógytáramú baleseti sérüléseket az elnökség tudomásul nem veszi.

Bubics Tivadar zalavármegyei tűzrendészeti felügyelő javaslatára az elnökség elhatározta, hogy felterjesztést intéz a belügyminiszter úrhoz, hogy a köz érdekében dolgozó, balesetet szenvedett vagy megbetegedett tűzoltókat a községi és körorvosok ingyenes gyógykezelésben részesítsék és részükre a segély iránti folyamodványhoz szükséges orvosi bizonyítványokat hivatalból, díjmentesen állítsák ki. A gyógyszerek, valamint az esztelges költségek is az Országos Betegápolási Alap vagy az államkincstár terhére szolgáltatassanak ki. Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést bezárta.

A tűzoltó élete nem biztos!

Gondoskodjon idejében a családjáról és szerezzen örök otthont!

Kezdőtőke nélkül is hozzásegítjük ahhoz, hogy

családi házat építhessen, vásárolhasson.

A hosszulejártatú BIB építkezési kölcsönt bármelyik takarékos tűzoltó megkaphatja. Érdeklődjön még ma:

**BUDAPESTI INGATLAN BANK R.T.
»TAKARÉKHÁZ« OTTHONT ALAPÍTÓ R.T.**

egyesített központi irodájában
Budapest VII, Rákóczi út 10.

HÍRLEK

Királyi díszérem. A m. kir. belügyminiszter a tűzoltás és mentés terén 25 éven át teljesített érdemes tevékenység jutalmazására alapított díszérmét újabban a következőknek adományozta: Schumann Jakab alparancsnok (Felsőmindszent, önk.), Királyi József tűzoltó (Budapest, hiv.), Braun Gyula pénztáros, Fenusz József őrpáncsnok, Varga József szivattyús (Szentgotthárd, önk.), Faragó Mihály j. tűzr. felügyelő, parancsnok (Kiszombor, önk.), Urbán János alparancsnok (Vác-szentlászló, önk.), Horváth Antal alparancsnok (Lébény, önk.).

Mozgófénykép gépkezelői tanfolyam előadónak kinevezése. A m. kir. belügyminiszter a m. kir. mozgófénykép gépkezelői szaktanfolyam szakelőadóivá: Teasdale Ottó Budapest székesfővárosi tűzoltófőparancsnokot és Wunderlich Antal tűzoltófőtisztet nevezte ki, a „mozgófényképüzemek tűzrendészete” című tárgykörre.

Járási tűzrendészeti felügyelők kinevezése. Pest vármegye alispánja Karner Béla budafoki tűzoltóparancsnokot a biai járás, Horváth József számtanácsost a nagykátai járás, Hajós Emil országos szövetségi titkárt a ráckevei és monori járások tűzrendészeti felügyelői teendőinek ellátásával bizta meg.

Járasközi tűzoltóverseny Solton. Szokatlanul fényes külsőségek és igen nagy érdeklődés közepette tartották meg versenyüket egy verőfényes szép őszi napon, szeptember hó 17-én, a dunavecsei és kunszentmiklósi járások községeknek tűzoltócsapatai Solt községben, az egykori aranykulcsos városban. Már korán reggel megteltek a solti utcák a versenyre érkező tűzoltókkal és a környékből összesereglett érdeklődőkkel. Az ünnepség a r. kath. templomban megtartott szentmisével, majd ref. istentisztelettel vette kezdetét, ezután Pethő János vm. tűzrendészeti felügyelő, mint Pest vármegye Tűzoltó Szövetségének ü. v. alelnöke, szépen felépített beszéd keretében koszorúzta meg az elcseszt hősök emlékművét. Ennek megtörténte után a versenyre benevezett tíz közs. tűzoltócsapat a vásártérre vonult, hol fél 11 órakor megkezdődött a verseny. Az előkelőségek részére épített dísztribünön a hivatalos vármegye élén ott láttuk a vármegye főjegyzőjét: Ney Gézát, továbbá a dunavecsei választókerület országgyűlési képviselőjét: gróf Teleki Sándor cs. és kir. kamarás, nagybirtokost, Marinovich Imre dr. h. államtitkárt, mint a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség ü. v. alelnökét, Beniczky Péter és Markó Jenő dr. járási főszolgabírákat, — ott voltak gróf Nemes Albert ny. követ és meghatalmazott miniszter és felesége, Spaletti grófnő, herceg Caffarelli Károly és felesége, Nemes grófnő, Teleki Sándorné grófné és gyermekei, özv. báró Bornemisszáné, sz. Bethlen grófnő, v. követ és meghat. miniszter felesége, Tarnay Árpád dr. vm. másodfőjegyző és felesége, Beniczky Péterné, Törley Bálint nagybirtokos és felesége, Blaskovich Lajos dr. tb. vm. főjegyző és felesége, Balla Gyula és Harsányi László dr. tb. főszolgabírók feleségeikkel, Hetényi Gyula földbirtokos és felesége, Balás Vilmos dr. szolgabíró és felesége, Pethő János és Lukács Zoltán dr. vm. tűzrendészeti felügyelők és feleségeik, Pálházy Endre dr. vm. aljegyző, Nagy József dr. miniszteri tanácsos, Totth Kálmán dr. és Cseley Rezső dr. tb. szolgabírók, Édeskuty Olivér dr. tb. vm. aljegyző, Gyenes Antal esperes és még igen sokan a járás és környéke notabilitásai közül. A versenyszerelések

befejezése után jól sikerült támadási gyakorlatot mutatott be egy égő szalmakazal ellen a solti csapat. Ezután a versenyen résztvett csapatok arcvonala előtt felsorakoztak a vezénylő parancsnokok, akiket Lantay István dr. és Bálint Ferenc dr. tb. szolgabírók, tűzrendészeti felügyelők mutatottak be Ney Géza vm. főjegyzőnek. Majd Marinovich Imre dr. O. T. Sz. ü. v. alelnök szólott a tűzoltókhoz és kiosztotta a szolgálati érdemeiket, a zsűri eredménykielírdetése után pedig Teleki Sándorné grófné sz. Édelsheim-Gyulay Paula grófnő osztotta ki a versenydíjakat. A kezdők csoportjának 5-ös kocsifecskendő-szerelésénél első díjat — Törley Bálint ezüstserlegét — nyerte a hartai csapat, második lett a kunszentmiklósi csapat, nyerte a V. T. Sz. plakettjét. A haladók csoportjának 9-es kocsifecskendő-szerelésénél első lett a solti csapat, nyerte a dunavecsei járás közönsége ezüstserleg-tiszteletdíját és Lantay István dr. vándordíját, egy ezüstserlegét, második helyezéssel nyerték a dunavecseiek Teleki Sándor gróf tiszteletdíját, ezüstserlegét, harmadik lett a dunapataji csapat, nyerte gróf Nemes Albert értékes díját, ezután sorrendben következtek az izsáki, fülöpszállási, apostagi, tassi és dunaegyházi csapatok, elnyerve özv. gróf Teleki Gyulané, gróf Teleki József és Teleki Gyula gróf tiszteletdíjait, egy-egy ezüstserlegét, illetőleg a két sorrendben utolsó csapat Pestvármegye Tűzoltó Szövetségének oklevelét. Egyéni díjakat nyertek: v. Tóth Sándor parancsnok herceg Caffarelli Károly ezüst cigarettatárcáját, Szabó Lajos parancsnok gróf Teleki Mihály ezüst-cigarettatárcáját, továbbá Csáky György és Kováts János parancsnokok egy-egy ezüst-cigarettatárcát, végül Kálnay Oszkár parancsnok a V. T. Sz. oklevelét. A verseny befejeztével a dunapataji zenekar a Nemzeti Híszkegyet intonálta, majd a csapatok díszmenetben elvonultak a megjelent előkelőségek előtt. Ezt követőleg lakoma volt a notabilitásoknak és tisztelőknek az Alsóközben, melyen az első pohárköszöntőt gróf Teleki Sándor országgyűlési képviselő mondotta Magyarország Kormányzójára. Heller Ferenc közs. vezetőjegyző keresetlen szavakkal köszöntötte a távollevő alispánt, Ney Géza vármegyei főjegyzőt és a vármegye jelenlevő reprezentánsait, majd általános lelkesedés közepette Ney vm. főjegyző emelkedett szólásra, mély hatás kiváltó beszédében köszöntötte a tűzoltóintézmény nagy barátját, a kerület képviselőjét s az igazi magyar urat: Teleki Sándor grófot, továbbá Marinovich Imre dr.-t és méltatta a nap jelentőségét. Végül Marinovich Imre dr. mondott szívbőljövő köszönetet az ünneplésért. A legénység a 48-as körben és az Iparoskörben lett megvendégelve. A pompásan sikerült versenyt — melyről mindenki a legjobb benyomásokkal távozott —, Lantay István dr. jár. tűzr. felügyelő és Hetényi Gyula vm. th. bizottsági tag rendezték, a szíves vendéglátásukról híres solti urakkal karöltve.

A Fejérmegyei Tűzoltó Szövetség rendes évi közgyűlését — ezúttal már 45-iket fennállása óta — Fehérvárcsurgón tartotta meg szeptember hó 10-én. Az ülésen megjelent a megye 102 községéből 45 tűzoltótestület, mintegy 300 taggal, számos község vezetőjegyzőjével, valamint a móri járás főszolgabírája, dr. Wenzel József is. Az ülést istentisztelet előzte meg. Felvonult tűzoltócsapataikkal a móri és adonyi tűzoltók zenekara is, melyek a falu népének hangversenyt rendeztek. Az ülés a községháza tanácstermében 9 órakor kezdődött Kováts István volt velencei nyugalmazott főjegyző korelnöksége mellett. Dr. Wenzel József főszolgabíró meleg szavakban megköszönte, hogy az ülés az ő járása te-

rületén tartatik meg, míg Fehérvárcsurgó vezetőjegyzője, Winkler Izidor, ékes beszéddel üdvözlötte a szövetséget s annak vezetőségét. A közgyűlés kiemelkedőbb pontja volt Vida Pál ügyvezető-titkár jelentése az elnökség egyévi tevékenységéről. Majd a pénztári zárszámadások tárgyalása. Elhatározott, hogy a jövő évben az adonyi járás területén lesz a közgyűlés és ott csak járási versenyt fognak rendezni. Ezután Vida Pál ügyvezető-titkár kiosztotta a csóri tűzoltóknak adományozott V. éves szolgálati érmeiket és egyben előléptetésben részesített néhány köztűzoltót. Nagyon megható jelenet volt, mikor az ülés utolsó tárgyaként Lauschmann Géza dr. vármegyei főjegyző, az alispán képviselőjében, példa gyanánt állította Vida Pál titkár 60 éves ernyedetlen buzgalmát, melynek emlékére létesült az ő nevével szülő jutalmazási alapítvány, melynek kamatainak adományozására Vida Pál és leszármazói jogosultak. Ezen alapítvány kamataiból Vida öt megyebeli érdemes tűzoltót jutalmazott fejenként 40—40 pengővel. A jutalmakat Lauschmann Géza dr. főjegyző lelkesítő beszéd és az alispán által kiadott emlékmű kiséretében adta át az illetőknek, Schöber Alajosnak Adony, Farkas Gyulának Nagyveleg, Barna Györgynek Káloz, Tóth Gábornak Pákozd és Darabos Lajosnak Kajászószentpéter. Az ülés végezte után a nagyszámú közönség és a tűzoltók serege zeneszóval a hősök emlékoszlopához vonult, melyet a nemzeti imádság elhangzása után a tűzoltószövetség nevében Lauschmann Géza dr. vármegyei főjegyző hazafias beszéd kíséretében koszorúzott meg. Az ünnepélyes aktusnál megjelent gróf Károlyi József földesúr és családja, valamint az egész tisztikar, dr. Knoll Károly jószágigazgató vezetése alatt. A hazafias ünnepély lezajlása után nyomban kezdődött a tűzoltóversenygyakorlat, melyben a következő 14 tűzoltótestület vett részt: Nagyláng, Adony, Mór, Sárszentmiklós, Nagylók, Sárkeresztés, Vajta, Tárnok, Csór, Hercegfalva, Előszállás, Csákvár, Csákberény és Sárosd, melyek az itt jelzett sorrend szerinti helyezést nyerték és ennek megfelelő díszoklevélből álló jutalomban részesültek a bírálóbizottság részéről. A verseny záradékaul a fehérvárcsurgói testület egy jelképes támadási feladatot oldott meg. Lauschmann Géza dr. főjegyző szép beszédet intézett a versenyző csapatokhoz és kiosztotta részükre a díszokmányokat, majd a csapatok díszmenetben elvonultak a vezetőség előtt.

Tűzoltóverseny Rákosligeten. Ezen a címen legutóbbi számunkban közölt tudósításunkba hiba csúszott. A jubileumi verseny 5-ös mozdonyfecskeendő-szerelésben a II. helyet nem, mint azt tévesen közöltük, Pestszentimre, hanem helyesen Pestszentlőrinc Önkéntes Tűzoltó-Testülete nyerte.

Meghívó. Bihar vármegye Tűzoltószövetsége Berettyóújfaluban 1933. évi október hó 29-én évi rendes közgyűlést tart, amelyre a hatóságokat, a tűzoltóbajtársakat és a tűzrendészet iránt érdeklődőket tisztelettel meghívjuk. Napirend: 9 órakor istentisztelet, 10 órakor vármegyei szövetségi közgyűlés a Leventeház dísztermében. A gyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó. 2. Évi jelentések. 3. Multévi számadások jóváhagyása és a szokásos felmentvények megadása. 4. A szövetség új alapszabálytervezetének letárgyalása. 5. Az elnökség, választmány és tisztikar 3 évre szóló megválasztása. 6. Indítványok tárgyalása, melyek a közgyűlés előtt 8 nappal írásban benyújtottak. 7. Elnöki zárszó. Félegy órakor közebed, egy teríték ára, bor nélkül, 60 fillér. Az ebéd ára v. Halász László szövetségi pénztárnok címére legkésőbb október hó 24. napjáig küldendő be.

Kedvezményesárú ruhaszövetet és héléanyagot kaphatnak a tényleges és nyugdíjas közszolgálati alkalmazottak, valamint hozzátartozóik a „Merino“ Posztókereskedelmi Részvénytársaság üzletében (Budapest, VII. Rákóczi-út 40. sz. alatt, a Nemzeti Színház közelében, a Corvin-áruházzal szemben). A férfiruhaszövet ára méterenkint 9—15 pengőig, a felsőkabát- és télikabát-szövet ára méterenkint 11—18 pengőig. A női ruhaszövet ára méterenkint 2 pengő 45 fillér és 4 pengő 60 fillér. Női télikabát-szövet ára méterenkint 10 pengő. Komplet belésanyag öltönyhöz 11—18 pengőig, átmeneti kabáthoz vagy felöltőhöz 15 pengő, télikabáthoz 35—45 pengő. *Minden szövet gyapjúanyag.*

Kedvezményes árú férfi- és női (fekete és színes) cipőt kaphatnak a tényleges és nyugdíjas közszolgálati alkalmazottak és hozzátartozóik a VI. ker., Király-utca 52. szám alatt (Nagymező-utca sarok), az udvarban balra levő elárúsítóhelyen. A férficipő ára 9 pengő 80 fillér, a női cipő ára 9 pengő 30 fillér. A gyermekcipő ára 4 pengő 30 fillértől 8 pengő 50 fillérig. *Korlátozott mennyiségben különféle minőségű női cipő 8 pengő 50 filléres árban is kapható.*

Utalványokat, kellő igazolás mellett, a fentírt elárúsítóhelyeken és a Közzszolgálati Alkalmazottak Nemzeti Szövetsége (KANSz) irodájában (V. ker., Kossuth Lajos tér 11., földszint 2. sz. alatt) díjmentesen lehet kapni.

Továbbképző tiszti tanfolyam. Végre tehát ez is megvolt... az első továbbképző tiszti tanfolyam. Igen, Teasdale Ottó budapesti főparancsnok, az országos szövetség alelnökének kezdeményezésére s akadályokat nem ismerő szívós, kitartó munkája folytán szeptember 19—29-ig a központi tűzoltólaktanyában megvolt tartva az első továbbképző tanfolyam. A tanfolyamot 19-én reggel Teasdale főparancsnok lelkesítő és buzdító szavai nyitották meg. A megnyitáson a székesfőváros polgármesterének képviselőjében jelen volt Némethy Károly dr. városi tanácsnok és az előadói kar. A tanfolyam órái reggel 8—12-ig és délután 3—6-ig tartottak. Előadói: Benedek dr., Ehrlesbeck, Luncz, Szilvay és Wunderlich budapesti hivatásos tűzoltótisztek és vitéz Roncsik dr. debreceni hivatásos főparancsnok voltak.

A tanfolyam anyaga a következő volt: A motoros szerek elméleti és gyakorlati ismertetése, 10 óra. A tűzrendészet jogrendszere, különös tekintettel az újabb elvi jelentőségű jogi esetek ismertetése, 10 óra. Lobbanó folyadékok, benzinkutak, benzinkutak, autógázok, 9 óra. Telepengedélyezési eljárás, különféle ipartelepek tűzrendészete, 13 óra. Különféle különleges oltószerek és eszközök elméleti és gyakorlati bemutatása, 10 óra. Színházak és mozik tűzrendészete, filmek raktározása, filmtűzek oltása, 13 óra. Nyomtömlők gyártása, kezelése, javítása elméleti és gyakorlati alkalmazásban, 5 óra. Gázvédelmi felszerelések ismertetése, 2 óra. *Összesen 72 óra.*

A tanfolyamot, sajnos, a 21 jelentkező közül csak 13-an végezték el és pedig: Ajer András parancsnok Rákoscaba, Alapfy István parancsnok Sashalom, Dovalovszky Sándor parancsnok Pestszentimre, dr. Dobay Gyula parancsnok Szeged, Dósa Balázs jár. felügyelő Békásmegyér, Kathona Mihály parancsnok Kiskúnhalas, Krenedits Gyula parancsnok Rákosszentmihály, Lakits György parancsnok Szeptnek, László István vármegyei felügyelő Esztergom, Mózes László parancsnok Zalaegerszeg, Pesti István parancsnok Galgamácsa, Ruzsin Ferenc parancsnok Eger és dr. Thóbiás Gyula járási felügyelő Encs. A tanfolyamhallgatók

a központi laktanyában teljesen díjtalan elszállásolást kaptak.

Hogy a tűzrendészet irányítása és vezetése körül mily elsőrendűen fontos szerepet játszik a szaktudás, arra most részletesebben kitérni nem akarok, de annak teljes átértéséről s a vidéki tűzoltótisztekre nézve különös jelentőségének megértéséről tesz tanubizonyságot az az erős akarat és szívós kitartás, amelyet Teasdale főparancsnok ezen továbbképző tanfolyam megszervezése s megtartása érdekében kifejtett.

Igen értékes és tanulságos volt mindaz, amit a tanfolyam nyújtott. Az előadók igazán nagy újszerűséggel és teljes odaadással igyekeztek a rendelkezésükre álló rövid idő alatt minél többet bemutatni. Reméljük, hogy az elvetett mag néhány év alatt terebélyes fává fog fejlődni s az első tanfolyamot fejlettebb, terjedelmesebb további tanfolyamok fogják követni. A tűzrendészet és tűzoltás terén oly sok új dolog van évről-évre, hogy a vidéki tiszteknek, kiknek nincs meg úgy az alkalmuk a maguk továbbképzésére, mint a nagyvárosi tiszteknek, feltétlenül kell hogy időnként ily továbbképző tanfolyamok keretében ismerjék meg az új szereket, modernizált felszereléseket, új oltóeszközöket és módokat, melyek megkönyvítik hivatásuknak tökéletesebb betöltését. Fontosnak tartom, hogy ezen továbbképző tanfolyamokon a gyakorlati bemutatásokra helyeztessék a főszó, mint amelyek a vidék részére egyébként elérhetetlenek.

Nem mulaszthatom el ez alkalommal a nagy nyilvánosság előtt is elismerésemet és köszönetünket kifejezni úgy Teasdale főparancsnok, mint az előadóknak azért az önzetlen és lelkes ügybuzgóságért, melyet a tanfolyam megszervezése és megtartása körül kifejtteni szívesek voltak.

Adja Isten, hogy buzgóságuk a bemutatott és ismertetett szakdolgoznak a hallgatók általi gyakorlati alkalmazása útján bőven hozza meg gyümölcsöt hazánk tűzrendészetének továbbfejlesztése terén. Úgy legyen!

Ti pedig, kedves Bajtársak, akiknek a sors nem engedte meg, hogy a folyó évben ez első tanfolyamon részt vehessetek, igyekezzetek a jövő évben tartandó tanfolyamra elmenni, mert azt, amit itt láthattok s megismerhettek, máshol nem találjátok meg s annak az életben igen jó hasznát vehetitek.

László István.

Visszaélés a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség nevével. A Magyar Rapszódia Művészegyüttes nevével viselő alkalmi társaság a Magyar Országos Tűzoltó Szövetségtől engedélyt kért Techlár Ernő dr.: Credo című tűzoltótárgyú színdarabjának az előadására. Az engedélyt meg is kapta, mint ahogy a szövetség a hozzáfordulóknak e kérdésben, a tűzoltói propagandát tekintve, készségesen áll rendelkezésre. E társaság, amelynek a vezetője Graf Béla nevű egyén volt, olyan szövegű megkereséseket intézett társadalmi életünk kiválóságaihoz, tiszteletjegyek kapcsán, amelyekkel azt a színezetet keltezte, mintha az előadást a szövetség rendezné és a befolyó tiszteletdíjmegváltási összegek a szövetség anyagi előnyére szolgálnának. Hogy a hatósági és tűzoltói színezetet még jobban kidomborítsák és a felszóllított egyéneket még jobban tévedésbe ejtsék, a megpumpolandóknak kincstári szolgálatos csekklapokat is küldöttek. Az érdektársaságnak egyáltalában nem volt célja a színdarab előadása, amit az a tény is igazolt, hogy a Zeneakadémia teremté, ahova az előadást hirdették, sem az általuk megjelölt, sem más napra le sem foglalták. Feljelentés folytán megindult a bűnügyi eljárás család miatt Graf Béla ellen s a bíróság 292 rendbeli csa-

lás miatt — ennyi embert sikerült az országos szövetség nevével felhasználva, becsapni — 7 hónapi börtönre ítélte, amelyből 6 hónapot az előzetes letartóztatással a büntetésbe beszámított. Az elítélt felebbezett, de felebbezett a királyi ügyész is súlyosbításért. Itt volna már az ideje, hogy az ilyen parazitáktól, akik a szövetség nevével használják fel csalásaik elkövetésére és a tűzoltóság tekintélyét ássák alá, meg tudjon az ország szabadulni. Ez alkalommal is figyelmeztetjük a bajtársakat, hogy ha valaki az országos tűzoltószövetség nevében jelentkezne könyv, kép, emléktárgy, plakát vagy bármi más eladásával, adják át azonnal a rendőrhatalóságnak, mert a szövetség azok terjesztésével senkit meg nem bízott és a jövőben sem fog megbízni.

Járásí tűzoltóverseny Dunakeszin. A váci járás tűzoltótestületei szeptember hó 24-én Dunakeszi községben tartották tűzoltóversenyüket. A vendéglátó Dunakeszi község lakossága ez alkalommal kívánta megünnepelni Önkéntes Tűzoltótestületének harmincéves jubileumát. Az ünnepély istentisztelettel vette kezdetét s a hősi emlékmű megkoszorúzása után a község háza tanácsstermében díszközgyűlést tartottak. A testület harmincéves történetét Györffy Tihamér parancsnok, j. tűzr. felügyelő állította össze nagy szakértelemmel és olvasta fel a közgyűlésen. Ezután a járás főszolgabírája, Horváth János dr. lélekemelő beszéd keretében nyújtotta át a királyi díszérmet, Marinovich Imre dr. h. államtitkár, ügyvezető alelnök pedig az Országos Szövetség szolgálati érmeit, a dunakeszi tűzoltótestület igényjogosult tagjai részére. Ez utóbbiak között Bohunka Lajos községi főjegyző, a jubiláló önkéntes testület elnöke, aki már alakulástól munkálkodott a testület kebelében, XXXV. éves szolgálati érmet kapott.

Ebéd után kezdődött a járásí verseny, amelyen megállapítást nyert, hogy a tűzoltói kiképzés az egész járásban szép eredménnyel megindult.

A verseny eredménye a következő volt:

Mozdonyfecske-díszszerelés. I. díjat és egyben a járásí vándordíjat Alag, a II. díjat Dunakeszi, a III. díjat Alsógöd csapata nyerte.

Kocsifecske-díszszerelés. Kezdők. I. Szöd, II. Kislémedi, III. Csomád.

Kocsifecske-díszszerelés. Haladók. I. Fót, II. Váckisújfalu, III. Veregyháza.

A győztes csapatok értékes versenydíjakat kaptak s azonfelül a hiba nélkül dolgozó vezénylők és szerelősorozatok között közel 40 egyéni díj került kiosztásra.

A szép sikerrel megtartott verseny befejezéséül a helybeli leventecsapat mutatott be tűzoltógyakorlatot, végül a helybeli testület a Kultúrház ellen látványos támadási feladatot oldott meg, Györffy Tihamér parancsnok vezényletével.

Járásí tűzoltóverseny Monoron. A Monori Önkéntes Tűzoltótestület folyó hó 1-én ünnepelte járásí tűzoltóverseny keretében fennállásának 35 éves jubileumát. Az ünnepély istentisztelettel kezdődött s ezután a felsorakozott csapatok koszorút helyeztek el a hősök emlékművére.

A sorrend megállapítása után a Piac-téren kezdetét vette a verseny, a nagyszámú közönség élénk érdeklődése mellett. A bírálóbizottság által megállapított sorrend a következő volt: I. Alberti Irsa nyerte a vármegyei tűzoltószövetség ezüstplakettjét, II. Gyömrő nyerte a monori testület serlegét, III. Vasad nyerte a Monori magtényesztő oklevelet, a IV. Vecsés és V. Pilis csapatai elismerő oklevelet kaptak. Szép eredményt mutatott fel a vendéglátó monori testület versenyen kívüli szerelésével és jólsikerült támadási gyakorlatával s

ezért a versenybíróság a Sternberg-cég ajándékát, egy horoglétrát ítelt oda tiszteletdíjként. Egyéni díjat kaptak Monor, Alberti-Irsa, Gyömrő és Vasad vezénylői.

Ez alkalommal nyújtotta át bensőséges szavak kíséretében az Országos Tűzoltó-Szövetség ügyvezető alelnöke, Marinovich Imre dr., a járás főszolgabirójának, Kopa Károlynak, a Szövetség szolgálati érmét a tűzrendészet érdekében kifejtett önzetlen, lelkes munkájáért.

A verseny rendezésének nehéz tisztét Dabasi Ödön dr. egészségügyi tanácsos, monori parancsnok látta el kifogástalanul. Mellére a XXXV. éves szolgálati érmét tűzte Marinovich dr. ügyvezető alelnök, megemlékezve azokról az érdemeiről, amelyek a monori testület és Pest vármegye tűzoltószövetségének megalakítása körül szerzett és mint a vármegyei tűzoltótisztek nesztorát, példaképpül állította fiatalabb bajtársai elé, aki önzetlen működésével örök időkre beírta nevét a tűzoltóság történetébe.

A **Siófoki Önkéntes Tűzoltó Testület** szeptember hó 8-án ünnepelte fennállásának 50 éves évfordulóját, fényes külsőségek között. Az ünnepségen osztozott az egész község társadalma és az osztatlan jóindulat és megbecsülés megnyilatkozott az ünnepélyen résztvevő vidéki testületek részéről is.

Az ünnepély délelőtt 9 órakor kezdődött a vendégek fogadásával. Résztvettek Budapestről Marinovich Imre nyug. államtitkár, az Országos Tűzoltó-Szövetség elnöke, Falussy Károly szövetségi titkár, dr. Csiba Mór, Veszprém vármegye tűzoltószövetségének alelnöke, Halász János vármegyei tűzrendészeti felügyelő, Vida Pál fehérvári vármegyei szövetségi titkár.

Tíz órakor tábori mise volt a község főterén, melyen megjelent dr. Kenessey Pongrác, Veszprém vármegye főispánja és dr. Buda István enyingi járási főszolgabíró.

A tábori misét díszközgyűlés követte. Úgy a tábori misén, mint a díszközgyűlésen résztvettek fentnevezettek és az összes helybeli egyesületek testületileg, zászlóikkal, valamint a vidéki tűzoltótestületek az egész község lakosságával. A díszközgyűlés a nemzeti Híszkegy elnéklésével vette kezdetét, melyet dr. Sallér Aladár karnagy vezetésével a Siófoki Dalkör énekelt el, majd Szabó László, az egyesület elnöke mondott lelkesítő megnyitóbeszédet. Dr. Marinovich nyug. államtitkár méltatta a siófoki tűzoltók munkáját, buzdította őket a hazaszeretetre, a bajtársiasság ápolására. Vida Pál emelkedett ezután szólásra, melyben kifejtette, hogy az alakuláson ezeltől 50 évvel mint fiatal tűzoltótiszt vett részt és Isten áldását kérte az egyesület további működésére. Halász János vármegyei tűzrendészeti felügyelő beszélt ezután arról a küzdelemről, amelyet a tűzoltó folytat az elemekkel embertársai és így közvetve a nemzeti vagyon megmentése érdekében.

Wohlmuth Imre plébános Siófok község nevében átadta a község ajándékát vitéz Ángyán János tűzoltóparancsnoknak és kérte a testületet, hogy a jövőben is tegyenek meg mindent, mint jó hazafiak, a vörös kakas pusztításaival szemben.

Ezután Marinovich Imre nyug. államtitkár a Siófoki Önkéntes Tűzoltó Testület tagjainak átadta az 5, 10, 15 és 20 éves szolgálati érméket, buzdító beszéd kíséretében.

Utána a Siófoki ÖTT bemutatta a község házában jelképes tüztámadását.

Délben 150 terítékes bankett volt, a vendégeket a Siófoki ÖTT látta vendégül.

Délután 3 órakor a résztvevő vidéki testületek

részére tűzoltóverseny volt, melyben az első díjat csapatversenyben Füzfő csapata, másodikat Balatonszabadi, harmadikat Enying csapata nyerte. Egyéni díjat Balatonszabadi tűzoltóparancsnoka és Füzfő parancsnoka nyertek.

Zászlószentelés és tűzoltóverseny Vértesen. Vértés magyar község Csonka-Bihar vármegye keleti részén fekszik, nem messze a gyászos trianoni karóktól. Akáclobos kis református temetőjében van egy behorpadt sír s a sírban egy porladó drága halott, hazánk nagy fia, magyar büszkeségünk, a gyufa feltalálója, Irinyi János.

A nagy feltaláló kis faluja július 2-án bensőséges ünnepet ült. A megértés és áldozatkészség drága szimbólumát, egy új tűzoltózászlót, megszentelten, szép ünnepség között adott át a község lelkes tűzoltócsapatának. Ez ünnepség keretében tartotta a székelyhádi járás járási tűzoltóversenyét. Borús, esős vasárnap reggel, ünnepi hangulat az egész községben, ahova nemcsak a járás versenyző tűzoltócsapatai, de a megye más községeiből, sőt a szomszédos Hajdú megyéből is igen szép számmal igyekeztek emelni az ünnepély fényét. A járás községeiből 135 tűzoltó volt jelen. Képviseletként magukat a vármegye területéről a berettyóújfalui, berettyószentmártoni, derecskei, pocsjai, esztári testületek. Szíves baráti szeretettel érkeztek meg Debrecenből vitéz dr. Roncsik Jenő főparancsnok, Rehák Tamás parancsnok, Hruska Lajos püspökladányi járási tűzfelügyelő, Paulini Béla hajdúnánási parancsnok és Kántor Béla hajdúszoboszlói szakaszparancsnok vezetésével négy hajdúszoboszlói bajtárs.

Az ünnepség istentisztelettel vette kezdetét a református templomban, hol Dobrosy Zoltán ref. lelkész magasszárnyalású beszédében gyönyörűen fejtette ki, hogy a tűz áldást és átkot tud hozni az emberiségre, majd a vértesi tűzoltók zászlóját a szentháromság nevében megáldotta. Istentisztelet végeztével a község háza előtti téren a Himnusz elnéklése után Ékes Imre községi főjegyző, parancsnok neje mint zászlóanya szalagozta fel a zászlót, majd a koszorúslányok kötötték fel szalagjaikat. A zászlószegek beverése alkalmával Bojtor István vármegyei felügyelő és Kovács Tibor ref. tanító mondtak lelkesítő beszédeket. A zászlószegek beverése után, mely a Szózat elnéklésével végződött, a csapatok a sportpályára vonultak ki, hol a zuhogó eső dacára nagyszámú közönség részvétele mellett megkezdődött a járási verseny, melyen a csapatok kivétel nélkül szép szaktudásról tettek tanubizonyosságot. I. díjat Nagyléta, II. díjat Kokad, III. díjat Bagamér, IV. díjat Álmosd község tűzoltótestületei nyerték.

A taktikai feladatot legjobban megoldották Kokad és Monostorpályi községek parancsnokai.

Az írásbeli taktikai feladatban első lett Németi József kokadi parancsnok. A csapatok, melyek az I., II., III., IV. díjat nyerték, igen szépkivitelű díszoklevelet kaptak, míg a vezénylők értékes egyéni díjjal lettek jutalmazva. A díjakat Végh József dr. tb. főszolgabíró osztotta ki, buzdító beszéd kíséretében. Majd közébedre vonultak be a vendégek és csapatok.

Mászóövek rendszeresítése folytán kifogástalan állapotban levő, alig használt szabályzatszerű szivattyúövek jutányosan eladóak. Cím: Székesfehérvári Felmayer-gyári Tűzoltóság Parancsnoksága.

Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr.
Pest-Pilis-Solt-Kiskún várm. tűzrendészeti felügyelője

A MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG KIADVÁNYAI**SZAKKÖNYVEK:**

- A „Tűzrendészet“ I., II. (I/II.), III., VII. . . . . 7-50 P
(Ezen füzetek egyenként is kaphatók).
- I. Erdély Ernő: A tűzoltóságok szervezése, felszerelése, szolgálata, ügykezelése . . . . . 1— P
- II. Vitéz Roncsik Jenő dr.:
Megelőző tűzrendészet, I. rész . . . . . 2— P
Megelőző tűzrendészet, II. Alkalmazott rész . . . . . 2— P
- III. Erdély Ernő: A tűzoltás szabályai . . . . . 2— P
- VII. Köhler: A fecskendő és tartozékai és Erdély: A tűzoltószerek kipróbálása, gondozása és működési zavarai . . . . . 1— P
- Papp Ferenc: Tűzrendészeti Közigazgatás Kézikönyve, füzve 20 P, kötve . . . . . 22— P
- Papp Ferenc: Külföldi tűzoltóságokról . . . . . 1-60 P
- Teasdale Ottó: A tűz és robbanás veszélye . . . . . 10— P

SZABÁLYZATOK:

- Tűzoltógyakorlati szabályzat . . . . . 2— P
- A tűzoltógyakorlati szabályzat kivonata . . . . . —30 P
- Szolgálati szabályzat . . . . . 1-20 P
- Tűzoltóverseny gyakorlati szabályzata . . . . . —50 P
- Egyenruházati és rangjelzési szabályzat, színes ábrákkal . . . . . 4— P
- Éremszabályzat . . . . . —60 P

BELÜGYMINISZTERI RENDELETEK:

- 230.000/1925. B. M. sz. Tűzrendészeti kormányrendelet . . . . . —40 P
- 254.300/1928. B. M. sz. kormányrendelet a tűzoltótanfolyamokról . . . . . —40 P
- Fenti kiadványok tanfolyamok részére a tanfolyam-parancsnokság útján 50⁰/₁₀₀-os kedvezménytel rendelhető meg.

EGYÉB SZAKKÖNYVEK:

- Erdély Ernő: Tűzesetek nyomozása . . . . . 1-50 P
- Petróczy István ny. repülőezredes: Veszélyben minden magyar város . . . . . 1-50 P
- Rehák Tamás: Motoros fecskendők és szerek, kötve . . . . . 8— P
- Tíz példány rendelése esetén 6— P, füzve . . . . . 5-50 P

SZINMŰ:

- Techlár Ernő: Credo . . . . . 2— P

KÖNYV:

- Ortutay József: Néhai József főherceg élete . . . . . 3— P

NYOMTATVÁNYOK:

- Alapszabály önkéntes tűzoltótestületek részére (darabonkint) . . . . . —40 P
- Díszokmányürlap . . . . . 2— P
(Egyszerűbb 1— P.)
- Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez (darabonkint) . . . . . —02 P
- Tűzoltóigazolványtok vászonburkolatban (darabonkint) . . . . . —40 P
- Bőrburkolatban (darabonkint) . . . . . —80 P

SZOLGÁLATI ÉRMEK:

- V. éves 2—, X. éves 3—, XV. éves 6—, XX. éves 7—, XXV. éves 11—, XXX. éves 12—, XXXV. éves 15—, XL. éves 16— P.
Éremszalag —70 P, igazolványlap —30 P.
- Királyi díszérem kicsinyített mása . . . . . 1— P
- Az érmek ára és a netáni tagdíjhátralék, a szabályszerű névkimutatással a 23.297. számú postacsekk útján előre küldendő be.

Elnökségi ülés határozata alapján utánvétellel semmit sem küldhetünk, a megrendelés alkalmával a beküldendő pénzüsségeket szíveskedjék csekkszámaink szerint elosztva, a következő számokra előre befizetni: Országos Szövetségi tagdíjak, szolgálati érmek, szakkönyvek, nyomtatványok és minden egyéb befizetés 23.297, Segélyező-pénztári tagsági díjak 57.453, Tűzrendészeti Közlöny előfizetése és hirdetések 57.454. A csekklap hátlapján az összeg rendeltetése feltüntetendő.

Világhírű **KERÉKPÁROK** | **ÉKSZEREK**
VARRÓGÉPEK | **ZSEB- ÉS FALIÓRÁK**
ALKATRÉSZEK | **ALPACCA EVŐESZKÖZÖK**
Diadal Áruház | **Svájci Óraház**
BUDAPEST VII, THÖKÖLY-ÚT 26. SZ. TEL 404-38
Megkönnyített fizetési feltételek mellett részletre is
SAJÁT JAVÍTÓMŰHELYEK

HASZNÁLT ves és cserél
grammofon **ROZGONYI ÉS RÉVAI**
LEMEZT IV, Kossuth Lajos-utca 5

A TÜZOLTÓSÁGOT
TÁMOGATJA
HA HIRDET A
TÜZRENDESZETI
KÖZLÖNY-BEN

Nyers, csersavval impregnált és
BELÜL MÉZGÁZOTT
TÜZOLTÓ
KENDERTÖMLŐKET

gyárt és forgalomba hoz:
LINUM-TAUSSIG
Lenfonó- és Szövőipar Rt, Budapest
V, JÓZSEF-TÉR 8
Gyárak: Budapest—Kelenföld és Győr
Magyar anyag—Magyar munka!

KÖHLER ISTVÁN

BUDAPEST X. KORPONAI-UTCA 21. SZÁM

FECSKENDŐ-, SZIVATTYÚ- ÉS TŰZOLTÓFELSZERELÉSEK GYÁRA

GYÁRT: mo'lem motoros, turbinás és dugattyús tűzoltó fecskendőket, tűzoltószereket, felszereléseket és szivattyútelepekeket a tűzoltás és öntözés céljaira

MÁTRAI ANTAL ÉS TÁRSA R.T.
BUDAPEST I. FEHÉRVÁRI-ÚT 98 SZÁM.

Központi iroda és gyári telefon : 59-0-01. Alapítva : 1896.

GYÁRT: kézi és motorfecskendőket, mindenféle létrákat, mo'ollákat, vízfordó- és öntöző-lajtokat, szerkoosikat. Mindennemű tűzoltófelszerelési cikkek raktárról kaphatók

MORZSÁNYI J.BUDAPEST, IV,
Eskü-út 5. szám

Gyárt: tűzoltó- és sportérmekeket, zászlókat, zászlószegeket, mindennemű jelvényeket, felirati zománctáblákat, gumibélyegzőket

Alapítva 1870

WALSER FERENCZ

Budapest VI, Lomb-utca 34-36.

Telefon : 91-3-46.

**Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára,
harang- és fémöntöde.****FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., BUDAPEST, I.**

A budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: **BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT**

Kívánt méretekben és nyomásig

LEVÉLCÍM: 113. POSTAHIVATAL, POSTAFIÓK. — TELEFON: 58-8-80.

Hazai gyártmány!**MINDEN
KAPHATÓ****A PÁRISI
NAGYÁRUHÁZBAN****„TOTAL“****a tűzoltókészülékek királya!**

Folyékony szénsavval működik és száraz porral olt és ezért télen nem fagy be: nyáron nem párolog el; sikeresen olt mindenféle tüzet, tehát a veszélyes folyékony anyagok, mint: benzín, szesz, éther, petróleum, kátrány égését, továbbá a karbid- és a

villamos-tűzéseket, utóbbi is teljesen veszélytelenül. Kimerítő ismertetéssel készséggel szolgál a magyarországi lerakat:

LIGETI ÉS BIRÓ

BUDAPEST V, VIGSZÍNHÁZ-UTCA 5. TEL. 27-7-99.

MINIMAXa legjobb magyar gyártmányú **kézi tűzoltókészülék**. Nem hasonlítható össze a különböző utánzatokkal. Felvilágosítással szolgál a**MAGYAR MINIMAX R.T. BUDAPEST**
GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 23-7-31**CORVIN ÁRUHÁZ R.-T.**

BUDAPEST VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3

Tűzrendészeti Közlöny

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség hivatalos lapja

MEGJELENIK MINDEN HÓNAP 15-ÉN

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magy. Orsz. Tűzoltó-Szövetség „Tűzrendészeti Közlöny” 57.454. számú csekkszámlájára lehet beküldeni. Csekkürlap minden postahivatalban kapható

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST
IV, Bástya-utca 13

Előfizetési ára egész évre 6 pengő

A szerkesztőség címére küldött szakkikketek, ha a közlésre alkalmasak, díjazzuk

Ajánlva a m. kir. Belügyminisztérium 127.691/1932. B. M. sz. rendeletével („Belügyi Közlöny” 1933. 6. sz. 115. old.) a vármegyék, városok és községek számára

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség irodája:

Budapest, IV, Bástya-utca 13 — Telefon 84-7-94

Tűzoltóttestületek a lapot tagdíj fejében kapják

Breuer Szilárd emléke

Széchenyi József gróf országos elnök nagyhatású beszéde Breuer Szilárd síremlékének felavatási ünnepén 1933. október hó 22-én.

Rövid pár nap múlva két éve lesz annak, hogy mélyen megrendülve a gyásztól, elárvultan állott a tűzoltóság egy koporsó előtt.

A kérlelhetetlen halál kiragadta közülünk azt a férfit, kit méltán nevezhettünk a mai modern magyar tűzoltóság atyjának.

Már akkor, a nagy fájdalom és pótolhatatlan veszteség pillanatában átérettük azt, hogy nemcsak Breuer Szilárd szíve ugyan megszűnhetett dobogni, de lelke itt maradt közöttünk, hogy figyelmeztessen az útra, melyen mindannyiunknak haladnunk kell; legyünk akár kezdő tűzoltók, akár meglett parancsnokok, hogy nyomdokait biztosan kövessük.

Egész élete pályája türeményes volt, melynek minden fázisát örök példának kell, hogy megőrizzük.

A múlt század nyolcvanas éveiben, mint kezdő önkéntes tűzoltó, már kitűnik kortársai közül; férfiasságával, bátorságával, észbeli tehetségével.

Mintha isteni ihlet szállta volna meg az ifjú önkéntes tűzoltót, melyet csak a halál keze olthatott ki az ősz főparancsnokból.

1885-ben lép át a fővárosi hivatásos tűzoltósághoz; még mint segédtiszt megesis, egyedül áll az alig száz főnyi legénység élén;

vállán a roppant felelősséggel, hogy a már világvárossá fejlődő Budapestet, ha kell, megvédje a tűzveszélytől oly időben, midőn a megelőző tűzrendészeti intézkedések még ismeretlen fogalmak voltak.

És már ekkor megállta helyét Breuer Szilárd. Mestere volt a gyors és helyes áttekinthetőség és a fölényes támadás alkalmazásának.

Mondhatjuk, a Gondviselés kegyeltje volt, bár a veszélyt sohasem kerülte, sőt mindig ott volt a legveszélyesebb pontokon, de baj nem érte; bajtársak hullottak el oldalán, de ő rendületlenül állt helyén.

Sok ezrekre tehető a tüzészetek, melyeknek elfojtásánál közreműködött, százszor és százszor mentett meg városrészeket a biztos pusztulástól, megelőzve a bajt, bátorsággal párosult tudásával.

Később a fővárosi tűzoltóságának élén olyan tekintélyt szerzett ezen intézménynek, hogy az eddig mostoha gyermekként kezelt egyszerre dédelgetettje lett a fővárosnak.

És így lett Breuer Szilárd céltudatos vezetésével a város bölcs támogatása mellett világhírű Budapest tűzoltósága.

A megboldogult nagy szervezői képességére vall, hogy minden rendű és rangú tűz-

oltóság fontosságát átlátva, a cél érdekében azokat összhangban tartotta.

A magyar tűzoltóság 95.000 főből álló nagy testének gerince a hivatásos tűzoltóság, izma az önkéntes tűzoltóság, vére a vármegyei szövetségek s mindannyiukat összefogja s lelket ad a Magyar Országos Tűzoltó Szövetségnek.

Ez értelemben működött, dolgozott és fáradt, előbb mint szövetségi ügyvezető titkár, majd szövetségi főtitkár, később mint főparancsnok és ügyvezető alelnök.

A szerénység legszebb erényei közé tartozott; kitüntetései nem kérkedett, az ünnepek elől mindig kitért. A jó bajtárs mintaképe volt.

Igen tisztelt Hölgyeim és Uraim, kedves Bajtársak! Rövid az idő ezen nagy és szép élet leírására, melynek csak főbb mozzanatait igyekeztem feltárni.

De tekintsünk erre az emlékműre, melynek alkotását sok-sok ragaszkodó szív tette lehetővé.

Pár évvel ezelőtt Bolognában jártam, megtekintettem a Campo Santót és csodálkozással láttam, hogy a legtöbb síron ércből vagy kőből alakok állanak, térdepelnek; nőket, férfiakat, sőt gyermekeket ábrázolva.

Érdeklődésemre egy temetőőr azt válaszolta: „Aki nálunk nagyon ragaszkodik halottjához, leábrázoltatja magát és a sírnál elhelyezi azt, hogy bárki, aki erre jár, lássa, ki az, aki az elhunytat legjobban gyászolja.”

A Campo Santo örének szavai jutnak eszembe, mikor e síremléket nézem. Igenis mi, tűzoltók, gyászoljuk a legmélyebben őt, mert egy pótolhatatlan veszteség állandó tudatában élünk.

Népek, nemzetek, sőt nagy testületek kiváló halottjuk emlékének megőrzésében és tiszteletbentartásában merítenek erőt az élet küzdelmeihez.

Felkeresik zarándoklatokban a drága hamvakat, hogy azok közelében acélozzák szívüket, lelküket céljaik eléréséhez.

Bajtársak! A sors nem adta meg nekünk azt, hogy a nagy kezdeményezőnek, a mai tűzoltóintézmények alapjainak megvetőjének sírjához járulhassunk, mely a messze idegenben, Konstantinápolyban elárvultan áll.

Kegyelettel őrizzük gróf Széchenyi Ödön emlékét, fájjaljuk, hogy hálánkat és ragaszkodásunkat nem róhatjuk le hamvainál.

De a Gondviselés kegyeiből az újabb kor nagy élharcosának, példátlan szervezőjének, gróf Széchenyi Ödön méltó utódjának a főparancsnoki állásban, Breuer Szilárdnak porai itt nyugosszák örök álmukat.

Fogadjuk meg ebben az órában, hogy vissza-vissza térünk ide e helyre, erőt gyűjteni küzdelmeinkhez, bátorságot meríteni a jövőnkhez, a bajtársiasságot kimélyíteni az összetartáshoz.

Ha ezt megfogadjuk és megtartjuk, akkor nem küzdött, nem fáradt, nem dolgozott hiába Breuer Szilárd, mert emléke állandó éltető génusza lesz a magyar tűzoltóságnak.

Aldás és béke poraira!

*

Mintegy másfél éve annak, hogy a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöksége elhatározta, miszerint nagynevű alelnökének, néhai Breuer Szilárd m. kir. kormányfőtanácsos, székesfővárosi tűzoltófőparancsnok sír-

ján emléket állít fel, örök emlékeztetőnek arra a korszakot jelentő tevékenységre és hervadhatatlan érdemekre, amelyet a magyar tűzoltóintézmény felvirágoztatása körül kifejtett.

A síremléknek közadakozásból történő felállítása érdekében az Országos Szövetség gyűjtési kérelemmel fordult a kebelében egyesült tűzoltótestületekhez, — és nem hiába.

A nehéz gazdasági helyzet folytán szűkösödő testületek bajtársi meleg szívvel küldözgették szerény anyagi helyzetükben nélkülözhető filléreiket, kisebb-nagyobb adományokat, öszinte, szívhez szóló sorokkal, hogy mennyivel többet szeretnének áldozni, — ha tehetnék. Napról-napra gyarapodott az összeg, azonban a Breuer-család hatalmas hozzájárulása, Budapest székesfőváros és a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség tekintélyes adománya nélkül csak sokkal később jutott volna megvalósításra a síremlék.

A síremlék elkészítésére hirdetett pályázat eredményeként a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöksége Krisztián Sándor szobrászművész címképünkön látható emlékműve részére ítélte az I. díjat és megbízta a kivitelezésével is.

Folyó évi október hó 22-én délelőtt 10 órakor, gyönyörű szép őszi napon, kegyeletes ünnepséggel keretében adatott át a síremlék rendeltetésének.

A Fiúmei-úti temető csendjét 9 órakor ütemes léptek zavarták meg, amikor megjöttek a sírban nyugvó főparancsnok kemény tűzoltói, utolsó tiszteletadásra. De jöttek seregestől az ország távolabbi, közelebbi részéből az önkéntes, hivatásos, vállalati tűzoltóságok kisebb-nagyobb csoportjai, hogy hön szeretett országos szövetségi ügyvezető alelnökük síremlékénél tisztelegjenek.

Képviseltették magukat a hatóságok; a belügyminisztérium, a főváros és az államrendőrség. Az Országos Tűzoltó-Szövetség elnöksége testületileg jelent meg az avatási ünnepélyen, élén Széchenyi József gróf országos elnök, Marinovich Imre dr. ügyvezető alelnök és Teasdale Ottó alelnök, székesfővárosi tűzoltófőparancsnok. Nagy számban voltak jelen a különböző intézmények és testületek képviselői, valamint az ország minden részéből érkezett tűzoltótisztek.

A Himnusz hangjaival kezdődő kegyeletes ünnepségen Széchenyi József gróf országos elnök szívbemarkoló avató beszéde magunk elé varázsolta a multat; az ifjú tűzoltótiszt küzdelmét, mely egybeforrott a tűzoltóság küzdelmével. Fényes pályafutását, amihez a tűzrendészet és tűzoltás ügyének példátlan fejlődése fűződik.

Az emlékműre koszorút helyeztek: a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség, a Tűzrendészeti Közlöny, a székesfővárosi tűzoltóság, a budapesti önkéntes, a budapesti testületek szövetsége, a szegedi hivatásos és önkéntes, a szegedi testületek szövetsége, Vas vm. tűzoltószövetsége, Egyesült Izzó, Kender és Jutagári tűzoltótestületek, a Kéményseprők Ipari testülete, a Községi Jegyzők Egyesülete, a Vármegyék és Városok Mentő-Egyesülete.

Az őszi nap sugarai bearanyozták a gyönyörű emlékművet, — melynek érchevéselt, mélyen gyászoló tűzoltója őrt áll az elhunyt tűzoltóvezér örök álmán, — és mi szívünkben megenyhülve éreztük az örök feltámadást.

Szakértői, szemle- és ügyeleti díjak

Írta: **vitéz Roncsik Jenő dr.**

A tűzoltótiszteket különféle eljárások során hallgathatják ki szakértőképen; különféle szemléken vesznek részt, ahol szakvéleményt kell adni, valamint a nyilvános előadások tartására szolgáló helyiségekben ügyeleti és ellenőrző szolgálatot tartanak a tűzoltóság légszempénységi tagjaival együtt. Vegyük sorra ezeket az eseteket és lássuk, hogy mikor és milyen összegű díj illeti meg a tűzoltóság tagjait ezeken az eljárásokon, szemléken, illetve szolgálatokon.

Elsősorban beszéljünk azokról az esetekről, amikor a tűzoltótiszteket *bűnügyi eljárás* során hallgatják ki szakértőképen. Idevonatközzel a 62.000/1926. I. M. rendelet intézkedik, amely kimondja, hogy a műszaki szakértők díja, akik közé a tűzrendészeti szakértőt is számítják, a következő:

Jelenlét bírói szemlén vagy tárgyaláson két órai vagy ennél rövidebb időre 4-64 P;

2—4 órai időre 6-96 P;

4 órán túli időre 9-28 P.

Ezeket az összegeket azonban még annyi százalékkal csökkentik, mint ahány százalékkal csökkentették a szakértőképen kihallgatott tűzoltótiszt fizetését abban a fizetési osztályban, amelybe sorozva van.

Ha a vizsgálóbíró hallgatja ki a tűzoltószakértőt bűnügyben, legjobb, ha a vizsgálóbírótól átveszi az összes iratokat és a kérdéses ügyben írásban adja meg a véleményét, mert ebben az esetben a 17.596/1924. I. M., illetve a 12.900/1926. I. M. számú rendelet alapján magasabb szakértői díjat állapíthat meg részére a vizsgálóbíró, a legmagasabb összeg azonban legfeljebb 40 P lehet.

Amennyiben tüzesetnél részt vett tűzoltótisztet hallgatnak ki szakértőképen — arra való tekintettel, hogy bűnügyben a szakértői díjakat az államnak kell fizetnie —, a megidézett mint tanut hallgatják ki és ebben az esetben részére a bíróság, takarékosági szempontból, sohasem állapít meg szakértői díjat, azonban ha lakóhelyéről el kell utaznia kihallgatás végett, úgy a 7.100/1920. M. E. és a 7.600/1930. M. E. rendeletben megállapított napidíjakat felszámíthatja.

Ha *polgári perben* hallgatják ki a tűzoltótisztet a bíróságnál, mint szakértőt, a szakértői díj összege, tekintettel arra, hogy ezt a szakértői díjat már nem az állam fizeti, hanem a perben álló magánfelek egyike köteles viselni, rendelettel megállapítva nincsen, hanem a bíróság azt az ügyvédi díjszabáshoz mérten a per tárgyát képező összegre és a végzett munkára való tekintettel állapítja meg, azonban a szakértő által kért szakértői díj összegét rendszeresen le szokta szállítani.

Az ilyen módon kapott szakértői díjat az elmúlt évről a következő év január hó 1-én az adóhivatalnál megadóztatás végett be kell jelenteni, mert máskülönben a szakértő tetszőleges bírságot fizet az adótárgy bevallásának elmulasztásáért. Az adóhivatalok t. i. nincsenek tekintettel arra, hogy a bíróságok ügybejelentik, hogy a szakértő milyen ügyből kifejezőleg mennyi díjat kapott.

Az 1884. évi XVII. t.c. 30. §-a alapján az újonnan felállítandó *ipartelep*et meg kell vizsgálni azért is többek között, hogy a tűzrendé-

szeti szabályoknak megfelel-e. E törvény 32. §-a alapján a hivatalos eljárás költségeit a vállalkozó viseli.

A teleptárgyalásokon résztvett tűzrendészeti szakértő díjait más szakértők díjaival együtt a helyi hatóságok szokták összegszerűleg megállapítani, idevonatközzel az egész ország területére érvényes rendelet nincsen. A teleptárgyalás díja egyik helyen megfelel szakértőként a VIII. fizetési osztály egész napidíjának, másutt szakértőként 7—15 pengőben van megállapítva, egyes helyeken azonban az eljáró szakértők semmiféle díjazást nem kapnak.

Vidéki teleptárgyalások alkalmával sok helyen szintén összegszerűleg van megállapítva az eljáró tűzrendészeti szakértő díja, más helyeken pedig a 7100/1930. M. E., illetve az ezt módosító 7600/1930. M. E. rendeletben foglalt hivatalos kiküldetési napidíjakat állapítják meg a hatóságok az eljáró tűzrendészeti szakértő részére, amikor megtörténik, — hogy ha a teleptárgyalásra való utazásnál és visszautazásnál 6 óránál több idő nem telt el — a tárgyaláson résztvett szakértő csak az útiköltségét kapja meg, szakértői díjat vagy napidíjat azonban egyáltalában nem.

A *rendszeres évi gyár- és ipartelepvizsgálatoknál* a helyi hatóságok több helyen állapították meg az eljáró szakértők részére díjakat, ezeknek a díjaknak a szedését azonban a belügyminisztérium fellebbezés folytán esetenként eltiltotta, azzal az indokolással, hogy a szemlék nem magán-, hanem közérdeket szolgálnak s így a díjak felszámításának helye nincsen.

Az új épület felülvizsgálatánál a helyi hatóságok szabályrendeleteik alapján állapítanak meg az épület nagyságához képest szemledíjakat, ezeket a díjakat azonban az eljáró szakértők csak elvéve kapták meg.

A *hivatalból elrendelt szemlék* után általában nem szoktak sehol sem szakértői díjakat felszámítani, illetve utalványozni.

A *feljelentésre tartott szemléknél* a helyi hatóságok szabályrendeletek alapján meg szokták állapítani az eljáró tűzrendészeti szakértő díját a feljelentő terhére, abban az esetben, ha a feljelentés alaptalan volt.

Szóljunk végre a *tűzoltói ügyeleti és ellenőrző szolgálati díjakról* is, mely országosan összegszerűleg csak a mozgóképszínházaknál van megállapítva, ahol a 128.084/1931. B. M. rendelet kimondja, hogy a mozgóképszínházba kivezényelt tűzoltóórság ügyeleti díja személyenként legfeljebb 2 pengő lehet.

A legtöbb hivatásos tűzoltóság még annak idejében, amikor az ügyeleti és ellenőrző szolgálati díjak 1000 koronákban voltak megállapítva, átvette az államrendőrség részére megállapított díjak összegét, illetve a helyi hatóságok szabályrendeleti alapon ezeket a díjakat állapították meg s mikor a pengőszámításra áttértünk, ezeket az ügyeleti díjakat nem valorizálták, hanem egyszerűen átszámították a koronáról pengőre, amely szerint a színházban szolgálatot teljesítő tisztviselő díja vidéken ma 64 fillér, a tűzoltók ügyeleti díja előadásenként 24 fillér. A mozgóképszínházban a tűzoltó ügyeleti díja 4 óránként 96 fillér.

Ezek a díjak Budapestre vonatkozólag sokkal magasabb összegben vannak megállapítva.

A szemle- és ügyeleti díjakat az eljáró, illetve szolgálatot teljesítő hivatásos tűzoltó-tisztek és tűzoltók kézhez kapták mindaddig, amíg a 42.200/1927. B. M. rendelet ki nem mondotta, hogy a városi tisztviselők semmi esetre sem részesíthetők külön járandóságban olyan módon, hogy annak az illető tisztviselő részére való közvetlen kiszolgáltatására a magánfelek köteleztesse. Ha az eljáró tisztviselőket (hivatásos tűzoltótisztek, hivatásos tűzoltók) a magánfelek érdekében végzett hivatalos munkáért helyszíni kiszállásért, műszaki eljárásért a jogszabályok értelmében díjazás illet, a magánfelektől járó díjakat a város közpénztárába kell befizetni s az ily módon befolyó összegekből az illető tisztviselőt a számadási időszak végével átalányösszegszerű méltányos jutalomban lehet részesíteni.

E rendelet alapján a legtöbb város teljes egészében visszautalja az eljáró tűzoltótiszteknek és tűzoltóknak az oda befizetett szemle-, ügyeleti és egyéb díjakat; vannak azonban egyes városi hatóságok, amelyek e rendelet rendelkezéseit a szolgálatot teljesítők kárára — nézetem szerint —, erkölcstelen értelemben fogták fel, amikor a tűzoltók által szabadnapjukon, tehát 48—72 órai szolgálat után tartott ügyeleti szolgálat pár fillér díját sem utalták ki a szolgálatot teljesített tűzoltóknak, hanem azt a tűzrendészeti kiadások részbeni fedezésére fordították, vagy ha ki is utalták, úgy a színházi ügyeleti szolgálat 24 fillér díjából a tűzoltó csak 6 vagy 12 fillért kapott kézhez. Nem akarom felsorolni azt a néhány

várost, amelyik még az önkéntes tűzoltók által teljesített ügyeleti szolgálatok díjaira is rátették a kezüket és beutalták azt a város házi pénztárába.

Az önkéntes tűzoltóságok ügyeleti és ellenőrző szolgálati díjait — véleményem szerint — ad analogiam (128.084/1931. B. M.) a helyi hatóságok vannak hivatva megállapítani és pedig vagy az alispán állapítsa meg az egész vármegye területére összezszerűleg, kimutatóván, mennyi ügyeleti és ellenőrzési szolgálati díj jár az önkéntes tűzoltóknak, illetve önkéntes tűzoltótiszteknek; vagy pedig a járási főszolgabíró, amikor a nyilvános előadások tartására szolgáló helyiségekre vonatkozólag a használati engedélyt kiadja. Ebben a használati engedélyben a tűzrendészeti kikötéseken kívül állapítsa meg a főszolgabíró azt is, hogy a kérdéses helyiségekben milyen esetekben kell tűzoltói ügyeleti és ellenőrző szolgálatot tartani és mennyi legyen a szolgálat díja személyenként és esetenként.

Reméljük, hogy a rövidesen kiadásra kerülő országos tűzrendészeti rendelet (tűzrendészeti kódex) ezeket a kérdéseket is rendezni fogja az egész ország területére egyöntetűleg s az ügyeleti díjak sem lesznek olyan alacsony összegben megállapítva, mint most, amely pár fillér tulajdonképpen a tűzoltói szolgálat lebecsülését és meg nem becsülését jelenti s reméljük, hogy a rendelet megszünteti azokat az anomáliákat is, amikor egyes városok a tűzrendészeti kiadásokat az ügyeleti szolgálatot teljesítő tűzoltók bőrére és azok anyagi hátrányára akarják csökkenteni az ügyelet és egyéb szolgálati díjak lefoglalásával; illetve ilyen módon akarják növelni a város bevételét.

Felhívás az összes tagtestületekhez!

Síremléket Breuer Szilárdnak!

A mérhetetlen fájdalom, mely boldogemlékű volt vezérünknek, *nemes Breuer Szilárdnak* az örökkévalóságba történt elköltözése folyamányaként minden magyar tűzoltószívet eltöltött, szűnőben van és tisztult lélekkel tekintünk vissza a magyar tűzoltóintézmény fejlődésében korszakot jelentő arra a tevékenységre, mely *nemes Breuer Szilárd* hervadhatatlan érdemeit örökíti meg s feledhetlenné teszi mindazok előtt, akik hozzá közel állottak.

Bár emléke él mindnyájunk szívében és élni fog mindenkoron, amíg magyar tűzoltók öröködnék a polgárság tűzbiztonsága fölött, bajtársi szívünk sugallatát követve, kötelességünk e nemes férfiú emlékét látható módon is megörökíteni.

Ez a nemes érzés készítette az Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségét arra az elhatározásra, amellyel kimondotta, hogy egy megfelelő síremléknek közadakozásból történendő felállítása érdekében az Országos Szövetség kebelében egyesült testületekhez gyűjtési kérelemmel fordul.

A határozat végrehajtásaként immár felkérjük a Tagtestületeket, szíveskedjenek kebelükben szóbanlevő nemes célra gyűjtést indítani és a befolyó összegeket a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 23.297 sz. postatakarékpénztári csekk számlájára befizetni akként, hogy a síremlék minél hamarabb felállítható legyen.

Hirdesse az emelendő síremlék a magyar tűzoltóintézmény önzetlen harcosainak soha el nem múló háláját és bensőséges kegyeletét.

Budapest, 1932 április hó 15-én.

Az Elnökség.

Beérkezett adományok:

Októberi számunkból áthozat	P 4077-58
Önkéntes Tűzoltótestület Sashalom	P 5-—
Közs. Elöljáróság, Szerencs	P 20-—
Dr. Csatóry Béla min. oszt. főnök, Budapest	P 5-—
Dr. Kontz Endre min. tan., Budapest	P 5-—
Önkéntes Tűzoltótestület, Szerencs	P 20-—

Áthozat: P 4132-58	
Önkéntes Tűzoltótestület, Sopron	P 20-—
Önkéntes Tűzoltótestület, Székesfehérvár	P 20-—
Betétkamat	P 19-09
Urbán János	P 2-—
Önkéntes Tűzoltótestület, Szabolcsbánya	P 5-—

Átvitel: P 4132-58

Osszesen: P 4198-67

Az autók rendszáma és adója

Írta: Erdély Ernő dr.

A belügyminisztérium 159.300/933. B. M. számú rendeletével a közúti forgalomban levő gépjárművek megvizsgálásáról, új rendszám-táblával és igazolólappal való ellátásáról rendeletet adott ki, amely 127.000/932. számú, továbbá a 250.000/929. számú rendeletének módosítását tartalmazza s ez sok tekintetben érdekli a tűzoltóságokat, ezért az abban foglalt intézkedéseket ismertetem s ennek kapcsán ismertetem az 1928. évi VI. t.cikket, amely a közúti adóról szól, hogy mód legyen a terhűnkre kivetett adókat ellenőrizni s esetleg a kellő jogorvoslatot megtalálni. A rendelet a gépkocsikat három csoportra osztja s minden kocsin három számból és két betűből álló jelzés van. Magánhasználatban levő gépkocsikra, amelyeknek rendszám-táblája fehér alapszínű, számjegyei és betűi feketék. Közhasználatú gépjárművekre (taxik stb.), melyeknek rendszám-táblája fekete alapszínű, számok és betűk fehérek. Állami tulajdonban levő gépjárműveket, amelyek fehér alapszínűek fekete betűvel és számokkal, de csak egy betű van s mellette négyszög alakú mezőben a nemzeti szín sávjai vízszintesen. Minden autón két rendszám-tábla van. Az elől levő téglalap alakú 90 mm magasságú és 250 mm széles, a hátul levő 295 mm magasságú, 236 mm szélességű. Az országot 18 gépjárműkerületre osztják fel és ennek megfelelően állapították meg a betűket. Budapest területén a magánhasználatú kocsik jelzésének első betűje B, államiaké F. Budapest-kerületben (környék) C, állami G, Debrecenben D, állami H, Egerben H, állami J, Győrött R, állami K, Gyulán G, állami L, Jászberényben J, állami M, Kaposvárott K, állami N, Kecskemét T, állami O, Miskolc M, állami R, Nagykanizsa Z, állami S, Nyiregyháza U, állami T, Pécs P, állami U, Sopron N, állami V, Szeged S, állami W, Székesfehérvár E, állami X, Szolnok L, állami Z, Szombathely O, állami Y.

Az első (kerületet jelző) betű mellett a második betű a kocsik minőségét jelzi. Vidéken A a személykocsikat, B a teherkocsikat, C a különleges (például tűzoltói) kocsikat. Budapesten az A, B, C, D, E, F betűk jelzik a személykocsikat, G, H, K, M a teherkocsikat, N a különleges kocsikat. A budapesti kerületben pedig A, B, D a személykocsikat, E, F a teherkocsikat és G a különleges kocsikat. Az előbb felsoroltakon kívül külön második betűje van a motorkerékpároknak és a közhasználatú kocsiknak, ezeknek megjegyzése azonban nem lényeges, mert a kocsik alakjáról úgyis megállapíthatjuk annak minőségét, a fekete alapról pedig, hogy az közhasználatú. Tűzoltókocsikat általában a különleges kocsikhoz számítják, tehát a kerület jelzése után mindenütt C betű van, kivéve Budapesten, ahol N és a budapesti kerületben, ahol G. A rendelet külön intézkedik a tűzoltóságról az 5. § 4. pontjában, mely szerint azokat a gépjármű tűzoltószerkezet, amelyek hátul szivattyú, tömlőső stb. van elhelyezve s ennek következtében hátsó rendszám-tábla nem helyezhető el, csak elől kell rendszám-táblával ellátni, természetesen azonban, hogy hátul is ki kell világítani.

Az autók közötti adóját az 1928. évi VI. t.c. és ennek alapján kiadott 15.000. VII. 1928. évi P. M. és 63.000/928. K. M. és a 20.000/933. P. M. rendeletek szabályozzák. A törvény szerint minden sín-pálya nélkül közlekedő személy- vagy teherszállításra szolgáló, illetve különleges rendeltetésű gépjárművet és azok pótkocsijait közúti adóval kell megróni. Ez alól csak az államfő és udvartartásának, a m. kir. honvédségnek, a külföldi államfők és kíséretük és diplomáciai képviselőik gépjárművei mentesek, tehát — ellentétben a külfölddel — a tűzoltóautók nem. A hivatkozott törvény 9. §-ának utolsó bekezdése azonban kimondja, hogy a községi köztisztviselési célokra, valamint községi tűzoltóságok és az önkéntes mentőegyesületek céljaira szolgáló gépjárműveknek közúti adóját esetről-esetre átalányösszegben lehet megállapítani és az átalányozás keretében indokolt esetben kedvezményt lehet nyújtani. Azok a községek és önkéntes tűzoltó- és mentőegyesületek, amelyek az említett célokra szolgáló gépjárművek közúti adójának átalányösszegben való megállapítását kívánják, a fenti törvényre és a pénzügyminiszternek fent hivatkozott rendelete 9. §-ára való hivatkozással a kereskedelmi miniszterhez címzendő kérvényeket az illetékes m. kir. adóhivatalnál nyújtsák be. Az adóhivatal köteles az ily kérvényeket soron kívül a kereskedelmi miniszterhez felterjeszteni és annak döntéséig a kivetést, illetve ahol a kivetés már megtörtént, a behajtást függőben hagyni.

A közúti gépjárművek közúti adózása a motorkerékpároknál és személyautó-gépkocsiknál a forgalmi engedélyben megállapított lóerők száma (adólóerő) alapján, teherkocsiknál, ahová a legtöbb tűzoltókocsi tartozik, a kocsik üzemi állapotban mért s a forgalmi engedélyben megadott önsúlya alapján történik. Természetesen a tűzoltókocsiknál nem felszereléssel, hanem felszerelés nélkül kell számítani ezt az önsúlyt. Az adóztatás szempontjából a megkezdett lóerőt teljes lóerőnek, az önsúly megkezdett 100 kg-ját teljes 100 kg-nak kell tekinteni. A kereskedelmi miniszter a tűzoltóságok és mentők autójának átalányösszegben való megállapításánál rendszert annak 90%-át szokta elengedni, úgy hogy az alább közölt táblázatban megjelölt összegeknek csak 10%-át kell megfizetni.

Az autók súlyát hatósági mázsán történő mérlegeléssel állapítják meg (tehergépkocsiknál), míg a lóerőt négyütemű robbanómotornál $\frac{i \cdot d^2}{20}$ képlet alapján számítjuk ki, ahol d a henger furata cm-ekben, i a hengerek, illetve a mozgó dugattyúk száma. Miután a fenti képletben csupán a motorhengerek furata és száma szerepel, ellenben nem jut kifejezésre a motorok lökethossza, a képlet alapján kiszámított értékek azokra a gépkocsitípusokra, amelyek motorjainál a löket és furat viszonya az átlagos kocsitípusoknál számottevően kisebb, az adózás szempontjából kedvezőtlen lóerőszámokat szolgáltatnak. Ennek az aránytalanságnak megszüntetésére a kereskedelmi miniszter a pénzügyminiszter-

rel egyetértőleg 67.564. II. 1928. számú rendeletével a következő változtatást léptette életbe.

1. Azoknál a személyszállító gépkocsiknál, amelyek motorjánál a löket és furat viszonya 1:40-nél nagyobb, a lóerő megállapításánál továbbra is változatlanul az említett képlet marad.

2. Az 1:31—1:40-ig terjedő viszonyszám esetén az adózás alapját a képlet alapján kiadódó lóerő számának az a törtrésze szolgáltatja, amelyet a közepes 1:35 viszonyszám és az átlagos 1:50 viszonyszám arányban való szorzatból, 1:21—1:30-ig terjedő viszonyszám esetén az 1:25 : 1:50 arányban való szorzatból, az 1:11—1:20-ig terjedő viszonyszám esetén az 1:15 : 1:50 számarányban való szorzatból számítottunk ki.

3. Motorkerékpároknál a lóerőszám kiigazításának helye nincs, tehát az $\frac{i d^2}{20}$ képlet adja a lóerőszámot.

Fentiek alapján az adóösszegek a következők:

A) Motorkerékpároknál az évi közúti adó, tekintet nélkül arra, hogy mellékkocsival vagy anélkül jár, adólóerőnként 8 P. Tehát például egy négylóerős motorkerékpár évi adója 32 P.

B) Magánhasználatra szolgáló személyszállító gépkocsiknál 10 lóerőig 15 P lóerőnként, 16 lóerőig az első 10 lóerő után 15 P, az ezen felüli teljesítményért minden lóerő vagy annak része után 23 P, 16 lóerőnél erősebb gépkocsiknál az első 10 lóerő után 15 P, a következő 6 lóerő után 23 P, 16 lóerőn felüli teljesítményért pedig minden lóerő vagy annak része után 30 P. Tehát egy 8 lóerős személyautó évi adója (8×15) 120 P, egy 12 lóerősé $(10 \times 15 + 2 \times 23)$ 196 P, 16 lóerősé $(10 \times 15 + 6 \times 23)$ 288 P, 20 lóerősé $(10 \times 15 + 6 \times 23 + 4 \times 30)$ 408 P, 30 lóerősé $(10 \times 15 + 6 \times 23 + 14 \times 30)$ 708 P és így tovább.

C) pont a géperejű bérkocsik (taxik) adóját szabályozza, ez bennünket nem érdekel.

D) Tehergépkocsik közúti adója (idetartoznak az autófecskeendők) a mért önsúly minden 100 kg-ja után tömör vagy légkamrás abroncsosnál 30 P, míg a fúvott gummiabronccsal ellátottaknál minden megkezdett 100 kg után 24 P az évi adó. Tehát egy 1000 kg súlyú tömörabroncsos autófecskeendő 300, fúvottabroncsú 240 P évi adót fizet. Egy 3000 kg súlyú tömörabroncsos autófecskeendő 900, egy fúvott gummiabroncsos 720 P évi autódót fizet. A teherautók adóját fenti mértékben az 1933. évi 23.000 P. M. rendelet 7. §-a emelte további rendelkezésig, remélhető, hogy ezt leszállítják.

Fenti táblázatok alapján mindenki könnyen állapíthatja meg, hogy autóinak mennyi az adója s ha valahol a kivetés több, mint amennyit a rendelet előír, annak helyesbítését

kell kérni a 15.000 VII. 1928. P. M. számú rendelet 32. §-a alapján a közigazgatási bizottság adóügyi bizottságánál. A fellebbezést minden esetben a m. kir. adóhivatalnál kell a fizetési meghagyás, illetőleg a határozat kézbesítését követő 15 napon belül írásban benyújtani. Az elsőfokon kivetett közúti adó jogossága és mérve ellen kellő időben beadott fellebbezésnek annyiban van halasztó hatálya, hogy a vitássá tett összeg erejéig a fellebbezés elbírálásáig a hátralékos ellen árverést kitűzni, avagy a vitássá tett összeg nem fizetése miatt a forgalmi engedélyt bevonni, illetőleg a bevonásra javaslatot tenni nem szabad.

A kivetett közúti adó jogossága és mérve ellen azon a címen, hogy a forgalmi engedélyben az engedélyes neve, avagy a közúti gépjármű neme, a lóerők száma, illetőleg a közúti gépjármű önsúlya helytelenül van felvéve, fellebbezéssel élni nem lehet, hanem ezekben az esetekben a forgalmi engedély téves adatainak helyesbítését az illetékes rendőrhatóságtól kell kérni.

Ha a forgalmi engedélyben a bevezetett súlyadatot utólagosan akarjuk helyesbíteni, az ennek alapjául szolgáló újabb vizsgálat költségei a felet terhelik, kivéve, ha megállapítást nyert, hogy a helyesbítést a hatóság tévedése tette szükségessé.

A pénzügyminiszter 76.000/933. VII. sz. rendeletének 13. §. 5. pontja alapján a gépjármű valóságos és jogos üzembentartója kérelmezheti, hogy a közúti adóbélyeg üzlettelepén ragasztassék a járműre, de ilyen esetben tartozik a pénzügyőri közegek kiszállási költségeit megtéríteni. A 95.894/933. VII. pénzügyminiszteri rendelet 10. pontja ezt a költséget, ha az elfoglaltság 6 óránál rövidebb, 3 pengőben, ha 6 óránál hosszabb, 6 pengőben állapítja meg.

Ha valaki autót forgalomban tart vagy helyez az adó előzetes lerovása nélkül, a csonkított összeg 1—8-szorosára büntetendő az adó megfizetésén kívül.

Az autódó adatainak ismertetése után még egyszer felhívom bajtársaim figyelmét arra, hogy az 1928. évi VI. t.cikk 9. §-a utolsó bekezdésére való hivatkozással kérjék a m. kir. kereskedelemügyi minisztertől az adónak általánosságban történő kedvezményes megállapítását s ezt a kérvényt a lakóhelyükhöz legközelebb levő adóhivatalnál nyújtsák be. A kérvényre az 1869. évi XVI. t.cikk 3. és 4. §-a alapján bélyeg nem kell.

Rámutatok még arra, hogy a tűzoltóautók és motorkerékpárok, továbbá ezek alkatrészei az 1928. évi 63.300. P. M. rendelet 4. §-ának 1. bekezdése és az 5. §-a alapján fényűzési adó alól mentesek. Új beszerzésnél erre a célra az iparhatóságnál bizonyítványt kell kérni.

Agregatok természetesen nem tartoznak autódót fizetni, azonban az ezek szállítására szolgáló autókra lehet adókedvezményt kérni.

Minden gondos parancsnokság, illetve községi előjáróság beiratja tűzoltóit a Magyar Orsz. Tűzoltó-Szövetség SEGÉLYZŐPENZTÁRÁBA, amely tagonkénti és évi 20 pengőfillér tagdíj ellenében minden tűzoltói szolgálatban történt balesetért az illetőt (napi 2 pengő) segélyben részesíti. — Az összeg a névsor kapcsán az 57.453. sz. postacsekk útján előre fizetendő be. Előfordult esetben bejelentendő és a munkaképtelenség tartama aztán orvosilag, bélyegtelen iraton igazolandó. A segélyösszegeken felül más költségek nem téríttetnek meg. Évközi létszámváltozás a befizetett létszámon belül díjtanul jelenthető.

Hírek — következtetések

Írta: **Prohászka Lipót** okl. tűzoltótiszt.

Megszokott dolog, hogy a napilapok tűzoltósággal kapcsolatos híreihez a riporterek olyan megjegyzéseket fűznek, melyek egyszerre bosszankodásra és nevetésre ingerlik még a laikus olvasót is. Ha körülnézünk saját portánkon, látjuk, hogy egyik-másik szaklap olyan megjegyzéseket fűz híreihez, melyeknek szaklapban semmi helye. Tüzesetek leközlése igen helyes, fontos és szükséges, de az is fontos, hogy úgy a közlemény, mint az ehhez fűzött kommentár szakszerű és helytálló legyen és ne olyan, mint az alábbi esetek:

1. Több, villámcsapás okozta tüzeset ismeretése kapcsán megjegyzi egyik szaklapunk, hogy: „Ne sajnáljunk házunkra villámhárítót szereltetni.“ Ehhez hozzá kellett volna tenni: „De a villámhárító tervezését és szerelését csak megfelelő *speciális* szakismeretekkel bíró szakemberre bízuk. A berendezést évenként legalább egyszer vizsgáltassuk felül.“

A villámhárító látszólag a legegyszerűbb dolog a világon. Pedig a villámcsapás egy igen nehezen követhető természeti jelenség, igen gyakran túteszi magát az általánosan ismert szabályokon. Egy dologban azonban következetes marad: előszeretettel csap le olyan felépítményre, melynek villámhárítóberendezése helytelenül lett tervezve, vagy kellő ellenőrzés híján meghibásodott. Többé-kevésbé ismeretes, hogy a villámhárító nem „elhárító“ eszköz, hanem a légköri elektromosság (villámcsapás) levezetésére szolgál. Ezért szükséges, hogy a berendezés úgy legyen megtervezve és elkészítve, hogy ezen feladatának meg is tudjon felelni, különben csak bajt okoz. Villámhárítóval el kell látni minden olyan épületet, mely állandóan vagy akár időlegesen nagyobb embertömegek tartózkodási helyéül szolgál, melyekben nagy értékek vagy műkincsek vannak felhalmozva, továbbá a közüzemeket és minden olyan épületet, melyek megsérülése vagy elpusztulása a lakosságra vagy annak egy részére káros kihatással van. Különösen veszélyes épületeket, mint pl. tűzveszélyes és robbanóanyagok előállításával vagy raktározásával foglalkozó üzemek épületeit, lágyfedésű, valamint magaslaton épült vagy toronnyal, kupolával díszített épületeket; végül minden olyan épületet, melyet villámcsapás már ért, vagy közelében csapott már villám (geológiai viszonyok).

2. Autóbusztűz ismertetésével kapcsolatban a következő megjegyzés olvasható a hír után:

„Autónál és benzinmotoroknál vigyázzunk, hogy a tartányok nyílásának zárókészülékei tökéletesen zárjanak, azon ne szivároghasson ki a benzin.“ Benzinszivárgás *egymagában* nem okoz tüzet s olyan tüzet különösen nem, mely egy egész autóbuszt elpusztít. Ilyen nagy tűz okozója a benzinvezeték törése szokott lenni. Ilyen hibák *teljes* kiküszöbölése majdnem lehetetlen. Ezen üzemhiba következmé-

nye: az autóbusz stb. teljes elégése azonban megakadályozható egy, a benzinvezetékbe épített és kívülről is kezelhető elzárócsap segítségével stb. (l. Tűzrendészeti Közl. 1933. 2. sz.)

3. Kéményekből kipattant szikra nyomán támadt tüzesetekkel kapcsolatban a következő jó tanácsot kapjuk: „Minden kéményre szikrafogót kell tenni.“ Ez ugyan szépen hangzik, de gyakorlati értéke csekély. Az olyan szikrafogó, mely fonatsűrűségénél fogva visszatarítani képes minden olyan szikrát, mely 2—3 méteren túl szállva még gyújtóhatású lehet, nagymértékben lerontja a huzatot és igen hamar eltömődik. Ha pedig kevésbé sűrű fonatú dróthálóból készül a szikrafogó, nem tartja vissza a szikrákat. A szikrafogó tehát félmegoldás.

A szikraképződés függ többek között: a tüzelőanyagtól, a tüzelőszerkezettől, a füst útjának hosszától és a huzattól. Szikra- és koromképzés szempontjából a legideálisabb szilárd fűtőanyag a kocsz, a legrosszabb a szalma, mert könnyű, laza és az égéshez szükséges minimális huzat is könnyen kiviszi a kéményen át a szabadba. (Cséplőgépfűtésre tilos!) Minden fűtőanyagot megfelelő tüzelőszerkezeten kell elégetni, hogy az a tüzelőszerkezeten belül teljesen elégjen. A szikrák kiröppenését megakadályozhatjuk: megfelelő hosszúságú kéménnyel, melyben a szikra belül, vagy pedig térítőlemezek (deflektorok) segítségével (cséplőgépek, mozdonyok). A térítőlemezbe ütköző szikra nem jut a kéménybe, hanem sebességét elvesztve visszahull a tüzelőtérbe vagy a hamuszekrénybe.

4. Egy gyógyáruraktár pincehelyiségeiben keletkezett tűznél a tűz keletkezési okául foszforöngyulladás állapított meg. A lap rovatvezetője vagy szerkesztője a hír végén tanulságképpen megjegyzi, hogy: „Vegyi anyagokat ne raktározzunk szabadon nagy tömegben.“ A szóbanforgó esetben szabadon való raktározás nem áll fenn, hiszen a tűz pinceraktárban keletkezett. Vegyi anyag és vegyi anyag között — még tűzrendészeti szempontból is — lényeges különbség van. Nem vitás, hogy pl.: széntetraklorid és metilbromid vegyi anyagok. Nagy mennyiségben való raktározásuk legfeljebb közegészségügyi szempontból kifogásolható, de tűzrendészeti szempontból nem, miután mindkét vegyület igen jó tűzoltó anyag. Ugyanilyen elbírálás alá esnek a különböző ammóniumsók, stb.

Minthogy a tűzvizsgálat foszfor (sárga foszfor) öngyulladást állapított meg, ennek okaival, illetve a foszfor raktározásával kellett volna foglalkozni. A foszfort víz alatt tartva raktározzák. Ha az edény rosszul zár és a víz elpárolog, vagy ha az edény megsérül és a víz kifolyik, tehát a foszfor levegőn van, napfény hatására meggyullad (l. Teasdale: A tűz és robbanás veszélye). De az öngyulladás előállhat sötétben is, ha több foszforrúd egymásnak fekszik: hőhalmozódás következtében; vagy esés, dörzsölés következtében, mert gyulladási hőmérséklete igen alacsony: 60 C°. (Vágni is csak víz alatt szabad!)

5. Tüzesetek jelentős számát teszik ki az „eleven fáklyák“. Keletkezési ok legtöbb esetben: kályha vagy tűzhely. Az ilyen esetek vál-

Parancsnok Úr!

Elméleti oktatásnál használja a
„TŰZRENDESZET“
 füzetait, I—VII. Ára 7.50 pengő.
 Részletes árjegyzék a 175. oldalon

SZÖVETSÉGI ÜGYEK

1532/1933.

Felhívás

az összes tagtestületekhez, a vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelő urakhoz.

Folyó évi október hó 21-én tartott elnökségi ülésünkön jelentés tétetett arról, hogy a m. kir. kereskedelmi miniszter úr által a kéményseprési díjak megállapítása és kültelki kémények seprése tárgyában kiadott 20.300/1933. K. M. számú rendeletet a közigazgatásági hatóságok különféle képen értelmezik.

Idézett 20.300/1933. K. M. számú rendelet a Tűzrendészeti Közlöny folyó évi májusi számában (76-ik lapon) megjelent. Felkérjük összes tagtestületeinket és a vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelő urakat, hogy ezen rendeletet végük nyilvántartásba és ha annak szellemétől eltérő értelmezést tapasztalának, jelentsék azt azonnal központi irodánknak (Budapest, IV. ker., Bátya-utca 13. sz.).

Budapest, 1933 november 7.

Gróf Széchenyi József s. k.

elnök.

Dr. Marinovich Imre s. k.

m. kir. h. államtitkár,
ii. v. alelnök.

Nagy Sándor s. k.

m. kir. kormánytanácsos,
főtítkár.

1720/1933. sz.

Kérelem

valamennyi törvényhatósági tűzoltószövetség Elnökségéhez.

A Magyar Országos Tűzoltószövetség elnökségének folyó évi október hó 21-én tartott ülésében Hirling Gyula m. kir. kormányfőtanácsos, elnökségi előadó úr, a másolatban ide leközölt indítványt terjesztette elő, melyet az elnökség egyhangúlag elfogadott és határozattá emelt.

Felkérjük a törvényhatósági szövetség elnökségét, hasson oda, hogy a vezetésük alatt álló szövetségbe tömörült összes tagtestületek a határozattá emelt indítvány értelmében járjanak el és egyesületi helyiségükben, illetőleg ennek hiányában szertárjukban bármilyen szerény formában is, hősi halottainak emlékét örökítsék meg.

Budapest, 1933 november hó 6-án.

Bajtársi üdvözlettel:

Gróf Széchenyi József s. k.

elnök.

Dr. Marinovich Imre s. k.

m. kir. h. államtitkár,
ii. v. alelnök.

Nagy Sándor s. k.

m. kir. kormánytanácsos,
főtítkár.

1720/1933.

Másolat.

A Magyar Országos Tűzoltószövetség nagytekintetű Elnökségének Budapest. Véreinknek, a világháborúban elesett testvéreinknek, tűzoltó hőseink emlékezetének kívánunk áldozatot hozni, akik végigszenveték ennek a borzalmas világégésnek pokoli szenvedését s méltán rászolgáltak a nemzet haládjára. A nemzet nagy becsületbeli adósságáról kívánok szólni, amely 15 esztendővel a háború után még mindig rendezetlen leghűségesebb fiaival szemben, azokkal a tűzoltó hősekkel szemben, akik mindnyájunk édesanyjáért, a magyar hazáért a véres mezőkön, a poklok vérvizárában küzdöttek. Mi tűzoltók, akik az önzetlen, mások vagyonaért és életéért folyó munkának harcosai vagyunk, legyünk az elsők, akik lelkünk sugallatát követve úttörőként mondjuk ki, hogy azon bajtársaink nevét, akik — közjőért a békeidőben folytatott munkán kívül — a világháborúban fegyverrel a kezükben harcoltak a ha-

záért, s akik a magyar névnek megbecsülést szerettek, azoknak nevét meg fogjuk örökíteni. Indítványozom, hogy mondja ki a Magyar Országos Tűzoltószövetség, hogy minden tűzoltótestület székházának falán, ha mindjárt egy egyszerű fa keretben lévő papiroson is, de örökké élő példaként emléket állít nevük megörökítésével azon tűzoltó hőseinek, kik a hazával szemben a hívó szóra kötelességüket teljesítették, a világháborúban hősi halált halt tűzoltóink nevét pedig a Magyar Országos Tűzoltószövetség történetében (helyiségében) örökítsük meg. Tűzoltó Testvéreim! Nehéz történelmi időket élünk, amidőn mindenkinek sokszoros kötelessége vigyázni mindazon nemzeti kincsekre, amelyek a nemzet létalapját képezik. A nemzeti erkölcs minden nemzet létalapja és az a nemzet becsületbeli adósságának megfizetése nélkül elképzelhetetlen. Teljesítsük a nemzetmentő munkát és kezdjük meg becsületbeli adósságunk törlesztését. Hatvan, 1933 szeptember 16-án. Bajtársi üdvözlettel Hirling Gyula s. k., m. kir. kormányfőtanácsos, eln.-előadó.

A másolat hitelül

Budapest, 1933 november hó 8-án.

Nagy Sándor,

m. kir. kormánytanácsos.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségi ülése Budapesten, 1933 október hó 21-én.

Az elnöki széklet Széchenyi József gróf, országos elnök foglalta el, aki az ülést, a határozatképesség megállapítása után, megnyitotta.

Főtítkár bejelenti, hogy Horváth József, a pápai önkéntes tűzoltótestület régi buzgó tagja, tiszteltbeli parancsnoka, f. évi szeptember hó 20-án elhunyt. A gyászoló testülethez meleg részvét-távirat intéztetett.

A folyó évben Makón tartott kerületi tűzoltótanfolyam parancsnoka jelentést tett, hogy az elnökség legutóbbi ülésén hozott határozata alapján Glósz Ferenc polgári iskolai tanár, volt tanfolyamhallgatónak a tanfolyam elvégzését igazoló bizonyítványt kiadta.

Démusz Lajos előadó bejelenti, hogy kapott megbízásának megfelelően a Békésvármegyei Tűzoltó-Szövetség szeptember 10-én tartott közgyűlésén és az ezzel kapcsolatosan megtartott vármegyei tűzoltóversenyen, valamint a gyulai önkéntes tűzoltótestület székházavató ünnepélyén az elnökség képviselőjében megjelent. A versenyen megjelent csapatok fegyelmeztségükről és alapos felkészültségéről tettek bizonyosságot.

Főtítkár jelenti, hogy a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség ellen Antalffy né és Cser Károly által indított perben a bíróság Lukács Zoltán dr. lapszerkesztő kihallgatását rendelte el.

Elnökség tudomásul vette Marinovich Imre dr. ügyvezető-alelnök bejelentését, miszerint a Seltenshofer cég hirdetési hátralék ügye egyezség útján végleges elintézését nyert.

Marinovich dr. ügyvezető-alelnök bejelenti, hogy néhai Breuer Szilárd síremléke elkészült s a folyó évi október hó 22-i avatásra minden előkészület megtörtént. Elnökség elhatározta, hogy a síremlék felavatási ünnepén testületileg vesz részt.

Papp Ferenc előadó bejelenti, hogy kapott megbízása folytán a makói önkéntes tűzoltótestület kebelében felmerült félreértések, panaszok ügyében eljárás és sikerült minden vitás ügyet, félreértést közmegelégedésre elintézni. Elnökség Papp előadónak tapintatos eljárásáért köszönetét fejezte ki.

Hirling Gyula elnökségi előadó indítványára az elnökség kimondotta, hogy a világháborúban el-

esett tűzoltók emlékét méltóképen kívánja megörökíteni.

Főtisztár bemutatja a szekszárdi kerületi tűzoltószaktanfolyam parancsnokának jelentését. Abból kitűnik, hogy a tanfolyamon központi előadó nem volt jelen. Elnökség elhatározta, hogy a jövőben tanfolyamokat csak az esetben ismer el, ha azon központi előadó jelen van.

A hevesi önkéntes tűzoltótestület a tiszti létszámra vonatkozólag kért felvilágosítást. Elnökség az ügyet Hirling előadónak adta ki javaslattételre.

Teasdale alelnök bejelenti, hogy a tiszti továbbképző 10 napos tanfolyam sikeresen befejeződött. A tanfolyamnak 13 hallgatója volt, akik látogatási bizonyítványt is kaptak. Kívánatosnak tartja, hogy a jövőben rendezendő tanfolyamokra egyenlő előképzettségű hallgatókat vegyenek fel. Elnökség a tiszti továbbképzőtanfolyam parancsnokának és a közreműködött összes előadóknak köszönetet szavazott.

Elnökség Vida Pál előadótól nyertfelvilágosítás alapján elhatározta, hogy Benkő József ny. községi főjegyző részére, aki a magyaralmási önkéntes tűzoltótestület kebelében 40 éven keresztül fejtett ki értékes munkásságot, a királyi díszem adományozása iránt szükséges intézkedéseket meg fogja tenni.

Marinovich dr. ügyvezetőalelnök bejelenti, hogy a tűzoltóautók vámentességére vonatkozólag előterjesztés tételű Budapest székesfőváros polgármesterének. A beérkezett válasz szerint a városi szabályrendeletben megállapított vámentességi kedvezményeken felül újabb kedvezmény nem engedélyezhető. Elnökség úgy határozott, hogy ezügyben a belügyminisztériumhoz felterjesztést intéz.

Vitéz Roncsik Jenő dr. javaslatára elnökség elhatározta, hogy a Tűzrendészeti Közlönyben pályakérdéseket tűz ki, amelynek megfejtésére kizárólag csak önkéntes tűzoltók és tisztek pályázhatnak. (Hivatásosok kizárva.) Minden egyes pályakérdésnél a legjobb munkát 30 pengővel, a II-át 20 pengővel, a III-át 10 pengővel díjazza az országos szövetség. Az I. díjat nyert munka a Tűzrendészeti Közlönyben is megjelenik. Elnökség felkérte vitéz Roncsik dr., Papp és Erdély előadókat, hogy a vidéki viszonyoknak megfelelő 3—3 pályakérdést készítsék el és azokat az elnökség címére küldjék be.

Papp Ferenc előadó bejelenti, hogy a kereskedelemügyi minisztérium a tanyai kémények ügyében több ízben adott ki más és más értelmű rendelkezéseket. Felolvassa a 20.300/1900. K. M. sz. rendelet 2. §-át. Elnökség elrendelte, hogy a rendelet a Tűzrendészeti Közlönyben leközlendő, azzal, hogy akinek ettől eltérő rendeletről, vagy helyi hatóságtól származó döntésről tudomása van, azt az elnökségnek jelentse be.

Főtisztár bejelenti, hogy Zalavármegye Tűzoltó-Szövetsége f. évi november hó 5-től 19-ig Zalaegerszegi kerületi tanfolyamot tart. A tanfolyam parancsnoka Mózes László, előadói vitéz Roncsik Jenő dr. és Erdély Ernő elnökségi előadók, Fodor István és Németh Gyula tűzoltótisztek. Elnökség a tanfolyam záróvizsgájára Marinovich Imre dr. ügyvezetőalelnököt küldte ki.

Főtisztár jelenti, hogy Strausz Antal, a „Tűzoltó-Otthon” telekbérlője bérlészállítást kér. Elnökség Mátrai Antal választmányi tagot kérte fel javaslattételre.

Vitéz Roncsik dr. előadó jelenti, hogy az egykori önkéntes tűzoltótestület 50 éves jubileumán az elnökség nevében résztvett és a jubiláló testületet az elnökség nevében üdvözölte.

Soltész Adolf dr., a budapesti tűzoltótestületek szövetségének választmányi tagja, indítványt küldött be, hogy az Országos Szövetség a TESz. által kezdeményezett „Nemzeti Munkahét”-be kapcsolódjék bele. Elnökség a javaslat alapján a kérdéssel foglalkozott, de azt ezidőszert megvalósíthatónak nem látja, már csak az idő rövidége miatt sem.

Papp Ferenc előadó a „Versenyszabályzat” módosítására vonatkozó javaslatát terjesztette elő, melynek során hosszabb vita fejlődött ki. Elnökség a legközelebbi elnökségi ülést megelőző napra összehívta a versenyszabályzat módosítására küldött bizottságot, hogy a vitás kérdéseket tárgyalja le és már kész javaslattal járuljon az elnökség elé.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést bezárta.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség segélyzőpénztárának elnökségi ülése Budapesten, 1933 október hó 21-én.

Az elnöki széket Széchenyi József gróf országos elnök foglalta el, aki az ülést a határozatképesség megállapítása után megnyitotta.

Falussy titkár a mult ülés óta segélyben részesített tagtestületek tűzoltóinak névsorát és a részükre folyósított összegeket ismertette.

Segélyben részesültek: Papp Kálmán tűzoltó (Mezőcsokonya) 32 P, Kovács István tűzoltó (Paks) 52 P, Gebhard Lajos tűzoltó (Jászárokszállás) 40 P, Farkas László tűzoltó (Somogy-szentmiklós) 60 P, Piller Lajos tűzoltó (Csépa) 14 P, Biber András tűzoltó (Alsószentiván) 68 P, Répási Imre tűzoltó (Mór) 70 P, Kondács László tűzoltó (Nagykálló) 8 P, Boros Péter tűzoltó (Tótkomlós) 40 P, Matus Pál tűzoltó (Tótkomlós) 18 P, Amler József tűzoltó (Vértesacska) 18 P, Kiss Kálmán tűzoltó (Kandó) 40 P, Vörös Imre tűzoltó (Szeged) 70 P, Fekete Mihály tűzoltó (Nagyatád) 20 P, Újvári Péter tűzoltó (Nagyatád) 140 P, Lakatos Péter tűzoltó (Szücsi) 60 P, Farkas Károly tűzoltó (Tárkány) 30 P, Bengyel Imre tűzoltó (Gyöngyös) 40 P, Gebhard Lipót (Gyöngyös) 48 P, Toldi József tűzoltó (Gyöngyös) 42 P.

Elnökség a bejelentéseket jóváhagyólag tudomásul vette.

Falussy titkár bejelenti, hogy Baksa Sándor vámosatyai tűzoltó a községi előjáróságnak f. évi május hó 4-én kelt bejelentése szerint gyakorlat közben megsérült. A beküldött kezelőorvosi zárójelentés szerint sebével csak akkor ment orvoshoz, amikor a seb már elgennyesedett, tehát sebének gyógyulását az orvosi segítség késedelmes igénybevételével késleltette. Minthogy ezért az alapszabályok 18-ik paragrafusának c. pontjában foglalt rendelkezés szerint Baksa Sándor tűzoltó segélyezési jogigényét elveszítette, elnökség nevezett részére a segély kiutalását megtagadta.

Bazita község előjáróságának bejelentése szerint Szőke Ferenc tűzoltó f. évi június hó 1-én tűzoltás közben megsérült. Miután Szőke Ferenc tűzoltó neve a bazitai tűzoltók beküldött névjegyzékében nem szerepel, tehát a segélyzőpénztárnak nem tagja, a segélyezésre jogigénye nincsen, elnökség nevezett részére a segély kiutalását megtagadta.

Démi András nagyvelegi tűzoltó f. évi augusztus hó 22-i tüzeset alkalmával megsérült. Sérülésével csak 16 nap mulva ment orvoshoz s ezáltal bajának gyógyulását meghosszabbította. Az alapszabályok 18. §-ának rendelkezése szerint ebben az esetben sérült segélyezés iránti jogigényét elvesztette. Fentiek figyelembe vételével elnökség Démi András részére segély kiutalását megtagadta.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést bezárta.

HÍREK

Királyi díszérem. A m. kir. belügyminiszter a tűzoltás és mentés terén 25 éven át teljesített érdemes tevékenység jutalmazására alapított díszéremet újabban a következőknek adományozta: Keztyús Aurél őrmester (Budapest hiv.), Mezey Gyula parancsnok, Kiss István tb. parancsnok, Madarász János alparancsnok, Ötvös Imre szakaszparancsnok, Ötvös Ádám pénztáros, Szabó Pál tb. szertáros és Tóth Gábor szertáros (Átány, önk.) László József tb. parancsnok, Hermann Géza alparancsnok, Czibulya János szakaszparancsnok, Oláh Imre szakaszparancsnok, Hermann Béla szertáros, Veréb Gyula őrpáncsnok, Czibulya János őrpáncsnok, Czibulya István őrpáncsnok, Molnár Mihály őrpáncsnok és Czibulya János őrzővezető (Hort, önk.) Brezovich Bertalan szertáros és Ancsich Gyula kürtös (Horvátzsidány, önk.), Knorr Ferenc őrmester és Apáti János szakaszvezető (Budapest, hiv.), Pekelniczky Lajos szakaszparancsnok, Sztránska József tűzoltó, Galbács István őrpáncsnok, Kovács Gyula szakaszparancsnok, Holcsek Antal pénztárnok, Panyi Antal szakaszparancsnok, Ratkovszky Pál alparancsnok (Salgótarján, önk.), Teicher Károly szertáros, Reiter József rajzvezető, Schwenk Tófer őrpáncsnok, Finsinger János szivattyús, Nachtigall György őrzővezető, Nachtigall Antal mászó, Wellesz Mihály szivattyús (Sopronbánfalva, önk.), Simon Sándor alparancsnok, id. Barna Lajos szakaszparancsnok és Pallag János szakaszparancsnok (Vajszló, önk.), Kiss Sándor parancsnok és Schieszl János alparancsnok (Pomáz, önk.), N. Bak Imre őrmester és Zimmermann Antal csővezető (Budapest, hiv.), Mautner Gyula tb. parancsnok (Szekszárd, önk.) vitéz Kara János parancsnok, Fink Mihály csővezető, Koller Ferenc alparancsnok, Koller Mihály csővezető és Nagy István szakaszparancsnok, (Lengyel, önk.), Laurisch Károly szakaszparancsnok, Riesz József dr. orvos és Marton Kálmán tb. parancsnok (Dombóvár, önk.).

Tűzoltói díszérem adományozásának hatálytalansítása. A m. kir. belügyminiszter az 1933. évi június hó 12-én kelt 158.825/1933. B. M. Sz. határozatát, amellyel Kovács Ferenc ajkai üvegyári tűzoltótestületi tb. főparancsnoknak a királyi díszéremet adományozta, — hatálytalanította. (160.999/1933. B. M. sz.)

Karátsonyi Jenő gróf v. b. t. t., cs. és kir. kamarás stb., a Budapesti Mentő-Egyesület nagynevű elnöke, október 21-én elhunyt. Mindnyájunk előtt ismeretes az a páratlanul hatalmas fejlődés, amelyet az utóbbi évtizedben a Budapesti Mentő-Egyesület elért a most elhunyt nemes gróf vezérlete alatt. A mentés ügyével szoros kapcsolatban álló tűzoltóság mélyen megrendülve fogadta a szomorú gyász hírt és öszintén osztozik a testvér intézmény mély gyászában. Aldás és béke emlékére!

Németh Tibor tanár, a központi járásbírószék tisztviselője, volt járási tűzrendészeti felügyelő, okt. 5-én 48 éves korában Pomázon hirtelen elhunyt. Temetésén hozzátartozóin és előkelő rokonságán kívül megjelentek: volt főnöke, dr. Zboray Géza főszolgabíró, valamint a járási tűzrendészeti felügyelővel az élükön a pomázi és csillaghegyi tűzoltószakaszok, úgyszintén a budakalászi és békásmegyeri tűzoltótestületek és még sokan mások. A megboldogultat a járási tűzoltótestületi nevében a járási tűzrendészeti felügyelő búcsúztatta el kegyeletes szavakkal. Tisztelet emlékének!

Bátorkeszi Kobek Kornél a Bátorkeszi Községi Önkéntes Tűzoltó Testületnek volt lelkes parancsnoka, s az Esztergomvármegyei Tűzoltó-Szövetségnek alapító elnöke, folyó év október havában, 55 esztendőskorában váratlanul elhunyt. Egy lelkes, izig-vérig igazi tűzoltóval ismét kevesebb! Ugy is, mint ember, mint tekintélyes nagybirtokos saját közösségében, úgy is, mint a vármegye törvényhatósági bizottsági tagja, később mint országgyűlési képviselő s végül mint főispán is minden alkalmat mindig fölhasznált, hogy a tűzoltóságok ügyét előbbre vigye. Az intézménynek ő maga is — nagy elfoglaltsága dacára — munkás tagja volt, aki minden tűzesetnél, minden gyűlésen jelen volt s ott személyes közreműködésével igyekezett bajainkat orvosolni. Igazi, lelkes magyar úr volt, ki anyagilag, erkölcsileg és munkájával is szolgálta intézményünket, amelyhez szíve hozzákötötte.

Névmagyarosítás. A m. kir. Belügyminiszter Úr 54.633/1933. sz. határozatával Démusz Endre makói tűzoltóparancsnok családi nevének „Dévényi“-re való magyarosítását engedélyezte.

Az Egyeki Önkéntes Tűzoltó Testület, mely a múlt évi országos tűzoltóversenyen a községi csoportban második díjat nyert, október hó 15-én fényes keretek között ünnepelte fennállásának 50 éves jubileumát. A község háza nagytermét zsúfolásig megtöltötték a vendégek, akik között ott lehetett látni báró Vay László főispánt feleségével, Bissingen grófnővel, dr. Petri Pál vallás- és közoktatásügyi államtitkár, dr. Maday Gyula országgyűlési képviselőt, dr. Szekeres Lászlót, a Faluszövetség főtítkárá, Hajdu vármegye, Debrecen sz. kir. város, az államvasutak, a debreceni vegyesdandárparancsnokság és más katonai hatóságok képviselőit, a szomszédos községek tűzoltótestületeinek kiküldöttjeit s a község egész lakosságát társadalmi állásra való tekintet nélkül.

A közgyűlést vitéz Geguss István községi főjegyző, a testület elnöke nyitotta meg, vázolván azt az eredményes, szép munkát, amit a testület a község lakosainak védelmében öt évtizeden át kifejtett. Dr. Petri Pál államtitkár a tűzoltói hivatás és a tűzoltótestületek nagy fontosságát fejtette, különösen nemzetvédelmi szempontból, igen hatásos és nagyon szép gondolatokkal telt beszédében, majd dr. vitéz Roncsik Jenő debreceni tűzoltófőparancsnok a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség nevében üdvözölte a jubiláló testületet és a szolgálati érdemeket kapott tűzoltókat. A lélekemelően szép ünnepély után 250 terítékes közebed volt, ahol lelkes felköszöntők hangzottak el báró Vay László főispán, dr. Petri Pál államtitkár, dr. Maday Gyula országgyűlési képviselő, dr. Ehrhardt Tivadar községi orvos, vitéz Geguss István főjegyző és Siposs Imre ref. lelkész részéről. Az ünnepélyen résztvettek feledhetetlen emlékekkel távoztak el Egyek községből.

A Csillaghegyi Önkéntes Tűzoltótestület október hó 14-én tartott választmányi ülése keretében meleg ünnepségben részesítette legidősebb működő tagját, Cseppentő János őrpáncsnokot, akinek a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség által megküldött 30 éves szolgálati érdem Dósa B. parancsnok, járási tűzrendészeti felügyelő ez alkalommal tűzte fel mellére. Elsőnek dr. Butujás Gyula testületi elnök üdvözölte meleg szavakkal a jubilánst, majd a járási tűzrendészeti felügyelő buzdító szavak kíséretében nyújtotta át neki a járás főszolgabírójának dicsérő elismeréséről szóló oklevelet.

Kérelem. Felkérem az összes Bajtársaimat, hogy akinek a Tűzrendészeti Közlöny 1928. évi 3. számából tartalékpéldánya van, legyen szíves azt költségemre alábbi címen megküldeni.

Miután hivatalos lapunkból nekem is több tartalékszám áll rendelkezésemre, amennyiben valamelyik testületben hiányzó számok vannak, szívesen bocsátom azokat rendelkezésre. László István vármegyei tűzrendészeti felügyelő, Esztergom.

A Pomázi Önkéntes Tűzoltó Testület 30 éves jubileuma. Október 8-án ünnepelte a Pomázi Önkéntes Tűzoltó Testület fennállásának 30 éves jubileumát. Az ünnepség reggel zenés ébresztővel kezdődött, majd a Testület tagjai felekezettek szerint hálaadó istentiszteleteket hallgattak. Az ünnepség legkiemelkedőbb pontja a délelőtt 11 órakor a Népházban tartott díszközgyűlés volt, amelyen a járás főszolgabíráján és a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség, valamint a Vármegyei Tűzoltószövetség képviselőjében megjelent Hajós Emil vármegyei tűzrendészeti felügyelőn kívül jelen voltak még a község előljárósa, továbbá ifj. gróf Teleki Józseffel az élükön szépszámú előkelő közönség. Fü István elnök üdvözölte a megjelenteket, majd dr. Bakoss Bertalan főjegyző magasszárnyalású beszédben méltatta a 30 éves Testületnek és a Testület tagjainak érdemeit, akik évtizedek óta szeretetüknek egész melegével karolják fel a tűzoltóság szent ügyét s ennek az ügynek szolgálatában az emberszeretnek az oldalán áldoznak. Hajós Emil a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség és a Vármegyei Tűzoltó-Szövetség nevében köszöntötte meleg szavakkal a jubiláló Testületet és annak tagjait, majd dr. Zboray Géza főszolgabíró buzdító beszédében meghajtotta az elismerés zászlaját az önkéntes tűzoltók önzetlen munkája előtt, akik a krisztusi tanítás szerint, a felebaráti szeretettől vezérelve, ezen intézmény zászlaja alá csatlakoztak, akik egy magasztos célért, a tűzoltóintézményért való odaadó lelkesedéssel szolgálják az eszmét. Majd kiosztotta a szolgálati érdemeket. Kiss Sándor parancsnok, Schieszl János alparancsnok és Tóth György 30 éves szolgálati érdemeket kaptak. Azonkívül kiosztott a főszolgabíró még több 10 éves és 5 éves érmet. Az ünnepi hangulatú díszközgyűlés a Himnusz hangjaival ért véget. A díszközgyűlést követte a Horváth-féle vendéglőben. Ebédután a sportpályán, szépszámú közönség jelenlétében, bemutató versenyt tartottak, amelyen a budakalászi, csillaghegyi és csobánkai vendégcsapatoknak a vendéglátó pomázi testület díszes oklevelet nyújtott át. A szép eredménnyel záruló verseny után a csapatok díszmenetben vonultak el a vármegyei szövetségi kiküldöttek előtt, majd a hősök szobrához vonultak, ahol Fü István elnök lélekemelő szavak kíséretében koszorút helyezett a szoborra. Az ünnepség este a Horváth-féle vendéglőben kedélyes, hangulatos, reggelig tartó táncmulatsággal zárult.

Csanád, Arad és Torontál k. e. egyesített vármegyék tűzoltótestületei az idén Battonyán rendezték meg szokásos évi vármegyei versenyüket. A battonyai tűzoltóegyesület vezetősége mindent elkövetett a verseny sikere érdekében.

Az egybegyűlt csapatokat Stand Pál testületi elnök üdvözölte a battonyai község háza udvarán. Innen a testületek zárt oszlopokban a községi parkba vonultak, ahol a szabadban felállított ol-tárnál Klivinyi Lajos esperes-plébános mondott misét és beszédet. Ezután a hősök szobránál Farkas András alelnök emlékezett a magyar hőskörről. Lelkes beszéde után a csapatok a battonyai levantezenekar zenéjére elvonultak a szobor előtt.

A verseny 11 órakor kezdődött a község háza udvarán. A csapatok valóban rászolgáltak alapos felkészültségükkel arra az érdeklődésre, amelyet a battonyai közönség a verseny iránt tanusított.

A versenybírószám Stand Pál szolgabíró és Dézmusz Lajos vármegyei tűzrendészeti felügyelő elnöke alatt Lieszkovszky Vladimir, Dézmusz Endre, dr. Bugyik János, Tausch Árpád, Weinrich Béla, Rosen József, Szücs Zoltán és Csaba Zoltán versenybírókból állott.

Az egyesületek kivétel nélkül jól megállották helyüket. De különösen érezhető volt a makói kerületi tanfolyam hatása. A volt tanfolyamhallgatók a lehető legjobb munkát végezték.

A verseny eredményei: Mozdonyfecskendőszerezés: ötös iskola: I. Makó, II. Mezőhegyes. Ötös gyors: I. Mezőhegyes, II. Makó. Kilences iskola: I. Mezőhegyes, II. Makó. Kilences gyors: I. Mezőhegyes, II. Makó. Kocsifecskendőszerezés: Ötös iskola: I. Magyarcsanak, Apátfalva, Királyhegyes, II. Csanádpalota, III. Kevermes, Kunágota, IV. Dombegyháza. Ötös gyors: I. Apátfalva, II. Magyarcsanak, III. Kunágota, IV. Csanádpalota. Kilences kocsis gyorsszerezés: I. Királyhegyes, II. Kevermes, III. Apátfalva, IV. Csanádpalota. Támadásban: I. Kevermes, vezénylő Ulmann Sándor, II. Mezőhegyes, vezénylő Benkő András, III. Dombegyháza, vezénylő Oravec Mihály, IV. Makó és Kunágota.

A díjakat Kovács Ágoston főszolgabíró délután, a támadási verseny befejezése után osztotta ki.

A Ganz kocsigyári Önkéntes Tűzoltó Testület október hó 8-án, vasárnap tartotta ezévi zárógyakorlatát. Az országos szövetséget Marinovich Imre alelnök, a fővárosi tűzoltóságot Ausch parancsnok és Miákits tűzoltótiszt, a budapesti testületek szövetségét Kállay főtitkár, a gyár vezetését pedig Altenstein Frigyes gyárigazgató képviselte. Szép számban jelentek meg a testvértestületek parancsnokságainak képviselői is.

A nagyon szépen sikerült szergyakorlatok és vizes támadás után Marinovich dr. alelnök elismerő szavak kíséretében nyújtotta át Erdélyi Béla parancsnoknak a XXV. éves, Schiwámp Mihály szakasparancsnoknak a XXX. éves, a testület több tagjának pedig a X. és V. éves szolgálati érmet.

A gyakorlatot követő villásreggeli után Altenstein gyárigazgató köszöntötte a megjelent vendégeket, halálával emlékeztetve meg beszédében Marinovich alelnöknek a gyár tűzoltóságával szemben a múltban tanusított jóindulatáról. A lelkes tapsal honorált beszéd után Marinovich dr. alelnök köszönte meg a szeretetnek ezt a spontán megnyilatkozását és buzdító szavakat intézve a testület tagjaihoz, biztosította őket a tapasztalt teljesítmények feletti teljes elismeréséről.

A zárógyakorlaton megjelent vendégek a délutáni órákban az igen jó hangulatban eltöltött idő kedves emlékével távoztak el.

Tűzoltóünnep Hosszúperesztegen. Hosszúperesztegen, Bögöte és Vashosszúfalu tűzoltóságának nagy ünnepsége volt, amelyen átnyújtották Horváth Miklós földbirtokos, járási tűzoltófelügyelőnek a huszonöt éves királyi díszérmet és 30 tűzoltónak a szolgálati érmet. Az ünnepség szentmisével kezdődött, utána díszközgyűlés volt, amelyen megjelentek: dr. Horváth Kálmán alispán, vármegyei tűzoltószövetségi elnök és családja, dr. Kiss Emil vármegyei felügyelő, Markó István körmendi járási felügyelő, Széll Elemér községi járási felügyelő, Horváth Miklós celdömölki j. felügyelő, Gayer Endre sárvári j. felügyelő, Kirchnopf Jenő

községi hivatásos tűzoltóparancsnok, Bartos Győző szombathelyi hivatásos parancsnok, Hunyadi Nándor szombathelyi önk. tűzoltóparancsnok és még sokan. A népes díszközgyűlést Hosszúpereszteg plébánosa nyitotta meg meleg szavakkal. Utána dr. Kiss Emil vármegyei felügyelő mondott ünnepi beszédet s átnyújtotta Horváth Miklós járási felügyelőnek a huszonötéves királyi díszérmet és 30 tűzoltónak a szolgálati érmet. Utána a vendégek, valamint a nagyszámú közönség a tűzoltók díszmenetét nézték végig, majd az ősi Horváth-kúrián, ahol különben az alispán édesanyja nevénapját ünnepelte, disztribúció következett s meleg felköszöntőkkel üdvözölték a tisztas nagyasszonyt.

Újrendszerű habgenerátort és szabályozható sugárcsővel mutatott be a Ligeti és Bíró cég, folyó hó 9-én csütörtökön délután 3 órai kezdettel, az Erzsébet királyné-úti régi Újévesnap-pályán.

Tűzprózával kapcsolatosan mutatta be a cég a folytonosan működő „Foamite”-habgenerátort és pedig először habsugárcsővel, amely két, egymásmellé állított, körülbelül 2-5 méter hosszú és 12 méter széles, félig olajjal megtöltött, majd meggyújtott tartály tüzeit körülbelül 45 másodperc alatt oltotta el. Ezután körülbelül 3½ méter átmérőjű, kerekalakú vastartályba töltött és meggyújtott 4-5 hordó olaj tüzeit habömléstűcsővel egy percnél rövidebb idő alatt oltotta el. Úgy az oltási eljárás művelete, mint az oltási idő tartama, kétségtelen bizonyítékát szolgáltatott annak, hogy a folyadéktűzek — de különösen az ásványolaj-tűzek —, eloltására szolgáló berendezések és tűzoltókészülékek között a „Foamite”-habgenerátort nemcsak kielégítő teljesítménye, hanem végtelen egyszerű szerkezete és így könnyű kezelése folytán jelentőséggel bíró hely illeti meg.

A cég által bemutatott szabályozható „Napsugár”-sugárcsővel szintén egy oly új tűzoltói eszköz, amely igen nagy figyelmet érdemel, mert, amint a rövid, alig pár percig tartó bemutatóból is megállapíthatjuk, azáltal, hogy a lövőke egyszeri körülforratása által a vizet majdnem 15-20 méter átmérőjű víztányérrá képes szétteríteni, különösen kazal-, szalastakarmány- és istálló-tűzeknél igen lényegesen lecsökkentett vízfogyasztás mellett, az eddig használt lövőkékkel szemben, tetemesen nagyobb oltóképességgel bír, miután oly nagy felületeket képes gyorsan vízzel elárasztani.

Tekintettel arra, hogy a bemutatott két újdonság bajtársaink előtt még ismeretlenek, következő számunkban ezeket ábrák kíséretében, részletesen fogjuk ismertetni.

Tűzoltónap Géderlakon. Október 29-én Géderlakon nagyszabású tűzoltónap volt. Délután 4 órakor a község háza tanácstermében a kötelező tűzoltótestület alakuló gyűlés keretében önkéntes testületté szerveztetett át. Jelen voltak: Szentpétery Lajos járási főszolgabíró, mint elnök, Kelemen János járási tűzrendészeti felügyelő, a község előjárósága és képviselőtestülete teljes számban.

A gyűlés a következő programmal tartatott:

I. A fogadalmat teendő 21. önk. tűzoltójelölt a parancsnoksággal megbízott Vizslovsky László kántortanító vezetésével a róm. kath. iskolától szakaszba állva vonult fel a község háza tanácstermébe, a kalocsai önk. tűzoltók fúvószenekarának kísérete mellett.

II. A közgyűlés elénekelt a Magyar Hízek egyet.

III. Utána a gyűlést Szentpétery Lajos főszolgabíró nyitotta meg. Igazi magyar érzéstől átitott beszédében vázolta hazánk szomorú sorsát.

„Ha szerencsétlen népünknek — mondotta —, szüksége volt valaha önzetlen hazafiakra, úgy, ma még inkább szükséges, hogy minél több fia legyen, aki a közért önzetlenül, nemesen tud dolgozni. Önök, tűzoltók, ily munkára vállalkoznak. Minden ellenszolgáltatás nélkül, önként óhajtanak a község rendje, nyugalma fölött őrködni, s annak vagyonát védeni, illetve menteni. A tűzoltó nem magáért, hanem a közért dolgozik. A tűzoltóság ügyét mindig a szívemen viselem. Örömmel adok kifejezést most is, hogy itt ez alakulógyűlésen elnökölhetnek. E testület munkáját úgy erkölcsileg, mint anyagilag, ha módomban van, mindig támogatom. Működésére az Isten áldását kérem.”

Majd Bokor László községi főjegyző ismertette az alapszabályokat, melyek alapján a gyűlés megválasztotta a testület tisztviselőit. Dísztagul megválasztott Szentpétery Lajos főszolgabíró és Kelemen János járási felügyelő, kiknek jóindulatát már a múltban is élvezte a testület, illetve a községi tűzoltóság.

V. Utána a tűzoltók letették a fogadalmat.

Azután Kelemen János tűzr. felügyelő könnyekig meghatva mondott rövid záróbeszédet, melyben a tűzoltókat pontosságra és feljebbvalóik iránti engedelmességre figyelmeztette.

VI. Végezetül a gyűlés elénekelt a Himnuszt.

A gyűlés után a tűzoltók zenekar kísérete mellett díszmenetben elhaladtak a gyűlésen megjelentek előtt és a községi vendéglőbe vonultak, ahol 80 terítékes vacsora volt. A vacsorát tombolajátékkal egybekötött bál követték. A bálon a vidéki és helybeli intelligenciával mintegy 400 ember vett részt. A nagy tömeg dacára a multság a legnagyobb rendben és jókedvvel zárult be reggel.

A tűzoltótestület átszervezése Bokor László főjegyző és Vizslovsky László kántortanító munkája.

A tűzoltónap rendezése pedig Czár Menyhért vicarius oeconomus és Vizslovsky László érdeme.

Tárnok község tűzoltótestülete vasárnap tartotta őszi zárógyakorlatát, melyet hazafias ünnepélyel kapcsolott össze. A község tűzoltóságának ünnepén résztvett a község aprajánagyja és a szomszédos Tordas, Martonvásár, Vál és Velence községek tűzoltóságának képviselője Vida Pál megyei szöveg. titkár vezetése mellett. Az ünnepély tűzoltói gyakorlattal kezdődött, melynek befejeztével Vida Pál néhány éltesebb tűzoltónak mellére tűzte az általuk kiérdemelt szolgálati érmeiket, hazafias beszédet intézve a nagyszámú közönséghez. Majd a kivonult tűzoltócsapatok a közönség kíséretében zeneszóval a hősi szoborhoz mentek és itt a testület parancsnoka, Mikulásik Viktor, mondott ünnepi beszédet és koszorút helyezett a szoborra, a közönség pedig elénekelt a magyar Himnuszt.

Nagy tűzoltóünnepséget tartott ez év júliusában a bécsúj helyi osztrák városi tűzoltóság 70 éves jubileuma alkalmából. Meghívás folytán Vas vármegye szövetsége is képviseltette magát az ünnepségen, mely nagyszerűen volt megrendezve. A támadási gyakorlat történelmi színezetű volt. Először legrégebb módon vonult föl egy csapat furcsa öltözetekben, a leprimitívebb tűzoltószerekkel. Majd újabb és újabb csapatok már kezdetleges fecskendőekkel. Ezek után már szervezett tűzoltócsapatok jöttek több osztásban, mindegyre jobb szerekkel. — Végre már a mostani egyenruhájukban jöttek a kitűnően felszerelt tűzoltók és végezték a támadást meglepő rendszerrel és ügyességgel.

Járásí tűzoltóverseny Uszódon. A világháború hősi halottainak emlékére Uszódon felállított emlékmű leleplezési ünnepélyével kapcsolatban az uszódi hősi halottak emlékének szentelt tűzoltóverseny október 8-án zajlott le a kalocsai járás tűzoltótestületeinek élénk részvételével.

A gyönyörű szép őszi reggelen a leventepályán fogadta 12 község tűzoltótestülete az érkező vendégeket, Petheő János vm. szövetségi alelnököt, Szentpétery Lajos főszolgabíró, Lukács Zoltán dr. vármegyei és Kelemen János járásí tűzrendészeti felügyelőt.

A kiváló teljesítményt felmutató csapatok versenyének eredménye a következő volt:

Kocsifecskendő 5-ös szerelés. I. Miske, II. Uszód, III. Fajs, IV. Szakmár, V. Érsekcsanád, VI. Bátya.

Kocsifecskendő 9-es szerelés. I. Öregcsertő, II. Dunaszentbenedek, III. Foktő, IV. Hajós, V. Süsköd.

Mozdonyfecskendő 5-ös szerelés. I. Géderlak, II. Öregcsertő.

A versenyző csapatok értékes versenydíjat, illetve elismerő oklevelet kaptak.

Verseny után a csapatok istentiszteletre vonultak, majd teljes számmal vettek részt az uszódi 101 hősi halott emlékművének szomorúan fenséges ünnepi leleplezésén.

A verseny rendezésének nagy munkáját Kelemen János járásí felügyelő, Zsigmond Kálmán uszódi parancsnokkal karöltve végezte.

A Váci Önkéntes Tűzoltó-Testület Folyó évi november hó 5-én délután tartotta zárógyakorlatát érem- és jutalomkiosztással kapcsolatosan. A lakotanya előtti téren nagy közönség jelenlétében folyt le a gyakorlat s mindez a tűzoltótestület oly készségéről tett tanulságot, hogy a megjelent szakemberek legnagyobb elismerésével találkozott és melegen ünnepelték Domokos Andor tűzoltóparancsnokot, akinek a tökéletes kiképzés sikere nagyrészt tulajdonítható. A jól sikerült gyakorlat végeztével Petheő János vm. szövetségi ügyvezető alelnök osztotta ki a szolgálati érmeket és a legszorgalmasabb két tűzoltó részére kitűzött jutalmat. Az ünnepélyen megjelent Lukács Zoltán dr. vármegyei tűzrendészeti felügyelő, míg a távollévő polgármestert Csasztilik Vilmos dr. városi tanácsnok képviselte.

Mászóövek rendszeresítése folytán kifogástalan állapotban levő, alig használt szabályzatszerű szivattyúövek jutányosan eladóak. Cím: Székesfehérvári Felmayer-gyári Tűzoltóság Parancsnoksága.

Kispest megyei város hivatásos tűzoltósága 4000-ik őrsváltását, zárógyakorlattal kapcsolatosan csendes, de bensőséges ünnep keretében tartotta október hó 15-én. Az ünnepélyen az országos szövetség képviselőjében Marinovich Imre dr. h. államtitkár jelent meg és lélekemelő beszéddel üdvözölte az ünneplő testületet. Ezután a város polgármesterhelyettese Mericzay Aladár dr. mondott elismerő szavakat a testület kiváló működéséről, majd üdvözölte Marinovich dr. alelnököt és a megjelent vendégeket, akik között ott láttuk Petheő János vm. szöv. alelnököt, Lukács Zoltán dr. vm.tü. felügyelőt, Hajós Emil orsz. szövetségi titkárt, valamint a környékbéli számos tűzoltótisztet. Az ünnepély befejeztével következett a zárógyakorlat, melyen úgy a fecskendőszerelés, mint a magas gyakorlat kifogástalan pontossággal lett végrehajtva. Végül a városháza ellen bemutatott támadás feladat megoldása után a megjelent csapatok díszmenetben vonultak el a vendégek előtt, akik őszinte elismeréssel adóztak Zankó Antal parancsnoknak, a kiváló teljesítményért.

A Sashalmi Önkéntes Tűzoltó- és Mentő-Egyesület f. évi október hó 29-én szépen sikerült zárógyakorlatot tartott, melynek keretében fecskendő és létraszerelési, majd támadási gyakorlatot mutatott be nagyszámú érdeklődő közönség jelenlétében.

A Budapesti Tűzoltó-Testületek Szövetsége Teasdale Ottó főparancsnok elnöke alatt f. évi szeptember 30-án tartotta rendes választmányi ülését. A folyó ügyek letárgyalása után Kállay Imre szövetségi főtitkár beszámolt a Zalaegerszegi Orsz. Tűz. Szöv. választmányi ülés, valamint a szentgotthárdi kiküldetéséről. Mind a két jelentésben megemlékezett a Budapesti Tűzoltó-Szövetség tagjainak szép számban való megjelenéséről. Örömmel állapította meg, hogy a megjelent tűzoltótestületek nagyszámban voltak képviselve, hogy dícséretes fegyelmezettséget és szakszerű képzettséget mutattak fel. Különösen imponáló hatással volt a szentgotthárdiaknak gáztámadás elleni védekező bemutatása.

A jelentés tudomásvétele után elnök felszólalt és főleg a gáztámadások elleni védelmi munkálatok gyakorlati kivitelét tárgyalta és egyben bejelentette, hogy a fővárosi tűzoltóság régebben foglalkozik e fontos kérdéssel, sőt a csapatnál máris meg van szervezve egy úgynevezett rohamszakasz, mely máris gázmaszkokkal és draegerekkel van felszerelve.

A választmányi ülés befejezése előtt elnök megemlékezett néhai Breuer Szilárd f. tűzoltóparancsnok, budapesti szövetségi elnök síremlékének leleplezési ünnepélyéről, mely alkalommal dr. Marinovich Imre orsz. tűz. szöv. ügyvezető alelnöke ismertetvén az ünnepély sorrendjét, felkéri a választmányt, hogy az ünnepélyen a szövetség minél nagyobb számban képviseltesse magát. A folyó évi október hó 22-én lefolyt leleplezési ünnepélyen a Budapesti Tűzoltó-Testületek Szövetsége 128 taggal (tiszték és legénység) vett részt. Mátrai Antal alelnök kegyeletos szavak kíséretében helyezte el a szövetség koszorúját.

A Budapesti Tűzoltó-Testületek Szövetsége f. évi október hó 28-án tartotta a téli programjának első felolvasó ülését. Tárgya volt: „A székesfővárosi vízművek ismertetése”, előadója: Verseghy Ferenc Budapesti Önk. Tűzoltótestület aleparancsnoka, a Beszkárt tűzrendészeti felügyelője. A szép számban megjelent tűzoltó tisztbajtársak és vendégek a tanulságos felolvasást nagy érdeklődéssel hallgatták, valamint a következő napon bemutatott káposztásmegyéri vízművek ismertetésénél is nagy számban vettek részt.

Éjjeli légi hadgyakorlat Prágában. Az éjjeli légi hadgyakorlat a cseh főváros felett az előre megállapított terv szerint ment végbe. Nyolc óra után megszólaltak a szirénák, jelezve az első támadó repülőgép feltűnését. A város különféle pontjairól fényszórokkal kutatták át a sötét égboltozatot, közben minden irányból erős ágyúdörgés hallatszott, úgy hogy a lakosság valóban abban a hitben lehetett, hogy valóságos légítámadást él át. Nemsokára vörösre festette az eget a kiállítási csarnokot elborító lángok fénye, amelyet a repülőgépek programszerűen gyújtottak bombáikkal. A város egyik pontján tűzoltóság gyakorlatozott, amely arra tanította be a közönséget, hogy a bombák által felgyújtott házakról hogyan kell leugrani a mentőponyvára.

Felolvasó szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr.
Pest-Pilis-Solt-Kiskún várm. tűzrendészeti felügyelője

A MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG KIADVÁNYAI**SZAKKÖNYVEK:**

- A „Tűzrendészet“ I., II. (I/II); III., VII. . . . . 7-50 P
(Ezen füzetek egyenként is kaphatók).
- I. Erdély Ernő: A tűzoltóságok szervezése, felszerelése, szolgálata, ügykezelése . . . . . 1— P
- II. Vitéz Roncsik Jenő dr.:
Megelőző tűzrendészet, I. rész . . . . . 2— P
Megelőző tűzrendészet, II. Alkalmazott rész . . . . . 2— P
- III. Erdély Ernő: A tűzoltás szabályai . . . . . 2— P
- VII. Köhler: A fecskendő és tartozékai és Erdély: A tűzoltószerek kipróbálása, gondozása és működési zavarai . . . . . 1— P
- Papp Ferenc: Tűzrendészeti Közigazgatás Kézikönyve, füzve 20 P, kötve . . . . . 22— P
- Papp Ferenc: Külföldi tűzoltóságokról . . . . . 160 P
- Teasdale Ottó: A tűz és robbanás veszélye . . . . . 10— P

SZABÁLYZATOK:

- Tűzoltógyakorlati szabályzat . . . . . 2— P
- A tűzoltógyakorlati szabályzat kivonata . . . . . —30 P
- Szolgálati szabályzat . . . . . 120 P
- Tűzoltóverseny gyakorlati szabályzata . . . . . —50 P
- Egyenruházati és rangjelzési szabályzat, színes ábrákkal . . . . . 4— P
- Éremszabályzat . . . . . —60 P

BELÜGYMINISZTERI RENDELETEK:

- 230.000/1925. B. M. sz. Tűzrendészeti kormányrendelet . . . . . —40 P
- 254.300/1928. B. M. sz. kormányrendelet a tűzoltótanfolyamokról . . . . . —40 P

Fenti kiadványok tanfolyamok részére a tanfolyamparancsnokság útján 50%-os kedvezménnyel rendelhetők meg.

EGYÉB SZAKKÖNYVEK:

- Erdély Ernő: Tűzesetek nyomozása . . . . . 1-50 P
- Petróczy István ny. repülőezredes: Veszélyben minden magyar város . . . . . 1-50 P
- Rehák Tamás: Motoros fecskendők és szerek, kötve . . . . . 8— P
- Tíz példány rendelése esetén 6— P, füzve . . . . . 5-50 P

SZÍNEMŰ:

- Techlár Ernő: Credo . . . . . 2— P

KÖNYV:

- Ortutay József: Néhai József főherceg élete . . . . . 3— P

NYOMTATVÁNYOK:

- Alapszabály önkéntes tűzoltótestületek részére (darabonkint) . . . . . —40 P
- Díszokmányürlap . . . . . 2— P
(Egyszerűbb 1— P.)
- Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez (darabonkint) . . . . . —02 P
- Tűzoltóigazolványtok vászonburkolatban (darabonkint) . . . . . —40 P
- Bőrburkolatban (darabonkint) . . . . . —80 P

SZOLGÁLATI ÉRMEK:

- V. éves 2—, X. éves 3—, XV. éves 6—, XX. éves 7—, XXV. éves 11—, XXX. éves 12—, XXXV. éves 15—, XL. éves 16— P.
- Éremszalag —70 P, igazolványlap —30 P.

- Királyi díszérem kicsinyített mása . . . . . 1— P

Az érmek ára és a netáni tagdíjhátralék, a szabályszerű névkimutatással a 23.297. számú postacsekk útján előre küldendő be.

Elnökségi ülés határozata alapján utánvétellel semmit sem küldhetünk, a megrendelés alkalmával a beküldendő pénzüsszegeket szíveskedjék csekkszámaink szerint elosztva, a következő számokra előre befizetni: Országos Szövetségi tagdíjak, szolgálati érmek, szakkönyvek, nyomtatványok és minden egyéb befizetés 23.297, Segélyező-pénztári tagsági díjak 57.453, Tűzrendészeti Közlöny előfizetése és hirdetések 57.454. A csekklap hátlapján az összeg rendeltetése feltüntetendő.

Világhírű KERÉKPÁROK VARRÓGÉPEK ALKATRÉSZEK Diadal Áruház BUDAPEST VII, THÖKÖLYÚT 26. SZ. TEL. 40-438 Mekönynyitett fizetési feltételek mellett részletre is SAJÁT JAVITÓMŰHELYEK	ÉKSZEREK ZSEB- ÉS FALIÓRÁK ALPACCA ÉVŐESZKÖZÖK Svájci Óraház
---	---

HASZNÁLT grammofón LEMEZT	vesz és cserél ROZGONYI ÉS RÉVAI IV, Kossuth Lajos-utca 5
--	--

A TŰZOLTÓSÁGOT
TÁMOGATJA
HA HIRDET A

TŰZRENDESZETI
KÖZLÖNY-BEN

Nyers, csersavval impregnált és
BELÜL MÉZGÁZOTT
TŰZOLTÓ,
KENDERTÖMLŐKET

gyárt és forgalomba hoz:
LINUM-TAUSSIG
Lenfonó- és Szövőipar Rt, Budapest
V, JÓZSEF-TÉR 8
Gyárak: Budapest—Kelenföld és Győr
Magyar anyag — Magyar munka!

Tűzrendészeti Közlöny

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség hivatalos lapja

MEGJELNIK MINDEN HÓNAP 15.ÉN

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magy. Orsz. Tűzoltó-Szövetség „Tűzrendészeti Közlöny” 57.454. számú csekkzámlájára lehet beküldeni. Csekkülapon minden postahivatalban kapható

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST
IV, Bástya-utca 13

Előfizetési ára egész évre 6 pengő

A szerkesztőség címére küldött szakkikket, ha a közlésre alkalmasak, díjazzuk

Ajánlva a m. kir. Belügyminisztérium 127.691/1932. B. M. sz. rendeletével („Belügyi Közlöny” 1933. 6. sz. 115. old.) a vármegyék, városok és községek számára

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség irodája:

Budapest, IV, Bástya-utca 13 — Telefon 84-7-94

Tűzoltóttestületek a lapot tagdíj fejében kapják

Karácsonyi szózat

I. Szövetségünk életében egy év ismét a multnak tengerébe lehanyatlani készül. Határ-mesgyéjén állunk az elmúló és az eljövendő évnek. Nagyon helyénvaló tehát eltűnődni azon, mi is történt a múltni készülő évben és mit várhatunk a jövő évtől. Ha felállítjuk a letűnő év mérlegét, megelégedéssel állapíthatjuk meg, hogy Szövetségünk a tűzrendészet előbbrevitele terén ebben az évben is valóban eredményesen dolgozott. Különösen áll ez a tűzoltói ismeretek terjesztését célzó tűzoltó-szaktanfolyamokat illetően. 18 tanfolyamon 643 bajtárs nyert kiképzést, akik visszatérve otthonukba, apostolaivá váltak ügyünknek. Ezt az évet valóban a tűzoltóság propaganda-évének mondhatjuk, mely kétségtelenül meghozza áldásos gyümölcsét nemcsak a tűzoltóságok szervezése és kiképzése, de a tűzrendészeti szolgálat fejlesztése terén is. Itt főleg a megelőző tűzrendészet bír a legnagyobb fontossággal, melyet a tanfolyamokon résztvett hallgatónak szinte a vérébe oltottunk, mert nem lehet kétséges az, hogy a megelőző tűzrendészetnek szigorú kezelése és végrehajtása a tüzesetek számát a legkisebb mértékre szorítja le, ami a tűzoltói tevékenységnek kiváló sikerét képezi; hiszen a tüzesetek számának csökkentése a károsodások számának csökkentésével egyértelmű, a nemzeti vagyon megóvása szempontjából tehát szinte felbecsülhetetlen értéket jelent. Súlyt adott e tanfolyamoknak, hogy azok záróvizsgáján az Országos Szövetség elnöksége kiküldöttje útján mindenkor megjelent, tanuságot téve arról a meleg érdeklődésről,

mellyel a vidék tűzoltói és tűzrendészeti tevékenysége iránt viseltetik, és arról a jelentőségről, melyet e tanfolyamoknak tulajdonít. Ez a tűzoltói szakkiképzés újításképen a gáz- és légi támadások elhárítása szempontjából is nagy fontossággal bír, mert ez az elhárító művelet egészen a tűzoltóságok feladatkörébe tartozik. Ebben a tekintetben a Vasvármegyei Tűzoltószövetség által rendezett szentgottárdi gyakorlatból értékes tapasztalatok szűrődtek le és beigazolódott, hogy a jövő német háborújában a tűzoltóságokra hárul a gáz- és légi támadásokkal kapcsolatos rettetéses veszedelem elhárítása vagy legalább is cnyhítése. A tűzoltóságoknak ezen új tevékenységi ágazatára való tekintettel a tűzoltói szaktanfolyamok tananyagának kibővítése iránt intézkedni kellett, ami meg is történt.

Óriási haladást fog hozni intézményünk haladása szempontjából az egységes, új tűzrendészeti kormányrendelet, mely még ebben az évben kiadásra kerül. Ennek a rendeletnek kiadásával egy csapásra megszűnik az a bizonyult helyzet, melynek folyamánként eddig a különböző esetekre alkalmazandó szabályokat a rendeletek kaotikus tömegéből kellett kikeresni. A most kiadásra kerülő új kormányrendelet, mely a tűzoltóságokra és a tűzrendészetre vonatkozó rendelkezések rendszeres foglalóját képezi s amelynek életbeléptetésével 65 régi rendelet helyezettik hatályon kívül, igazán nagy vívmánya Szövetségünk tevékenységének, mely azt kezdeményezte s a legfőbb tűzrendészeti hatóságnak rendelkezésére bocsátotta azt az adathalmazt,

melyből az új kormányrendelet tervezete le-
szűrődött. A most lehanyatló évben Szövet-
ségünk által kifejtett sikeres tevékenység ez-
zel az új rendelettel, mely intézményünknek
egy új korszakát nyitja meg, valóban méltó
betetőzését leli, biztató kilátásokat nyújtva
a jövőre.

II. Az eljövendő új év tehát a legszebb re-
ményekkel kecsegtet. A hatályba lépő új tűz-
rendészeti kormányrendelet alapján végre-
valahára ki fog alakulni az egységes tűzren-
dészeti felügyelő szervezet, még pedig a
várva-várt központi felügyelői intézmény lé-
tesítésével akként, hogy a legfőbb felügye-
tet a legfőbb tűzrendészeti hatóság és az
általa megbízandó kerületi felügyelők fogják
gyakorolni. Ez leghatásosabb biztosítéka a
szervezés, a kiképzés, a felszerelés egysé-
ségének, melyet eddig az ügy hátrányára fá-
dalmasan nélkülöznünk kellett, de leghatáso-
sabb biztosítéka a hazafias szellem ápolásá-
nak is, melyre a tűzoltóságok életében Ha-
zánk megcsonkított állapotára való tekintet-
tel, mindenekfelett elkerülhetetlen szükség
van. A gondoskodás, mellyel a tűzoltói intéz-
mény kiépítésére szükséges anyagi eszközök
előteremtetnek, lehetővé teszi azt, hogy az
eddig társadalmi kegyadományokon tengődő
— minden áldozatra kész — csapataink és
szervezeteink lendületes munkával erőteljes
és egészséges fejlődésnek induljanak. A köz

érdekét önzetlenül szolgáló tűzoltótestületek
minden jogos és eredményes működését biz-
tosító igények immár kielégítést fognak
nyerni és intézményünk világviszonylatban
is mintaszerűvé fog válni.

A lehanyatló évnek megható eseménye a
magyar tűzoltóság egyik volt vezérének, ne-
mes Breuer Szilárdnak állított igazán díszes
síremlékfelavatása. Kegyeletes hálát, bajtársi
mély szeretetet és a jövőbe vetett törhetet-
len bizakodást juttat kifejezésre ez az em-
lékmű. A tűzoltószív nemes érzelmei még a
legnehezebb viszonyok között is megkapó
módon nyilatkoznak meg ebben az emlékmű-
ben, mely nemcsak az elköltözött vezérnek
hervadhatatlan érdemeit örökíti meg, hanem
mindenkor hirdetője lesz a hazafias és baj-
társi összefogás lélekemelő, magasztos eré-
nyének is, melynek gyakorlása Hazánknek
különösen mai nehéz küzdelmében mindenek
felett álló hazafias kötelessége a magyar tűz-
oltóságnak.

Szűrjük le tehát a most lehanyatló év ta-
nulságait, kövessük az elköltözött vezér által
adott példát: Hazafias lelkesedés, fáradhatat-
lan munkásság és lélekemelő önzetlenség le-
gyen vezérlő hármass csillagzatunk és a köz-
nek szentelt odaadásteljes tevékenységünk-
ben lebegjenek mindenkor szemünk előtt a
költő örökszép szavai: „Ó, ember, küzdve
küzdj és bízva bízzál!“
ü. v.

Felhívás az összes tagtestületekhez!

Síremléket Breuer Szilárdnak!

A mérhetetlen fájdalom, mely boldogemlékü volt vezérünknek, *nemes Breuer Szilárdnak* az örökkévalóságba történt elköltözése folyományaként minden magyar tűzoltószívet eltöltött, szünőben van és tisztult lélekkel tekintünk vissza a magyar tűzoltóintézmény fejlődésében korszakot jelentő arra a tevékenységre, mely *nemes Breuer Szilárd* hervadhatatlan érdemeit örökíti meg s feledhetetlenné teszi mindazok előtt, akik hozzá közel állottak.

Bár emléke él mindnyájunk szívében és élni fog mindenkoron, amíg magyar tűzoltók őrkdnek a polgárság tűzbiztonsága fölött, bajtársi szívünk sugallatát követve, kötelességünk e nemes férfiú emlékét látható módon is megörökíteni.

Ez a nemes érzés készítette az Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségét arra az elhatározásra, amellyel kimondotta, hogy egy megfelelő síremléknek közadakozásból történendő felállítása érdekében az Országos Szövetség kebelében egyesült tes-
tületekhez gyűjtési kérelemmel fordul.

A határozat végrehajtásaként immár felkérjük a Tagtestületeket, szíveskedje-
nek kebelükben szóbanlevő nemes célra gyűjtést indítani és a befolyó összegeket a
Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 23.297 sz. postatakarékpénztári csekkszámlájára
befizetni akként, hogy a síremlék minél hamarabb felállítható legyen.

Hirdesse az emelendő síremlék a magyar tűzoltóintézmény önzetlen harco-
sainak soha el nem múló háláját és bensőséges kegyeletét.

Budapest, 1932 április hó 15-én.

Az Elnökség.

Beérkezett adományok:

Októberi számunkból áthozat	P 4077'58
Önkéntes Tűzoltótestület Sashalom	P 5'—
Közs. Előjáróság, Szerencs	P 20'—
Dr. Csatóry Béla min. oszt. főnök, Budapest	P 5'—
Dr. Kontz Endre min. tan., Budapest	P 5'—
Önkéntes Tűzoltótestület, Szerencs	P 20'—
Önkéntes Tűzoltótestület, Sopron	P 20'—

Átvitel: P 4152'58

Áthozat: P 4152'58	
Önkéntes Tűzoltótestület, Székesfehérvár	P 20'—
Betétkamat	P 19'09
Urbán János	P 2'—
Önkéntes Tűzoltótestület, Szabolcsbánya	P 5'—
Önk. Tűzoltótestület Nemeskolta	P 4'68
Önk. Tűzoltótestület Pomáz	P 5'—

Osszesen: P 4208'35

Az új tűzrendészeti kormányrendelet tervezete

Írta: Lukács Zoltán dr.

Az olvasó bizonyára megdörzsöli szemét, még egyszer elolvassa a címet, kételkedik, hitetlenkedik, vajjon tényleg lehetséges-e, időszerte az 1925. évi kormányrendelet megjelenése után alig 9 esztendővel, újabb kormányrendeletéről beszélni, tárgyalni vagy írni?

A nehéz viszonyok folytán fásult dermedtségében nehezen vergődő tűzoltótársadalom a multban nem volt túlságosan elkényeztetve olyan rendeletekkel, ami az intézmény fejlesztésére szükséges alapokat megteremtette volna, s ha volt is, 37 hosszú esztendőnek gyötrelmes küzdelme verítékezte azt ki, anélkül, hogy a rendelet végrehajtásához nélkülözhetetlen anyagi eszközöket megjelölte, illetve megteremtette volna.

És íme most, alig kilenc esztendővel a 230.000. számú rendelet megjelenése után, ismét bízhatunk és remélhetjük az új rendelet kiadását. Még pedig olyan rendeletet, mely nemcsak kiemeli a tűzrendészet kátyúba jutott szekerét, hanem hivatva van végleges, biztos alapot teremteni és szabad fejlődést biztosítani a tűzoltás és tűzrendészet eddig oly mostohán kezelt ügyének, felemelve arra a magaslatra, amit ez a nemescélú, közhasznú intézmény már régen megérdemelt volna és amelynek akár fizetett, akár önkéntes katonái éjszakáról-éjszakára éberan őröködnék és minden pillanatban ki vannak téve a legnagyobb veszélynek.

Karácsony hetében vagyunk, a legmelegebb családi ünnep közeleg. A becsület, jó emberek legnagyobb ünnepe ez. Az önzetlenség és felebaráti szeretet krisztusi értelmében működő tűzoltók szent áhítattal várják ilyenkor zászlajukra irt eszményeiknek megszületését, újjászületését Krisztus, Haza és a Béke jegyében. Szent áhítattal várják és nem tudják — de mindenkor készen állnak arra —, hogy a mindenség meleg családi ünnepét mikor zavarja meg a vészes riasztás, hogy kiszakítva szeretteitől, habozás nélkül siessen bajbajutott embertársainak segítségére.

Bár véletlennek is lehet tulajdonítani, mégis érdemes megemlíteni, hogy a mult év karácsony hetében foglalkozott a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöksége a most szóbanforgó új rendelet-tervezettel és a tervezet előadói: vitéz Kiss Lajos dr. és vitéz Roncsik Jenő dr. elnökségi előadók e szép ünnepet feláldozva, a szó szoros értelmében éjjel-nappal, négy óra napi alvással végezték a tervezet utolsó simításait.

Egy év telt azóta el. A tervezet végigjárta az összes illetékes minisztériumokat s azok szálai a belügyminisztériumban futottak össze. A rendészeti osztály főnöke, Csatóry Béla dr., a rendelet-tervezet előkészítésével Szöllőssy Alfréd dr. miniszteri osztálytanácsost bízta meg, aki páratlan buzgalommal és ügyszeretettel bogozta ki az összegyűlt adathalmazt. A keze alól kikerülő belügyminiszteri tervezet kodifikátori remekmű, amelyet csak olyan ember alkothat, aki valóban együttérez a tűzoltói intézménnyel és megérti annak valóságos jelentőségét.

Karácsony havában vagyunk ismét, a Ma-

gyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöksége e hó 4-i ülésén folytatólag foglalkozott a belügyminiszteri tervezettel, e hó 11-től kezdve pedig a belügyminisztériumban tartandó ankéten dől el a tervezet végleges sorsa. A tárgyalás hetekig is eltarthat, mégis reméljük, hogy karácsonyra megszületik a rendelet s vele újjászületik sokat szenvedett hazánk tűzrendészete.

A rendelet-tervezet indokolása szerint: „A túlnyomóan mezőgazdasággal foglalkozó országokban — köztük hazánkban is — a tűzrendészetnek fokozottabb jelentősége van. Mivel a kérdéshez — különösen a jelenlegi viszonyok között — nemzetgazdasági szempontból is fontos érdekek fűződnek, ezért a tűzrendészet, a tűzoltói intézmény és a tűzrendészeti felügyelet további fejlesztésére, a hatóságok munkájának, valamint a közönségnek a szabályokban való tájékozódhatóság megkönnyítése céljából pedig az ezidőszert szétosztott tűzrendészeti rendelkezések egybe foglalására van szükség.”

A 78 gépelt oldal terjedelmű rendelet-tervezet 12 részre oszlik, melynek felsorolásával általános tájékozódást kaphatunk a tervezetről:

1. Általános rendelkezések.
2. Megelőző tűzrendészet.
3. Mentő tűzrendészet.
4. Felderítő tűzrendészet.
5. Tűzoltóság kiképzése.
6. Tűzoltószövetségek.
7. Tűzrendészeti hatóságok és azok jogköre.
8. A tűzrendészeti felügyelet.
9. A tűzrendészeti személyi és dologi kiadások.
10. Büntető rendelkezések.
11. A tűzrendészetre vonatkozó rendelkezések hatályon kívül helyezése.
12. Hatálybalépés.

Lapunk kettős számának terjedelme sem engedi meg, hogy a tervezetet pontról-pontra letárgyaljam s azokhoz egyenkint fűzzem megjegyzéseimet. Ezért a tervezetet fejezetenkint ismertetem, különös tekintettel a változásokra és a lehetőség szerint felsorolom a tervezetben szereplő egyes pontok címét is.

1. Fejezet. A tűzrendészetről általában. Megállapítja a tűzrendészet fogalmát, a rendelet hatályát, mely a jövőben „mindennemű tűzrendészeti s tűzrendészeti vonatkozású ügyre — köztük az ipar, a kereskedelem, a mező- és erdőgazdaság, valamint a közlekedési vállalatok és üzemek (vasutak) tűzrendészetére is — kiterjed, tekintet nélkül arra, hogy az üzem, illetőleg a vállalat kinek a tulajdonában (kezelésében) van“.

A helyi tűzrendészet szabályozásánál a községek nincsenek többé szabályrendelet alkotására kötelezve, s amennyiben mégis alkotnának, úgy az kihágást megállapító rendelkezést nem tartalmazhat. A tűzrendészeti intézkedéseknél figyelembe vehető szempontok

megállapításánál a tűzrendészet követelményeinek sérelme nélkül, az érdekelt viszonyai is tekintetbe vehetők. Végül kimondja a rendelet, hogy „tűzrendészeti vagy tűzrendészeti vonatkozású ügyben döntés előtt az illetékes tűzrendészeti szakértőt mindig meg kell hallgatni, illetve a helyszíni szemlére mindig meg kell hívni“. Sajnos, a tűzrendészeti szakértők fellebbezési joga nincsen kimondva, mivel az csak törvény módosításával volna lehetséges.

2. Fejezet. Általános óvintézkedések között felsorolja a tűzveszélyes anyagokat, majd szól a tűztávolságokról, a tűz tova terjedésének megakadályozására szolgáló fásításról, fáklyásmenet, tűzijáték engedélyezésénél alkalmazandó óvintézkedésekről, a dohányzási tilalomról és a tűz elleni biztosításról.

3. Fejezet. Az építkezés tűzrendészete. Megállapítja, hogy az építési engedélyt a tűzrendészeti szakértő javaslatának figyelembevételével kell kiadni. Rendelkezik továbbá a kémények építése és tisztántartása, a villámhárító elhelyezése és antenna földelése tárgyában.

4. Fejezet. A tüzelőberendezések és tüzelőanyagok elhelyezését, a szabadban való tüzelést, nyílt tűz használatát szabályozza.

5. Fejezet. Világításra szolgáló eszközök, berendezések és anyagok. A tűzbiztos világítóeszköz, a villamos- és gázvilágításra szolgáló berendezés, nyilvános helyiségek, tűzveszélyes üzem, raktár stb. céljára szolgáló épület világító berendezése, mellék(vész)világítás és a világításra szolgáló anyagok tárgyában rendelkezik.

6. Fejezet. Nyilvános előadásokra szolgáló helyiségek tűzrendészete szabályozza az épület, előcsarnok, váróterem, folyosó, lépcsőház, ruhatár, büffé, be- és kijáratok, ablakok, a nézőtér, a színpad tűzrendészeti követelményeit, a díszletek és azok raktározását, színpadon tüzet okozható különleges eszközök felhasználását és a nyilvános előadások tartására szolgáló helyiség tűzvédelmi berendezését, valamint a mozgófényképszínház vezető helyiségének, tekerceselő helyiségének, nézőterének és a sátorcirkusznak követelményeit, előírásait. Megállapítja továbbá, hogy: „Nyilvános előadást az egyéb követelmények fennforgása esetén is csak használhatósági és játszási engedély alapján szabad tartani. A használhatósági engedélyt, amely az építésrendészeti s tűzrendészeti követelményeket foglalja magában, az illetékes közigazgatási hatóság, míg a játszási engedélyt, amely a személy- és vagyonbiztonsági intézkedéseket tartalmazza, az illetékes elsőfokú rendőrhatalom adja ki. Játszási engedélyt használhatósági engedély bemutatása nélkül nem szabad kiadni.“ Végül szabályozza a nyilvános előadások tűzoltói szolgálatát és díjazását.

7. Fejezet. A gépjárműszínek (garage) tűzrendészeti előírásait tartalmazza.

8. Fejezet. Gyár, telep, üzem tűzrendészete. A tűzveszélyes anyagot előállító vagy feldolgozó gyár, telep, üzem létesítésének feltételeit és üzemi kikötéseit tartalmazza.

9. Fejezet. Robbanó, lobbanó és könnyen gyúló anyagok. A robbanó, lobbanó anyagok gyártására, kezelésére, forgalombahozatalára, csomagolására, szállítására, raktározására,

ideértve az ásványolajokat és ezek termékeit is, az úgynevezett ásványolaj-tervezet rendelkezései lesznek irányadók. Ettől eltekintve, közlöl a rendelet általános szabályokat, továbbá robbanó gázokat vagy gőzöket fejlesztő anyagok és könnyen gyúló anyagok tartását és árusítását szabályozza.

10. Fejezet. A mezőgazdasági termények tűztől megóvása. Nem egyéb, mint a 44.200. sz. úgynevezett szérűrendelet, lényegesebb változás nélkül.

11. Fejezet. A vízszerezés. Közismert dolog, hogy községeinkben a vízhiány mennyire akadályozza a tűzoltóság eredményes működését. A vízhiányon a rendelet közkutak fúrása, belső telkek kúttal való ellátása, gyár, ipartelep, malom, uradalom vízkészletének előírása, patak, folyó és tó vizének felhasználása, vízmedencék létesítése által kíván segíteni.

12. Fejezet. A tűzoltó- s mentőeszközök és szerek beszerzése. A községekben beszerzendő tűzoltószerek mennyisége 50, illetve 300 házig lényegtelen változással azonos a 230.000. sz. rendelet előírásával. 300—700 házig két fecskendőt, melyből a második motoros is lehet, továbbá a község legmagasabb házának tetőzetéig felérő kihúzó létrát tartozik beszerezni. 700—1000 lakóházból álló község még egy kismotoros fecskendőt 500 m kendertömlővel stb. köteles tartani. Ha a községben, városban 1000-nél több lakóház van, a tűzoltószerek mennyiségét és minőségét — szakközegének meghallgatása után — a törvényhatóság első tisztviselője állapítja meg. Az alispán a községeket egyéb tűzoltószerek és eszközök (pl. létra, mászó-, mentőszerek, sisakok, övek, egyenruhák, szakkönyvek) beszerzésére is kötelezheti. A gyárakat, malomokat, nagyobb ipartelepeket, uradalmakat a tűzrendészeti hatóság megfelelő tűzoltószerek, valamint megfelelő létszámú tűzoltóság szervezésére is kötelezheti. Szabályozást nyer végül a tűzoltószerek beszerzésénél követhető eljárás is.

13. Fejezet. A tűzoltószerek elhelyezése. Szabályozza a szertár építését. Olyan községben, amelyben 300-nál több lakóház van, őrszobáról kell gondoskodni.

14. Fejezet. A tűzoltói készenlét, tűzjelzés kérdésén kívül a kitört tűz bejelentésének kötelezettségét és a tűz kitörése esetén követhető eljárást szabályozza.

15. Fejezet. A tűzoltói intézmény. Felsorolja a tűzoltóság nemeit: hivatásos, önkéntes kötelek, magántűzoltóságok. Kívánatos volna itt külön kategóriába sorolni azokat a tűzoltókat, akik pénzbeli vagy dologi ellenszolgáltatásért, bár nem hivatásszerűen, tűzoltói szolgálatot teljesítenek. Továbbiakban a tűzoltóság feladatkörét, egyenruháját, szolgálatban álló tűzoltó büntetőjogi védelmét és a tűzoltók segélyezését szabályozza. Megállapítja a rendelet, hogy városokban hivatásos tűzoltóságoknak kell működni. A létszámot úgy kell megállapítani, hogy minden 2000 lakosra egy tűzoltó essen, de legalább is nyolc tagjának kell lenni minden testületnek. Szabályozza a rendelet a hivatásos tűzoltóságok tisztjeinek és altisztjeinek képesítését, az önkéntes, kötelek és magántűzoltóságok szervezetét, tisztjeinek képesítését, tisztségükben való megerősítését, a kötelek

tűzoltói szolgálat megváltását és tűzvész esetén a szomszédos községek által nyújtandó támogatást.

16. *Fejezet. A tűz tartamára vonatkozó rendelkezések.* A tűzoltás vezetője a parancsnok, több tűzoltóság jelenlétében a helyi parancsnok, ha azonban az oltásban hivatásos tűzoltóság is közreműködik, az oltás tekintetében ennek vezetője rendelkezik. Szabályozza a tűzoltóság munkájának mikénti támogatását és a hajléktalanná vált tűzkárosultak elhelyezését.

17. *Fejezet. A tűzvizsgálat.* Szabályozza a tűzvizsgálat megtartását és megjelöli az azon résztvevő hatóságokat és tűzrendészeti szakértőket.

18. *Fejezet. A tűzkáradatszolgáltatást szabályozza.*

19. *Fejezet. Az ügynevezett ártatlansági bizonyítványok.* Felsorolja az ártatlansági bizonyítvány kiadására jogosult hatóságokat, az ártatlansági bizonyítvány kiadásának feltételeit, vagy megtagadása esetén annak felbontási fórumait.

20. *Fejezet. A tüzesetek és az ügynevezett ártatlansági bizonyítványok nyilvántartása* ügyében rendelkezik.

21. *Fejezet. Kiképzés.* A Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam meghagyása mellett, ennek keretében a járási tűzrendészeti felügyelők részére külön tanfolyamot iktat be a rendelet. A kerületi tanfolyamokra kiküldötteknek a jövőben írásbeli nyilatkozatot kell adniok arról, hogy kiképzetésük esetén legalább három évig ellátják a tűzoltóparancsnoki, illetve tisztii teendőket, s ha ennek saját hibájukból nem tennének eleget, a tanfolyam költségeit megtéríteni kötelesek. A tanfolyamok szabályzatát a rendelet külön melléklete tartalmazza, amelynek végleges tervezete még nem készült el. Kívánatos volna ebben az országos tűzoltótisztképző tanfolyam tanulmányi idejét két félévben, a járási felügyelői tanfolyamot 6 hétben, a kerületi tanfolyamot 3 hétben megállapítani, hogy a hallgatók alapos kiképzésben részesüljenek. A tűzoltótestület tagjait az elméleti és gyakorlati kiképzésen kívül általános ismeretterjesztő, kiváltképpen a nemzeti érzést és vallásosságot fejlesztő rendszeres előadásokban is kell részesíteni.

22. *Fejezet. A törvényhatósági tűzoltó-szövetségek* alakulását, szervezetét és feladatkörét szabályozza az eddigiekhez képest lényegtelen módosítással.

23. *Fejezet. A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség* szervezetét és feladatkörét állapítja meg.

24. *Fejezet. A tűzrendészeti hatóságokat, s azok jogkörét, valamint a fellebbvitel módját és fórumait* állapítja meg.

25. *Fejezet. A tűzrendészeti felügyelet* kérdését intézményesen szabályozza. Az ország tűzrendészeti viszonyait a belügyminiszter megbízottja ellenőrzi. A belügyminiszter által megállapítandó több törvényhatóság (tűzrendészeti kerület) területén egy-egy kerületi felügyelő, akiket ezen teendők ellátásával — a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség meghallgatása után — a belügyminiszter visszavonásig bíz meg. Részletesen szabályozza a rendelet a vármegyei tűzrendészeti felügyelők alkalmaztatásának feltételeit, rendszeres

fizetési osztályba való sorolását és feladatkörét, valamint a járási tűzrendészeti felügyelő kinevezésének kellékeit, képesítését és feladatkörét. Ha a tiszteletdíjas vármegyei s a járási tűzrendészeti felügyelői teendőknek ellátásával közszolgálatban nem álló egyént biznak meg, ez szolgálatba lépése alkalmával az alispán előtt a közalkalmazottak részére megállapított szövegű esküt (fogadalmat) köteles tenni.

26. *Fejezet. A tűzrendészeti kiadások fedezése.* Felsorolja azokat a kiadásokat, amelyek fedezéséről az önkormányzati testületeknek költségvetésükben kell gondoskodni. Ezek a közutak (vízmedencék, tűzcsapok) stb. létesítésével, a tűzoltószerek beszerzésével, elhelyezésével, karbantartásával, pótlásával, továbbá a tűzoltóság egyéni felszerelésével, kiképzésével, illetményeivel felmerülő kiadások.

„A tűzoltói intézmény fejlesztéséhez és a tűzrendészeti felügyelet ellátásához szükséges kiadások fedezetéről külön jogszabályok intézkednek.“ Ismeretes, hogy az eddig kiadott rendeletek tökéletes végrehajtása, anyagi eszközök hiányában, gyakran meghiúsult. Anyagi alátámasztás nélkül ez a rendelet sem éri el a kívánt eredményt. A szomszédos Ausztriában már minden kis községben találunk autószerkocsit, kismotorfecskenőt, amihez jórészt a tűzbiztosító társulatok megadóztatása folytán jutott. Nekünk is ezen az úton kell haladnunk és biztos alapot kell teremtenünk a rendelet végrehajtásához.

Végül szabályozza a rendelet a törvényhatósági tűzoltószövetségek részére nyújtandó anyagi támogatás módját és kimondja, hogy a község (város) az önkéntes és köteles tűzoltóság tagjait baleset ellen biztosítani köteles a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség Segélyzőpénztára útján.

148. § a büntető rendelkezéseket tartalmazza.

27. *Fejezet. Hatályon kívül helyezett jogszabályok.* Felbecsülhetetlen jelentőséggel bír a tűzrendészet szempontjából, hogy a rendelet hatálybalépésével mintegy 65 szétszórtan fekvő, 1869 óta kiadott, részben elavult rendelet veszti hatályát még abban az esetben is, ha ennek a rendeletnek rendelkezéseivel azonos.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöksége december hó 4., 5., 6-án tartott folytatólagos ülésén foglalkozott a rendelet-tervezettel, azt pontról-pontra letárgyalta és részletes módosító javaslatokkal ellátva küldte meg jelentését a belügyminisztériumnak.

A tervezethez fűzött módosító javaslatok majd tíz oldalra terjednek, így azt részletesen ismertetni nem áll módomban. Itt csupán a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöksége által leszögeezett irányelvre óhajtók kitérni, mely szerint „felette kívánatos, hogy a kiadandó rendelet egész terjedelmében pontosan végrehajtható legyen, aminek előfeltétele azoknak az anyagi eszközöknek az előteremtése, amelyek a rendelet végrehajthatóságát biztosítják.

Ennek legtermészetesebb és legigazságosabb módja a biztosító társaságok tűzbiztosítási üzletágának, illetőleg ezen üzletág bevételeinek a külföldön már régen bevezetett százalékos igénybevétele, mivel a tűzoltóságok üdvös munkájának hasznát a biztosított egyé-

neken kívül a biztosító társaságok látják leginkább, mert a tűzoltóságok beavatkozása általában a nagyobb tűzkárok elhárítása az ő érdekében is történik.

A kiadandó rendelet üdvös hatásának biztosítása szempontjából nagyfontosságú tényező a tűzrendészeti felügyelet megfelelő szervezése és kiépítése is, ugyancsak a jelzett anyagi forrás igénybevételével.

Ezt a véleményt osztja a korszerű haladást és fejlődést szem előtt tartó 100.000 főnyi magyar tűzoltóság, mely évtizedeken át hiába sürgette a biztosító intézetek megadóztatását tűzvédelmi célokra.

A háromévenként tartott országos nagygyűlések tárgysorozataán úgyszólván állandóan szönyegen volt ez a kérdés, melynek megvalósítását ma már nemcsak a tűzoltóságok

szorgalmazzák, hanem majd az összes törvényhatóságok feliratban kérték a biztosító intézetek kötelező hozzájárulását a tűzrendészet költségeihez.

Bízva bízunk, hogy a törvényhatóságok és a magyar tűzoltóság szilárd állásfoglalása, a külföld példája meggyőzi az illetékes hatóságokat, elsősorban nemzeti egységünket megteremtő és összetartó kormányelnökünket és a legfőbb tűzoltó belügyminiszterünket a nemzeti vagyoni megóvása, nemcsak a nemzeti érzés ápolása szempontjából a legnagyobb jelentőséggel bíró tűzrendészet anyagi eszközei megteremtésének szükségéről és a biztosító társaságok bruttó bevételének 10%-os igénybevételével megteremtjük a jövő Nagy-Magyarország tűzoltóintézményének megingathatatlan alapját.

A kismotorfecskendő-építés időközi fejlődése, mai állása, fejlődési iránya itthon és külföldön

Írta: **Rehák Tamás** tűzoltóparancsnok

A tűzoltó motoros fecskendők használata általában — ezek közül a jelenleg egyedül szóbajöhető úgynevezett belső hőégésű, robbanó motorosaké (leginkább benzinmotoros) — több évtizedes kipróbált multra tekint vissza. A motoros fecskendő ma más, nemcsak nagyobb városok — akár hivatásos, akár önkéntes — tűzoltóságainak nélkülözhetetlen harceszköze, hanem mindinkább elterjedt és bevonul a kisvárosok, községek, falvak stb. tűzoltószertáráiba is. Ennek magyarázata pedig az, hogy a háború után — a közelmúlt évtized alatt — a motor- és fecskendőépítés oly fejlődésen ment keresztül, amely kitermelte az egyszerű építést, ezért üzembiztos, könnyűsúlyú és aránylag olcsó: kismotorfecskendőt, amely lehetővé tette azt, hogy nemcsak a nagyvárosi tűzoltóság élvezze a motoros fecskendők nyújtotta közismert előnyöket, hanem a vidék, a kisváros, község, falu is megszerezze és tűzoltóságának felszerelését ezáltal is korszerűen tökéletesítse.

Midőn alig pár év előtt az egyik német tűzoltószergyár (Flader, Jöhstadt in Sachsen) megépítette a mai kismotorfecskendő első kísérleti példányát, azt a tűzoltóságok, szakemberek, érdekelt gyárak nagyrésze is bizalmatlanul fogadták, komolytalan játékszernek tekintették. Szemük előtt állván a nagy és nehézsúlyú tűzoltófecskendő-autó, valahogy nem akarták elhinni, hogy a parányi kis gép — mindenestre imponáló teljesítménye — ne az egész gép komoly és üzembiztos felépítésének rovására essék. Jellemző példa ez arra, hogy minden új irányt, gondolatot sokszor, nemcsak a hozzá nem értő laikus közönség, hanem még a szakemberek megnevezésének leküzdése árán is diadalra lehet vinni.

A jelen és méginkább a jövő motorfecskendőjével: a kismotorfecskendővel 1931-ben megjelent „Motoros fecskendők és szerek” c. könyvemben részletesen foglalkoztam, azért arra itt behatóan kitérni feleslegesnek vélem. De kell, hogy érdekelje a tűzoltóságokat az azóta e téren — a közismert nehéz viszonyok ellenére — történt fejlődés és annak valószínű jövő iránya.

A hordozható kismotorfecskendőknél az utóbbi 3—4 év alatt a négyütemű (szelepes) motort, a kétütemű (szelepnélküli) motor kezd mind határozottabban kiszorítani. Ennek magyarázata az a tény, hogy a kétütemű egyszerűbb és ezért gyártása is olcsóbb. Kevesebb mozgó- (forgó-, súrlódó-) alkatrésze van, hiányoznak a kényesebb szelepek, azok vezérlése (fogaskerekek, szelepemelők, szeleprúgók, büttyökös tengelyek), hiányzik rendszerint az olajszivattyú a hozzátartozó vezetékkel, csatornákkal. Egyszerűbb építése folytán kevésbé kényes, másszóval üzembiztonsága nagyobb, legalább is a tapasztalatok ezt látszanak igazolni.

A kétütemű motor hátrányai viszont: nagyobb üzemanyagfogyasztás (benzinből kb. 60%-kal, olajból 100%-kal több), ez azonban tűzoltófecskendőnél kevésbé fontos, no meg a zajosabb működés.

Leginkább kéthengeres, körülbelül 10—26 lóerős kivitelben épül, ennek megfelelőleg a fecskendő körülbelül 350—600 liter percenkénti vízzállítással, valamint 5—10 légkör atmoszférikus nyomásteljesítménnyel; természetesen a szivattyú szerkesztésének megfelelően — a normál vízzállítást és nyomástól eltérő — változtatható teljesítménnyel.

		Percenkénti vízzállítás literekben															
		0	100	200	250	300	400	500	600	700	750	800	900	1000	1100	1200	1300
I. mintájú	légkör	19 (0)*	17.5	16 (9)	15	14.5	13 (14)	11.5	10 (18)	9	8	7.5 (22)	6	4.5 (26)	3	1.5 (33)	0
		26	23.5	21	20	18	15.5	13	10	6	0	—	—	—	—	—	—
II. mintájú	légkör	26	23.5	21	20	18	15.5	13	10	6	0	—	—	—	—	—	—

*Jegyzet: A zárójelben levő számok azt a lövőke méretet mutatják mm-ben, amelynek használata mellett a kérdéses I. mintájú turbinánál a felette levő számjeleknek megfelelő nyomást és hozzátartozó vízmennyiséget kapjuk.

Például a közölt táblázatban két azonos erősségű (26 lóerős) motorral, de más-más szerkesztésű turbinafecskendővel kapcsolt kismotorfecskendő teljesítményét láthatjuk:

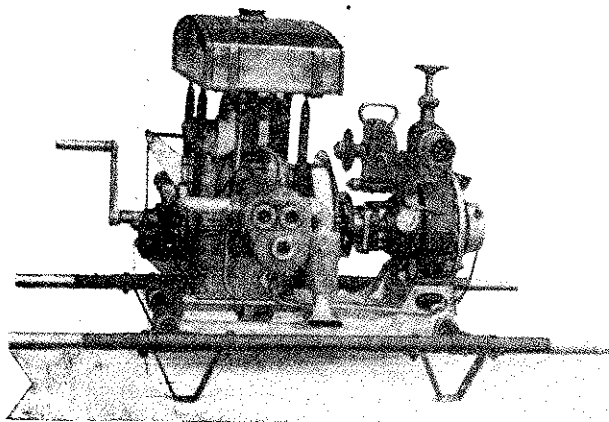
Az I. mintájú kismotorfecskendő turbinafecskendője nagyobb vízmennyiségre, de kisebb nyomásra, a II. mintájú ellenben kisebb vízmennyiségre, de nagyobb nyomásra van szerkesztve, aszerint, hogy mily célra és mily viszonyokra van szánva.

Jellegzetessége a kétütemű kismotorfecskendőmotoroknak, hogy az olajozás az üzemanyag (benzin) közé kevert olaj útján történik (keverési arány változik 1 : 10-től 1 : 20-ig), úgynevezett *kevert olajozás*; külön olajtartály és olajozóberendezés csak kivételes eset.

A mai kétütemű motorok *fordulatszama* — hasonlóan a négyüteműkéhez — jelenleg is változatlanul körülbelül percenként 2800—3000 körül mozog.

Egyébként említésre érdemes szerkezeti, anyagmegválasztási újítás sem a négyütemű, sem a kétütemű motoroknál nincs.

Kismotorfecskendőkhez alkalmas kétütemű motorokat nálunk egyetlen gyár sem épít, e tekintetben — sajnos — külföldre vagyunk utalva (bevált és legismertebb a német *Breuer-gyáré*). Ellenben négyütemű újabban már nálunk is épül. A Mátrai-gyár ismeretes kismotorfecskendőkéhez legújabban a *Csonka-gépgyár* által szerkesztett és gyártott kéthengeres motorokat szereli be, amely motorok úgy szerkezet, mint anyag és megmunkálás szempontjából legalább is egyenrangúak a külföldi ily motorokkal, amit az is bizonyít, hogy az alábbi ábrán bemutatott Csonka-motorral ellátott Mátrai-féle kismotorfecskendő — noha a motor ürtartalma körülbelül 5%-kal kisebb, mint az eddig használt német *Breuer-motoroké* — jobb vízteljesítményt adott. Igen célszerű *újítás a Csonka-féle motoron az önműködő — szabadalmazott — gyújtásállítás is, amely a kezelést egyszerűsíti, amellet a helytelen gyújtásállítástól származó baleseti veszélyt (indításnál túlnagy előgyújtástól származható visszavágás) is kiküszöböli.*

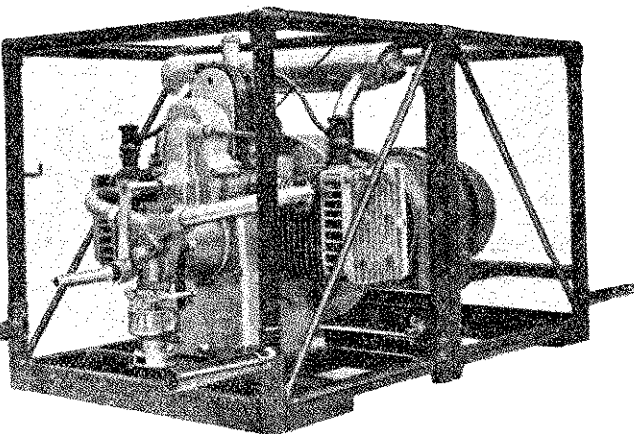
1. ábra. Csonka-féle magyar gyártmányú motorral felszerelt Mátrai-féle kismotorfecskendő.

A Csonka-féle motor műszaki adatai: Kéthengeres, négyütemű, 72×72 mm furat és löket, körülbelül 600 köbcentiméteres hengerürtartalom, fordulatszama percenként 3000, 12,5 lóerős, Bosch-mágnesgyújtás, olajozás önműködő körforgó, körhagyó szivattyúval, Zenithporlasztó, átfolyó vízűtés.

Mint a Csonka-féle motor példájából láthatjuk, tény az, hogy hazai gyáraink műszaki használhatóság tekintetében a külföldi legjobb

gyártmányokkal versenyképes gyártmányokat tudnak szállítani, de természetesen ár tekintetében csak akkor, ha megfelelő eladási lehetőség is van, tehát a gyártás nagyobb sorozatban történhetik. A Csonka-féle motorok nemcsak tűzoltófecskendők meghajtására szolgálnak, hanem például a MÁV is 25 darabot használ — igaz, hogy léghütéses kivitelben — motoros hajtánykocsikhoz.

A magyar motorépítőipar fejlettségének példája az alábbi ábrán bemutatott, ugyancsak Csonka-gyártmányú aggregát, amely százas sorozatban készült, 300 köbcentiméteres léghütéses motort és velekapcsolt villanygépet mutat. A motor konstrukciója és a kivitelezés a motorépítő technika remeke. Az aggregát nem tűzoltó célra készült ugyan, de megfelelő áramtermelő géppel (dinamóval) kapcsolt motor alkalmas hordozható világítóberendezés előállítására, mint amilyennel fejlettebb tűzoltóságok és más segélynyújtó szervek, üzemek stb. célszerűen felszerelendők.

2. ábra. Csonka-féle motoros — hordozható, szétszerelhető — generátor.

A motorok terén tehát — mint említettem — a jelen és a közeljövő motora: a kétütemű motor.

A kismotorfecskendő másik főrésze: a turbinafecskendő építése terén érdemi újítás csak a légszivattyúnál van. A fejlődés legutolsó állomása: a *gázsugárlégtelenítő-szivattyú*. Eredeti alakjában: *négyütemű motor kipuffogó gázaival működtetett légszivattyú* lényegét említett könyvemben részletesen ismertettem, ismétlésekbe tehát nem bocsátkozom. Mindössze azt fűzhetem az ott elmondottakhoz, hogy az időközben eltelt két év annak használhatóságát és a tűzoltószolgálatban való célszerűségét csak igazolta.

A kétütemű motor előretörése azonban e téren is további fejlődést kényszerített ki. A kétütemű motor természetéből folyik, hogy a légszivattyú működtetésére a kétütemű kipuffogó gázai (égéstermékek) nem alkalmasak, ezért a gázsugárlégszivattyú is átszerkesztendő volt.

Ennek magyarázata a következő:

Hogy a gázsugárlégszivattyú általában szívóképes legyen, elengedhetetlen az, hogy a gázfúvónyláshoz bizonyos *állandó nyomás* legyen. A négyüteműnél azáltal jön létre, hogy a kipuffogóütem alatt — a nyitott kipuffogószelepen át — a dugattyú elégett gázokat hajt a fúvónyláshoz. Kétütemű motornál ez az eset még akkor sem állana fent, ha a motor

többhengeres lenne, mert az elégett gázok a kiömlőcsatornán át áramlanak ki a hengerből, itt pedig ellennyomásnak fellépni nem szabad, mert különben a henger friss gázzal való töltése lehetetlenné válna. (Ez a kétütemű motor működési elvéből folyik, amire itt nem térhetek ki bővebben.) Gondoskodni kellett tehát arról, hogy ez az állandó gáznyomás a kétüteműnél is rendelkezésre álljon. A megoldási mód az lett, hogy: a kétütemű motor egyik hengerét sűrítőként (kompresszor) alkalmazták, míg a másik henger — a légtelenítés ideje alatt — a sűrítőhenger meghajtására szolgál.

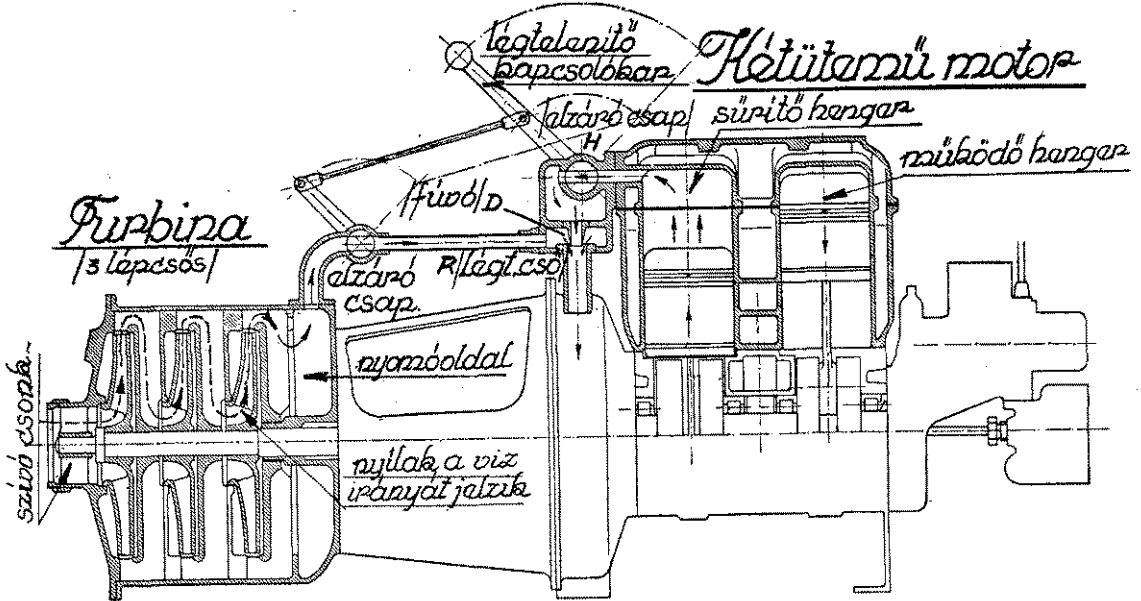
Célszerűség okából a sűrítőmotorhenger kiömlőnyílásához — mely a gázugárlégszivattyúval összeköttetésben áll — fojtószelep nyel beépítést. E fojtószelep a turbinafecskendő működése közben nyitva van és az elégett gázok szabad útját nem zavarja. Ellenben kényszerűen záródik, amikor a légszivattyút — a kapcsolókarral — légtelenítésre bekapcsoljuk és ezúton akadályozzuk meg azt, hogy a sűrítőként működő hengerben gázvesztés álljon elő.

A négyütemű motornál tehát a gázugárlégszivattyú működtetéséhez szükséges és a fűvókán kiáramló gázt: az elégett kipuffogógázok, a kétüteműnél ellenben: a még el nem égett friss — sűrített — gázok szolgáltatják.

(Megjegyzem, hogy friss gázokkal működő légszivattyú elvileg a négyütemű motornál — nyolchengeresnél — is alkalmazható volna, de ez a megoldás csak oly szerkezeti bonyolultság útján volna csak keresztülvihető, ami nem kívánatos, de nem is szükséges, mivel a kipuffogó gázokkal való megoldás egyszerű és jó.)

Azt talán mondanom sem kell, hogy friss gázzal működtetett légszivattyúról egyhengeres kétütemű motornál nem lehet szó.

A gázugárlégtelenítőszivattyú előnyei az eddigi légszivattyúkkal (rotációs, dugattyús, vízgűrűs) szemben: *hőség és fagy iránti érzéketlenség, különleges karbantartásra, olajozásra nincs szükség, kopásnak kitett alkatrészei nincsenek.* Szívóképessége — hasonlóan az eddig ismert rendszerekhez — egész 8-5 méterig terjed.

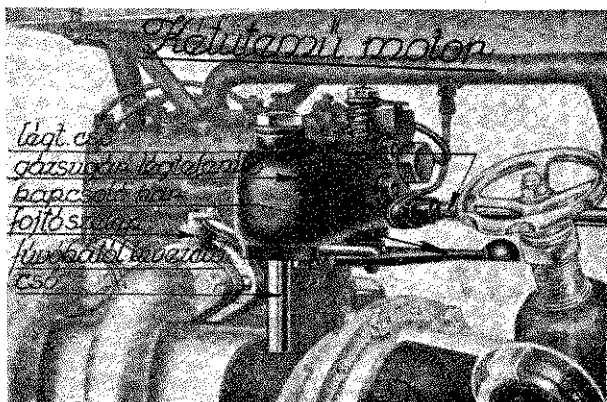

3. ábra. Szemléltető rajz az elvi elrendezés megértésére.

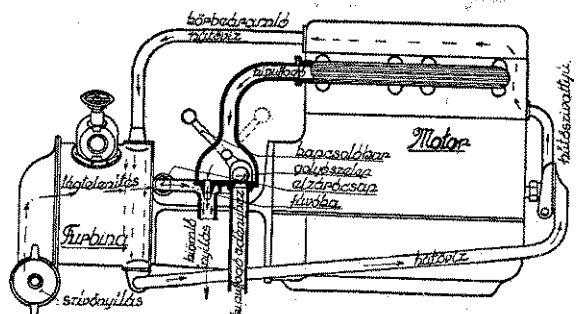
Kétütemű (szelepnélküli) motor friss gázaival működő gázugár légszivattyús kismotorfecskendő (Rosenbauer gyár, Linz).

A műszaki rajzokban eligazodni tudó bajtársaknak az elmondottak megértését megkönnyíti a közölt két ábra, amelyek egyike a friss gázzal működő gázugárlégszivattyú elvi elrendezését, a másik annak tényleges kivitelét tünteti fel. Összehasonlítás végett célszerűnek vélem ezúttal leközölni könyvem egy ábráját: a kipuffogó gázos megoldás elvét illetőleg (négyütemű motornál).

A működés leírása: Amikor a kapcsolókar elfordítása által a légszivattyút üzembe helyezzük, akkor a sűrítőhengerben összepréselt gáz a kinyitott H csapon a D fűvócsőhöz lesz vezetve. A gáz a fűvókán nagy sebességgel süvítve áramlik ki úgy, hogy körülötte 8-5 méig terjedő vacuum (légritka tér) képződik. Innen a turbinafecskendőhöz vezetett R-szívócsövön át a fecskendő és a szívóvezeték légtelenítve lesz. Amint víz

4. ábra. Tényleges kivitel.

5. ábra. Négyütemű (szelepes) motor, kipuffogó gázokkal működtetett gázugár légszivattyús motorfecskendő szemléltető rajza.

tör elő a fűvókánál, a légtelenítés befejezést nyer, a légszivattyú-kapcsolókar visszafordításával az *R* szívó- és összekötőcsőbe beépített és a *H* csap is bezárul. (A kipuffogócsőbe beépített fojtószelep itt nincs feltüntetve!)

A tényleges kivitelnél, célszerűségi okokból, az *R* szívócsőelzárólap, a *B* csap, a *D* fűvóka egyesített házba van beépítve; a ki- és bekapcsolás — beleértve még a sűrítőhenger-gyújtás be- és kikapcsolását is — egy fogással és mozdulattal történik. (A tényleges kivitelnél látható a henger kipuffogó vezetékébe beépített fojtószelep, illetve a kényszermozgatású kapcsolókarja is!)

Az ismertetett ábrák a Rosenbauer linzi osztrák cég által forgalomba hozott gázsugárlégszivattyús kismotorfecskendő elvét és

tényleges kivitelét mutatják. Magyarországon ezideig még nem készült és nincs használatban gázsugárlégszivattyús kismotorfecskendő, külföldön: Ausztriában, Németországban stb. annál több.

Hazai gyáraink minden tekintetben fel vannak készülve a tűzoltóságok ennémi szükségleteinek fedezésére is. Az általuk eddig gyártott típusok részletes leírását az érdeklődők könyvemben megtalálhatják. E közleményemben főként csak a külföldön bekövetkezett időközi fejlődésre és annak várható irányára óhajtottam — nagy vonásokban — rámutatni.

A tűzoltói versenygyakorlatok rendezésének s az ott alkalmazandó osztályozási szabályzatnak átdolgozása

Írta: Papp Ferenc

Nagy dicséretére válik a magyar tűzoltócsapatoknak, hogy hovatovább alig múlik el tűzoltói összejövetel, amelyen legalább néhány csapat föl ne használná az alkalmat arra, hogy képzettségének fokát versenyben összemérve bemutassa.

A tűzoltói kiképzés fokozásának szempontjából ez a kikesztés igazán kiváló eszköznek bizonyult, mert nemcsak a tűzoltóságokat buzdítja további kiképzésre, de bőséges alkalmat ad okulásra és tanulásra is. Ezért van az, hogy a vármegyei gyűléseknek és különösen a háromévenként tartandó országos kongresszusoknak ezek a tűzoltói versenyek a legizgalmasabb, a legtöbb érdeklődést ébrazító műsorpontjai.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség már régebben összeállította a versenygyakorlatok rendezéséről és ezek osztályozásáról szóló szabályzatot, azonban az újabban megtartott versenyek a versenygyakorlatok rendezéséről szóló szabályzatnak, de különösen a versenygyakorlatok osztályozási szabályzatának némely fogyatékoságát mutatták. Egyrészt az osztályozási szabályzat nem mutatkozott teljesen alkalmasnak az igazán helyes, olyan eredmény kihozatalára, amely csakugyan a versenyző csapatok kiképzésének és értékének a fokát adta volna vissza és sokszor még annak ellenére, hogy a versenyszabályzat intézkedéseit pontosan betartották, az egyes csapatok működésének összehasonlítása nem történhetett meg teljesen egyenlő feltétel mellett. De magának a versenyszabályzatnak mégis a legnagyobb fogyatékosága az volt, hogy az egymással versenyző csapatokat eltiltotta attól, hogy a többi versenyző csapat bemutató gyakorlatát végignézhessék és ezáltal 20—30, sőt ennél is több szerelés és taktikai gyakorlat végigszemlélésének nagyon értékes tanulságától a versenyző csapatok eltek.

A szabályzatnak ezeken a fogyatékoságain segíteni kellett. Ezért a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség nyomban a győri tűzoltó-kongresszus után napirendre tűzte a versenyszabályzat felülvizsgálásának és átdolgozásának a kérdését és azóta ennek az érdekében igen sok tanácskozást is tartott.

Tanácskozásának legelső és legfontosabb megállapítása és eredménye az lett, hogy érezve a tűzoltói kiképzés folytonos, megállás nélküli fejlődését, elhatározta, hogy ezúttal

nem alkot hosszú érvényű versenyszabályzatot, hanem mielőtt a mostani szabályzatba lefektetni kívánt egészen új irányt szabó elveket átadná végérvényesen a közhasználatnak, ezt csak kísérletnek tekinti és arra kéri fel az összes versenyt rendező szövetségeket és a tűzoltóvezetőségeket, hogy minden egyes alkalommal igyekezzenek a szabályzat intencióit alkalmazni és a versenyek után jelentések, hogy a verseny és az osztályozási szabályzat egyes intézkedései mennyire bizonyultak alkalmasoknak a kitűzött cél elérésére. És csak egy pár év és néhány száz verseny tapasztalatai után kívánja a Szövetség ezt az új verseny- és osztályozási szabályzatot átadni a közhasználatnak. Akkor, amikor az már mindenképp megfelel kitűzött céljainak. Amikor már igazán szolgáltni tudja a tűzoltói kiképzés fejlesztését és amikor már tényleg olyan lesz, hogy alkalmazása által leginkább megtalálható, vagy legalább is megközelíthető az az eredmény, amely a versenyző csapatok kiképzési fokának igazi mértékét adja.

Ez az új szabályzat-tervezet mindenekelőtt a versenyek fokozatait szaporítja és az eddigi testületi, járási, vármegyei és országos versenyekhez a két utóbbi közé *kerületi verseny* cím alatt egy új versenyfokozatot állít be. Viszont szigorúbban örködni kíván a versenyek fokozatainak betartása fölött és a magasabb versenyek nívóját emelni kívánja azáltal, hogy a magasabb versenysorozatokon csak oly versenyző csapatok vehessenek részt, amelyek alsóbb sorozatokban már díjat nyertek.

A versenyeknél használt fecskendők tekintetében is kiszélesíti az új szabályzat a versenyeket, amennyiben az eddigi kocsis- és mozdonyfecskendő mellé beveszi a hordozható motoros fecskendőkkel való versenyt is.

Legszembeötlőbb újítása azonban az új versenyszabályzat-tervezetnek az, hogy a taktikai támadási versenyeket két részre osztja, úgymint:

1. a versenycsapatok vezénylőinek versenyére és
2. a csapatok versenyére.

Az előbbi, a vezénylők versenye a tervezet szerint úgy tartatnék meg, hogy az egybegyűjtött vezénylők megkapják rajzban és írásban a kitűzött feladatot és ennek meg-

oldását asztal mellett, elméletben úgy kell elvégezniük, hogy

1. el kell készíteni a támadási rajzot (tűz helye, vizszerzés, fecskendők és szerek felállása, tömlővonal, csővezetők felállása stb.);

2. le kell írniok szószerint a kiadandó támadási parancsokat;

3. írásban, vezényszószerűen meg kell adniok az alvezénylőknek, a csővezetőknek és segédszámoknak vagy a szerelések után felszabadult szerelős számoknak a kiadandó utasításokat;

4. ugyancsak vezényszószerűen le kell írniok a tűz eloltása utáni teendőket (visszaszerelés, takarítás, bontás, őrség hátrahagyása stb.); és végül

5. mindazt, amit fentebb leírtak és megrajzoltak, pontosan meg kell indokolniok.

A versenynek ez által a része által a vezénylők taktikai felfogása és képzettsége képezne a bírálat tárgyát.

A csapatok taktikai támadási versenyénél a versenybíróóság elnöke előszóval megadja a csapata élén megjelenő versenyző csapat vezénylőjének nemcsak a feladatot, hanem már annak elfogadott helyes és egységes megoldását is. Így a csapatok taktikai versenyénél már csak a vezénylő fellépése, magartása, biztossága, találékonysága és a csapattal való bánni tudása és csak kisebbik részben taktikai érzéke, tudása és érettsége képezne a bírálat tárgyát, míg a csapatnak a taktikai és a szerelésben való kiképzettségének a foka, a szerelés gyorsasága, a csapat fegyelmélettsége és a támadás végrehajtásának mikéntje kerülne elbírálásra.

A taktikai támadási versenyeknek ilyen módon való lefolytatása által a Szövetség elnöksége hármast célul kíván elérni. Az első, hogy könnyebb és pártatlanabb elbírálás céljából egységes alapot teremtsen a taktikai feladatnak a csapatok által történő végrehajtásához és ezáltal az osztályozásához is. Tehát a versenyző csapat bírálatát nagyrészt függetlenítette a vezénylő bírálatától. A második, hogy a vezénylő taktikai képzettségét, rátermettségét és hajlamát kétszeresen, úgy mint elméleti és gyakorlati alapon és a csapattal való bánni tudását, fegyelméletzőképességét, taktikai fellépését pedig még külön gyakorlati alapon is elbírálhassa. Végül pedig a taktikai feladatnak ilyen mód szerint való megoldása és elbírálása által lehetővé teszi azt, hogy a versenyző csapatok így már egymás működését korlátlanul végignézhessék és annak értékes tanulságait a versenyről úgy a versenyző csapatok tagjai, mint a versenyben részt nem vevők is magukkal vihessék.

Ez utóbbira irányuló elhatározását az elnökségnek erősen indokolta és alátámasztotta az is, hogy a régebbi módszer mellett semmiképpen sem tudott kellő garanciát szerezni arra, hogy a később szerelő csapatok az előbb szerelő csapatok működésének tanulságait el ne lessék és ezáltal már erősen meg volt döntve az igazságos elbírálásnak az alapja.

Módot keres az új szabályzat-tervezetben az elnökség arra is, hogy a versenybíróóságban való érdekelttség kérdését teljesen tiszt-

tázza, másrészt azt is biztosítsa, hogy a versenyeknek mindenkor igazi, szakértő versenybírái legyenek és azok az egész verseny tartamára ehhez a tiszttségükhöz leköttesse. Sok bajt okozott ugyanis az, hogy sokszor a verseny csapatok első részét egészen más versenybírák osztályozták, mint a később sorra jövő csapatok szereléseit. Arról is intézkedik továbbá az új versenyszabályzat-tervezet, hogy a versenybíró a rossz pontozást indokolni tartozzék. Ez az intézkedés nem igen szorul bővebb indoklásra.

Az osztályozási szabályzat is erős átdolgozáson ment keresztül. Megszünteti az új tervezet azt, hogy a „Felállás!”-t, „Felvonulás!”-t, „Visszavonulás!”-t minden versenybíró osztályozza. Jövőben ezeket a mozzanatokot csak az összbemérés elbírálására kirendelt két versenybíró fogja osztályozni, a többiek pedig csak a szerelés egyes mozzanatait.

Megszüntetni kívánja továbbá az új tervezet a szerelés gyorsaságának döntő jelentőségét különösen a taktikai támadási feladatok elbírálásánál, ahol gyakran előfordult, hogy egyik csapat kevesebb tömlőt, vagy pláne kevesebb sugarat szerelt a kelletnél s ezáltal időben oly nyereségre tett szert, hogy taktikailag helytelen megoldás ellenére a gyors keresztülvitel útján nyert kedvező pontozás révén mégis elsőnek, vagy előbbre jutott, mint az a csapat, mely ugyanolyan élénken szerelt, de a több, a hosszabb tömlővezeték szerelése által munkája tovább tartott.

Az időmérés eredményeképpen a pontozás eddig az volt, hogy a legjobb szerelés időtartamától eltérő minden másodpercet a szerelésnél 2, a visszaszerelésnél pedig 1 egységpontnak kellett venni, míg az új szabályzat-tervezet szerint a szerelésnél minden megkezdett kettő másodperc számít egy egységpontnak, a visszaszerelésnél pedig minden megkezdett öt másodperc számít 1 egységpontnak. Így tehát a szerelésnél nyert időegységpontok értéke az egynegyedére, a visszaszerelésnél pedig egy ötödére csökkent.

Az új szabályzat-tervezet úgy a verseny kiírásához, mint a versenyre való jelentkezéshez, az egyes versenyek osztályozásához, a taktikai versenyek írásbeli megoldásához stb. mintalapokat ad, hogy ezzel is minden versenyt és annak minden megoldási mozzanatát mindinkább teljesen egységes alapra helyezzen.

Teljes tudatában van a M. O. T.-Sz. annak, hogy ezzel az új szabályzattal is csak akkor érhet el eredményt, ha alkalmazásának minden tanulságát az egyes versenyrendezők és szövetségek mindenkor jelenteni fogják és ha ezáltal lassankint a versenyek gyakorlati kívánságait ellesve, a szabályzat idomul a versenyekhez és így alakul ki idővel, lépésről lépésre olyan versenygyakorlati és osztályozási szabályzat, amely ezeknek a szabályzatoknak a kitűzött céljait legjobban szolgálja.

Kötelességének kell tehát érezni minden tűzoltónak, hogy minden erre vonatkozó észleletét akár már a tervezethez való hozzászólás alakjában is jelentse a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetségnek, hogy így a kipróbálás után véglegesítendő versenygyakorlati és osztályozási szabályzat a tűzoltóság összességének a kívánságait fejezze ki.

Néhány szó a tűzkárbiztosító intézeteknek tűzoltói célokra való megadóztatásának kérdéséhez

Írta: vitéz Roncsik Jenő dr.

A Biztosítási Közlöny november hó 23-ai száma „Országos tűzoltóalap létesítését követeli a tűzoltó szövetség” főcímmel s „Annak költségeivel a biztosítókat kívánja terhelni. A külföldi és magyarországi helyzet megdöntik a tűzoltó szövetség indokait” alcímekkel foglalkozik a tűzbiztosító társaságoknak a tűzoltóság és a tűzrendészet költségeibe való bevonásának kérdésével.

A kérdésnél mindenekelőtt azt kell leszögeznünk, hogy itt nem a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség egyéni és mások által egyáltalában nem támogatott mozgalmáról van szó, nemcsak a Szövetség kötelékébe tartozó és 97.000 tűzoltót számláló tűzoltótestületek kívánják bevonni a tűzkárbiztosító társaságokat a tűzrendészeti és tűzoltói költségek viselésébe, végre megmozdult már az egész ország, egyik törvényhatóság a másik után küldi feliratát a miniszterelnök úrhoz és kéri, hogy a tűzbiztosító társaságok bruttó bevételének 10%-a fordítsék a tűzoltóságok fejlesztésére úgy, hogy ez a megadóztatás a biztosítási járulékok felemelését maga után ne vonhassa.

A cikk megállapítja azt, hogy: „a magyarországi tűzbiztosítási üzlet mindössze 6% tiszta hasznot hoz, ami a tűzoltóság által kívánt s a biztosítókat terhelő tűzoltói adó következtében teljesen megsemmisülne”. Sajnos, nem áll módomban, hogy a tűzbiztosító társaságok vagyoni helyzetébe betekinthessék, így csak az Első Magyar Általános Biztosító Társaság 1932. évi veszteség- és nyereségszámláját van módomban bemutatni, amely a Gazdasági, Pénzügyi és Tőzsdei Kompsz 1933—34. évi kötetében jelent meg. Eszerint a veszteség-oldal a következő tételeket tartalmazza:

Igazgatási költség	894.456 P
Kifizetett károk	3,225.784 „
Szerzési-költségjutalék	1,198.701 „
Szervezési költségek	159.760 „
Tiszti fizetések	1,032.512 „
Adó és illeték	418.311 „
Függőkártartalék	990.063 „
Díjtartalék	2,416.810 „
Kétes követelés	20.585 „
Árfolyamvesztés	49.407 „

A nyereség-oldal egyes tételei a következők:

Díjtartalék-áthozat	3,205.838 P
Függőkártartalék-áthozat	1,115.232 „
Befolyt díjak	4,357.979 „
Egyéb jövedelem	1,684.046 „

A hozzáértők megítélésére bízom annak a megállapítását, hogy vajjon nemcsak a 6%-os, hanem a 10%-os hozzájárulás is beférne-e ebbe a veszteség-nyereség kimutatásba? Az elfogulatlan válasz csak igen lehet.

Az országban jelenleg 49 biztosító társaság működik, ezek közül csak 11 magyar van, 2 nagyjából külföldi, 36 pedig teljesen külföldi. A külföldiek közül 9 olasz társaság van, mely négy érdekeltséghez tartozik, 11 osztrák-német egy érdekeltséghez, 5 nagynémet

négy érdekeltséghez, 3 bajor-német egy érdekeltséghez, a 8 angol öt érdekeltséghez s a 11 magyar is öt érdekeltséghez tartozik. Az itt működő biztosító társaságok évi tűzbiztosítási díjbevétele a polgári és gazdavagyonok biztosítása után 38,606.000 P, a gyári és ipari értékek tűzbiztosításából 2,720.000 P, az évi jégbiztosítási díjbevétele 2,640.000 P, egyéb kárbiztosításból 15,491.000 P, a tőke és járadék biztosítási díjbevétele pedig 40,067.000 P, az összes díjbevétele tehát 99,524.000 P. A magánbiztosító vállalatok magyarországi saját vagyonának értéke 129,392.000 P. Az országos díjbevételeből viszontbiztosítóknak külföldre megy 64,700.000 P, a viszontbiztosítóktól visszkapunk 54,738.000 P-t. A magyar magánbiztosítás kezében levő vagyon az összes számadatok összevételével 334,000.000 P, mint ahogy a Függetlenség november hó 30-ai száma megállapította Tarcsay Pál, a Pénzügyi Intézetek Országos Biztosító Intézete igazgatója előadásából.

Ezek a számok a napnál fényesebben beszélnek, tessék most már a papírt és tollat kézbevenni és megállapítani, hogy milyen összegek jutnának évente tűzoltói célokra e felsorolás alapján s mennyit nyerne az ország tűzrendészete a tűzkárbiztosító társaságok megadóztatása következtében.

Módom van különben bemutatni egy magánúton készített kimutatást, mely szakember kezétől ered és így el kell fogadnunk. Ha Magyarországon csak a nettó díjak 6%-át fordíthatnánk tűzoltói kiadásokra, akkor évente átlagban 1,500.000 P állana rendelkezésre, amit igazol az alábbi kimutatás, mely az évente befolyó nettó díjak 6%-át mutatja.

1929. évben	1,626.530 P
1930. évben	1,719.800 „
1931. évben	1,659.140 „
1932. évben	1,584.840 „

Rá kell mutatnom arra is, hogy Budapesten már be van vezetve évek óta a biztosító társaságok megadóztatása, azonban — sajnos — itt a biztosítók áthárítják a 10%-ot a biztosítottokra.

A fővárosi tűzkárbiztosítások után a biztosító intézetek évente átlagban mintegy 4 millió P-t szednek be, a beszédett díj után azonban az 1931. évben csak 960.000 P-t fizettek ki, míg az 1932. év szeptember hó 1-ig bezárólag mindössze 570.000 P-t, ami azt mutatja, hogy a tűzkárbiztosítás igen jó üzlet. S nézzük csak azt — hiszen mi tűzoltók nagyon sok esetben tapasztalhatjuk —, hogy egyes biztosító intézetek miképp igyekeznek minden eszközzel arra törekedni, hogy a károsult kezéhez minél kevesebb díjat fizessenek ki s így minél nagyobb összegek maradjanak meg díjtartalékolásra a biztosító intézetek pénztárában.

Magyarországon 1934. év végéig koncessziózárlat van. A biztosító intézetek megadóztatására tehát — ami ellen ezek az intézetek hatalmas propagandát fejtenek ki — három mód kínálkozik:

1. a koncessziót felfüggeszteni és megengedni négyöt olyan vállalat betelepítését, melyek nemcsak a 6%, de a 10% fizetését is kész örömmel vállalnák (értésülésem szerint már volnának ilyen biztosító társaságok);

2. törvényt hozni a biztosító társaságok megadóztatására, mint ahogy ez Jugoszláviában és Ausztria minden tartományában megvan;

3. bevezetni a kötelező állami tűzkárbiztosítást — s ez volna a leghelyesebb —, amikor nemcsak a fenti másfélmillió pengős összegek jutnának évente tűzrendészeti célokra, hanem ezeknek az összegeknek a többszöröse is és amikor minden ingó és ingatlan vagyon tulajdonosa biztosított vagyona értékének arányában járulna hozzá a tűzrendészet költségeinek viseléséhez. Ez volna a legigazságsabb is.

A Biztosítási Közlöny azt írja, hogy a jugoszláv kormány felfüggesztette a tűzoltótörvény ama rendelkezését, mely kimondotta a 6% bruttó tűzbiztosítási díjnak a tűzoltói célokra való beszolgáltatását. Az idő rövidsége miatt hivatalos jugoszláv helyről nem tudtam megkapni a választ e kérdésre, de ez alkalommal rámutatok arra a helyzetre, amely Ausztriában van a tűzbiztosító társaságok megadóztatására vonatkozólag.

Alsó-Ausztriában az 1921 október 19-én hozott, Wienben 1922. év július 14-én, Burgenlandban az 1923 augusztus 31-én, a többi tartományokban szintén ezekben az időkben hozott törvények szabályozzák a biztosító társaságok hozzájárulási kötelezettségét és állapítják meg a tűzoltói költségek fedezésére fizetendő százalékokat. Ezeket a törvényeket azóta a tűzbiztonság javára és előnyére módosították, úgyhogy jelenleg, 1933 július 1-étől Ausztria egyes tartományaiban a biztosítók a következő százalékokat fizetik a tűzbiztosítási bruttó díjtételek után, amely díjak a nettó díjából és kezelési és egyéb költségekből állanak:

Wienben 33 $\frac{1}{3}$ % (itt azonban még az autós és üvegbiztosítások után is megilleti a tűzoltóságot 9%, illetve 33 $\frac{1}{3}$ %),

Alsó-Ausztriában 7 $\frac{1}{2}$ %,

St. Pöltenben 17 $\frac{1}{2}$ %, amelyből 7 $\frac{1}{2}$ % Alsó-Ausztriát illeti,

Wiener-Neustadtban 27 $\frac{1}{2}$ %, amelyből 7 $\frac{1}{2}$ %

Alsó-Ausztriát illeti,

Felső-Ausztriában 5%,

Salzburgban 6%,

Steiermarkban 10%,

Karinthiában 10%,

Tirolban 6%,

Vorarlbergben 5%,

Burgenlandban 10%.

Maradjunk Burgenlandnál. Az 1923 augusztus 31-i törvény (Landes Gesetzblatt No. 64) szerint az összes bel- és külföldi biztosító társaságok kötelesek a burgenlandi tűzoltóságok költségeihez hozzájárulni, és pedig kötelesek minden tűz és tűzoltás következtében beállható károk ellen biztosított ingó és ingatlan vagyon után, amint a fenti felsorolásból már kitűnt, a bruttó díj 10%-át leadni.

A bruttó díjhoz kell számítani mindazokat a teljesítményeket, amelyeket a biztosított fél a biztosító társaságnak köteles fizetni, hogy

joga legyen kára esetén megfelelő kártalanítást követelni, belefoglalva természetesen a viszontbiztosításban való részvételi díjat is. Ide kell tehát számítani a kezelési díjat, a tartalékalap díjait, becslési díjat, nyomtatványköltségeket, kötvényilletéket, bekebelezési illetékeket és a más címenen felmerülhető díjakat is.

A biztosító társaságok kötelesek elszámolásukat az elmúlt évről legkésőbb április hó végéig beterjeszteni a tartományi kormányzó-sághoz, az esedékes díjakat pedig az elmúlt évről június hó végéig befizetni. Azokat a biztosító társaságokat, amelyek a kitűzött időre nem adják be elszámolásukat, 200 schillingig terjedő pénzbüntetéssel sújtják, azokat pedig, amelyek a tűzoltójárulékot megcsontítva szolgáltatják be, vagy hamis kimutatást készítenek, az ilyen módon keletkezett kár, illetve hiány tízszeresének megfizetésére kötelezik, nemfizetés esetében a társaság felelős vezetőjét négy hétig terjedő elzárásra büntetik. Ha valamelyik biztosító társaság Burgenlandban üzletet köt, köteles azt a hatóságnak még abban az esetben is bejelenteni, ha Burgenlandban képvisellete vagy ügynöksége nincs is.

Burgenlandban azonban nemcsak ezeket a díjakat fordították a tűzoltóságok fejlesztésére, hanem az összes befolyt adó 2%-át is, ez azonban egy év óta már nincs meg, politikai okokból megszüntették, mert a többi tartományok is hasonló intézkedés bevezetésére tettek előkészületeket.

A biztosítóktól kapott pénzt a tartományi főnökség kezeli és a testületek a tartományi tűzoltószövetség útján kapják meg a segélyeket a tűzoltóságok fejlesztésére, és pedig az egész Ausztria területén körülbelül egyöntetűen, természetben. Eddig kaptak a tűzoltótestületek fecskendők beszerzésére is megfelelő összegeket, aminek a következménye az, hogy Ausztriában nincsen egyetlen olyan község sem, ahol megfelelő módon felszerelt tűzoltóság ne volna s a tűzoltótestületek száma több, mint Ausztria összes községeinek a száma, mert a községekben a községi önkéntes tűzoltóságokon kívül még gyári tűzoltóságok is működnek. Ausztriában a tűzoltószerek száma aránylag több, mint Németországban.

Mint érdekességet említem meg, hogy a wieni 33 $\frac{1}{3}$ %-ból a tűzrendészeti kiadásokra kevesebb jut, mint példának okáért Felső-Ausztriában az 5%-ból, azért, mert Wienben a köépületek után s mert a hivatásos tűzoltóság elsőrangú felszerelésekkel rendelkezik, a díjtételek alacsonyabbak s így a wieni tűzoltóság tulajdonképpen anyagilag meg van büntetve azért, mert szervezettsége és felszerelése elsőrangú. Wienben 10.000 schilling biztosítási összeg után, az alacsony díjtételek következtében csak 42 garas jut tűzoltói célokra, ezzel szemben Felső-Ausztriában a magasabb díjtételek következtében 1 schilling és 42 garas.

Természetes dolog, hogy az osztrák városok és községek rendes évi költségvetésében gondoskodás történik a tűzrendészeti kiadások fedezetéről, mert a szertárakat a városok és községek építetik, ugyanacsak ők gondoskodnak a tűzoltók egyenruházatáról, a víz-készlet biztosításáról, a szerek jókarbantartá-

sáról és minden más tűzoltói kiadásról a biztosító társaságoktól kapott összegeket, illetve természetbeni járandóságot ezeken az összegeken felül fordítják a tűzoltóságok fejlesztésére.

Burgenlandban az elsőrangúan kiképzett tűzoltóságok alapját még a Magyarországhoz tartozás idejében rakták le a magyar hatóságok, a magyaroktól kapták a burgenlandi tűzoltóságok azt a dríllt, amely az ottani tűzoltóságokat fegyelmezettség és szakszerűség tekintetében megkülönbözteti a többi osztrák tartományok tűzoltóságaitól, de viszont a tűzoltóságok teljes kifejlesztését a biztosító társaságok bevonása tette lehetővé.

Az alsóausztriai tűzoltószövetségtől beszerzett hivatalos adatok szerint ott évente átlagban 960.000 schillinget adnak le a biztosító társaságok tűzoltói és tűzrendészeti célokra, ebből 320.000 schillinget a tartományi kormányzás kap igazgatási és egyéb költségekre, 640.000 schillinget az alsóausztriai tűzoltószövetség, amelyből 400.000 schillinget a tűzoltótestületek között oszt szét, 240.000 schillinget pedig felhasznál a tűzoltásnál megsebesült tűzoltók segélyezésére, balesetbiztosításra, szolgálati és egyéb érmek költségeinek viselésére, útiköltségekre, napidíjakra és igazgatási költségekre. Itt a tűzoltótestületek, miután már a kellő tűzoltószerekkel, egyenruhával, szertárral stb. mind el vannak látva, minden három évben 750—750 schillinget kapnak vagy természetben — és pedig tömlőben és csavarpárokban —, vagy pedig készpénzben és azt kötelesek tűzoltói és tűzrendészeti célokra fordítani.

Tudomásom szerint már nálunk Magyarországon is igen előhaladott állapotban van a tűzbiztosító társaságoknak a tűzoltói költségek fedezésébe való bevonása és az remélhetőleg rövidesen meg is valósul. Minden bajtársnak kötelessége tehát saját tűzoltósága jól felfogott érdekében, hogy ezen a téren a legmesszebbmenő propagandát fejtse ki és a maga befolyásával igyekezzen az eszmének mennél több hívet toborozni, mert olyan fejlődési lehetőségek előtt állana tűzrendészetünk, amely a múlt összes hibáit és mulasztásait rövid idő alatt ki tudná küszöbölni.

Korai volna még beszélni arról, hogy miként osztassék fel a biztosító társaságok által a jövőben befizetendő hatalmas összeg, de gondolnunk kell elsősorban arra, hogy céljainkat csak abban az esetben tudjuk száz százalékig keresztülvinni, ha megfelelő szakképzett emberek állanak rendelkezésünkre. Elsősorban tehát ki kell képeztetni az Országos Tűzoltótisztai Tanfolyam elvégzetésével a vármegyei tűzrendészeti felügyelőket, illetve a semmiféle szakképzettséggel nem rendelkezőket ki kell cserélni olyanokkal, akik tűzoltótisztai oklevéllel és megfelelő közigazgatási szaktudással rendelkeznek, másodsorban az új tűzrendészeti kormányrendeletben rendszerezendő hathetes járási tűzrendészeti tanfolyamot kell elvégeztetni a tűzoltótisztai oklevéllel nem rendelkező járási tűzrendészeti felügyelőkkel közköltésen, úgy azonban, hogy az illetők kötelezzék magukat arra, miszerint legalább három éven keresztül kifogástalanul el fogják látni e teendőket, ellenkező esetben kötelesek lennének a rájuk fordított költségeket teljes egészében visszafizetni.

A szakképzett vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelők gondoskodnának aztán arról, hogy minden községnek meg legyen a szakképzett vezető alatt álló megfelelő tűzoltósága, szertára és tűzoltószerei.

Az új tűzrendészeti kormányrendelettervezet a tűzoltóságok mentői kiképzéséről is gondoskodik, amely rendelkezés pedig a balesetbiztosítással foglalkozó társaságok érdekeit is szolgálja, kívánatos volna tehát, hogy az élet- és balesetbiztosítási kötvények után is megállapíttatnék bizonyos százalék s az így befolyt összeg a mentői szolgálat ellátására osztatnék szét az országban a tűzoltóttestületek között.

61. M. KIR. ÁLLAMSORSJÁTÉK

17.000 nyeremény 250.000 ar. P értékben

Főnyeremény: **40.000** arany pengő

Nyeremények:

20.000 arany pengő

10.000 arany pengő

2-szer **5.000** arany pengő

4-szer **2.500** arany pengő

6-szor **1.000** arany pengő

és még több nyeremény, melyek mind készpénzben fizettetnek ki.

Húzás december 29-én

SORSJEGYÁRAK:

Egész **3 ar. pengő**

Fél **1.50 ar. pengő**

Kapható minden bank, sorsjegyárusítónál és dohánytözsdeben. Postai rendeléseket a pénz előzetes beküldése után azonnal teljesíti a magyar királyi Pénzügyigazgatóság Budapest, V. Szalai-utca 10. sz.

A Székesfővárosi M. Kir. Pénzügyigazgatóság felkéri az igen tisztelt közönséget arra, hogy azok, akik a részükre küldött állami sorsjáték sorsjegyeit megtartani óhajtják, a mellékelt postastakarékpénztári befizetési lapnak felhasználásával a sorsjegyek árát mielőbb fizessék be. Akik azonban a részükre küldött sorsjegyet nem kívánják megtartani, szíveskedjenek azt a küldött visszaboríték felhasználásával visszaküldeni ahhoz, akitől kapták.

Az állami sorsjáték jótékony célt szolgál s akik a megtartani nem kívánt, birtokukban levő sorsjegyet vissza nem küldik, a jótékony célt károsítják meg. A sorsjegyek visszaküldése díjtalan.

Egyben közöljük, hogy a pénzügyminisztérium 126.900/1933. számú rendeletével az államsorsjáték illetékét leszállította. Ötpengős nyeremény után egyáltalában nincs, magasabb nyeremények után az eddigieknél kisebb illeték fizetendő.

Vásárlásnál

hivatkozzon a

Tűzrendészeti Közlönyre

Hozzászólás a „nyomótömlőkről és azok kezeléséről“ c. cikkhez

Írta: **Robicsek György** textilgyári parancsnok, Szeged

Az utóbbi időben hazai, de külföldi szaklapokban is igen sok szó esik a nyomótömlőről és azok kezeléséről, ez természetszerűleg érthető is, hiszen a nyomótömlő a tűzoltóságnak egyik legfontosabb és legértékesebb fegyvere. Szükséges tehát, hogy azoknak gyártási módjával és kezelésével minél szélesebb rétegeket ismertessünk meg.

Engedjék meg tehát bajtársaim, hogy ehhez a kérdéshez én is hozzászólhassak és szerény véleményemet nyilváníthassam, tekintettel arra, hogy mint textilgyári tisztviselő, egyben mint szakember is, véleményt mondhatok.

A nyomótömlők gyártására vonatkozólag tűzrendészeti szakkönyveink alig térnek ki néhány mondatban, de szerintem teljesen felesleges is ezzel a kérdéssel mélyebben foglalkozni, mert a technika mai állása mellett, hiába is ismernők a gyártási folyamatot, megfelelő műszerek nélkül gondos anyagvizsgálatot elkészíteni úgysem tudnánk. Ne higyjék, kedves bajtársaim, hogy elegendő az, hogy a tömlő fonalai hosszúságú és fehér kenderből legyenek és ezáltal már ítéletet mondhatunk a tömlő minősége felett. Nem, ez korántsem elég, hiszen hacsak éppen a fehérség a fontos a gyáraknak, rengeteg olyan fehéritési mód áll rendelkezésükre, mely által a legsötétebb kenderfonalat is vakító fehérre tudják varázsolni. A hosszú rostszálak sem mindig lehetnek mérvadók, mert például sok rövidszálú olasz kendernek nagyobb a szakítási szilárdsága, mint például egy leghosszabb szálú „bácskai“ kendernek. Szerintem tehát teljesen felesleges a tűzoltóság által végzett anyagvizsgálat is, hacsak nem áll a tűzoltóság részére egy megfelelő szakértő, például textilmérnök, szövőmester stb.

Sokkal fontosabb kérdés tehát tűzoltói szempontból a nyomótömlők átvételének és kezelésének bizonyos irányelvek szerint való rendezése. Itt elsősorban ki kell térnem a nyomáspróbára, mint egyik legfontosabb tevékenységre. Hangsúlyozni kívánom, hogy a nyomáspróbának is feltétlenül szakszerűnek kell lenni, mert enélkül éppen az ellenkező hatást válthatjuk ki. Ezek szerint tehát olyan tűzoltóság, mely megfelelő pontos műszerekkel (manometer) stb. nem rendelkezik, ne végezzen nyomáspróbát, inkább küldje el tömlőit kipróbálás végett valamely közeli olyan tűzoltóságnak, mely ezen próbát pontosan el tudja végezni. A legfontosabb és legelső kérdés az, hogy milyen légköri nyomásra szállította a gyár a tömlőket, mert enélkül esetleg a 12 légkörre garantált tömlőket megnyomatjuk 18—20 légkörre és a tömlő természetesen éppen olyan gyorsan kireped, mint amilyen gyorsan kész vagyunk a véleményünkkel, hogy a tömlő a lehető legrosszabb. Ez pedig téves, mert a tömlőn talán még 16 légkörnél sem voltak észlelhetők átszivárgások és így az a 12 légkör követelményeinek teljesen megfelelt. Rendeléseinknél adjunk tehát a gyáraknak pontos légkörszámot, inkább 3—4 légkörrel többet, mint amennyi szükséges és sohase számítsunk arra — azért a néhány fillér árkülönbségért —, hogy a gyári tömlők úgyis többet kibírnak, mint amennyit a gyár garan-

tál a szállításnál. Már a beszerzésnél legyünk figyelemmel arra, hogy a tömlő néhány hónapi fekvés után még akkor is veszít ellenállóképességéből, ha tűznél egyáltalán nem használtuk.

Ezekután áttérek a nyomótömlők szakszerű kezelésének a tárgyalására és itt a leghatározottabban kijelenthetem, hogy minden elhelyezési mód egyformán helyes, akár motollán, akár tömlőkosárban, vagy ládában — kivéve a fecskendő medencéjét, mert ez egyaránt káros a tömlőre és fecskendőre —, ha a tömlő megfelelő kezelésben részesül. Kezelés alatt pedig értem, hogy a tömlőket időközönként, legcélszerűbb 3 hónaponként, áttekerceselni, illetőleg áttekerceselés előtt helyeiket megváltoztatni, értem ezalatt azt, hogy azokat a tömlőket, melyek eddig szerládában, állványokon stb. voltak elhelyezve, tekerceseljük át motollákra és azokat a tömlőket, amelyek eddig motollákon voltak, tekerceseljük át és rakjuk állványokra, vagy tömlőkosárba. Az áttekerceselés mindig úgy történjen, hogy először a tömlőket néhány órán át teljes hosszúságban lefektetve szellőztessük, ennek megtörténte után vizsgáljuk át gondosan a tömlőket, hogy nincsenek-e rajtuk törések vagy gyűrődések és csak ezután helyezzük vissza a tömlőket rendeltetési helyükre. Merem állítani, hogy ilyen kezelés mellett a tömlők élettartamát évekkal meghosszabbíthatjuk.

A másik teendő a tűz utáni piszkos tömlők kezelése. Használat után a tömlőket legelőször is vegyük nyomáspróba alá, ezzel tulajdonképpen kettős célt értünk el, először is megtaláljuk azokat a helyeket, ahol a tömlők esetleg megsérültek, így tehát rögtön megjavíthatjuk a tömlőinket, másodszor a tömlők belsejét is alaposan kitisztogattuk és onnan minden káros anyagot eltávolítottunk. Sokkal fontosabb a tömlők belsejét tisztán tartani, mint a külsejét órák hosszat erősszálú gyökérkefével dörzsölgetni, miáltal a tömlő finomszálú rostjait legtöbb esetben megsértjük. A külső mosást végezzük bő vízben, lehetőleg áztassuk a tömlőt, így eltávolíthatjuk a reátapadt idegen anyagokat és csak ennek megtörténte után végezzük el az átkefélést, ugyancsak bő vízben (vályuban), egy úgynevezett fibrinszálú nem túlerős kefével. A közönséges cirokgyökérszálú súrolókefe erre a célra nem alkalmas, sőt erősen káros. Hátra volna még a tömlő szárítása, itt a legideálisabb, ha a tömlőt teljes hosszúságában függőleges irányban leeresztve száríthatjuk; ha ez nem volna lehetséges, úgy két-három részben ívalakban meghajtva, tehát nem megtörve szárítjuk, lehetőleg olyan szellős helyiségben, ahol padozat van. Igen fontos, hogy szárítás közben ezen utóbbi esethetnél a tömlők helyzetét a szárítás folyamata alatt néhány-szor változtassuk meg. Végül mint legfontosabbat meg kell említenem, hogy csak teljes száraz tömlőt tekerceseljünk fel újra, mert a nedves tömlő igen rövid idő alatt elpusztul. Teljesen száraz az a tömlő, melyeknek rostjai a szárítás után teljesen megpuhulnak és eltűnik az a merevség, mely a vizes tömlőt biztosan jellemzi.

Nyilvántartási lap.

- I. Város, község neve: ..... U. p.: .....
- Vármegye: ....., lakosok száma: ..... házak száma: .....
- Tűzoltóság neve: önkéntes, hivatásos, köteles, magán (amelyik város, község területén több testület működik, mindegyikről külön nyilvántartási lapot kell kitölteni).
- .....
- A testület alakulási éve: .....
- II. Működő tagok száma: tiszt....., altiszt....., tűzoltó....., összesen.....fő.
- A parancsnok neve: ....., polgári foglalkozása:.....
- alispáni (polgármesteri) megerősítésének száma:.....
- kerületi tanfolyamot hol, mikor végzett?.....
- A tisztek neve, tűzoltói rangja, végzett-e kerületi tanfolyamot: .....
- .....
- .....
- Amennyiben hivatásos vagy fizetett tűzoltói is vannak a városnak, községnek, ezek névsorát, személyenkinti évi illetményét és szolgálati beosztásukat (hány nap után szabadok) külön jegyzékben kérjük feltüntetni és mellékelni.
- III. Évenként hányszor tartanak gyakorlatot? ....., elméleti előadást? .....
- Állandó éjjel-nappali készenlét van-e: ..... Ha igen, hány fő nappal? .....
- hány éjjel?.....
- A tűzhöz való kivonulás hogyan van biztosítva (előfogat) stb.?.....
- .....
- Biztosítva vannak-e a tűzoltók baleset ellen, ha igen, hol? .....
- .....
- IV. Szertár leírása (fedése, padlózata, kapuinak száma): .....
- .....
- Órtanya (tanácsterem) hány helyiségből áll?.....
- Mászóház van-e s hány méter magas?.....
- Tömlőszárító van-e s hány méter magas?.....
- Gyakorlótér van-e s milyen (bekerített, elég nagy-e)? .....
- V. Van-e a városban vízvezeték s ha van, hány darab tűzcsap van s milyen átmérőjű kifolyónyílása és mennyi az átlagos nyomása (.....drb. ....mm átmérőjű .....atm. nyomás).
- Van-e folyó, patak, tó s ha igen, hány le- és feljáró van ezekhez, mindig tartalmaznak-e elég vizet, duzzasztásról történt-e gondoskodás? Van-e külön víztöltőhely?.....
- .....

Hány tűzoltói célra alkalmas kút van a községben s mikor mérték meg azok tartalmát?.....

Van-e tűzoltói célra alkalmas víztartány, ha igen, hány és mennyi víz van benne?.....

Milyen más vízvételi berendezése van a tűzoltóságnak s hogyan volna lehetséges a vízszolgáltatás javítása: .....

A tűzjelzésről mily módon történt gondoskodás?.....

Hány telefonállomás van a városban, községben?.....

VI. Milyen szervezet látja el a mentést?.....

Van-e külön mentőszemélyzete, ha igen, hány fő?.....

Külön mentőszertár és mentőórszoba van-e?.....

Hány mentőautó....., lófogatú mentőkocsi....., hordágy....., teljesen felszerelt mentőláda..... van.

Ha nincs mentőállomása, hol és hány kilométerre van a községtől a legközelebbi mentőállomás: .....

VII. Autófecskendő .....drb. ....liter percenkénti vízszállítással, ...atm. legnagyobb nyomással.

Öntözőautó .....drb. ....liter víztartalommal .....percliter vízszállítású beépített szivattyúval vagy szivattyú nélkül.

Tűzoltói célt szolgáló teher- vagy személyautó .....drb.....

felszereléssel.

Lófogatú motorfecskendő .....drb .....percliter vízszállítással.

Hordozható motorfecskendő .....drb. ....percliter vízszállítással.

Egységes előkocsis mozdonyfecskendő .....drb .....mm hengerátmérő.

Egységes kétkerekű mozdonyfecskendő ..... drb .....mm hengerátmérő

Egységes mélymedencéjű kocsifecskendő .....drb .....mm hengerátmérő.

Egységes magamedencéjű kocsifecskendő .....drb .....mm hengerátmérő.

Puttonyfecskendő, mankófecskendő .....drb .....

Egyéb fecskendő (.....hydraphor, ...vészvonal, ...puttonyfecskendő,.....mankófecskendő) .....

Vegyiszer (kézi tűzoltókészülék) ..... drb ..... gyártmányú.

Lajt .....drb .....hl űrtartalmú, fából, vasból.

Szerkocsi .....drb.

A fenti felszerelésekből melyek nem teljesen üzemképesek: .....

- VIII. Autótolólétra .....drb ..... méter hosszú ..... gyártmányú.
 Lófogatú gépezetes tolólétra: forgatható, nem forgatható .....drb .....méter.
 Kétkerekű tolólétra .....drb .....méter hosszú:.....
 Kihúzólétra .....drb .....részű .....hosszú.
 Háromrészű gráci dugólétra .....drb .....m hosszú.
 Háromrészű angol dugólétra .....drb. ....m. hosszú.
 Támrudas támasztólétra .....drb .....m hosszú.
 Egyszerű támasztólétra .....drb .....m hosszú.
 Horoglétra .....drb .....m hosszú.
 Tetőlétra .....drb .....m hosszú.
 Egyéb létra:.....
- IX. Tömlő: kifogástalan 52 mm átmérőjű egységes nyomótömlő .....drb. össz. ....méter.
 Gyakorló egységes nyomótömlő .....drb, összesen .....méter.
 Nem egységes nyomótömlő .....átm., ...drb, összesen .....méter.
 Szívótömlő ..... belső átmérőjű, ...drb, összesen .....méter.
 Szívótömlő .....belső átmérőjű, drb ....., összesen .....méter.
 Mentőtömlő .....drb .....méter hosszú.
 Mentőponyva ..... drb .....méter hosszú.
 Ugróponyva .....drb. köralakú, négyzetalakú, más alakú.
 Egyéb mentőkészülék:.....
 Takaróponyva .....drb .....m² nagyságú.
- X. Csáklya .....drb, vasvilla .....drb, fejsze .....drb, kapacs .....drb.....,
 vaslapát .....drb, vászonveder .....drb, bádogveder .....drb, kazalvágó.....
 .....drb, fakalapács .....drb, olajozó .....drb, szurokviaszfáklya .....drb,
 petroliumfáklya .....drb, fényszóró .....drb, acetylen lámpa .....drb, akkumulátoros
 lámpa .....drb, zárt lámpa .....drb, egyéb világítóeszköz:.....
 .....
- XI. Sisak .....drb, téli zubbony .....drb, téli nadrág .....drb, nyári zubbony .....drb,
 nyári nadrág .....drb, télikabát (jassz) .....drb, sapka .....drb, csővezető kabát .....
 drb, sziréna .....drb, kürt .....drb, vészkiáltó .....drb, kéthangú jelző .....drb,
 csontsíp .....drb, egyéb jelzőkészülék:.....
 mászóöv baltával .....drb, szivattyúsöv baltával .....drb, mentőkötél .....drb, tömlő-
 tartókötél .....drb, csőkötel .....drb. Egyéb egyéni felszerelés:.....
 .....
- XII. Légzőkészülék, oxigénes .....drb ..... gyártmányú.
 Tömlős légzőkészülék .....drb ..... gyártmányú.
 Gázvédőálarc .....drb ..... gyártmányú.

Gázvédőálarc betét .....drb ..... gyártmányú.

Gázvédőálarc betét .....drb ..... gyártmányú.

Füstszivacs .....drb.

Egyéb gáz- és füstvédőkészülék:.....

Külön megjegyzések vagy fel nem sorolt felszerelések:.....

Felhívás

a tűzoltó testületekhez és a törvényhatósági tűzoltó szövetségekhez!

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség elnöksége régen érzett hiányt kívánt pótolni, amikor elhatározta, hogy a községek és városok tűzrendészeti állapotáról 1934 január 1-vel részletes nyilvántartást készít.

A fentebb közölt nyilvántartással azonos kérdőívet küldünk szét az ország minden helységébe s azok adatainak kitöltését a községi elöljáróság (polgármester) végzi, miért is felkérjük a Bajtársakat, hogy a kérdőív adatainak szakszerű, pontos kitölthetése érdekében támogassák az elöljáróságot (polgármestert) munkájukban. Az itt közölt minta kitöltésével előkészíthetők a kérdőív főleg tűzoltó-vonatkozású adatai és az a testület számára házi példányként felhasználható.

Az Országos Tűzoltó Szövetség készséggel bocsátja a törvényhatósági szövetségek rendelkezésére a területükre vonatkozó adatokat önköltségi áron, ha ilyen irányú igényüket legkésőbb 1934 január hó 31-ig központi irodánkkal (Budapest, IV., Bástya-utca 13.) közlik.

Budapest, 1933 december hó 11.

Az Elnökség.

A falusi tűzoltás taktikája

Írta: Erdély Ernő dr.

Amikor végigrobognak a nagyobb városok utcáin a hatalmas tűzoltóautók, szirénájuk bűgása bizalmat és reményt kelt a veszélyben levőkben. A tűz helyére érkezve, tűzcsapokból nyert vízzel, nagynyomású sugárral, oly erővel veszi fel a harcot a perzselő lángokkal a képzett és begyakorolt hivatásos tűzoltók készsége, hogy a magasbatörő lángok percek alatt lelohadnak s az elemek felett győztes lesz az ember. Olyan ez a harc, mint mikor a világháborúban a tankokkal, repülőgépekkel, negyvenkettesekkel és lángvetőkkel felszerelt, kiképzett csapatok állottak szemben a betörni készülő ellenséggel.

Mennyivel nehezebb a helyzet a falun. Felsőzökött a kertben levő kazal tetejére a vörös kakas. A házbéliek künn vannak a határban s idő telik, gyakran 5—10 perc is, amire észreveszik. Tűzet kiáltanak. Megkondul a templom tornyában a vészharang s a községben tartózkodó tűzoltók sisakot kapnak fejükre, rohannak a szertárba. Ezalatt eltelik másik 5—10 perc, a tűz gyorsan terjed tovább. A házbéliek, a környéken lakók vödörrel hordják s öntik az égő kazalra a tüzet, kapcsolással igyekeznek lerántani a lángban álló részeket s ezzel még jobban élenkítik a tüzet.

A szertárban ezalatt összegyűl a fecskendő szereléséhez elegendő 5—9 tűzoltó, lovakat is szereznek s megindulnak vágtatva a tűzhöz fecskendővel és lajttal. Odaérkeznek, szerelik az első sugarat. Ez újabb 5—10 perc. Mindez olyan helyeken történik, ahol minden rendben van, a felszerelés, kiképzés, készség jó s mégis a legkedvezőbb esetben 15—30 perc alatt kezdhetik meg a tűzoltók a támadást.

Hogy mit jelent ez az idő a tűz tovaterjedhetése szempontjából, azt nem kell esetelnem.

Vajjon ugyanazt a tűzoltói taktikát alkalmazhatjuk-e falun, mint a nagyobb városokban? Nem. Ha el is fogadom azt, hogy a tűz ugyanaz a városban, mint a falun (bár a tovaterjedés gyorsaságának veszélye a falun sokkal nagyobb), a megtámadás gyorsaságának és erejének lehetősége mégis csak más a városban s több reménnyel kecsegtet eredményre.

A tűzoltói taktika egyik alapelve: a legjobb védelem a támadás. Mindenkép helytálló ez városokban, hivatásos tűzoltóságoknál, de nagyon kockázatos az alkalmazása falun. Az első félórában a védekezésre kell szorítokunk falusi tüzeknél, megakadályozni a tovaterjedést és a keletkezési helyre szorítani a tüzet.

Kikapcsolom a zárt tüzeket fejtegetésemből, mert ezeknél természetesen a támadó olaszt alkalmazzuk, éppúgy, mint a városi tüzeknél s csak a különleges falusi tüzekről: nádfedelesek, kazlak, boglyák, mezőgazdasági termények égéséről beszélek.

A kazlakon, nádfedelű tetőn a tűz oldalt és lefelé is terjed, míg a lángok és sugárzó hő nemcsak felfelé, hanem oldalt is erősen érez-

tetik hatásukat. Szélsőséges időben az égő kazal 10 méter körzetben előmelegíti, illetve gyújtja fel a kazlat, nádfedelű tetőt. Ez az *első veszélyeztetett zóna*. A vezénylőnek tehát első kötelessége minden irányban a tízé méteres zóna megvédését ellátni. Ezt a tetők megszállásával ellátni nem lehet, mert az emberek huzamosabb ideig nem bírják a sugárzó hőt. De eredménytelen a vedreikkel, kannákkal való öntözés is, mert a legtöbb esetben csak a kazal, eresz aláig ér a víz, tehát a felső részt, ahol a legnagyobb a veszély, még csak nem is hűti. Az első zónában sugárral kell a védelmet ellátni s mivel ennek a sugárnak csak hűtő célja van, nyugodtan megoszthatjuk tűzoltófecskendőnk sugarát két részre erre a célra. Itt eredményesen használhatjuk a targonca- és lokomotívfecskendőket is. A falusi tűzhöz érkezett tűzoltóságnak ez az első feladata.

Szeles időben a sugárzó hő hatása kazlak, nádfedelű tetők égésénél 100 m körzetre terjed a szél irányában. Ez a *második veszélyeztetett zóna*. Második kötelessége tehát a falusi tűzhöz érkezett tűzoltóságnak, hogy ebben a távolságban minden könnyű héjazatú tetőt, kazlat, boglyát, de polyvaszint, görét, ólat, kukoricaszárakást is, megszállasson megbízható emberekkel, akiknek vízzel telt vödört, vagy bármily más vízzel telt edényt, szikracsapót adunk. Ha nincs elég szikracsapónk, akkor rúd, lécs végére erősítsünk nedves rongyot s ez szolgál szikracsapónak. Egy-egy veszélyeztetett udvar felügyeletére állítsunk egy tűzoltót, míg a megszállást cserkészekkel, leventékkal, hadviseltekkel végeztessük. A védelem helyes elrendezését a vezénylő állandóan ellenőriztesse s kívánja meg, hogy bármily változásról neki azonnal jelentést tegyenek. A második védelmi vonalba esett szikrát, pernyét csapóval mindig elolthatjuk s ha lángragyúl: egy-két erős ütés lapáttal, ásóval, eloltja.

A szálló pernye, szikra különösen szeles időben egy kilométer távolsáig gyújthat. Ez a *harmadik veszélyeztetett zóna*. Itt már nem kell a tetőket megszállni, hanem lapáttal, kapaccsal, szikracsapóval felszerelt 3—4 főnyi őrséggel kell ezt a területet bejártni. Ezeknek célja az ellenőrzés, de egyben a leesett pernyék eloltása is. Gyorsan mozgó ilyen őrség eredményesen akadályozhatja meg a tűznek tűzvészé fajulását.

Az ismertetett elvek alapján intézkedik a kivonult őrség vezetője az első fecskendő megérkezése után, ami 5—10 percen belül lebonyolítható. Ennek a védelmi vonalnak elhelyezése közben vagy után bizonyára megérkezik akár a községből, akár a szomszédságból a második fecskendő is, amit már közvetlen támadásra használunk fel. Ennek sugarát már nem osztjuk meg, annak a taktikai elvnek alapján, hogy *egy erőteljes sugár többet ér, mint több gyenge*. Ezt a sugarat nem szórtnak, hanem kötötten bocsátjuk a tűzre s ezzel lefeketítjük a lángokat. A sok községben alkalmazott gyakorlattal szemben súlyt helyeznek ennek kifejezett megismétlésére.

A lángok közé dobott szórt sugár teljesen eredménytelen, semmiféle oltóhatása nincs s csak a nehéz munkával megszerzett víz felesleges elpazarlására vezet. A csővezető munkájában nyilvánul meg az egész tűzoltóság működésének eredménye, fontolja meg sugárának irányítását, nehogy a sok-sok fáradozás kárba vesszék.

A támadó sugarat mindig a tovaterjedés irányával szemben helyezük el. Ahol legnagyobb a veszély, ott kell még esetleges megperzselődés veszélyének kockázatásával is megtámadni a tüzet. Nem kellemes a csővezetőnek nagyobb hőségben maradni, de mégis ott kell állania, közelítse meg minél jobban a tüzet, mert annál eredményesebben tud dolgozni. A tűzoltói munkához férfiak kelljenek, akik a veszélytől nem rettennek meg s tudják, hogy rátermettségüktől esetleg egy egész falu vagyonának megmentése függ. A sugárral ne kapkodjunk, hanem rendszeresen menjünk előre. A lefeketítés után az egyik szélén kezdjük meg a teljes eloltást s csak az elért eredmény után oltunk tovább.

Rá kívánok itt mutatni a falusi tűzoltóságok egyik rossz szokására, hogy mielőtt a víz megindul, a lövőke végét befogják. Remolt Xavér Ferenc cs. kir. szabadalmazott műszerész 1834-ben megjelent tűzoltói „útmutatásában” ír erről: „A csővezetőnek vagy igazgatónak arra kell vigyázni, hogy mihelyt megtöltetik a víztartó, azonnal nyomja a cső lyukára erősen hüvelykujját mindaddig, míg a nyomórudnak föl s aláhúzása által a víznek ereje azt el nem taszítja.” Megbocsát néhai elődöm a tűzoltói taktika terén, de ez céltalan és rossz. A sugárcsővön előbb a tömlőkben levő levegőnek kell kimenni s amikor a víz jelentkezik, nem kell azt a lövőkevéggel befogásával visszatartani, hiszen ezzel csak a nyomólegénység munkáját nehezítjük meg.

A helyesen kibontakozott védelmi és támadási vonal működése után kezdődik az igazi oltás. Az erőteljes sugár védelme alatt megkezdjük a nádfedeles tető, kazal bontását. Az eloltott részt kapaccsal, csáklyával, villával lebontjuk, átöntözzük s legalább kétszer átforgatjuk. A bontást csak addig folytatjuk, míg támadósugarunk készenlétben áll s ha csak egy percre szünetel is a vízszolgáltatás, a bontást félbeszakítjuk. Az átforgatott részt a leghelyesebb kocsikon a földekre kivetetni, hisz úgyis csak trágyának lehet felhasználni, de ha ennek bármily nehézsége van, legalább 10 méterre rakjuk boglyába a leégett vagy veszélyeztetett kazalaktól.

A támadósugár rövid működése után az egyik védelmi sugarat áthozzuk az égő kazalhoz s ennek feladata a felcsapódó lángok leverése, tehát a kazal feketéntartása. A felület eloltása után ugyanis a kazal belsejében levő tűzcsatornák időközönként kitörnek és lángra kapnak. Ezt kevés munkával leverjük — eloltani ugyanis csak a végleges szétbontással tudjuk — s ez a védelemtől áthozott sugár addig működik, míg a szétbontással odaérünk. Minden alkalmat megragadok arra, hogy hangoztassam: a csővezető ne álljon munkája közben a rajzokon látható daliás tartásban bal lábbal előrelépve, hanem igyekezzék térdelve, hasonfekve támadni, így elvonulnak felette a láng, a sugárzó hő hullámai. Kazal és nádfedeles tetők égésénél még

arra is ügyeljen, hogy létrán vagy padlón álljon, nehogy valamelyik tűzcsatornába súlylyedjen, mert súlyos égési sebeket szenvedhet.

Valamit a vízvételről is. Csak olyan vízforrást vegyünk igénybe, amely a tűz egész ideje alatt, de legalább félórán át ad bőséges vizet fecskendőnknek. Csekélyvízű kútba sohasse szereljünk. Annyi munkával, fejvesztettséggel jár a fecskendő helyének oltás közben való megváltoztatása, hogy kétségesse teszi egész működésünket. Ha nincs megbízható kútösszeírásunk (kútkataszter), az első támadáshoz lajtból vesszük a vizet s ez alatt keressük meg a legalkalmasabb vízforrást — folyó, tó vagy bővízű kút — s onnan a közben érkezett második fecskendővel szállítsuk a vizet a támadófecskendőnek, ha lehet, át-téti darabbal a szívónyílásra szerelve, ha nem, akkor a fecskendő medencéjébe eresztve a vizet. A lajtokból való vízvételnél is helyesebbnek találom, ha nagyobb kádba (legalább 1 köbméteres, de lehetőleg 2 köbméteres) eresztjük a lajtokból a vizet s ide szereljük a szívótömlőt, hogy ne kelljen 3—4 percenként egyik lajtból kivenni a szívótömlőt s a másikba áttenni.

Szándékosan nem mutattam rá cikkem elején az életmentésre (ember, állat), mert ez nem különleges falusi tüzeknél előforduló teendő, hanem minden tűznél erre kell első sorban figyelmünket fordítani. Ki akarom azonban itt említeni a tárgyak mentésénél előforduló rossz falusi szokásokat. Amint a vörös kakas a tetőn megjelenik, már a harmadik utcából is hordanak ki bútort, ágyneműt az udvarra s ott hagyják a szálló pernye, esetleg a tolvajok szabad prédájának. Káros gyakorlat ez. Nagy erőt von el a legfontosabb pillanatokban úgy az oltástól, fecskendőnyomástól, mint a vízszállítástól. De kihordás közben a bútorok egy része tönkre is megy, összetörik s így hiába mentették meg a tűztől, elpusztította a mentés. Bármennyire nem teljesen tűzbiztos is a falusi házak építkezése, a mennyezetek a legkritikább esetben égnek át s így a lakásban hagyott bútorokat, ágyneműket nem fenyegeti nagyobb veszély. Mentjük ki az istállóból az állatokat — azokat a füst megfojthatja —, vezessük azokat védett helyre, húzzuk ki a nem tűzbiztos pajtákból a gazdasági gépeket, de a bútorokat hagyjuk. Legutóbb egyik vasmegevei község, Gösfalva égését (1933 május 1) vizsgáltam s megállapítottam, hogy ott közel ötven épület esett a lángok martalékául s mindössze két lakószoba égett be. A kihordott bútorokat, ágyneműket azonban még a harmadik héten is keresték.

Még egyet a falusi tüzekről. Törekedjünk a teljes tűzfigyelemre. A vezénylő érezze rátermettségét s éreztesse ezt mindenkivel. Tartsa kezében az oltás munkáját s ne engedje ki kezéből az irányítást. Sokszor hangoztattam, hogy egy közepes vezénylő többet ér, mint öt kiváló. Fontolja meg, gondolja át támadási tervét s attól csak a tűz tovaterjedési irányának esetleges megváltozása téríthesse el. Ne hallgasson laikusok tanácsaira, hanem a maga tudása alapján adja ki parancsait, de ez a tudása meg is legyen. A jó pap holtig tanul, a jó tűzoltóparancsnok addig tanul, amíg tud.

Autószerék Pest vármegyében

Steer Sándor rákospalotai, Domokos Andor váci, Hadházy László kiskúnhalasi, Zankó Antal kispesti parancsnokok és Jonák Ernő újpesti hivatásos tiszt jelentése alapján
ismerteti **Lukács Zoltán dr.**

A folyton haladó élet minden téren maga után vonja és feltételezi a fejlődést. Nem kivétel ez alól a tűzoltóság sem, sőt ha lépést kell tartanunk a fejlődéssel valahol, úgy éppen itt indokolt az. Minden szükséglet beszerzése alapos megfontolást, körütekintést, szakértelmet és nem utolsó sorban nagy lelkiismeretességet tételez fel. Mindannyian tudjuk, hogy a mai nehéz viszonyok mellett milyen nehézségekbe ütközik még a múlhatatlanul szükséges dolgok utánpótlása is.

Minden tűzoltószér annál tökéletesebb, minél kisebbre tudja csökkenteni azt az időt, mely a riasztástól a tényleges beavatkozásig eltelik. Ezt a célt kétségtelenül leghatékonyabban szolgálja a lófogatú szerekről autószerékre való áttérés. Sajnos, a mai nehéz gazdasági viszonyok között kevés városnak vagy községnek áll módjában olyan új autószeréket beszerezni, melyeknek költsége 20—25 ezer pengő között mozog. A tűzoltóság leleményességét dicséri, hogy az áthidalhatatlan anyagi okok ellenére is megtalálta azt az utat, amelyen haladva tűzoltószereit aránylag csekély költséggel fejlesztheti. Ugyanis rájöttek arra, hogy mind több és több használt, de teljesen jókarban levő, erős alvázú, nagyfogyasztású autót állítanak le, mert a nagy üzemanyagfogyasztás és magas közúti adó folytán gazdaságosabbá vált a kisfogyasztású autók használata. A nagyfogyasztású leállított autókat aránylag olcsón szerezhetik be a tűzoltóságok, ahol a nagy üzemanyagfogyasztás nem játszik szerepet, hiszen csak tüzi és gyakorlati kivonulásnál használják, adózás szempontjából se nagy teher, mert a tényleges adónak csupán 10%-át fizetik.

Az így vásárolt autót aránylag csekély költséggel átalakítja bármely tűzoltószergyár hasznos tűzoltószerré, bár, mint később látni fogjuk, nem egy tűzoltóság saját céljainak és viszonyainak legmegfelelőbbben házilag alakította át autóját.

Kétségtelen, hogy nem könnyű dolog ilyen nagy fába vágni a fejszét, házilag építeni egy olyan szert, hogy az a követelményeknek minden tekintetben megfeleljen. Ez a kérdés olyan feladat megoldása elé állítja az építőket, mely nem tartozik a könnyű feladatok közé, mert számolni kell, különösen a vidéken, az úti és vízszervezési viszonyokkal is. A vidéki tűzoltók nagyon jól tudják azt, hogy milyen nehéz, sokszor szinte leküzdhetetlen akadályokat gördítenek munkájuk elé a kövezetlen, sáros utak és a vízhiány. Éppen az utak nehézsége folytán nem szerencsés gondolat és nem is szabad túlságos nehézségre méretezni a szeréket, viszont semminek sem szabad lemaradni róla, melyre az első beavatkozásnál múlhatatlanul szükség lehet. A túlságosan megterhelt autószer mozgása nehézkessé, lassúvá válik, válogatni kell az utakat, amire természetesen tűz esetén nem sok idő jut s a vége könnyen az lehet, hogy leáll, elakad, s hogy milyen kellemetlen lehet ilyesmi, azt talán fölösleges is mondani. Mint tapasztalatot közölhetem, hogy hasonló esetben — már az építésre gondolok — célirányos az

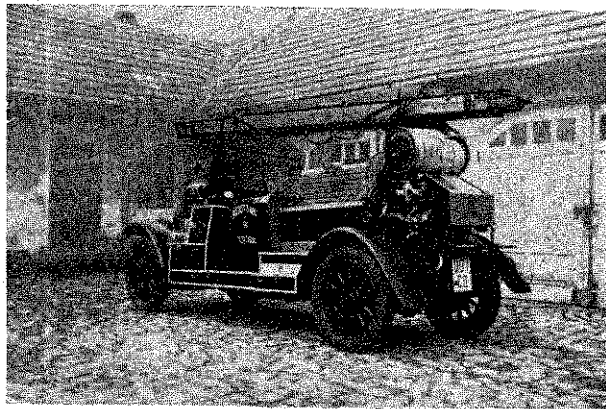
építendő autó összes számba jöhető terhelésével nehéz terepen próbautakat tenni. Alapos mérlegelés tárgyat kell, hogy képezze az alváz, a vontatómotor teljesítőképessége, a felépítmény, valamint a hasznos terhelés közötti összhang. Ügyelni kell, hogy a súlypont ne kerüljön túlmagasra. Nagy gondot kell fordítani a beszerzendő alvázra. Természetesen, ha a kellő tőke rendelkezésre áll, akkor ez nem probléma, mivel olyan alvázat vásárolunk, amilyen éppen tetszik. Használt alvazak beszerzésénél már másképpen áll a dolog. Sok utánjárást igénylő munka megfelelő alvázat találni.

A jókarban levő, leállított autók tűzoltószerré való átalakításának gondolatát a rákospalotai tűzoltóparancsnokság vetette fel. Az életrevaló ötlet hasznosságát felismerve, Pest vármegye tűzrendészeti felügyelőinek támogatásával csakhamar Vác, Kiskunhalas, Kispest és Újpest, Pestszenterzsébet városok követték Rákospalota példáját. Időközben Rákospalota, Vác, Újpest és Kalocsa városok alakítanak át újabb autókat, míg a közeljövőben Budafok városa és Solt község is követik a példát. Sashalom község tűzoltószereit gyárilag alakította át.

Pest vármegyén kívül Mohács, Salgótarján és Balassagyarmat városok érdeklődtek az átalakítás lehetőségéről, miért is nem tartom érdektelennek, ha a már elkészült tűzoltószereket, s azok építésénél szerzett tapasztalatokat ismertetem.

Rákospalota.

A tűzoltóparancsnokság javaslatára a város 1930. év tavaszán megvásárolt egy leállított 4 hengeres, 6 üléses, erős alvázú luxusautót, melyet kizárólag csak a tűzoltóság munkájával, lehetőleg legkisebb költséggel, a mai követelményeknek megfelelő tűzoltószerré alakították át. Ez a tűzoltóautó azóta több tüzesetnél végzett hasznos munkát.

A tűzoltóautó felszerelése egyszerű és bármely hasonló város tűzvédelmének első beavatkozásához teljesen megfelel. Rákospalotán vízvezeték nincs, evégből az autóra egy 700 literes padforma lajt van szerelve (erre van ráhelyezve az ülés), mely gumicsővel közvetlen összeköttetésben van egy 400 perc-litres, 8 atm. benzinmotoros agregát turbófecskendővel s így az első beavatkozás a lehető leggyorsabb, elmarad a szívótömlőszeré-

lés és a légtelenítés. A szívótömlő szerelését támadás után elő lehet készíteni, míg a légtelenítést a víz önsúlya elvégzi. Ezenkívül még van a szeren egy kétrészes kihúzás (szintén az őrségen készült), egy kétrészes dugólétra, 120 méteres tömlőorsóval, 3 darab légszűrő-készülék, 2 darab „Total” kézi oltókészülék és természetesen 4 darab szívótömlő, sugárcsövek, sugárosztó, szűrőkosár és sziréna.

Az egész tűzoltószer, az agregát-fecskendőn kívül, 3500 pengőbe került. Ebből az összegből 1800 pengőbe az autóalváz és 200 pengőbe egy C. O. légszűrő került. Ezt a kiadást a tűzoltóság a szereinek karbantartására és beszerzésére fordított összegből fedezte, a városnak külön költségvetési fedezetéről nem kellett gondoskodni. Ilyen alapon minden város tűzoltóparancsnoka — ahol jó lakatos, asztalos-tűzoltók vannak — városa legcsekélyebb pénzügyi megerőltetése nélkül motorizálhatja tűzoltóságát és ezáltal városa tűzvédelmének nagy szolgálatot tehet.

A tűzoltóságnak ma már nem elég, ha autós szere csak benzinmotoros turbófecskendővel van felszerelve, mert sok esetben szembe kell nézni olyan tüzekkel, amelyeknek oltása vízzel egyáltalában nem (olaj, benzin, zsiradék, villamosberendezések), vagy pedig nagy vízkárral lehetséges. Képzetiünk egy üzletet, vagy egy jól berendezett szobát tűz után, ahová 3—4 atm. sugárral hatoltunk be. Ilyen esetekben természetesen eredményes, hasznos munkát csak vegyi oltószerekkel végezhetünk. Azonban az ország legtöbb tűzoltóságának nem áll módjában, hogy felszerelje magát nagy vegyi oltó autószerkekkel, melyeknek ára 60—70.000 pengő; nagyon sok város tűzrendészeti célokra még 8—10.000 P-t sem áldoz.

Ezeket a nehézségeket próbálja megoldani Rákospalota hivatásos tűzoltóparancsnoka második, házilag készült tűzoltóautójának újszerűen csoportosított felszerelésével, mely összpontosítja a mai tűzoltás három modern oltóeszközét.

Ezen autószer felszerelése a következő lesz: 950 liter űrtartalmú, padformájú lajt (melyre az ülések lesznek ráerősítve), ez ugyanúgy, mint az előbbi, gumicsővel lesz összekötve egy Mátrai-féle, 600 perc-literes, 15 atm. agregát turbófecskendővel. Továbbá lesz rajta, mint vegyi oltókészülék, por- és haboltó. A poroltó nem más, mint egy „D” típusú „Total”, mely állványra lesz szerelve s így hordozható; összsúlya 2 q. Tartalmaz 80 kg oltóport, mely megfelel 14 darab „J” típusú „Total” poroltókészüléknek, kezelése egyszerű, használható üzlet, szoba, villamosberendezések oltására. A haboltó a most bemutatott Foamite-készülék, melyet a „Tűzrendészeti Közlöny” részletesebben fog ismertetni. Ezenkívül lesz rajta egy 12 m-es háromrészes, kihúzás és egy dugólétra, erősáramú és akkumulátoros reflektor, légszűrő és oxigénes légzőkészülék, szívónyomótömlők, tömlőmotolla és bontószerek.

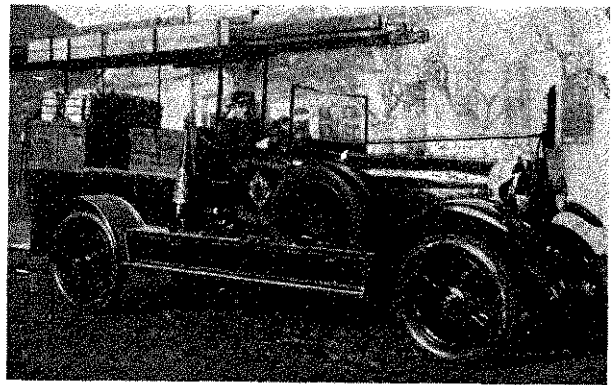
Véleményem szerint ez az autószer, ha elkészül, bármely megyei város tűzvédelmének minden tekintetben meg fog felelni s mint az első, ez is sok tüzesetnél be fogja bizonyítani használhatóságát.

Kiadás erre az autószerre 12.000 pengő, természetesen csakis házi elkészítéssel, melyből 1500 pengőbe a jókarban lévő „Rába”, magyar gyártmányú, 2 tonnás teherautóalváz került.

Vác.

A rákospalotai tűzoltóság e téren úttörő példáján felbuzdulva, 1931 tavaszán a váci tűzoltóság is elhatározta, hogy lövonatos szereit fokozatosan autószerkekkel cseréli ki. Arra, hogy egyenesen e célra épült, új autószerkekkel lássa el magát, a szűkre szabott költségvetése keretei között gondolni sem lehetett.

Az elhatározás tetet öltött, amikor, ugyancsak rákospalotai segítséggel, 1400 pengőért beszerzett egy erős alapépítményű, Horch-rendszerű, használt személyautót azzal a szándékkal, hogy annak felépítményét egy, céljának legjobban megfelelő karosszériával cseréli ki. A teljesen házilag eszközölt átépítés eredménye a mellékelt képen látható autószerkocsi. A motor 4 hengeres, hengerfurat 86, lökete 155, porlasztója Zenith, erőátvitel kardán-rendszerű, önsúlya 23, teljes megterheléssel 30 métermázsza.

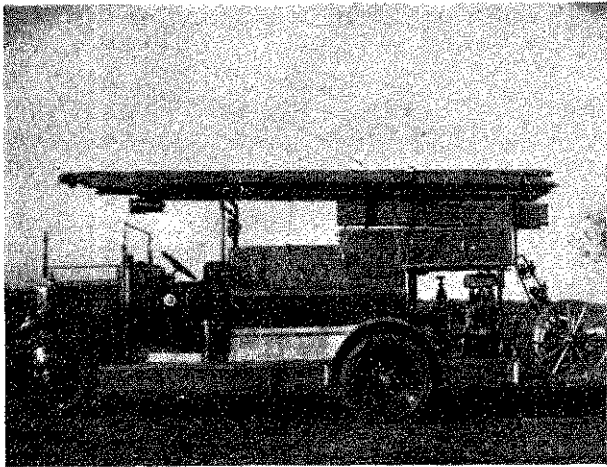
A szerkocsi hátsó részét képező szekrény az agregát-fecskendő elhelyezésére szolgál. Sajnos, egyelőre üresen fut, mert agregátja nincs a testületnek. A soffőrülésen foglal helyet a vezénylő tiszt is; a szekrény és soffőrülés közötti, egymással párhuzamosan futó két ülésen négy tűzoltónak van férőhelye. Így az autószerkocsin, mint elsőnek vonuló őrség, a vezénylővel és soffőrrel együtt 6 tűzoltó vonul ki. Az ülések felnyithatók s az alattuk lévő üres tér a bontószerszámok és vízvezetési állványcső befogadására szolgál. Az ülések fölött elhúzódó létraállvány az agregát-szekrény végén, oldalt látható két kar segítségével ferde helyzetbe billenthető, úgy, hogy a létra az állványról könnyen leszerelhető. A felső felhágók előre nyithatók s az így képzett szekrény a szívótömlők elhelyezésére szolgál. A nyomótömlőkészlet a szekrény fölött látható kosárban, míg a König-féle füstálarc tömlőzete a szekrény alatt, a benzintartály mögött nyer elhelyezést. A felsoroltakon kívül visz még a szerkocsi két pótkereket, két sugárcsövet, egy osztóvillát, két minimaxot és egy kézireflektort. A sziréna a hűtő előtt, fent látható.

Az alváz vételárán kívül kiadott a testület anyagra és házonkívüli munkákra (dukkolás, festés stb.) 2200 pengőt, úgyhogy a kész autó 3600 pengőjébe került.

Kiskúnhalas.

A Kiskúnhalasi Önkéntes Tűzoltó-Testület parancsnoksága, éppen a nehéz viszonyok páncsoló hatása következtében, határozta el magát arra, hogy házilag épít autószer. Elhatározását tett követte és megvásárolt egy 2¼ tonnás Austro-Fiat-alvázat. A beszerzett autó mindössze 2600 km-t futott, tehát csak-

nem újszamba megy. Teljesen kifogástalan állapotban volt. Motora 4 hengeres, 18 lóerős, akkumulátor- és mágnesgyújtással, 12 voltos komplett Bosch villamosberendezéssel. Kerék-távolsága 3,5 m, hátul ikerkerékkel, önindítóval.

A plató és vezetőülés eltávolítása után az előző felépítményből csak a motorház és a sárhányók maradtak az alvázon. Az ily módon leszerelt alváza szereltetett új vezetőülés és egyéb felépítmény. Különleges vízviszonyaink tették szükségessé azt, hogy elhelyezést nyerjen az autón egy víztartály is. Tekintettel arra, hogy nálunk egész városrészek vannak, ahol a házak túlnyomó részének még ma is puha fedele van, felesleges talán mondanom, hogy mily időbeli megtakarítást jelent, ha a helyszínre érkezve pillanatok alatt a magunkkal vitt vízből ütőképes motorsugarat kapunk. A tartány ürtartalma 650 literes, mely a koci hátulján elhelyezett agregáttal egy könnyen szétkapcsolható flexibilis csővel van összekötve. Az agregát teljesítőképessége 400 percliteres. A víz, melyet a koci vízzel magával, nem olyan sok, de mégis elég addig, míg a szívóvezeték szereltetik, illetve egyéb szerek is működésbe lépnek. A tartány kiürülése után az agregát az autóról a flexibilis cső szétkapcsolása után minden nehézség nélkül levethető és bármely vízforráshoz szerelhető.

Az agregát és víztartályon kívül hat ember számára van férőhely. A szekrényekben elhelyezést nyernek: öt szakasz tekerestömlő, egy darab Draeger-féle oxigénes légzőkészülék, egy darab puttynyfecskendő, két darab patronos füstálarc, tömlőkapcsok, szívótömlők, melyeknek két-két darabja a kerekek között elhelyezett hosszú szekrényekben vannak oly módon elhelyezve, hogy azokat egy ember könnyen és gyorsan nagyobb távolságokra is viheti. Ugyancsak mindkét oldalon alkalmazott kis szekrényekben a motor, illetve a fecskendőhöz szükséges apró szerszámok és egyéb kellékek nyernek elhelyezést. Az agregát alatti szekrényben egy darab komplett pótkerék van. A szívótömlőszekrények tetején, mindkét oldalon, egy-egy petróleumfáklya, egy-egy „Totál” poroltókészülék, valamint áttéti darab, állványcső és vízvezeték kulcs van elhelyezve. A hátul felfüggesztett tömlőorsón 120 méter tömlő nyer elhelyezést, ugyancsak rá vannak erősítve a sugárcsövek is oly módon, hogy azokat róla egy kézrántással könnyen le lehet venni. Az oldalulések teteje felnyitható, alatta a legszükségesebb bontóeszközök vannak. A szekrény fölött és

a létrahíd alatt négy szakasz angol dugólétra, míg a létrahídon egy háromrészes, 10,5 méteres kihúzólétra, valamint két oldalán egy-egy tűzhorog van felszerelve. A létrahíd alján, elől nyert elhelyezést egy ¼ lovas villamos sziréna is. Az oldalulések támlájára szereltett egy minden oldalra elfordítható villamos reflektor, mely a világításhoz szükséges áramot az autó akkumulátorából kapja, azzal a lámpával együtt, mely az agregát megvilágítására van hivatva. Az irányjelző nyíl világítása három csőizzóval történik. Van a szeren háromféle jelzőkészülék, és pedig: 1 drb ¼ lovas villamos sziréna, 1 drb villamos Bosch-kürt és 1 drb kézikürt. A létrahíd az alatta lévő dugólétrák eltávolítása után lemozdítható. A létra le- és föltevésének megkönnyítésére görgők alkalmaztattak. Úgy a létrák, valamint egyéb dolgok rögzítésénél minden olyan dolgot mellőztünk, ami a szerelést késedelmessé tenné. Ezek a megoldások teljes mértékben be is váltak. Szíjakat, melyek más szereken rendszerint kikötésekre és rögzítésekre szolgálnak, nem alkalmaztunk. Nem lesz talán érdektelen megemlítenem, hogy az egész szer készen, minden tartozékával együtt, 10.000 pengőbe került. Azokat a munkákat, melyeket szerszám vagy egyéb dolgok hiányában elkészíteni nem tudtunk, kellő felügyelet és irányítás mellett a helybeli iparosokkal végeztettük el.

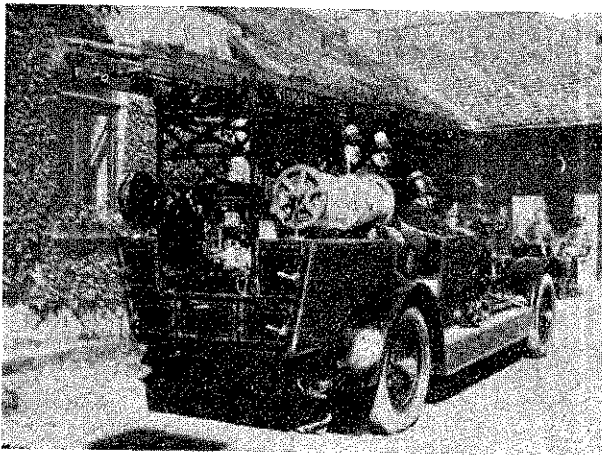
Mondanom sem kell, hogy egy megbízható, gyors motoros tűzoltó szer ékessége egy jól felszerelt szertárnak és olyan szer, amelyre mindenkor büszkeséggel és szeretettel tekintethetünk, amely tűzoltóságunk hatósugarát, akcióképességét lényegesen kiterjeszti és növeli. Ez a szer mindenben beváltotta a hozzáfűzött reményeket.

Kispest.

1932 augusztusában a testület parancsnokának indítványára a Kispesti Önkéntes Tűzoltó-Testület kéz alatt vásárolt egy gépkocsit 1000 pengőért. A koci a testület műhelyében házilag tűzoltókocsivá alakítottatott át, mely munka a koci teljesen új karosszériaépítése, majd fényezése után a szükséges tűzoltótechnikai felszereléssel elátva, 1932 november havában szolgálatba állítottatott. A koci munkálatai 4000 pengőbe kerültek és így a vételárral együtt 5000 pengőbe került, tűzoltótechnikai felszerelés nélkül.

A koci leírása: Alváz Mercedes-Benz. A motor szelepes, hengerek száma 6, furata 72, lökete 117, erőátvitel kardános, gyújtása Bosch, porlasztója Pallas-Intenzív, adólóerő száma 16, a kerékabroncsok mérete 32 × 620, ballon súlya 1700 kg, tűzoltói felszereléssel és 6 emberrel 2225 kg. Két drb teljesen felszerelt pótkerék. Jelzőberendezés: 1 drb villamos sziréna, 1 drb villamos Bosch-kürt és 1 drb háromhangú kézikürt. Világítási berendezés: 2 országtúti fényszóró, 2 városi lámpa, 2 piros lámpa, 1 drb számkereső fényszóró, 1 drb irányjelző nyíl, 1 drb szerelőfal-lámpa, 1 drb konnektor hordozható lámpának, 1 drb hátsó rendszámlámpa külön hátsó kapcsolással. Bosch-dinamó, önindító és akkumulátor. A motoron a pneumatikok felfúvására egy légszivattyú van. Fék: négy kerékre, kézi és láb-fék. Hegytámasz.

Karosszéria: Az alváz a hátsó sárvédőtől kb. 60 cm meghosszabbítást nyert. Az első és

hátsó sárvédők között mindkét oldalon egy-egy, felülről nyitható fedelű láda van, 2—2 db szívótömlő részére. A vezetőülés mögött jobbról-balról 2—2 embernek ülés, fölöttük közepesen fogódzás részére rúd van elhelyezve. Az ülések mögött hatfiókos szekrény van elhelyezve, két sorban, a felső sor középső fiókja hátul és felül nyitott, motoros fecskendő elhelyezésére, a többi fiókok ajtókkal zárhatók. Az alsóközépső fiók a vezetőülés alá nyúlik be, egy készlet angol dugólétra részére. A szekrény fölött szögvasakból készült létratarató állvány van elhelyezve, görgőkkel és oldalakkal. A felső kétoldali fiókok fölött egy-egy darab kézi tömlőorsó van le lehetően elhelyezve, fél csapágyakban, csuklós csapszegekkel rögzítve, 60—60 méter nyomótömlő részére. Az oldalládákban a jobb oldalon tartók vannak, 1 db állványos, 1 db áttéti csavar és 1 db tolattyús osztó részére. Bal oldalon 2 db sugársó, 1 db Mátrai-féle Schampion kézi oltókészülék és 1 db pótkerék van elhelyezve. A jobboldali első sárvédőn a rendszám nyert elhelyezést, a város színeit viselő kis zászlóval, míg a baloldalin, függélyes helyzetben, a villamos sziréna van elhelyezve. A szerelőfalán a sziréna kapcsolója, az irányjelző nyíl kapcsolója, az összes lámpák kapcsolói és biztosítékok, óra, távolság- és sebességmérő és olajmutató vannak elhelyezve. A karosszéria összes élei sárgarézszegekkel vannak védve, míg a vízszintes irányú felületek recés alumíniumlemezekkel vannak borítva. Az alváz és sárvédők fekete, a felső részek pedig piros duccofényezést nyertek, egyéb vasalások és élek, valamint az elől lévő lökéshárító nikkelezve vannak.

Tűzoltói felszerelés: 1 db Mátrai-féle benzínmotoros fecskendő, 500 liter percteljesítménnyel, 4 db szívótömlő, 8 db 15 méteres nyomótömlő, 2 db osztó, 1 db állványos és kulcs altalajcsaphoz, kulcs feltalajcsaphoz, a fecskendőhöz szükséges felszerelés és tartalékalkészlet, 1 db Mátrai-féle Schampion kézi készülék 1 db 9 m-es, 3 részű támrudas kihúzólétra, 3 db angol dugólétra, 1 db csáklya, 1 db J. Totál, 1—1 db lapát, ásó, villa, krampács, fejsze, csákány, 3 db vászonvödör, 2 db gázálarca betéttel, 1 pár gumikesztyű, 1 db drótvágó, 1 db vasrud, 1 db olajemelő (5 tonnás), 1 db benzinüzemű készülék.

A kocsit egy éve áll üzemben és ez idő alatt 25-ször volt kivonulva tűzesethez s ezideig semmiféle üzemzavar nem fordult elő.

A kocsira 290 pengő közúti adót vetettek ki, melyet a testület kérvényezésére a m. kir. ke-

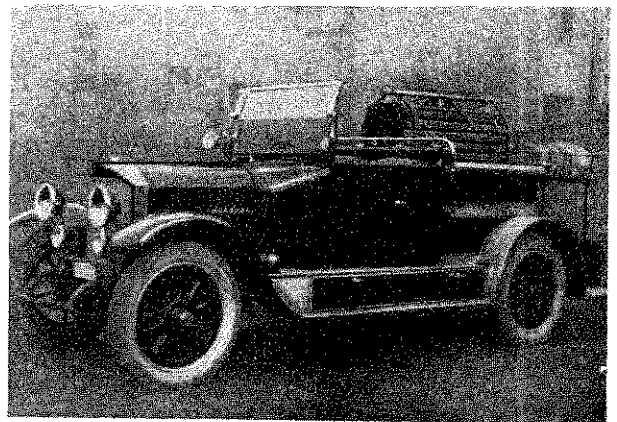
reskedelemügyi miniszter úr a kivetett adó 10%-ban, 29 pengőben állapított meg.

A folyó év szeptember havában végrehajtott új rendszámzás alkalmával sem merült fel semminemű észrevétel a kocsit ellen. A sokhelyütt rossz kispesti utakon 25—30 km, a jobb utakon 40—50 km-es sebesség érhető el a kocsival, az előbb leírt terheléssel.

Újpest.

Az Újpesti Önkéntes Tűzoltó-Testület árverésen 46 P-ért vásárolt egy „Benz”-gyártmányú, 30 lóerős, 600 kg teherbírású, 90 km óra-sebességű autót, mely régebben az igazságügyminisztérium kocsija volt. A vásárláskor, a kisebb hibáktól eltekintve, használható állapotban volt. Teljesen házilag készült, a motor kevés költséggel olyan generáljavítást kapott, hogy ma is ér annyit, mint újkorában. Az alváz gyöngébb részei pótmerevítővel lettek ellátva (mely máskülönben teljesen egészséges). A kocsirúgók acélszalagjainak száma növelve lett.

A fölépítmény (karosszéria) ugyanígy házilag készült, teljesen új, tökéletesen fölszerelve, hátul a hordozható motoros-fecskendő részére megfelelő mélyedéssel, elől két vezetőüléssel, oldalt 4 (max. 6) személy részére teljesen fölnyitható ülésekkel, melyek alatt bő szekrény van. A két ülés támlái között háromrészi angol dugólétra foglal helyet, melyek két oldalán, hátul a fecskendő fölött rakódóhely 8—8 tekercs tömlő részére, alul két oldalon a szívótömlők részére ajtós szekrények.

A teljes költség: a javításhoz és a karosszéria építéséhez szükséges nyersanyag, valamint az új szerelvényekért 2800 pengő.

Az összes munkálatokat az újpesti hivatásos tűzoltóság végezte, a hivatásos tisztok vezetésével a tűzoltólaktanyában, ahol jelenleg is készül házilag két darab, 3500 teherbírású, 60 lóerős N. A. G. autófecskendő, illetve mentőszerautó, teljesen a jelenlegi autófecskendő mintájára, melyet Újpest megyei város három évvel ezelőtt 32.000 pengőért készített, míg a most vásárolt két alváz együttvéve 8500 pengőbe került és teljesen fölépítve a két nagy autószer, a vételárral együtt, 20.000 pengőbe fog kerülni. Épül még a két nagy autó vásárlása kapcsán az újpesti tűzoltóság ötödik autója, kéménytűzek és a kisebb esetek céljaira is.

Végezetül csak annyit, hogy ha valahol házilag hasonló módon akarnak bajtársaink tűzoltószert építeni, forduljanak bizalommal azokhoz, akik az építésből kifolyólag már kellő tapasztalattal rendelkeznek s a gyűjtött, leszűrt tapasztalatokat készséggel bocsátják bajtársaik rendelkezésére.

SZÖVETSÉGIÜGYEK

A Magyar Országos Tűzoltószövetség elnökségi ülése Budapesten, 1933 november hó 25-én.

Az elnöki széket Széchenyi József gróf országos elnök foglalta el, aki az ülést, a határozatképesség megállapítása után, megnyitotta.

Elnök indítványára az elnökség egyhangúlag elhatározta, hogy a szövetség védnökét, József királyi herceget, házasságának 40-ik évfordulója alkalmából levélben üdvözlje.

Marinovich Imre dr. ügyvezető-alelnök beszámolt Breuer Szilárd síremlékének avató-ünnepélyéről. Elnökség a bejelentést tudomásul vette és az országos elnöknek mély gondolatoktól áthatott avató-beszédéért köszönetet mondott s annak jegyzőkönyvben való megörökítését elrendelte. Egyidejűleg elhatározta, hogy a síremlék felállítására megindított országos gyűjtést folyó évi december hó 31-ével befejezi.

Marinovich dr. ügyvezető-alelnök bejelenti, hogy a Szekszárdon tapasztalt tűzrendészeti hiányokra — az elnökség határozata értelmében — felhívta a város polgármesterének figyelmét. A polgármester válaszában kifejtette, hogy a város súlyos helyzete dacára is törekedni fog a hiányok fokozatos pótlására.

Főtábornok beszámolt a Ligeti és Biró cég által bemutatott „Foamite“ habgenerátor és Stein magdeburgi tűzoltóparancsnok találmányát képező „Napsugár“ sugárcsőlvőke működéséről. A bemutatás sikeres volt, mert azzal a tüzet (kicsi, közép és nagyobb) pár pillanat alatt sikerült eloltani.

Mátrai Antal választmányi tag, kapott megbízás alapján, a „Tűzoltó-Otthon“ telkének bérleszfállítására tett javaslatot. Elnökség a szűkebb elnökségnek adott megbízást a bérlővel való tárgyalásra. Nem tesz észrevételt az elnökség, ha a bérleti szerződésből töröltetik az a kitétel, hogy a bérbevevő a telket sem részben, sem egészben másnak át nem adhatja, de ebben az esetben sem lehet a bérösszeg mérséklése 20%-nál több.

Elnökség megbízást adott vitéz Roncsik Jenő dr. előadónak, hogy a magyar tűzoltómozgalom úttörőjének, néhai Széchenyi Ödön grófnak, életrajzát megírja.

A hevesi önkéntes tűzoltóság tiszteliszámának megállapítására az elnökség Hirling Gyula előadót kérte fel, hogy helyszíni kiszállás keretében intézkedjék, s arról a legközelebbi elnökségi ülésen tgyen jelentést.

Főtábornok bemutatja a tagdíjhátraléki kimutatást, mely szerint november hó 1-én 4945 pengő hátralék mutatkozik. A törvényhatósági szövetségek felzólítottak hátralékuk rendezésére.

Békés vármegye tűzoltószövetségének módosított alapszabályait az elnökség László István előadónak adta ki véleményes jelentéssel.

Bezerédy László j. tüzr. felügyelő a „Tűzrendészeti célokra szükséges költségek“ mikénti megszerzésére vonatkozó indítványának tárgyalását az elnökség elhalasztotta az új tűzrendészeti kormányrendelet megjelenéséig.

vitéz Roncsik dr. előadó javaslatára az elnökség elhatározta, hogy a „Magyar Országos Tűzoltó Szövetség története“ című könyvet a jövőben 50 fillér egységárban bocsátja a tagtestületek rendelkezésére és ezt a Tűzrendészeti Közlönyben hirdetni fogja.

vitéz Roncsik dr. előadó kérésére az elnökség elhatározta, hogy a tűzoltószövetség történetének

folytatólagos megírásához szükséges adatokat, jegyzőkönyveket elismervény ellenében rendelkezésre bocsátja.

Erdély előadó indítványára az elnökség elhatározta, hogy a fővárosi tűzoltótisztek, továbbá Horváth István, Rehák Tamás és Pruska István parancsnokok számára a belügyminisztériumtól felmentést kér a 230.000/1925. B. M. sz. rendeletben előírt iskolai végzettség alól.

Papp Ferenc előadó bemutatja Szeged sz. kir. város közigazgatási bizottság adóügyi bizottságának határozatát, mely a szegedi tűzoltóautók felémelt közúti adóját teljes összegében törölte. Elnökség elhatározta, hogy a határozatra való hivatkozással átiratot intéz a székesfőváros polgármesteréhez, azzal a kéréssel, hogy e tárgyban hozott határozatát revidiálja. Elnökség elrendelte a határozat teljes szövegének közlését a Tűzrendészeti Közlönyben.

Marinovich dr. ügyvezető-alelnök a Zalaegerszegi II-ik kerületi tűzoltótanfolyamról tett jelentést. A tanfolyamnak 81 hallgatója volt, akik úgy az elméleti, mint a gyakorlati vizsgát sikerrel tették le.

Főtábornok bemutatja a belügyminisztérium leiratát, mely szerint Kovács Ferenc ajkai üvegyári parancsnok a királyi díszem elnyerésére méltó nem volt, miért is ez intézkedést hatálytalanította. Felhívja az orsz. szövetséget, hogy téves és felületes előterjesztést tett közegét a jövőre nézve figyelmeztesse. Elnökség megállapította, hogy a szövetséget mulasztás nem terheli s ilyen irányú jelentést tesz a belügyminisztérium részére.

A tűzoltótestületekről és azok felszereléséről összeállítandó kimutatáshoz szükséges adatgyűjtési kérdőívek részletes kidolgozására az elnökség Erdély Ernő előadót kérte fel.

vitéz Kiss Lajos dr. előadó bejelenti, hogy az új tűzrendészeti szabályrendelet tervezetét a belügyminisztérium elkészítette. Ismertette annak főbb vonásait. Elnökség elhatározta, hogy a tervezetet az előadók részére kiosztja, akik megjegyzéseiket vitéz Roncsik dr. előadónak küldjék meg. A tervezetet az elnökség december hó 4-én kezdődő folytatólagos ülésén tárgyalja.

Elnökség elhatározta, hogy a vitéz Roncsik dr. által kidolgozott pályakérdéseket, felhívás kíséretében, közzéteszi a Tűzrendészeti Közlönyben.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést bezárta.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség segélypénztárának elnökségi ülése Budapesten, 1933 november hó 25-én.

Az elnöki széket Széchenyi József gróf országos elnök foglalta el, aki az ülést, a határozatképesség megállapítása után, megnyitotta.

Falussy titkár a múlt ülés óta segélyben részesített tagtestületek tűzoltóinak névsorát és a részükre folyósított összegeket ismertette.

Segélyben részesültek: Varga Antal tűzoltó (Vámoscsalád) 16 P, Tatai Imre parancsnok (Boldogkővára) 24 P, Kocsis Géza tűzoltó (Bő) 20 P, Soronics Béla tűzoltó (Bő) 8 P, Bereczki János tűzoltó (Csökmő) 48 P, Makai Péter tűzoltó (Szátok) 54 P, Császár József tűzoltó (Zalaszentgyörgy) 20 P, Szikora Dezső tűzoltó (Pápasalamon) 20 P, Németh István tűzoltó (Vassurány) 4 P, Zsedényi Gyula tűzoltó (Magyargencs) 12 P, Gaál Imre tűzoltó (Alibánfa) 16 P, Tallás András tűzoltó (Felsőcsatár) 44 P, Godó István tűzoltó (Pere) 16 P, Czafit József hiv. tűzoltó (Veszprém) 28 P, Böhm József tűzoltó (Bozsók) 70 P, Bellon György tűzoltó (Nyíradony) 40 P.

Elnökség a bejelentéseket jóváhagyólag tudomásul vette.

Falussy titkár ismerteti, hogy Tóth Sándor báránai önk. tűzoltó f. évi február hó 13-án tűzoltás közben sérülést szenvedett. Kezelőorvosának jelentése szerint jobb kezének mutatóujj háti felén az első iz magasságában, *lencsényi hámiány keletkezett*. Ellenőrző szakorvosunk véleménye alapján nevezett tűzoltó 2 napra 4 pengő napisegélyben részesült. A báránai testület parancsnoksága átiratban kérte az elnökséget, hogy nevezett tűzoltó részére, aki fentebb említett sérüléséből kifolyólag teljes munkaképtelen volt, még további 8 napra utalja ki a napisegélyt, amelyet a parancsnokság Tóth Sándor részére már előlegzett. — Elnökség a kérelmet teljesíthetőnek nem találta.

Falussy titkár bejelenti, hogy Démi András nagyvelegi önk. tűzoltó f. évi augusztus hó 22-én tűznél megsérült. A testület parancsnoksága segélyiránti kérelmét szeptember 25-én felterjesztette. Kérelmét az elnökség elutasította, mert sérült tűzoltó a bekövetkezett sérülés után — kezelőorvosának jelentése szerint — csak 16 nap elteltével jelentkezett orvosi kezelésre. Az alapszabályok 18. §-ának előírása szerint az orvosi segítség késedelmes igénybevétele esetén a tag a segélyiránti igényét elveszti, mert gyógyulásának tartamát meghosszabbította. Sérült tűzoltó az elnökség intézkedését sérelmesnek találta és panasszal fordult lelkészéhez, aki levélben kérte az elnökséget, hogy Démi András segélyezése ügyében ne támaszkodjék az alapszabályok rideg paragrafusaira, mert Démi Andrást rossz szándék nem vezette akkor, amidőn sebével nem jelentkezett azonnal az orvosnál. — Elnökség a kérelmet teljesíthetőnek nem tartotta, mivel nem áll módjában az alapszabályok idevonatkozó rendelkezéseit figyelmen kívül hagyni.

Falussy titkár bejelenti, hogy a kecskeméti tűzoltóparancsnokság f. évi augusztus hó 16-án bejelentette, hogy Kállai Ferenc és Dallos András tűzoltók július hó 14-én tűzoltás közben megsérültek. A bejelentett baleseti sérülést tudomásul vettük és az alapszabályok egyidejű megküldése mellett értesítettük a parancsnokságot, hogy amikor nevezett tűzoltók munkaképességüket visszanyerik, hatóság által láttamozott kezelőorvosi bizonyítvánnyal igazolják a teljes munkaképtelenség idejét. A parancsnokság ez utóbbi kérésünket nem teljesítette, hanem levélben kijelentette, hogy az általunk kért bizonyítvány beküldését az alapszabály nem írja elő, annak bekérése alapszabályellenes. Abban az esetben, ha ilyen orvosi bizonyítvány beküldéséhez az elnökség ragaszkodik, sem a parancsnokság, sem pedig a sérültek baleseti segélyre nem reflektálnak. Azt is bejelentette a testület parancsnoka, hogy levonja a következtetéseket és az 1934. évi január hó 1-től kezdve a szövetségi tagok sorából kilép és testületét a jövő esztendőre segélyzőpénztárunknál biztosítani már nem fogja. — Elnökség elhatározta, hogy az ügyet a város polgármesterének tudomására hozza azzal, hogy a 230.000/1925. B. M. sz. rendelet szerint a községek és városok kötelesek tűzoltóikat a Mtsz. segélyzőpénztáránál baleset esetére biztosítani. A kecskeméti tűzoltóság szövetségi tagdíját a város fizeti, a tűzoltóparancsnoknak nincsen jogában olyan kijelentést tenni, hogy az Országos Szövetség tagjainak sorából kilépteti testületét azért, mert a tűzoltás közben megsérült tűzoltókra vonatkozó alapszabályok előírta kezelőorvosi bizonyítványokat az elnökség a testület parancsnokságától kéri.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést bezárta.

RENDELETEK

A m. kir. belügyminiszter 161.002/1933. B. M. sz. körrendelete a hordozható tűzifecskendőkhez használatos benzinmotorok hazai gyártása tárgyában. (Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.)

A hordozható tűzifecskendők meghajtására alkalmas könnyű benzinmotorokat a multban külföldről voltunk kénytelenek beszerezni, mert ilyeneket hazai iparunk nem gyártott. Újabban azonban a kereskedelemügyi m. kir. miniszter úr értesítése szerint ilyen motorok gyártására Csonka János gépészmérnök motorgyára (Budapest, I. k., Horthy Miklós-út 31. szám) rendezkedett be. A Mátrai Antal és Társa R.-T. már több tűzifecskendőt szállított le magyar motorral és ezek a gyakorlatban jól beváltak.

Egyik-másik hazai tűzoltófelszerelési gyár azonban még mindig külföldi gyártmányú benzinmotor felhasználásával gyártja fecskendőit.

Tekintettel arra, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter úr értesítése szerint a közeljövőben több város és község, illetőleg ezek tűzoltótestületei szándékoznak motoros fecskendőket beszerezni és mivel a tűzoltófecskendőknek hazai gyártmányú benzinmotorokkal való felszerelése a hazai tűzoltószerszámipar fellendítésére kiválóan alkalmasnak látszik, felhívom Alispán (Polgármester) urat, hogy a jövőben a hatósága alá tartozó törvényhatósági városi és községi, illetőleg ezek önkéntes tűzoltótestületeit utasítsa, illetve szigorúan ellenőrizze, hogy ily motoros tűzifecskendőnek beszerzése esetén a megrendelésben a motor hazai származását kifejezetten kössék ki.

Budapest, 1933. évi szeptember hó 19-én.

A miniszter rendeletéből:

Dr. Csatóry s. k.,
miniszteri osztályfőnök.

1532/1933.

Felhívás

az összes tagtestületekhez, a vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelő urakhoz.

Folyó évi október hó 21-én tartott elnökségi ülésünkön jelentés tétetett arról, hogy a m. kir. kereskedelmi miniszter úr által a kéményseprési díjak megállapítása és kültelki kémények seprése tárgyában kiadott 20.300/1933. K. M. számú rendelet a közigazgatási hatóságok különféleképpen értelmezik.

Idézett 20.300/1933. K. M. számú rendelet a Tűzrendészeti Közlöny folyó évi májusi számában (76. lapon) megjelent. Felkérjük összes tagtestületeinket és a vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelő urakat, hogy ezen rendeletet vegyék nyilvántartásba és ha annak szellemétől eltérő értelmezést tapasztalának, jelentsék azt azonnal központi irodánknak (Budapest, IV. ker., Bástya-utca 13. szám).

Budapest, 1933 november 7.

Gróf Széchényi József s. k.,

elnök.

Dr. Marinovich Imre s. k.,

Nagy Sándor s. k.,

m. kir. h. államtitkár,
[ü] v. alelnök.

m. kir. kormánytanácsos,
főtitkár.

Parancsnok Úr!

Elméleti oktatásnál használja a
„TÜZRENDESZET“
füzeteit, [I—VII. Ára 7-50 pengő
Részletes árjegyzék a 206. oldalon

Pályázati hirdetmény

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség Elnöksége elhatározta, hogy az önkéntes tűzoltótisztek továbbképzése érdekében kizárólag hivatásos tűzoltótiszti-oklevéllel nem rendelkező önkéntes tűzoltótisztek részére pályakérdéseket tűz ki s a beérkezett pályamunkákat díjazza is, és pedig az I. díjat nyert pályamunkát 30 P, a II. díjat 20 P, a III. díjat 10 P pályadíjjal.

Első alkalommal három pályakérdést tűz ki, és pedig tűzoltói műszaki, taktikai és tűzrendészeti jogi kérdések megoldására. Felhívja az elnökség az ország összes önkéntes tűzoltótisztjeit, hogy az alább felsorolt három pályakérdésre pályázataikat idegen kézzel írva a MOTSz címére 1934 február 1 napjáig adják be. A pályázathoz a pályázó neve lezárt borítékban csatolandó. Az I. díjat nyert pályamunkát a Tűzrendészeti Közlöny is közölni fogja. A pályamunkák felett a szövetség elnöksége által kiküldendő bizottság javaslata alapján az elnökség dönt. A pályázati határidő után beérkezett pályamunkákat az elnökség bírálata alá nem fogja bocsátani.

A pályakérdések kitűzését az elnökség a jövőben rendszeresíteni fogja.

I. Műszaki kérdés.

Az önkéntes szakasparancsnok jelenti a parancsnoknak: Parancsnok úr! Tisztelettel jelentem, hogy a házi vízvezeték csőrepedése folytán elöntött pincelakásból a víz kiszivattyúzása végett a hydrofor fecskendővel kivonultunk. A víz színét a fecskendőtől csak 6 méter távolságra tudjuk megközelíteni, a fecskendőt a pincébe levinni nem tudjuk és méltóztatik tudni, hogy a fecskendő hengere, dugattyúi, szelepei már kopottak és nem tudjuk vele a vizet felvételni. A dugattyú bőrgallérja már jobban nem dagad meg, a szelepekkel és a hengerekkel nem tudunk mit csinálni. Bosszantó a dolog, mert a víz csaknem eléri a hengereket, de a fecskendő a vizet már felkapni képtelen, a szívó-

tömlők jók és jól össze vannak csavarva és jól vannak tömítve.

Mit csináljunk, hogy szégyenben ne maradjunk?

II. Taktikai kérdés.

A községben csak tartalék áramfejlesztőtelep van, egyébként a szomszéd városból kapja az áramot és a telep a tűz kitérőkor üzemen kívül van, illetve csak mint transzformátor-állomás működik. Egy állandó gépésze van. Az olajkapcsoló gyulladt ki, tőle meggyulladtak a villamosvezetékek. A telepen van vízzel oltó, porral oltó, tetra-gázzal oltó kézi tűzoltókészülék, az elsőből 6, a másik kettőből 2—2 darab. A tűzoltóság két kézfecskendővel és vízslajttal vonult ki.

Miként történik az oltás?

Oltásközben az egyik tűzoltó a segédkező gépszt a fojtó füstben a földön találja, valószínűleg magasfeszültségű áram sujtotta, teljesen élettelennek látszik. Mit lehet és mit kell tenni vele?

III. Tűzrendészeti jogi kérdés.

Szabad-e minden további nélkül, váratlan alkalommal, nappal, esetleg éjjel, a faluban szokásos módon (harangkongatás, jelzőzászló, lámpakitűzés, kürtösök stb.) tűzi riadót és gyakorlatot rendezni? Van-e erre írott jogszabály? Be kell-e a hatóságnak előre jelenteni, ha igen, akkor kinek? Lehet-e középületen és magánházon előzetes értesítés és engedély nélkül gyakorlatot tartani s igénybe lehet-e erre a célra a házak udvarán levő kutak vizét venni? Ha megjelenik a vármegyei vagy járási tűzrendészeti felügyelő, vagy a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség kiküldötte, elrendelhetnek-e azok tűzi riadót?

Budapest, 1933 december 10.

Gróf Széchenyi József

elnök.

Dr. Marinovich Imre

m. kir. h. államtitkár,
ü. v. alelnök.

Nagy Sándor

m. kir. kormánytanácsos,
főtitkár.

Sz.... sz. kir. város közigazgatási bizottsága adóügyi bizottságától.

Tárgy: Sz... di m. kir. pénzügyigazgatóság 6288/1933. II. sz. alatt előterjeszti Sz.... sz. kir. város által benyújtott közúti adófellebbezést.

2533/1933. kib. sz.

Határozat.

Sz.... sz. kir. város közigazgatási adóügyi bizottsága a fellebbezésnek helyt ad s egyidejűleg elrendeli, hogy fellebbező terhéről a sz.... i adóhivatalnál

153/1933. főkönyvi szám alatt előírt	39—	pengő.
154/1933. " " " "	31-50	"
155/1933. " " " "	29-25	"
157/1933. " " " "	16-50	"

összesen 116-25 pengő,

azaz Egyszáztizzenhat pengő és 25 fillér közúti adó töröltessék.

Megokolás.

A sz.... i m. kir. adóhivatal a fent kitüntetett közúti adót fellebbező terhére az 1933. évi 1390. M. E. számú kormányrendelet alapján írta elő.

Az minden kétséget kizáró módon megállapítható, hogy a fent felsorolt közúti adótételek két drb autótűzoltófecskendő, egy drb tűzoltótólólétra, egy drb tűzoltószerkocsi gépjárművek után lettek előírva. Eddigi közúti adóval történő adóz-

tatásuk pedig általánosságban határozottat meg a m. kir. kereskedelemügyi miniszter által, az 1928. évi 15.000/VII. a. sz. végrehajtási utasítás 9. §-ában foglalt felhatalmazás alapján. Az általánosságban való megállapítás ezek szerint különleges rendelkezést (jus speciale) tartalmazott az adó mérvének megállapításánál.

Ezekkel szemben az 1933. évi 1390. M. E. számú kormányrendelet s ennek végrehajtása tárgyában kiadott 23.000/1933. P. Ü. M. körrendelet csakis a tehergépkocsik közúti adójának felemelését rendelik el, azon gépkocsik közúti adójára nézve, amelyek különleges célt szolgálnak, semminemű rendelkezést nem tartalmaznak.

Ilyen tényállás és törvényes rendelkezés mellett a rendelkező rész szerint kellett határozni. Ezen határozatról értesítettnek:

1. Sz.... sz. kir. város polgármestere azzal, hogy ellene a kézbesítést követő 15 napon belül a m. kir. közigazgatási bírósághoz címzendő bírói panaszt a sz.... i m. kir. pénzügyigazgatóságnál benyújthatja;

2. a sz.... i m. kir. pénzügyigazgatóság az összes iratok kapcsán.

Sz.... sz. kir. város közigazgatási bizottsága adóügyi bizottságának 1933. évi október hó 16-án tartott ülésén.

Olvashatatlan aláírás
főispán-elnök h.

P H.

1730/1933. sz.

Kérelem

valamennyi törvényhatósági tűzoltószövetség
Elnökségéhez.

A Magyar Országos Tűzoltószövetség elnökségének folyó évi október hó 21-én tartott ülésében Hirling Gyula m. kir. kormányfőtanácsos, elnökségi előadó úr, ezen hivatalos lapunk novemberi számában leközzölt indítványt terjesztett elő, melyet az elnökség egyhangúlag elfogadott és határozattá emelt.

Felkérjük valamennyi törvényhatósági tűzoltószövetség elnökségét, hassanak oda, hogy a vezetésük alatt álló szövetségbe tömörült összes tagtestületek a határozattá emelt indítvány értelmében járjanak el és egyesületi helyiségükben, illetőleg ennek hiányában szertárukban, bármilyen szerény formában is, hősi halottaiknak emlékét örökítsék meg. Egyben pedig a világháborúban hősi halált halt tűzoltók nevét (adatait) a Magyar Országos tűzoltószövetségben való megörökítés végett központi irodánknak (Budapest, IV, Bástya-utca 13. sz.) is jelentsék be.

Budapest, 1933 december 6.

Bajtársi üdvözlettel:

Gróf Széchényi József
elnök.

Dr. Marinovich Imre
m. kir. h. államtitkár,
ü. v. alelnök.

Nagy Sándor
m. kir. kormányfőtanácsos,
főtájtár.

1720/1933.

Másolat.

A Magyar Országos Tűzoltószövetség nagytekintetű Elnökségének Budapest. Véreinknek, a világháborúban elesett testvéreinknek, tűzoltó hőseink emlékezetének kívánunk áldozatot hozni, akik végigszenveték ennek a borzalmas világégésnek pokoli szenvedését s méltán rászolgáltak a nemzet haládjára. A nemzet nagy becsületbeli adósságáról kívánok szólni, amely 15 esztendővel a háború után még mindig rendezetlen leghűségesebb fiaival szemben, azokkal a tűzoltó hősekkel szemben, akik mindnyájunk édesanyjáért, a magyar hazáért a véres mezőkön, a poklok vérvivatarában küzdöttek. Mi tűzoltók, akik az önzetlen, mások vagyonáért és életéért folyó munkának harcosai vagyunk, legyünk az elsők, akik lelkünk sugallatát követve úttörőként mondjuk ki, hogy azon bajtársaink nevét, akik — közjőért a békeidőben folytatott munkán kívül — a világháborúban fegyverrel a kezükben harcoltak a hazáért, s akik a magyar névnek megbecsülését szerették, azoknak nevét meg fogjuk örökíteni. Indítványozom, hogy mondja ki a Magyar Országos Tűzoltószövetség, hogy minden tűzoltótestület székházának falán, ha mindjárt egy egyszerű falkeretben lévő papiroson is, de örökké élő példaként emléket állít nevük megörökítésével azon tűzoltó hőseinek, kik a hazával szemben a hívó szóra kötelességüket teljesítették, a világháborúban hősi halált halt tűzoltóink nevét pedig a Magyar Országos Tűzoltószövetség történetében (helyiségében) örökítsük meg. Tűzoltó Testvéreim! Nehéz történelmi időket élünk, amidőn mindenkinek sokszoros kötelessége vigyázni mindazon nemzeti kincsekre, amelyek a nemzet létalapját

képezik. A nemzeti erkölcs minden nemzet létalapja és az a nemzet becsületbeli adósságának megfizetése nélkül elképzelhetetlen. Teljesítsük a nemzetmentő munkát és kezdjük meg becsületbeli adósságunk törlesztését. Hatvan, 1933 szeptember 16-án. Bajtársi üdvözlettel Hirling Gyula s. k., m. kir. kormányfőtanácsos, eln. előadó.

A másolat hitelül

Budapest, 1933 november hó 8-án

Nagy Sándor,
m. kir. kormánytanácsos,
főtájtár.

HÍREK

Királyi díszérem. A m. kir. belügyminiszter a tűzoltás és mentés terén 25 éven át teljesített érdemes tevékenység jutalmazására alapított díszéremet újabban a következőknek adományozta: Erdős János parancsnok (Dunaharaszti Önk.), Békeffy György (Magyaralmás Önk.), Békeffy György elnök, Németh László szertáros, Oláh András rajvezető (Várpalota Önk.), Heitz Mihály őrmester és Vaszits Sándor csövezető, Bauer József és Cziráki Mihály őrmester (Budapest Hiv.), Wassel Emil parancsnok (Bpest, Kammer-gyári).

Az Esztergomi Önkéntes Tűzoltó Testület parancsnoksága Reviczky Elemér újonnan megválasztott parancsnok elnöklete alatt folyó évi november hó 26-án délelőtt tartotta első ülését a saját új otthonában, melyen a folyó ügyek megbeszélése és a különféle szükségletekről folytatott eszmecsere kívül kedves és meleg bajtársi szívekkel ünnepelték meg a parancsnok névünnepét. A tisztikar jókívánságait László István vármegyei tűzrendészeti felügyelő, testületi alelnök tolmácsolta szívből jövő közvetlen, meleg szavakkal s kérte az új parancsnokot, hogy azt a nagy szeretetet, mellyel a Reviczkyék mindenkor viseltettek ezen nemes emberbaráti intézmény iránt, tartsa meg a jövőben is, hogy annak melegétől áthatva, minden tagja e testületnek azzal a példás buzgalommal és kitartással szolgálja a felebaráti szeretet zászlaját, mint azt a Reviczkyék példája mutatja... Reviczky Elemér meghatottan mondott köszönetet az őszinte szívből jövő meleg szavakért s biztosította a tisztikart őszinte bajtársi szeretetéről, amelyet a tisztektől is viszont kért. Az ülés az új parancsnok lelkes éljenzésével ért véget.

Reviczky Elemér járási főszolgabíró, mint a Szövetség elnökét, az esztergomi járás tűzoltóparancsnokai november 27-én, névnapja alkalmával testületileg üdvözölték.

A tűzoltó élete nem biztos!

**Gondoskodjon idejében a családjáról és
szerezzen örök otthont!**

Kezdőtöke nélkül is hozzásegítjük
ahhoz, hogy

családi házat építhessen, vásárolhasson.

A hosszúlejaratú BIB építkezési kölcsönt bármelyik takarékos tűzoltó megkaphatja. Érdeklődjön még ma:

**BUDAPESTI INGATLAN BANK R.T.
»TAKARÉKHÁZ« OTTHONT ALAPÍTÓ R.T.**

egyesített központi irodájában
Budapest VII, Rákóczi-út 10.

A Zalavármegyei Tűzoltó-Szövetség által Zalaegerszegi rendezett kéthetes kerületi tűzoltószaktanfolyam november hó 18-án befejeződött. — A tanfolyamon 82 hallgató vett részt, akik között van tanító, jegyző, földműves, kereskedő, kovács, bognár, cipész, asztalos és szabó. Résztvett a tanfolyamon Zarubay Lóránt dr. vm. eljegyző, a vármegye központi tűzrendészeti előadója is.

A tanfolyam hallgatói elméleti, majd gyakorlati vizsgálatot tettek sikeresen. A záróvizsgán megjelent dr. Marinovich Imre ny. helyettes államtitkár, mint az Országos Tűzoltó-Szövetség alelnöke, dr. Brand Sándor megyei főjegyző, mint a megyei törvényhatóság képviselője, dr. Fülöp László városi tanácsos pedig a Zalavármegyei Tűzoltó Szövetség képviselőjében.

A vizsga befejezése után dr. Brand Sándor üdvözölte a megjelenteket és rövid buzdító beszédet intézett a tanfolyam hallgatóihoz és az alispán nevében lezártak nyilvánította a tanfolyamot.

Dr. Marinovich Imre hazafias beszédben ismertette a tűzoltóság célját és köszönetet mondott a hallgatók szép, eredményes és fegyelmezett munkájáért.

A tanfolyam hallgatói ezután megkapták bizonyítványukat és ezzel az ünnepélyes záróvizsga délelben befejeződött.

Itt említjük meg, hogy előző este a tűzoltótanfolyam hallgatóiból alakult énekkar, melynek bevezetése Szita István egerarcai tanító érdeme, fátylós szerenád adott dr. Marinovich Imre országos tűzoltószövetségi alelnök és Mózes László tanfolyamparancsnok tiszteletére. A szerenád hangjaira megjelentek az ünnepelek és az előadók. A tűzoltószövetség országos elnökét Kovács Sándor zalaapáti tanító üdvözölte lelkes szavakkal, mire az alelnök meleg hangon válaszolt és megköszönte a kedves meglepetést. Mózes László tanfolyamparancsnoknak Szita Gyula ukki jegyzőgyakornok köszönte meg a fáradozást.

Az „Esztergomi Önkéntes Tűzoltó Testület“ folyó hó 10-én délután tartotta meg a városház tanácsstermében folyó évi rendes közgyűlését nagy érdeklődés mellett. A közgyűlésen a majdnem teljes számban megjelent működő tagokon kívül nagy számban jelentek meg a testület alapító és pártoló tagjai, kik majdnem kivétel nélkül a város előkelő polgárai, s kik mint ilyenek személyes megjelenésükkel is tanubizonyosságot tesznek arról a megbecsülésről, amelyben a város közönsége ezen önzetlen, nemes emberbaráti intézményt részesíti.

A közgyűlésen a város új polgármestere elnökölt, mint ki a testületnek hivatalból elnöke. A „Magyar Hiszekegy“ elhangzása után László István városi tanácsnok, vm. tűzrendészeti felügyelő, testületi alelnök üdvözölte a működő tagok nevében az új elnököt. Beszédében felhívta a polgármesternek minden szép és nemes iránt érdeklődő egyéniségét a szép és nagymultú tűzoltóságra, mely a 65 év alatt a jó és boldog idők örömmámorában, s a nehéz, súlyos napok küzdelmei alatt egyaránt mindenkor hűségesen teljesítette önként vállalt kötelezettségét. Rámutatott azokra a szükségletekre, amelyeket az élet által a testületre rótt újabb feladatok megoldása nélkülözhetetlenné tesz, s amelyek nélkül a testület a változó viszonyok következtében nem tudná hivatását közmegelegedésre betölteni. Kérte a polgármestert, hogy a fennálló hiányok pótlására és az elkerülhetetlenül szükséges újabb segédeszközök

beszerzésére irányuló törekvésében a lehetőség határára belül támogassa a testületeket.

A polgármester válaszában kijelentette, hogy teljesen átérzi a testület továbbfejlesztésének szükségességét s a vezetőség mindenkor számíthat az ő megértő támogatására az e téren kifejtendő munkásságában.

Kiemelkedő pontja volt még a közgyűlésnek Reviczky Elemér szövetségi elnöknek parancsnokká való megválasztása, a közgyűlésre megválasztása után egy László István alelnök, Tótus János alparancsnok és három tűzoltóból álló küldöttség hívott meg. A lelkes éljenzés közben megérkező új parancsnokot az elnöklő polgármester üdvözölte, s kérte őt, hogy a nála ismert nagy szeretettel ez intézmény iránt, vegye át a testület parancsnokságát. Reviczky válaszában megköszönte a beléje helyezett nagy bizalmat s kijelentette, hogy engedve a közóhajnak, elfogadja e tisztséget, melyben elsőrendű kötelességének fogja ismerni egy olyan fiatal, agilis parancsnokot nevelni, ki a folyton növekvő igényeket tetterős fiatal energiával kielégíteni képes lesz, s aki ambicionálni fogja a testületnek a mai követelményeknek megfelelő továbbfejlesztését.

Ugyancsak megható jelenete volt a közgyűlésnek a parancsnoki tisztségből egészségi okokból távozó Pelczmann László búcsúztatása. Először elnöklő polgármester fejezte ki sajnálkozását Pelczmann parancsnoknak távozása miatt, s kérte, hogy azt a szeretetet, amellyel 40 éven át hűségesen szolgálta a testületet, tartsa meg továbbra is. Majd László István vármegyei felügyelő méltatta az ő példás buzgóságát s kötelességtudását, mely őt 40 éves szolgálata alatt a közemberből a legmagasabb tisztségre, a parancsnoki rangba emelte, s amelyben ő a reá váró feladatokat mindenkor hűségesen, minden más érdek háttérbe szorításával végezte. Indítványára a közgyűlés őt egyhangú lelkesedéssel tb. parancsnoknak választotta, érdemeinek a testület jegyzőkönyvében leendő megörökítését határozta s elrendelte arcképének a testületi otthon részére leendő beszerzését.

Befejezésül Reviczky Elemér új parancsnok osztotta ki a testület működő tagjai részére a beszerzett 40, 30, 25, 20, 10 és 5 éves szolgálati érmeket, buzdítva őket a további becsületes, kitartó munkára.

A közgyűlés az új vezetőség lelkes éljenzésével ért véget.

* Mászóövek rendszeresítése folytán kifogástalan állapotban levő, alig használt szabályzatszerű szivattyúövek jutányosan eladók. Cím: Székesfehérvári Felmayer-gyári Tűzoltóság Parancsnoksága.

Kérelem. Felkérem az összes Bajtársaimat, hogy akinek a Tűzrendészeti Közlöny 1928. évi 3. számából tartalékpéldánya van, legyen szíves azt költségemre alábbi címen megküldeni.

Miután hivatalos lapunkból nekem is több tartalékszám áll rendelkezésemre, amennyiben valamelyik testületben hiányzó számok vannak, szívesen bocsátom azokat rendelkezésre. László István vármegyei tűzrendészeti felügyelő, Esztergom.

Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr.
Pest-Pilis-Solt-Kiskún várm. tűzrendészeti felügyelője

A MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG KIADVÁNYAI

SZAKKÖNYVEK:

- A „Tűzrendészet“ I., II. (I/II.), III., VII. . . . . 7-50 P
(Ezen füzetek egyenként is kaphatók).
- I. Erdély Ernő: A tűzoltóságok szervezése, felszerelése, szolgálata, ügykezelése . . . . . 1— P
- II. Vitéz Roncsik Jenő dr.:
Megelőző tűzrendészet, I. rész . . . . . 2— P
Megelőző tűzrendészet, II. Alkalmazott rész . . . . . 2— P
- III. Erdély Ernő: A tűzoltás szabályai . . . . . 2— P
- VII. Köhler: A fecskendő és tartozékai és Erdély: A tűzoltószerek kipróbálása, gondozása és működési zavarai . . . . . 1— P
- Papp Ferenc: Tűzrendészeti Közigazgatás Kézikönyve, további intézkedésig féláron, füzve 10 P, kötve . . . . . 12— P
- Papp Ferenc: Külföldi tűzoltóságokról . . . . . 1-60 P
- Teasdale Ottó: A tűz és robbanás veszélye . . . . . 10— P

SZABÁLYZATOK:

- Tűzoltógyakorlati szabályzat . . . . . 2— P
- A tűzoltógyakorlati szabályzat kivonata . . . . . —30 P
- Szolgálati szabályzat . . . . . 1-20 P
- Tűzoltóverseny gyakorlati szabályzata . . . . . —50 P
- Egyenruházati és rangjelzési szabályzat, színes ábrákkal . . . . . 4— P
- Éremszabályzat . . . . . —60 P

BELÜGYMINISZTERI RENDELETEK:

- 230.000/1925. B. M. sz. Tűzrendészeti kormányrendelet . . . . . —40 P
- 254.300/1928. B. M. sz. kormányrendelet a tűzoltótanfolyamokról . . . . . —40 P

Fenti kiadványok tanfolyamok részére a tanfolyam-parancsnokság útján 50%-os kedvezménnyel rendelhetők meg.

EGYÉB SZAKKÖNYVEK:

- Erdély Ernő: Tűzesetek nyomozása . . . . . 1-50 P
- Petróczy István ny. repülőezredes: Veszélyben minden magyar város . . . . . 1-50 P
- Rehák Tamás: Motoros fecskendők és szerek, kötve . . . . . 8— P
- Tíz példány rendelése esetén 6— P, füzve . . . . . 5-50 P

SZINMŰ:

- Techlár Ernő: Credo...! . . . . . 2— P

KÖNYV:

- Markusovszky Béla: A Magyar Ország Tűzoltó-Szövetség története . . . . . —50 P
- Ortutay József: Néhai József főherceg élete . . . . . 3— P

NYOMTATVÁNYOK:

- Alapszabály önkéntes tűzoltótestületek részére (darabonkint) . . . . . —40 P
- Díszokmányürlap . . . . . 2— P
(Egyszerűbb I— P.)
- Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez (darabonkint) . . . . . —02 P
- Tűzoltóigazolványtok vászonburkolatban (darabonkint) . . . . . —40 P
- Bőrburkolatban (darabonkint) . . . . . —80 P

SZOLGALATI ÉRMEK:

- V. éves 2—, X. éves 3—, XV. éves 6—, XX. éves 7—, XXV. éves 11—, XXX. éves 12—, XXXV. éves 15—, XL. éves 16— P.
Éremszalag —70 P, igazolványlap —30 P.

- Királyi díszérem kicsinyített mása . . . . . 1— P

Az érmek ára és a netáni tagdíjhátalék, a szabályszerű névkimutatással a 23.297. számú postacsekk útján előre küldendő be.

Elnökségi ülés határozata alapján utánvétellel semmit sem küldhetünk, a megrendelés alkalmával a beküldendő pénzüsségeket szíveskedjék csekkszámaink szerint elosztva, a következő számokra előre befizetni: Országos Szövetségi tagdíjak, szolgálati érmek, szakkönyvek, nyomtatványok és minden egyéb befizetés 23.297, Segélyező-pénztári tagsági díjak 57.453, Tűzrendészeti Közlöny előfizetése és hirdetések 57.454. A csekklap hátlapján az összeg rendeltetése feltüntetendő.

Világ híre	KERÉKPÁROK	ÉKSZEREK
	VARRÓGÉPEK	ZSEB- ÉS FALIÓRÁK
	ALKATRÉSZEK	ALPACCA EVŐESZKÖZÖK
	Diadal Áruház	Svájci Óraház
BUDAPEST VII, THÖKÖLY-ÚT 26. SZ. TEL. 40-4-38		
Mégkönnyített fizetési feltételek mellett részletre is SAJÁT JAVÍTÓMŰHELYEK		

HASZNÁLT	vesz és cserél
grammofon	ROZGONYI ÉS RÉVAI
LEMEZT	IV, Kossuth Lajos-utca 5

**A TŰZOLTÓSÁGOT
TÁMOGATJA
HA HIRDET A
TŰZRENDESZETI
KÖZLÖNY-BEN**

Nyers, csersavval impregnált és	gyárt és forgalomba hoz:
BELÜL MÉZGÁZOTT TŰZOLTÓ- KENDERTÖMLŐKET	LINUM-TAUSSIG
	Lenfónó- és Szövőipar Rt, Budapest
	V, JÓZSEF-TÉR 8
	Gyárak: Budapest—Kelenföld és Győr
	Magyar anyag — Magyar munka!

KÖHLER ISTVÁN

BUDAPEST X. KORPONAI-UTCA 21. SZÁM

FECSEKENDŐ-, SZIVATTYÚ- ÉS TŰZOLTÓFELSZERELÉSEK GYÁRA

GYÁRT: modern motoros, turbinás és dugattyús tűzoltó fecsekendőket, tűzoltószerket, felszereléseket és szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

MÁTRAI ANTAL ÉS TÁRSA R.T.

BUDAPEST I. FEHÉRVÁRI-ÚT 98 SZÁM.

Központi iroda és gyári telefon: 59-0-01. Alapítva: 1896.

GYÁRT: kézi és motorfecsekendőket, mindenféle létrákat, mottolákat, vízfordó és öntöző-lajtákat, szerkocsikat. Mindennemű tűzoltófelszerelési cikkek raktárról kaphatók

SELTENHOFER FRIGYES FIAI M. KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓK,

Gyártja a tűzoltás körébe tartozó összes szereket, a legmodernebb szempontok figyelembevételével, garanciával a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett.

LEGELSŐ MAGYAR TŰZOLTÓSZER-, KŰT-, SZIVATTYÚ- ÉS GÉPGYÁR, HARANG-, FÉM- ÉS VASÖNTÖDÉJE

SOPRON

Alapítva 1816-ban

MORZSÁNYI J.BUDAPEST, IV,
Eskü-út 5. szám

Gyárt: tűzoltó- és sportérmeket, zászlókat, zászlószegeket, mindennemű jelvényeket, felirati zománctáblákat, gumibélyegzőket

Alapítva 1870

WALSER FERENCZ

Budapest VI, Lomb-utca 34-36.

Telefon: 91-3-46.

**Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára,
harang- és fémöntöde.****FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., BUDAPEST, I.**

A budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: **BELŰL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT**

Kívánt méretekben és nyomásig

LEVÉLCÍM: 113. POSTAHIVATAL, POSTAFIÓK. — TELEFON: 58-8-80.

Hazai
gyártmány!**MINDEN
KAPHATÓ****A PÁRISI
NAGYÁRUHÁZ-BAN****„TOTAL“**
a tűzoltókészülékek
királya!

Folyékony szénsavval működik és száraz porral olt és ezért télen nem fagy be: nyáron nem párolog el; sikeresen olt mindentéle tüzet, tehát a veszélyes folyékony anyagok, mint: benzín, sz. sz. éter, petróleum, kátrány égését, továbbá a kárhid- és a

villamos-tűzeket, utóbbi is teljesen veszélytelenül. Kimerítő ismeretességgel szolgál a magyarországi lerakat:

LIGETI ÉS BIRÓ

BUDAPEST V, VÍGSZÍNHÁZ-UTCA 5. TEL. 27-7-99.

MINIMAXa legjobb magyar gyártmányú **kézi tűzoltókészülék**. Nem hasonlítható össze a különböző utánzatokkal. Felvilágosítással szolgál a**MAGYAR MINIMAX R.T. BUDAPEST**

GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 23-7-31

CORVIN ÁRUHÁZ R.-T.

BUDAPEST VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3

Az 1933. évfolyam tartalomjegyzéke.

	Oldal		Oldal
a) Vezércikkek:		Társasgépkocsik tűzrendészete (<i>Luncz Sebestyén</i>) ..	23
Csilléry Zoltán dr. (<i>Lukács Zoltán dr.</i>)	1	A nagyszalontai tűzoltóaktanyában (<i>Démusz Endre</i>)	24
„Országos tűzrendészeti felügyelő kell!“ (<i>Rehák Tamás</i>)	17	Kimutatás a vidéki törvényhatósági városok 1932. évi helyzetéről (<i>Erdély Ernő</i> , jegyzetekkel ellátta <i>Lukács Zoltán dr.</i>)	39
Dittrich József (<i>Techlár Ernő</i>)	33	Eger város tűzrendészete a XVIII. században (<i>Brezsnay Imre</i>)	40
Jelentés a MOTSz elnökségének 1932. évi működéséről (<i>Nagy Sándor</i>)	65	Hozzászólás a versenyszabályzat módosításához (<i>Szegő Sándor</i>)	54
Zalaegerszegi közgyűlés (<i>Lukács Zoltán dr.</i>)	81	Új egyenruha bevezetése iránti mozgalom téves megvilágításban (<i>Rehák Tamás</i>)	118
Egy kúriai ítélet (<i>vitész Roncsik Jenő dr.</i>)	97	A földbirtokok tűzvédelméről és a csonka-bellyei főhercegi uradalom sátorhelypusztai tűzoltóságáról (<i>Schneider Rezső</i>)	119
A tűzoltóság és a biztosítótársaságok (<i>Erdély Ernő</i>)	113	Mily hatóság jár el tűzrendészeti ügyekben az államasutak területén? (<i>vitész Roncsik Jenő dr.</i>)	131
Új célok felé új utakon (<i>Benda László</i>)	129	Géperejű járművek a tűzvédelem szolgálatában (<i>Vársghegy János dr.</i>)	132
Jugoszláv törvény a tűzoltóság szervezetéről (<i>vitész Roncsik Jenő dr.</i>)	146	Magyarország tűzrendészetének kiadása 1933. évben (<i>Erdély Ernő</i>)	148
Breuer Szilárd emléke (<i>Széchenyi József gróf</i>)	161	Légvédelem Ausztriában (<i>Prohászka Lipót</i>)	151
Karácsonyi szózat (<i>Marinovich Imre dr.</i>)	177	Szakértői, szemle- és ügyeleti díjak (<i>vitész Roncsik Jenő dr.</i>)	163
b) Jegyzőkönyvek a MOTSz üléseiről:		Az autók rendszáma és adója (<i>Erdély Ernő dr.</i>)	165
Budapesten, 1932 december 17-én elnökségi ülés	10	Az új tűzrendészeti kormányrendelet tervezete (<i>Lukács Zoltán dr.</i>)	179
Budapesten, 1933 február 4-én elnökségi ülés	26	A versenyszabályzat átdolgozása (<i>Papp Ferenc</i>)	185
Budapesten, 1933 április 1-én elnökségi ülés	59	A tűzkárbiztosító intézetek megadóztatásának kérdése (<i>vitész Roncsik Jenő dr.</i>)	187
Budapesten, 1933 május 6-án elnökségi ülés	75	A falusi tűzoltás taktikája (<i>Erdély Ernő dr.</i>)	195
Zalaegerszegen, 1933 június 3-án elnökségi ülés	90	e) Tűzoltótechnikai cikkek és ismertetések:	
Zalaegerszegen, 1933 június 4-én választmányi közgyűlés	91	Szerkocsi ismertetés (<i>Kónya Imre</i>)	5
Budapesten, 1933 július 1-én elnökségi ülés	105	Transzformátortűzek oltása (<i>Prohászka Lipót</i>)	19
Budapesten, 1933 szeptember 9-én elnökségi ülés ..	153	Nyomótömlők gyártására, átvételére és kezelésére vonatkozó szabványok (<i>Rehák Tamás</i>)	21
Budapesten, 1933 október 21-én elnökségi ülés	169	Hozzászólás a „Transzformátortűzek oltása“hoz (<i>Horváth Iván</i>)	37
Budapesten, 1933 november 25-én elnökségi ülés ..	201	A tűz mint gázeltávolító eszköz (<i>Aujeszky László dr.</i>)	115
c) Rendeletek:		A nyomótömlőkről és azok kezeléséről (<i>Démusz Endre</i>)	134
Komárom és Esztergom vármegyék alispánjának 11.991/1932. sz. rendelete a tűzoltók balesetbiztosítása tárgyában	12	Hírek — következtetések (<i>Prohászka Lipót</i>)	167
A m. kir. belügyminiszter 127.691/1932. sz. rendelete a községeknek a „Tűzrendészeti Közlöny“ c. lapra való előfizetése tárgyában	25	A kismotoros fecskendő időközi fejlődése (<i>Rehák Tamás</i>)	182
A m. kir. belügyminiszter 127.939/1932. IX. a. sz. rendelete a tűzrendészeti célokat szolgáló inségmunkák tárgyában	25	Hozzászólás a „Nyomótömlőkről és azok kezeléséről“ c. cikkhez (<i>Robiczek György</i>)	190
A m. kir. kereskedelemügyi miniszter 20.300/1933. sz. rendelete a kéményseprési díjak megállapítása és kültelki kémények seprése tárgyában	76	Autószerkek Pest vármegyében (<i>Lukács Zoltán dr.</i>)	197
A m. kir. kereskedelemügyi miniszter 10.445/1933. sz. rendelete a kereskedelmi fatelep iparhatósági telepengedélyhez kötése tárgyában 51.991/1893. K. M. sz. alatt kiadott rendelet kiegészítéséről ..	91	f) Tűzesetek és egyéb veszedelmek:	
A m. kir. belügyminiszter 160.557/1933. sz. rendelete a tűzesetek bejelentése tárgyában	122	A budapesti Párizsi Nagy Aruház égése (<i>vitész Roncsik Jenő dr.</i>)	35
A m. kir. belügyminiszter 161.002/1933. B. M. sz. körrendelete a hordozható tűzfecskendőkhöz használatos benzinmotorok hazai gyártása tárgyában	202		
d) Tűzoltói és tűzrendészeti oktatócikkek:			
Régi írások (<i>Kiss Béla</i>)	3		
A Mosonvármegyei Tűzoltó-Szövetség és a biztosítóintézetek (<i>Schneider Ede</i>)	8		
Tudnivalók a balesetbiztosításról (<i>Falusy Károly</i>)	9		